

KALLELSE

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum: 2026-05-05

Tid	Kl. 09.00 – ca 15.00
Plats	Storslagenheten, Nödinge kommunhus
Ledamöter	Henrik Fogelklou (M), ordförande Dennis Ljunggren (S) Robert Jansson (SD) Sandi Nordin (S) Annica Westdahl Eriksson (SD) Jan Murray (M) Ann-Sofie Hellvard (V) Sune Rydén (KD) Jessika Loftbring (C)
Ersättare	Lena Orstadius (S) Jari Tolkki (SD) Lars Kopp (M) Gunnar Skaven (S) Staffan Andersson (KD) Stefan Gustavsson (FiA) Caroline Holmeberg (S) Christer Pålsson (V) Renée Palmnäs (FiA)
Övriga	Maria Kosterlind Reinholdsson, kommunchef Eva Lans Samuelsson (L), insynsplats Jenny Sandkvist (MP), insynsplats Claes-Anders Bengtsson (KD), kommunfullmäktiges ordförande Madeleine Arvidsson Wäli, kanslichef

Förhinder anmäls till Isabel Guldbrand isabel.guldbrand@ale.se

Henrik Fogelklou (M)
ordförande

FÖREDRAGNINGSLISTA

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum: 2026-05-05

A Upprop

B Justering

Agenda

Nr	Ärende	Diariumnummer	Föredragande	Tid
	Formella ärenden			
1	Fastställande av föredragningslista	2026/1		09.00 -
2	Anmälan av jäv	2026/2		- 09.05
	Informationsärenden			
3	Återrapportering verksamhetsbesök	2026/244		09.05-09.20
4	Kommunchefen informerar	2026/7		09.20-09.35
5	Kultur- och fritidsutskottets ordförande informerar	2026/74		09.35-09.50
	Gruppmöte			
	<u>Lokal: Framtiden</u>			
	Beslutsärenden till kommunstyrelsen			
6	Delårsrapport 1 2026 – kommunstyrelsen	2026/254		
7	Riktlinje verksamhetskap	2026/171		
8	Revidering av riktlinje för investeringar	2026/235		
9	Initiativärende angående orange från Jessika Loftbring (C) och Ann-Sofie Hellvard (V)	2026/295		
	Lunch och gruppmöte			12.00 – 13.00
	<u>Lokal: Framtiden</u>			
	Beslutsärenden vidare till kommunfullmäktige			

FÖREDRAGNINGSLISTA

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum: 2026-05-05

10	Handlingsplaner digitalisering - alla nämnder 2026	2026/146		
11	Prövning av ansvarsfrihet för 2025 – Samordningsförbundet Älv & Kust	2026/257		
12	Investeringsbudget 2027–2030	2026/168		
13	Riktlinje för hederspris för god samhällsinsats	2025/394		
14	Samverkansavtal rörande tvärförbindelse med Lerum och Kungälv	2026/218		
15	Organisering av bolag	2026/217		
16	Initiativärende - förslag till ny politisk organisation från Henrik Fogelklou (M)	2026/240		
17	Initiativärende - förslag till nya arvodesbestämmelser från Henrik Fogelklou (M)	2026/239		
18	Initiativärende - Förslag till nya partistöd från Henrik Fogelklou (M)	2026/241		
19	Omställningsstöd och pension (OPF) för förtroendevalda i Ale kommun	2025/529		
20	Delårsrapport 1 2026 - Ale kommun	2026/236		
21	Revidering av Arvodesbestämmelser för förtroendevalda mfl i Ale kommun	2025/530		
22	Instruktion till bolagsstämma Ale Utveckling AB	2026/208		
23	Uppföljning av Energi- och klimathandlingsplan 2025 - alla förvaltningar	2026/252		
24	Utredning aktivitetsbidrag för barn under 6 år (L)	2025/74		
25	Fördelning av motioner			
	Avslutande ärenden			
26	Redovisning av delegeringsbeslut			
27	Redovisning av underrättelser			

FÖREDRAGNINGSLISTA

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum: 2026-05-05

TJÄNSTEUTLÅTANDE

1(3)

Kommunledningsförvaltningen
Diarienummer: 2026/254
Datum: 2026-04-20
Utvecklingsledare Olle Andersson

Kommunstyrelsen

Delårsrapport 1 2026 – kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna delårsrapport 1 2026 för kommunstyrelsen.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Delårsrapport 1 lämnas till kommunstyrelsen utifrån fastställd planerings- och uppföljningsprocess. Rapporten fokuserar på uppföljning av budget och av personalläget. Verksamhet, mål och uppdrag följs upp i delårsrapport 2 och i årsredovisningen.

Kommunstyrelsen har per mars 2026 en positiv avvikelse på 1,7 miljoner kronor jämfört med budget. Personalomsättningen är något högre än motsvarande period 2025, medan sjukfrånvaron är något lägre.

Maria Kosterlind Reinholdsson
Kommunchef

Ken Gunnesson
Ekonomichef

Beslutsunderlag

- Delårsrapport 1 2026 - kommunstyrelsen

Ärendet

Delårsrapport 1 lämnas till kommunstyrelsen utifrån den planerings- och uppföljningsprocess som är beslutad i kommunens styrmodell. Rapporten följer upp kommunstyrelsens nämndplan med budget och består av en sammanfattande analys av ekonomi och personal för perioden 1 januari till 31 mars. Verksamhet, mål och uppdrag följs upp i delårsrapport 2 och i årsredovisningen.

Kommunstyrelsen har för första kvartalet en positiv avvikelse på cirka 1,7 mkr. Avvikelsen består till stora delar av en för perioden outnyttjad utvecklingsreserv samt lägre personalkostnader än vad som budgeterats för perioden.

Kommunen har under vintern och våren varit inblandade i olika juridiska processer som krävt juridiskt stöd från externt håll vilket belastar kommunstyrelsens budget.

Sammantaget finns det ingen större oro för ett underskott för kommunstyrelsen på årsbasis. Överskottet som skapas på grund av personalomsättningen ser i dagsläget ut att kunna kompensera för övriga underskott både på intäktssidan samt för övriga kostnadsposter.

Sammantaget visar perioden en ökning av antal anställda och årsarbetare. Personalomsättningen har ökat något jämfört med föregående år, men är fortsatt lägre än motsvarande period 2024. Perioden visar vidare en positiv utveckling med minskad sjukfrånvaro i flertalet enheter, vad gäller korttidssjukfrånvaro. Långtidssjukfrånvaron kvarstår på en i stort sett oförändrad nivå. En betydande andel av denna frånvaro bedöms inte vara arbetsrelaterad, där den sjukskrivne är fortsatt i behov utav medicinsk rehabilitering.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att delårsrapporten innebär att kommunstyrelsens nämndplan med budget följs upp enligt kommunens styrmodell.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktiges mål följs upp i delårsrapport 2 och i årsredovisningen.

Remiss och samberedning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets påverkan och genomförande

Kommunstyrelsens delårsrapport är ett underlag till kommunens samlade delårsrapport 1 för 2026, som redovisas kommunfullmäktige.

Beslutet skickas till:

Ekonomichef

Delårsrapport 1 - 2026

Kommunstyrelsen

Innehåll

1 Periodens verksamhet.....	2
1.1 Sammanfattning	2
2 Ekonomisk analys.....	3
2.1 Analys och förslag för framtiden	3
3 Personalanalys	5
3.1 Kommunens anställda.....	5
3.2 Sjukfrånvaro.....	5
3.3 Personalanalys och förslag för framtiden	6

1 Periodens verksamhet

1.1 Sammanfattning

Kommunstyrelsen har för första kvartalet en positiv avvikelse på cirka 1,7 mkr. Avvikelsen består till stora delar av en för perioden outnyttjad utvecklingsreserv samt lägre personalkostnader än vad som budgeterats för perioden.

Kommunen har under vintern och våren varit inblandade i olika juridiska processer som krävt juridiskt stöd från externt håll vilket belastar kommunstyrelsens budget.

Sammantaget finns det ingen större oro för ett underskott för kommunstyrelsen på årsbasis. Överskottet som skapas på grund av personalomsättningen ser i dagsläget ut att kunna kompensera för övriga underskott både på intäktssidan samt för övriga kostnadsposter.

Sammantaget visar perioden en ökning av antal anställda och årsarbetare. Personalomsättningen har ökat något jämfört med föregående år, men är fortsatt lägre än motsvarande period 2024. Perioden visar vidare en positiv utveckling med minskad sjukfrånvaro i flertalet enheter, vad gäller korttidssjukfrånvaro. Långtidssjukfrånvaron kvarstår på en i stort sett oförändrad nivå. En betydande andel av denna frånvaro bedöms inte vara arbetsrelaterad, där den sjukskrivne är fortsatt i behov utav medicinsk rehabilitering.

Arbetet med att utveckla dialogen kring ohälsa har stärkts, bland annat genom upphandling och införandet av Hälsoindex®, vilket bidrar till ett mer strukturerat arbetssätt, även om effekter ännu inte fullt ut kan avläsas i statistiken.

Valet till riksdag, regionfullmäktige och kommunfullmäktige i september kommer att ställa krav på omprioritering av personalresurser för att säkerställa ett genomförande. Det innebär även fokus på att ärenden som ska beslutas av nuvarande kommunfullmäktige bereds så att beslut kan fattas före valet.

2 Ekonomisk analys

2.1 Analys och förslag för framtiden

Kommunstyrelsen har för första kvartalet en positiv avvikelse på cirka 1,7 mkr. Avvikelsen består till stora delar av en för perioden outnyttjad utvecklingsreserv samt lägre personalkostnader än vad som budgeterats för perioden.

Kommunstyrelsens intäkter är som nämnts i tidigare rapporter i huvudsak bidrag från stat och region eller sålda tjänster och leder därför sällan till några större avvikelser. Innevarande år blir dock ett undantag. Bidraget från myndigheten för samhällsskydd och beredskap betalar årligen ut bidrag till kommuner för insatser inom civilförsvaret samt krisberedskap. Ej nyttjade medel har varit möjliga att fördela över flera år om nyttjandegraden varit lägre än tilldelningen. I budgetarbetet var detta en del av förutsättningarna att kunna nyttja tidigare års medel för årets insatser. Ett sent beslut från Länsstyrelsen förra året medförde att kommunen fick möjlighet att använda sparade medel till investeringsrelaterade inköp med resultatet att planerade intäkter för budget 2026 förbrukades i förtid. Årets tilldelning från samma myndighet blev dessutom lägre än tidigare års summa. Intäkterna för innevarande år förväntas därför bli lägre än vad som antagits i budgetarbetet.

Kommunstyrelsen uppvisar precis som föregående år ett relativt stort överskott för perioden gällande de personalrelaterade kostnaderna. Det är framförallt vakanta tjänster som står för överskottet även om sjukfrånvaron påverkar resultatet då det ytterst sällan tillsätts vikarier inom kommunstyrelsens verksamheter. Det är fortsatt en relativt hög personalomsättning inom kommunstyrelsen och glappet som uppstår efter avslutad tjänst och till dess att en ersättare är på plats leder oavkortat till ett bättre ekonomiskt resultat men samtidigt också till en ökad belastning för övriga medarbetare. Värt att nämna är att fackliga organisationerna under första kvartalet inte har haft lika stor bemanning som tidigare och de står för nästan en fjärdedel av det personalrelaterade överskottet. Första kvartalet för kommunstyrelsen är med hänsyn till detta något bättre jämfört med samma period föregående år. Då alla vakanta tjänster inte är tillsatta ännu så är det dock sannolikt att överskottet kommer öka under året.

För övriga kostnadsposter så är det som tidigare nämnts en för perioden outnyttjad utvecklingsreserv som sticker ut. Kommunen har under vintern och våren varit inblandade i diverse juridiska processer som krävt juridiskt stöd från externt håll vilket medför en påtaglig belastning ekonomiskt. Det är i dagsläget inte klarlagt hur stor summan i slutändan blir men den kommer sannolikt medföra ett underskott för kommunstyrelsens kostnader exklusive personal.

Sammantaget finns det dock ingen större oro för ett underskott för kommunstyrelsen på årsbasis. Överskottet som skapas på grund av personalomsättningen ser i dagsläget ut att kunna kompensera för övriga underskott både på intäktssidan samt för övriga kostnadsposter.

2.1.1 Sammanfattande tabeller

Resultaträkning

Resultaträkning - tabell

	Budget tkr (ack)	Utfall tkr (ack)	Avvikelse Budget (ack)	Budget tkr (helår)	Prognos tkr (helår)	Avvikelse Prognos (helår)
Intäkter	1 819	1 704	-115	7 335	7 114	-221
Kostnader	-40 316	-38 507	1 809	-165 467	-162 246	3 221
Netto	-38 497	-36 804	1 693	-158 132	-155 132	3 000

Investeringsprognos

Det finns i dagsläget endast en budgeterad investeringspost under kommunstyrelsen och det är det sedvanliga årsanslaget. Den har de senaste åren inte haft något större utfall och därav blir prognosen ytterst blygsam.

Det ligger dock ytterligare 2 investeringsposter i väntan på beslut av kommunfullmäktige. Den ena är en överföring av investeringsmedel från 2025 och avser trygghetspunkter med reservkraft där det fortsatt finns ett

behov av ytterligare kompletteringar. Den andra är en revidering av 2026 års investeringsbudget med en investeringspost för ett nytt personalsystem som är ute på upphandling.

Det finns redan ett utfall på trygghetspunkterna med reservkraft och om ansöka om överföring avslås så kommer utfallet att flyttas till årsanslaget för att hantera detta inom beslutade ramar.

Investeringar, belopp i Tkr	Utfall perioden	Budget helår	Prognos helår	Prognos helårs avvikelse
Trygghetspunkter med reservkraft	-256		-1 000	-1 000
Nytt Personalsystem			-3 000	-3 000
Årsanslag KS		-1 000	-100	900
Totalt:	-256	-1 000	-4 100	-3 100

3 Personalanalys

3.1 Kommunens anställda

Antalet tillsvidareanställda har ökat jämfört med samma period föregående år, från 136 till 148 personer. Andelen kvinnor uppgår till 71,5 procent (68,9 procent föregående år), medan andelen män har minskat något.

Könsfördelningen visar därmed fortsatt en tydlig övervikt av kvinnor.

Antalet månadsavlönade samt antalet arbetade timmar har ökat något, vilket även återspeglas i ökningen av antal årsarbetare från 145 till 153.

Personalomsättningen uppgår till 4,0 procent, vilket är en ökning jämfört med föregående år (2,9 procent), men fortsatt lägre än motsvarande period 2024. Den externa personalomsättningen har också ökat något (3,4 procent jämfört med 2,9 procent). Exklusive pensionsavgångar ligger den externa omsättningen på en oförändrad nivå, vilket indikerar att avgångarna i huvudsak beror på andra orsaker än pension.

Sammantaget visar perioden en ökning av antal anställda och årsarbetare. Personalomsättningen har ökat något jämfört med föregående år och bör följas under den fortsatta uppföljningen.

3.1.1 Antal anställda

Värden i tabellen för antal anställda är ett genomsnitt under perioden. I beräkningen för årsarbetare så inkluderas timmar för; månadslön, timlön, semester, ferie, föräldraledighet, vab samt frånvaro upp till 60 dagar.

Antal anställda

	Jan-mars 2026	Jan-mars 2025	Skillnad	Jan-mars 2024
Antal tillsvidareanställda	148	136	12	143
-varav kvinnor i procent	71,5	68,9	2,6	68,1
-varav män i procent	27,9	31,0	-3,1	31,9
Samtliga anställda (tillsvidare och tidsbegränsade)				
Antal heltidsanställda	148	140	8	147
Antal deltidanställda	15	21	-6	21
Tidsbegränsat anställda	12	18	-6	17
Totalt antal arbetade timmar (timavlönade)	651	447	204	726
-varav kvinnor	386	308	78	513
-varav män	265	213	52	139
Totalt antal årsarbetare (samtidig personal omräknat till heltidstjänster)	153	145	8	150
-månadsavlönade	152	145	7	149
-timavlönade	1	0	1	1

Fotnot: Då siffrorna tagits fram innan april månads löneutbetalning så saknas timmar för timavlönade, som betalas eftervarande månad.

Personalomsättning

Procent	Jan-mars 2026	Jan-mars 2025	Skillnad	Jan-mars 2024
Total, intern och extern	4,0	2,9	1,1	7,7
Total, extern	3,4	2,9	0,5	6,1
Extern, exklusive pensionsavgångar	3,4	2,9	0,5	5,4

3.2 Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har minskat för både kvinnor och män. Kvinnors sjukfrånvaro uppgår till 5,42 procent (6,48 procent föregående år), medan männens sjukfrånvaro uppgår till 2,74 procent (5,05 procent föregående år).

Minskningen är därmed mer tydlig bland män, samtidigt som kvinnor fortsatt har en högre sjukfrånvaro.

Sett till åldersgrupper har sjukfrånvaron minskat i samtliga grupper jämfört med föregående år. Den största minskningen återfinns i åldersgruppen 29 år och yngre samt i gruppen 50 år och äldre. Åldersgruppen 30–49 år uppvisar en mer begränsad minskning och ligger fortsatt på en relativt hög nivå.

Fördelningen efter sjukskrivningslängd visar att korttidssjukfrånvaron (1–14 dagar) har minskat, från 3,34 till 2,31 procent. Även sjukfrånvaron i intervallet 15–59 dagar har minskat något, medan långtidssjukfrånvaron (60 dagar eller mer) ligger kvar på en i stort sett oförändrad nivå.

Det är viktigt att beakta att siffrorna för 2026 är framtagna innan verkställan av lön för april är slutförd, vilket innebär att sjukfrånvaro avseende mars ännu inte är fullt registrerad. Utfallet bör därför tolkas med viss försiktighet.

Sammantaget visar perioden en positiv utveckling med minskad sjukfrånvaro i flertalet enheter, särskilt vad gäller korttidssjukfrånvaro. Samtidigt finns enstaka enheter där sjukfrånvaron har ökat, vilket indikerar behov av riktade insatser.

3.2.1 Sjukfrånvaro tabell

Sjukfrånvaro i procent (månadsanställd personal, AB) av ordinarie arbetstid	Jan-mars 2026	Jan-mars 2025	Skillnad	Jan-mars 2024
Sjukfrånvaro totalt	4,67	6,07	-1,40	5,05
Sjukfrånvaro per kön				
Sjukfrånvaro, kvinnor	5,42	6,48	-1,06	6,01
Sjukfrånvaro, män	2,74	5,05	-2,31	2,78
Sjukfrånvaro per ålderskategori, utfall per åldersgrupp				
Ålder - 29 år	2,96	5,0	-2,04	5,5
Ålder 30 - 49 år	5,42	6,15	-0,73	5,94
Ålder 50 -	4,01	6,1	-2,09	3,7
Fördelning av sjukfrånvaro per sjukdomslängd				
Korttidssjukfrånvaro 1-14 dagar	2,31	3,34	-1,03	2,43
Sjukfrånvaro 15-59 dagar	0,57	0,96	-0,39	0,63
Långtidssjukfrånvaro 60 dagar eller mer	1,79	1,77	0,02	1,99

3.3 Personalanalys och förslag för framtiden

Kommunledningsförvaltningen visar en fortsatt stabil utveckling av personalstrukturen. Antalet medarbetare och årsarbetare har ökat, samtidigt som andelen heltidsanställningar har stärkts och tidsbegränsade anställningar minskat. Ökningen sker parallellt med en viss ökad personalomsättning, vilket indikerar att rekryteringar genomförs i sådan omfattning att bemanningen totalt sett har stärkts. Sammantaget skapar detta förutsättningar för ökad kontinuitet och stärkt kompetens i verksamheterna.

Sjukfrånvaron har minskat jämfört med föregående år, främst till följd av en minskning av korttidssjukfrånvaron (dag 1–14). Utvecklingen indikerar att det förebyggande arbetsmiljöarbetet har haft effekt. Långtidssjukfrånvaron (dag 60 och längre) kvarstår däremot på en i stort sett oförändrad nivå. En betydande andel av denna frånvaro bedöms inte vara arbetsrelaterad, där den sjukskrivne är fortsatt i behov utav medicinsk rehabilitering.

Personalomsättningen har ökat något men ligger fortsatt på en relativt låg nivå. Under perioden har en ökad rörlighet noterats i delar av organisationen, vilket även speglas i att flera rekryteringsprocesser har påbörjats eller genomförts.

Under perioden har löneenheten fortsatt arbetet med upphandling av ett nytt HR- och lönesystem. Annonseringsperioden har avslutats och anbud har inkommit. Det fortsatta arbetet omfattar utvärdering av inkomna anbud samt genomförande av dialogmöten med anbudsgivarna. Upphandlingen beräknas vara slutförd under andra kvartalet 2026.

Sammantaget visar perioden en stabil utveckling med stärkt bemanning och minskad sjukfrånvaro. Samtidigt indikerar den ökade personalomsättningen och kvarstående långtidssjukfrånvaron behov av fortsatt uppföljning och riktade insatser. Det fortsatta arbetet bedöms främst behöva fokusera på arbetsmiljö, kompetensförsörjning och hållbara förutsättningar för chefer och medarbetare.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

1(4)

Kommunledningsförvaltningen
Diarienummer: 2026/171
Datum: 2026-04-16
HR-chef Malin Olsson

Kommunstyrelsen

Riktlinje verksamhetsskap

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att anta riktlinje verksamhetsskap.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Kommunledningsförvaltningen har tagit fram ett förslag till kommungemensam riktlinje för verksamhetsskap. Riktlinjen beskriver ett gemensamt förhållningssätt som ska präglar arbetet i kommunens verksamheter och vara vägledande i det dagliga arbetet.

Syftet är att skapa tydlighet i uppdraget, stärka dialog och samsyn samt bidra till hållbar kompetensförsörjning, minskad sjukfrånvaro, ökad frisknärvaro och minskad oönskat hög personalomsättning.

Riktlinjen omfattar samtliga medarbetare och chefer i kommunen och ska tillämpas i befintliga forum såsom arbetsplatsträffar, möten och dialoger. Dokumentet reglerar inte en specifik metod utan anger ett gemensamt förhållningssätt.

Maria Kosterlind Reinholdsson
Kommunchef

Malin Olsson
HR-chef

Beslutsunderlag

- Riktlinje verksamhetsskap

Ärendet

Bakgrund

Ale kommun har ett behov av att tydliggöra gemensamma förhållningssätt kopplade till uppdrag, dialog och ansvarstagande i organisationen. Ett strukturerat och gemensamt synsätt bedöms bidra till ökad tydlighet i uppdraget samt bättre balans mellan krav och förutsättningar.

Genom dialog kring verksamhetsskap skapas bättre förutsättningar för goda prestationer, ökad effektivitet och en hållbar arbetsmiljö. Detta bidrar i förlängningen till högre måluppfyllelse, en attraktiv arbetsplats och ett stärkt arbetsgivarvarumärke.

Riktlinjen har tagits fram av kommunledningsförvaltningen och utgår från kommunens styrdokument och värdegrund. Dokumentet är kommungemensamt och omfattar samtliga verksamheter.

Innehåll

Riktlinjen beskriver:

- grundläggande utgångspunkter i anställningen och det gemensamma uppdraget
- förhållningssätt i verksamhetsskap
- förväntningar på medarbetarskap
- förväntningar på chefskap
- villkor för tydlighet i uppdraget
- hur riktlinjen ska tillämpas i befintliga forum
- ansvar för uppföljning och revidering

Riktlinjen innebär inte någon förändring av formella ansvarsförhållanden utan tydliggör förväntningar och gemensamma principer för dialog och samverkan.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att en kommungemensam riktlinje för verksamhetsskap skapar förutsättningar för ökad tydlighet i uppdrag, prioriteringar och ansvar. Ett gemensamt förhållningssätt kan bidra till mer medvetna dialoger, bättre samordning mellan verksamheter och ökad kvalitet i genomförandet av kommunens uppdrag.

Riktlinjen reglerar inte detaljerade arbetssätt utan anger övergripande principer, vilket ger utrymme för anpassning utifrån respektive verksamhets behov.

Förvaltningen bedömer att riktlinjen är förenlig med kommunens övriga styrdokument och bidrar till långsiktig organisatorisk hållbarhet.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Riktlinjen medför inga direkta ekonomiska konsekvenser. Eventuella insatser inom ramen för implementering hanteras inom ordinarie verksamhet.

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Riktlinjen påverkar kommuninvånarna indirekt genom att tydligare uppdragsfokus och förbättrad dialog i organisationen kan bidra till ökad kvalitet och effektivitet i kommunens verksamheter.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Riktlinjen bedöms bidra till social hållbarhet genom att främja en hållbar arbetsmiljö, tydlighet i uppdrag och långsiktig kompetensförsörjning. Någon direkt ekologisk påverkan föreligger inte.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Ärendet har koppling till kommunfullmäktiges mål om effektivitet, kundnytta och trygghet genom att riktlinjen syftar till att stärka kvalitet, tydlighet och samsyn i genomförandet av kommunens uppdrag.

Remiss och samberedning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Informerad enligt MBL 2026-03-26.

Beslutets påverkan och genomförande

Om riktlinjen antas ansvarar kommunledningsförvaltningen för att dokumentet publiceras i kommunens styrdokumentstruktur samt kommuniceras till samtliga förvaltningar.

Respektive förvaltning ansvarar för att riktlinjen implementeras i befintliga forum såsom arbetsplatsträffar, ledningsgrupper och medarbetarsamtal.

HR- avdelningen ansvarar för uppföljning och vid behov initiering av revidering.

Beslutet skickas till:

Samtliga förvaltningschefer
HR-avdelningen
Författningssamling
Kommunikation

Riktlinje verksamhetsskap

Fastställt av:	Kommunstyrelsen
Fastställandedatum:	Datum för fastställande
Beslutsparagraf:	Beslutsparagraf för beslutet om fastställande av dokumentet (enbart politiska beslut)
Dokumentansvarig:	HR-chef
Dokumentet gäller för:	Ale kommun
Diarienummer:	KS 2026/171
Giltighetstid:	2026-06-01 – tills vidare

Innehåll

Inledning och syfte	2
Omfattning	2
Förhållningssätt i verksamhetsskap	3
Förväntningar på medarbetarskap	3
Förväntningar på chefskap	3
Villkor för tydlighet i uppdraget	4
Tillämpning i befintliga forum	4
Uppföljning och revidering	4

Inledning och syfte

Denna riktlinje gäller samtliga anställda i Ale kommun, oavsett roll och befattning. Riktlinjen beskriver ett gemensamt förhållningssätt som ska prägla arbetet i kommunens verksamheter och vara vägledande i det dagliga arbetet.

Riktlinjen tar sin utgångspunkt i kommunens styrdokument och värdegrund. Riktlinjens innebörd behöver kontinuerligt levandegöras på respektive arbetsplats.

Syftet är att bidra till hållbar kompetensförsörjning, minskad sjukfrånvaro, ökad frisknärvaro samt minskad oönskat hög personalomsättning. Riktlinjen ska även stödja att kommunens uppdrag bedrivs med kvalitet och effektivitet, med god trivsel och med fokus på att skapa värde för kommuninvånaren.

- hållbar kompetensförsörjning,
- minskad sjukfrånvaro och ökad frisknärvaro,
- minskad oönskat hög personalomsättning,
- kvalitet och effektivitet i kommunens uppdrag,
- trivsel och arbetsglädje,
- ökat värde för invånaren.

Omfattning

Riktlinjen är kommungemensam och omfattar alla arbetsplatser och verksamheter i Ale kommun. Den ska vara vägledande i samarbete inom arbetsgrupper, mellan verksamheter och i dialoger som rör kommunens uppdrag.

Grundläggande utgångspunkter

Som medarbetare i Ale kommun gäller de förpliktelser som följer av anställningsavtalet, vilket innebär att utföra arbete, följa riktlinjer och policyer, följa arbetsmiljö- och ordningsregler, samarbeta samt vara lojal mot arbetsgivaren.

Varje medarbetare representerar kommunen utåt, oavsett uppdrag och befattning. Alla funktioner är viktiga och all kompetens är värdefull.

I enlighet med kommunens värdegrund och arbetet med ständiga förbättringar förväntas medarbetare medverka till verksamhetens utveckling. Det innebär att frågor och arbetsområden där det finns behov av förbättring eller förtydligande lyfts och kommuniceras kontinuerligt, både individuellt och gemensamt i arbetsgruppen.

Chefen är således inte ensam ansvarig för att verksamhetsskap är det rådande förhållningssättet. Chefen bär dock ett stort ansvar för att vara en förebild i ett aktivt, nyfiket lyssnande samt att eftersträva en välvillig kultur där dialog med uppdragsfokus blir en naturlig ingrediens i arbetsvardagen.

Förhållningssätt i verksamhetsskap

Verksamhetsskap är ett förhållningssätt som utgår från att uppdraget är den gemensamma utgångspunkten för dialog och samarbete. Fokus ligger på att skapa samsyn om vad uppdraget innebär, vilka krav som ställs och vilka förutsättningar som finns.

Förhållningssättet stödjer utveckling som startar nära verksamheten, där kännedom om behov och förutsättningar är som störst. Det innebär också att dialoger i första hand utgår från uppdragets innehåll och syfte, snarare än från fasta gränser mellan roller eller organisatoriska tillhörigheter. När samsyn etablerats tydliggörs ansvar och uppgifter i genomförandet.

Förväntningar på medarbetarskap

Alla medarbetare har ansvar för att bidra till verksamhetsskap i vardagen. Det innebär att medarbetare förväntas:

- bidra till dialoger med uppdragsfokus och med kommuninvånaren i åtanke,
- lyfta oklarheter, hinder och förbättringsbehov som påverkar kvalitet, arbetsmiljö eller effektivitet,
- delta i förbättrings- och utvecklingsarbete utifrån verksamhetens behov,
- bidra till ett professionellt samarbete präglad av respekt, snälltolkning och ansvarstagande,
- vara delaktig i den egna, kollegors och verksamhetens utveckling.

Förväntningar på chefskap

Chefens ledarskap är centralt för att skapa och upprätthålla förutsättningar för verksamhetsskap. Chefsskapet utgör den del av ledarskapet som innebär ett formellt ansvar för att omsätta uppdraget i styrning, beslut och uppföljning samt att säkerställa balans mellan krav och förutsättningar.

Chefen ska, inom ramen för sitt chefskap:

- säkerställa att det finns etablerade former för återkommande dialog om uppdrag, krav, mål, prioriteringar och förutsättningar,
- möjliggöra och främja samsyn i frågor som rör prioriteringar, förväntningar, ansvar och mandat,
- främja en kultur som präglas av aktivt lyssnande, nyfikenhet och välvillig tolkning,
- identifiera och tydliggöra obalanser mellan krav och förutsättningar samt initiera nödvändiga åtgärder,
- vid behov fatta beslut om kalibrering av exempelvis prioriteringar, arbetssätt, kompetens, resursfördelning och tidplaner,
- följa upp att överenskomna prioriteringar och arbetssätt efterlevs samt att dialoger leder till konkret hantering och lärande.

4(5)

Ansvar för verksamhetsskap delas i organisationen. Chefen har dock ett särskilt ansvar att vara förebild i beteenden och förhållningssätt samt att sätta ramar, skapa struktur och säkerställa att uppdragsfokuserad dialog är en integrerad del av arbetsvardagen.

Villkor för tydlighet i uppdraget

Som stöd i dialoger kan följande villkor användas för att synliggöra graden av tydlighet och samsyn kring uppdraget. Förutsättningarna att prestera väl och uppleva trivsel och meningsfullhet stärks när det finns tydlighet kring:

- **Vill** - motivation och mening i uppdraget,
- **Kan** - kompetens och förmåga,
- **Får** - mandat och handlingsutrymme,
- **Bör** - prioriteringar och vad som är viktigast,
- **Vet** - tydlighet i mål, förväntningar och vad som ska levereras.

Om ett eller flera villkor är otydliga eller inte uppfyllda ska detta tas upp i dialog i relevanta forum.

Tillämpning i befintliga forum

Riktlinjen ska tillämpas i kommunens befintliga forum, exempelvis möten, APT och enskilda dialoger. Tillämpning innebär att dialog väljs som arbetssätt i frågor som rör uppdrag, prioriteringar, samverkan och förbättringsbehov.

Riktlinjen anger inte ett fast arbetssätt i form av en rutin, utan ett gemensamt förhållningssätt som ska präglade hur vi samtalar, samverkar och utvecklar verksamheten över tid.

Uppföljning och revidering

Dokumentansvarig ansvarar för att riktlinjen hålls aktuell och initiera revidering. Redaktionella ändringar kan hanteras enligt kommunens riktlinjer för styrdokument, medan innehållsliga ändringar kräver beslut av fastställande instans.

5(5)

TJÄNSTEUTLÅTANDE

1(3)

Kommunledningsförvaltningen
Diarienummer: 2026/235
Datum: 2026-04-16
Processledare Martin Hellström

Kommunstyrelsen

Revidering av riktlinje för investeringar

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att fastställa reviderad version av riktlinje för investeringar.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade (KF 2026-03-09 § 42) att anta reviderad riktlinje för investeringar, med undantag av tredje stycket på sidan 5, att träda i kraft från 2026-04-01 och att kommunstyrelsen ges i uppdrag att efter omarbetning fastställa det nya stycket och därmed fastställa en ny version av dokumentet. Följande mening har strukits

"Vid en lokalinvestering gäller att under förutsättning att den håller sig inom felmarginalen +/- 5 % som angetts vid investeringsbeslutet krävs inget ingångsättningsbeslut av kommunfullmäktige."

Och ersatts med följande:

"Vid en lokalinvestering gäller att under förutsättning att den håller sig inom felmarginalen +/- 5 % som angetts vid investeringsbeslutet krävs inget beslut om startbesked".

Maria Kosterlind Reinholdsson

Kommunchef

Beslutsunderlag

- Beslut KF 2026-03-09 §42, KS 2025/232
- Riktlinje för investeringar

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade i december 2024 att en översyn av processen från lokalbehov till investeringsbudget skulle genomföras. Kommunstyrelsen beslutade i maj 2025 att gå vidare med de rekommendationer förvaltningen lämnade till följd av översynen. Förvaltningen lämnade i

Ale kommun	Organisationsnummer	Telefon	E-post	Webbplats
SE-449 80 Alafors	212000-1439	0303-70 30 00	kommun@ale.se	www.ale.se

januari 2026 förslag på revideringar av styrdokument. Syftet var att stödja de förändrade arbetssätt inom kommunens lokalförsörjnings- och investeringsprocesser som förvaltningen bedömer behövs.

Kommunfullmäktige beslutade (KF 2026-03-09 § 42) att anta reviderad riktlinje för investeringar, med undantag av tredje stycket på sidan 5, att träda i kraft från 2026-04-01 och att kommunstyrelsen ges i uppdrag att efter omarbetning fastställa det nya stycket och därmed fastställa en ny version av dokumentet fastställa en ny version av dokumentet. Följande mening har strukits:

"Vid en lokalinvestering gäller att under förutsättning att den håller sig inom felmarginalen +/- 5 % som angetts vid investeringsbeslutet krävs inget ingångsättningsbeslut av kommunfullmäktige."

Och ersatts med följande:

"Vid en lokalinvestering gäller att under förutsättning att den håller sig inom felmarginalen +/- 5 % som angetts vid investeringsbeslutet krävs inget beslut om startbesked".

Förvaltningens bedömning

Kommunledningsförvaltningen bedömer att revideringen av riktlinje för investeringar är av redaktionell karaktär. Ändringen påverkar inte riktlinjens innehåll eller tillämpning i sak.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Ärendet bedöms främst ha koppling till kommunfullmäktiges mål om effektivitet.

Remiss och samberedning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets påverkan och genomförande

Då riktlinjen i stora drag redan antagits av kommunfullmäktige innebär revideringen ingen påverkan.

Beslutet skickas till:

Kommunchef
 Samhällsintraprenör
 Författningssamling
 Kommunikation

Riktlinje för investeringar

Fastställt av:	Kommunfullmäktige
Fastställandedatum:	2026-03-09
Beslutsparagraf:	§ 42
Dokumentansvarig:	Ekonomichef, kommunledningsförvaltningen
Dokumentet gäller för:	Ale kommun
Diarienummer:	Klicka eller tryck här för att ange text
Giltighetstid:	2026-04-01 – tills vidare

Innehåll

1	Inledning.....	2
2	Vad är en investering	2
3	Organisation och ansvarsfördelning.....	2
3.1	Kommunfullmäktige (KF)	2
3.2	Kommunstyrelsen (KS).....	3
3.3	Övriga nämnder.....	3
3.4	Kommunchef.....	3
3.5	Förvaltningschef.....	3
4	Grundläggande regler - investeringar.....	3
5	Investeringsprocess.....	4
6	Tidplan för investeringsbudgeten.....	5
6.1	Investeringsramar skattefinansierad verksamhet.....	5
6.2	Investeringsramar taxefinansierad verksamhet.....	6
6.3	Investeringsbudget kommande period.....	6
6.4	Överflytt och justering av investeringsbudget i samband med årsbokslut.....	6
7	Kategorier och grupperingar av investeringsobjekt	7
7.1	Investeringskategorier.....	7
7.2	Skattefinansierade och taxefinansierade investeringar.....	7
7.3	Prioriteringar	7
7.4	Vad ska finnas med som beslutsunderlag för varje investeringsobjekt.....	8
8	Andra väsentliga processer kopplade till investeringsprocessen	8
8.1	Lokalförsörjningsprocessen.....	8
8.2	Exploateringsprocessen.....	9
9	Avskrivningar, internränta, utrangeringar samt nedskrivningar.....	9
9.1	Avskrivningar	9
9.2	Internränta	9
9.3	Komponentavskrivning.....	10
9.4	Nedskrivning.....	10
9.5	Utrangering och avyttring	10

Bilagor:

- Avskrivningstider Ale kommun

- **Komponentlista avskrivningstider**

1 Inledning

En investering är en kapitalsatsning som får en inverkan under sin livslängd och som görs i syfte att skapa en framtida nytta för kommunens verksamheter. Syftet med Riktlinje för investeringar Ale kommun är att skapa en funktionell och ändamålsenlig hantering av kommunens investeringar för att få ett effektivt resursutnyttjande och en rättvisande redovisning. Riktlinjerna ska ses som en ram för handläggning, beslutsfattande och redovisning av investeringar.

Riktlinjerna följer lagen om kommunal bokföring och redovisning samt normeringar om god redovisningssed enligt Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Då investeringar oftast är förenliga med stora utgifter och sedermera kostnader är det av vikt att investeringsäskandena är reella både i avseende om tidsperiod, utgiftsvolym samt nytta. En för stor antagen investeringsbudget kan innebära felallokering av resurser då den bland annat kan innebära att för stora skattemedel binds upp i budget för exempelvis räntor och avskrivningar.

2 Vad är en investering

Med investering menas anskaffning (inköp eller uppförande) av tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav, så kallade anläggningstillgångar. Med stadigvarande bruk menas en period på minst tre år, i de flesta fall betydligt längre än så. Kommunen ska ha kontroll över tillgången och det är sannolikt att den ger ekonomiska fördelar eller framtida servicepotential till kommunen.

Orsaken till investeringar kan till exempel vara expansion, reinvestering, effektivisering eller miljömässiga krav. Expansion eller nyinvesteringar görs för att öka kapaciteten. Reinvesteringar ersätter befintliga resurser för att bibehålla kapaciteten. Rationaliseringar görs för att effektivisera och sänka kostnader och miljömässiga investeringar för att klara miljökrav.

Grundprincipen är att en investering bedöms och prioriteras utifrån de ekonomiska och verksamhetsmässiga effekter den beräknas ge upphov till under sin livstid. Nyttan ställs i relation till kostnader och prioriteras mot andra ekonomiska engagemang. Större investeringar måste också bedömas och prioriteras med hänsyn till hur investeringen ska finansieras och hur investeringen påverkar de av fullmäktige långsiktigt uppställda målen för god ekonomisk hushållning. Investeringar av principiell karaktär eller allmänt intresse kan vara av väsentligt större betydelse än vad som avspeglas i den ekonomiska omfattningen och måste bedömas med hänsyn till påverkan på organisation och verksamhetens inriktning.

3 Organisation och ansvarsfördelning

3.1 Kommunfullmäktige (KF)

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och ägare av bland annat kommunens lokalförsörjning, lokal- samt markanvändning. Kommunfullmäktige fastställer och fördelar kommunens totala investeringsbudget för de nästkommande fyra åren. Investeringarna sker antingen inom en årligt återkommande ram eller som ett anslagsbundet projekt.

Kommunfullmäktige beslutar om överföring av investeringsanslag mellan åren.
Kommunfullmäktige beslutar om utökning av investeringsram för projekt och om disponering av medel till andra investeringsåtgärder.

3.2 Kommunstyrelsen (KS)

Kommunstyrelsen ska årligen utarbeta en investeringsplan för den kommande 4-årsperioden. Planen kan även beakta projekt inom perioden år 4 – 10, sådana projekt är av naturlig anledning ej planerade i detalj. Investeringsplanen bygger på nämndernas investeringsplaner. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret att investeringsbudgeten följs varför utförare och nämnder följer upp utfall och rapporterar status i samband med kommunens delårsrapporter.

3.3 Övriga nämnder

Nämnden verkar för att beslutad budget och mål med investeringarna uppfylls och rapporterar status för investeringar i samband med kommunens ordinarie uppföljningar.

Servicenämnden är kommunens utförarorganisation avseende investeringsprojekt som avser lokaler. Nämnden tar årligen fram ett förslag på investeringsplan och ansvarar för att behov av investeringar i lokaler samordnas och som tar sin utgång i den årliga lokalförsörjningsplanen.

Samhällsbyggnadsnämnden är kommunens utförarorganisation när det gäller bland annat kommunens VA och renhållningsverksamhet samt exploateringsverksamhet. Nämnden ska årligen ta fram förslag på investeringar för den kommande fyraårsperioden avseende dessa.

3.4 Kommunchef

Befolkningsprognosen är ett viktigt underlag för investeringsbudgeten, inte minst då den är ett viktigt underlag för lokalförsörjningsplanen. För att säkerställa att det finns en kommungemensam bild av hur befolkningsutvecklingen ser ut ska kommunchefen fastställa en rutin för hur prognosen bereds och vilket planeringsscenario som gäller för organisationen. Kommunchefen fastställer även hur prognos för byggnation inom kommunen bereds och beslutas, då detta är ett viktigt underlag till prognosarbetet som kommunen själv arbetar fram.

3.5 Förvaltningschef

Förvaltningschef ansvarar för att löpande följa upp enskilda projekt där nämnden är intressent. Uppföljning sker vad gäller ekonomi, genomförande och tidsplanering. Avvikelser mot investeringsbudget rapporteras skyndsamt till nämnd.

4 Grundläggande regler – investeringar

Grundregeln är att investeringsbudgeten är beslutad på projektnivå (projektkod), vilket innebär att enskild nämnd inte kan disponera om mellan investeringsprojekten utan att detta först har beslutats av KF och att det i samband med ett sådant beslut klart framgår om det påverkar driftskostnaderna. Det som nämnden fått i ram som årsanslag äger nämnden rätt att fritt disponera mellan olika investeringsprojekt under året. Eventuella kvarstående medel avseende årsanslaget kan inte föras med till nästkommande år.

Alla förändringar i investeringsbudgeten som är av principiell beskaffenhet beslutas av KF. För investeringar som beslutas av KF gäller att KS har rätt att omdisponera belopp på högst 20 miljoner kronor totalt för budgetåret efter det behöver omdisponering lyftas till KF för beslut. Detta gäller omdisponeringar inom en nämnd och under förutsättning att det ryms inom nämndens totala budgetanslag. Sådana beslut av KS ska delges KF som information. KS har också ett delegerat ansvar från KF att ge startbesked för investeringsprojekt där det är beslutat att startbesked behöver ges. Riktlinjen för sådana projekt är att de är på belopp motsvarande 40 mnkr eller högre.

Ombudgeteringar och/eller omdisponering av investeringar sker således efter beslut av KF eller på delegation till KS. Ombudgeteringar och/eller omdisponering sker på projektnivå. Överskott på ett projekt kan inte överföras till annat projekt utan politiskt beslut.

5 Investeringsprocess

I Ale kommun ska investeringsprocessen kännetecknas av noggrannhet, transparens och god framförhållning. Kommunfullmäktiges tilldelade ramar disponeras av respektive nämnd.

I de fall investeringen avser en lokal i någon form så finns den upptagen i kommunens antagna lokalförsörjningsplan. Ett investeringsprojekt föds inte sällan genom att en genomförd förstudie visar på en kostnadseffektiv och genomförbar lösning på det uppkomna behovet. Förstudien beslutas av initierande nämnd som med stöd av utföraren föreslår projektets syfte och omfattning. Förstudien innehåller alltid en första kalkyl för såväl investeringsbudget som effekter på framtida driftkostnader. Förstudien ska även innehålla en beskrivning av projektets påverkan för kommunens verksamhet och dess invånare, förslag på entreprenadform och fortsatt tidplan. Se särskilt avsnitt nedan om vilka uppgifter som ett äskat investeringsprojekt ska innehålla för att vara fullständigt oavsett om den föranletts av en förstudie eller ej.

Kommunstyrelsen planerar och prioriterar in projekten i investeringsplanen som fastställs av kommunfullmäktige i kommunens investeringsbudget. Styrelsen och respektive nämnd ansvarar för planering och prioritering av investeringar inom respektive ansvarsområden.

Kommunstyrelsen bereder ärenden till fullmäktige enligt kommunallagen.

Fullmäktige ska fastställa hur stor andel av skatteintäkter och statsbidrag som får användas till räntor och avskrivningar för skattefinansierade investeringar. Dessa får inte överstiga den av fullmäktige fastställda andelen av skatteintäkter och statsbidrag. För att inte begränsa investeringar för enskilt år beräknas genomsnittet över en rullande 5-årsperiod, tre år bakåt, innevarande år och ett år framåt.

Undantag från investeringsutrymmet gäller i de fall kommunen investerar i egna lokaler som ersätter inhyrda lokaler. I de fallen har kommunen redan kostnad för lokalen genom externa hyror.

När det gäller investeringar i taxefinansierad verksamhet ska det tydlig framgå vid investeringsäskandet hur mycket investeringen netto kommer påverka taxan på kort och lång sikt.

Vid äskanden om nya investeringar inom budgetperioden som kommunfullmäktige antagit så ska förslag på omprioritering ske inom beslutad investeringsram.

5(10)

När ett projekt som överstiger 50 miljoner kronor närmar sig genomförande påbörjas projektering av projektet i syfte att ta reda på mer information kring projektets genomförbarhet inklusive uppgifterna i förstudien om investeringsutgiften mm och skickas till ansvarig nämnd för att inhämta startbesked.

Vid en lokalinvestering gäller att under förutsättning att den håller sig inom felmarginalen +/- 5 % som angetts vid investeringsbeslutet krävs inget beslut om startbesked.

När projektet slutbesiktigats tas anläggningen i anspråk och erfarenhetsutbyte sker mellan projektets involverade parter. Anläggningen övergår därefter till förvaltning och kompletta systemhandlingar, protokoll och driftinstruktioner överlämnas till brukaren av anläggningen och/eller teknisk förvaltare.

I samband med årsbokslut ska en sammanställning av det gångna årets investeringsbudget tas fram och som ska innehålla en beskrivning av respektive investeringsprojekt där status på projektet ska redovisas tillsammans med beskrivning varför projektet eventuellt avviker i kostnad och i tid för genomförande.

Alla investeringsprojekt som uppgår till eller överstiger 50 miljoner kronor slutredovisas till kommunfullmäktige. Även specifika projekt under 50 miljoner kronor kan slutredovisas i kommunfullmäktige om kommunfullmäktige begär detta. Övriga projekt som understiger beloppsgränsen ska slutredovisas i respektive nämnd. Slutredovisning ska ske i samband med årsbokslut. Nämnderna ska i årsredovisningen redovisa en sammanställning på alla investeringsprojekt som under året har slutredovisats till kommunfullmäktige respektive till nämnd.

6 Tidplan för investeringsbudgeten

6.1 Investeringsramar skattefinansierad verksamhet

1. Kommunfullmäktige fattar beslut om investeringsbudget för det kommande året nio (9) månader innan budgeten börjar gälla. Till ärendet biläggs en prognos för följande fyra år.
2. Kommunfullmäktige fastställer hur stor andel av skatteintäkter och statsbidrag som får användas till räntor och avskrivningar för skattefinansierade investeringar. Kommunfullmäktige fastställer investeringsramar för nästkommande fyra år, det vill säga från budgetåret plus ett år och tre år framåt. Investeringsutrymmets storlek är avhängigt hur mycket utrymme det finns i kommande rullande 5-årsperiod enligt vad som beskrivs ovan. Beslutet om investeringsramar ska innehålla en fördelning mellan kommunens investeringar i lokaler och andra investeringar, som till exempel lös egendom och allmän plats.

Beslut KF år 2025	Budget 2026	Prognos 2027	Prognos 2028	Prognos 2029	Prognos 2030

Investeringsbudget	X	X	X	X	
Ramutrymme investeringar		X	X	X	X

6.2 Investeringsramar taxefinansierad verksamhet

Med avgiftsfinansierade investeringar avses samtliga investeringar som ingår i kommunens avgiftsfinansierade (affärsmässiga) verksamhet. Investeringarna finansieras av Vatten och avloppstaxan. Vissa investeringar inom VA kan under vissa förutsättningar finansieras till del av skattekollektivet om de är av sådan art enligt Vattenlagen att avgiftsuttag för dessa till del eller helhet inte får belasta taxekollektivet. När VA-taxan beräknas särskiljas hur stor del av eventuell nettoökning som beror på konsekvenser av investeringar.

Beslut KF år 2025	Budget 2026	Prognos 2027	Prognos 2028	Prognos 2029	Prognos 2030
Investeringsbudget	X	X	X	X	
Ramutrymme investeringar		X	X	X	X

6.3 Investeringsbudget kommande period

Investeringsbudgeten för nästkommande budgetperiod påbörjas under våren 20 månader innan aktuellt investeringsår påbörjas (exempelvis våren 2023 för investeringsår 2025). Det sker främst i form av att underlag för uppdatering av lokalförsörjningsplanen inleds samt uppdatering av VA-planen. Dessa två planer är centrala då de står för den uteslutande majoriteten av kommunens investeringar. Lokalförsörjningsplanen antas varje år vilket sker i november 13 månader innan aktuellt investeringsår påbörjas.

Kommunens Strategiska samhällsbyggnadsforum håller ihop investeringsprocessen och har under hösten 13–16 månader innan investeringsåret träffar tillsammans med förvaltningschefer för att tillse att alla perspektiv blir belysta och ta fram förslag på prioriteringar om så är nödvändigt.

Alla investeringsäskanden från nämnderna ska vara ekonomiavdelningen på kommunledningsförvaltningen tillhanda senast 31 januari året innan aktuellt budgetår. Nämnden ska senast sista februari samma år besluta om sin samlade framställan om investeringsbudgetram för kommande år. Ekonomiavdelningen sammanställer och bereder inkomna investeringsäskanden och presenterar för kommunstyrelsen i mars aktuellt år och kommunfullmäktige antar investeringsbudgeten för kommande år plus tre år i april året innan budgeten börjar gälla.

6.4 Överflytt och justering av investeringsbudget i samband med årsbokslut.

Överflytt av pågående investeringsprojekt sker i separat ärende i samband med att investeringsbudget för kommande period fastställs.

7 Kategorier och grupperingar av investeringsobjekt

Investeringsprojekten delas upp i olika grupper och kategorier för att det ska vara lättare att följa upp och förstå vad som avses.

7.1 Investeringskategorier

Fastighetsinvesteringar – investeringar i verksamhetslokaler med tillhörande anläggningar som genomförs av serviceförvaltningen. Exempel på verksamhetslokaler är kontorslokaler, skollokaler, förskolelokaler, sport-, idrotts- och simhallar, förenings- och fritidslokaler, biblioteks-, fritids- och kulturlokaler samt lokaler för vård och omsorg.

Investeringar allmän plats – övriga investeringar på fastigheten, som inte utgör fastighetsinvesteringar. Exempel är investeringar i markanläggningar såsom VA, gata, park samt idrottsanläggningar.

Investeringar exploatering - övriga investeringar på fastigheten såsom VA, gata, park som genomförs i samband med exploateringsprojekt. Dessa projekt finansieras till hela eller stora delar via inkomster inom exploateringsprojektet.

Övriga investeringar – utgör investeringar såsom maskiner, inventarier och utrustning samt immateriella tillgångar.

Investeringsbidrag – utgörs av bidrag som kommunen ger till annan huvudman vanligtvis Trafikverket som delfinansiering av till exempel cykelbanor etc.

7.2 Skattefinansierade och taxefinansierade investeringar

Det är viktigt att särskilja skattefinansierade investeringar från avgiftsfinansierade.

Skattefinansierade investeringar - Dessa investeringar avser samtliga investeringar vars drifts- och kapitalkostnader ska finansieras av skattemedel.

Avgiftsfinansierade investeringar - Med avgiftsfinansierade investeringar avses samtliga investeringar som ingår i kommunens avgiftsfinansierade verksamhet och som anses vara nödvändiga för den fortsatta driften.

7.3 Prioriteringar

Alla investeringsprojekt i investeringsplanen ska prioriteras enligt nedanstående prioriteringsordning:

1 Pågående	Påbörjade investeringsprojekt som inte går att stoppa.
2 Tvingande (Lagkrav/myndighetskrav)	Investeringar som är tvingande utifrån gällande lag- och myndighetskrav.
3 Reinvesteringar	Investeringar för att säkra värdet i redan gjorda investeringar. Dessa ska alltid rymmas inom den gällande investeringsramen.

8(10)

4	Till följd av demografisk utveckling eller volymutveckling	Investeringar baserade på prognoser över befolkningsutvecklingen eller befolkningens sammansättning.
5	Strategiska investeringar	Investeringar som kan anses vara strategiskt viktiga för kommunen, förutom de som kan inordnas i någon av de ovanstående kategorierna.
6	Övriga investeringar	Investeringar som inte infaller under någon av de övriga punkterna

7.4 Vad ska finnas med som beslutsunderlag för varje investeringsobjekt

För samtliga investeringsprojekt ska ett beslutsunderlag finnas. Underlaget från nämnd ska bland annat innehålla en beskrivning och motivering av projektet samt ekonomiska konsekvenser såsom kapitalkostnader och driftkostnadskalkyler. De ekonomiska konsekvenserna tas bland annat fram för att visa investeringens resultatpåverkan. Samt prioriteringsklassificering. Status på tex bygglov, detaljplan m.m.

- Investeringsutgift (beräkning under vilka år investeringen beräknas ske)
- Ev investeringsinkomster, tex statsbidrag, anslutningsavgifter, gatukostnadsersättning mm
- Driftkonsekvenser i form av avskrivningar, övriga driftkonsekvenser kopplade till investeringen såsom mediakostnader, personal etc.
- Ev kopplingar till andra investeringar eller påverkan på annan nämnd
- Status avseende tex detaljplan, bygglov eller annat som är avgörande för att investeringen ska kunna bli en realitet
- Konsekvensbeskrivning om investeringen inte genomförs

8 Andra väsentliga processer kopplade till investeringsprocessen

8.1 Lokalförsörjningsprocessen

Det tas årligen fram en lokalförsörjningsplan som beskriver de kapacitetsbrister som finns i kommunens verksamheter och som åtgärdas genom investeringar i lokaler. Lokalförsörjningsplanen beslutas av servicenämnden. Beredningen leds av serviceförvaltningen. I beredningen ingår övriga förvaltningar och andra nödvändiga funktioner. Lokalförsörjningsplanen tillsammans med aktuell befolkningsprognos ger input till investeringsplanen. När en kapacitetsbrist i lokalförsörjningsplanen ska tas hand om via nybyggnation eller ombyggnation resulterar det i ett investeringsprojekt som kan lyftas in i investeringsplanen. Det medför inte med automatik att alla de objekt som tas upp i lokalförsörjningsplanen kommer med i investeringsplanen utan en avvägning behöver göras utifrån bland annat vilket ekonomiskt utrymme som finns tillsammans med exempelvis vilka andra ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenser investeringen skulle medföra.

8.2 Exploateringsprocessen

Med exploateringsverksamhet avses åtgärder för att anskaffa, förädla och iordningsställa kommunens mark för infrastruktur (gator, parker och VA) samt för bostads- och/eller verksamhetsområden och/eller naturreservat. I investeringsplanen redovisas de investeringar som blir en kommunal anläggning såsom investeringar i gata, park (allmän platsmark) samt VA. Investeringarna ska bruttoredovisas. Investeringarna kan ofta till del eller helhet finansieras av inkomster i exploateringsprojektet eller gatukostnadsersättningen. Dessa intäkter tillförs kommunens resultaträkning det år den inbetalas till kommunen. När det gäller kapitalkostnaderna för investeringen så fördelas de ut över dess ekonomiska livslängd enligt kommunens regler för komponentavskrivning. Helhetsansvaret för exploateringsprojekten ligger hos Samhällsbyggnadsnämnden där även hela projektet budgeteras och följs upp. Exploateringsprojekten kan även resultera i nya investeringsbehov för verksamhetslokaler som i så fall ska initieras via fastighetsförvaltningen inom Servicenämnden. Det är därför av vikt att löpande dialog finns mellan framför allt samhällsbyggnadsförvaltningen och serviceförvaltningen så inte investeringsbehov ramlar mellan stolarna.

9 Avskrivningar, internränta, utrangeringar samt nedskrivningar

9.1 Avskrivningar

Avskrivningar används för att fördela utgiften för en tillgång över tillgångens nyttjandeperiod. Syftet är att ge en rättvisande bild av tillgångens förbrukning för respektive redovisningsperiod. Eventuellt restvärde ska inte utgöra underlag för avskrivning. Avskrivningen ska göras från den tidpunkt tillgången tas i anspråk. Det innebär att avskrivning påbörjas först efter att anläggningstillgången tagits i bruk. Avskrivningen kostnadsförs i de verksamheter som nyttjar anläggningstillgången.

Avskrivningar av anläggningstillgångar görs med linjär avskrivning och efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod. Bedömning av avskrivningstid görs av personal med kompetens inom aktuellt område tillsammans med controller. Om en ny bedömning av nyttjandeperioden väsentligt avviker från tidigare bedömningar ska avskrivningsbeloppen för innevarande och framtida perioder justeras. Vid tveksamheter sker samråd med redovisningschef och/eller ekonomichef.

För tillgångar med ett bestående värde görs ingen avskrivning. Exempel på sådana tillgångar är mark och viss typ av konst. Mark förutsätts ha en obegränsad nyttjandeperiod och ett bestående värde. Om en fastighet som förvärvas består av både mark och byggnad fördelas inköpsvärdet på mark och byggnad genom proportionering utifrån till exempel taxeringsvärdet eller råmarkspris. Även lagfartskostnad ska fördelas på mark och byggnad.

9.2 Internränta

Internränta kan men måste inte användas vid budgetering och redovisning av kapitalkostnader på investeringar och fungera som intern styrning. Den sammantagna kostnaden för räntan och avskrivningarna för en investering kallas ofta för kapitaltjänstkostnader. Internräntan kan beaktas som en kostnad för att binda kapital i anläggningstillgångar i kommunernas

driftbudgetar. Hantering och administration av internränta är förenat med en administrativ hantering varför den ska användas med försiktighet och måste inte användas som styrprincip.

Taxefinansierad verksamhet ska belastas med internränta för sina delar av kommunens anläggningstillgångar och övriga tillgångar/skulder. Internränta ska utgå med den för kommunen genomsnittliga låneränta som kommunen har för aktuellt år.

9.3 Komponentavskrivning

Komponentavskrivning tillämpas för alla investeringar. Viktiga delar/komponenter i anläggningstillgångar kan behöva ersättas men med olika tidsintervall och har olika avskrivningstider. Det kan till exempel gälla tak i en byggnad, installationer som hissar, ventilation och liknande. Eventuellt kvarvarande värde på den komponent som ersätts ska bokas som en kostnad i samband med utbytet.

9.4 Nedskrivning

En anläggningstillgång som varaktigt minskar i värde eller inte längre används ska skrivas ned. Motsvarande ska en nedskrivning återföras om det inte längre finns skäl för den. Om det på balansdagen (delårsbokslut eller årsbokslut) finns indikationer på att en tillgång minskat i värde görs en prövning av värdet. Indikationer kan vara att den inte används och beslut har fattats om att avveckla tillgången, att förutsättningarna har ändrats så att den inte längre är användbar enligt ursprungligt ändamål eller att den har fått skador som minskar dess värde. Beräknat återvinningsvärde jämförs med redovisat värde och om redovisat värde är högre så görs en nedskrivning. En nedskrivning ska omedelbart kostnadsföras i resultaträkningen.

När en tillgång skrivits ned ska framtida avskrivningar anpassas så att det nya redovisade värdet, efter avdrag för eventuellt restvärde, fördelas över tillgångens återstående nyttjandeperiod.

Om en tidigare nedskrivning, helt eller delvis, inte längre är motiverad, ska en återföring av en nedskrivning omedelbart redovisas i resultaträkningen. En återföring av en tidigare nedskrivning får dock inte leda till att det redovisade värdet överstiger vad som skulle ha redovisats (efter avskrivningar) om ingen nedskrivning hade gjorts.

9.5 Utrangering och avyttring

När en materiell tillgång avyttrats eller tagits ur bruk och bedöms sakna värde vid en framtida försäljning ska den inte längre redovisas som en tillgång. Vinst eller förlust vid utrangeringen eller försäljningen beräknas som skillnaden mellan bokfört värde och eventuellt belopp som avyttringen ger. Detta gäller även utrangeringar av tillgångar som förstörts vid brand, blivit stulna eller på annat sätt förstörts. Tillgången ska tas bort ur kommunens anläggningsreskontra vilket innebär att det kvarvarande bokförda värdet på tillgången kommer att redovisas som en driftkostnad i den verksamhet som nyttjat tillgången.

För mer information se Bilaga Avskrivningstider Ale kommun samt komponentlista avskrivningstider

PROTOKOLL

Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum: 2026-03-09

KF § 42

KS 2025/232

En tydligare process för kommunens arbete med lokalförsörjning och investeringar

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att

1. anta reviderat reglemente och arbetsordning för styrelse och nämnder i Ale kommun att träda i kraft från 2026-04-01
2. anta reviderad riktlinje för investeringar, med undantag av tredje stycket på sidan 5, att träda i kraft från 2026-04-01 och att kommunstyrelsen ges i uppdrag att efter omarbetning fastställa det nya stycket och därmed fastställa en ny version av dokumentet
3. Upphäva riktlinje för investeringar, beslutad i kommunfullmäktige 2024-01-29 § 20
4. anta ny riktlinje för lokalförsörjning att träda i kraft från 2026-04-01, och därmed upphäva riktlinje för lokalförsörjning, beslutad i kommunfullmäktige 2023-09-04 § 138
5. upphäva styrdokumentet Mål och strategier för lokalförsörjning i Ale kommun, beslutad i kommunfullmäktige 2017-06-19 104 §
6. fastställa implementeringsplanen enligt Reformerad lokalförsörjning, delrapport 2 kapitel 12
7. fastställa utbildningsplanen i enlighet med Reformerad lokalförsörjning, delrapport 2, bilaga 2

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum: 2026-03-09

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade i december 2024 att en översyn av processen från lokalbehov till investeringsbudget skulle genomföras. Kommunstyrelsen beslutade i maj 2025 att gå vidare med de rekommendationer förvaltningen lämnade till följd av översynen. Förvaltningen lämnar nu förslag på revideringar av styrdokument. Syftet är att stödja de förändrade arbetssätt inom kommunens lokalförsörjnings- och investeringsprocesser som förvaltningen bedömer behövs.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut § 44 2026-02-24
- Tjänsteutlåtande, daterat 2026-01-28
- Reformerad lokalförsörjning, delrapport 2
- Reglemente och arbetsordning för styrelse och nämnder
- Riktlinje för investeringar
- Riktlinje för lokalförsörjning
- Kommentarer till riktlinje för lokalförsörjning
- Mål och strategier för lokalförsörjning i Ale kommun, KF 2017-06-19 §92
- Remissvar servicenämnden 2025 09 04 §76
- Remissvar socialnämnden 2025 09 04 §97
- Remissvar överförmyndarnämnden 2025 09 29 §43
- Kommunstyrelsens beslut 2025-05-13 § 99
- Kommunfullmäktiges beslut 2024-12-16 § 255

Yrkande

Henrik Fogelklou (M) gör följande ändringsyrkanden:

Att fullmäktige fastställer styrdokumentet "Riktlinje för investeringar" med undantag av tredje stycket på sidan 5.

Att kommunstyrelsen ges i uppdrag att efter omarbetning fastställa det nya stycket och därmed fastställa en ny version av dokumentet.

Beslutsgång

Ordförande Claes-Anders Bengtsson (KD) ställer proposition på dels kommunstyrelsens förslag, dels på Henrik Fogelklous (M) ändringsyrkanden och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med Henrik Fogelklous (M) ändringsyrkanden.

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum: 2026-03-09

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Samtliga nämnder och bolag

Kommunchef

Samtliga förvaltningschefer och bolags-VD:ar

Författningssamling

Kommunikation

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

From: "Alice Edepil" <kommunstyrelsen@ale.se> on behalf of "FN-KS" <kommunstyrelsen@ale.se>
Sent: 4/23/2026 2:22:45 PM
To: "Amra Taneroglu" <amra.taneroglu@ale.se>; "Isabel Guldbrand" <isabel.guldbrand@ale.se>
Subject: VB: Initiativärende angående orange till kommunstyrelsen den 5 maj

Från: Jessika Loftbring <jessika.loftbring@pol.ale.se>
Skickat: den 21 april 2026 22:01
Till: Henrik Fogelklou <henrik.fogelklou@ale.se>; Dennis Ljunggren <Dennis.Ljunggren@ale.se>; FN-Kansli <kansli@ale.se>
Kopia: Ann-Sofie Hellvard <ann-sofie.hellvard@ale.se>
Ämne: Initiativärende angående orange till kommunstyrelsen den 5 maj

Hej!

Här kommer ett initiativärende inför kommande KS.

Just nu har Ale kommun en tillfällig logotyp och en banner på hemsidan, i färgen orange. Detta relaterat till Ales delaktighet i O-ringen. Den orangea färgen återkommer även på Alekommuns facebook-sida. Vi tycker att initiativet är bra och skulle vilja att Ale kommuns hemsida får anta färgen orange även under orange week, vecka 47. Veckan syftar till att uppmärksamma och förebygga mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Därför föreslår vi:

Att Ale kommun återanvänder färgen orange på hemsidan och i digitala kanaler under Orange week, v. 47, 2026

Att Ale kommun köper in och hissar en orange flagga under orange week, v. 47, 2026

Jessika Loftbring – Centerpartiet
Ann-Sofie Hellvard – Vänsterpartiet

TJÄNSTEUTLÅTANDE

1(3)

Kommunledningsförvaltningen
Diarienummer: 2026/146
Datum: 2026-04-16
Ekonomichef Ken Gunnesson

Kommunstyrelsen

Handlingsplaner inom digitalisering 2026 – uppföljning alla nämnder

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anteckna informationen.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige fastställde 15 december 2025 nuvarande digitaliseringspolicy. Policyn innehåller styrande principer och tre målområden som kommunen ställt sig bakom. Varje nämnd har utifrån sina ansvarsområden beslutat om handlingsplaner utifrån de mål som de kan påverka. Varje nämnd följer upp sin handlingsplan och antar en ny handlingsplan i samband med årsredovisningen. Alla nämnders uppföljning av den egna handlingsplanen och handlingsplanen 2026 går till kommunfullmäktige för information.

Maria Kosterlind Reinholdsson

Kommunchef

Ken Gunnesson

Ekonomichef

Beslutsunderlag

- Alla nämnders ”Handlingsplaner för 2026 inom digitalisering”
- Alla nämnders ”Uppföljning av handlingsplaner inom digitalisering för 2025”

Ärendet

Kommunfullmäktige fastställde 15 december 2025 nuvarande digitaliseringspolicy (KS 2025/597). Policyn innehåller styrande principer och tre målområden som kommunen ställt sig bakom. De tre målområdena i denna digitaliseringspolicy är:

1. Stärka digital kompetens, mognad och inkludering
2. Utveckla en säker, datadriven och effektiv förvaltning
3. Verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering

Varje nämnd har utifrån sina ansvarsområden beslutat om handlingsplaner utifrån de mål som de kan påverka. Varje nämnd följer upp sin handlingsplan och antar en ny handlingsplan i samband med årsredovisningen.

Uppföljningen av 2025 års arbete sker av respektive förvaltning bland annat efter måluppfyllnad, det arbete som utförts och vilken status olika aktiviteter har.

Alla nämnders uppföljning av den egna handlingsplanen och handlingsplanen 2026 går till kommunfullmäktige för information.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att det är av vikt att kommunfullmäktige får denna information.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Aktiviteter i handlingsplanerna för digitalisering finansieras inom ram för de olika förvaltningarna. Kommande upphandlingsprojekt 2026 bedöms innebära kostnader från 2027. Genomförandet av handlingsplanerna innebär framförallt att verksamheterna behöver avsätta tid för att medverka i utvecklingsarbete, ta del av kompetenshöjande insatser och gradvis anpassa arbetssätt till nya rutiner och digitala processer.

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Handlingsplanerna för digitalisering 2026 syftar till ökad trygghet och kundnytta för invånarna, samt säkerhet och effektivitet i organisationen. Den omfattar systemanpassningar i verksamhetssystem, utveckling av digitala tjänster samt införande av ny teknik, till exempel automatisering och AI. Planerna innehåller även åtgärder för att stärka digital kompetens, säkerställa informationssäkerhet, skapa robust infrastruktur samt utveckla användningen av data och AI för beslutsstöd och förbättrade processer. Aktiviteterna förväntas ha positiva effekter ur ett invånarperspektiv. Genom att utveckla och förbättra verksamheten med fokus på bättre

resursnyttjande och ökad digital mognad, kan kommunen erbjuda tillgänglig service och leverera relevant kvalitet till invånarna.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Målen i digitaliseringspolicyn (och därmed ingående aktiviteter i dessa handlingsplaner) har bäring på samtliga av kommunfullmäktiges riktningmål.

Remiss och samberedning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets påverkan och genomförande

Beskrivning av utförande och uppföljning återfinns i respektive handlingsplan.

Beslutet skickas till:

Kommunledningsförvaltningen

Uppföljning handlingsplan digitalisering 2025

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	3
2 Att leverera relevant kvalitet och ett bättre resursutnyttjande	4
2.1 Införa Treservas hälso- och sjukvårdsmodul "Hälsoärende"	4
2.2 Statistikuttag Treserva.....	4
2.3 Utredda möjligheterna för digital hemvård samt ge ny lägesbild för förutsättningarna för läkemedelsautomater	5
3 Att ge medborgarna tillgänglig service dygnet runt	6
3.1 Utveckla ytterligare 1 e-tjänst	6
3.2 Utveckla ytterligare 3 digitala blanketter	6
3.3 Utveckla befintliga digitala system utifrån omställningen till nya SoL.....	7
3.4 Utveckla ytterligare digitala blanketter	7
3.5 Testmiljöer för välfärdsteknik inom verksamhetsområdena Äldreomsorg och Funktionsstöd.	8
4 Att utveckla den digitala mognaden i hela organisationen	9
4.1 Verkställa en förvaltningsövergripande struktur för hantering av verksamhetsspecifika rutiner.	9
4.2 Förstudie för säker digital kommunikation (SDK)	9
4.3 Införande av multifaktorsinloggning via e-legitimering i Treserva.....	10
4.4 Utveckla det systematiska informationssäkerhets- och dataskyddsarbetet inom Socialförvaltningen.	10
5 Mått	11

I Inledning

Kommunfullmäktige antog den 20 juni 2022 den digitaliseringspolicy som ligger till grund för handlingsplanen för 2025. Policyn anger att varje nämnd årligen ska besluta om en handlingsplan för digitalisering som utgår från de målområden som anges i den gemensamma digitaliseringspolicyn.

Handlingsplan digitalisering är ett styrande dokument för nämndens digitaliseringsaktiviteter och gäller tills den revideras. Revidering ska ske årligen, och syftar till att säkerställa att planens innehåll är aktuellt och följer uppsatta mål. Denna uppföljning av handlingsplanen för digitalisering 2025 fokuserar på att utvärdera genomförda aktiviteter och resultat i förhållande till de prioriterade målen.

2 Att leverera relevant kvalitet och ett bättre resursutnyttjande

2.1 Införa Treservas hälso- och sjukvårdsmodul “Hälsoärende”

Beskrivning

Målet är att säkerställa att kommunens hälso- och sjukvårdspersonal kan arbeta med dokumentation där de befinner sig, dvs mobil dokumentation.

Genom denna modul säkerställs att dokumentation följer den nationella informationsstrukturen och att dokumentationen sker i fördefinierade vårdprocesser som är strukturerade och kodade enligt ICF och KVÅ.

Önskad effekt

Ökad användning av mobil dokumentation.

Status

 Avslutad

Kommentar

Införandet av Treservas hälso- och sjukvårdsmodul *Hälsoärende* är genomfört enligt plan. Modulen möjliggör mobil dokumentation för hälso- och sjukvårdspersonal och säkerställer att dokumentation sker strukturerat i enlighet med nationell informationsstruktur samt fördefinierade vårdprocesser. Projektet har avslutats inom planerad tid.

2.2 Statistikuttag Treserva

Beskrivning

BI-verktyg kopplat till Treservas statistikdatabas för kvalitetssäkrat statistikuttag (TDW).

Önskad effekt

Standardiserat och kvalitetssäkrat statistikuttag.

Status

 Avslutad med avvikelse

Kommentar

Det nya statistikverktyget TDW beslutsstöd är infört. Den tekniska installationen är färdigställd och en basmall för statistikuttag har testats och verifierats. Arbetet med att utforma verksamhetsspecifika rapportmallar pausades tillfälligt under en period till förmån för andra projekt. Den första rapporten, avseende avvikelser, har publicerats på Ale kommuns intranät. Projektet har etablerat en strukturerad databas och koppling till Microsoft Power BI, vilket skapar förutsättningar för fortsatt utveckling och publicering av ytterligare rapportpaket inom olika verksamhetsområden.

2.3 Utreda möjligheterna för digital hemvård samt ge ny lägesbild för förutsättningarna för läkemedelsautomater

Beskrivning

Utreda digital hemvård/digitalt stöd (enligt modellen i Lunds kommun) samt göra en plan för införande.

Önskad effekt

Utredning och ny lägesbild

Status

Avslutad

Kommentar

Utredningen av digital hemvård är genomförd och presenterad för nämnden. En ny lägesbild av förutsättningarna för läkemedelsautomater har tagits fram. Mot bakgrund av detta har socialnämnden beslutat att uppdra åt socialförvaltningen att inleda arbetet med en förstudie avseende digital hemtjänst. Samtidigt bedömer nämnden återkopplingen avseende läkemedelsautomater som genomförd och bordlägger frågan.

3 Att ge medborgarna tillgänglig service dygnet runt

3.1 Utveckla ytterligare 1 e-tjänst

Beskrivning

Målet med fler e-tjänster är att möjliggöra för medborgaren att skicka specifik information till kommunen oberoende av kommunens tillgängliga tider.

Önskad effekt

Ökad digital tillgänglighet för medborgarna

Status

Avslutad

Kommentar

Aktiviteten är utförd enligt plan och samtyckesblankett för familjehem har publicerats på ale.se för digital signering.

3.2 Utveckla ytterligare 3 digitala blanketter

Beskrivning

Syftet med digitala blanketter är att möjliggöra för medborgaren att nå utvalda blanketter oberoende av kommunens tillgängliga tider.

Önskad effekt

Öka antalet digitala blanketter för medborgarna.

Status

Avslutad med avvikelse

Kommentar

Blanketten för socialförvaltningens digitaliseringsförslag "förslag om förändring" är färdig och har publicerats på intranätet. Blankett för "Samtycke till registerutdrag" är klar och publicerad på ale.se.

Aktiviteten pågår fortsatt med avvikelse på grund av att det under perioden för aktiviteten saknades personalresurser för utveckling av e-blanketter och e-tjänster i e-tjänsteplattformen Self Point. Två ytterligare digitala blanketter är under utveckling i samarbete med systemutvecklare på IT-enheten.

3.3 Utveckla befintliga digitala system utifrån omställningen till nya SoL

Beskrivning

Ett ändamålsenligt, samordnat arbete med omställningen kommer leda till förändringar som ligger i linje med nämndens och lagstiftningens intentioner.

Önskad effekt

Den nya socialtjänstlagen, som planeras träda i kraft i juli 2025, syftar till att göra socialtjänsten mer förebyggande, tillgänglig och kunskapsbaserad. Målsättningen är även att denna aktivitet ska effektivisera verksamheternas arbetsprocesser.

Status

Avslutad

Kommentar

Verksamhetssystemet Treserva har anpassats till nya socialtjänstlagen genom att nya beslutstyper har skapats med aktuella laghänvisningar. Dokument, fraser, journalanteckningar och aktualiseringsinställningar har ändrats för att anpassas till ny lagstiftning. Nya processer har tagits fram för att kunna användas till icke-behovsprövade insatser med utökat dokumentationskrav.

3.4 Utveckla ytterligare digitala blanketter

Önskad effekt

Syftet med digitala blanketter är att möjliggöra för medborgaren att nå utvalda blanketter oberoende av kommunens tillgängliga tider, alternativt för kommunens medarbetare att effektivisera arbetsprocesser.

Status

Avslutad med avvikelse

Kommentar

Arbetet med digitalisering av blanketter fortsätter inom socialförvaltningens ordinarie process för digitaliseringsförslag. Genom denna samordning kan förvaltningen arbeta mer systematiskt med både nya e-tjänster och vidareutveckling av befintliga lösningar. Flera förslag gällande digitalisering av blanketter har inkommit och hanteras löpande inom processen. Arbetet kommer även att kopplas till det kommungemensamma projektet *Mina sidor*.

Utvecklingen av e-tjänster påverkas samtidigt av informationssäkerhets- och dataskyddsarbete. Informationssäkerhetsklassificeringar och konsekvensbedömningar görs för system och processer för att säkerställa att lösningarna uppfyller gällande krav på säkerhet och sekretess. Därför har arbetet med e-tjänster och e-blanketter som innehåller känsliga personuppgifter blivit försenat.

3.5 Testmiljöer för välfärdsteknik inom verksamhetsområdena Äldreomsorg och Funktionsstöd.

Önskad effekt

Syftet med testmiljöer för välfärdsteknik är att utifrån verksamheternas behovsinventering och behovsanalyser identifiera möjliga tekniska lösningar, testa den bästa matchningen och därefter ta beslut om ett eventuellt inköp och införande ska ske.

Status

 Pågående

Kommentar

Socialförvaltningen har etablerat tre testmiljöer för välfärdsteknik inom äldreomsorg och funktionsstöd. Arbetet har utgått från verksamheternas behov och analyser, där möjliga tekniska lösningar testas för att hitta de som bäst matchar behoven och ger ett tydligt underlag för beslut om vidare användning.

Testmiljöerna omfattar:

Äldreomsorg: Förbereder test av en översättningsapp som ska underlätta kommunikationen mellan omsorgsgare och personal.

Daglig verksamhet inom funktionsstöd: Testar MEMO-planner, ett hjälpmedel för planering av aktiviteter som ökar delaktighet, trygghet och struktur för brukarna.

Särskilt boende inom funktionsstöd: Förbereder test av ett digitalt planeringsverktyg som ska underlätta planering och uppföljning av insatser.

4 Att utveckla den digitala mognaden i hela organisationen

4.1 Verkställa en förvaltningsövergripande struktur för hantering av verksamhetsspecifika rutiner.

Önskad effekt

Säkra och effektiva arbetsprocesser. Underlätta vid introduktion för nya medarbetare och chefer.

Status

Pågående med avvikelse

Kommentar

En rutin för hantering av styrdokument har beslutats och implementeringen av en förvaltningsövergripande struktur för rutiner pågår. Parallellt pågår arbetet med att uppdatera information på intranätet, vilket stegvis skapar en mer samlad och tillgänglig struktur. Arbetet har försenats, men aktiviteten pågår fortsatt.

4.2 Förstudie för säker digital kommunikation (SDK)

Önskad effekt

Säker digital kommunikation är ett säkert sätt att utbyta känslig och sekretessklassad information mellan offentliga aktörer.

Status

Avslutad

Kommentar

Förstudien är färdigställd och har granskats av den kommungemensamma digitaliseringsprocessens beredningsgrupp. Den har godkänts av kommunchefens ledningsgrupp och går nu vidare till projekt- och upphandlingsfasen.

4.3 Införande av multifaktorsinloggning via e-legitimering i Treserva

Önskad effekt

Säker digital inloggning till verksamhetssystem som hanterar känslig och sekretessklassad information.

Status

 Ej påbörjad

Kommentar

Arbetet med säker inloggning i Treserva via e-legitimering har fördröjts i väntan på IT-enhetens strategiska beslut gällande identitetsleverantör och den arkitekturella tekniska lösningen. Arbetet förväntas återupptas under Q1 2026.

4.4 Utveckla det systematiska informationssäkerhets- och dataskyddsarbetet inom Socialförvaltningen.

Önskad effekt

Ett systematiskt informationssäkerhets och dataskyddsarbete säkerställer attlagkrav följs, verksamheten fungerar och informationsläckage förhindras.

Status

 Avslutad

Kommentar

Under året har arbetet med informationssäkerhet och dataskydd intensifierats. En ny rutin för det systematiska informationssäkerhets- och dataskyddsarbetet, har beslutats och förankrats i samtliga ledningsgrupper. Informationssäkerhetsombud har utsetts på varje enhet och har genomgått utbildning för att stärka kompetensen inom området. En gap-analys har genomförts för att kartlägga nuläget och identifiera prioriterade åtgärder och utvecklingsområden inför den kommande årsplaneringen. Parallellt deltar förvaltningens informationssäkerhetshandläggare aktivt i utvecklingen av den nya kommungemensamma informationssäkerhetsmodulen och IT-förvaltningsmodulen i ledningssystemet Stratsys.

5 Mått

Mått	Utfall
Kommunens resultat i digital mognad och digitalt arv utifrån Dimios enkätmetning	

Handlingsplan digitalisering 2026

Servicenämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	2
2 Målområden och planerade aktiviteter.....	4
2.1 Stärk digital kompetens, mognad och inkludering.....	4
2.1.1 Utbildningspaket teknisk säkerhet - kommungemensam.....	4
2.2 Utveckla en säker, datadriven och effektiv förvaltning.....	4
2.2.1 Dataanalys kommungemensam.....	4
2.2.2 Säker digital kommunikation (SDK) kommungemensam.....	4
2.2.3 Visa aktuell solelproduktion.....	5
2.2.4 Rätt och aktuell information i verksamhetssystem.....	5
2.2.5 Analys av energiförbrukning per fastighet.....	5
2.3 Verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering.....	6
2.3.1 Mina sidor kommungemensam.....	6
2.3.2 HR upphandling lönesystem, schemabemanningssystem med tillhörande optioner samt implementering kommungemensam.....	6
2.3.3 Synpunktshantering kommungemensam.....	6
2.3.4 Digital signering kommungemensam.....	7
2.3.5 Digital matsvinnsmätning.....	7
2.3.6 Kostdatasystem.....	7
2.3.7 Behovsanpassad lokalvård.....	8
2.3.8 Analys av energiförbrukning per fastighet.....	8
2.4 Rätt och aktuell information i verksamhetssystem.....	8
3 Uppföljning.....	9

1 Inledning

Kommunfullmäktige fastställde 15 dec 2025 nuvarande digitaliseringspolicy.

Enligt policyn ska varje nämnd besluta om en handlingsplan för digitalisering för det kommande året som tar utgångspunkt i den gemensamma digitaliseringspolicyns målområden.

Handlingsplanen är giltig tills att den revideras. Handlingsplanen ska revideras årligen. Handlingsplanen omfattar endast digitaliseringsaktiviteter.

Handlingsplanen innehåller dels kommungemensamma aktiviteter som leds av kommunledningsförvaltningen, där övriga förvaltningar deltar, dels nämndernas egna aktiviteter.

Ale kommuns digitaliseringspolicy

Ale kommuns digitaliseringspolicy utgår från kommunfullmäktiges riktningsmål som beslutas vart fjärde år. Riktningsmålen pekar ut den gemensamma riktningen som kommunens anställda ska arbeta mot.

Digitaliseringspolicyn utgår från den nationella digitaliseringsstrategin för perioden 2025–2030 som beskriver riktningen och prioriteringen för digitaliseringsarbetet i Sverige. I den nationella strategin finns fem strategiska mål definierade:

- Digital kompetens
- Näringslivets digitalisering
- Förvaltningens digitalisering
- Välfärdens digitalisering
- Konnektivitet (uppkoppling och tillgång till digital infrastruktur)

Utöver dessa finns de tre nationella horisontella målen som är viktiga oavsett målområde:

1. AI och Ny teknik,
2. Data och
3. Informationssäkerhet

Detta innebär att de horisontella perspektiven ska genomsyra samtliga utvecklingsinitiativ. AI eller annan ny teknik ska användas vid verksamhetsutveckling när det är lämpligt, data ska vara säker, skalbar och tillgänglig för invånaren. All digitaliseringsutveckling ska ske utifrån gällande lagstiftning på ett säkert, långsiktigt, hållbart och robust sätt.

Ale kommuns tre målområden inom digitalisering

I Ale kommuns digitaliseringspolicy är de nationella målområdena prioriterade och omformulerade för att passa kommunens digitaliseringsresa. De tre målen är:

Stärk digital kompetens, mognad och inkludering

Ale kommun ska utveckla medarbetares bas-, bredd- och spetskompetens genom utbildning och kunskapsdelning. Kommunen ska underlätta digital inkludering genom att erbjuda användarvänliga tjänster och stödja användning av ny ändamålsenlig teknik.

Utveckla en säker, datadriven och effektiv förvaltning

Ale kommun ska effektivisera verksamheten med hjälp av AI och datadriven utveckling. Kommunen ska säkerställa ägandeskap och långsiktig användning av data och arbeta systematiskt med informationssäkerhet och skapa en robust digital infrastruktur. Detta ska bland annat ske genom att stärka samarbetet mellan verksamheter för att skapa helhet och synergi samt en säker och robust konnektivitet.

Verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering

Ale kommun ska erbjuda säkra och kvalitativa digitala välfärdstjänster utifrån målgruppens behov. Kommunen ska använda ny teknik för att analysera behov, förutse risker och automatisera processer. Ale kommun ska utveckla smarta tekniska lösningar som stärker ett personcentrerat, förebyggande och flexibelt arbetssätt. Digitala tjänster ska utvecklas för att underlätta servicen till invånarna. Kommunen ska stödja företagare i den digitala omställningen och skapa förutsättningar för ökad innovation och stärkt konkurrenskraft.

Planens framtagande

2 Målområden och planerade aktiviteter

Nedan beskrivs planerade aktiviteter, de önskade effekterna av dessa aktiviteter samt tidplan.

2.1 Stärk digital kompetens, mognad och inkludering

2.1.1 Utbildningspaket teknisk säkerhet - kommungemensam

Beskrivning

Ökad kunskap för säkert arbete i MS365 och därigenom möjliggöra ökat arbete med Copilot. IT ansvarar för att ta fram aktiviteten och övrig verksamhet tar del av den.

Önskad effekt

Stärk digital kompetens, mognad och inkludering

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.2 Utveckla en säker, datadriven och effektiv förvaltning

2.2.1 Dataanalys kommungemensam

Beskrivning

Efter uppdraget 2025 att se över hur Ale kommun kan bli en mer datadriven organisation kommer arbetet fortsätta under 2026. Projektet kommer att hållas ihop på kommunledningsförvaltningen. Samtliga förvaltningar kommer att beröras av projektet i form av att inkomma med verksamhetsspecifika behov och inspel.

Önskad effekt

Att bli en mer datadriven organisation, innebär i ett första steg att överblicka den data kommunen har. Samt planera för att kunna använda den, dela information för analyser och på sikt sträva mot att kunna använda data som beslutsunderlag i större omfattning än idag.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.2.2 Säker digital kommunikation (SDK) kommungemensam

Beskrivning

SDK- Säker digital kommunikation Införandet möjliggör tryggt utbyte av känslig och sekretessklassad information genom en sammanhållen plattform för säker kommunikation. Införandet omfattar tjänsterna säkra meddelanden, säkra videomöten och SDK, vilka skapar en helhetslösning för digital säker kommunikation inom och mellan organisationer, med invånare och andra externa parter. För förvaltningarna innebär det att bistå med resurs i projektet i ett första skede handlar det om socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen. SDK kommer att

beröra samtliga som behöver bidra med inspel och verksamhetens behov. Förstudie genomfördes under 2025 och projekt påbörjas under 2026.

Önskad effekt

Ett säkert digitalt utbyte av information mellan myndigheter, organisationer och invånare.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.2.3 Visa aktuell soletproduktion

Beskrivning

Visa aktuell soletproduktion lokalt i fastigheter samt på Ale.se. Visar att Ale kommun går före och satsar på soletproduktion.

Önskad effekt

Öka soletproduktion

Start- och slutdatum

2024-09-03

2024-12-31

2.2.4 Rätt och aktuell information i verksamhetssystem.

Beskrivning

Information om fastigheter i verksamhetssystemet Pythagoras behöver uppdateras och underhållas för att skapa möjlighet till effektivare arbete med drift och underhåll.

Önskad effekt

Effektivare arbete med drift och underhåll.

Start- och slutdatum

2024-09-03

2024-12-31

2.2.5 Analys av energiförbrukning per fastighet

Beskrivning

Ta fram sammanställd information om energiförbrukning per fastighet som underlag för att styra insatser för att minska energiförbrukning och därmed minska kostnader

Önskad effekt

Styra insatser för att minska energiförbrukning och därmed minska kostnader

Start- och slutdatum

2024-09-03

2024-12-31

2.3 Verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering

2.3.1 Mina sidor kommungemensam

Beskrivning

Efter förstudie Mina sidor som genomfördes under 2025 fortsätter aktiviteten över till att bli ett projekt, utifrån det som beskrivs som fas 0+1 i förstudien. Projektet hålls samman från kommunledningsförvaltningen, samtliga förvaltningar blir berörda och kommer behöva avsätta resurs i projektet för att bidra med verksamhetens specifika behov.

Önskad effekt

Enklare för invånarna i Ale att digitalt och samlat kunna kommunicera med kommunen.
Enklare hantering för administrationen som i dagsläget hanterar pappersblanketter manuellt.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.3.2 HR upphandling lönesystem, schemabemanningssystem med tillhörande optioner samt implementering kommungemensam

Beskrivning

Under 2025 har ett förarbete, med krav och behov genomförts inför upphandling som fördröjts något. HR systemet upphandlas under vintern 25 och våren 26 och efter tilldelning ska system implementeras. Det handlar om lönesystem, schema och bemanningssystem med tillhörande optioner. Detta kommer att beröra samtliga förvaltningar. Projektet kommer att hållas ihop från HR avdelningen.

Önskad effekt

Ett ändamålsenliga system relaterat till HR med tillhörande funktionalitet.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.3.3 Synpunktshantering kommungemensam

Beskrivning

Under 2025 genomfördes en förstudie "Synpunktshantering". Efter att val av integrationsplattform under 2026 kan synpunktshanteringsprojektet påbörjas. För berörda förvaltningar innebär det att delta med resurs i projektet och eventuellt förändra arbetssätt gällande hantering av synpunkter.

Önskad effekt

En enklare kommungemensam hantering av synpunkter med en integration till diariet.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.3.4 Digital signering kommungemensam

Beskrivning

En förstudie kommer att påbörjas för att kartlägga olika behov och nuvarande system som berör digital signering. Det kommer hållas ihop från kommunledningsförvaltningen men beröra samtliga förvaltningar som kommer delta i förstudien med verksamhetsspecifika inspel.

Önskad effekt

Att skapa en överblick kring vilka digitala signeringssystem som finns och vilka som motsvarar verksamhetens behov. Ge förslag på digitala signeringssystem som motsvarar verksamheternas behov. Kommer undersöka gap samt se över funktionalitet på nuvarande system.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.3.5 Digital matsvinnsmätning

Beskrivning

Digital matsvinnsmätning kommer införas i Kostverksamheten. Med digital matsvinnsmätning finns möjlighet att mäta och följa upp på ett effektivare sätt vilket ger bättre underlag för åtgärder och därmed minskat matsvinn.

Önskad effekt

Få bättre underlag för åtgärder som minskar matsvinnet.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.3.6 Kostdatasystem

Beskrivning

Kostverksamheten har sett över kostdatasystemet och kommer gå ut med en upphandling utifrån nuvarande behov av Kostdatasystem. I samma upphandling kommer digital egenkontroll och dokumentation ingå.

Önskad effekt

Målet med att få egenkontrollen och dokumentationen digital är att underlätta och effektivisera kostverksamhetens arbete kring egenkontroll och dokumentationshantering.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.3.7 Behovsanpassad lokalvård

Beskrivning

Undersöka möjligheter till behovsanpassad lokalvård utifrån lokalens faktiska nyttjande. Genom att mäta hur mycket lokaler faktiskt används, tex konferensrum, kan lokalvårdsinsatser anpassas.

Önskad effekt

Effektivare lokalvård

Start- och slutdatum

2024-09-03

2026-12-31

2.3.8 Analys av energiförbrukning per fastighet

Beskrivning

Ta fram sammanställd information om energiförbrukning per fastighet som underlag för att styra insatser för att minska energiförbrukning och därmed minska kostnader

Önskad effekt

Styra insatser för att minska energiförbrukning och därmed minska kostnader

Start- och slutdatum

2024-09-03

2024-12-31

2.4 Rätt och aktuell information i verksamhetssystem.

Beskrivning

Information om fastigheter i verksamhetssystemet Pythagoras behöver uppdateras och underhållas för att skapa möjlighet till effektivare arbete med drift och underhåll.

Önskad effekt

Effektivare arbete med drift och underhåll.

Start- och slutdatum

2024-09-03

2024-12-31

3 Uppföljning

Uppföljning sker minst en gång per år. Vid uppföljning redovisas handlingsplanens utfall och de eventuella förändringar som är gjorda i relation till fattat beslut.

Uppföljning handlingsplan digitalisering 2025

Samhällsbyggnadsnämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	2
2 Att leverera relevant kvalitet och ett bättre resursutnyttjande	3
2.1 Samkörning CAD	3
2.2 Ta fram informationshanteringsplan	3
2.3 Ta fram GIS-styrdokument	4
2.4 Koppling till e-arkiv för byggenheten i ärendehanteringssystem	4
2.5 Arrendedatabas	5
2.6 Ta fram rutin för digitala detaljplaner	5
2.7 Upphandling ärende-/verksamhetssystem - miljö	6
2.8 Upphandling ärende-/verksamhetssystem - bygg	6
2.9 Koppling till mellanarkiv - miljö	7
2.10 Undersök möjligheten att implementera ärendehanteringssystem för Infra-trafik/gata	7
2.11 Visualisering av information om detaljplaner i Antura	8
2.12 Skapa integration mellan Antura och ekonomisystem	9
3 Att ge medborgarna tillgänglig service dygnet runt	10
3.1 Utred befintliga möjligheter för digital signering	10
3.2 Utred möjligheter för digital delgivning av beslut	10
3.3 Slutför arbetet med koppling mellan e-tjänsten "Livsmedel" och verksamhetssystem	11
3.4 Skapa integrering mellan e-tjänst och verksamhetssystem, VA- och renhållning	11
3.5 Undersöka möjligheten för en kommunal plattform för digitala detaljplaner	12
3.6 Köp av app Munipal (avfallsappen)	12
4 Att utveckla den digitala mognaden i hela organisationen	14
4.1 Utbildning Nyttorealiserings	14
4.2 Utbildning Digitalisering (SKR)	14
4.3 Utforma och erbjuda internutbildning i befintliga system	15
4.4 Implementera och utbilda i Geosecma Fysisk planering	15
4.5 Copilot-pilot	16
5 Sammanfattning och slutsats	17

I Inledning

Kommunfullmäktige antog den 20 juni 2022 den digitaliseringspolicy som ligger till grund för handlingsplanen för 2025. Policyn anger att varje nämnd årligen ska besluta om en handlingsplan för digitalisering som utgår från de målområden som anges i den gemensamma digitaliseringspolicyn.

Denna uppföljning redovisar samtliga aktiviteter i handlingsplanen 2025 i förhållande till de prioriterade målen. För varje aktivitet anges status och en kommentar som beskriver utfallet.

2 Att leverera relevant kvalitet och ett bättre resursutnyttjande

2.1 Samkörning CAD

Beskrivning

Infrastrukturenheten och mätningssingenjörerna använder för närvarande ProjeCAD (en CAD-applikation som används för att skapa och redigera 2D- och 3D-ritningar), vilket kostar cirka 8 000 kronor per köp. På plexenheten använder planarkitekterna Focus Detaljplan, där en licens kostar 28 000 kronor per år. Det finns en möjlighet att enas om ett enda program som är mest kostnadseffektivt. För att göra detta kommer en genomlysning av krav och behov samt totala kostnader att genomföras.

Önskad effekt

Den önskade effekten av denna samkörning är att uppnå kostnadsbesparingar genom att minska antalet licenser och/eller program som behöver köpas.

Status

Avslutad

Kommentar

Enheterna infrastruktur och planering- och exploatering har gemensamt identifierat Progecad som alternativ när licensen för Focus detaljplan löper ut. Att gå över till Progecad innebär en kostnadsbesparing samt att förvaltningen mer genomgående använder samma program vilket underlättar bland annat kunskapsbyte. Progecad är inköpt till de planhandläggare som behöver programmet. De medarbetare som bara behöver titta på CAD-filer kan göra det med ett program som är gratis.

2.2 Ta fram informationshanteringsplan

Beskrivning

Ta fram informationshanteringsplan innebär att skapa planer för informationshantering på förvaltningens enheter som överensstämmer med kommunens valda klassificeringsstruktur. Detta innebär att varje enhet uppdatera, komplettera och strukturera om befintlig dokumenthanteringsplan som beskriver hur information ska hanteras, lagras och skyddas i enlighet med kommunens riktlinjer och lagkrav och som också möter nu- och framtidens ökande digitala arbetsmiljö.

Önskad effekt

Den önskade effekten är att skapa ordning och reda när information behandlas på samma sätt inom hela organisationen. Detta hjälper till att uppfylla lagkrav på att kunna lämna ut allmänna handlingar och registerutdrag vid begäran om sådana. Dessutom minskar det behovet av att bevara onödigt information och förbättrar informationshanteringen genom att använda gallringsbeslut.

Status

Pågående med avvikelser

Kommentar

Kansliet tar fram informationshanteringsplaner som ska beslutas i respektive nämnd. Informationshanteringsplanerna väntas gå upp för beslut i början av 2026. Aktiviteten ligger kvar 2026 tills informationshanteringsplanen är fastställd under det nya målet "Utveckla en säker, datadriven och effektiv förvaltning".

2.3 Ta fram GIS-styrdokument

Beskrivning

Ta fram GIS-styrdokument innebär att uppdatera kommunens GIS-strategi från 2008. I ett GIS-styrdokument ska ansvar tydliggöras och bättre informations-, planerings- och beslutsunderlag skapas.

Önskad effekt

Den önskade effekten är att skapa förutsättningar för ett effektivt arbete och en samsyn kring kommunens Geografiska informationssystem.

Status

Avslutad med avvikelse

Kommentar

Arbetet med att ta fram GIS-styrdokument har inte prioriterats under året på grund av arbetsbelastning. Det finns en gällande GIS-strategi och arbetet framåt handlar inte primärt om att revidera eller ta fram en ny strategi, utan utarbeta ett styrdokument på lägre nivå där ansvar för geografiska data utreds och tydliggörs. Vilken typ av styrdokument som är lämpligast och hur det ska fastställas behöver utredas. Aktiviteten avslutas i handlingsplan digitalisering men fortsätter som en del av verksamhetens ordinarie arbete under 2026.

2.4 Koppling till e-arkiv för byggenheten i ärendehanteringssystem

Beskrivning

Byggenheten använder Castor som ärendehanteringssystem, och målet har varit att integrera detta system med ett e-arkiv. Detta innebär att alla digitala dokument och ärenden som hanteras i Castor ska kunna arkiveras elektroniskt i e-arkivet. Byggenheten är helt digital sedan 2018-01-01 vilket gör enheten till en bra startpunkt för att erbjuda koppling till ett digitalt e-arkiv. Avtalet med Castor löper ut och upphandling pågår för ett nytt verksamhetssystem. Notera att aktiviteten är pausad eftersom det inte finns någon mening med att lägga resurser på att skapa en koppling till ett verksamhetssystem som kanske inte ska fortlöpa. Arbetet med att koppla verksamhetssystem till e-arkiv kan återupptas när upphandling av nytt verksamhetssystem är klart.

Önskad effekt

Den önskade effekten är att minska behovet av stora arkivlokaler, öka sökbarheten, minska pappersutskrifter och minska tidsåtgången för arkivläggning. Dessutom blir det lättare för allmänheten att få tillgång till handlingar som ritningar och liknande.

Status

Avslutad med avvikelse

Kommentar

Upphandling av ärendehanteringssystem kommer att hantera frågan om koppling till e-arkiv. Vid implementering av nytt system kommer det göras en ärendeöversyn där ärenden migreras till nytt system, gallras eller arkiveras till e-arkivet. Aktiviteten avslutas 2025 och integrationen mellan ärendehanteringssystem och e-arkiv säkerställs i samband med upphandling.

2.5 Arrendedatabas

Beskrivning

Arrendedatabasen är ett verktyg som används för att hantera arrendeavtal inom kommunen. Den nuvarande databasen är byggd i SharePoint, men den stöds inte längre av leverantören, vilket har lett till problem som felaktig fakturering och brist på överblick.

En ny databas behövs för att effektivt hålla koll på avtalens längd, kommande åtgärder såsom förlängning och uppsägning, och för att fakturera kunder korrekt. Fakturering ska ske löpande och räknas upp till rätt nivå enligt taxa, uppräkningsindex och moms. Om systemet är kopplat till kommunens karta blir det enkelt att lokalisera och för andra berörda att se var upplåtelser finns. Databasen ska möjliggöra uppföljning och sammanställning av statistik.

Önskad effekt

Den önskade effekten är att säkerställa korrekt hantering av avtal och fakturering, samt minska handläggningstiden och det administrativa arbetet. Detta skulle innebära en bättre resursanvändning och höja kvaliteten på de tjänster som erbjuds kopplat till arrenden.

Status

 Försenad

Kommentar

Under 2025 har det identifierats att en modul till verksamhetssystemet Pythagoras täcker det behov som finns för avtalsdatabas. Pythagoras används idag av serviceförvaltningen. Offerten för modulen har godkänts och arbete pågår med att bygga upp modulen ihop med Pythagoras. Det återstår arbete som kommer fortgå under 2026, bland annat då stor del av alla avtal behöver läggas in manuellt. Aktiviteten ligger därför kvar i handlingsplanen 2026 under det nya målet "Verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering".

2.6 Ta fram rutin för digitala detaljplaner

Beskrivning

Regeringen har bestämt att informationen i nya detaljplaner, från den 1 januari 2022, ska kunna tillgängliggöras och behandlas digitalt. Från den 1 januari 2022 ska därför alla nya detaljplaner upprättas enligt Boverkets föreskrifter (2020:5) om detaljplan. Kommunen har valt att digitalisera även befintliga detaljplaner eftersom det blir ett krav på framtida detaljplaner samt att digitala detaljplaner möjliggör för datamängder som kan hanteras, analyseras och presenteras på olika sätt vilket medför ökad service för invånarna samt smidigare hantering internt, något som genomfördes under 2024.

Aktiviteten handlar om att skapa en standardiserad process för hur arbetet med digitala detaljplaner ska genomföras. För närvarande har förvaltningen de digitala verktyg som krävs för att ta fram digitala detaljplaner, men det saknas en tydlig rutin för hur arbetet ska gå till.

Önskad effekt

Den önskade effekten av att ta fram en sådan rutin är att öka effektiviteten, samarbetsförmågan, kvaliteten och noggrannheten i detaljplaneringsarbetet. En tydlig rutin underlättar också för att följa lagkrav och säkerställer att arbetet utförs på ett enhetligt och strukturerat sätt.

Status

 Avslutad

Kommentar

Lathund och rutin har tagits fram för arbetet med digitala detaljplaner. Detta bedöms bidra till ökad samstämmighet och kvalitet, underlättar lagkrav och ökar ett strukturerat arbetssätt. Aktiviteten kan avslutas och övergår till att bli en del av ordinarie verksamhet.

2.7 Upphandling ärende-/verksamhetssystem - miljö

Beskrivning

Castor är ärendesystemet som användes i kommunen innan Evolution upphandlades och det används fortfarande i miljöenheten och byggenheten. Avtalet med Castor löper ut och en upphandling pågår. Upphandlingen syftar till att säkerställa att kommunen får det bästa systemet på marknaden i relation till kostnad och effektivitet. Processen är viktig för att ställa krav på leverantörerna att utveckla sina system, då de ställs mot varandra i utvärderingen.

Önskad effekt

Den önskade effekten är att kommunen ska få ett system som är både kostnadseffektivt och effektivt i sin funktion. Detta innebär att systemet ska kunna hantera ärenden och verksamhetsprocesser på ett sätt som förbättrar arbetsflödet och minskar den administrativa bördan för medarbetarna. Detta skulle medföra ökad kvalitet och bättre resursutnyttjande.

Status

Avslutad med avvikelse

Kommentar

Upphandlingen annonserades vid årsskiftet med förhoppning om att upphandlingen ska vara klar under våren 2026. När anbud har inkommit kvarstår tid för att bedöma anbudet, begära visning av system, ställa frågor och poängsätta svar på frågor. Besök i kommuner som idag har system som anses intressanta kan också behövas. Aktiviteten avslutas i handlingsplanen för digitalisering 2025 men ligger som en förbättring i samhällsbyggnadsnämndens nämndplan 2026 och övergår till att bli en del av ordinarie verksamhet.

2.8 Upphandling ärende-/verksamhetssystem - bygg

Beskrivning

Castor är ärendesystemet som användes i kommunen innan Evolution upphandlades och det används fortfarande i miljöenheten och byggenheten. Avtalet med Castor löper ut och en upphandling pågår. Upphandlingen syftar till att säkerställa att kommunen får det bästa systemet på marknaden i relation till kostnad och effektivitet. Processen är viktig för att ställa krav på leverantörerna att utveckla sina system, då de ställs mot varandra i utvärderingen.

Önskad effekt

Den önskade effekten är att kommunen ska få ett system som är både kostnadseffektivt och effektivt i sin funktion. Detta innebär att systemet ska kunna hantera ärenden och verksamhetsprocesser på ett sätt som förbättrar arbetsflödet och minskar den administrativa bördan för medarbetarna. Detta skulle medföra ökad kvalitet och bättre resursutnyttjande.

Status

Avslutad med avvikelse

Kommentar

Upphandlingen annonserades vid årsskiftet med förhoppning om att upphandlingen ska vara klar under våren

2026. När anbud har inkommit kvarstår tid för att bedöma anbuden, begära visning av system, ställa frågor och poängsätta svar på frågor. Besök i kommuner som idag har system som anses intressanta kan också behövas. Aktiviteten avslutas i handlingsplanen för digitalisering 2025 men ligger som en förbättring i samhällsbyggnadsnämndens nämndplan 2026 och övergår till att bli en del av ordinarie verksamhet.

2.9 Koppling till mellanarkiv - miljö

Beskrivning

Ett mellanarkiv är ett "levande arkiv" som används för att hantera avslutade ärenden och dokument som inte längre är aktiva men som fortfarande behöver vara tillgängliga för handläggare. Fördelarna med ett mellanarkiv inkluderar minskade platsbehov, minskad risk för informationsförlust vid systembyte, och ökad sökbarhet.

Införandet av ett mellanarkiv skulle innebära ett arkivansvar, på samma sätt som man idag är arkivansvarig för pappersarkivet. För att ha användning av mellanarkivet behöver det finnas på plats liksom en plan för hur avslutade ärenden ska föras över från Castor till systemet innan eventuellt byte av ärendehanteringssystem. Anledningen är att slippa överföra avslutade ärenden mellan nuvarande och eventuellt nytt ärendehanteringssystem. Miljöenhetens handläggare behöver tillgång även till äldre avslutade ärenden; därför är en lösning med överföring till centralt e-arkiv olämplig. Detta eftersom arkivmyndighet bestämmer hur tillgången till handlingar i arkivet ska ske. Om handlingar endast finns i arkiv utanför miljöenheten kan krav på att varje handling ska begäras ut ge mycket stora tidsförluster.

Önskad effekt

Den önskade effekten är att avveckla pappersarkiv i största möjliga grad, garantera tillgång till äldre handlingar för handläggarna på enheten, undvika överföring av avslutade ärenden vid byte av system, och skapa större möjligheter till typning inför överföring till centralt arkiv samt större möjligheter till gallring av handlingar.

Status

Försenad

Kommentar

Tjänsten att bygga upp digitalt mellanarkiv är inköpt från Ida-Infront. Miljöenheten har också köpt in export av data från Castor till det digitala mellanarkivet. Enligt avtal skulle exportering (kopiering) av data ske 2025. Aktiviteten fortsätter under 2026 då enheten kommer att arbeta med att strukturera data och gallra utifrån informationshanteringsplanen. Innan gallring kan påbörjas behöver informationshanteringsplanen revideras. Aktiviteten ligger kvar i handlingsplanen 2026 under det nya målet "Verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering".

2.10 Undersök möjligheten att implementera ärendehanteringssystem för Infra-trafik/gata

Beskrivning

Det har länge funnits ett behov av ett ärendehanteringssystem på infrastrukturenheten, men av olika skäl har det ännu inte blivit infört. Enheten behöver utreda behov och undersöka möjliga, inklusive befintliga, system.

Önskad effekt

Förbättra effektiviteten och hanteringen av ärenden, vilket i sin tur skulle kunna leda till bättre service och snabbare lösningar på problem.

Status

Försenad

Kommentar

Verksamhet Teknik har behov av förbättrad ärendehantering. Under året har olika systemlösningar undersökts, men arbetet har inte resulterat i ett införande. Parallellt pågår kommungemensamma projekt för synpunktshantering och Mina sidor, där målet är att samla ärendehantering i ett gemensamt system. Kommunen arbetar också med att minska antalet system. Mot bakgrund av detta har bedömningen gjorts att undersöka om en verksamhets behov säkerställs genom dessa projekt för att hitta en mer långsiktig lösning. Aktiviteten fortsätter i handlingsplanen 2026 under det nya målet "Verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering" med en omformulering som omfattar hela verksamhet Teknik.

2.1 I Visualisering av information om detaljplaner i Antura

Beskrivning

Antura är kommunens projektverktyg som under de senaste åren har implementerats både för projekthantering och tidredovisning i förvaltningen. I Antura ligger bland annat alla pågående detaljplaner inlagda. Systemet tillhandahåller information om status på arbetet, nedlagd tid, underlag såsom utredningar, och vilka som ingår i projektgruppen. Det pågår ett löpande arbete med att utveckla projektmodellen så att uppgifter om till exempel prioritet, knäckfrågor, ändamål och antal bostäder också ska ingå. Systemet är ett arbetsverktyg som är ämnat för projektgrupp att förvara och ta fram underlag samt kommunicera, men eftersom det finns stora mängder information om detaljplanerna som används för att fatta beslut om prioriteringar, budget och resurser är det önskvärt att kunna spegla ut det på ett mer visuellt tillgängligt och överskådligt sätt. Här kommer Power BI in.

Power BI är en produkt från Microsoft som låter dig ansluta, visualisera och analysera data. Det erbjuder intuitiva data visualiseringar, detaljerad analys och interaktiva dashboards.. Power BI Desktop är en gratis applikation men det kräver vissa kunskaper för att kunna användas.

Antura har redan förberedda API:er för att synkronisera mellan projektverktyget och Power BI, något som har tillhandahållits och implementerats i Ale under 2024.

Ett fortsatt arbete återstår för att komplettera projektmodellen med systemegenskaper som är värdefulla för projektgrupp, intressenter och nämnd att känna till, att öka kompetensen inom Power BI för att kunna visualisera data på ett tilltalande och informativt sätt, samt att undersöka möjligheterna att slå på och koppla ihop informationen som ligger i kommunens kartsystem för att på det sättet och synliggöra den geografiska informationen visuellt. Det här kan komma av kräva ytterligare integrationer, skript eller andra tekniska lösningar som inte är helt klara än.

Önskad effekt

Den önskade effekten är att chefer ska kunna få en överblick över arbetet och enklare kunna sammanställa och presentera information för nämnden. Även allmänheten ska kunna få tillgång till informationen om de pågående detaljplanerna.

Status

Pågående med avvikelse

Kommentar

Samhällsbyggnadsförvaltningen har tagit fram en Power BI- dashbord för att kunna visualisera hur förvaltningen ligger till i arbetet med detaljplaner. I dagsläget uppdateras dashboarden manuellt där information hämtas från Antura och laddas upp i Power BI av verksamhetsutvecklare tillsammans med handläggare. För att kunna automatisera den här processen behöver förvaltningen arbeta mer med strukturerad data. Förvaltningen behöver ha en struktur för hur vi hanterar våra dokument, filer, arbetsmaterial med mera för att olika IT-system automatiskt ska kunna utbyta data. I dagsläget saknas även strukturerad data i Antura för att skapa tillräckligt

underlag till Power-BI visualiseringen, eftersom programmet ännu inte används fullt ut i detaljplanearbetet. Detta innebär att arbetssättet för planhandläggare behöver förändras, eftersom det hittills inte funnits krav på att använda Antura för detaljplaner. Aktiviteten är fortsatt viktig och finns kvar under 2026 under det nya målet "Verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering".

2.12 Skapa integration mellan Antura och ekonomisystem

Beskrivning

En integration mellan kommunens ekonomisystem och projektverktyg skulle innebära att kostnader från både fakturor och arbetstid samlas i projektverktyget, vilket ger en mer aktuell bild över prognos och utfall.

Önskad effekt

En tydligare bild över det ekonomiska läget i projekt.

Enklare handhavande med mindre manuell hantering för att antingen föra över uppgifter från ett system till ett annat eller att jämföra information i två system för att bilda sig en uppfattning.

Status

Pågående med avvikelse

Kommentar

Aktiviteten är pausad, då modellerna i Antura behöver omarbetas. Det gäller modellerna för detaljplaneprocessen och exploateringsprocessen. Förvaltningen saknar kunskap för att genomföra integrationen och kompetens behöver köpas från Antura-supporten. Under 2025 har det varit möten mellan ekonomi och Antura. Aktiviteten kommer ligga kvar i handlingsplanen 2026 under det nya målet "Verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering".

3 Att ge medborgarna tillgänglig service dygnet runt

3.1 Utred befintliga möjligheter för digital signering

Beskrivning

Att utreda befintliga möjligheter för digital signering innebär att undersöka och analysera de olika alternativ som finns tillgängliga för att implementera digitala signaturer inom organisationen. Detta kan inkludera att identifiera och utvärdera olika digitala signeringstjänster, deras funktioner, säkerhetsnivåer, användarvänlighet och kostnader.

Önskad effekt

Digital signering medför en säkrare handläggning och minskar risken för att personer utan behörighet undertecknar beslut och avtal. Digital signering minskar också användningen av papper, om det finns ett digitalt arkiv.

Status

 Avslutad

Kommentar

Utredningen har visat att det finns flera lösningar för digital signering inom kommunen, från tre olika leverantörer. Kansliet har dock meddelat att de vill se över hela kommunens användning av digital signering för att eventuellt kunna enas om en lösning och har bitt förvaltningen att avvakta införandet av en egen lösning. Eftersom digital signering är en prioriterad kommungemensam aktivitet i 2026 års handlingsplan, med KS som ansvarig, kommer arbetet med digital signering att fortsätta inom ramen för den kommungemensamma aktiviteten. Aktiviteten avslutas i 2025 års handlingsplan för samhällsbyggnadsnämnden.

3.2 Utred möjligheter för digital delgivning av beslut

Beskrivning

Utred möjligheter för digital delgivning av beslut handlar om att undersöka och analysera hur beslut kan delges digitalt istället för via traditionella metoder som post.

Önskad effekt

Tidsbesparing: Digital delgivning minskar den tid som krävs för att expediera beslut och hantera bekräftelser. Detta innebär att beslut kan nå mottagaren snabbare och att processen blir mer strömlinjeformad.
Minskad arbetsbelastning: Genom att automatisera delar av delgivningsprocessen minskar behovet av manuellt arbete, vilket frigör tid för medarbetarna att fokusera på andra viktiga uppgifter.
Ökad kundnöjdhet: Kunderna slipper besväret med att posta delgivningskvitton och kan istället bekräfta mottagandet digitalt, vilket gör processen enklare och mer bekväm för dem.

Status

 Avslutad med avvikelse

Kommentar

Enheterna har undersökt möjligheterna till digital delgivning av beslut. Byggenheten har tekniska förutsättningar för digital delgivning via tilläggstjänst i Castor och att digital brevlåda finns i kommunen. Enheten har dock valt att avvakta upphandlingen av ett nytt verksamhetssystem, eftersom det inte bedöms kostnadseffektivt att investera i en tillfällig lösning i det befintliga systemet. Majoriteten av delgivningarna inom byggenheten sker

redan genom förenklad delgivning, som till stor del redan är digitala. Miljöenheten har konstaterat att förenklad delgivning inte är det mest effektiva sättet att hantera digital delgivning. Miljöenheten har börjat delge de beslut som är möjliga via e-post. Detta har lett till tidsbesparingar och minskade portokostnader. Aktiviteten avslutas i handlingsplanen 2025, men frågan om digital delgivning kommer att fortsätta hanteras inom ramen för upphandlingen av verksamhetssystem, där den ingår i upphandlingsunderlaget.

3.3 Slutför arbetet med koppling mellan e-tjänsten "Livsmedel" och verksamhetssystem

Beskrivning

FörRätt - en e-tjänst för klassificering av livsmedelslokaler med anledning av ny lagstiftning. FörRätt är ett tillägg till ärendesystem för miljöenheter (Castor som vi har idag, men även för andra system på marknaden). FörRätt hanterar registrering av anläggningar, inklassning, planering av tillsyn över en 5-års period och uppföljning av utförda inspektioner.

Önskad effekt

En koppling mellan e-tjänst för registrering av verksamheter och FörRätts applikationen skulle innebära att den manuella hanteringen där verksamheternas uppgifter skrivs in i applikationen i Castor inte längre behövs.

Status

Avslutad med avvikelse

Kommentar

FörRätt var ett utvecklingsprojekt initierat av Livsmedelsverket för att stödja och effektivisera kommunala förfaranden kring livsmedelsverksamheter och livsmedelskontroll. En del av FörRätt var en nationellt utvecklad e-tjänst för att möjliggöra för registrering av och hantering av livsmedelsanläggningar enligt nya lagkrav. När arbetet med registrering av anläggningar enligt de nya lagkraven skulle göras var e-tjänsten ännu inte färdigutvecklad och tillgänglig för alla kommuner. Kommunen fick därför registrera anläggningarna manuellt. Nu är registreringen klar och det finns inte längre behov av e-tjänsten. I övrigt är modulen för FörRätt implementerad i verksamhetssystemet Castor och fungerar ändamålsenligt. Aktiviteten ses därmed som avslutad med avvikelse, eftersom e-tjänsten inte fanns på plats när arbetet med registrering av alla anläggningar enligt nya lagkrav skulle göras.

3.4 Skapa integrering mellan e-tjänst och verksamhetssystem, VA- och renhållning

Beskrivning

Att skapa en integrering mellan e-tjänst och verksamhetssystem för VA- och renhållning innebär att koppla samman digitala tjänster med interna system för att förbättra effektiviteten och användarupplevelsen.

Önskad effekt

Integreringen kommer att bespara Renhållningen och VA tid. Kunderna kommer att få en effektivare hantering och lägre renhållningstaxa då kvalificerad personal kan arbeta med mer komplicerade uppgifter.

Status

Försenad

Kommentar

Under året har en behovsanalys genomförts för att identifiera möjligheter till integrering mellan e-tjänster och verksamhetssystem för VA och Renhållning. Analysen presenterades för den kommunövergripande beredningsgruppen för digitalisering, som rekommenderade att arbetet samordnas med pågående kommunövergripande projekt så som Mina sidor. Renhållningen och VA har valt att arbeta vidare med leverantören av befintligt verksamhetssystem, som erbjuder egna e-tjänster och funktioner för Mina sidor. Arbetet pågår och aktiviteten fortsätter under 2026 under målet "Verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering" i något omformulerad form för att utreda hur denna lösning kan tillgodose verksamhetens behov.

3.5 Undersöka möjligheten för en kommunal plattform för digitala detaljplaner

Beskrivning

Digitala detaljplaner möjliggör för datamängder som kan hanteras, analyseras och presenteras på olika sätt. Med en plattform för digitala detaljplaner kan förvaltningen välja hur plandata ska presenteras både internt och externt. Vidare kan samarbete med andra förvaltningar, samt kommunikation under planprocess genom användandet av digital detaljplanedata, övrig relevant geodata och digitala verktyg gynnas av en kommunal plattform.

Önskad effekt

Ökad service, tydlighet, kommunikation, samarbete och transparens kring vad detaljplaner föreslår och reglerar oss medarbetare, kommuninvånare och intressenter

Status

Ej påbörjad

Kommentar

Arbetet har inte påbörjats, bland annat på grund av bemanningssituationen under året. Det har också blivit tydligt att uppdraget är bredare än en teknisk plattform och i stället handlar om behovet av en mer sammanhållen digital samhällsbyggnadsprocess i linje med nationella riktlinjer. Därför föreslås aktiviteten avslutas. Förutsättningarna för att arbeta vidare mot en digital samhällsbyggnadsprocess behöver undersökas vidare i förvaltningen innan en ny aktivitet kan föreslås.

3.6 Köp av app Munipal (avfallsappen)

Beskrivning

Munipal (tidigare avfallsappen) är en applikation som kan integreras med verksamhetssystemet EDP Future som hanterar avfalls- och vattentjänster. Applikationen erbjuder flera funktioner som underlättar för både kunder och förvaltningen. Den fungerar som en central plattform, liknande "Mina sidor", där invånarna kan hantera ärenden som rör olika delar av förvaltningen och som gör det lätt att kommunicera med medborgarna. Applikationen hanterar även frågor kopplade till vatten och avlopp (VA), trafik och andra kommunala tjänster. Genom att köpa in och använda denna applikation kan enheten minska den administrativa bördan och i stället fokusera på att uppnå sina mål och förbättra servicen till invånarna.

Önskad effekt

Minska den administrativa bördan för enheten, vilket frigör tid för att fokusera på mål och förbättring av verksamheten. Öka servicenivån för invånarna genom att ge dem enkel åtkomst till information och verktyg för att hantera ärenden själva.

Status

 Avslutad med avvikelse

Kommentar

Under året har en behovsanalys för införandet av appen tagits fram av projektledare på renhållningsenheten. Omvärldsbevakning har gjorts och dialog med leverantör om införande av appen i kommunen har hållits. Under hösten presenterades behovsanalysen för den kommunövergripande beredningsgruppen för digitalisering, med ett förslag till beslut om att gå vidare och starta ett projekt för app-införandet. Gruppen ställde sig positiva till förslaget. I nästa steg behandlades förslaget i kunnunchefens ledningsgrupp där projektet avslogs med motiveringen att det krockar med det pågående kommunövergripande projektet Mina sidor. På grund av avslag har aktiviteten i handlingsplanen markerats som avslutad med avvikelse. Appen är därför inte inköpt och saknar i dagsläget stöd för genomförande.

4 Att utveckla den digitala mognaden i hela organisationen

4.1 Utbildning Nyttorealiserings

Beskrivning

Öka kunskapen och förståelsen för nyttorealiserings. Syftet är att stärka medarbetarnas kompetens och förmåga att identifiera, planera och realisera nyttor med olika förändringsinsatser. Utbildningen täcker metoder och verktyg för att säkerställa och optimera nyttan med de förändringar som genomförs.

Önskad effekt

Medarbetare får ökade färdigheter i nyttorealiserings så att de aktiviteter och projekt som planeras och genomförs leder till avsedd effekt.

Status

Ej påbörjad

Kommentar

Digitaliseringsrådet har inte genomfört den planerade utbildningen i nyttorealiserings under 2025. Tanken var att gå kommunens interna utbildning, men inga utbildningstillfällen erbjöds under året och aktiviteten prioriterades inte tillräckligt för att initiera ett eget tillfälle. Kommunen har nu köpt in en digital utbildning om nyttokalkylen från Adda som är tillgänglig för alla medarbetare genom utbildningsplattformen. Med anledning av att utbildningen nu finns lättillgänglig för alla föreslås aktiviteten avslutas. Förvaltningen kan fortsatt uppmuntra deltagande i utbildningen inom ramen för det arbetet med att stärka digital kompetens i förvaltningen.

4.2 Utbildning Digitalisering (SKR)

Beskrivning

Det handlar om att öka kunskapen och förståelsen för digitalisering och syftar till att stärka medarbetarnas digitala kompetens och förmåga att föreslå och implementera digitala lösningar.

Önskad effekt

Medarbetare får ökad kunskap och inspiration om vad digitalisering innebär för att bli tryggare i sina roller som representanter i digitaliseringsrådet och i att föreslå digitala lösningar.

Status

Avslutad

Kommentar

Digitaliseringsrådet genomförde SKR:s webbkurs "Digital kompetensutveckling" med sex korta webbaserade kurstillfällen. Kursen ökade medarbetarnas kunskap om digitalisering och uppskattades för sitt koncisa format. Utvärderingen visar att utbildningen främst var utformad för ledare och förtroendevalda, medan deltagarna tillhörde en annan målgrupp. Kursen gav grundläggande förståelse för digitalisering i styr- och ledningssystemet snarare än praktisk förmåga att implementera digitala lösningar.

4.3 Utforma och erbjuda internutbildning i befintliga system

Beskrivning

Det finns inom kommunen och förvaltningen mängder av system för att arbeta, men kunskapsnivån är varierande. För att kunna nyttja systemen på bästa sätt behövs kunskapshöjande insatser.

Önskad effekt

Bli effektivare i arbetet och nyttja systemens fulla potential.

Status

Avslutad

Kommentar

Under våren genomförde IT-enheten en utbildning i Microsoft 365 med fokus på SharePoint för förvaltningen. Tanken var att utbildningsserien skulle fortsätta men blev pausad av IT-enheten. Under 2026 kommer förvaltningen att fortsätta arbetet med kunskapshöjande insatser i befintliga system och nya verktyg för att öka den digitala mognaden. Aktiviteten avslutas 2025 och ersätts av en ny i handlingsplanen 2026 under det nya målet "Stärk digital kompetens, mognad och inkludering". Den nya aktiviteten kommer tydligare utgå från medarbetarnas behov och hur digitala verktyg kan stödja arbetet, snarare än att fokusera på systemen i sig.

4.4 Implementera och utbilda i Geosecma Fysisk planering

Beskrivning

På förvaltningen har det funnits två system för detaljplaner, varav ett togs in under provperiod för att jämföra. Det ena, Geosecma Fysisk Planering, är GIS-baserat och uppbyggt på ArcGis; det andra är CAD-baserat och uppbyggt på AutoCAD.

Geosecma Fysisk planering är en integrerad plattform som erbjuder sömlös integration med ArcGis, vilket möjliggör samarbete, analyser och visualiseringar med geodata. Plattformen stödjer en helt digital detaljplanprocess, inklusive digital medborgardialog och maskin-till-maskin-utbyte av information.

Utbildningen i Geosecma Fysisk planering är nödvändig för att användarna ska kunna utnyttja alla funktioner effektivt, särskilt de som primärt har använt sig av Focus Detaljplan i utbildning och yrkesliv.

Avvecklingen av Focus Detaljplan innebär att alla planer som tidigare ritats i Focus kommer att ritas om i Geosecma inför beslut i nämnden. Avtalet med Focus sägs upp med en uppsägningstid på tre månader. Under övergångsfasen kommer Focus fortfarande att vara tillgängligt, men avtalet avslutas därefter. Utbildning i Geosecma planeras och rutiner tas fram för att säkerställa en smidig övergång.

Önskad effekt

Minskad kostnad för dubbla system.

Ökade möjligheter för digital detaljplanprocess.

Större samstämmighet i gruppen kring verktyg.

Mindre risk för fel vid antagande.

Ökad digital mognad och bättre användning av befintliga verktyg.

Status

Avslutad

Kommentar

Under 2025 har utbildning och implementering har genomförts. Rutiner för övergång från Focus detaljplan till

Geosecma Fysisk planering har tagits fram. Alla planarkitekter har under 2025 gått utbildning. Övergången till Geosecma Fysisk planering har lett till ökad digital kompetens och minskad kostnad för dubbla system. Övergången innebär på längre sikt mer samstämmighet i framtagande av digitala detaljplaner. Aktiviteten avslutas och övergår till att bli en del av ordinarie verksamhet.

4.5 Copilot-pilot

Beskrivning

AI blir allt större och mer integrerat i olika verksamheter. För att effektivt lära sig använda AI har gräsrotseffekten visat sig vara mest framgångsrik. Detta innebär att användare på olika nivåer i organisationen får möjlighet att testa och utforska AI-verktyg, vilket leder till en bredare och djupare förståelse för teknologin.

Microsoft 365 är redan ett verktyg som används i kommunen, vilket gör det naturligt att integrera M365 Copilot i arbetsflödet. Initiativet till Copilot-piloten kom från förvaltningen och bereddes i digitaliseringsrådet. En liknande pilot genomförs även i utbildningsförvaltningen, vilket ger möjlighet att jämföra och dra lärdomar från olika verksamhetsområden.

Aktiviteten är en pilot bestående av en liten grupp användare i olika befattningar och med ett uttalat intresse för AI har fått tillgång till M365 Copilot. Dessa användare kommer att använda licensen för att utöka sin kunskap inom AI och dess tillämpningsområden inom samhällsbyggnadsförvaltningen.

Önskad effekt

Den önskade effekten av denna aktivitet är att öka effektiviteten i arbetet och öka den digitala mognaden hos användarna.

Status

Avslutad

Kommentar

Förvaltningen genomförde en pilot där en mindre grupp testade M365 Copilot i sitt dagliga arbete. Syftet var att öka kunskapen om AI samt bidra till ökad digital mognad och effektivitet. Aktiviteten avslutades i mars efter kommunledningsförvaltningens beslut att pausa alla Copilot-licenser. Piloten visade att Copilot kan effektivisera vissa arbetsmoment, men att fortsatt utbildning och erfarenhetsutbyte behövs för bredare nytta. Erfarenheterna delas med utbildningsförvaltningen som genomfört liknande pilot. Efter den positiva utvärderingen kunde pilotdeltagare behålla sina licenser.

5 Sammanfattning och slutsats

Handlingsplan digitalisering 2025 omfattade 23 aktiviteter fördelade över tre målområden. Av dessa har 7 aktiviteter avslutats enligt plan, 3 är pågående med avvikelse, 4 är försenade i förhållande till tidplan, 8 är avslutade med avvikelse och 2 är ej påbörjade men föreslås avslutas.

Flera aktiviteter har lett till konkreta resultat som bidrar till ökad effektivitet och kvalitet, såsom implementering av Geosecma Fysisk planering, rutiner för digitala detaljplaner och samkörning av CAD-program. Arbetet med mellanarkiv, arrendedatabas och visualisering av detaljplaner fortsätter under 2026.

Ett antal aktiviteter har avslutats med avvikelse eller försenats på grund av förändrade förutsättningar, avsaknad av resurser eller beroenden till kommungemensamma projekt. Några av dessa aktiviteter, såsom upphandling av verksamhetssystem och GIS-styrdokument, fortsätter i andra former som en del av ordinarie verksamhet under 2026.

Erfarenheterna från 2025 visar bland andra vikten av att samordna förvaltningens digitaliseringsaktiviteter med kommungemensamma initiativ samt att säkerställa tillräckliga resurser för genomförande. Handlingsplan 2026 kommer att utformas utifrån kommunens nya digitaliseringspolicy, verksamheternas behov och de lärdomar som dragits under året.

Handlingsplan digitalisering 2026

Samhällsbyggnadsnämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	2
2 Målområden och planerade aktiviteter.....	4
2.1 Stärk digital kompetens, mognad och inkludering	4
2.1.1 Utbildningspaket teknisk säkerhet - kommungemensam	4
2.1.2 Kompetenshöjande insatser för ökad digital mognad	4
2.1.3 Mäta och följa upp digital mognad.....	4
2.2 Utveckla en säker, datadriven och effektiv förvaltning	5
2.2.1 Dataanalys kommungemensam	5
2.2.2 Säker digital kommunikation (SDK) kommungemensam	5
2.2.3 Stärka informationssäkerhet och dataskydd i förvaltningen	5
2.2.4 Ta fram informationshanteringsplan	6
2.3 Verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering	6
2.3.1 Mina sidor kommungemensam	6
2.3.2 HR upphandling lönesystem, schemabemanningssystem med tillhörande optioner samt implementering kommungemensam	7
2.3.3 Synpunktshantering kommungemensam	7
2.3.4 Digital signering kommungemensam	7
2.3.5 Skapa integration mellan Antura och ekonomisystem.....	8
2.3.6 Visualisering av information om detaljplaner i Antura.....	8
2.3.7 Koppling till mellanarkiv - miljö	9
2.3.8 Arrendedatabas	9
2.3.9 Förbättrad ärendehantering för verksamhet Teknik	10
2.3.10 Skapa integrering mellan e-tjänst och verksamhetssystem, VA- och renhållning.....	10
3 Uppföljning	11

I Inledning

Kommunfullmäktige fastställde 15 dec 2025 nuvarande digitaliseringspolicy.

Enligt policyn ska varje nämnd besluta om en handlingsplan för digitalisering för det kommande året som tar utgångspunkt i den gemensamma digitaliseringspolicyns målområden.

Handlingsplanen är giltig tills att den revideras. Handlingsplanen ska revideras årligen. Handlingsplanen omfattar endast digitaliseringsaktiviteter.

Handlingsplanen innehåller dels kommungemensamma aktiviteter som leds av kommunledningsförvaltningen, där övriga förvaltningar deltar, dels nämndernas egna aktiviteter.

Ale kommuns digitaliseringspolicy

Ale kommuns digitaliseringspolicy utgår från kommunfullmäktiges riktningsmål som beslutas vart fjärde år. Riktningsmålen pekar ut den gemensamma riktningen som kommunens anställda ska arbeta mot.

Digitaliseringspolicyn utgår från den nationella digitaliseringsstrategin för perioden 2025–2030 som beskriver riktningen och prioriteringen för digitaliseringsarbetet i Sverige. I den nationella strategin finns fem strategiska mål definierade:

- Digital kompetens
- Näringslivets digitalisering
- Förvaltningens digitalisering
- Välfärdens digitalisering
- Konnektivitet (uppkoppling och tillgång till digital infrastruktur)

Utöver dessa finns de tre nationella horisontella målen som är viktiga oavsett målområde:

1. AI och Ny teknik,
2. Data och
3. Informationssäkerhet

Detta innebär att de horisontella perspektiven ska genomsyra samtliga utvecklingsinitiativ. AI eller annan ny teknik ska användas vid verksamhetsutveckling när det är lämpligt, data ska vara säker, skalbar och tillgänglig för invånaren. All digitaliseringsutveckling ska ske utifrån gällande lagstiftning på ett säkert, långsiktigt, hållbart och robust sätt.

Ale kommuns tre målområden inom digitalisering

I Ale kommuns digitaliseringspolicy är de nationella målområdena prioriterade och omformulerade för att passa kommunens digitaliseringsresa. De tre målen är:

Stärk digital kompetens, mognad och inkludering

Ale kommun ska utveckla invånarnas och medarbetares bas-, bredd- och spetskompetens genom utbildning och kunskapsdelning. Kommunen ska underlätta digital inkludering genom att erbjuda användarvänliga tjänster och stödja användning av ny ändamålsenlig teknik.

Utveckla en säker, datadriven och effektiv förvaltning

Ale kommun ska effektivisera verksamheten med hjälp av AI och datadriven utveckling. Kommunen ska säkerställa ägandeskap och långsiktig användning av data och arbeta systematiskt med informationssäkerhet och skapa en robust digital infrastruktur. Detta ska bland annat ske genom att stärka samarbetet mellan verksamheter för att skapa helhet och synergi samt en säker och robust konnektivitet.

Verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering

Ale kommun ska erbjuda säkra och kvalitativa digitala välfärdstjänster utifrån målgruppens behov. Kommunen ska använda ny teknik för att analysera behov, förutse risker och automatisera processer. Ale kommun ska utveckla smarta tekniska lösningar som stärker ett personcentrerat, förebyggande och flexibelt arbetssätt. Digitala tjänster ska utvecklas för att underlätta servicen till invånarna. Kommunen ska stödja företagare i den digitala omställningen och skapa förutsättningar för ökad innovation och stärkt konkurrenskraft.

Planens framtagande

Handlingsplanen är framtagen i förvaltningen i samråd med verksamhetsutvecklare, enhetschefer och förvaltningsledning. Aktiviteterna baseras på de behov och digitaliseringsinitiativ som lyfts fram inom förvaltningen och speglar en gemensam prioritering av åtgärder för att stärka digitalisering, kvalitet och effektivitet. Arbetet syftar också till att skapa ökad nytta för invånare, företag och andra externa användare genom mer tillgängliga, sammanhållna och ändamålsenliga digitala tjänster och processer.

2 Målområden och planerade aktiviteter

Nedan beskrivs planerade aktiviteter, de önskade effekterna av dessa aktiviteter samt tidplan.

2.1 Stärk digital kompetens, mognad och inkludering

2.1.1 Utbildningspaket teknisk säkerhet - kommungemensam

Beskrivning

Ökad kunskap för säkert arbete i MS365 och därigenom möjliggöra ökat arbete med Copilot. IT ansvarar för att ta fram aktiviteten och övrig verksamhet tar del av den.

Önskad effekt

Stärk digital kompetens, mognad och inkludering

Start- och slutdatum

2026-01-01
2026-12-31

2.1.2 Kompetenshöjande insatser för ökad digital mognad

Beskrivning

Arbetet med kunskapshöjande insatser fortsätter för att stärka den digitala kompetensen i förvaltningen. Utbildningar och inspirationstillfällen genomförs med fokus på medarbetarnas behov och hur digitala verktyg kan stödja och förenkla arbetet. Fokusområden är bland annat Antura, Microsoft 365 (SharePoint, Teams, Power BI, Copilot) samt olika AI-verktyg inklusive Svea. Syftet är att ge medarbetare trygghet och praktisk kunskap för att använda tjänster och verktyg på ett effektivt och användarvänligt sätt.

Önskad effekt

Ökad digital mognad i förvaltningen och effektivare arbetssätt genom bättre utnyttjande av befintliga system och nya digitala möjligheter.

Start- och slutdatum

2026-01-01
2029-12-31

2.1.3 Mäta och följa upp digital mognad

Beskrivning

En mätning av den digitala mognaden genomförs för att skapa ett utgångsläge för förvaltningens digitala kompetens och arbetssätt. Resultatet används som grund för uppföljning och planering av det fortsatta utvecklingsarbetet. I samband med mätningen kommer även möjligheten att ta fram nyckeltal att utforskas för att på sikt kunna följa upp den digitala mognaden över tid.

Önskad effekt

En tydlig nulägesbild och underlag som stöd för strategiska beslut och fortsatt utveckling av digital kompetens och arbetssätt.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2029-12-31

2.2 Utveckla en säker, datadriven och effektiv förvaltning

2.2.1 Dataanalys kommungemensam

Beskrivning

Efter uppdraget 2025 att se över hur Ale kommun kan bli en mer datadriven organisation kommer arbetet fortsätta under 2026. Projektet kommer att hållas ihop på kommunledningsförvaltningen. Samtliga förvaltningar kommer att beröras av projektet i form av att inkomma med verksamhetsspecifika behov och inspel.

Önskad effekt

Att bli en mer datadriven organisation, innebär i ett första steg att överblicka den data kommunen har. Samt planera för att kunna använda den, dela information för analyser och på sikt sträva mot att kunna använda data som beslutsunderlag i större omfattning än idag.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.2.2 Säker digital kommunikation (SDK) kommungemensam

Beskrivning

SDK- Säker digital kommunikation Införandet möjliggör tryggt utbyte av känslig och sekretessklassad information genom en sammanhållen plattform för säker kommunikation. Införandet omfattar tjänsterna säkra meddelanden, säkra videomöten och SDK, vilka skapar en helhetslösning för digital säker kommunikation inom och mellan organisationer, med invånare och andra externa parter. För förvaltningarna innebär det att bistå med resurs i projektet i ett första skede handlar det om socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen. SDK kommer att beröra samtliga som behöver bidra med inspel och verksamhetens behov. Förstudie genomfördes under 2025 och projekt påbörjas under 2026.

Önskad effekt

Ett säkert digitalt utbyte av information mellan myndigheter, organisationer och invånare.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.2.3 Stärka informationssäkerhet och dataskydd i förvaltningen

Beskrivning

Förvaltningen genomför en övergripande insats för att stärka informationssäkerheten och dataskyddet. Arbetet omfattar att klassificera verksamhetens information i Stratsys, genomföra riskanalyser och dokumentera riskhanteringsbeslut. Rutiner för incidentrapportering säkerställs och kommuniceras, samt grundläggande utbildning erbjuds för medarbetare inom informationssäkerhet, IT-säkerhet och GDPR.

Önskad effekt

En strukturerad och systematisk hantering av informationstillgångar. Risker identifieras och hanteras proaktivt, vilket minskar sannolikheten för incidenter. Medarbetarna får ökad kunskap och medvetenhet om informationssäkerhet och dataskydd, vilket stärker efterlevnaden av lagkrav och kommunens riktlinjer. Säkerhetsnivån höjs och konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet säkerställs i alla verksamhetsprocesser.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2029-12-31

2.2.4 Ta fram informationshanteringsplan

Beskrivning

Ta fram informationshanteringsplan innebär att skapa planer för informationshantering på förvaltningens enheter som överensstämmer med kommunens valda klassificeringsstruktur. Detta innebär att varje enhet uppdatera, komplettera och strukturera om befintlig dokumenthanteringsplan som beskriver hur information ska hanteras, lagras och skyddas i enlighet med kommunens riktlinjer och lagkrav och som också möter nu- och framtidens ökande digitala arbetsmiljö.

Önskad effekt

Den önskade effekten är att skapa ordning och reda när information behandlas på samma sätt inom hela organisationen. Detta hjälper till att uppfylla lagkrav på att kunna lämna ut allmänna handlingar och registerutdrag vid begäran om sådana. Dessutom minskar det behovet av att bevara onödig information och förbättrar informationshanteringen genom att använda gallringsbeslut.

Start- och slutdatum

2023-12-31

2026-12-31

2.3 Verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering

2.3.1 Mina sidor kommungemensam

Beskrivning

Efter förstudie Mina sidor som genomfördes under 2025 fortsätter aktiviteten över till att bli ett projekt, utifrån det som beskrivs som fas 0+1 i förstudien. Projektet hålls samman från kommunledningsförvaltningen, samtliga förvaltningar blir berörda och kommer behöva avsätta resurs i projektet för att bidra med verksamhetens specifika behov.

Önskad effekt

Enklare för invånarna i Ale att digitalt och samlat kunna kommunicera med kommunen. Enklare hantering för administrationen som i dagsläget hanterar pappersblanketter manuellt.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.3.2 HR upphandling lönesystem, schemabemanningsystem med tillhörande optioner samt implementering kommungemensam

Beskrivning

Under 2025 har ett förarbete, med krav och behov genomförts inför upphandling som fördröjts något. HR systemet upphandlas under vintern 25 och våren 26 och efter tilldelning ska system implementeras. Det handlar om lönesystem, schema och bemanningssystem med tillhörande optioner. Detta kommer att beröra samtliga förvaltningar. Projektet kommer att hållas ihop från HR avdelningen.

Önskad effekt

Ett ändamålsenliga system relaterat till HR med tillhörande funktionalitet.

Start- och slutdatum

2026-01-01
2026-12-31

2.3.3 Synpunktshantering kommungemensam

Beskrivning

Under 2025 genomfördes en förstudie "Synpunktshantering". Efter att val av integrationsplattform under 2026 kan synpunktshanteringsprojektet påbörjas. För berörda förvaltningar innebär det att delta med resurs i projektet och eventuellt förändra arbetssätt gällande hantering av synpunkter.

Önskad effekt

En enklare kommungemensam hantering av synpunkter med en integration till diariet.

Start- och slutdatum

2026-01-01
2026-12-31

2.3.4 Digital signering kommungemensam

Beskrivning

En förstudie kommer att påbörjas för att kartlägga olika behov och nuvarande system som berör digital signering. Det kommer hållas ihop från kommunledningsförvaltningen men beröra samtliga förvaltningar som kommer delta i förstudien med verksamhetsspecifika inspel.

Önskad effekt

Att skapa en överblick kring vilka digitala signeringssystem som finns och vilka som motsvarar verksamhetens behov. Ge förslag på digitala signeringssystem som motsvarar verksamheternas behov. Kommer undersöka gap samt se över funktionalitet på nuvarande system.

Start- och slutdatum

2026-01-01
2026-12-31

2.3.5 Skapa integration mellan Antura och ekonomisystem

Beskrivning

En integration mellan kommunens ekonomisystem och projektverktyg skulle innebära att kostnader från både fakturor och arbetstid samlas i projektverktyget, vilket ger en mer aktuell bild över prognos och utfall.

Önskad effekt

En tydligare bild över det ekonomiska läget i projekt.

Enklare handhavande med mindre manuell hantering för att antingen föra över uppgifter från ett system till ett annat eller att jämföra information i två system för att bilda sig en uppfattning.

Start- och slutdatum

2024-12-10

2027-12-31

2.3.6 Visualisering av information om detaljplaner i Antura

Beskrivning

Antura är kommunens projektverktyg som under de senaste åren har implementerats både för projekthantering och tidredovisning i förvaltningen. I Antura ligger bland annat alla pågående detaljplaner inlagda. Systemet tillhandahåller information om status på arbetet, nedlagd tid, underlag såsom utredningar, och vilka som ingår i projektgruppen. Det pågår ett löpande arbete med att utveckla projektmodellen så att uppgifter om till exempel prioritet, knäckfrågor, ändamål och antal bostäder också ska ingå. Systemet är ett arbetsverktyg som är ämnat för projektgrupp att förvara och ta fram underlag samt kommunicera, men eftersom det finns stora mängder information om detaljplanerna som används för att fatta beslut om prioriteringar, budget och resurser är det önskvärt att kunna spegla ut det på ett mer visuellt tillgängligt och överskådligt sätt. Här kommer Power BI in.

Power BI är en produkt från Microsoft som låter dig ansluta, visualisera och analysera data. Det erbjuder intuitiva data visualiseringar, detaljerad analys och interaktiva dashboards.. Power BI Desktop är en gratis applikation men det kräver vissa kunskaper för att kunna användas.

Antura har redan förberedda API:er för att synkronisera mellan projektverktyget och Power BI, något som har tillhandahållits och implementerats i Ale under 2024.

Ett fortsatt arbete återstår för att komplettera projektmodellen med systemegenskaper som är värdefulla för projektgrupp, intressenter och nämnd att känna till, att öka kompetensen inom Power BI för att kunna visualisera data på ett tilltalande och informativt sätt, samt att undersöka möjligheterna att slå på och koppla ihop informationen som ligger i kommunens kartsystem för att på det sättet och synliggöra den geografiska informationen visuellt. Det här kan komma av kräva ytterligare integrationer, skript eller andra tekniska lösningar som inte är helt klara än.

Önskad effekt

Den önskade effekten är att chefer ska kunna få en överblick över arbetet och enklare kunna sammanställa och presentera information för nämnden. Även allmänheten ska kunna få tillgång till informationen om de pågående detaljplanerna.

Start- och slutdatum

2025-01-30

2026-12-31

2.3.7 Koppling till mellanarkiv - miljö

Beskrivning

Ett mellanarkiv är ett "levande arkiv" som används för att hantera avslutade ärenden och dokument som inte längre är aktiva men som fortfarande behöver vara tillgängliga för handläggare. Fördelarna med ett mellanarkiv inkluderar minskade platsbehov, minskad risk för informationsförlust vid systembyte, och ökad sökbarhet.

Införandet av ett mellanarkiv skulle innebära ett arkivansvar, på samma sätt som man idag är arkivansvarig för pappersarkivet. För att ha användning av mellanarkivet behöver det finnas på plats liksom en plan för hur avslutade ärenden ska föras över från Castor till systemet innan eventuellt byte av ärendehanteringssystem. Anledningen är att slippa överföra avslutade ärenden mellan nuvarande och eventuellt nytt ärendehanteringssystem. Miljöenhetens handläggare behöver tillgång även till äldre avslutade ärenden; därför är en lösning med överföring till centralt e-arkiv olämplig. Detta eftersom arkivmyndighet bestämmer hur tillgången till handlingar i arkivet ska ske. Om handlingar endast finns i arkiv utanför miljöenheten kan krav på att varje handling ska begäras ut ge mycket stora tidsförluster.

Önskad effekt

Den önskade effekten är att avveckla pappersarkiv i största möjliga grad, garantera tillgång till äldre handlingar för handläggarna på enheten, undvika överföring av avslutade ärenden vid byte av system, och skapa större möjligheter till typning inför överföring till centralt arkiv samt större möjligheter till gallring av handlingar.

Start- och slutdatum

2025-01-01

2026-12-31

2.3.8 Arrendedatabas

Beskrivning

Arrendedatabasen är ett verktyg som används för att hantera arrendeavtal inom kommunen. Den nuvarande databasen är byggd i SharePoint, men den stöds inte längre av leverantören, vilket har lett till problem som felaktig fakturering och brist på överblick.

En ny databas behövs för att effektivt hålla koll på avtalens längd, kommande åtgärder såsom förlängning och uppsägning, och för att fakturera kunder korrekt. Fakturering ska ske löpande och räknas upp till rätt nivå enligt taxa, uppräkningsindex och moms. Om systemet är kopplat till kommunens karta blir det enkelt att lokalisera och för andra berörda att se var upplåtelser finns. Databasen ska möjliggöra uppföljning och sammanställning av statistik.

Önskad effekt

Den önskade effekten är att säkerställa korrekt hantering av avtal och fakturering, samt minska handläggningstiden och det administrativa arbetet. Detta skulle innebära en bättre resursanvändning och höja kvaliteten på de tjänster som erbjuds kopplat till arrenden.

Start- och slutdatum

2023-12-14

2026-12-31

2.3.9 Förbättrad ärendehantering för verksamhet Teknik

Beskrivning

Verksamhet Teknik behöver en mer strukturerad och effektiv ärendehantering för att hantera kundkontakten. Arbetet innebär att utreda behov och undersöka möjliga lösningar, inklusive kommunens gemensamma plattformar och pågående digitaliseringsprojekt.

Önskad effekt

Förbättrad effektivitet i ärendehantering vilket leder till bättre service och snabbare lösningar. En gemensam plattform ger ökad transparens och möjlighet för flera verksamheter att följa ärendestatus, vilket stärker samverkan och minskar risken för dubbelarbete.

Start- och slutdatum

2025-01-28

2027-12-31

2.3.10 Skapa integrering mellan e-tjänst och verksamhetssystem, VA- och renhållning

Beskrivning

Arbetet innebär att utreda och vidareutveckla lösningar för att koppla samman e-tjänster med verksamhetssystem för VA och Renhållning. Fokus ligger på att undersöka hur befintligt verksamhetssystem fungerar för Mina sidor kan tillgodose verksamhetens behov, samt hur detta förhåller sig till befintliga e-tjänster.

Önskad effekt

Effektiviserad hantering för VA och Renhållning genom minskade manuella arbetsmoment och automatiserade processer. Kunderna får förbättrad service genom enklare tillgång till tjänster, tydligare information och snabbare ärendehantering. På sikt kan effektiviseringen bidra till ett effektivare resursutnyttjande och lägre kostnader i verksamheten.

Start- och slutdatum

2023-12-14

2026-12-31

3 Uppföljning

Uppföljning sker minst en gång per år. Vid uppföljning redovisas handlingsplanens utfall och de eventuella förändringar som är gjorda i relation till fattat beslut.

Handlingsplan digitalisering 2026

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	3
2 Målområden och planerade aktiviteter.....	5
2.1 Stärk digital kompetens, mognad och inkludering.....	5
2.1.1 Nya Treserva, IBIC och modulen UppSkattning.....	5
2.1.2 Struktur och kvalitet i Kunskapstorgets utbildningar för Socialförvaltningen.....	5
2.1.3 Förberedelsearbete för övergång till GIF – Gemensam informationsförsörjning.....	6
2.2 Utveckla en säker, datadriven och effektiv förvaltning.....	6
2.2.1 Dataanalys kommungemensam.....	6
2.2.2 Säker digital kommunikation (SDK) kommungemensam.....	7
2.2.3 Säker inloggning i Treserva.....	7
2.2.4 Vidareutveckla det systematiska informationssäkerhets- och dataskyddsarbetet inom Socialförvaltningen.....	7
2.2.5 Rutin för AI-användning inom Socialförvaltningen.....	8
2.2.6 Förstudie - Transkribering med hjälp av AI.....	8
2.2.7 Förstudie - Rekrytering med hjälp av AI.....	8
2.3 Verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering.....	9
2.3.1 Mina sidor kommungemensam.....	9
2.3.2 HR upphandling lönesystem, schemabemanningssystem med tillhörande optioner samt implementering kommungemensam.....	9
2.3.3 Synpunktshantering kommungemensam.....	10
2.3.4 Digital signering kommungemensam.....	10
2.3.5 Digitala läkemedelsskåp inom äldreomsorg och funktionsstöd.....	10
2.3.6 Förstudie - Digital hemtjänst.....	11
2.3.7 Digitalt inventeringssystem för grundutrustning.....	11
2.3.8 Test av digitalt planeringsverktyg inom funktionsstöd.....	11
2.3.9 Test av översättningsapp inom äldreomsorg.....	12
2.3.10 Digitalisering och systemanpassning i linje med nya socialtjänstlagen.....	12
3 Uppföljning.....	13

I Inledning

Kommunfullmäktige fastställde 15 dec 2025 nuvarande digitaliseringspolicy.

Enligt policyn ska varje nämnd besluta om en handlingsplan för digitalisering för det kommande året som tar utgångspunkt i den gemensamma digitaliseringspolicyns målområden.

Handlingsplanen är giltig tills att den revideras. Handlingsplanen ska revideras årligen. Handlingsplanen omfattar endast digitaliseringsaktiviteter.

Ale kommuns digitaliseringspolicy

Ale kommuns digitaliseringspolicy utgår från kommunfullmäktiges riktningsmål som beslutas vart fjärde år. Riktningsmålen pekar ut den gemensamma riktningen som kommunens anställda ska arbeta mot.

Digitaliseringspolicyn utgår från den nationella digitaliseringsstrategin för perioden 2025–2030 som beskriver riktningen och prioriteringen för digitaliseringsarbetet i Sverige. I den nationella strategin finns fem strategiska mål definierade:

- Digital kompetens
- Näringslivets digitalisering
- Förvaltningens digitalisering
- Valfärdens digitalisering
- Konnektivitet (uppkoppling och tillgång till digital infrastruktur)

Utöver dessa finns de tre nationella horisontella målen som är viktiga oavsett målområde:

1. AI och Ny teknik,
2. Data och
3. Informationssäkerhet

Detta innebär att de horisontella perspektiven ska genomsyra samtliga utvecklingsinitiativ. AI eller annan ny teknik ska användas vid verksamhetsutveckling när det är lämpligt, data ska vara säker, skalbar och tillgänglig för invånaren. All digitaliseringsutveckling ska ske utifrån gällande lagstiftning på ett säkert, långsiktigt, hållbart och robust sätt.

Ale kommuns tre målområden inom digitalisering

I Ale kommuns digitaliseringspolicy är de nationella målområdena prioriterade och omformulerade för att passa kommunens digitaliseringsresa. De tre målen är:

Stärk digital kompetens, mognad och inkludering

Ale kommun ska utveckla medarbetares bas-, bredd- och spetskompetens genom utbildning och kunskapsdelning. Kommunen ska underlätta digital inkludering genom att erbjuda användarvänliga tjänster och stödja användning av ny ändamålsenlig teknik.

Utveckla en säker, datadriven och effektiv förvaltning

Ale kommun ska effektivisera verksamheten med hjälp av AI och datadriven utveckling. Kommunen ska säkerställa ägandeskap och långsiktig användning av data och arbeta systematiskt med informationssäkerhet och skapa en robust digital infrastruktur. Detta ska bland annat ske genom att stärka samarbetet mellan verksamheter för att skapa helhet och synergi samt en säker och robust konnektivitet.

Verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering

Ale kommun ska erbjuda säkra och kvalitativa digitala välfärdstjänster utifrån målgruppens behov. Kommunen ska använda ny teknik för att analysera behov, förutse risker och automatisera processer. Ale kommun ska utveckla smarta tekniska lösningar som stärker ett personcentrerat, förebyggande och flexibelt arbetssätt. Digitala tjänster ska utvecklas för att underlätta servicen till invånarna. Kommunen ska stödja företagare i den digitala omställningen och skapa förutsättningar för ökad innovation och stärkt konkurrenskraft.

Planens framtagande

Socialförvaltningens handlingsplan för digitalisering 2026 har tagits fram i samråd med förvaltningsledning, samt genom samverkan med systemförvaltare och verksamhetsutvecklare för samtliga verksamhetsområden. Aktiviteterna i planen baseras på de behov och digitaliseringsinitiativ som lyfts fram inom förvaltningen och speglar en gemensam prioritering av åtgärder för att stärka digitalisering, kvalitet och effektivitet i förvaltningen

2 Målområden och planerade aktiviteter

Nedan beskrivs planerade aktiviteter, de önskade effekterna av dessa aktiviteter samt tidplan.

2.1 Stärk digital kompetens, mognad och inkludering

2.1.1 Nya Treserva, IBIC och modulen UppSkattning

Beskrivning

Införandet av Nya Treserva, inklusive modulerna IBIC och UppSkattning, innebär en modernisering av socialtjänstens centrala verksamhetssystem. Systemet och arbetssätten uppdateras så att handläggning, planering och uppföljning sker på ett mer strukturerat och enhetligt sätt, med nytt gränssnitt, förbättrade arbetsflöden och formulär, samt tydligare digitalt stöd i det dagliga arbetet.

IBIC (Individens behov i centrum) är ett nationellt arbetssätt för att beskriva och dokumentera individens resurser, behov, mål och resultat med ett gemensamt språk, vilket stödjer en behovsinriktad handläggning och uppföljning i socialtjänsten.

Önskad effekt

Införandet syftar till att öka kvalitet, trygghet och delaktighet för den enskilde genom mer effektiva och strukturerade processer för handläggning, insatsplanering och uppföljning, med individens resurser, behov, mål och resultat i tydligt fokus.

Start- och slutdatum

2026-01-01
2027-06-30

2.1.2 Struktur och kvalitet i Kunskapstorgets utbildningar för Socialförvaltningen

Beskrivning

Aktiviteten syftar till att etablera en tydlig och hållbar rutin för hur socialförvaltningen strukturerar, skapar, kvalitetssäkrar, prioriterar och förvaltar utbildningsmaterial i Kunskapstorget, i samverkan med kommunens centrala utvecklingsarbete.

Önskad effekt

Syftet är att skapa en tydlig och hållbar rutin för hantering och kvalitetssäkring av utbildningsmaterial i Kunskapstorget, i samverkan med kommunens centrala utvecklingsarbete.

Start- och slutdatum

2026-01-01
2026-12-31

2.1.3 Förberedelsearbete för övergång till GIF - Gemensam informationsförsörjning

Beskrivning

I samband med att SSBTEK (Sammansatt bistjänst för ekonomiskt bistånd) stängs ner behöver kommunen planera inför övergången till GIF (Gemensam informationsförsörjning).

GIF är ett initiativ från SKR och Inera som skapar en digital standard för att effektivisera handläggningen av ekonomiskt bistånd i kommuner. Lösningen syftar till att skapa en moderniserad och standardiserad informationsförsörjning med förbättrat stöd för handläggning, insyn och uppföljning för den enskilde, där medborgare kan hämta och dela sina uppgifter automatiskt från myndigheter, vilket frigör tid för handläggare och förbättrar servicen.

För att säkerställa implementering av GIF ska förvaltningen utreda och planera nödvändiga aktiviteter, vilket omfattar kartläggning av berörda processer, bedömning av tekniska system och integrationer, behov av utbildning samt fastställande av resurser och tidsplan för införandet.

Önskad effekt

Syftet är att säkerställa en smidig och välplanerad övergång från SSBTEK till GIF.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-06-26

2.2 Utveckla en säker, datadriven och effektiv förvaltning

2.2.1 Dataanalys kommungemensam

Beskrivning

Efter uppdraget 2025 att se över hur Ale kommun kan bli en mer datadriven organisation kommer arbetet fortsätta under 2026. Projektet kommer att hållas ihop på kommunledningsförvaltningen. Samtliga förvaltningar kommer att beröras av projektet i form av att inkomma med verksamhetsspecifika behov och inspel.

Önskad effekt

Bli en mer datadriven organisation.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.2.2 Säker digital kommunikation (SDK) kommungemensam

Beskrivning

Införandet möjliggör tryggt utbyte av känslig och sekretessklassad information genom en sammanhållen plattform för säker kommunikation. Införandet omfattar tjänsterna säkra meddelanden, säkra videomöten och SDK, vilka skapar en helhetslösning för digital säker kommunikation inom och mellan organisationer, med invånare och andra externa parter. För förvaltningarna innebär det att bistå med resurs i projektet i ett första skede handlar det om socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen. SDK kommer att beröra samtliga som behöver bidra med inspel och verksamhetens behov. Förstudie genomfördes under 2025 och projekt påbörjas under 2026.

Önskad effekt

Ett säkert digitalt utbyte av information mellan myndigheter, organisationer och invånare.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.2.3 Säker inloggning i Treserva

Beskrivning

Införandeprojektet syftar till att höja verksamhetssystemets (Treserva) säkerhetsnivå genom stark autentisering. Systemet kopplas till e-legitimationstjänster, vilket gör det möjligt för användare att identifiera sig digitalt med exempelvis BankID, SITHS eID eller Freja Organisations eID.

Önskad effekt

Införandet av e-legitimering för inloggning i Treserva syftar till att öka säkerheten och tryggheten i hanteringen av känslig och sekretessklassad information. Genom att alla användare identifierar sig via e-legitimering minskar risken för obehörig åtkomst.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-06-30

2.2.4 Vidareutveckla det systematiska informationssäkerhets- och dataskyddsarbetet inom Socialförvaltningen

Beskrivning

Aktiviteten innebär att implementera nya arbetssätt och genomföra centrala aktiviteter inom områdena informationssäkerhet och dataskydd.

Önskad effekt

Målet är att stärka digital trygghet, säkerställa laguppfyllelse och skapa mer effektiva arbetssätt.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.2.5 Rutin för AI-användning inom Socialförvaltningen

Beskrivning

Rutinen ska komplettera och utgå från kommunens AI-riktlinje för att tydliggöra sekretess, informationssäkerhet, mänsklig kontroll, professionellt ansvar och etiska principer kopplat till AI-användning inom socialförvaltningen.

Önskad effekt

Syftet med rutinen är att säkerställa en rättssäker, etisk och effektiv AI-användning inom socialförvaltningen.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-06-30

2.2.6 Förstudie - Transkribering med hjälp av AI

Beskrivning

Förstudien baseras på Helsingborgs pilotprojekt "Blink of an AI" och syftar till att utvärdera möjligheten att använda AI för automatisk transkribering och sammanfattning av samtal inom socialtjänsten.

Önskad effekt

Den önskade effekten är att AI-transkribering ska frigöra handläggarnas tid, förbättra dokumentationens kvalitet och stärka rättssäkerheten genom mer korrekt och fullständig dokumentation, där handläggaren alltid granskar och ansvarar för innehållet. Samtidigt kan handläggaren vara mer närvarande och aktivt delta i samtalen.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-06-30

2.2.7 Förstudie - Rekrytering med hjälp av AI

Beskrivning

Förstudien ska utreda möjligheten att digitalisera och effektivisera rekryteringsprocessen genom rekryteringsautomation. Bemanningsplaneringsenheten ansvarar årligen för volymrekrytering av timvikarier till äldreomsorg och funktionsstöd. Idag sker urval och intervjuer manuellt, vilket är tidskrävande och kan skapa långa ledtider.

Önskad effekt

Målet är att med stöd av AI minska den administrativa belastningen i rekryteringsprocessen, korta ledtider och förbättra tillgängligheten för kandidater, samt att skapa bättre förutsättningar för en mer enhetlig och likvärdig behandling av kandidater vid volymrekrytering.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-06-30

2.3 Verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering

2.3.1 Mina sidor kommungemensam

Beskrivning

Efter förstudie Mina sidor som genomfördes under 2025 fortsätter aktiviteten över till att bli ett projekt, utifrån det som beskrivs som fas 0+1 i förstudien. Projektet hålls samman från kommunledningsförvaltningen, samtliga förvaltningar blir berörda och kommer behöva avsätta resurs i projektet för att bidra med verksamhetens specifika behov.

Önskad effekt

Enklare för invånarna i Ale att digitalt och samlat kunna kommunicera med kommunen.
Enklare hantering för administrationen som i dagsläget hanterar pappersblanketter manuellt.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.3.2 HR upphandling lönesystem, schemabemanningsystem med tillhörande optioner samt implementering kommungemensam

Beskrivning

Under 2025 har ett förarbete, med krav och behov genomförts inför upphandling som fördröjts något. HR systemet upphandlas under vintern 25 och våren 26 och efter tilldelning ska system implementeras. Det handlar om lönesystem, schema och bemanningssystem med tillhörande optioner. Detta kommer att beröra samtliga förvaltningar. Projektet kommer att hållas ihop från HR avdelningen.

Önskad effekt

Ett ändamålsenligt system relaterat till HR med tillhörande funktionalitet.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.3.3 Synpunktshantering kommungemensam

Beskrivning

Under 2025 genomfördes en förstudie "Synpunktshantering". Efter att val av integrationsplattform under 2026 kan synpunktshanteringsprojektet påbörjas. För berörda förvaltningar innebär det att delta med resurs i projektet och eventuellt förändra arbetssätt gällande hantering av synpunkter.

Önskad effekt

En enklare kommungemensam hantering av synpunkter med en integration till diariet.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.3.4 Digital signering kommungemensam

Beskrivning

En förstudie kommer att påbörjas för att kartlägga olika behov och nuvarande system som berör digital signering. Det kommer hållas ihop från kommunledningsförvaltningen men beröra samtliga förvaltningar som kommer delta i förstudien med verksamhetsspecifika inspel.

Önskad effekt

Att skapa en överblick kring vilka digitala signeringssystem som finns och vilka som motsvarar verksamhetens behov. Ge förslag på digitala signeringssystem som motsvarar verksamheternas behov. Kommer undersöka gap samt se över funktionalitet på nuvarande system.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.3.5 Digitala läkemedelsskåp inom äldreomsorg och funktionsstöd

Beskrivning

Införandeprojektet omfattar upphandling och implementering av digitala läkemedelsskåp inom äldreomsorg och funktionsstöd. Lösningen innebär digital åtkomststyrning och loggning av läkemedelshantering samt anpassning av arbetssätt och rutiner i enlighet med gällande regelverk och verksamhetens behov.

Önskad effekt

Syftet är att förbättra läkemedelshanteringen och öka patientsäkerheten genom ökad spårbarhet och kontroll.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.3.6 Förstudie - Digital hemtjänst

Beskrivning

Förstudien tar avstamp i genomförd utredning och omvärldsbevakning av digital hemtjänst i andra kommuner. Förstudien ska kartlägga lokala förutsättningar, samt förbereda för eventuellt införandeprojekt av digital hemtjänst i Ale kommun.

Önskad effekt

Den önskade effekten är att digital hemtjänst/digitala besök ska bidra med ett effektivt, trygghetsskapande och självständighetsfrämjande komplement, eller alternativ, till fysiska besök.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-06-30

2.3.7 Digitalt inventeringssystem för grundutrustning

Beskrivning

Projektet avser införande av ett digitalt inventeringssystem för grundutrustning inom äldreomsorg och funktionsstöd. Systemet ska möjliggöra registrering, spårning och uppföljning av medicintekniska produkter, inklusive dokumentation av underhåll och kontroller.

Önskad effekt

Införandet syftar till att säkerställa att all grundutrustning (medicintekniska produkter) uppfyller lagkrav på spårbarhet, underhåll och dokumentation.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-06-30

2.3.8 Test av digitalt planeringsverktyg inom funktionsstöd

Beskrivning

Testmiljön för välfärdsteknik inom funktionsstöd har förberett för test av ett digitalt planeringsverktyg inom ett särskilt boende. Testet ska genomföras under en längre period för att kunna utvärdera och anpassa hur verktyget kan stödja planering, utförande och uppföljning av arbetsrutiner och insatser.

Önskad effekt

Den önskade effekten är att det digitala planeringsverktyget ska säkerställa att insatser utförs i tid, korrekt och med hög kvalitet, vilket ökar tryggheten och kontinuiteten för den enskilde. Verktyget ska också möjliggöra enklare uppföljning samt skapa bättre förutsättningar för den enskildes delaktighet och inflytande över insatserna.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.3.9 Test av översättningsapp inom äldreomsorg

Beskrivning

Testmiljön för välfärdsteknik inom äldreomsorgen har förberett test av en översättningsapp, med syfte att förbättra kommunikationen med omsorgstagare som har ett annat modersmål än svenska. Testet genomförs under en avgränsad period och omfattar praktisk användning av appen för att utvärdera funktionalitet, användarvänlighet och dess påverkan på förståelse, delaktighet och trygghet i vården.

Önskad effekt

Den önskade effekten är att översättningsappen ska förbättra kommunikationen mellan personal och omsorgstagare, vilket ökar förståelsen, tryggheten och kontinuiteten i vården. Appen ska också skapa förutsättningar för ökad delaktighet och inflytande för den enskilde i sina insatser.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-06-30

2.3.10 Digitalisering och systemanpassning i linje med nya socialtjänstlagen

Beskrivning

Aktiviteten syftar till att utveckla och anpassa digitala lösningar som stödjer socialtjänstens arbete i enlighet med den nya socialtjänstlagen.

Önskad effekt

Aktiviteten är en del av det övergripande omställningsarbetet till den nya socialtjänstlagen och syftar till att identifiera och utveckla digitala lösningar som stödjer lagens krav och inriktning på en förebyggande, tillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

3 Uppföljning

Uppföljning sker minst en gång per år. Vid uppföljning redovisas handlingsplanens utfall och de eventuella förändringar som är gjorda i relation till fattat beslut.

Uppföljning handlingsplan digitalisering 2025

Servicenämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	2
2 Att leverera relevant kvalitet och ett bättre resursutnyttjande.....	3
2.1 Rätt och aktuell information i verksamhetssystem.....	3
2.2 Analys av energiförbrukning per fastighet.....	3
2.3 Följ upp projektet "Smarta kommunala lokaler i Ale kommun".....	4
3 Att ge medborgarna tillgänglig service dygnet runt.....	5
3.1 Behovsanpassad lokalvård.....	5
3.2 Visa aktuell solexproduktion.....	5
4 Att utveckla den digitala mognaden i hela organisationen.....	6
4.1 Öka digital mognad med utbildning.....	6
4.2 Process och metodutveckla kök.....	6
5 Mått.....	7

1 Inledning

Kommunfullmäktige fastställde 20 juni 2022 nuvarande digitaliseringspolicy.

Enligt policyn ska varje nämnd besluta om en handlingsplan för digitalisering för det kommande året som tar utgångspunkt i den gemensamma digitaliseringspolicyns målområden.

Handlingsplanen är giltig tills att den revideras. Handlingsplanen ska revideras årligen. Handlingsplanen omfattar endast digitaliseringsaktiviteter.

2 Att leverera relevant kvalitet och ett bättre resursutnyttjande

2.1 Rätt och aktuell information i verksamhetssystem.

Beskrivning

Information om fastigheter i verksamhetssystemet Pythagoras behöver uppdateras och underhållas för att skapa möjlighet till effektivare arbete med drift och underhåll.

Önskad effekt

Effektivare arbete med drift och underhåll.

Status

 Ej påbörjad

Kommentar

Arbetet fortgår men har inte blivit klar under 2025 utan målet fortsätter under 2026.

2.2 Analys av energiförbrukning per fastighet

Beskrivning

Ta fram sammanställd information om energiförbrukning per fastighet som underlag för att styra insatser för att minska energiförbrukning och därmed minska kostnader

Önskad effekt

Styra insatser för att minska energiförbrukning och därmed minska kostnader

Status

 Ej påbörjad

Kommentar

Denna aktivitet har inte blivit klar under 2025 utan kommer att följa med i planeringen för 2026.

2.3 Följ upp projektet ”Smarta kommunala lokaler i Ale kommun”

Beskrivning

Analysera projektets metod för energieffektivisering för att undersöka om arbetssättet bör skalas upp till fler objekt

Önskad effekt

Energieffektivisering genom sensorteknik

Status

Avslutad

Kommentar

Projektet avslutas 2025.

3 Att ge medborgarna tillgänglig service dygnet runt

3.1 Behovsanpassad lokalvård

Beskrivning

Undersöka möjligheter till behovsanpassad lokalvård utifrån lokalens faktiska nyttjande. Genom att mäta hur mycket lokaler faktiskt används, tex konferensrum, kan lokalvårdsinsatser anpassas.

Önskad effekt

Effektivare lokalvård

Status

Ej påbörjad

Kommentar

Denna aktivitet har inte blivit klar under 2025 utan kommer att följa med i planeringen för 2026.

3.2 Visa aktuell solelproduktion

Beskrivning

Visa aktuell solelproduktion lokalt i fastigheter samt på Ale.se. Visar att Ale kommun går före och satsar på solelproduktion.

Önskad effekt

Öka solelproduktion

Status

Ej påbörjad

Kommentar

Denna aktivitet har inte blivit klar under 2025 utan kommer att följa med i planeringen för 2026.

4 Att utveckla den digitala mognaden i hela organisationen

4.1 Öka digital mognad med utbildning

Beskrivning

En ökad vana och förtrogenhet hos personalen att använda digitala verktyg leder till ökad användning och då ökad effektivitet

Önskad effekt

Öka användningen av digitala verktyg.

Status

Avslutad

Kommentar

Digital matsvinnsmätning kommer införas i Kostverksamheten. Interna datautbildningar under 2025.

4.2 Process och metodutveckla kök

Beskrivning

Tag fram metod och arbetssätt för digitaliserat arbetssätt i kök vad gäller felanmälningar och självkontroller. Effektivare mer adaptivt arbetssätt

Önskad effekt

Digitalisering felanmälningar och självkontroll inom kök

Status

Avslutad

Kommentar

Kostverksamheten har sett över kostdatasystemet och kommer gå ut med en upphandling utifrån nuvarande behov av Kostdatasystem.

5 Mått

Mått	Utfall
Kommunens resultat i digital mognad och digitalt arv utifrån Dimios enkätmätning	

Handlingsplan digitalisering 2026

Utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	3
2 Målområden och planerade aktiviteter.....	4
2.1 Stärk digital kompetens, mognad och inkludering	4
2.1.1 Utbildningspaket teknisk säkerhet - kommungemensam.....	4
2.1.2 Utbildningar inom AI.....	5
2.1.3 Kontinuerlig kompetensutveckling.....	5
2.2 Utveckla en säker, datadriven och effektiv förvaltning	6
2.2.1 Dataanalys kommungemensam.....	6
2.2.2 Säker digital kommunikation (SDK) kommungemensam.....	6
2.2.3 Systemöversyn	7
2.2.4 Utveckla datainformerade arbetssätt.....	7
2.2.5 Systematiskt arbete med säkerhet.....	8
2.3 Verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering	8
2.3.1 Mina sidor kommungemensam.....	9
2.3.2 HR upphandling lönesystem, schemabemanningssystem med tillhörande optioner samt implementering kommungemensam	9
2.3.3 Synpunktshantering kommungemensam.....	9
2.3.4 Digital signering kommungemensam.....	10
2.3.5 Ändamålsenliga digitala tjänster utifrån behov.....	10
3 Uppföljning.....	11

1 Inledning

Kommunfullmäktige fastställde 15 dec 2025 nuvarande digitaliseringspolicy.

Enligt policyn ska varje nämnd besluta om en handlingsplan för digitalisering för det kommande året som tar utgångspunkt i den gemensamma digitaliseringspolicyns målområden.

Handlingsplanen är giltig tills att den revideras. Handlingsplanen ska revideras årligen. Handlingsplanen omfattar endast digitaliseringsaktiviteter.

Handlingsplanen innehåller dels kommungemensamma aktiviteter som leds av kommunledningsförvaltningen, där övriga förvaltningar deltar, dels nämndernas egna aktiviteter.

Ale kommuns digitaliseringspolicy

Ale kommuns digitaliseringspolicy utgår från kommunfullmäktiges riktningsmål som beslutas vart fjärde år. Riktningsmålen pekar ut den gemensamma riktningen som kommunens anställda ska arbeta mot.

Digitaliseringspolicyn utgår från den nationella digitaliseringsstrategin för perioden 2025–2030 som beskriver riktningen och prioriteringen för digitaliseringsarbetet i Sverige. I den nationella strategin finns fem strategiska mål definierade:

- Digital kompetens
- Näringslivets digitalisering
- Förvaltningens digitalisering
- Välfärdens digitalisering
- Konnektivitet (uppkoppling och tillgång till digital infrastruktur)

Utöver dessa finns de tre nationella horisontella målen som är viktiga oavsett målområde:

1. AI och Ny teknik,
2. Data och
3. Informationssäkerhet

Detta innebär att de horisontella perspektiven ska genomsyra samtliga utvecklingsinitiativ. AI eller annan ny teknik ska användas vid verksamhetsutveckling när det är lämpligt, data ska vara säker, skalbar och tillgänglig för invånaren. All digitaliseringsutveckling ska ske utifrån gällande lagstiftning på ett säkert, långsiktigt, hållbart och robust sätt.

Ale kommuns tre målområden inom digitalisering

I Ale kommuns digitaliseringspolicy är de nationella målområdena prioriterade och omformulerade för att passa kommunens digitaliseringsresa. De tre målen är:

Stärk digital kompetens, mognad och inkludering

Ale kommun ska utveckla invånarnas och medarbetares bas-, bredd- och spetskompetens genom utbildning och kunskapsdelning. Kommunen ska underlätta digital inkludering genom att erbjuda användarvänliga tjänster och stödja användning av ny ändamålsenlig teknik.

Utveckla en säker, datadriven och effektiv förvaltning

Ale kommun ska effektivisera verksamheten med hjälp av AI och datadriven utveckling. Kommunen ska säkerställa ägandeskap och långsiktig användning av data och arbeta systematiskt med informationssäkerhet och skapa en robust digital infrastruktur. Detta ska bland annat ske genom att stärka samarbetet mellan verksamheter för att skapa helhet och synergi samt en säker och robust

.

Verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering

Ale kommun ska erbjuda säkra och kvalitativa digitala välfärdstjänster utifrån målgruppens behov. Kommunen ska använda ny teknik för att analysera behov, förutse risker och automatisera processer. Ale kommun ska utveckla smarta tekniska lösningar som stärker ett personcentrerat, förebyggande och flexibelt arbetssätt. Digitala tjänster ska utvecklas för att underlätta servicen till invånarna. Kommunen ska stödja företagare i den digitala omställningen och skapa förutsättningar för ökad innovation och stärkt konkurrenskraft.

Planens framtagande

Utbildningsförvaltningens handlingsplan för digitalisering 2026 har tagits fram i samråd med förvaltningsledning, samt genom samverkan med systemförvaltare, verksamhetsutvecklare och utvecklingsledare. Aktiviteterna i planen bygger på de behov och som lyfts fram inom förvaltningen och speglar en gemensam prioritering av åtgärder för att stärka digitalisering, kvalitet och effektivitet i förvaltningen.

2 Målområden och planerade aktiviteter

Nedan beskrivs planerade aktiviteter, de önskade effekterna av dessa aktiviteter samt tidplan.

Utifrån de tre målen i Ale kommuns digitaliseringspolicy har kommunstyrelsen fastställt sju kommungemensamma aktiviteter som alla förvaltningar ska arbeta med. Det framgår under varje aktivitet vem som fastställt aktiviteten. De aktiviteter som utbildningsnämndens fastställer handlar om kontinuerlig kompetensutveckling, utbildningar inom AI, systemöversyn, säkerhet, utveckling av datainformerat arbetssätt samt att säkerställa tillgång till ändamålsenliga digitala tjänster utifrån behov.

2.1 Stärk digital kompetens, mognad och inkludering

Ale kommun ska utveckla invånarnas och medarbetares bas-, bredd- och spetskompetens genom utbildning och kunskapsdelning. Kommunen ska underlätta digital inkludering genom att erbjuda användarvänliga tjänster och stödja användning av ny ändamålsenlig teknik.

2.1.1 Utbildningspaket teknisk säkerhet - kommungemensam

Beskrivning

Ökad kunskap för säkert arbete i MS365 och därigenom möjliggöra ökat arbete med Copilot. IT ansvarar för att ta fram aktiviteten och övrig verksamhet tar del av den.

Önskad effekt

Stärk digital kompetens, mognad och inkludering

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

Beslutad av kommunstyrelsen för alla nämnder

2.1.2 Utbildningar inom AI

Beskrivning

Förvaltningen genomför olika insatser utifrån olika rollers behov av kompetensutveckling utifrån EU AI Act. Insatser genomförs med rektorer, förstelärare, specialpedagoger och IKT-guider och fortsätter därefter med andra målgrupper. Utgångspunkter är Unescos Ramverk och Skolverkets rekommendationer.

Önskad effekt

Stärkt digital kompetens, mognad och inkludering.

Säker och etisk användning av AI för elever och medarbetare.

Säker lagring av data.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

Beslutad av utbildningsnämnden

2.1.3 Kontinuerlig kompetensutveckling

Beskrivning

Förvaltningen genomför kompetensutvecklingsinsatser med fokus på ökad digital kompetens i olika nätverk utifrån behov.

Exempel på nätverk:

Rektorer förskola och skola

Digit-pedagoger inom förskola, förskoleadministratörer,

IKT-guider, specialpedagoger och speciallärare, förstelärare, skoladministratörsnätverk

Önskad effekt

Stärkt digital kompetens, mognad och inkludering.

Säker och etisk användning av digitala verktyg, system och AI för elever och medarbetare.

Säker lagring av data.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

Beslutad av utbildningsnämnden

2.2 Utveckla en säker, datadriven och effektiv förvaltning

Ale kommun ska effektivisera verksamheten med hjälp av AI och datadriven utveckling. Kommunen ska säkerställa ägandeskap och långsiktig användning av data och arbeta systematiskt med informationssäkerhet och skapa en robust digital infrastruktur. Detta ska bland annat ske genom att stärka samarbetet mellan verksamheter för att skapa helhet och synergi samt en säker och robust konnektivitet.

2.2.1 Dataanalys kommungemensam

Beskrivning

Efter uppdraget 2025 att se över hur Ale kommun kan bli en mer datadriven organisation kommer arbetet fortsätta under 2026. Projektet kommer att hållas ihop på kommunledningsförvaltningen. Samtliga förvaltningar kommer att beröras av projektet i form av att inkomma med verksamhetsspecifika behov och inspel.

Önskad effekt

Att bli en mer datadriven organisation, innebär i ett första steg att överblicka den data kommunen har. Samt planera för att kunna använda den, dela information för analyser och på sikt sträva mot att kunna använda data som beslutsunderlag i större omfattning än idag.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

Beslutad av kommunstyrelsen för alla nämnder

2.2.2 Säker digital kommunikation (SDK) kommungemensam

Beskrivning

SDK- Säker digital kommunikation Införandet möjliggör tryggt utbyte av känslig och sekretessklassad information genom en sammanhållen plattform för säker kommunikation. Införandet omfattar tjänsterna säkra meddelanden, säkra videomöten och SDK, vilka skapar en helhetslösning för digital säker kommunikation inom och mellan organisationer, med invånare och andra externa parter. För förvaltningarna innebär det att bistå med resurs i projektet i ett första skede handlar det om socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen. SDK kommer att beröra samtliga som behöver bidra med inspel och verksamhetens behov. Förstudie genomfördes under 2025 och projekt påbörjas under 2026.

Önskad effekt

Ett säkert digitalt utbyte av information mellan myndigheter, organisationer och invånare.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

Beslutad av kommunstyrelsen för alla nämnder

2.2.3 Systemöversyn

Beskrivning

Den digitala infrastrukturen i utbildningsförvaltningen är i behov av förbättring. Det finns ett digitalt arv som försvårar möjligheter till verksamhetsutveckling och användning av AI. Därför genomför förvaltningen en systemöversyn.

Översynen innebär till exempel upphandling av system för barn- och elevadministration och lärplattform samt genomgång av befintliga system och infrastruktur.

Önskad effekt

Tydliga upprättade avtal som stöder verksamhetens behov och kravställning. Säkerställt ägandeskap och långsiktig användning av data.

Förenklad och effektiviserad systemflora med användarvänliga system och integrationer mellan system.

Förbättrad digital arbetsmiljö.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

Beslutad av utbildningsnämnden

2.2.4 Utveckla datainformerade arbetssätt

Beskrivning

Förvaltningen genomför flera insatser med fokus på datainformerat utvecklingsarbete.

Datainformerad utveckling innebär att använda "agerbar data" som grund för att fatta genomtänkta beslut och förbättra verksamheter.

Utveckla metoder för att gå från analys till handling.

Önskad effekt

Systematiska och strukturerade arbetssätt som bygger på tillgängliga, trovärdiga och relevanta data.

Förbättrade analysunderlag i det systematiska analysarbetet.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

Beslutad av utbildningsnämnden

2.2.5 Systematiskt arbete med säkerhet

Beskrivning

Förvaltningens systematiska arbete med säkerhet inkluderar följande områden:

- Informations och IT-säkerhet
- Etikettering i Microsoft 365
- Elevers digitala arbetsmiljö
- NIS 2 (Network and Information Security Directive 2) EU-direktiv för stärkt cybersäkerhet som införs i svensk rätt genom en ny cybersäkerhetslag den 15 januari 2026.
- GDPR
- Konsekvensbedömningar

Önskad effekt

Skapa en trygghet och säker användning för samtliga roller i verksamheten. Elevernas och personalens digitala miljöer skyddas bättre

Gemensam säkerhetskultur i verksamheten.

Ökad kompetens kring digital säkerhet.

Ökad förtroende för förskola och skolas digitala miljö.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

Beslutad av utbildningsnämnden

2.3 Verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering

Ale kommun ska erbjuda säkra och kvalitativa digitala välfärdstjänster utifrån målgruppens behov. Kommunen ska använda ny teknik för att analysera behov, förutse risker och automatisera processer. Ale kommun ska utveckla smarta tekniska lösningar som stärker ett personcentrerat, förebyggande och flexibelt arbetssätt. Digitala tjänster ska utvecklas för att underlätta servicen till invånarna. Kommunen ska stödja företagare i den digitala omställningen och skapa förutsättningar för ökad innovation och stärkt konkurrenskraft.

2.3.1 Mina sidor kommungemensam

Beskrivning

Efter förstudie Mina sidor som genomfördes under 2025 fortsätter aktiviteten över till att bli ett projekt, utifrån det som beskrivs som fas 0+1 i förstudien. Projektet hålls samman från kommunledningsförvaltningen, samtliga förvaltningar blir berörda och kommer behöva avsätta resurs i projektet för att bidra med verksamhetens specifika behov.

Önskad effekt

Enklare för invånarna i Ale att digitalt och samlat kunna kommunicera med kommunen.
Enklare hantering för administrationen som i dagsläget hanterar pappersblanketter manuellt.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

Beslutad av kommunstyrelsen för alla nämnder

2.3.2 HR upphandling lönesystem, schemabemanningssystem med tillhörande optioner samt implementering kommungemensam

Beskrivning

Under 2025 har ett förarbete, med krav och behov genomförts inför upphandling som fördröjts något. HR systemet upphandlas under vintern 25 och våren 26 och efter tilldelning ska system implementeras. Det handlar om lönesystem, schema och bemanningssystem med tillhörande optioner. Detta kommer att beröra samtliga förvaltningar. Projektet kommer att hållas ihop från HR avdelningen.

Önskad effekt

Ett ändamålsenligt system relaterat till HR med tillhörande funktionalitet.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

Beslutad av kommunstyrelsen för alla nämnder

2.3.3 Synpunktshantering kommungemensam

Beskrivning

Under 2025 genomfördes en förstudie "Synpunktshantering". Efter att val av integrationsplattform under 2026 kan synpunktshanteringsprojektet påbörjas. För berörda förvaltningar innebär det att delta med resurs i projektet och eventuellt förändra arbetssätt gällande hantering av synpunkter.

Önskad effekt

En enklare kommungemensam hantering av synpunkter med en integration till diariet.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

Beslutad av kommunstyrelsen för alla nämnder

2.3.4 Digital signering kommungemensam

Beskrivning

En förstudie kommer att påbörjas för att kartlägga olika behov och nuvarande system som berör digital signering. Det kommer hållas ihop från kommunledningsförvaltningen men beröra samtliga förvaltningar som kommer delta i förstudien med verksamhetsspecifika inspel.

Önskad effekt

Att skapa en överblick kring vilka digitala signeringssystem som finns och vilka som motsvarar verksamhetens behov. Ge förslag på digitala signeringssystem som motsvarar verksamheternas behov. Kommer undersöka gap samt se över funktionalitet på nuvarande system.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

Beslutad av kommunstyrelsen för alla nämnder

2.3.5 Ändamålsenliga digitala tjänster utifrån behov

Beskrivning

Förvaltningen säkerställer tillgång till förvaltningsgemensamma och ändamålsenliga digitala tjänster som stärker utbildningsförvaltningens arbete från förskola till vuxenutbildning.

Genom att utveckla och nyttja välfungerande digitala verktyg och tjänster, datainformerade arbetssätt och AI-stödda processer kan medarbetare fokusera mer på pedagogiskt kärnuppdrag och elevstöd.

Via träffar i nätverk säkerställs ett gemensamt användande, en likvärdig tillgång och en hög digital kvalitet i hela utbildningsverksamheten.

Önskad effekt

Flexibilitet utifrån behov

Barn och elever får nya och bättre möjligheter att lyckas i sin utbildning, oavsett förutsättningar.

Personalen får stöd av smarta digitala lösningar som frigör tid för undervisning, ledarskap och elevrelationer.

Tidiga indikationer och datainformerade insikter gör att verksamheten kan agera förebyggande för elever i behov av stöd.

Digitala tjänster används likvärdigt i förvaltningen, vilket stärker kvaliteten och rättssäkerheten.

Smidigare, mer tillgängliga och mer användarvänliga tjänster ger ökad service till elever och vårdnadshavare.

Förvaltningen blir mer innovativ och flexibel, med förmåga att snabbt anpassa sig till nya behov och möjligheter.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

Beslutad av utbildningsnämnden

3 Uppföljning

Uppföljning sker minst en gång per år. Vid uppföljning redovisas handlingsplanens utfall och de eventuella förändringar som är gjorda i relation till fattat beslut.

Uppföljning handlingsplan digitalisering 2025

Utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	3
2 Att leverera relevant kvalitet och ett bättre resursutnyttjande	3
2.1 Skapa förutsättningar för samarbete och transparens online	3
2.2 Riktade insatser mot rektorer: Digital tvilling och organisatoriskt minne.....	3
2.3 Stimulera Dela-kultur bland IKT-guider och ämneslärare	3
2.4 Arbete med ny leasingmodell för datorer, mobiler pågår. Arbete med ny modell för AV pågår.	4
2.5 Utveckling av ett hållbart, systematiskt och strukturerat samarbete med IT-avdelningen har påbörjats och pågår.....	4
2.6 Skapa förutsättningar för datadriven skolutveckling och innovation	5
2.7 Implementering av Microsoft Educations utbildningsverktyg (t ex läsframsteg, avancerad läsare) Utveckla användandet av befintliga kompensatoriska verktyg och resurser	5
2.8 Säkerställa att digitalisering ingår som naturlig del i SKA och pedagogiskt bokslut.....	6
2.9 Se till att Ale skolor är startklara för DNP.....	6
2.10 Utgå från forskning och beprövad erfarenhet	7
3 Att ge medborgarna tillgänglig service dygnet runt	7
3.1 ”En väg in” för vårdnadshavare.....	7
3.2 Utvärdera och revidera rutiner, användande och kommunikation genom utbildnings-förvaltningens system för pedagogisk planering, avstämning måluppfyllelse och kommunikation med vårdnadshavare och elever.....	7
3.3 Skola24 Utveckla användandet och utforska nya funktioner	8
3.4 Erbjud utvecklings-samtal via Teams Utveckla förmågan att samarbeta i Teams	8
4 Att utveckla den digitala mognaden i hela organisationen	9
4.1 Kartlägga förutsättningar för datadriven skola	9
4.2 Öka förståelse för och testa behovsstyrda arbetssätt för att främja innovation	9
4.3 Utbilda inom att leda förändring och digitalisering.....	10
4.4 Planera och genomföra kompetens-utveckling utifrån behov och krav enligt LGR22 och DNP10	
4.5 Utforska möjligheterna med AI i skolan.....	10
4.6 Skapa kultur för kontinuerligt lärande och omvärldsspaning	11

1 Inledning

Uppföljning handlingsplan digitalisering 2025 beskriver de aktiviteter som genomförts under året som gått. I handlingsplanen beskrivs de genomförda aktiviteterna, dess status och kommentarer som beskriver utfallet.

Samtliga aktiviteter har avslutats och nya aktiviteter finns i handlingsplan för 2026.

2 Att leverera relevant kvalitet och ett bättre resursutnyttjande

2.1 Skapa förutsättningar för samarbete och transparens online

Beskrivning

Utveckla användandet kontinuerligt och skapa ytor i Teams att samverka inom i samtliga våra nätverk

Önskad effekt

Delakultur:

Underlätta samplanering, tidsbesparing, ökad kompetens

Status

 Avslutad

Kommentar

Med insatser har förvaltningen stimulerat samarbete och testat nya arbetsytor och arbetssätt som tex. Loop,

Effekt: Asynkront och transparant arbete för alla involverade.

2.2 Riktade insatser mot rektorer: Digital tvilling och organisatoriskt minne.

Status

 Avslutad

Kommentar

Workshops har genomförts för att främja ett mer medvetet arbete gällande digital tvilling, organisatoriskt minne tex i personalteam.

2.3 Stimulera Dela-kultur bland IKT-guider och ämneslärare

Status

 Avslutad

Kommentar

Följande insatser har genomförts:

- Studiedag med workshops med och för pedagoger
- Edaider-utbildning för pedagoger och rektorer
- Regelbundna nätverksträffar

2.4 Arbete med ny leasingmodell för datorer, mobiler pågår. Arbete med ny modell för AV pågår.

Beskrivning

Arbeta systematiskt och strukturerat tillsammans med IT utifrån användares behov

Önskad effekt

Ökad kvalitet för användare

Flexibilitet i val av verktyg

Kostnadseffektivisering

Status

Avslutad

Kommentar

Införande av ny leasingmodell är genomförd.

2.5 Utveckling av ett hållbart, systematiskt och strukturerat samarbete med IT-avdelningen har påbörjats och pågår.

Beskrivning

Väl fungerande infrastruktur och stabil digital lärmiljö

Regelbundna kontaktytor, kalendarium och gemensam utvecklingsgrupp

Önskad effekt

Väl fungerande infrastruktur och stabil digital lärmiljö

En kvalitativ teknisk support

Ett utvecklat användande av Microsoft 365

Status

 Avslutad

Kommentar

En ny struktur för samarbete med IT har genomförts och pågår.

2.6 Skapa förutsättningar för datadriven skolutveckling och innovation

Beskrivning

Samarbete med IT, Microsoft och Eventful för att få igång Insikter i Teams för rektorer och huvudman
Öka medvetenhet om och användning av befintliga data genom exempelvis Power BI
Omvärldsspaning genom att följa fler kommuners arbete genom Ifous
Ta fram arbetssätt för analysarbete och visualisering

Önskad effekt

Öka undervisningskvalitet och därmed måluppfyllelse genom att effektivisera och förnya arbetssätt

Status

 Avslutad

Kommentar

Har lett till systemöversyn och avtal med Magma för att utforska datadriven utveckling av matematikundervisning.

Användning av befintlig datavisualisering med hjälp av PowerBI pågår.

2.7 Implementering av Microsoft Educations utbildningsverktyg (t ex läsframsteg, avancerad läsare) Utveckla användandet av befintliga kompensatoriska verktyg och resurser

Beskrivning

Workshops, filmklipp, info via All skolpersonal-teamet i Teams.
Via våra nätverk.
Frivilliga och åldersindelade delaträffar

Önskad effekt

Öka undervisnings-kvalitet och därmed måluppfyllelse genom att effektivisera och förnya arbetssätt

Status

 Avslutad

Kommentar

Förvaltningen har tillsammans med utbildningsföretaget skapat en utbildning med fokus på AI i Microsoft Education.

Flera workshops har genomförts med fokus på avancerad läsare som kompensatoriskt verktyg.

2.8 Säkerställa att digitalisering ingår som naturlig del i SKA och pedagogiskt bokslut

Beskrivning

Skapa utvärderingsfrågor till nästa års pedagogiska bokslut.

Önskad effekt

Öka kvalitets-medvetenhet inom digitalisering

Status

 Avslutad

Kommentar

Varje enhet har följts upp utifrån sin handlingsplan Digitalisering. Frågor har också ställts i samband med pedagogiskt bokslut.

2.9 Se till att Ale skolor är startklara för DNP

Beskrivning

Samarbete med IT gällande teknisk infrastruktur

Workshops rektorer, IKT-guider

Skattningar till rektorer och pedagoger

Skapa en supportorganisation

Önskad effekt

Ge rätt förutsättningar utifrån Skolverkets krav

Ett utvecklat användande av Microsoft 365

Status

 Avslutad

Kommentar

DNP är pausat av Skolverket. Vi är startklara.

2.10 Utgå från forskning och beprövad erfarenhet

Beskrivning

Sprida aktuell forskning genom nätverk och teamen All förskolepersonal och All skolpersonal

Önskad effekt

Arbeta på ett kvalitetssäkert sätt

Status

 Avslutad

Kommentar

Nätverksträffarna är ett sätt att sprida aktuell forskning. Sättet att jobba med kollegialt lärande genererar beprövad erfarenhet.

3 Att ge medborgarna tillgänglig service dygnet runt

3.1 "En väg in" för vårdnadshavare

Beskrivning

Identifiera de olika ingångar som finns genom framtagande av processkartor och finna en lösning för att underlätta för vårdnadshavarna.

Önskad effekt

Förenkla för vårdnadshavare vid ansökan till förskola, skola, fritidshem

Status

 Avslutad

Kommentar

Vi förhåller oss till det övergripande Mina sidor-projektet men arbetar kontinuerligt med en väg in i systemöversyn och kommande upphandling.

3.2 Utvärdera och revidera rutiner, användande och kommunikation genom utbildnings-förvaltningens system för pedagogisk planering, avstämning måluppfyllelse och kommunikation med vårdnadshavare och elever.

Beskrivning

Ta fram användares behov och användande
Omvärldsspaning- Hur gör andra kommuner?

Ta fram statistik av användandet
Utforska hur pedagogisk planering används

Önskad effekt

Likvärdighet när det gäller pedagogisk planering och bedömning
Gemensamt kommunikations-verktyg

Status

 Avslutad

Kommentar

Flera enheter har under studiedagar arbetat med betyg och bedömning.
Arbete med att utveckla Unikumrutin pågår utifrån SKA-arbete.

3.3 Skola24 Utveckla användandet och utforska nya funktioner

Beskrivning

Arbete i nätverk som exempelvis Specialen utifrån befintlig policy
Delta i Skola 24 konferens
Koppla ihop med Unikum

Önskad effekt

Använda skola 24 som en del i främjande arbete för skolnärvaro
Följa statistik utifrån befintlig policy

Status

 Avslutad

Kommentar

Skola24 är en del av systemöversynen där förvaltningen tittar på nya funktioner och verksamhetsbehov.

3.4 Erbjuder utvecklings-samtal via Teams Utveckla förmågan att samarbeta i Teams

Beskrivning

Varje förskola/skola erbjuder utvecklingssamtal utifrån användarens behov
Workshops

Önskad effekt

Kostnadseffektivt
Vårdnadshavare kan delta från valfri plats
Flexibla lösningar
Nya arbetssätt

Status

 Avslutad

Kommentar

Varje förskola/skola kan erbjuda digitala utvecklingssamtal.

4 Att utveckla den digitala mognaden i hela organisationen

4.1 Kartlägga förutsättningar för datadriven skola

Beskrivning

Skapa ett kartläggnings-material
Genomföra kartläggning och analys

Önskad effekt

Faktabaserad skolutveckling

Status

 Avslutad

Kommentar

Arbete pågår i olika gruppkonstellationer och nätverk.

4.2 Öka förståelse för och testa behovsstyrda arbetssätt för att främja innovation

Beskrivning

Genomföra ett antal workshops utifrån faktiska behov

Önskad effekt

Att vi hittar nya arbetssätt för att lösa de utmaningar vi står inför framåt

Status

 Avslutad

Kommentar

Vår förståelse för behovsstyrda arbetssätt har ökat och vi utgår ifrån dem vi finns till för.

4.3 Utbilda inom att leda förändring och digitalisering

Beskrivning

Koppla till Agenda 2030 och DNP
Workshops Rektorer/förstelärare
VU/IKT-utvecklargrupp lär tillsammans
Inläsning diverse litteratur Offentlig digitalisering

Önskad effekt

Leda utifrån evidens och beprövad erfarenhet

Status

 Avslutad

Kommentar

Förvaltningen har inte genomfört någon strukturerad utbildning men utifrån behov har förvaltningen arbetat med förändringsledning.

4.4 Planera och genomföra kompetens-utveckling utifrån behov och krav enligt LGR22 och DNP

Beskrivning

Genomföra behovsstyrda workshops för olika målgrupper

Önskad effekt

Öka och kvalitetssäkra adekvat digital kompetens

Status

 Avslutad

Kommentar

Flera insatser har gjorts med fokus på DNP och LGR22.

4.5 Utforska möjligheterna med AI i skolan

Beskrivning

Testa kontinuerligt och föra vidare genom inspiration och workshops i nätverk

Önskad effekt

Utveckla vår adekvata digitala kompetens, effektivisera, öka undervisningskvalitet genom nya arbetssätt

Status

 Avslutad

Kommentar

Utbildning Copilot och Edaider för rektorer och förstelärare, IKT-guider och specialpedagoger.

4.6 Skapa kultur för kontinuerligt lärande och omvärldsspaning

Beskrivning

Nätverk (Rektorer, IKT-guider, Digitledare, Digitpedagoger, SpeciAlen, Förstelärare etc)

Önskad effekt

Den adekvata digitala kompetensen utvecklas kontinuerligt på alla nivåer och i alla verksamheter

Status

 Avslutad

Kommentar

Arbetet har intensifierats genom nätverksträffar.

Digitaliseringsgrupp inom förvaltningen har skapats.

Uppföljning handlingsplan digitalisering 2025

Kommunstyrelsen

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	3
2 Att leverera relevant kvalitet och ett bättre resursutnyttjande	4
2.1 Ta fram instruktionsfilmer och stödmaterial för evolution och inom juridik	4
2.2 Arbetet med att utreda organisationen för förutsättningar för digitala lösningar	4
2.3 Upphandla HR system	4
2.4 Digital utbildningsplattform - kunskapstorget	5
2.5 Automatisering av digitala anställningsavtal	5
3 Att ge medborgarna tillgänglig service dygnet runt.....	6
3.1 Digital post	6
3.2 Mina sidor.....	6
3.3 Projekt synpunktshantering.....	6
3.4 Öppna data	7
4 Att utveckla den digitala mognaden i hela organisationen.....	8
4.1 E-tjänst för incidentrapportering	8
4.2 Microsoft Copilot förstudie	8
4.3 Ta fram en handlingsplan för AI	8
4.4 Ta fram en kommungemensam AI policy	9
4.5 Erbjuder interna utbildningar inom digitalisering	9
5 Mått	10

I Inledning

Uppföljning handlingsplan digitalisering 2025 beskriver de aktiviteter som genomförts under året som gått. I handlingsplanen beskrivs de genomförda aktiviteterna, dess status och kommentarer som beskriver utfallet.

2 Att leverera relevant kvalitet och ett bättre resursutnyttjande

2.1 Ta fram instruktionsfilmer och stödmaterial för evolution och inom juridik

Beskrivning

Hjälp till självhjälp, stöd vid vanligt förekommande frågor inom avdelningens ansvarsområde

Önskad effekt

Stöd inom juridik

Status

Ej påbörjad

Kommentar

Aktiviteten har inte prioriterats att genomföras under 2025, men kommer att genomföras under 2026 under det nya målområdet "Stärk digital kompetens, mognad och inkludering".

2.2 Arbetet med att utreda organisationen för förutsättningar för digitala lösningar

Beskrivning

Arbetet med att utreda organisationen för förutsättningar för digitala lösningar genom att vara stöd för verksamheten kommer att genomföras under 2025.

Önskad effekt

Att uppnå en organisation som har förutsättningar att stödja verksamheten

Status

Avslutad

Kommentar

Aktiviteten att utreda och upprätta en organisation för kommunens informationssäkerhetsarbete är påbörjat och genomförd under 2025. Strukturen ska träda i kraft 2026.

2.3 Upphandla HR system

Beskrivning

Genomföra upphandling av HR system där olika flera delar ingår

Önskad effekt

Ett HR system som är ändamålsenligt för behoven i Ale kommun

Status

 Pågående med avvikelse

Kommentar

Upphandling av HR-lönesystem är en aktivitet som pågått under hela 2025. Upphandlingen kommer att förskjutas något. Implementeringsprojekt HR-lönesystem med tillhörande tjänster kommer påbörjas i maj och fortsätta under 2026.

2.4 Digital utbildningsplattform - kunskapstorget

Beskrivning

Framtagande av digitala utbildningar och manualer i kunskapstorget.

Skapa utbildningstillfällen och program i portalen för ökad uppföljning och statistik.

Önskad effekt

Mer tillgängliga utbildningar, ökad uppföljning och effektivitet.

Status

 Avslutad

Kommentar

Aktiviteten "Digital utbildningsplattform" är driftsatt och implementerad under 2025 enligt plan. Aktiviteten är genomförd och avslutad.

2.5 Automatisering av digitala anställningsavtal

Beskrivning

Automatisera handläggning

Önskad effekt

Effektivare handläggning och snabbare anställningsprocess

Status

 Avslutad

Kommentar

Automatisering av digitala anställningsavtal är driftsatt under 2025 enligt plan och övergår till förvaltning. Aktiviteten är genomförd och avslutad.

3 Att ge medborgarna tillgänglig service dygnet runt

3.1 Digital post

Beskrivning

Enklare hantering av invånarnas ärenden, gällande att skicka post digitalt.

Önskad effekt

För en enklare administration och en digital enkelhet för invånarna

Status

Avslutad

Kommentar

Digital post är en aktivitet som ekonomiavdelningen genomfört under 2025. Aktiviteten är genomförd och avslutad.

3.2 Mina sidor

Beskrivning

Införa mina sidor, en digital samlingstjänst för invånarna

Önskad effekt

Enklare hantering av invånarnas ärenden, visuellt och digitalt.

Status

Avslutad

Kommentar

Under 2025 har en förstudie "Mina sidor" tagits fram och återrapporterats till kommunstyrelsen. Aktiviteten är genomförd och avslutad.

3.3 Projekt synpunktshantering

Beskrivning

Genomföra ett projekt som ser över system och arbetssätt med koppling till synpunktshantering

Önskad effekt

Enklare hantering av invånarnas ärenden, och enklare administration för handläggarna

Status

Avslutad

Kommentar

En förstudie kring hur kommunen ska hantera synpunkter är genomförd och avslutad under 2025. En fortsättning skulle kunna vara att genomföra ett projekt med konsolidering av befintliga system. Men det finns tekniska beroenden som behöver omhändertas innan ett sådant projekt kan realiseras.

3.4 Öppna data

Beskrivning

Uppfylla lagkrav genom att tillgängliggöra data

Öka servicen till invånarna

Mer insyn i kommunal verksamhet

Önskad effekt

Publicera öppna data för invånarna i högre utsträckning som en digital service

Status

Ej påbörjad

Kommentar

Under tidigare år 2024 genomfördes Öppna data projekt. Den öppna data som är framtagna på ekonomiavdelningen kommer att fortsätta i det löpande arbetet. Tanken var att fortsätta öppna data utvecklingen under 2025. På grund av att plattformen vi använt flyttades samt att det regionala projektet vi deltagit i avslutades så har det resulterat i att öppna data har fått pausas. Det finns ingen aktiv efterfrågan från verksamheten och utifrån det svala behovet är öppna data aktiviteten för tillfället pausad.

4 Att utveckla den digitala mognaden i hela organisationen

4.1 E-tjänst för incidentrapportering

Beskrivning

E-tjänst för incidentrapportering

Önskad effekt

En digital väg in för anmälan av incidentrapportering

Status

 Pågående med avvikelse

Kommentar

E-tjänst för incidentrapportering är påbörjad under 2025, i princip klar i testfas, men inte avslutad.

4.2 Microsoft Copilot förstudie

Beskrivning

Undersöka säkerhet, tillämpning och råd gällande AI tjänsten Copilot.

Önskad effekt

Säker tillämpning av AI tjänsten Copilot.

Status

 Avslutad

Kommentar

Förstudien Microsoft Copilot är genomförd och avslutad. Förstudien och det fortsatta arbetet är överlämnat till IT-enheten för fortsatt arbete med Copilot.

4.3 Ta fram en handlingsplan för AI

Beskrivning

Att ta fram ett styrdokument som visar riktlinjer, stöd och råd inom praktisk tillämpning av AI.

Önskad effekt

Bidrar till konkret vägledning i AI användandet

Status

 Ej påbörjad

Kommentar

Aktiviteten att ta fram en handlingsplan för AI är inte genomförd. Efter att ha tagit fram ett övergripande styrdokument för AI avvaktar vi något för att se om det finns ett behov i respektive förvaltning att ta fram egna verksamhetsanpassade tillämpningar. Dialog om detta fortsätter under 2026.

4.4 Ta fram en kommungemensam AI policy

Beskrivning

Att ta fram ett styrdokument som visar riktning inom AI området för kommunen.

Önskad effekt

Att AI policyn bidrar till att visa på prioriteringar och riktning inom AI området

Status

 Avslutad

Kommentar

Under 2025 antogs en kommungemensam AI riktlinje. I uppdraget benämndes aktiviteten: "AI-policy", men vid framtagnandet av styrdokumentet fann arbetsgruppen att en riktlinje var en lämplig nivå för ändamålet.

4.5 Erbjuder interna utbildningar inom digitalisering

Beskrivning

Erbjuder interna utbildningar inom projektledning, nyttorealiserings, tjänstedesign, integrationer och Microsoft Copilot bland annat för att höja den digitala mognaden

Önskad effekt

Öka den digitala mognaden och kunskap inom flera områden inom digitalisering

Status

 Avslutad

Kommentar

Under 2025 presenterades fyra utbildningar på Kunskapstorget på temat digitalisering. Utbildningarna är möjligt för alla medarbetare att genomföra. Aktiviteten är genomförd och avslutad. Under 2026 kommer det att finnas en fortsättning som syftar till att verksamheterna gemensamt ta ansvar för att fylla Kunskapstorget med utbildningsmaterial.

5 Mått

Mått	Utfall
Kommunens resultat i digital mognad och digitalt arv utifrån Dimios enkätmätning	

Handlingsplan digitalisering 2026

Kommunstyrelsen

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	3
2 Målområden och planerade aktiviteter	5
2.1 Stärk digital kompetens, mognad och inkludering	5
2.1.1 Utbildningspaket teknisk säkerhet - kommungemensam	5
2.1.2 Implementera digital onboarding process.....	5
2.1.3 Implementera Svea (AI)	5
2.1.4 Fylla på Kunskapstorget med utbildning/fortbildning inom digitalisering	6
2.2 Utveckla en säker, datadriven och effektiv förvaltning.....	6
2.2.1 Dataanalys kommungemensam	6
2.2.2 Säker digital kommunikation (SDK) kommungemensam	6
2.3 Verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering	7
2.3.1 Mina sidor kommungemensam.....	7
2.3.2 HR upphandling lönesystem, schemabemanningssystem med tillhörande optioner samt implementering kommungemensam	7
2.3.3 Synpunktshantering kommungemensam	8
2.3.4 Digital signering kommungemensam.....	8
2.3.5 Införande av bibliotekssystem	8
2.3.6 Fokus informationssäkerhet.....	9
2.3.7 Förstudie visuellblåsning.....	9
2.3.8 E-tjänst för incidentrapportering	9
2.3.9 Implementera en digital tjänst för betalningskontroller	9
3 Uppföljning.....	11

I Inledning

Kommunfullmäktige fastställde 15 dec 2025 nuvarande digitaliseringspolicy.

Enligt policyn ska varje nämnd besluta om en handlingsplan för digitalisering för det kommande året som tar utgångspunkt i den gemensamma digitaliseringspolicyns målområden.

Handlingsplanen är giltig tills att den revideras. Handlingsplanen ska revideras årligen. Handlingsplanen omfattar endast digitaliseringsaktiviteter.

Ale kommuns digitaliseringspolicy

Ale kommuns digitaliseringspolicy utgår från kommunfullmäktiges riktningsmål som beslutas vart fjärde år. Riktningens målen pekar ut den gemensamma riktningen som kommunens anställda ska arbeta mot.

Digitaliseringspolicyn utgår från den nationella digitaliseringsstrategin för perioden 2025–2030 som beskriver riktningen och prioriteringen för digitaliseringsarbetet i Sverige. I den nationella strategin finns fem strategiska mål definierade:

- Digital kompetens
- Näringslivets digitalisering
- Förvaltningens digitalisering
- Valfärdens digitalisering
- Konnektivitet (uppkoppling och tillgång till digital infrastruktur)

Utöver dessa finns de tre nationella horisontella målen som är viktiga oavsett målområde:

1. AI och Ny teknik,
2. Data och
3. Informationssäkerhet

Detta innebär att de horisontella perspektiven ska genomsyra samtliga utvecklingsinitiativ. AI eller annan ny teknik ska användas vid verksamhetsutveckling när det är lämpligt, data ska vara säkert, skalbar och tillgänglig för invånaren. All digitaliseringsutveckling ska ske utifrån gällande lagstiftning på ett säkert, långsiktigt, hållbart och robust sätt.

Ale kommuns tre målområden inom digitalisering

I Ale kommuns digitaliseringspolicy är de nationella målområdena prioriterade och omformulerade för att passa kommunens digitaliseringsresa. De tre målen är:

Stärk digital kompetens, mognad och inkludering

Ale kommun ska utveckla invånarnas och medarbetares bas-, bredd- och spetskompetens genom utbildning och kunskapsdelning. Kommunen ska underlätta digital inkludering genom att erbjuda användarvänliga tjänster och stödja användning av ny ändamålsenlig teknik.

Utveckla en säker, datadriven och effektiv förvaltning

Ale kommun ska effektivisera verksamheten med hjälp av AI och datadriven utveckling. Kommunen ska säkerställa ägandeskap och långsiktig användning av data och arbeta systematiskt med informationssäkerhet och skapa en robust digital infrastruktur. Detta ska bland annat ske genom att stärka samarbetet mellan verksamheter för att skapa helhet och synergi samt en säker och robust konnektivitet.

Verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering

Ale kommun ska erbjuda säkra och kvalitativa digitala välfärdstjänster utifrån målgruppens behov. Kommunen ska använda ny teknik för att analysera behov, förutse risker och automatisera processer. Ale kommun ska utveckla smarta tekniska lösningar som stärker ett personcentrerat, förebyggande och flexibelt arbetssätt. Digitala tjänster ska utvecklas för att underlätta servicen till invånarna. Kommunen ska stödja företagare i den digitala

omställningen och skapa förutsättningar för ökad innovation och stärkt konkurrenskraft.

Planens framtagande

2 Målområden och planerade aktiviteter

Nedan beskrivs planerade aktiviteter, de önskade effekterna av dessa aktiviteter samt tidplan.

2.1 Stärk digital kompetens, mognad och inkludering

2.1.1 Utbildningspaket teknisk säkerhet - kommungemensam

Beskrivning

Ökad kunskap för säkert arbete i MS365 och därigenom möjliggöra ökat arbete med Copilot. IT ansvarar för att ta fram aktiviteten och övrig verksamhet tar del av den.

Önskad effekt

Stärk digital kompetens, mognad och inkludering

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.1.2 Implementera digital onboarding process

Beskrivning

Implementera digital onboarding process. HR är ansvariga.

Önskad effekt

Digitalisering moderniserar och förenklar onboarding processen.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.1.3 Implementera Svea (AI)

Beskrivning

Fortsatt implementering av projektet Svea för att öka AI användning för medarbetarna i Ale kommun. En successiv utrollning kommer att ske under 2026 och hålls samman av kommunledningsförvaltningen.

Önskad effekt

En ökad användning av AI i tjänsten då den är anpassad till offentlig verksamhet och syftar till att underlätta, förenkla och effektivisera det administrativa arbetet.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.1.4 Fylla på Kunskapstorget med utbildning/fortbildning inom digitalisering

Beskrivning

Digitaliseringsenheten kvalitetssäkrar före publicering, omvärldsbevakar och tar fram lämpligt material som berör digitalisering. Verksamheterna kommer ta fram eget material och internutbildningar under året. Bland annat planerar kanslienheten att ta fram en digital utbildning i Evolution och juridik.

Säkerhetsenheten kommer ta fram utbildningar som vänder sig till medarbetare på temat GDPR och informationssäkerhet. Ekonomiavdelningen kommer att ta fram en digital utbildning som handlar om utanordningar.

Önskad effekt

Att samla utbildningar på en gemensam plats för att enkelt kunna hitta och genomföra digitala utbildningar. Aktiviteten syftar till att få en ökad kunskap om digitalisering.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.2 Utveckla en säker, datadriven och effektiv förvaltning

2.2.1 Dataanalys kommungemensam

Beskrivning

Efter uppdraget 2025 att se över hur Ale kommun kan bli en mer datadriven organisation kommer arbetet fortsätta under 2026. Projektet kommer att hållas ihop på kommunledningsförvaltningen. Samtliga förvaltningar kommer att beröras av projektet i form av att inkomma med verksamhetsspecifika behov och inspel.

Önskad effekt

Att bli en mer datadriven organisation, innebär i ett första steg att överblicka den data kommunen har. Samt planera för att kunna använda den, dela information för analyser och på sikt sträva mot att kunna använda data som beslutsunderlag i större omfattning än idag.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.2.2 Säker digital kommunikation (SDK) kommungemensam

Beskrivning

SDK- Säker digital kommunikation Införandet möjliggör tryggt utbyte av känslig och sekretessklassad information genom en sammanhållen plattform för säker kommunikation. Införandet omfattar tjänsterna säkra meddelanden, säkra videomöten och SDK, vilka skapar en helhetslösning för digital säker kommunikation inom och mellan organisationer, med invånare och andra externa parter. För förvaltningarna innebär det att bistå med resurs i projektet i ett första skede handlar det om socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen. SDK kommer att beröra samtliga som behöver bidra med inspel och verksamhetens behov. Förstudie genomfördes under 2025 och projekt påbörjas under 2026.

Önskad effekt

Ett säkert digitalt utbyte av information mellan myndigheter, organisationer och invånare.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.3 Verksamhetsutveckling med hjälp av digitalisering

2.3.1 Mina sidor kommungemensam

Beskrivning

Efter förstudie Mina sidor som genomfördes under 2025 fortsätter aktiviteten över till att bli ett projekt, utifrån det som beskrivs som fas 0+1 i förstudien. Projektet hålls samman från kommunledningsförvaltningen, samtliga förvaltningar blir berörda och kommer behöva avsätta resurs i projektet för att bidra med verksamhetens specifika behov.

Önskad effekt

Enklare för invånarna i Ale att digitalt och samlat kunna kommunicera med kommunen.

Enklare hantering för administrationen som i dagsläget hanterar pappersblanketter manuellt.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.3.2 HR upphandling lönesystem, schemabemanningssystem med tillhörande optioner samt implementering kommungemensam

Beskrivning

Under 2025 har ett förarbete, med krav och behov genomförts inför upphandling som fördröjts något. HR systemet upphandlas under vintern 25 och våren 26 och efter tilldelning ska system implementeras. Det handlar om lönesystem, schema och bemanningssystem med tillhörande optioner. Detta kommer att beröra samtliga förvaltningar. Projektet kommer att hållas ihop från HR avdelningen.

Önskad effekt

Ett ändamålsenliga system relaterat till HR med tillhörande funktionalitet.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.3.3 Synpunktshantering kommungemensam

Beskrivning

Under 2025 genomfördes en förstudie "Synpunktshantering". Efter att val av integrationsplattform under 2026 kan synpunktshanteringsprojektet påbörjas. För berörda förvaltningar innebär det att delta med resurs i projektet och eventuellt förändra arbetssätt gällande hantering av synpunkter.

Önskad effekt

En enklare kommungemensam hantering av synpunkter med en integration till diariet.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.3.4 Digital signering kommungemensam

Beskrivning

En förstudie kommer att påbörjas för att kartlägga olika behov och nuvarande system som berör digital signering. Det kommer hållas ihop från kommunledningsförvaltningen men beröra samtliga förvaltningar som kommer delta i förstudien med verksamhetsspecifika inspel.

Önskad effekt

Att skapa en överblick kring vilka digitala signeringssystem som finns och vilka som motsvarar verksamhetens behov. Ge förslag på digitala signeringssystem som motsvarar verksamheternas behov. Kommer undersöka gap samt se över funktionalitet på nuvarande system.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.3.5 Införande av bibliotekssystem

Beskrivning

Under 2025 har behov och krav inhämtas från kommunerna Bibliotek i Väst för att upphandla ett bibliotekssystem, där implementering planeras under 2026.

Önskad effekt

Ett gemensamt bibliotekssystem tillsammans med övriga kommuner i Bibliotek i Väst.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.3.6 Fokus informationssäkerhet

Beskrivning

Implementera styrdokument inom informationssäkerhet för kommunen som helhet men också konkreta checklistor och stöd för projektarbete vid exempelvis upphandling och kravarbete.

Önskad effekt

En känd och robust informationssäkerhets organisation med tillhörande styrdokument.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

2.3.7 Förstudie vissebläsning

Beskrivning

Påbörja en förstudie för att se över hur vissebläsning kan hanteras. Finns eventuellt beroenden till synpunkts-hanteringsprojektet.

Önskad effekt

En säker hantering för vissebläsning.

Start- och slutdatum

2026-08-03

2026-12-31

2.3.8 E-tjänst för incidentrapportering

Beskrivning

E-tjänst för incidentrapportering, påbörjades 2025 och ska implementeras under början av 2026.

Önskad effekt

En digital väg in för anmälan av incidentrapportering

Start- och slutdatum

2024-09-03

2025-12-31

2.3.9 Implementera en digital tjänst för betalningskontroller

Beskrivning

Implementera en digital tjänst för betalningskontroller inför nya leverantörer samt uppföljning av betalningsregistret.

Önskad effekt

Det är en insats för att kvalitetssäkra och effektivisera betalkontroller.

Start- och slutdatum

2026-01-01

2026-12-31

3 Uppföljning

Uppföljning sker minst en gång per år. Vid uppföljning redovisas handlingsplanens utfall och de eventuella förändringar som är gjorda i relation till fattat beslut.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

1(3)

Kommunledningsförvaltningen
Diarienummer: 2026/257
Datum: 2026-04-14
Utvecklingsledare Olle Andersson

Kommunstyrelsen

Prövning av ansvarsfrihet för 2025 – Samordningsförbundet Älv & Kust

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att bevilja samordningsförbundet Älv & Kusts styrelse ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2025.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Enligt Lag (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser ska ett samordningsförbunds styrelse ansvara för att årsredovisning upprättas. Revisionsberättelse ska sedan överlämnas till förbundsmedlemmarna, för prövning om förbundsstyrelsen ska beviljas ansvarsfrihet.

Den auktoriserade revisorn och de förtroendevalda revisorerna tillstyrker att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Maria Kosterlind Reinholdsson
Kommunchef

Patrik Skog
Demokratichef

Beslutsunderlag

- Årsredovisning 2025 – Samordningsförbundet Älv & Kust
- Granskningsrapport 2025 – Samordningsförbundet Älv & Kust
- Revisionsberättelse 2025 för Samordningsförbundet Älv & Kust, förtroendevald revisor
- Revisionsberättelse 2025 för Samordningsförbundet Älv & Kust, auktoriserad revisor

Ärendet

Samordningsförbundet Älv & Kust arbetar med människor mellan 16 och 64 år som behöver samordna sina insatser från flera myndigheter för att få en hållbar väg tillbaka till arbete eller studier. Verksamheten ägs och drivs av fem kommuner (Ale, Kungälv, Stenungsund, Tjörn och Öckerö) tillsammans med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Västra Götalandsregionen. Samordningsförbundet Älv & Kusts styrelse har upprättat årsredovisning för verksamhetsåret 2025 och överlämnat denna till respektive förbundsmedlem för prövning av ansvarsfrihet.

Enligt Lag (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser ska ett samordningsförbunds styrelse ansvara för att årsredovisning upprättas inom tre månader efter räkenskapsårets slut. Revisorer, utsedda av förbundsmedlemmarna, granskar förbundets räkenskaper, årsredovisning samt styrelsens förvaltning. Revisionsberättelse ska sedan överlämnas till förbundsmedlemmarna, för prövning om förbundsstyrelsen ska beviljas ansvarsfrihet (24–26 §§).

Den auktoriserade revisorn och de förtroendevalda revisorerna tillstyrker att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att tillräckliga underlag finns för att fatta beslut om ansvarsfrihet.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Remiss och samberedning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets påverkan och genomförande

Samordningsförbundet meddelas fullmäktiges beslut.

Beslutet skickas till:

Samordningsförbundet Älv & Kust, henrik.svedberg@alvokust.se

ALE | KUNGÄLV | STENUNGSUND | TJÖRN | ÖCKERÖ

Tillsammans skapar vi möjligheter!

Årsredovisning

2025

Beslutad av styrelsen 2026-03-27

Innehållsförteckning

ÅRSREDOVISNING SAMORDNINGSFÖRBUNDET ÄLV & KUST	3
1. FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE.....	3
Organisation.....	3
Uppdrag.....	3
Finansiering/Medlemsavgifter.....	3
Verksamhetsidé och vision.....	3
1.1 Översikt av verksamhetens utveckling.....	4
1.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	4
1.3 Händelser av väsentlig betydelse.....	4
1.4 Styrning och uppföljning av verksamheten.....	5
1.5 God ekonomisk hushållning, måluppfyllelse och ekonomisk ställning.....	5
Bedömning av god ekonomisk hushållning.....	5
Genomgång av god ekonomisk hushållning.....	5
Uppföljning av verksamheten.....	7
Målgrupper.....	7
Kvinnor och män.....	8
Insatser.....	8
Uppföljning och resultat för individinriktade insatser.....	9
Aktiviteter.....	9
Uppföljning och resultat för strukturövergripande insatser.....	10
1.6 Balanskravsresultat.....	11
1.7 Väsentliga personalförhållanden.....	11
1.8 Förväntad utveckling.....	11
2. RESULTATRÄKNING.....	12
3. BALANSRÄKNING	12
4. KASSAFLÖDESANALYS.....	13
5. DRIFTSREDOVISNING	14
Tabell: Budget 2025 med uppföljning januari – december: SOF Älv & Kust.....	14
Tabell: Projekt Gränsgångare 2025.....	15
Tabell: Summa utfall totalt, Samordningsförbundet Älv & Kust inkl. ESF-projekt Gränsgångare.....	15
Tabell: Projekt Gränsgångare 2023-2025.....	16
6. NOTER	16

Årsredovisning Samordningsförbundet Älv & Kust

Årsredovisningen innehåller en översiktlig redogörelse av resultat och verksamhetsutveckling samt en redovisning av det ekonomiska utfallet för perioden 2025-01-01 – 2025-12-31. I bilaga till förbundets årsredovisning lämnas också en egen årsberättelse för Samverkansteamet samt en powerpointpresentation av förbundets verksamhet.

1. Förvaltningsberättelse

Organisation

Samordningsförbundet är en fristående juridisk organisation med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen samt kommunerna Ale, Kungälv, Stenungsund, Tjörn och Öckerö som medlemmar. Förbundets organisationsnummer är 222000-1941.

Förbundets organisation består av en styrelse som utses av medlemmarna. Till sin hjälp har styrelsen ett kansli med förbundschef och biträdande förbundschef.

Uppdrag

De verksamheter som förbundet finansierar kompletterar myndigheternas ordinarie verksamhet. Samordningsförbundets uppgift är i första hand att verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering till egen försörjning.

Samordningsförbundet stödjer också aktivt insatser som syftar till att skapa strukturella förutsättningar för att myndigheterna ska kunna samarbeta bättre. Det kan t.ex. handla om att utveckla lokala ledningsgrupper, kompetensutveckling och kunskapsutbyte.

Finansiering/Medlemsavgifter

Förbundet finansieras av staten, via Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen, med hälften av medlen. Västra Götalandsregionen finansierar med en fjärdedel och kommunerna Ale, Kungälv, Stenungsund, Tjörn och Öckerö finansierar tillsammans resterande fjärdedel.

Utöver medlemsavgift har förbundet beviljats projektmedel från Svenska ESF-rådet.

Verksamhetsidé och vision

Samordningsförbundets verksamhetsidé är att vidareutveckla samverkan mellan myndigheter och andra aktörer. Personer som behöver samordnad rehabilitering och ett samlat stöd ska få bättre förutsättningar att försörja sig själva och få ökad livskvalitet.

Samordningsförbundets vision är "Tillsammans skapar vi möjligheter!"

1.1 Översikt av verksamhetens utveckling

Ekonomisk utveckling (tkr)	2025	2024	2023	2022
Verksamhetens intäkter inklusive finansiella poster	15 592	29 424	24 051	11 314
Varav stöd från ESF	6 316	19 424	14 360	1 622
Verksamhetens kostnader	-19 100	-26 152	-23 049	-11 580
Varav medel till individinsatser i samverkande förbund, ESF-projekt	-4 308	-8 659	-6 619	-382
Ekonomiskt resultat	-3 508	3 272	1 002	-266
Utgående eget kapital	2 934	6 442	3 170	2 168

Förbundets verksamhet finansieras genom bidrag från medlemmar och projektmedel från Europeiska Socialfonden, ESF. Förbundet har varit projektägare för projekt Gränsgångare 2023-2025. Projektet är ett samarbete mellan tre samordningsförbund, Finsam Göteborg, Väst och Älv & Kust. Den totala verksamhetsomslutningens kostnader uppgår 2025 till 19 100 tkr. De totala intäkterna uppgår till 15 592 tkr inklusive finansiella poster. Resultatet för året är – 3 508 tkr. Det egna kapitalet uppgår vid årets slut till 2 934 tkr.

I driftsredovisningen synliggörs hur de ekonomiska resurserna fördelas inom verksamhetens olika delar.

1.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Projekt Gränsgångare har avslutats 2025-12-31. Projektet gav ett överskott om 1 263 tkr. Enligt överenskommelse vid projektets start ska överskott fördelas jämnt mellan de tre förbunden vid projektavslut. För Älv & Kust innebär det 421 tkr, utöver det finns sedan tidigare ett överskott från ESF-projekt Respondere. Dessa medel övergår i ny räkning i förbundet. Totalt summeras ett överskott om 603 tkr.

Det egna kapitalet uppgår till 2 934 tkr. Budgeterat för året var ett eget kapital om 1 239 tkr, en avvikelse om 1 695 tkr. Avvikelsen förklaras med 968 tkr mer i intäkter än budgeterat. Kostnaderna är 648 tkr lägre än budgeterat och det egna kapitalets faktiska utfall 2024 blev 79 tkr högre än budgeterat.

De lägre verksamhetskostnaderna har skett på grund av en medveten återhållsamhet då förbundet inför 2026 stått inför en större omställning. Orsaken till omställningen är minskade medlemsbidrag samt att möjligheten att ta del av ESF-medel upphört. För 2026 är förbundets verksamhet planerad för högre kostnader än intäkter. Förbundet kommer att behöva göra årliga minskningar av förbundets verksamhet i det fall inte de ekonomiska förutsättningarna förändras.

De ökade intäkterna är överskott från ESF-projekt, utlåning av förbundschef till NNS och ränteintäkter.

Förbundets lokalt planerade verksamhet följer i huvudsak plan men med något lägre volymer än planerat. Orsaken till lägre volymer är att det budgeterade antalet medarbetare under året inte nyttjats fullt ut. När medarbetare under året avslutat sitt uppdrag har de inte ersatts. Resultat utöver volym möter uppsatta målnivåer.

1.3 Händelser av väsentlig betydelse

2025 är tredje och sista året med projekt Gränsgångare. Projektet har inneburit en kraftigt ökad kapacitet att ta emot deltagare till insatser i samverkan. Förbundets förutsättningar förändras kraftigt 2026.

Förbundet har under året haft tre anställda varav en är deltid för följeforskning inom projekt Gränsgångare.

I inledningen av året finansierade förbundet totalt 17 personer med en sammanlagd tjänstgöringsgrad om 11,1 helårsarbetare. Vid utgången av 2025 finansierades 7 personer motsvarande totalt 6,8 helårsarbetare.

1.4 Styrning och uppföljning av verksamheten

Utgångspunkten för verksamheten är Lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (2003:1210)

Förbundets styrelse består av en ledamot och en ersättare från varje medlem. Ersättare kallas endast in vid ordinarie ledamots frånvaro. Vid vissa tillfällen kallas även ersättare in för att delta i förbundets utvecklingsarbete.

Styrelsen har ett kansli till stöd för sitt arbete och den löpande förvaltningen.

Förbundet har en förbundsordning, attest- och delegationsordning samt ett upprättat dokument för intern styrning och kontroll.

I arbetet med att ta fram budget arbetar styrelsen med hög delaktighet. Det sker genom involvering av kansli, personal och lokala ledningsgrupper i processen. Uppföljning sker med delårsrapport för perioden januari - augusti samt årsredovisning.

1.5 God ekonomisk hushållning, måluppfyllelse och ekonomisk ställning

Bedömning av god ekonomisk hushållning

Målet om att hålla sig inom nationella rådets rekommendation av eget kapital uppfylls ej, högsta nivå är 1 700 tkr och eget kapital uppgår till 2 934 tkr. Verksamhetsplanens volymmål för Samverkansteamet är 180 deltagare, utfallet är 170 och volymmålet är därför inte helt uppfyllt. Orsaken till de båda avvikelserna är en medveten försiktighet under året för en bra omställning till 2026 då förbundets totala intäkter kraftigt minskar. Utöver försiktighet har förbundet haft ej budgeterade intäkter. Sammantaget är bedömningen att förbundet haft en god ekonomisk hushållning under året. Motiveringen till bedömningen är att förbundet i huvudsak genomfört planerad verksamhet och samtidigt tagit höjd för att möta 2026 omställning på ett hållbart sätt.

Genomgång av god ekonomisk hushållning

Styrelsen fastställde 2021-11-26 sin definition av god ekonomisk hushållning.

Förbundets finansiella mål är att den ekonomiska förvaltningen ska ske

1. utan ekonomiska risktaganden,
2. med god ordning,
3. ett eget kapital som maximalt uppgår till den nivå som fastställts av Nationella Rådet och
4. då ett eget kapital som överstiger Nationella Rådets rekommendationer ska plan för användning av medel upprättas.

Mål nr 1: Förbundets medel finns på räntebärande konto. *Målet anses uppfyllt.*

Mål nr 2: Det finns upparbetade rutiner för ekonomisk hantering. *Målet anses uppfyllt.*

Justering

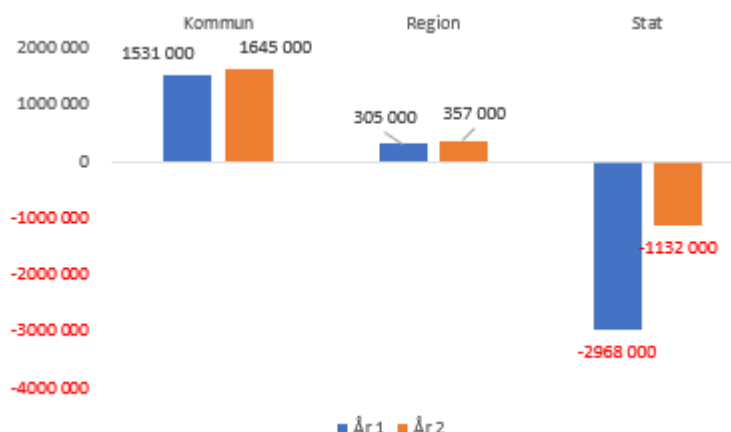
- Mål nr 3: Nationella Rådets rekommendation för eget kapital uppgår till högst 1 700 tkr för Samordningsförbundet Älv & Kust. Det egna kapitalet uppgår till 2 934 tkr. *Målet anses ej uppfyllt.*
- Mål nr 4: Då mål 3 är ej är uppfyllt krävs en handlingsplan. Förbundet har medvetet varit återhållsamma under året i syfte att möta 2026 års minskade resurser på ett hanterbart sätt. I budget som beslutats i november 2025 framgår styrelsens strategi för att använda tillgängliga medel. *Målet anses uppfyllt.*

Förbundets verksamhetsmål

1. Lokala ledningsgrupper genomförs med hög närvaro.
2. Handläggarteam (numer BIP-team) genomförs med hög närvaro. Genomlysningar följs upp med antal, kön och hemkommun.
3. Aktiverande insatser följs upp med antal, kön och hemkommun.
4. Samverkansteamet följs upp med antal, kön, hemkommun, tid i insats, andel till arbete, andel till studier, andel till fortsatt rehabilitering (särredovisning av fortsatt medicinsk rehab/arbetslivsinriktad rehabilitering).
5. Kostnad per deltagare redovisas för aktiverande insatser och Samverkansteamet.
6. Socioekonomisk effekt presenteras genom nyckeltal för individer som går från passivitet till arbete.
7. Exakta målsättningar för respektive verksamhet definieras i förbundets verksamhetsplan.

- Mål nr 1: I snitt har de lokala ledningsgrupperna har, tillsammans med operativ styrgrupp, genomförts med 73% närvaro. Under året mycket dialog kring framtida utveckling skett genom den operativa styrgruppen som består av kommunens fem AME-chefer. För att nå samtliga perspektiv utökades den operativa styrgruppen under året till att representeras även av Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Västra Götalandsregionen. Målet är 70%. *Målet anses uppfyllt.*
- Mål nr 2: I snitt har BIP-teamens möten haft 80% närvaro. Målet är 70%. 67 ärenden har hanterats i teamet, 40 kvinnor och 27 män. 12 ärenden från Ale, 14 från Kungälv, 14 från Stenungsund, 13 från Tjörn och 14 från Öckerö. *Målet anses uppfyllt.*
- Mål nr 3: 791 deltagartillfällen har genomförts inom aktiverande insatser, 513 kvinnor, 278 män. Antalet mellan de olika kommunerna är inte fullständigt då uppföljningen i vissa delar haft brister, totalt 95 deltagare blev inte registrerade med ort. 696 deltagartillfällen med kommundllhörighet har redovisats. Från Ale 129, från Kungälv 321, från Stenungsund 64, från Tjörn 124 och från Öckerö 51. *Målet anses i huvudsak uppfyllt.*
- Mål nr 4: Samverkansteamet har under perioden arbetat med 170 individer, 115 kvinnor och 55 män. 45 deltagare är från Ale, 55 från Kungälv, 28 från Stenungsund, 20 från Tjörn och 22 från Öckerö. 92 deltagare har avslutats inskrivna i snitt 504 dagar vilket är en ökning med 58 dagar från föregående år. 10% har efter avslutad insats gått till arbete, 7% till studier, 35% till arbetslivsinriktad rehabilitering och 16% medicinsk rehabilitering. *Målet anses uppfyllt.*
- Mål nr 5: Kostnad per deltagartillfälle för aktiverande insatser är mycket låg. De insatser som utförts har genomförts i huvudsak av personal finansierade genom Samverkansteamet. Det finns en mindre kostnad för Digital mindfulness och Aktiv i Ale, totalt 49 tkr, slås detta ut per deltagartillfälle är kostnaden 62 kr. Kostnad per deltagare uppgår i Samverkansteamet till 43 750 kr för perioden. Målet är 50 000 kr. *Målet anses uppfyllt.*

Mål nr 6: 2024 togs en modell med nyckeltal för olika förflyttningar fram tillsammans med RISE. Modellen presenterar ekonomisk effekt för kommun, region och stat på ett och två års sikt. Utfall presenteras i nedan tabell. *Målet anses uppfyllt.*

Tabellkommentar: Avser 92 deltagare som avslutats under perioden jan-dec 2025. Den negativa effekten för staten år 1 förklaras av att 13 deltagare avslutats till gemensam kartläggning mellan Försäkringskassa och Arbetsförmedlingen. Då uppstår en investeringskostnad i staten för insatsen. Även år två innebär ett underskott för staten. Främsta är att flera gått från försörjningsstöd till studier med finansiering från CSN.

Mål nr 7: Nivåer av styrelsens målsättningar för verksamheten är presenterade i verksamhetsplan och uppföljda ovan. *Målet anses uppfyllt.*

Uppföljning av verksamheten

Syftet med förbundets insatser är att uppnå en effektivare resursanvändning. Förbundet skapar formella förutsättningar för prioritering av samordnade insatser över sektorsgränserna. Våra ledord ska vara initiera – samordna – utvärdera/följa upp och analysera. Förbundets vision, som togs fram under 2018, är – *Tillsammans skapar vi möjligheter.*

Målgrupper är personer som är i behov av samordnad rehabilitering. Dessa personer återfinns idag hos förbundets medlemmar. Ett omfattande samarbete pågår sedan tidigare kring grupper som behöver samlat stöd. Finansiell samordning ersätter inte detta arbete. Förbundet ska stödja, fördjupa och utveckla befintligt samarbete. Det är viktigt att rehabiliteringen sker utifrån individernas förmåga och behov samtidigt som den enskilde individen aktivt medverkar i rehabiliteringen.

Målgrupper

Förbundet prioriterar i verksamhetsplan för 2025 stöd till individer som främjar hälsa. Insatserna ska vara för de som står långt ifrån arbetsmarknaden och är i behov av ett stöd som möter individen där hen befinner sig. Insatserna ska för dessa individer upplevas som tillgängliga. Avgränsning och prioritering görs till de individer som bedöms ha en lång väg till arbete där samverkande myndigheters insatser var för sig bedöms otillräckliga. Inom målgruppen lyfts särskilt unga vuxna 18 - 29 år. Tillgång till insats tar också hänsyn till lokala behov och tidigare fördelning mellan förbundets medlemmar. Efter beslut i styrelsen i september 2018 har förbundet lämnat utrymme för en mindre andel anställda i insats.

Förbundet har under perioden arbetat med 170 (197)¹ deltagare, 68% (65%) kvinnor, 32% (35%) män. 32% (34%) av deltagarna har grundskola eller kortare utbildning. 27% (27%) av deltagarna är under 30 år. 58% (57%) av deltagarna har fyra år eller mer i offentlig försörjning. Totalt har 124 (174) remisser lämnats till förbundet under perioden. Remisser fördelar sig mellan parterna enligt följande; Hälso- och sjukvården 51% (39%), Försäkringskassan 16% (14%), kommuner 24% (40%) och Arbetsförmedlingen 9% (7%). Ifrån Ale kommer 26 % (23%) utav remisserna, Kungälv 28% (28%), Stenungsund 23% (16%), Tjörn 11% (18%) och Öckerö 12% (15%).

Kvinnor och män

Andelen kvinnor ökar i Samverkansteamet, vilket är en utveckling vi sett under flera år. I målgruppen som remitteras till Samverkansteamet har majoriteten en psykisk ohälsa. I den målgruppen är kvinnor överrepresenterade.

Insatser

Störst andel av förbundets resurser fördelas till individuellt anpassat stöd till deltagare i Samverkansteamet. Utifrån de behov som identifieras möts individen. När behov och metoder har varit otillräckliga har i många fall metoder och insatser utvecklats för att möta individens behov i syfte att nå framgång med den arbetslivsinriktade rehabiliteringen.

2022-12-20 beviljades förbundet tillsammans med Samordningsförbundet Göteborg och Samordningsförbundet Väst medel från Europeiska socialfonden, ESF, för projekt Grängsgångare. Projektet startade 2023-01-01 och har pågått till 2025-12-31. Projektets syfte har varit att stärka samverkan mellan förbundets parter lokalt och därigenom göra resurser tillgängliga för individer i behov av samordnat stöd.

Projektet är nu avslutat. Gemensamt är utfallet av projektet att vi under de här tre åren fördjupat och utvecklat praktik för att arbeta med de insikter som den danska BIP-forskningen gett. Förbundet har utbildat en nyckelperson, Nyckelpersonen har hållit i det operativa utvecklingsarbetet där fokus har legat på parallella insatser och reflexiv praktik. Gemensamt har också forskning tagits fram om vägledarens betydelse för individer långt ifrån arbetsmarknaden att komma i arbete. Forskningen har gjorts av fil.dr Heiti Ernits och utfallet är två rapporter, en populärversion, *Grängsgångare i rehabiliteringslandskapet – Vägledarens arbete och betydelse i gränslandet mellan människa och samhälle* och en bok, *Rehabilitering i gränslandet*. Forskningen ger en utförlig beskrivning av vägledarens praktik och belyser vad som krävs av vägledaren och dess omgivning i en framgångsrik rehabiliteringsresa för människor.

Lokalt har projektet inneburit att kompetens från samtliga parter bildat en arbetsgemenskap som haft möjlighet att mötas fysiskt minst en gång per vecka. Det närmaste samarbetet har skett tillsammans med kommunerna. I det arbetet har nyfikenhet och kompetens om insatser, metod och nätverk utvecklats. Främst har projektet lett till nära kontakter och relationer som gör att förtroende skapats direkt mellan operativa medarbetare som resulterar i större förståelse och tillit mellan organisationer. Före projektet fanns frustration i förhållande till olika aktörer, under projektets gång har relationer och förståelse för varandras roller och uppdrag utvecklats och förbättrat relationer.

För individerna har vi lyckats arbeta med nära dubbelt så stor volym. Individerna som tagit del av det samordnade stödet genom projektet har haft i snitt 5,5 år i offentlig försörjning före insats. Det får ses som

¹ Inom parentes uppges förra årets utfall för samma period.

en indikator på att de befinner sig mycket långt ifrån arbetsmarknaden. Resultaten följer det vi är vana att se för målgruppen men en något större andel som avslutas gör det med en planering om att ansöka om sjukersättning. Vid uppföljning efter sex månader så visar det sig att i det närmaste samtliga som ansöker om sjukersättning också har beviljats det. Detta är ytterligare en indikation på att de deltagare som tagit del av samordnat stöd har en allt svårare ohälsa.

Projekt Gränsgångare har inneburit ett betydande resurstillskott, förbättrad samverkan, utvecklad verksamhet genom evidens och framtagande av ny evidens. Den utvecklade evidensen finns på plats och det är hur vi tar vara på den som avgör betydelsen framåt. Däremot innebär mindre resurser att arbetsgemenskapen, så som den kunna genomföras under projektet, upphör men framför allt kommer färre individer att få stöd. För att möta de positiva effekterna av att arbeta tillsammans i större utsträckning kommer förbundet under året att arbeta med att utveckla mötesplatser, ökad kunskap och processtöd för en sammanhållen samverkan. Arbetet inleds med en behovskartläggning.

Uppföljning och resultat för individinriktade insatser

Förbundets verksamhet riktad till individ utgår ifrån Samverkansteamet. I sitt arbete för att ge stöd till individ utvecklas samverkan mellan parterna och aktiviteter som stärker individens motivation, förmåga och möjligheter. Uppföljningen är kopplad till de individer som är i kontakt med Samverkansteamets arbete.

- Under året har Samverkansteamet arbetat med 170 individer.
- Av dessa är 115 kvinnor (68 %) och 55 män (32 %). 92 deltagare har avslutats under perioden.
- Av de som avslutats har 17% gått till arbete/studier, 5% till aktivt arbetssökande/program hos Af och 35% till fortsatt arbetslivsinriktad rehabilitering.
- 16% lämnar till medicinsk rehabilitering.
- 57% har gjort en stegförflyttning till eller mot arbete.

Utfall över tid, Samverkansteamet	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Antal deltagare	170	214	186	129	158	138	120
Antal avslutade deltagare	92	112	38	71	71	46	62
Tid i insats för avslutade deltagare, dagar	504	446	578	491			
Arbete/studier	17%	25%	15%	15%	21%	20%	21%
Aktivt arbetssökande	5%	4%	3%	1%	6%	24%	15%
Fortsatt arbetslivsinriktad rehabilitering	35%	29%	24%	43%	21%		

Kommentar: Tabellen redogör för utfallet kopplat till förbundets Samverkansteam.

Aktiviteter

Aktiviteter genomförs i syfte att motivera och stärka individers förmåga att gå i riktning mot arbete. På senare år har driften av Aktiv och City Gross, som utvecklats genom Samverkansteamet, tagits över av kommunerna. 2025 är sista året förbundet finansierar dessa insatser. Fokus i Samverkansteamet bygger numer på att organisera insatser runt individens behov utifrån vad som lokalt finns tillgängligt. I enlighet med BIP forskningen arbetar teamet med att skapa parallellitet. Det innebär, fokus mot arbete, hantering av den sociala situationen och stödja individen i aktiviteter som främjar hälsan. Under året redovisas fortsatt en hög volym av insatser. Det kommer att avta betydligt under kommande år.

Orsaken är dels att resurser minskar men främst för att aktiverande insatser som finansierats inte nyttjas i den kapacitet som funnits tillgänglig. Det har heller inte kunnat gå att se att resultaten försämrats som en effekt av förändrat arbetssätt med aktiviteter. Kommande år kommer volymen i aktiverande insatser att minska. Fokus kommer att vara på kostnadseffektiva insatser samt insatser som Samverkansteamet själva genomför.

Aktivitet	Antal tillfällen	Totalt antal deltagar- tillfällen	Antal deltagar- tillfällen ej inskrivna i
			Samverkans- teamet
Aktiv Ale	35	76	59
Aktiv Kungälv	11	31	29
Aktiv Tjörn	10	82	65
Arbetssträning City Gross	64	223	157
Digital Mindfulness	41	335	214
Jobbi fokus, Ale	3	19	0
Jobb i fokus, Kungälv	3	18	0
Jobb i fokus, Öckerö	3	17	0
Vardag i balans, Ale	3	9	0
Summa	173	810	524

Kommentar: Tabellen visar på antal tillfällen aktiviteter genomförts. Totalt antal deltagare utgör antalet deltagare per tillfälle multiplicerat med antal tillfällen. 65% av genomförda aktiviteter nyttjas av parterna utan att vara inskrivna i Samverkansteamet.

Uppföljning och resultat för strukturövergripande insatser

I området finns fyra lokala ledningsgrupper (LLG). Syftet med LLG är att röja de hinder som finns i vardagen för samverkan mellan parterna. Deltagare på möten är chefer eller personer med mandat från respektive organisation. Syftet är att fokusera på respektive kommuns invånare och det stöd som finns tillgängligt från samtliga aktörer inom respektive kommun.

Under 2023 ställdes krav på att det ska finnas medlemmar som är tydligt insatsansvariga av förbundsfinansierade insatser. Efter dialog med medlemmarna fattades beslut i styrelsen om att kommunernas AME-chefer tillsammans är insatsansvariga. De fem AME-cheferna bildar det vi kallar den operativa styrgruppen.

På operativ nivå finns BIP-team som speglar sammansättningen i LLG. BIP står för *Beredning, Information, Progression*. BIP-teamets samordnade och samtidiga bedömningar möjliggör ett stöd till individen i parallella processer i stället för seriella. Detta utgör en av de faktorer som enligt BIP-forskningen har störst effekt för en lyckad resa för individer som står långt ifrån arbetsmarknaden att nå ett arbete. BIP-forskningens insikter är en viktig del av BIP-teamens utvecklig och arbetssätt. Teamen träffas ca en gång i månaden. De går igenom vissa remisser till förbundets Samverkansteam i syfte att kartlägga individens situation och identifiera möjliga insatser som finns tillgängliga för individen. Till teamet remitterar också parterna ärenden där de önskar övriga parter kunskap kring individen, dessa kallas genomlysningar. Genomlysningar genomförs kring individens situation med samtycke från personen. Förbundets roll är att samordna mötena.

Utöver insatser till individ och stöd till parterna att samverka är förbundets ambition att bidra till att utveckla och stödja ett hållbart samhälle. Förbundets arbete för att stärka jämställdhetsarbetet och stödja individer som är utsatta för våld i nära relationer fortsätter.

De lokala ledningsgrupperna och BIP-teamen har målsättningen att ha minst 70% närvaro. Närvaron har under perioden varit över uppsatta målnivåer.

1.6 Balanskravsresultat

Balanskravsresultatet beräknas enligt följande:

= Periodens resultat enligt resultaträkningen	- 3 507 710 kr
- Samtliga realisationsvinster:	0 kr
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0 kr
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0 kr
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0 kr
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0 kr
= Balanskravsresultat	- 3 507 710 kr

Balanskravet är ett krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader som regleras i kommunallagen. Balanskravet innebär att budget ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Om kostnaderna är större än intäkterna under ett enskilt år uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren.

Förbundet har ett negativt balanskravsresultat för året om - 3 507 710 kr. Ett samordningsförbund förväntas använda beviljade medel samma år. Nationella rådet för samordningsförbund har en rekommendation om att ett förbund av Älv & Kusts storlek ska ett eget kapital om högst 1 700 000 kr. Styrelsen har i sin budget och verksamhetsplan en inriktning om att eget kapital ska var som lägst 700 000 kr och högst 1 500 000 kr. Eget kapital uppgår vid utgången av 2025 till 2 934 423 kr. Underskottet är avsett och hanteras enligt styrelsens fastställda budget för 2026–2028.

1.7 Väsentliga personalförhållanden

Förbundet har tre egna anställda, två heltid och en deltid. Inlånade medarbetare har kraftigt minskats under året som ett resultat av mindre resurser inför 2026. Förbundet har under året haft sjukfrånvaro om 4,5 dag hos anställda.

1.8 Förväntad utveckling

Projekt Gränsgångare har inneburit förstärkning av resurser. Nu är projektet avslutat och för 2026 har en ny riktning tagits fram för hur förbundets stöd till samverkande insatser ska se ut. Samverkansteamet fortsätter att ge individuellt samordnat stöd. Antalet deltagare som kan få del av insatsen minskar dock kraftigt. För att möta upp målgruppens behov är inriktningen att öka kompetensen och samverkan hos de samverkande parterna som möter individer i behov av samordnat stöd. Förbundet kommer under året att fokusera på att utveckla mötesplatser, kunskapsutveckling och processtöd. Första steget är att göra en behovskartläggning.

2. Resultaträkning

Belopp i kr.	Not	2025-01-01 2025-12-31	2024-01-01 2024-12-31
Verksamhetens intäkter	1	15 446 156	29 196 147
Verksamhetens kostnader	2	-19 100 342	-26 152 425
Verksamhetens nettokostnad		-3 654 186	3 043 722
Finansiella intäkter		149 612	230 137
Finansiella kostnader		-3 137	-2 431
Resultat efter finansiella poster		-3 507 710	3 271 429
Extraordinära poster		0	0
Årets resultat		-3 507 710	3 271 429

3. Balansräkning

Belopp i kr.	Not	2025-12-31	2024-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgång			
Omsättningstillgångar			
Fordringar	3	1 729 985	6 267 071
Kassa och banktillgodohavande		4 397 896	4 787 488
Summa omsättningstillgångar		6 127 881	11 054 559
Summa tillgångar		6 127 881	11 054 559
Eget kapital och skulder			
Eget kapital		6 442 133	3 170 704
Årets resultat		-3 507 710	3 271 429
Summa eget kapital		2 934 423	6 442 133
Kortfristiga skulder	4	3 193 458	4 612 426
Summa eget kapital och skulder		6 127 881	11 054 559

Justering

4. Kassaflödesanalys

Belopp i kr.	Not	2025-12-31	2024-12-31
Årets resultat		-3 507 710	3 271 429
Justering för ej likviditetspåverkande poster		0	0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		-3 507 710	3 271 429
Ökning-/minskning+ kortfristiga fordringar		4 537 086	884 170
Ökning+/minskning- kortfristiga skulder		-1 418 968	-3 256 670
Kassaflöde för den löpande verksamheten		3 118 118	-2 372 500
Årets kassaflöde		-389 592	898 928
Likvida medel vid årets början		4 787 488	3 888 560
Likvida medel vid helår		4 397 896	4 787 488

Justering

5. Driftsredovisning

Tabell: Budget 2025 med uppföljning januari – december: SOF Älv & Kust

	Budget 2025 (tkr)	Utfall 2025	Differens budget/ helårs- prognos
Bidrag medlemmar	8 832	8 832	0
NNS, utlåning tjänstepersonsstöd	68	284	216
Överskott ESF-projekt	0	602	602
Ränteintäkter	0	149	149
<u>Summa inkomster</u>	<u>8 900</u>	<u>9 867</u>	967
Samordnat stöd riktat till individ - samarbete			
Samverkansteamet - Personal finansiering Älv & Kust	-3 700	-3 463	237
Samverkansteamet - Lokaler	-450	-460	-10
Samverkansteamet - Övr, -.utv., mtrl, teknik, försäkringar, städ etc	-250	-280	-30
Aktiverande insatser	-200	-37	163
Aktiv	-150	-11	139
<u>Summa samordnat stöd</u>	<u>-4 750</u>	<u>-4 251</u>	499
Ledning, styrning och koordinering - samverkan			
Biträdande förbundschef	-1 040	-1 068	-28
BIP-team, personal	-459	-445	14
Övrigt nätverksarbete	-200	-28	172
<u>Summa samverkan</u>	<u>-1 699</u>	<u>-1 541</u>	158
Resursfördelning - samordning			
Styrelse	-300	-313	-13
Förbundschef	-1 216	-1 202	14
Revision	-94	-95	-1
Administratör, processtöd uppföljning Finsam	0	-6	-6
Lön, adminstöd, ekonomihantering	-270	-271	-1
Lokal	-95	-93	2
Övrigt, medlemsavg., kontorsmtrl, teknik, info etc	-170	-180	-10
Kartläggning, statistik, utvärdering	-62	-55	7
<u>Summa samordning</u>	<u>-2 207</u>	<u>-2 215</u>	-8
<u>Summa utfall SOF Älv & Kust</u>			
<i>Summa kostnader</i>	<i>-8 656</i>	<i>-8 007</i>	649
<i>Resultat</i>	<i>244</i>	<i>1 860</i>	1 616
<i>Ingående eget kapital</i>	<i>995</i>	<i>1 074</i>	79
<i>Utgående eget kapital</i>	<i>1 239</i>	<i>2 934</i>	1 695

Resultatet för Samordningsförbundet Älv & Kust uppgår 1 860 vilket är en avvikelse mot budget om 1 616 tkr. till Det egna kapitalet uppgår till 2 934 tkr. Budgeterat för året var ett eget kapital om 1 239 tkr, en avvikelse om 1 695 tkr. Avvikelsen förklaras av budgetavvikelser för eget kapital om 79 tkr, ökade intäkter om 967 tkr och lägre kostnader om 649 tkr.

Justering

De lägre verksamhetskostnaderna har skett på grund av en medveten återhållsamhet då förbundet inför 2026 stått inför en större omställning inför avslut av projekt Grängångare.

Tabell: Projekt Grängångare 2025

	Budget 2025 (tkr)	Utfall 2025	Differens budget/ helårs- prognos
ESF-medel	8 228	6 316	-1 912
Regionalt utvecklingsprojekt (medel från tidigare projekt)	-217	-1	216
Projektkansli	-2 441	-2 124	317
Finsam Göteborg	-2 073	-1 771	302
SOF Väst	-2 738	-2 537	201
SOF Älv & Kust	-3 290	-3 836	-546
Övrigt, gemensamt	-2 200	-1 414	786

Summa utfall, ESF-projekt Grängångare

Summa kostnader	-12 959	-11 683	1 276
Resultat	-4 731	-5 367	-636
Ingående eget kapital	4 731	5 367	636
Utgående eget kapital	0	0	0

Projekt grängångare är avslutat den 31 december 2025. Resultatet i förhållande till budget avviker -636 tkr.

Tabell: Summa utfall totalt, Samordningsförbundet Älv & Kust inkl. ESF-projekt Grängångare

	Budget 2025 (tkr)	Utfall 2025	Differens budget/ helårs- prognos
Summa utfall totalt			
Summa kostnader	-21 615	-19 690	1 925
Resultat	-4 487	-3 507	980
Ingående eget kapital	5 726	6 441	715
Utgående eget kapital	1 239	2 934	1 695

Årets resultat (efter finansiella poster) uppgår till -3 507 tkr vilket är 980 tkr högre än det budgeterade resultatet på -4 487 tkr. Differensen förklaras av budgetavvikelse om 1 616 tkr för Samordningsförbundet Älv & Kust och för projekt Grängångare en avvikelse om -636 tkr.

Tabell: Projekt Gränsgångare 2023-2025

	Utfall 2023 (tkr)	Utfall 2024 (tkr)	Utfall 2025 (tkr)	Total projekt- budget (tkr)	Aktuellt över/under- skott (tkr)
ESF-medel	14 360	19 414	6 316	40 090	0
Regionalt utvecklingsprojekt (medel från tidigare projekt)	-173	-200	-1	-556	182
Projektkansli	-2 812	-2 450	-2 124	-8 053	667
Finsam Göteborg	-3 439	-4 583	-1 771	-9 372	-421
SOF Väst	-3 180	-4 076	-2 537	-9 372	-421
SOF Älv & Kust	-3 132	-3 007	-3 836	-9 372	-603
Övrigt, gemensamt	-671	-1 240	-1 414	-3 921	596
Summa	-13 407	-15 556	-11 683	-40 646	0

Kommentarer:

Projekt Gränsgångare är slutfört. Projektet gjorde ett överskott om 1 263 tkr. Överskottet har fördelats mellan medverkande förbund. Efter att medel fördelats enligt överenskommelser kvarstår ett överskott om 603 tkr som redovisas som en intäkt för Älv & Kust.

6. Noter

Årsredovisningen är i tillämpliga delar upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Vissa anpassningar har gjorts till Finsam:s verksamhet.

Not 1. Verksamhetens intäkter

	2025	2024
Driftbidrag från staten	4 416 000	4 504 000
Driftbidrag från Kungälv Kommun	715 564	727 244
Driftbidrag från Tjörn Kommun	296 881	303 424
Driftbidrag från Ale Kommun	498 557	508 789
Driftbidrag från Stenungsund Kommun	440 748	451 035
Driftbidrag från Öckerö Kommun	256 250	261 508
Driftbidrag från Västra Götalandsregionen	2 208 000	2 252 000
EU-medel och andra bidrag	6 316 584	20 009 020
Övriga intäkter	297 572	179 127
Summa	15 446 156	29 196 147

Justering

Not 2. Verksamhetens kostnader, sammanfattning

	2025	2024
Personalkostnad anställda	-3 100 944	-3 790 577
Verksamhetskostnader	-14 207 169	-21 626 398
Lokal- och kontorskostnader	-575 018	-443 612
Övrigt	-1 217 211	-291 838
Summa	-19 100 342	-26 152 425

Not 3. Fordringar

	2025-12-31	2024-12-31
Kundfordringar	108 928	164 572
Avräkning för skatter och avgifter (skattekonto)	265 728	409 281
Redovisningskonto, Ludvikamoms	146 152	190 228
Förutbetalda kostnader	105 177	108 509
Upplupna intäkter	1 104 000	5 394 481
Summa	1 729 985	6 267 071

Not 4. Kortfristiga skulder

	2025-12-31	2024-12-31
Leverantörsskulder	892 796	330 734
Beräknad särskild löneskatt på pensionskostnader	151 013	185 339
Innehållen personalskatt	62 199	135 953
Upplupna pensionskostnader	76 392	87 900
Upplupna sociala avgifter	60 633	139 260
Beräknade upplupna lagstadgade sociala avgifter	36 807	36 859
Upplupna kostnader	1 913 618	3 696 381
Summa	3 193 458	4 612 426

Not 5. Revisionskostnader

	2025	2024
Revisionsuppdrag - sakkunnigt biträde, Azets	56 650	56 245
Förtroendevald revisor		
Statens revisor, Azets	39 000	39 000
Total kostnad för räkenskapsrevision	95 650	95 245

A decorative graphic on the left side of the page. It consists of a large blue triangle pointing right, followed by a series of overlapping triangles in shades of grey, green, and blue, creating a sense of movement and depth.

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2025-12-31

Granskningsrapport
Samordningsförbundet Älv & Kust

2026-03-13

Antal sidor: 9

1 INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Bakgrund	3
1.1	<i>Syfte och revisionsfråga</i>	3
1.2	<i>Revisionskriterier</i>	3
1.3	<i>Metod och avgränsningar</i>	3
1.3.1	Risk- och väsentlighetsanalys	4
2	Resultat av granskningen	5
2.1	<i>Förvaltningsberättelsen</i>	5
2.2	<i>God ekonomisk hushållning</i>	5
2.2.1	Verksamhetsmål	5
2.2.2	Finansiella mål	7
2.3	<i>Resultaträkning</i>	7
2.3.1	Verksamhetens intäkter	7
2.3.2	Verksamhetens kostnader	7
2.4	<i>Balansräkning</i>	7
2.4.1	Kassa och bank	8
2.4.2	Kortfristiga skulder	8
2.5	<i>Intern kontroll och styrning</i>	8
2.5.1	Styrdokument	8
2.5.2	Delårsrapport	8
2.6	<i>Driftredovisning</i>	8
2.7	<i>Övrigt</i>	8
2.8	<i>Rekommendationer</i>	8
2.9	<i>Sammanfattning och slutsatser</i>	9

1 BAKGRUND

Härmed avlämnas rapport avseende granskningen av Samordningsförbundet Älv & Kust för räkenskapsåret 2025. Granskningen har bedrivits i enlighet med god revisionssed för kommunal verksamhet. Syftet med rapporten är att lämna underlag för revisorernas bedömningar och uttalanden i revisionsberättelsen.

Förbundets revisorer ska enligt 12 kap Kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som styrelsen beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vidare lämnas i rapporten information till styrelsen om viktigare iakttagelser och eventuella rekommendationer till följd av dessa som identifierats i samband med årets revision.

1.1 SYFTE OCH REVISIONSFRÅGA

Syftet med granskningen är att den ska utgöra underlag för revisorernas prövning av:

- att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- om räkenskaperna är rättvisande och
- om den interna kontrollen är tillräcklig

1.2 REVISIONSKRITERIER

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt sätt samt att årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Lag om finansiell samordning SFS 2003:1210, Kommunallag och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR
- Förbundsordning, interna regelverk och instruktioner

1.3 METOD OCH AVGRÄNSNINGAR

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR¹ och Skyrev². Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i allt väsentligt men inte absolut säkerhet försäkra oss att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för 2025. Vi har granskat sådan information som är av finansiell natur och eller som har direkt koppling till den finansiella redovisningen i årsredovisningen. Vi har även stämt av balanskravsutredning mot underlag.

¹ Sveriges Kommuner och Regioner

² Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

Övriga delar har endast granskats utifrån om informationen är förenlig med de finansiella delarna.

Vi har även granskat att förbundet följer förbundsordningen.

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av relevanta dokument (verksamhetsplan med budget, protokoll och förbundsordning) inklusive årsredovisningen
- Analys av om resultatet är förenligt med de beslutade målen
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag. Översiktlig analys av övriga poster.
- Stickprovsgranskning av attest och utanordning
- Dialog med förbundschef
- Sedvanlig bokslutsgranskning

1.3.1 Risk- och väsentlighetsanalys

1.3.1.1 Redovisningen

- Verksamhetens intäkter
 - Består i huvudsak av medlemmarnas årsavgifter vilka substansgranskas mot beslut, fakturering och inbetalning.
- Verksamhetens kostnader
 - Kartläggning av posternas innehåll samt stickprov inklusive attest och utanordning samt avklipp.
- Kassa och bank
 - Substansgranskas mot externa underlag.
- Kortfristiga skulder
 - Kartläggning av posternas innehåll samt stickprov inklusive attest och utanordning.
- Redovisningsprinciper

1.3.1.2 Intern kontroll

- "Ordning och reda"
- Bokslutsprocessen och samarbetet mellan förbundet och redovisningsbyrån Regionservice inom Västra Götalandsregionen.
- Granskning av att skatter och avgifter redovisats och betalas i rätt tid och med rätt belopp.

2 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

Granskning av redovisning och intern kontroll har skett enligt uppgjord planering i enlighet med risk- och väsentlighetsanalysen ovan.

2.1 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSEN

I LKBR, föreskrivs att förvaltningsberättelsen ska följa en bestämd struktur med fasta rubriker.

Samordningsförbundet Älv & Kust redovisar sin förvaltningsberättelse i enlighet med lagens krav och denna har ställts upp enligt de bestämda rubrikerna.

2.2 GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Enligt kommunallagens bestämmelser ska samordningsförbundet ha en god ekonomi i sin verksamhet. Styrelsen ska fatta beslut om riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Samordningsförbundet Älv & Kust fastställde i november 2024 en verksamhetsplan med budget för 2025 och i denna plan anges mål och vision samt strategier för verksamheten. Målen med avseende på god ekonomisk hushållning för uppdelade i fyra finansiella- och sju verksamhetsmål. I verksamhetsplanen redogörs vidare för mål med avseende på verksamheten samt hur måluppföljningen av dessa ska ske.

I årsredovisningen lämnas en redogörelse för årets verksamhet, vilka insatser som har gjorts och uppföljning av måluppfyllelse både med avseende på god ekonomisk hushållning och verksamheten.

2.2.1 Verksamhetsmål

1. Lokala ledningsgrupper genomförs med hög närvaro.

Antal möten: 4-6 möten per lokal ledningsgrupp

Närvaro: Lägst 70 %

Utfall: I snitt har de lokala ledningsgrupperna tillsammans med operativ styrgrupp genomförts med 73 % närvaro.

Målet anses vara uppfyllt

2. BIP-team genomförs med hög närvaro. Genomlysningar följs upp med antal, kön och hemkommun.

Antal möten: 6-10 möten per BIP-team

Närvaro: Lägst 70 %

Antal deltagare: Mål 85 genomlysningar/remisser/uppföljningar

Utfall: I snitt har BIP-teamens möten genomförts med 80 % närvaro. 67 ärenden har hanterats i teamet.

Målet anses vara uppfyllt

3. Aktiverade insatser följs upp med antal, kön och hemkommun.

Utfall: 791 deltagartillfällen varav 95 deltagare har inte blivit registrerade med ort.

Målet anses i huvudsak vara uppfyllt

4. Samverkansteamet följs upp med antal, kön och hemkommun, tid i insats, andel till arbete, andel till studier, andel till fortsatt rehabilitering (särredovisning av fortsatt medicinsk rehab/arbetslivsinriktad rehabilitering).

Antal deltagare: Mål 180 deltagare

Fördelning män och kvinnor: Fördelningen mellan män och kvinnor förväntas hålla sig inom 60/40 fördelning. Förväntan är en viss övervikt till kvinnor då ohälsan totalt i samhället är högre hos kvinnor.

Tid i insats vid avslut: Mål är att över tid minska tid i insats.

Andel till arbete/studier: Mål 15-25%.

Fortsatt arbetslivsinriktad rehabilitering 25-35%.

Fortsatt övrig rehabilitering 10-25%.

Utfall: Samverkansteamet har under perioden arbetat med 170 individer (Ale 45 st, Kungälv 55 st, Stenungsund 28, Tjörn 20 och Öckerö 22) varav 115 kvinnor och 55 män.

Genomsnittlig tid för inskrivning är 504 dagar där 10 % efter avslutad insats gått till arbete, 7 % till studier, 35 % till arbetslivsinriktad rehabilitering och 16 % till medicinsk rehabilitering.

Målet anses vara uppfyllt

5. Kostnad per deltagare redovisas för aktiverade insatser och Samverkansteamet.

Kostnad/deltagare: Mål 50 000 kr/deltagare i genomsnitt.

Utfall: Kostnad per deltagare uppgår i Samverkansteamet till 43 750 kr för perioden.

Målet anses vara uppfyllt

6. Socioekonomisk effekt presenteras genom nyckeltal för individer som går från passivitet till arbete.

Utfall: Modell för nyckeltal för olika förflyttningar tog fram tillsammans med RISE där modellen presenterar ekonomisk effekt för kommun, region och stat på ett och två års sikt.

Målet anses vara uppfyllt

7. Exakta målsättningar för respektive verksamhet definieras för respektive insats.

Utfall: Nivåer av styrelsens målsättningar för verksamheten är presenterade i verksamhetsplan och uppföljda ovan.

Målet anses vara uppfyllt

2.2.2 Finansiella mål

1. *Den ekonomiska förvaltningen ska ske utan ekonomiska risktaganden*

Utfall: Förbundets medel finns på räntebärande konto.

Målet anses vara uppfyllt

2. *Den ekonomiska förvaltningen ska ske med god ordning*

Utfall: Det finns upparbetade rutiner för ekonomisk hantering.

Målet anses vara uppfyllt

3. *Förbundet ska ha ett eget kapital som maximalt uppgår till den nivå som fastställts av Nationella Rådet.*

Utfall: Nationella Rådets rekommendation för eget kapital uppgår till högst 1 700 tkr för förbundet. Det egna kapitalet uppgår till 2 934 tkr.

Målet anses ej vara uppfyllt

4. *Om det egna kapitalet överstiger Nationella Rådets rekommendationer, ska plan för användning av medel upprättas.*

Utfall: Då mål 3 ej är uppfyllt krävs en handlingsplan. Förbundet har medvetet varit återhållsamma under året i syfte att möta 2026 års minskade resurser på ett hanterbart sätt. I budget som beslutats i november 2025 framgår styrelsens strategi för att använda tillgängliga medel.

Målet anses vara uppfyllt

Årets resultat (efter finansiella poster) uppgår till -3 508 tkr vilket är 979 tkr högre än det budgeterade resultatet på -4 487 tkr. Avvikelsen förklaras i huvudsak av budgetavvikelse om 1 616 tkr för Samordningsförbundet Älv & Kust (rörande bl.a. utlåning av förbundschef till NNS och ränteintäkter som inte budgeterats) och för projekt Grängångare en avvikelse om -636 tkr.

2.3 RESULTATRÄKNING

2.3.1 Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter består av medlemmarnas årsavgifter 8 832 tkr samt EU-medel och övriga intäkter 6 614 tkr vilka har substansgranskats mot beslut, fakturering och inbetalning.

2.3.2 Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader har granskats stickprovsvis dels i samband med kontroll av attestering och dels i samband med genomgång av kostnadskonton som uppgår till större belopp eller som förändrats väsentligt gentemot tidigare år. Inget anmärkningsvärt noterats avseende verksamhetens kostnader.

2.4 BALANSRÄKNING

Balansomslutningen per bokslutsdag uppgår till 6 128 tkr vilket är avsevärt lägre än vid samma tidpunkt året innan och beror till största del på förändring av övriga fordringar som

föregående år avsåg upplupna intäkter för ESF-projekt uppgående till ca 4 268 tkr samt 2025-års förlust om 3 508 tkr.

2.4.1 Kassa och bank

Balansräkningens dominerande tillgångspost är Kassa och bank, 4 398 tkr. Beloppet är avstämt mot engagemangsbesked från Swedbank.

2.4.2 Kortfristiga skulder

De kortfristiga skulderna 3 193 tkr består till dominerande del av upplupna kostnader 1 914 tkr och leverantörsskulder 893 tkr. Upplupna kostnader avser i huvudsak konsultkostnader/personal från kommuner samt skuld till Samordningsförbundet Göteborg och Väst avseende överskottet i projekt Gränsgångare.

Posten har granskats utan anmärkning.

2.5 INTERN KONTROLL OCH STYRNING

Vi har läst förbundsordning och styrelseprotokoll för att bedöma om styrelsen utöver tillräcklig kontroll och en god styrning av verksamheten samt att förbundsordningens krav efterlevs.

2.5.1 Styrdokument

Vi noterar att samtliga styrdokument är uppdaterade i vederbörlig ordning.

2.5.2 Delårsrapport

Förbundet upprättar delårsuppföljning per 31 augusti. Tertialrapporten för januari-augusti 2025 behandlades på styrelsemötet i september.

Prognosen för helårsresultat visade -4 345 tkr, vilket kan jämföras med faktiskt utfall som blev - 3 507 tkr vilket indikerar relativt god träffsäkerhet i prognosarbetet.

2.6 DRIFTREDOVISNING

I LKBR, föreskrivs att årsredovisningen ska innehålla en driftsredovisning som en egen del. Förbundet har upprättat en driftsredovisning i årsredovisningen för 2025.

2.7 ÖVRIGT

Det nationella rådet har upprättat riktlinjer för hur stort eget kapital som ett finansiellt samordningsförbund bör ha. Enligt dessa riktlinjer bör eget kapital i Samordningsförbundet Älv & Kust inte överstiga 1 670 tkr ($20\% \cdot 7 \text{ mkr} + 15\% \cdot 1,8 \text{ mkr}$). Utfall vid 2025 års slut är 2 934 tkr vilket innebär att det överstiger rekommenderad nivå

2.8 REKOMMENDATIONER

Med avseende på mål för god ekonomisk hushållning och uppföljningen av dessa rekommenderas att kopplingen till mål för verksamheten förtydligas i verksamhetsplanen. Ett förtydligande mellan de olika nivåerna av mål och indikatorer skulle underlätta för läsaren att förstå uppföljning och utifrån vilket perspektiv målen beslutats.

2.9 SAMMANFATTNING OCH SLUTSATSER

Det har i granskningen inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att årsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Datum som ovan

Azets Revision & Rådgivning AB

Susanna Everborn

Auktoriserad revisor

Den förtroendevalda revisorn i Samordningsförbundet Älv & Kust

Till: Styrelsen i Samordningsförbundet Älv & Kust
Fullmäktige i respektive medlemskommun och region
Försäkringskassan
Arbetsförmedlingen

Revisionsberättelse för år 2025

Jag har granskat räkenskaperna, årsredovisningen och förbundsstyrelsens förvaltning i Samordningsförbundet Älv & Kust (organisationsnummer 222000-1941) för verksamhetsåret 2025.

Mitt uppdrag är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Förbundsstyrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelsen upprättar en årsredovisning som ger en rättvisande bild samt svarar för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamhet och räkenskaper.

Jag har utfört vår granskning utifrån lagen om finansiell samordning, kommunallagen, förbundsordningen och god revisionssed i kommunal verksamhet.

I uppdraget samverkar jag med av staten utsedd auktoriserad revisor. I granskningen av förbundets räkenskaper och årsredovisning har jag förlitat mig på den statliga revisorns granskning och bedömning.

Mina övriga granskningsinsatser har utförts av sakkunnigt biträde till revisorerna. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan Granskningsrapport 2025 Samordningsförbundet Älv & Kust.

Jag bedömer sammantaget att styrelsen i Samordningsförbundet Älv & Kust har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Jag bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsredovisningen har upprättats enlighet med tillämpliga delar av lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed.

Jag bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som är uppställda.

Jag tillstyrker att styrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

Jag åberopar bifogade redogörelse och rapporter.

- Granskningsrapport 2025 Samordningsförbundet Älv & Kust

Västra Götaland, den dag som framgår av digital signering

.....

Annelie Sundling

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

ANNELIE SUNDLING

Undertecknare 1

Serienummer: 096625eddfc70d[...]6fb05dfd4c77e

IP: 78.67.xxx.xxx

2026-03-30 18:38:25 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se <https://eutl.penneo.com>.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Revisionsberättelse

för Samordningsförbundet Älv & Kust, org. nr 222000-1941

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision och granskning av årsredovisningen för Samordningsförbundet Älv & Kust för år 2025 enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision¹. Förvaltningsberättelsen och driftredovisningen har granskats enligt särskild instruktion.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat för året.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till förbundet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information

Årsredovisningen innehåller också annan information än balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter och denna andra information återfinns på sidorna 3-11. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information. Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och i vårt uppdrag ingår inte att genomföra en revision av denna information, men det är vårt ansvar att läsa den och överväga om den i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningens balansräkning, resultaträkning samt noter. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen och bedömer om den andra informationen verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Om vi drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldig att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, driftredovisning samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar av årsredovisningen.

Som del av en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- o identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, driftredovisning samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- o skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- o utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- o utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, driftredovisning samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- o måste vi informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

¹Med anpassning till de specifika förutsättningar som föreligger i ett finansiellt samordningsförbund. Främst att rapporten inte avges av "sakkunnigt biträde" eller ställts till "de förtroendevalda revisorerna".

Revisorns granskning av förvaltningsberättelsen samt driftredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen samt driftredovisningen och att dessa upprättas i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vår granskning har skett enligt tillämpliga delar av "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" samt "Instruktion för granskning av drift- och investeringsredovisning" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen och driftredovisningen har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

Förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Driftredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Samordningsförbundet Älv & Kust för år 2025.

Vi tillstyrker att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Vi bedömer även sammantaget att styrelsen i Samordningsförbundet Älv & Kust har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och att insatserna som finansierats är i enlighet med lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser. Vi har i vår granskning i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision, inte noterat några väsentliga brister i förbundets interna kontroll.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed för kommunal verksamhet i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen och den interna kontrollen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för förbundets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

I vår granskning skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision av årsredovisningen för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

Borås den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Azets Revision & Rådgivning AB

Susanna Everborn
Auktoriserad revisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

SUSANNA EVERBORN

Undertecknare 1

Serienummer: 48b696979570d0[...]048bd52fff464

IP: 90.129.xxx.xxx

2026-03-30 09:54:44 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se <https://eutl.penneo.com>.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

1(4)

Kommunledningsförvaltningen
Diarienummer: 2026/168
Datum: 2026-04-16
Controller Annelie Eriksson

Kommunstyrelsen

Investeringsbudget 2027, prognos 2028–2030

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att fastställa investeringsbudget för 2027 avseende skattefinansierad verksamhet, inklusive kommunens hus som hanteras av Ale Utveckling AB, med en total investeringsvolym på 517 200 tkr och investeringsprognos för åren 2028–2030 till 2 678 870 tkr

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att fastställa investeringsbudget för 2027 avseende taxefinansierade verksamhet med en total investeringsvolym på 125 200 tkr och investeringsprognos för åren 2028–2030 till 540 950 tkr.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att fastställa investeringsramar avseende den skattefinansierade verksamheten med 550 000 tkr för respektive år som planeringsförutsättningar för perioden 2028–2030.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Årligen sammanställs en investeringsbudget för den kommande 4-årsperioden. Den innehåller budget för 2027 och prognos för åren 2028–2030. Kommunen har en omfattande planerad investeringstakten som kan innebära utmaningar för kommunens ekonomi på längre sikt om inte befolkningstillväxten blir som prognostiserat och investeringsnivåerna efter planperioden minskar i relativa termer. Den av kommunfullmäktige beslutade investeringsbudgeten för 2027–2030 blir därefter ett bland flera underlag i fullmäktiges verksamhetsplan och budget. Den föreslagna budgeten 2027 uppgår till 517 200 tkr för den skattefinansierade verksamheten och prognosen för åren 2028–2030 2 678 870 tkr.

Investeringsbudgeten för den taxefinansierade verksamheten för perioden 2027–2030 uppgår till 666 150 tkr varav 125 200 tkr avser 2027.

Maria Kosterlind Reinholdsson

Ken Gunnesson

Kommunchef

Ekonomichef

Beslutsunderlag

- Aktuell Investeringsbudget 2027-2030 till KF

Ärendet

Årligen sammanställs en investeringsbudget för den kommande 4-årsperioden. Den innehåller budget för 2027 och prognos för åren 2028–2030. Den fastställda investeringsbudgeten blir sedan ett av flera underlag i fullmäktiges verksamhetsplan och budget. Investeringsbudgeten för 2027–2030 ska vara synkad med lokalresursplanen som handhas av Servicenämnden samt Samhällsbyggnadsnämndens planprioritering. Verksamhetsinventarier ligger under respektive nämnd. Den taxefinansierade verksamhetens investeringar hanteras av Samhällsbyggnadsnämnden.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att den planerade investeringsnivån är fortsatt hög och beräknas vara så ett antal år framöver. På sikt kan det innebära en ansträngning på kommunens ekonomi om inte befolkningstillväxten blir som tänkt utifrån planerade investeringar som de närmsta åren är en konsekvens av kommande fastställda detaljplaner. Under åren 2027–2030 ligger finns det upptaget investeringsutgifter på ca 1 185 000 tkr när det gäller kommande detaljplaner i form av utbyggnad allmän plats i form av vägar och infrastruktur samt VA. Taxekollektivets del av den totala summan uppgår till ca 325 000 tkr. Då det bland annat på grund av rådande konjunkturläge och svaga befolkningstillväxt i riket som helhet finns stora osäkerheter när och i vilken omfattning exploatering och byggnation kommer att. Det är därför av vikt att kommunen följer detta noga och inte tar på sig utgifter i för tidigt skede som påverkar kommunens upplåning och avskrivningskostnader. För att kunna maximera ekonomistyrningen kan det vara så att det under åren kan behöva omprioriteras mellan investeringsobjekten om det till exempel är så att det börjar röra på sig inom ett tilltänkt detaljplaneområde och exploatör ger signaler om att man vill påbörja exploatering/byggnation.

Av de 1 185 00 tkr så är det beräknat att intäkter i form av gatukostnadsersättningar, anslutningsavgifter samt exploateringsavtal kommer generera intäkter på cirka 350 000 tkr för perioden. Dessa är beräknat till de sista planåren och kommer att stärka kommunens resultat respektive år. Kapitalkostnader och övriga driftkonsekvenser som investeringarna medför kommer dock att belasta kommunen under många år framåt.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

I det nuvarande förslaget hålls räntor och avskrivningars andel av skatteintäkterna under målet för perioden. Skulle de prognosbelopp som ligger i investeringsplanen för 2028–2030 bli en realitet, dvs överskrida 550 000 tkr per år kan det innebära att målet på årsbasis kan komma

att överskridas vid slutet av budgetperioden vilket leder till att åren som följer efter 2030 behövs en reducerad investeringsbudget under ett par år för att säkerställa att målet uppnås över tid. Det kan därmed finnas anledning att göra ytterligare prioriteringar för att hålla investeringsbudgeten på en långsiktigt hållbar nivå för att undvika kraftiga fluktuationer i dess omfattning. Ser man bakåt ett antal år så har kommen använt mellan 50–65 procent av den årliga avsatta investeringsramen.

100 % av investering genomförs skattefinansierad verksamhet												
	mkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Prognos 2028	Prognos 2029	Prognos 2030	Totalt
Investeringar		154	118	127	215	130	473	517	531	942	1 207	2 265
% av budget		38%	31%	54%	65%	51%	100%	100%	100%	100%	100%	67%
Avskrivningar		100	105	119	121	136	139	145	157	171	180	1 022
Årets resultat		126	132	121	111	105	101	106	110	115	117	911
-Gatukostnadsersättning/exploateringsintäkter					0,0	0,0	20,0	9,9	9,5	116,0	134,0	39
Självfinansieringsgrad		147%	200%	188%	108%	186%	55%	50%	52%	43%	36%	87%
Räntor & avskrivningars andel av skatteintäkter		5,4%	5,4%	5,6%	5,4%	6,2%	6,2%	6,3%	6,6%	7,2%	7,6%	5,9%
Skatteintäkter		2 037	2 166	2 284	2 379	2 421	2 520	2 639	2 750	2 850	2 961	19 194
Avskrivningar		109	116	119	121	136	139	145	157	171	180	1 043
Räntor 2,9-3,5 procent		1,3	1,6	8,5	8,0	12,7	16,0	20,5	24,3	33,2	46,6	92,9

I tabellen nedan framgår behovet som nämnderna har identifierat och äskat. För åren 27–29 är investeringsnivåerna avseende skattefinansierad verksamhet på en lägre nivå än vad planåren förutspådde när budget för 2026–2029 antogs i juni 2025. Det finns som nämnts ovan fortsatt en osäkerhet kring tidpunkten för genomförande för flertalet projekt som det äskats medel för varvid kostnaderna ytterligare skjuts på framtiden likt tidigare år.

Tkr	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Totalt	738 847	845 265	642 400	694 900	1 135 420	1 389 500
Förändring mot senaste förslag	0	44 048	-269 502	-159 650	135 057	1 389 500
- Skattefinansierat inkl Ale utveckling	255 940	473 188	517 200	530 500	941 520	1 206 850
- varav pågående	75 235	269 432	247 100	500	500	500
- Taxefinansierat	482 907	372 077	125 200	164 400	193 900	182 650
Föregående investbudget (antagen 2025)	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Totalt	738 847	801 217	911 902	854 550	1 000 363	
- Skattefinansierat	255 940	485 059	752 552	692 025	843 533	
- Taxefinansierat	482 907	316 158	159 350	162 525	156 830	

Det finns några projekt med större omfattning som påbörjas 2026 och som medför att det binds upp en stor del av det skattefinansierade investeringsutrymmet upp de kommande åren.

Då en stor del av de tänkta investeringarna sker inom planprojekt och om de genomförs och byggnation sker kommer innebära fler kommuninvånare och som i sin tur genererar ökade skatteintäkter på sikt. Tabellen nedan visar hur mycket en ny invånare i olika ålders och lönekategorier medför i ökade skatte och stadsbidragsintäkter.

	Skatter och		Strukturbidrag +		Regleringspost	Totalt
	Skatteintäkter	Inkomstutjämning	inkomstutjämning	Kostnadsutjämning		
1-5 år	0	65 532	65 532	110 061	0	178 226
6 år	0	65 532	65 532	73 895	0	142 060
7-12 år	0	65 532	65 532	131 145	0	199 310
13-15 år	0	65 532	65 532	107 359	0	175 524
16-18 år	0	65 532	65 532	120 410	0	188 575
19-64 år ink 0 kr	0	65 532	65 532	-47 649	0	20 515
19-64 år ink 200 000 kr	42 640	26 712	69 352	-47 649	0	24 335
19-64 år ink 500 000 kr	106 600	-31 518	75 082	-47 649	0	30 065
19-64 år ink 800 000 kr	170 560	-89 748	80 812	-47 649	0	35 795
65-79 år, sambo, ink 300 000 kr	63 960	7 302	71 262	-37 185	0	36 709
80-89 år, sambo, ink 300 000 kr	63 960	7 302	71 262	24 573	0	98 467
90+ år, sambo, ink 300 000 kr	63 960	7 302	71 262	146 709	0	220 604

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Investeringarna kommer att påverka de som bor och verkar i kommunen både genom att det kommer finnas tillgång till nya och moderna lokaler tillsammans med ett väl utbyggt vatten och avloppsnät som kommer klara av att kommunen växer. Det kommer också påverka framför allt VA-kollektivet genom höjda VA-taxor.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Investeringarna används i stor utsträckning för att uppnå kommunens mål, därmed har investeringsbudgeten en sekundär effekt på målen.

Remiss och samberedning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets påverkan och genomförande

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutet skickas till:

Ekonomichef

Förvaltning	Investeringsnamn	Investeringskod	Total Budget 2025	Budget 2026	Överföring 2025-2026	Revidering 2026	Totalbudget 2026	Budget 2027	Prognos 2028	Prognos 2029	Prognos 2030	Behov 2031-
KLF	Årsanslag KLF	7100	1 000	1 000			1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
KLF	Nytt HR-system	Ny				3 000	3 000					
KLF	Trygghetspunkter med reservkraft	7069	7 235		1 556		1 556					
KLF	Summa KLF		8 235	1 000	1 556	3 000	5 556	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
KLF / KFU	Offentlig utsmyckning	7624	741	500	0		500	500	500	500	500	500
KLF / KFU	Årsanslag KLF / KFU	7620	1 000	1 000			1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
KLF / KFU	Projekt Glasbruket KoF	7621	2 000		2 000	4 000	6 000					
KLF / KFU	Summa KLF / KFU		3 741	1 500	2 000	4 000	7 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
	Underhåll av nuvarande bestånd											
SF T&U	Arb.miljöåtg skolor,fskl	6389	500	500			500	500	500	500	500	500
SF T&U	Energibesparande åtgärder	6312	3 500	3 000			3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
SF T&U	Mindre lokalap. drift och underhåll	6464	800	4 000			4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
SF T&U	Mindre anpassningar skolor och förskolor	6390	4 843	0			0					
SF T&U	Fastighetsunderhåll	6363	36 231	32 000	0		32 000	32 000	32 000	30 000	30 000	30 000
SF T&U	Planerat underhåll Kulturbyggnader	6303	2 699	1 000	1 950		2 950	500	500	500	500	500
SF T&U	Planerat underhåll yttre miljö	6301	1 482	1 000			1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
SF T&U	Upprustning idrottsanl	6382	2 600	2 000			2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
SF T&U	Upprustning skolgårdar	6096	1 000	1 000			1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
SF T&U	Brandskyddsåtgärder	6354	12 100	5 800	11 906		17 706	6 600				
	Inventarier och inköp											
SF T&U	IT-investeringar	7000	21 200	25 800			25 800	25 600	28 100	29 000	30 000	30 000
SF T&U	Reinvest anslag Internser	7152	1 000	1 000			1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
SF T&U	Inventarier Kök (Utensilier)	6415	200	200			200	300	300	300	300	300
SF T&U	Inköp sorteringsskåp Renhållning	6302	573	0			0					
SF T&U	Inv drift o underhåll	7154	500	500			500	500	500	500	500	500
	Park och Anläggning											
SF T&U	Robotisering Idrottsanläggningar	7623	350	0	350		350					
SF T&U	Fordonsbyte parken	6065	2 500	1 500	154		1 654	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
SF T&U	Lekplats & -utrustning / Parkutrustning	6003/6027	1 500	1 500	500		2 000	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
SF T&U	Konstgräsplaner	6020	6 050	4 000	3 999		7 999	4 000	4 000	4 000	4 000	
SF T&U	Attraktiva älv	6049	300	300			300	300	300	300	300	300
	Övrigt											
SF T&U	Tillgänglighetsprojekt	6305	2 997	0	2 986		2 986					
SF T&U	Trygghets- och trivselskapande belysning	6318	1 000	1 000			1 000	1 000				

Förvaltning	Investeringsnamn	Investeringskod	Total Budget 2025	Budget 2026	Överföring 2025-2026	Revidering 2026	Totalbudget 2026	Budget 2027	Prognos 2028	Prognos 2029	Prognos 2030	Behov 2031-
SF T&U	Summa Servicenämnden Teknik och underhåll		103 925	86 100	21 845	0	107 945	86 300	81 200	80 100	81 100	77 100
	Vård och Omsorg											
SF Lokaler	LSS Surte	6461	4 742	0			0					
SF Lokaler	Korttidsvistelse och Korttidstillsyn	6307		3 000			3 000			0		23 000
SF Lokaler	LSS-boenden 6 lgh gruppboestad Älvängen	6352	0				0		←→	5 000	19 000	10 000
SF Lokaler	LSS-boenden 14 lgh Servicebostad Älvängen	6353	0				0		←→	7 000	34 000	27 000
SF Lokaler	Särskilt boende Norra kommundelarna	6351	0				0		←→			237 000
SF Lokaler	SÄBO Backa	6465 NY				10 000	10 000			90 000	124 000	
SF Lokaler	Särsk boende södra kommun	6463	1 223	21 000	1 205	-21 000	1 205					227 000
SF Lokaler	Modullösning SÄBO	NY				8 000	8 000					
	Förskola & Grundskola											
SF Lokaler	Ersättning Hövågen fsk	6444	0	0			0			15 000	55 000	12 000
SF Lokaler	Ersättning av Byvägens förskola	6431	0	1 000			1 000	2 000	30 000	26 000		
SF Lokaler	Surteskolan	6441		0			0			20 000	95 000	71 000
SF Lokaler	Ny förskola Surte	6439	0	0			0			20 000	75 000	7 000
SF Lokaler	Förskola 1 Nödinge (Backa)	6435	0	5 000		-5 000	0					59 000
SF Lokaler	Nolängens förskola	6437	0	0			0					
SF Lokaler	Förskola 2 Nödinge (Orkla)	6432	0	0			0					98 000
SF Lokaler	Omställning till förskola Garvindeskolan	6449	0	0			0					106 000
SF Lokaler	Ny F-6 skola och idrottshall Alafors	6311	20 059	117 000	13 872	-24 000	106 872	130 000				
SF Lokaler	Aroseniussskolan	6357		30 000		-30 000	0	←→	30 000	110 000	125 000	125 000
SF Lokaler	Ersätta Madensskolan, Älvängen	6447	0	0			0					
SF Lokaler	Tillbyggnad Alboskolan	6448	0	0			0					326 000
SF Lokaler	Ny skolbyggnad Nödinge	6434	0	0			0					
SF Lokaler	Bohusskolan	6442	18 000	105 000	13 179	-10 000	108 179	98 000				
SF Lokaler	Om- och tillbyggnad Nolskolan	6316	0				0	5 000	45 000	52 000		
	Gymnasium & Komvux											
SF Lokaler	Gymnasium och Komvux i gemensamma lokaler	6317	1 783	0			0					
	Övriga Verksamhetsfastigheter											
SF Lokaler	Akuta lokalbehov	6306	5 996	5 000	1 902		6 902	5 000	5 000	5 000	5 000	
SF Lokaler	Räddningsstation	6321				5 000	5 000	←→	10 000	75 000	51 000	
SF Lokaler	Ny simhall	6404										
SF Lokaler	Övriga lokalutredningar	6420	1 000	1 000			1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	
SF Lokaler	Kulturhuset Glasbruket	6322	1 100	22 000	869		22 869	12 000				

Förvaltning	Investeringsnamn	Investeringskod	Total Budget 2025	Budget 2026	Överföring 2025-2026	Revidering 2026	Totalbudget 2026	Budget 2027	Prognos 2028	Prognos 2029	Prognos 2030	Behov 2031-
SF Lokaler	Summa Servicenämnden Lokaler		53 903	310 000	31 027	-67 000	274 027	263 000	186 000	402 000	533 000	1 328 000
	Vägar och belysning											
SBF Skattef	GC-Projekt Samling	6008	5 000	5 000			5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
SBF Skattef	Utbyte av belysning i kommunen	6006	4 000	5 000			5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
SBF Skattef	GC-väg Alingsåsvägen i Alafors	6007		3 000		-3 000	0	3 000	3 000			
SBF Skattef	Belysning GC-väg Kilanda-Hultasjön	6062		1 620		-1 620	0			1 620		
SBF Skattef	Justering toppbeläggning gator GC	6075	3 000	3 000			3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
SBF Skattef	Förstärkning och bärlager	6076	500	500			500	500	500	500	500	500
SBF Skattef	Kollektivtrafikåtgärder	7105	1 000	600			600	700	700	800	800	800
SBF Skattef	Infrastrukturinvesteringar vid exploateringar (Flyttad t	7107	10 000	10 000		-2 400	7 600	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
SBF Skattef	Dagvattendamm Skepplanda	NY				2 400	2 400					
SBF Skattef	Fiskvägen Hältorp	NY						5 500				
SBF Skattef	Klimatanpassningsåtgärder Hållsdammsbäcken	NY							5 000	7 500	7 500	
SBF Skattef	Klimatanpassningsåtgärder Nol	NY						12 500	12 500			
SBF Skattef	Klimatanpassningsåtgärder Rished	NY						3 000				
	Medfinansieringsprojekt											
SBF Skattef	Medfinansieringsbidrag GC Kilanda Ka-Hultasjövägen	6062	9 300		9 300		9 300					
	Allmän Plats och Utveckling											
SBF Skattef	Åtgärder allmän platsmark	6009	1 100	1 000			1 000	0	0	0		
SBF Skattef	Allmän plats Alboskolan (Skepplanda 8:4)	Mex					0			7 300	9 150	9 350
SBF Skattef	Älvängen C torg och minipark	Mex	0	0			0		5 750	43 350	10 050	13 250
SBF Skattef	Utby 2:76 (Älvängen C) div infrastruktur	NY										135 000
SBF Skattef	Vändspåret/ infrastruktur	NY								4 000	4 000	
	Nödinge Centrum / Ale Torg											
SBF Skattef	Nödinge 1:22 (Ale Torg) allmän plats							8 000	45 250	97 800	207 250	33 450
SBF Skattef	Nödinge 1:22 (Ale Torg) VA på Skattekollektivet							29 200	87 000	77 000	52 100	1 500
	Detaljplaner Nödinge											
SBF Skattef	Allmän plats Nödinge 5:93 (Joel 2)	xxxx	0	800		-800	0			500	300	
SBF Skattef	Allmän plats, gator och parkering Nödinge 38:2	xxxx	0	500		-500	0			800	800	9 500
SBF Skattef	Stadspark Nödinge 38:2	6533	250	2 000			2 000			2 250	9 350	12 500
SBF Skattef	Backasäteri (Nödinge-Stommen 1:261)	Mex	0	3 000		-3 000			4 000	12 000	7 000	4 000
SBF Skattef	Utbyggnad DP Nödinge Stommen 7:1	Mex	0	6 000		-6 000		6 000	1 500			
SBF Skattef	Aktivitetsstråket	Mex	0	500		-500	0			800	1 000	19 000

Förvaltning	Investeringsnamn	Investeringskod	Total Budget 2025	Budget 2026	Överföring 2025-2026	Revidering 2026	Totalbudget 2026	Budget 2027	Prognos 2028	Prognos 2029	Prognos 2030	Behov 2031-
SBF Skattef	Ny väg etapp 1 Joel	Mex	0	500		-500	0	500	2 400	5 550	6 600	2 500
SBF Skattef	Ny väg etapp 2 Bobollplan	Mex	0	359		-359	0					4 800
SBF Skattef	DP Backa gator mm (Backa 1:13)	6530	0	6 000		-6 000	0	8 000	16 000	32 000	32 000	72 000
	Övriga detaljplaner											
SBF Skattef	Brandsbo 1:156 (gator, belysning mm)	Mex	0	520			520	0	0	0		5 500
SBF Skattef	Garverivägen, Älvängen	Mex	0	0			0	1 500				
SBF Skattef	Surte 1:291, 1:275 mfl (Surte Åkeri) Skattefinansierat	NY										35 000
SBF Skattef	Brattåsberget	NY							1 700	17 650	2 950	
SBF Skattef	Säbo Skådal (Bohus) Allmän plats	NY										2 500
	Årsanslag och Inventarier											
SBF Skattef	Markreserv	5500	25 000	25 000			25 000	25 000	26 000	27 000	28 000	30 000
SBF Skattef	Dammsäkerhet	6064	2 150	1 200			1 200	500	300	300	300	300
SBF Skattef	Årsanslag SBN	Blandat	1 200	1 360			1 360	2 000	1 700	1 700	1 200	1 200
SBF Skattef	Mätbil	7204 NY									900	
SBF Skattef	Summa SBF Skattefinansierat		71 770	77 459	9 300	-22 279	64 480	128 900	236 300	363 420	404 750	415 650
Socialförval	Nya boenden FH, inventarier	7839	720	0	643		643					
Socialförval	e-hälsa	7836	500	500			500	500	500	500	500	500
Socialförval	Fordon FH/skolskjuts KF §122	7866	945	0			0	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Socialförval	Utbyte grundutrustning	7863	500	500			500	500	500	500	500	500
Socialförval	Inventarier moduler ÅO	NY				2 000	2 000					
Socialförval	Årsanslag Social	7800	2 000	2 000			2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Socialförval	Summa Socialförvaltningen		4 665	3 000	643	2 000	5 643	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
UBF	Inventarier till nya lokaler	7605	3 000		1 495		1 495	12 000		14 000	6 000	10 000
UBF	IT-investeringar UBF	7604	1 000	1 000			1 000	500	500	500	500	500
UBF	Årsanslag UBF	7601	5 000	5 000			5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
UBF	Summa UBF		9 000	6 000	1 495	0	7 495	17 500	5 500	19 500	11 500	15 500
SBF VA	Ombyggnad/nedläggning Älvängen R, ledningar & 2 p	6166	328 327	185 768	58 005		243 773					
	Nödinge Centrum / Ale Torg											
SBF VA	Nödinge 1:22 (Ale Torg) VA på taxekollektivet						0	0	11 400	37 000	27 000	20 600
	Detaljplaner Nödinge											
SBF VA	Ny väg etapp 1 Joel	xxxx	250	750		-750	0	500	2 500	11 000	2 700	

Förvaltning	Investeringsnamn	Investeringskod	Total Budget 2025	Budget 2026	Överföring 2025-2026	Revidering 2026	Totalbudget 2026	Budget 2027	Prognos 2028	Prognos 2029	Prognos 2030	Behov 2031-
SBF VA	VA utbyggnad Nödinge 5:93 (Joel 2)	Ny	0				0			1 400		
SBF VA	Nödinge 38:2 (Bobollplan) VA	Ny									9 800	13 300
SBF VA	VA Utbyggnad Stadspark Nödinge 38:2	6218	0	1 000			1 000					
SBF VA	VA-utbyggnation Nödinge Stommen 7:1	6221		6 000		-5 000	1 000	3 000	3 000			
SBF VA	Nödinge-Stommen 1:261 (Backasäteri) VA		0	0			0		3 800	11 400	19 000	3 800
SBF VA	Backa 1:13 (Orkla) VA Utbyggnad	6115		6 000		-6 000	0	4 500	4 500	18 000	13 500	49 500
SBF VA	Backa 1:13 (Orkla) Spillvattenledning i Backavägen	NY						5 000	15 000			
	Detaljplaner Älvängen											
SBF VA	Utby 2:76 (Älvängen C) VA	Ny	0	0			0	1 300	8 500			
SBF VA	VA-utbyggnation S6-områden enligt VA-plan och polit	6101	0	10 000			10 000	22 500	15 000	20 000	10 000	23 000
SBF VA	Huvudledningar ARV-Svenstorpavägen Älvängen	6154	0	3 800		8 700	12 500	12 500	3 800			
	Detaljplaner Övriga											
SBF VA	VA Skepplanda 8:4 , Alboskolan	NY	0	540			540	0		500	7 550	
SBF VA	Anslutningar i DP	NY							100	100	100	900
SBF VA	Surte 1:291, 1:275 mfl (Surte Åkeri) VA	NY										4 000
SBF VA	Brattåsberget	NY								10 000	10 000	
SBF VA	Säbo Skådal (Bohus)	NY										500
	Sanering, inventarier och årsanslag											
SBF VA	Nytt teknikhus mottagning nya drickvattenled. från Ku	6126	1 500	2 000	1 468	-2 000	1 468	0	10 800			
SBF VA	Ny matarledning från Dannemark	6105	10 000	3 000			3 000					
SBF VA	Va reinvest / Va sanering	6030	48 700	56 300			56 300	40 000	41 800	39 000	49 000	
SBF VA	Skalskydd	6173	2 000	3 000			3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	
SBF VA	VA anslutningar	6182	3 000	3 000			3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	
SBF VA	Vattenmätare (inkl mätarbrunnar på nätet)	6183	5 000	3 500			3 500	3 500	3 500	3 500	1 000	
SBF VA	Ombyggnad avloppspumpstationer	6188	6 000	10 000			10 000	8 000	13 500	10 000	8 000	
SBF VA	VA-övervakningssystem utbyggnation/optimering	6022	2 500	2 500			2 500	2 500	2 500	2 500	2 000	
SBF VA	Renovering vattenreservoarer	6189	200	2 700			2 700	2 200	5 700	3 000	2 500	
SBF VA	Förnyelse ventiler, brandposter, brunnar	6181	3 500	4 500			4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	
SBF VA	Årsanslag VA	6100	20 000	10 000			10 000	2 000	2 000	10 000	10 000	10 000
SBF VA	Stationer MK/TS (Flödesmätning dricksvatten)	6199						5 200	3 000	6 000		
SBF VA	Summa VA		468 257	314 358	59 473	-5 050	368 781	123 200	160 900	193 900	182 650	125 600
SBF Renhåll	Fastighetsnära insamling		13 600				0					
SBF Renhåll	Kvartersnära insamling KÅVC	Ny						500	2 000			

Förvaltning	Investeringsnamn	Investeringskod	Total Budget 2025	Budget 2026	Överföring 2025-2026	Revidering 2026	Totalbudget 2026	Budget 2027	Prognos 2028	Prognos 2029	Prognos 2030	Behov 2031-
SBF Renhåll	utbyggnad personalbyggnad ÅVC	6220	1 000		746	200	946					
SBF Renhåll	Utbyte av Komprimator		0	600			600					
SBF Renhåll	Utökning av Komprimator	Ny						1 500				
SBF Renhåll	Containrar till komprimator		0	1 200			1 200					
SBF Renhåll	Lastbil renhållningen	NY				550	550					
SBF Renhåll	Hjullastare	NY							1 500			
SBF Renhåll	Summa Renhållning		14 650	1 800	746	750	3 296	2 000	3 500	0	0	0
Ale utveckli	Kommunens hus	6359	701		542		542	15 000	15 000	70 000	170 000	162 000
	Summa Ale utveckling		701	0	542	0	542	15 000	15 000	70 000	170 000	162 000
Summering			738 847	801 217	128 627	-84 579	845 265	642 400	694 900	1 135 420	1 389 500	2 130 350
Skattefinansierad del			255 239	485 059	67 866	-80 279	472 646	502 200	515 500	871 520	1 036 850	1 842 750
Taxefinansierad del			482 907	316 158	60 219	-4 300	372 077	125 200	164 400	193 900	182 650	125 600
Ale utveckling			701	0	542	0	542	15 000	15 000	70 000	170 000	162 000
Total:			738 847	801 217	128 627	-84 579	845 265	642 400	694 900	1 135 420	1 389 500	2 130 350
Skattefinansierad del ink Ale Utveckling			255 940	485 059	68 408	-80 279	473 188	517 200	530 500	941 520	1 206 850	2 004 750

TJÄNSTEUTLÅTANDE

I(5)

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Diarienummer: 2026/65
Datum: 2026-03-06
Controller Sofie Tauson

Samhällsbyggnadsnämnden

Investeringsbudget reviderad 2027-2030

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att godkänna samhällsbyggnadsnämndens reviderade förslag till investeringsönskemål för 2027-2030.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att paragrafen justeras omedelbart.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

En ny investeringsplan för den kommande 4-årsperioden tas fram varje år och beslutas av kommunfullmäktige.

Efter genomgång av nuvarande investeringsplan har ett förslag på investeringsönskemål för åren 2027-2030 för samhällsbyggnadsnämnden arbetats fram som en del i kommunens investeringsplan för åren 2027-2030.

Efter återremiss har investeringsönskemålen kompletterats med en översiktlig bild över de stora investeringsprojekters bedömda påverkan på kommunens totala investeringsutrymme för perioden 2027-2030 och framtida driftskostnader.

Staffan Lekenstam
Förvaltningschef

Jenny Ronnebro
Enhetschef

Beslutsunderlag

- Sammanställning investeringsönskemål 2027-2030 - reviderad
- Samhällsbyggnadsnämndens planerade större investeringar 2027-2030
- Protokollsutdrag beslut SBN 2026-02-25. Investeringsbudget 2027-2030.

Ärendet

En ny investeringsplan för den kommande 4-årsperioden tas fram varje år och beslutas av kommunfullmäktige.

Efter genomgång av nuvarande investeringsplan har ett förslag på investeringsönskemål för åren 2027-2030 för samhällsbyggnadsnämnden arbetats fram som en del i kommunens investeringsplan för åren 2027-2030. Ärendet återremitterades av samhällsbyggnadsnämnden vid mötet 25 feb 2026 för att kompletteras med en fördjupad analys av konsekvenser för kommunens totala investeringsutrymme, för genomförandet, samt med avseende på framtida driftskostnader. En översiktlig bild av de stora investeringarna och deras konsekvenser finns i bilaga 2.

Investeringar i detaljplanen Ale Torg har högsta prioritet. Likaså har investeringar i och runt Bobollplan hög prioritet om inskickad ansökan om EU-Life bidrag godkänns. Utöver dessa två planområden föreslås investeringar i Backa 1:13 där detaljplanen ska antas under 2026 och därefter önskar exploatören att projektering påbörjas. En etappindelning av området är gjord som sträcker sig över en längre tid.

Upptagna investeringar i vändspåret i Älvängen innehåller osäkerhet i såväl storlek, innehåll, kostnadsfördelning mellan kommun och andra aktörer för byggnationen. Detsamma gäller kostnaderna för investeringar i VA i Ale Torg, samt hur dessa ska fördelas mellan skatte- och taxekollektivet, då utredning pågår.

Utredningar pågår också med avseende på åtgärder för skredsäkring av marken runt Hållsdammsbäcken och i dagsläget finns inga säkra ekonomiska uppgifter. Angivna belopp är preliminära bedömningar. Samma sak gäller åtgärder för skyfallshantering i Nol.

Förvaltningens bedömning

Investeringsönskemål är framtagna utifrån samhällsbyggnadsnämndens uppdrag och politiska beslut. De tänkta investeringarna i framför allt nya bostadsområden innebär både kapitalkostnader och ökade driftskostnader, men samtidigt intäkter i form av exploateringsintäkter och ökade skatteintäkter. Samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår därför samhällsbyggnadsnämnden att föreslå kommunfullmäktige att godkänna det reviderade förslaget till investeringsönskemål 2027-2030.

Till skillnad från en del andra investeringsposter i kommunens portfölj innebär investeringar i VA och mark för nya bostadsområden relativt stora försäljningsintäkter och anslutningsavgifter.

Ale kommun	Organisationsnummer	Telefon	E-post	Webbplats
SE-449 80 Alafors	212000-1439	0303-70 30 00	kommun@ale.se	www.ale.se

Försäljningsintäkter bokförs samma år som inbetalning görs och bidrar till kommunens kassaflöde som i sin tur minskar det samlade lånebehovet (och därmed framtida räntekostnader). Avskrivningar och driftskostnader belastar dock kommunens ekonomi under lång tid framöver.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Investeringsönskemålen innebär 81 700 tkr för år **2027** för den skattefinansierade verksamheten samt 113 900 tkr för den taxefinansierade verksamheten exklusive detaljplaner. Inkluderas investeringar i detaljplaneområden så uppgår totalt investeringsönskemål för år 2027 till 141 350 tkr för skattekollektivet och 131 500 tkr för den taxefinansierade verksamheten.

Samtliga önskade investeringar inom samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområde 2027–2030 och framåt uppgår till knappt 2 470 000 tkr, varav drygt 1 650 000 tkr består av investeringar i nya bostadsområden. Samhällsbyggnadsnämndens andel av alla nämnders och bolags investeringsönskemål för perioden uppgår därmed till 40 procent, där bostadsprojekten motsvarar **27 procent**. Intäkter i form av anslutningsavgifter och försäljningsintäkter i de stora bostadsprojekten beräknas samtidigt kunna uppgå till sammanlagt över 970 000 tkr.

Hela den önskade investeringsvolymen för samhällsbyggnadsnämnden uppgår i genomsnitt till drygt 490 000 tkr per år under perioden. Av den totala volymen utgör reinvesteringar och nyinvesteringar i VA, gator, belysning och annan infrastruktur i genomsnitt cirka 145 000 tkr per år. Investeringsramen för markreserven motsvarar i sin tur i snitt 25 000 tkr per år.

Ale kommuns kostnader för räntor och avskrivningar uppgår idag till strax under sex procent av kommunens skatteinkomster. Målet har varit att hålla lånevolymer på en sådan nivå att de kostnaderna inte överstiger sex procent. Med samtliga nämnders investeringsönskemål 2027 – 2030 och framåt bedöms kostnaderna för räntor och avskrivningar öka till cirka 8 procent av skatteintäkterna om några år. Den ökningen motsvarar kapitalkostnader om cirka 50 mkr per år, men hur stor nettoökning det blir beror på i vilken grad investeringar ersätter nuvarande kostnader som t.ex. hyra för moduler och tomställda lokaler. När investeringars påverkan på avskrivningar och räntekostnader ska beräknas behöver det tas i beaktande att anslutningsavgifter ska periodiseras över samma period som investeringens beräknade livslängd, medan exploateringsintäkter resultatförs det år som inbetalning sker.

Det ska understrykas att den stora majoriteten av samhällsbyggnadsnämndens investeringsönskemål består i kostnader förknippade med detaljplaners genomförande. Men när nya bostäder byggs innebär det både exploateringsintäkter och ökade skatteintäkter för kommunen. Om alla bostäder byggs i enlighet med givna planbesked skapas över 3 000 nya bostäder och flera tusen nya potentiella skattebetalare. Investeringar i nya bostadsområden innebär både ökade utgifter- och ökade intäkter för kommunen.

Byggandet av nya bostadsområden innebär också ökade driftskostnader i form av skötsel av gator, GC-vägar och annan allmän platsmark. Mer exakta uppgifter om den allmänna platsmarkens storlek och fördelning med avseende på gata/parkering/torg/parkyta etc. framkommer först i samband med att en plankarta och planbeskrivning tas fram till en detaljplans

samrådsförfarande. Det är därför svårt att i ett tidigt skede räkna ut vad ett nytt bostadsområde kommer att innebära i termer av ökade driftskostnader för skattekollektivet.

Ale kommun använder sig ännu så länge av branschschabloner för driftskostnader för allmän platsmark som är torg/park/lektyta och kostnadsnivån ligger mellan 5 och 15 kr/m² per år. Mer exakta beräkningar av kommunens faktiska driftskostnader för allmän platsmark kommer att arbetas fram till 2027.

För kommunala gator och gång- och cykelvägar finns det inga i branschen vedertagna schablonkostnader för årlig drift och underhåll, men SKR anger att typiska nivåer ligger mellan 20 och 50 kr/löpmeter och år. För bilgata/bilväg ligger typiska nivåer mellan 85 och 150 kr/löpmeter och år, inklusive vinterväghållning och belysning etc. I utgångsläget 2026 har Ale kommun driftskostnader för totalt sett cirka 41 km kommunägd gata och cirka 35 km kommunägd GC-bana.

Påverkan ur ett invånarperspektiv

För Ale kommuns nuvarande invånare bedöms det vara i huvudsak positivt att kommunens befolkning växer. Med en växande befolkning genereras ett större skatteunderlag och underlag för fler företagsetableringar och mer handel lokalt i orterna. Det ökar nyttan för kommuninvånarna med större valmöjligheter i utbudet på hemmaplan och minskar behovet av transporter för att arbeta och handla.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Med en större arbetsmarknad lokalt och ett större utbud av handel minskar behovet av resor och därmed transporternas miljöpåverkan relativt sett. En större befolkning och ett större skatteunderlag innebär samtidigt större förmåga att bära fasta kostnader för gemensam samhällsservice som idrottsanläggningar, äldreboenden, skolor, ytor för friluftsliv och rekreation med mera.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktige har antagit en vision som säger att Ale ska ha 50 000 invånare år 2050. Investeringar i nya bostadsområden är nödvändiga för att nå visionen.

Remiss och samberedning

Avstämningar har genomförts med Serviceförvaltningen i syfte att skapa en mer realistisk bild av investeringsplaneringen där de båda förvaltningarna känner till varandras planer och också har flytta fram/bak investeringar med hänsyn till den andra partens önskemål och planer. På sätt har genomförbarheten ökat något totalt sett.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets påverkan och genomförande

Investeringsönskemålen kommer att beaktas i framtagande av förslag på investeringsplan för Ale kommun.

Beslutet skickas till:

För vidare hantering; budgetcontroller, kommunstyrelsen.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

I(5)

Serviceförvaltningen
Diarienummer: 2026/27
Datum: 2026-02-09
Verksamhetschef Tony Jönsson

Servicenämnden

Investeringsbudget 2027 och prognos för investeringsbudget 2028–2030

Förslag till beslut

Servicenämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige besluta att bevilja servicenämnden investeringsmedel i enlighet med beslutsunderlaget "Sammanställning Investeringar 2027–2030".

Servicenämnden beslutar att paragrafen justeras omedelbart.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Nämnderna ska varje år ta fram sina investeringsbehov för kommande år. Serviceförvaltningen har samlat kommunens totala investeringsbehov för lokaler, IT och övrigt för förvaltningen gällande perioden 2027 - 2030.

För att möta kommunens utökade behov av lokaler är den större delen av servicenämndens investeringsönskemål även 2027 - 2030 relaterade till ny- om- och tillbyggnation av verksamhetslokaler.

I bifogad "sammanställning investeringar servicenämnden 2027 – 2030" finns alla äskanden.

Enligt riktlinjer för investeringar ska äskande nämnd prioritera investeringarna och förvaltningen föreslår därför utan inbördes prioritering under rubriken "Ärendet" vilka investeringar förvaltningen anser är möjliga att förskjuta i tid då dessa inte är påbörjade eller är i tidigt skede och ej ännu inte belastats med betydande investeringskostnad.

Maria Augustsson
Förvaltningschef

Tony Jönsson
Verksamhetschef

Beslutsunderlag

- Sammanställning investeringar 2027–2030

Ärendet

Nämnderna ska varje år ta fram sina investeringsbehov för kommande år. Serviceförvaltningen har samlat kommunens totala investeringsbehov för lokaler, IT och övrigt för förvaltningen gällande perioden 2027–2030.

För att möta kommunens utökade behov av lokaler är den större delen av servicenämndens investeringsönskemål även 2027–2030 relaterade till ny- om- och tillbyggnation av verksamhetslokaler.

Kommunens samlade lokalbehov för kommande 10 år är samlade i antagen lokalförsörjningsplan. Lokalförsörjningsplan utgör ett uppdrag från kommunfullmäktige till servicenämnden att utreda och presentera lösningar för lokalbehoven i samverkan med verksamheterna. Lokalförsörjningsplanen utgör sedan en samlad beställning till servicenämnden som efter antagande är ansvarig processägare.

Antagen lokalförsörjningsplan analyseras av lokalförsörjningsenheten och förslag på lösningar presenteras i en övergripande projektplan. Projektplanen visar en tidplan för när varje enskilt lokalprojekt kan vara färdigställt och hur processenstegen är fördelade under denna tid.

Då projektplanen är ett levande dokument som rör sig utifrån förändrade lokalbehov, bland annat på grund av variationer i befolkningsprognoser eller tid till byggbar mark, analyseras investeringsbehovet löpande vilket medfört förändringar när investeringsbehovet faller ut.

Investeringsbehovet är för merparten av de större lokalprojekten sedan tidigare baserade på kalkyler i ett tidigt skede och lokalförsörjningsenheten har analyserat varje beviljad lokalinvestering och uppdaterat kalkylerna utifrån kalkylnivå D som innebär en kalkyl som är baserad på nyckeltal (byggkostnad per kvadratmeter). När varje lokalprojekt är projekterat och upphandling genomförd kommer kalkylerna att uppdateras med mindre osäkerhetsfaktor.

Verksamhetsområde fastighet ansvar också för alla kommunens befintliga verksamhetslokaler och park och anläggningar och har därmed ett årligt behov av investeringsmedel för att underhålla och utveckla fastighetsbeståndet och den yttre miljön. Från och med 2023 planeras underhållet av lokaler utifrån en övergripande underhållsplan. I statusbedömningen har ett större antal högprioriterade underhållsinsatser identifierats på grund av eftersatt underhåll och ett ökat anslag för denna typ av investeringar har därför äskats sedan 2023.

IT-enheten genomför årligen reinvesteringar av datorarbetsplatser, mobila enheter, wifi/wan/lan och serverplattform etcetera Utökning av antalet datorarbetsplatser, mobila enheter,

wifi/wan/lan är i förhållande till tillväxten. Utveckling av teknikplattformen är i förhållande till nya krav och behov. Verksamheterna i kommunen efterfrågar mer utrustning och till fler användare.

Servicenämnden har också ansvar för att äska investeringsmedel för exempelvis arbetsmiljöåtgärder på förskolor och skolor samt upprustning av idrottsanläggningar.

Enligt riktlinjer för investeringar ska äskande nämnd prioritera investeringarna och förvaltningen föreslår därför utan inbördes prioritering vilka investeringar förvaltningen anser är möjliga att förskjuta i tid då dessa inte är påbörjade eller är i tidigt skede och ej ännu inte belastats med betydande investeringskostnad.

Investering 2027 som kan flyttas fram, dock med konsekvenser som redovisas vid varje behov:

- Korttidsboende korttidstillsyn 12Mkr
 - Kan flyttas fram, dock har behovet funnits i flera år.
- Ny skolbyggnad Nödinge 10 Mkr
 - Kan flyttas fram i väntan på exploatering av nya områden i Nödinge och nyinflyttningar i dessa.
- Ny räddningstjänststation 10 Mkr
 - Projektering i uppstartskede 2026.
- SÄBO Söder 21 Mkr
 - Detaljplaneläggning pågår. Om ett tillfälligt boende etableras under 2026 och nytt SÄBO Backa, Nödinge är klart 2029 kan eventuellt detta boende flyttas fram något år men frågan behöver utredas tillsammans med socialnämnden.
- Nolskolan 5 Mkr
 - Maxtid för tillfälliga bygglov för moduler löper ut 2031-05-31. Hyresavtalet med Folkets hus om matsal och kök löper ut 2027-12-31. De moduler som idag finns etablerade vid tidigare Himlaskolan är planerade att användas som evakueringsmoduler när ny skola är klar 2028.
- Kommunens hus 15 Mkr
 - Stor påverkan på utvecklingen av Ale torg. Kräver ersättningslokaler alternativt ny detaljplan för Järnkontoret samt förlängda hyresavtal.

Investering 2028 som kan flyttas fram, dock med konsekvenser som redovisas vid varje behov:

- Korttidsboende korttidstillsyn 11 Mkr
 - Kan flyttas fram, dock har behovet funnits i flera år.
- Ny skolbyggnad Nödinge 34 Mkr
 - Kan flyttas fram i väntan på exploatering av nya områden i Nödinge och nyinflyttningar i dessa.
- Aroseniussskolan projektering 30 Mkr
 - Behov som funnits med i flera år och de nya lokalerna ska ersätta inhyrda moduler med tillfälliga bygglov, dock är längsta tid för tillfälligt bygglov till 2037.

- Ny räddningstjänststation 75 Mkr
 - Projektering i uppstartskede 2026.
- Kommunens hus 15 Mkr
 - Stor påverkan på utvecklingen av Ale torg. Kräver ersättningslokaler alternativt ny detaljplan för Järnkontoret samt förlängda hyresavtal.
- Nolskolan 45 Mkr
 - Maxtid för tillfälliga bygglov för moduler löper ut 2031-05-31. Hyresavtalet med Folkets hus om matsal och kök löper ut 2027-12-31. De moduler som idag finns etablerade vid tidigare Himlaskolan är planerade att användas som evakueringsmoduler när ny skola är klar 2028.
- SÄBO söder 129 Mkr
 - Detaljplanläggning pågår. Etableras ett tillfälligt boende under 2026 och nytt SÄBO Backa, Nödinge är klart 2029 kan eventuellt detta boende flyttas fram något år men frågan behöver utredas tillsammans med socialnämnden.

Förvaltningens bedömning

Service-nämnden som ansvarar för kommunens lokalförsörjning har stora investeringsbehov, främst genom att tillgodose kommunens verksamheter med ändamålsenliga lokaler.

En samlad projektplan för alla lokalbehov enligt gällande lokalförsörjningsplan är framtagen och visar en tidplan för när varje enskilt lokalprojekt kan vara färdigställt och hur processen stegen är fördelade under denna tid. Med projektplanen som ett levande dokument som underlag har investeringsbehovet analyserats vilket medfört förändringar när investeringsbehovet faller ut.

Serviceförvaltningens förslag till beslut är med ovanstående underlag att service-nämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige besluta att bevilja service-nämnden investeringsmedel i enlighet med beslutsunderlaget "Sammanställning investeringar service-nämnden 2026–2030".

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Beaktas i varje enskilt investeringsprojekt.

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Beaktas i varje enskilt investeringsprojekt.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Beaktas i varje enskilt investeringsprojekt.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Beaktas i varje enskilt investeringsprojekt.

Remiss och samberedning

Samtliga investeringar avseende lokaler har tagits fram i samverkan med behovsnämnder och hyresgäster och i en löpande dialog med samhällsbyggnadsförvaltningen angående lokalisering och tid.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets påverkan och genomförande

Vid positivt beslut hanteras varje enskilt projekt utifrån framtagna projektplan och övriga investeringar utifrån enskild plan.

Beslutet skickas till:

Servicenämnd, verksamhet Fastighet.
Kommunstyrelsen, Ekonomiavdelningen.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

1(3)

Kommunledningsförvaltningen
Diarienummer: 2025/394
Datum: 2026-04-15
Utvecklingsledare Sara Botö

Kommunstyrelsen

Riktlinje för hederspris för god samhällsinsats

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta ”Riktlinje för hederspris för god samhällsinsats” inklusive fastställande av prissumma.

Förvaltningen överlämnar frågan om prissummans storlek utan förslag till beslut.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Ale kommun delar årligen ut ”Hederspris för god samhällsinsats” till en person över 25 år eller organisation som under det gångna året gjort en anmärkningsvärd insats för medmänniskor i lokalområdet eller kommunen i stort. Priset instiftades efter en motion som inlämnades 2018 till kommunfullmäktige av Erik Liljeberg (M), om att visa vardagshjältar uppskattning genom en prisceremoni.

Priset har sedan 2024 delats ut av kommunfullmäktiges ordförande i samband med kommunens nationaldagsfirande den 6 juni. Inga riktlinjer eller motsvarande för priset finns beslutade sedan tidigare. Fråga om framför allt prisets innehåll har uppkommit årligen varför ett förslag på riktlinje inklusive fastställande av prissumma nu föreslås beslutas av kommunfullmäktige.

Maria Kosterlind Reinholdsson
Kommunchef

Patrik Skog
Avdelningschef avdelning demokrati

Beslutsunderlag

- Riktlinje för hederspris för god samhällsinsats

Ärendet

Ale kommun delar årligen ut ”Hederspris för god samhällsinsats” till en person över 25 år eller organisation som under det gångna året gjort en anmärkningsvärd insats för medmänniskor i lokalområdet eller kommunen i stort. Priset instiftades efter en motion som inlämnades 2018 till kommunfullmäktige av Erik Liljeberg (M), om att visa vardagshjältar uppskattning genom en prisceremoni.

Priset har sedan 2024 delats ut av kommunfullmäktiges ordförande i samband med kommunens nationaldagsfirande den 6 juni. Inga riktlinjer eller motsvarande för priset finns beslutade sedan tidigare. Fråga om framför allt prisets innehåll har uppkommit årligen varför ett förslag på riktlinje inklusive fastställande av prissumma nu föreslås beslutas av kommunfullmäktige.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att det finns ett behov av en riktlinje för utdelning av hederspriset för att tydliggöra processen för nominering, kriterierna för priset samt prisets innehåll. Förvaltningen föreslår därför kommunfullmäktige att fatta beslut om att anta riktlinjen inklusive fast.

Om priset ska omfatta en prissumma behöver kommunfullmäktige fatta beslut om storlek på prissumma samt vilken budget som denna ska belasta. Prissumman som avsätts kan vara konstant över tid men prisets jury föreslås ha möjlighet att välja att dela ut endast en del av summan, inte alls eller dela summan mellan flera pristagare.

Hederspriset delas ut under nationaldagsfirandet samtidigt som priset ”Ett gott föredöme” som tilldelas personer under 25 år eller organisationer som gjort en god insats för barn och unga i kommunen. Prissumman för det priset är 15 000 kronor och juryn där har möjlighet att, på samma sätt som föreslås för hederspriset, dela ut hela eller delar av prissumman.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Om en prissumma för hederspriset fastslås innebär detta en kostnad för Ale kommun. Medel för prissumma behöver avsättas årligen, förslagsvis i kommunstyrelsens budget.

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Ett beslut om riktlinje för hederspris för god samhällsinsats gör nomineringsprocess, kriterier för tilldelning samt prisets innehåll transparenta för invånare.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Ärendet kopplar till målet om effektivitet då styrdokumentet tydliggör processen för tilldelning och kommunikation kring priset vilket bidrar till effektivitet i processen.

Remiss och samberedning

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets påverkan och genomförande

Kommunstyrelsens arbetsutskott samt avdelning demokrati påverkas av beslutets genomförande.

Beslutet skickas till:

Kommunchef
Avdelningschef demokrati
Författningssamling
Kommunikation

Riktlinje för hederspris för god samhällsinsats

Beslutad av:	Kommunfullmäktige
Beslutsdatum:	Datum för beslut
Beslutsparagraf:	Beslutsparagraf för beslutet om fastställande av dokumentet (enbart politiska beslut)
Dokumentansvarig:	Avdelningschef för avdelning demokrati
Dokumentet gäller för:	Ale kommun
Diarienummer:	2025/394
Giltighetstid:	2026-06-01 – tills vidare

Innehåll

Riktlinje för hederspris för god samhällsinsats	0
1 Syfte och kriterier.....	2
2 Nominering.....	2
3 Jury.....	2
4 Pris	2
5 Utdelning	2
6 Beredning.....	2

1 Syfte och kriterier

Ale kommuns hederspris för god samhällsinsats delas ut till personer eller organisationer som gjort en anmärkningsvärd insats för andra personer i samhället. Pristagaren ska genom sitt agerande vara ett gott föredöme för andra.

Pristagaren ska vara bosatt i eller ha sitt säte i Ale kommun eller ha nära anknytning till Ale kommuns geografiska område genom sitt arbete, sin förening eller liknande. Personerna som nomineras ska vara över 25 år.

2 Nominering

Nomineringsperioden är 1 mars till och med 1 maj varje år och kommuniceras på kommunens webbplats och sociala medier. Nominering görs på kommunens webbplats.

3 Jury

Kommunstyrelsens arbetsutskott (KSau) är jury för hederspriset.

Juryn kan dela ut priset till en eller flera personer eller organisationer. Juryn äger rätt att välja att betala ut hela eller del av prissumman.

Juryn äger rätt att på eget initiativ utan formell nominering utse pristagare, likaså att välja att inte dela ut priset om inga nomineringar bedöms uppfylla kriterierna.

4 Pris

Priset omfattar diplom, blommor och en total prissumma om X kronor.

5 Utdelning

Utmärkelsen delas ut av en representant från kommunfullmäktige vid ett av juryn utsett högtidligt tillfälle exempelvis i samband med kommunens nationaldagsfirande den 6 juni.

6 Beredning

Inkomna nomineringar bereds och presenteras för juryn av avdelning demokrati som också diarieför en förteckning över nomineringar, utsedd pristagare samt motivering.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

1(3)

Kommunledningsförvaltningen
Diarienummer: 2026/218
Datum: 2026-04-15
Kommunchef Maria Kosterlind Reinholdsson

Kommunstyrelsen

Samverkansavtal rörande tvärförbindelse med Lerum och Kungälv

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att ingå samverkansavtal rörande förstudie för en tvärförbindelse med Kungälv kommun och Lerums kommun.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Förtroendevalda representanter för Kungälv, Lerum och Ale har i två möten fört dialog kring att inleda ett samarbete med att identifiera möjligheter för en tvärförbindelse. Tanken med tvärförbindelse att på lång sikt möjliggöra transporter från Kungälv till Landvetter. Under senhöst 2025 och våren 2026 har en arbetsgrupp tagit fram ett avtalsförslag med syfte att gemensamt genom en förstudie undersöka förutsättningarna.

Maria Kosterlind Reinholdsson
Kommunchef

Sonny Hellstrand
Verksamhetschef

Beslutsunderlag

- Avtal tvärförbindelse

Ärendet

Förtroendevalda representanter för Kungälv, Lerum och Ale har i två möten fört dialog kring att inleda ett samarbete med att identifiera möjligheter för en tvärförbindelse. Tanken med tvärförbindelse att på lång sikt möjliggöra transporter från Kungälv till Landvetter och ökad tillgänglighet till den regionala arbetsmarknaden. En tvärförbindelse innebär en möjlighet att binda ihop E6 i Kungälv via E45 i Ale och E20 i Lerum. Syftet är att i framtiden få in tvärförbindelsen som del av regional och nationell plan hos Trafikverket.

Nytan med en tvärförbindelse är flera. Inte minst att möjliggöra för trafikanter att inte behöva passera centrala Göteborg där trafiksituationen är ansträngd.

Under senhöst 2025 och våren 2026 har en arbetsgrupp tagit fram ett avtalsförslag med syfte att gemensamt genom en förstudie undersöka förutsättningarna för en tvärförbindelse.

Lerum har i gällande översiktsplan redovisat ett kommunikationstråk som gränsar till Ale. Kungälv och Ale har i gällande översiktsplaner redovisat en ny förbindelse över Göta Älv. Ale har i översiktsplan visat på kommunikation från väst till öst

Förvaltningens bedömning

Ärendet innebär att skapa förutsättningar för en tvärförbindelse på lång sikt. Ansvarig myndighet är Trafikverket. Förvaltningen bedömer att ett väl berett underlag ökar möjligheten att få en tvärförbindelse från Kungälv till Lerum med målet Landvetter som en del av Trafikverkets plan för framtida vägar.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Initialt kommer ärendet behöva bemannas och tidsättas vilket tar personalresurser i anspråk. Förstudien kommer sannolikt kräva vissa undersökningar som innebär konsultkostnader bland annat vilket beräknas till 1 000 tkr fördelat på de tre kommunerna dvs 333 tkr för Ale kommun

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Ärendet påverkar invånare på lång sikt.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Ärendet berör främst kundnytta och trygghet. En framtida tvärförbindelse möjliggör redundans i kommunikationen över älven både för invånare och verksamheter. Inte minst ökas tillgängligheten för rättningsstjänsten.

Remiss och samberedning

Ärendet har beretts av en grupp medarbetare från de tre kommunerna.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets påverkan och genomförande

Förstudien kommer bedrivas inom respektive kommuns samhällsbyggnadsverksamheter i form av gemensam arbetsgrupp. Politisk styrgrupp för arbetet blir presidier i respektive kommunstyrelse.

Beslutet skickas till:

Samhällsbyggnadsnämnden

Samverkansavtal för Tvärförbindelse

Mellan Ale kommun, Kungälv
kommun och Lerums kommun

Innehåll

1	Inledning och bakgrund	2
2	Syfte med förstudien	2
3	Organisation och samverkan	2
3.1	Organisation	2
3.2	Samverkansformer	2
4	Tidplan och aktiviteter	3
5	Förstudiens innehåll	3
6	Uppskattad budget och kostnadsfördelning	3
7	Äganderätt	3
8	Sekretess	3
9	Avtalstid	3
10	Villkor	4
11	Överlåtelse	4
12	Tvist	4

1 Inledning och bakgrund

Av 9 kap. 37 § kommunallagen följer att en kommun får ingå avtal om att någon av dess uppgifter helt eller delvis ska utföras av en annan kommun (avtalssamverkan). Detta samverkansavtal angående utvecklingen av ingås mellan följande parter.

1. Ale kommun, organisationsnummer 212000-1439
2. Kungälv kommun, organisationsnummer 212000-1371
3. Lerums kommun, organisationsnummer 212000-1447

Kommunerna benämns nedan var för sig som "*Part*" och gemensamt som "*Parterna*".

Västsverige har som Sverige i stort problem med förbindelser från öst till väst. För att främja transporter mellan Göteborgs kranskommuner ser vi ett behov av denna tvärförbindelse. Göteborg som kärna i regionen växer och alltså behöver vägnätet runtomkring ta höjd för detta för att inte bli alltför sårbart. Tvärförbindelsen kan också öka beredskapen i regionen.

För berörda kommunerna, Ale, Kungälv och Lerum vill gemensamt genom en förstudie undersöka förutsättningarna för en tvärförbindelse. Tanken med tvärförbindelse att på lång sikt möjliggöra transporter från Kungälv till Landvetter och ökad tillgänglighet till den regionala arbetsmarknaden. En tvärförbindelse innebär en möjlighet att binda ihop E6 i Kungälv via E45 i Ale och E20 i Lerum.

Lerum har i gällande översiktsplan redovisat ett kommunikationstråk som gränsar till Ale. Kungälv och Ale har i gällande översiktsplaner redovisat en ny förbindelse över Göta Älv. Ale har i översiktsplan visat på kommunikation från väst till öst.

2 Syfte med förstudien

Syftet med förstudien är att samlas kring ett gemensamt viljedokument som förankras i respektive *Parts* organisation. Förstudien visar på en gemensam vilja att undersöka förutsättningarna för en tvärförbindelse som möjliggör transporter utanför storstadsområdet, genom en gemensam förstudieprocess.

3 Organisation och samverkan

3.1 Organisation

En gemensam organisation skapas för det fortsatta arbetet i förstudiefasen:

Politisk styrgrupp: Kommunstyrelsens presidium från Ale, kommunalrådsberedningen i Lerum och kommunstyrelsens presidium i Kungälv,

Styrgrupp: Kommunchef Ale Kommundirektör Kungälv och Kommundirektör Lerum.

Projektgrupp: Förvaltningschef samhällsbyggnad Ale, Sektorchef Samhällsbyggnad Lerum, Sektorchef Samhällsbyggnad Kungälv.

Den politiska styrgruppen och styrgruppen ska tillsammans tydliggöra respektive grupps uppdrag och beslutsmandat.

Projektgruppen utser de arbetsgrupper som behövs.

3.2 Samverkansformer

Möten med politiska styrgruppen, en gång per år och vid behov

Styrgruppsmöten, två gånger per år och vid behov

Projektgruppsmöten, fyra gånger per år och vid behov.

4 Tidplan och aktiviteter

Projektgruppen ansvarar gemensamt för att samordna arbetet, avsätta resurser och att återrapportering sker.

- Projektdirektiv Förstudie klart kvartal 1 2026
- Bemanna organisationen klart kvartal 2 2026
- Startmöte Förstudie kvartal 2 2026
- Genomförande Förstudie 2026 - 2027

5 Förstudiens innehåll

Förstudien syftar till att undersöka förutsättningarna för en tvärförbindelse. Förstudien ska resultera i ett eller flera alternativ inför beslut om fortsatt arbete med tvärförbindelsen. I förstudien ska bland annat behovet av en tvärförbindelse, risker, tekniska lösningar och ekonomin analyseras.

Tvärförbindelsen angår fastigheter inom *Parternas* geografiska områden ("Området"). Området ska definieras i förstudien. *Parterna* är medvetna om att *Områdets* avgränsning kan komma att justeras i kommande planeringsfaser. I bilaga 1 finns ett exempel på område som kan vara föremål för förstudien.

6 Uppskattad budget och kostnadsfördelning

Alla gemensamma externa kostnader för de aktiviteter som framgår av den vid var tid gemensamt överenskomna projektplanen ska fördelas lika mellan *Parterna*.

I november årligen sammanställs årets upparbetade kostnader. För det fall endera *Parten* har haft större gemensamma kostnader än den andra sker fakturering mellan *Parterna* så att varje *Part* har haft lika stora gemensamma kostnader.

Respektive *Part* står själv för de interna kostnader som uppkommer i respektive *Parts* organisation, såvida inte annat överenskomits skriftligen.

7 Äganderätt

Allt material, data och dokumentation som tas fram under förstudien ska ägas gemensamt av *Parterna*, om inte annat skriftligen avtalats.

Varje *Part* har rätt att använda materialet för interna ändamål relaterade till projektet.

Om någon *Part* vill använda materialet för kommersiella syften eller tredje part, krävs skriftligt godkännande från övriga *Parter*.

8 Sekretess

Tryckfrihetsförordningen och offentlighets- och sekretesslag gäller.

9 Avtalstid

Detta *Avtal* gäller efter beslut tagna i kommunfullmäktige till och med 2027-12-31. Om enbart en *Part* vill avbryta arbetet och detta Samverkansavtal ska de andra *Parterna* hållas skadeslösa på så sätt att den avbrytande *Parten* ska ersätta de andra *Parterna* för alla deras nedlagda kostnader, exklusive interna kostnader, såvida inte *Parterna* har överenskommit om att interna kostnader ska delas.

10 Villkor

Detta *Avtal* ska för att bli gällande godkännas av respektive *Parts* kommunfullmäktigeförsamling.

Avtalet upphör vid avtalstidens slut om inget annat överenskommes enligt punkt 10 ovan.

11 Överlåtelse

Detta *Avtal* får inte överlåtas.

12 Tvist

Svensk rätt skall tillämpas på detta *Avtal*. Tvist i anledning av detta *Avtal* skall avgöras av svensk allmän domstol.

Detta *Samverkansavtal* har upprättats i tre likalydande exemplar varav *Parterna* har tagit var sitt.

Ale 2026 - ____ - ____

Ale kommun

.....

Kommunstyrelsens ordförande

Henrik Fogelklou

.....

Kommundirektör

Maria Kosterlin Reinholdsson

Lerum 2026 - ____ - ____

Lerums kommun

.....

Kommunstyrelsens ordförande

Viktor Lundblad

.....

Kommundirektör

Gull-Britt Eide

Kungälv 2026 - ____ - ____

Kungälv kommun

.....

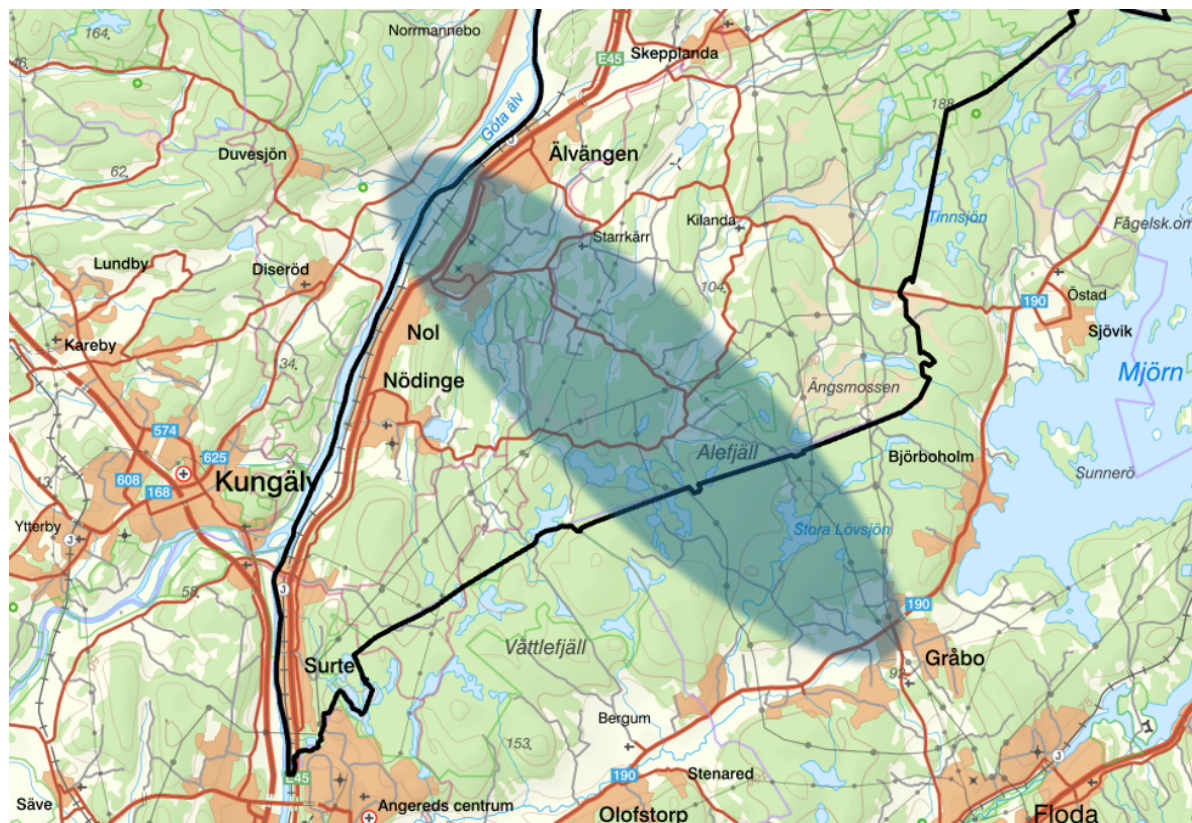
Kommunstyrelsens ordförande

Jesper Eneroth

.....

Tillförordnad kommundirektör

Bilaga 1

Bilaga 2

TJÄNSTEUTLÅTANDE

1(4)

Kommunledningsförvaltningen
Diarienummer: 2026/217
Datum: 2026-04-15
Kommunchef Maria Kosterlind Reinholdsson

Kommunstyrelsen

Organisering av bolag

Förslag till beslut

Ärendet överlämnas utan förslag till beslut.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Ale kommun har i nuläget tre helägda bolag. Ärendet är en problematisering kring kommunens fortsatta bolagsstyrning med möjligheter och begränsningar med en koncernbildning av kommunens bolag.

Maria Kosterlind Reinholdsson

Kommunchef

Beslutsunderlag

- Byggmästarsmitta

Ärendet

Bakgrund

Ale kommun har tre helägda bolag, ett allmännyttigt bostadsbolag AB Alebyggen, ett omvandlat bolag med visst fastighetsinnehav Ale Utveckling AB samt ett vilande bolag Ale Viken Projekt AB där planer finns på framtida användning. Under uppstart av Ale Utveckling AB har ett antal utredningar genomförts för att ge underlag för bolagets uppdrag och utveckling. Frågor som rör fastighetsägande med eller utan byggnader, exploatering samt framtida inköp har analyserats utifrån möjligheter och risker.

Bolag i offentlig verksamhet

Sveriges kommuner får äga bolag. Syftet med dessa bolag är att skapa nytta för kommunen och dess invånare. Det finns två huvudsakliga skäl för kommunalt bolagsägande. Det första är att vissa speciallagar medför att bolagsformen krävs som när det gäller allmännyttiga bostadsbolag, energibolag mfl. Det andra skälet är när kommunen agerar på en marknad i konkurrens med andra aktörer vid tex köp, sälj och förvaltning av fastigheter. Ett tredje skäl för att agera i bolagsform är där det är lämpligt att samäga verksamheter med andra aktörer som akademi, privata företag, andra kommuner och stat.

Kommuner får inte starta och äga vilka bolag som helst då det finns ett omfattande regelverk rörande konkurrens, allmänt intresse, vinst samt myndighetsutövning. Det finns nu ett lagförslag för att skydda privata företag inom främst säljverksamhet (varor och tjänster) från ojämlika villkor. Syftet är nå en sund konkurrens genom att undvika att offentliga aktörer gynnar egna bolag genom myndighetsutövning eller via låga eller obefintliga vinstkrav.

Bolagsformer

2023 var det enbart 4 av Sveriges 290 kommuner som inte hade något kommunalt bolag. Det finns omkring 2000 kommunala bolag där ca 40% är fastighetsbolag. De flesta kommuner som innehar flera bolag har ett eller flera moderbolag för styrning av dotterbolag.

Möjligheter och risker med moderbolag

- Samordning, styrning och ökad strategisk kapacitet

Ett moderbolag kan ge kommunen bättre möjlighet för styrning, tillsyn och samordning. Det ger en möjlighet att hantera hela kommunkoncernens ekonomi och investeringar mer integrerat.

- Effektivitet och flexibilitet

Forskning visar att kommuner ofta motiverar bolagsbildning med möjligheten att uppnå högre effektivitet. Enligt Kommuninvest kan bolagsformen ge större flexibilitet, t.ex. enklare kompetensrekrytering och möjlighet till arbetsvillkor som inte är möjliga i förvaltningsformen.

Ale kommun	Organisationsnummer	Telefon	E-post	Webbplats
SE-449 80 Alafors	212000-1439	0303-70 30 00	kommun@ale.se	www.ale.se

Bättre förutsättningar att bedriva verksamheter mer affärsmässigt eller specialiserat när det behövs.

- Koncernnytta och finansiell styrning

Ett moderbolag kan skapa finansiella fördelar och effektivare kapitalanvändning genom att:

- samordna investeringar
- möjliggöra intern kapitalförflyttning och undvika byggmästarsmitta Se bilaga
- skapa helhetssyn på koncernens ekonomi

- Ägarstyrning

Kommunfullmäktige kan genom moderbolaget få en tydligare och mer professionell struktur för ägarstyrning. Styrelserollen och ägardirektivens betydelse lyfts i Styrelseakademiens material om bolagsstyrning, där moderbolag används för att klargöra roller och ansvar

- Underlättar fastighetsförvärv och fastighetsförsäljningar

Med ett moderbolag kan det bli enklare att förvärva fastigheter som är paketerade i bolagsform. Moderbolaget förvärvar ett bolag, som sitt dotterbolag, vars verksamhet är en fastighet. På liknande, fast omvända, sätt sker försäljningar.

- Minskad insyn och demokratiunderskott

SNS analys visar bristande insyn, otydlig ansvarsfördelning och svårare ansvarsutkrävande i kommunala bolag. Formen med moderbolag kan dock öka fullmäktiges insyn

- Konkurrens och marknadsstörningar

Flera studier pekar på att kommunala bolag, särskilt i större koncerner, riskerar att snedvrider konkurrensen när de agerar på marknader med privata aktörer. Det finns risker med kritik från näringslivet om bolagen uppfattas som marknadsstörande. En aktiv ägarstyrning kan minska risken

- Ökad komplexitet

Risk för parallella styrsystem, oklara ansvarsförhållanden och svårigheter för kommunen att upprätthålla helhetssyn. Kommunala koncerner kan skapa spänningar mellan bolagens praktiker och kommunens övriga styrning, t.ex. när personalpolicyer skiljer sig åt. Många och stora bolag gör styrningen mer administrativt komplex.

- Risk för korruption och intressekonflikter

SNS-rapporten visar att kommuner med många bolag har *högre uppfattad* korruptionsnivå. Forskare anger otydliga roller i styrelser som riskfaktor – t.ex. när politiker är osäkra på om de ska företräda bolaget, kommunen eller sitt parti

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att fördelarna med en koncernbildning med de helägda kommunala bolagen är flera än riskerna. Samordningsvinsterna försvinner om varje bolag ska agera var för sig. En koncernbildning blir dock så stark eller svag som den aktiva ägarstyrningen tillåter den att vara.

En koncernbildning är uteslutande en politisk fråga till varför förvaltningen överlämnar ärendet kommunstyrelsen utan förslag till beslut.

Om en koncernbildning ska komma till stånd behöver frågor om den politiska styrningen utredas och beslutas såsom uppdaterade bolagsordningar, ägardirektiv, arvodesbestämmelser och liknande.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Ärendet i sig har ingen ekonomisk påverkan. Om det fattas beslut om att förändra bolagsorganisationen kommer det att uppstå kostnader till bland annat bolagsverket om ca 30 tkr samt tillkomma ett antal administrativa åtgärder som tar personella resurser i anspråk.

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Ärendet rör främst effektivitet inom kommunkoncernen.

Remiss och samberedning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets påverkan och genomförande

Beroende på vilket beslut som fattas kan det leda till ett antal åtgärder inom kommunledningsförvaltningen.

Beslutet skickas till:

SKATTEREGLER FÖR BYGGFÖRETAG

Beskattning av aktier ägda av aktiebolag

Aktierna är
kapitaltillgång

Utdelning och försäljning av
dotterbolag är skattefri

Koncernbidrag kan
lämnas från dotterbolag

Moderbolag

Kapital AB

Moderbolag

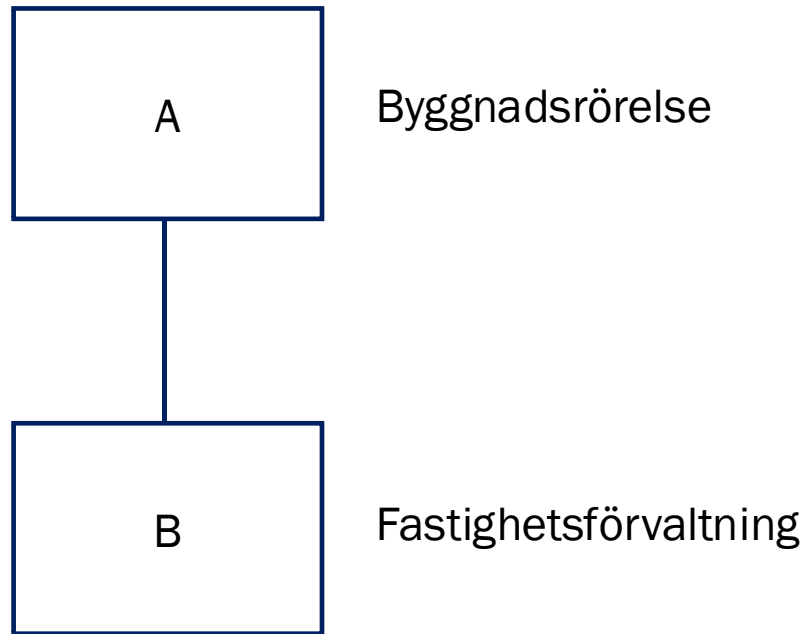
Aktierna är
lagertillgång

Utdelning och försäljning
av dotterbolag är
skattepliktig

Koncernbidrag kan
Inte lämnas från dotter-
bolag

Lager AB

Exempel på effekter

Försäljning av B

Vinst	→	Skattepliktig
Förlust	→	Avdragsgill

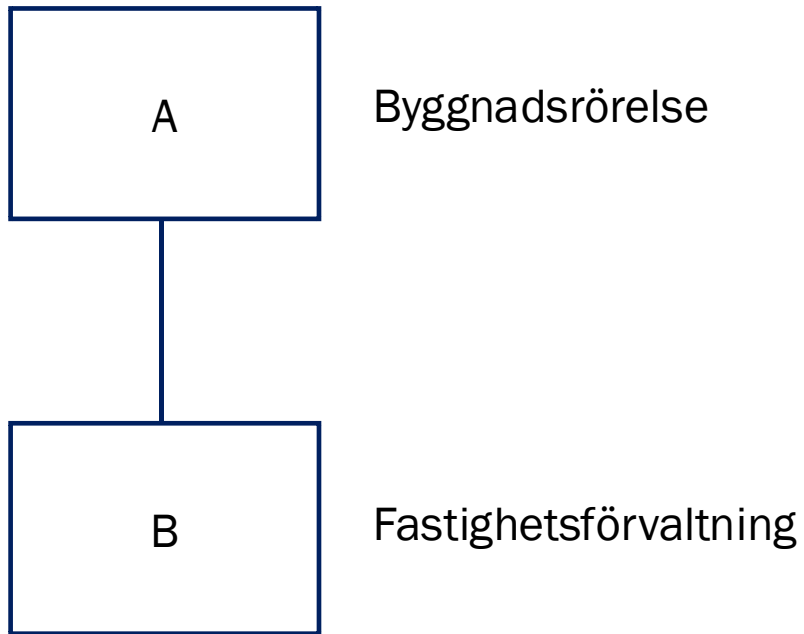
Försäljning av fastighet i A

Vinst	→	Skattepliktig
Förlust	→	Avdragsgill

Försäljning av fastighet i B

Vinst	→	Skattepliktig
Förlust	→	Avdragsgill i fastighetsfållan

Exempel på effekter

Utdelning från B är skattepliktig hos A.

Koncernbidrag kan inte lämnas från B till A.

När föreligger byggnadsrörelse och handel med fastigheter?

- Någon exakt definition finns inte i skattelagstiftningen.
- Allmänna bestämmelser gäller dvs. verksamheten skall kännetecknas av varaktighet, självständighet och vinstsyfte.
- Omfattande praxis finns.
- För fastigheter som förvärvats år 1983 och senare gäller lagstiftning som trädde i kraft vid 1984 års taxering.

Byggnadsrörelse, definition

- Följande text angående byggnadsrörelse är hämtad från *SOU 1977:86 sida 302 f*

”Om ett självständigt företag åtar sig att med egna anställda, egna maskiner och eget material uppföra byggnader eller anläggningar på annans fasta egendom råder inte något tvivel om att verksamheten är att anse som byggnadsrörelse.

Även vid byggnation i egen regi är det många gånger odiskutabelt att verksamheten utgör byggnadsrörelse.

Så är t.ex. fallet då någon förvärvat ett markområde för att där med egna anställda, egna maskiner och eget material uppföra ett antal hus för försäljning.”

Byggverksamhet för egen förvaltning

- Om ett fastighetsförvaltande bolag uppför en byggnad i egen regi så är det inte byggnadsrörelse i skattelagarnas mening.
- Om däremot ett bolag uppför byggnader åt andra koncernbolag som äger fastigheten så bedrivs byggverksamhet i bolaget.

27 kap inkomstskattelagen

2 §

Den som innehar en tillgång som är en lagertillgång enligt bestämmelserna i 4-7 §§ anses bedriver byggnadsrörelse eller handel med fastigheter.

4 §

Om en fastighet förvärvats av någon som bedriver byggnadsrörelse eller handel med fastigheter blir fastigheten lagertillgång hos förvärvaren. Samma sak gäller make.

Detta gäller också om förvärvaren eller dennes make är företagsledare i ett fåmansföretag eller fåmanshandelsbolag och fastigheten skulle ha varit lagertillgång om den förvärvats av företaget.

”Bedriver”

OBS

- Lagtexten anger bedriver i presens, vilket betyder att fastigheten som förvärvats innan byggprojekten påbörjats inte utgör lagertillgång.
- Innehav av fastigheter som utgör lagertillgång innebär att byggnadsrörelse anses bedrivas.

Lagerandelar

- Andelar i **fastighetsförvaltande företag** anses som lagertillgång om någon av företagets fastigheter skulle ha varit lagertillgång i byggnadsrörelse eller handel med fastigheter om fastigheten förvärvats direkt av den som äger andelen.

Detta gäller dock bara om:

- Det fastighetsförvaltande bolaget är ett FÅAB och ägaren är företagsledare eller make till företagsledaren,
- Det på annat sätt finns en intressegemenskap mellan innehavaren och det fastighetsförvaltande företaget, eller
- Det fastighetsförvaltande företaget är ett svenskt HB.

Fastighetsförvaltande

- I begreppet ligger att bolaget ska äga och förvalta fastigheter till väsentlig del.
- Företag som bedriver byggnadsrörelse eller handel med fastigheter anses INTE som fastighetsförvaltande företag även om det handlar om stora fastighetsinnehav.

Tomtrörelse

- Med tomtrörelse avses näringsverksamhet som består i avyttring av mark för bebyggelse (byggnadstomt).
- Gäller inte bebyggd fastighet.
- Försäljning av tomter är skattepliktig inkomst för säljaren.

Alternativ 1

Kommunägt aktiebolag

Ale Utveckling
AB

I bolaget finns ett par fastigheter.

Fastighet 1 – mark arrenderas ut till extern hyresgäst.

Fastighet 2 – marken ska utvecklas för att bebyggas samt säljas externt innan exploateringen påbörjas.

Del av fastigheten kan bli aktuell att själv bebygga och hyra ut till olika företag.

Avstyckning – Stämpelskatt - Uppskov

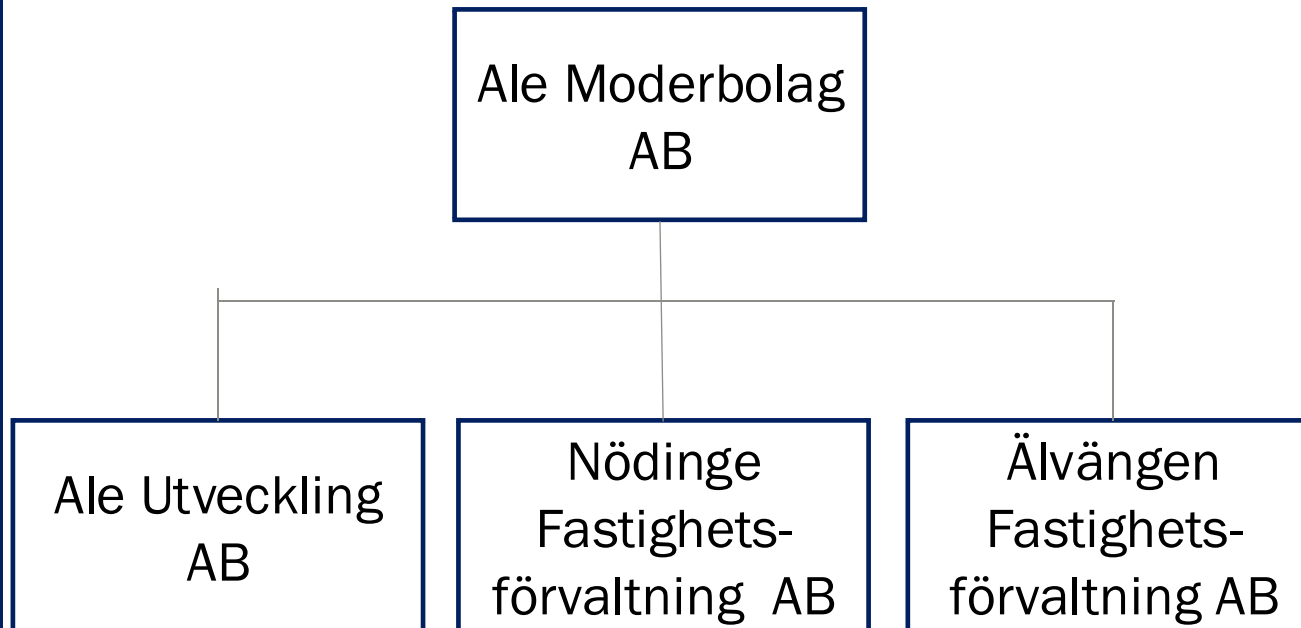
Uthyrningsverksamhet - skattepliktig

Säljs fastigheterna – vinst skattepliktig

Säljs aktierna – ej beskattning

Alternativ 2

Kommunägt aktiebolag

Flera projekt i olika faser

Moderbolag – äger aktier i övriga bolag

Ale Utveckling AB –

Genomför planarbeten m.m. gällande fastigheter med avsikt att sälja dessa externt. Vinst av fastighetsförsäljningen blir skattepliktig.

Utdelning till moderbolaget skattefri.

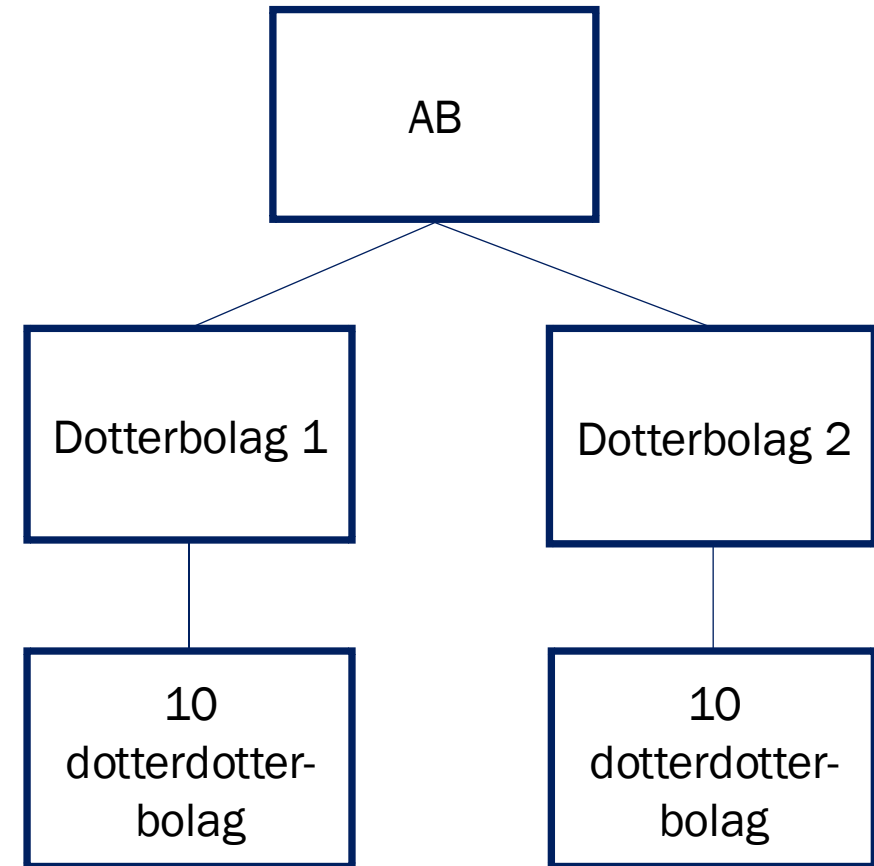
Fastighetsförvaltande AB-

Uthyrning skattepliktig verksamhet. Utdelning till moderbolaget skattefri. Försäljning av aktierna i dotterbolag skattefri.

Koncernbidrag kan lämnas mellan bolagen.

SRN 2016-07-05, dnr 25-16/D

- Ett allmännyttigt kommunalt bostadsföretag med omfattande fastighetsbestånd och långsiktiga innehav har paketerat fastigheter för att sälja aktierna i bolagen.
- Frågan ställdes om bostadsaktiebolaget bildade två dotterbolag som i sin tur bildade 10 dotterbolag vilka skulle äga fem fastigheter vardera. Vad det då lageraktier i de två dotterbolagen?
- Bostadsföretaget har inte ansetts bedriva handel med fastigheter.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

1(4)

Kommunledningsförvaltningen

Diarienummer: 2026/240

Datum: 2026-04-29

Kommunchef Maria Kosterlind Reinholdsson

Kommunstyrelsen

Initiativärende från Henrik Fogelklou (M) – förslag till ny politisk organisation

Förslag till beslut

Förvaltningen överlämnar ärendet utan förslag till beslut.

Om beslut fattas om förändringar i den politiska organisationen föreslås att

Förändringar i reglemente, arbetsordning och bolagsordning med anledning av beslut om arvodesbestämmelser hanteras som verkställighet enligt bilaga.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Henrik Fogelklou (M) har inkommit med initiativärende med förslag om förändring av politisk organisation. Förslaget innebär förändrade roller och färre uppdrag i styrelse, nämnder och bolag.

Maria Kosterlind Reinholdsson

Kommunchef

Beslutsunderlag

- Initiativärende från Henrik Fogelklou (M), inkommet 2025-03-01
- Bilaga - Förslag till ändringar - organisationsförändring
- Bilaga med förändringar reglemente, arbetsordning och bolagsordningar

Ärendet

Henrik Fogelklou (M) har lämnat in tre initiativärenden varav två är sammankopplade. I förslag till ändrade arvodesbestämmelser hanteras också förändrade roller, tjänstgöringsgrad samt antal ersättare i nämnd/styrelse. Förslaget bygger på att överförmyndarnämnden tas bort till förmån för gemensam nämnd tillsammans med Lerum och Alingsås samt att fullmäktiges demokratiberedning avskaffas.

Förslaget innebär att antalet ledamöter i nämnderna inte ändras men antalet ersättare minskas med

Nämnd/styrelse	Nuvarande	Förslag
KS	9+9	9+5
UBN	9+9	9+5
SN	9+9	9+5
SBN	9+9	9+5
SerN	7+7	5+5
Valnämnd	9+9	5+5
ÖFN	5+3	1+1
Demokratibered	11+9	0
Alebyggen	7+7	5+3
Ale Utveckling	3	3+2
Summa	78+71	55+36

Total minskas antalet ordinarie ledamöter med 23 uppdrag och antalet ersättare med 35 uppdrag.

Förslaget innehåller också att rollerna i nämnderna förändras där majoriteten bemannar ordförande och vice ordförande. Oppositionen ges uppdraget som andre vice ordförande.

Initiativärendet innehåller även beskrivningar av arbetsformer och roller, exempelvis deltagande i politiska möten, kontakt mellan kommunalråd och ordföranden, gruppledares uppdrag med mera. Detta ligger inte inom myndighetens styr principer. Möjlighet finns att hantera det i en politikerhandbok som ett kapitel eller som en bilaga till arvodesbestämmelserna i form av beskrivning av hur uppdragen är konstruerade, vilka ansvar som ryms i uppdraget samt vilka möten som ingår till exempel.

Nämndsordförande – ansvarar för kallelse, ordning och reda under möte samt förväntas delta i regelbundna möten inom majoritet samt individuellt med kommunalråd. Inom ansvaret ligger information inför nämnd och efter nämnd till övriga ordföranden.

Ägarrepresentant delägda bolag – ansvarar för information mellan bolag och verksamhetsansvarig nämnd

Kommunfullmäktiges ordförande – förväntas kunna delta under kommunstyrelsens möten

Påverkar organisationen möjligheten att bemanna samt insyn och delaktighet

Antal politiska uppdrag/roller har störst påverkan när det gäller mindre partier som inte finns representerade i någon valteknisk samverkan. Det finns ett flertal kommuner som idag inte har alla partier som finns i fullmäktige representerade i nämnder och bolag.

Risker med färre antal ledamöter

Makt koncentreras på ett fåtal

Insyn för enskilda partier kan minska

Spridning i ålder, kön, etnicitet kan minska

Möjligheter med färre antal ledamöter

Kan leda till högre effektivitet

Kan förtydliga ansvaret hos varje enskild

Kan innebära att enskildas delaktighet ökar

Antal politiska uppdrag behöver inte vara avgörande för den politiska kvaliteten. Andra faktorer som har påverkan är bland annat

Hur uppdrag fördelas

Om uppdragen kan kombineras med arbete och familjeliv

Aktivt deltagande och tydligt ansvar per individ

Primärt hantera beslutsunderlag i skrift som tillgängliggörs för allmänhet och förtroendevalda.

Under en längre tid har andelen invånare som engagerar sig i politiska partier minskat. I senare mätningar syns ett ökande engagemang från unga i samhällsfrågor men samtidigt deras tveksamhet till att organisera sig i partier.

Andelen invånare som engagerar sig i politiska partier ligger nationellt på omkring 5 % varav 2% är aktiva.

Andelen 16-24 åringar som är partimedlemmar är idag under 1 %. Gruppen 30-45 år har stadigt minskat de senaste 20 åren och ligger idag på ca 3 %. Högst andel aktiva finns i åldrarna 55-77 år. Det formella partipolitiska engagemanget i Sverige är koncentrerat till äldre åldersgrupper, vilket påverkar representation, kandidatrekrytering och kommunal demokrati – särskilt på lokal nivå.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen gör ingen bedömning av förslaget.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Färre uppdrag innebär rent generellt lägre kostnader för den politiska organisationen. Den exakta kostnadsförändringen är dock beroende av det uppdaterade förslaget om ändrade arvodesregler.

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Hur enskilda invånare påverkas är inte möjligt att fastställa. Allmänhetens förtroende för de demokratiska institutionerna varierar i olika samhällsgrupperingar och över tid. Den mediala bilden pendlar mellan brister i demokratiskt inflytande för enskilda till misstroende mot kostnadskrävande politiska församlingar.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende

Remiss och samberedning

Ärenden rörande politisk organisation och arvoden ska beredas inom demokratiberedningen inför förslag i kommunfullmäktige.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets påverkan och genomförande

Om beslut fattas om förändringar i den politiska organisationen måste nuvarande reglemente, arbetsordning för kommunfullmäktige samt bolagsordningar förändras. Dessa förändringar kan hanteras som verkställighet.

Beslutet skickas till:

Avdelning demokrati

Bilaga Förändringar i reglemente, arbetsordning och bolagsordningar

Arbetsordning för kommunfullmäktige

Nedanstående utgår i sin helhet och ordet demokratiberedning tas bort i övriga delar

2.2 Demokratiberedning

48 § Efter det att val av fullmäktige har ägt rum, väljer fullmäktige för den löpande mandatperioden en demokratiberedning. Val av demokratiberedning förrättas senast på det sammanträde vid vilket fullmäktige väljer nämnder. Fullmäktige bestämmer före valet antalet ledamöter och ersättare i beredningen. Bland ledamöterna väljer fullmäktige en ordförande och en vice ordförande.

49 § Demokratiberedningen har till uppgift att bereda fullmäktigeärenden avseende politisk organisation, arvoden, pensioner eller andra förmåner till förtroendevalda. Demokratiberedningen får från kommunens nämnder och anställda begära in de upplysningar och de yttranden som behövs för att beredningen ska kunna fullgöra sina uppgifter. Demokratiberedningen ska i ärende avge de yttranden som övriga kommunala organ kan begära

Reglemente och arbetsordning för styrelse och nämnder

I reglementet förändras antalet ledamöter och ersättare enligt beslut

Namn	Antal ledamöter och ersättare	Presidium(väljs av kommunfullmäktige bland ledamöterna)	Utskott
Jävsnämnden	3 ledamöter 3 ersättare	Ingen ändring	Ingen ändring
Kommunstyrelsen	X ledamöter X ersättare	Ingen ändring	Ingen ändring
Krisledningsnämnden	5 ledamöter X ersättare	Ingen ändring	Ingen ändring
Samhällsbyggnadsnämnden	X ledamöter X ersättare	Ingen ändring	Ingen ändring
Servicenämnden	X ledamöter X ersättare	Ingen ändring	Ingen ändring
Socialnämnden	X ledamöter X ersättare	Ingen ändring	Ingen ändring

Utbildningsnämnden	X ledamöter X ersättare	Ingen ändring	Ingen ändring
Valnämnden	X ledamöter X ersättare	Ingen ändring	Ingen ändring
Överförmyndarnämnden	X ledamöter X ersättare	~~Ordförande~~	Ingen ändring

Kommunstyrelsens ansvar kompletteras med en paragraf enligt

Kommunstyrelsen har till uppgift att bereda ärenden avseende politisk organisation, arvoden, pensioner eller andra förmåner till förtroendevalda.

Bolagsordning för Alebyggen

§ 7 Styrelse Bolagets styrelse skall bestå av lägst 5 och högst 7 ledamöter med lika många ersättare.

Ändras till

§ 7 Bolagets styrelse skall bestå av x ledamöter och x ersättare

Bolagsordning för Ale Utveckling

§ 7 Styrelse Bolagets styrelse skall bestå av 3 ledamöter och inga ersättare.

Ändras till

§ 7 Styrelse Bolagets styrelse skall bestå av x ledamöter och x ersättare

PROTOKOLL

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum: 2026-04-07

KS § 67

KS 2026/240

Initiativärende – förslag till ny politisk organisation från Henrik Fogelklou (M)

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att ärendet skickas på beredning av kommunstyrelseförvaltning och demokratiberedning.

Kommunstyrelsen beslutar att beredningen utgår från innehåll i Alesamverkans bifogade förslag.

Kommunstyrelsen beslutar att beredningen även ska beakta hur den föreslagna organisationen påverkar möjligheten att bemanna uppdrag med tillräcklig kompetens, kontinuitet och bredd, samt hur detta påverkar insyn och delaktighet i den demokratiska processen.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Deltagande i beslut

Socialdemokraternas ledamöter och Vänsterpartiets ledamot deltar ej i beslutet.

Sammanfattning

Ordförande Henrik Fogelklou (M) väcker ett initiativärende angående förslag till ny politisk organisation med följande förslag till beslut:

- att ärendet skickas på beredning av kommunstyrelseförvaltning och demokratiberedning.
- att beredningen utgår från innehåll i Alesamverkans bifogade förslag.

Beslutsunderlag

- Initiativärende Henrik Fogelklou (M), inkommen 2026-03-31
- Förslag till ändringar - organisationsförändring, inkommen 2026-04-01

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum: 2026-04-07

Yrkande

Ordförande Henrik Fogelklou (M) yrkar bifall till förslagen i initiativet.

Jessika Loftbring (C) yrkar gör följande yrkanden:

1. Att ett nytt system för partistöd, politisk organisation, samt arvodesbestämmelser tas fram, där syftet är att uppnå ett mer rättvist och modernt system.
2. Att beredningen även ska beakta hur den föreslagna organisationen påverkar möjligheten att bemanna uppdrag med tillräcklig kompetens, kontinuitet och bredd, samt hur detta påverkar insyn och delaktighet i den demokratiska processen.
3. Att ärendet skickas på beredning till kommunstyrelseförvaltningen, samt demokratiberedningen.
4. Att beredningen som en del kan utgå från innehåll i Alesamverkans bifogade förslag.

Beslutsgång

Ordförande Henrik Fogelklou (M) ställer proposition på Jessika Loftbrings (C) fyra att-satser var för sig och finner att kommunstyrelsen beslutar att bifalla att-sats 2 samt att avslå att-sats 1, 3 och 4.

Ordförande Henrik Fogelklou (M) ställer proposition på förslagen i initiativet och finner att kommunstyrelsen beslutar detsamma.

Protokollsanteckning

Socialdemokraterna lämnar följande protokollsanteckning:

Socialdemokraterna deltar i dagsläget inte i beslutet rörande föreslagna förändringar då vi inte på något sätt har insyn i vad som ligger bakom slutsatserna i förslagen.

Vänsterpartiet lämnar följande protokollsanteckning:

Vänsterpartiet avstår från beslutet i ärendet då det ej förts en dialog kring förslaget som skall beredas.

Beslutet skickas till

Kommunchef

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

Förslag till ändringar

Organisation

Alebyggen ändras till 5+3

Ale Utveckling ändras till 3+2

Kommunstyrelsen, Samhällsbyggnadsnämnden, Socialnämnden, Utbildningsnämnden ändras till 9+5

Valnämnden ändras till 5+5

Servicenämnden ändras till 5+5

Överförmyndarnämnden anpassas till gemensam nämnd 1+1?

Ändrar så att ordförande och 1:e vice ordförande i nämnder/KS tillfaller majoriteten

2:e vice ordförande till oppositionen.

Presideimedlem i nämnd/styrelse/bolag får ej sitta i KS (uppsiktsplikten)

Demokratiberedningen avskaffas

Förslag till ändringar

Organisation

Alebyggen ändras till 5+3

Ale Utveckling ändras till 3+2

Kommunstyrelsen, Samhällsbyggnadsnämnden, Socialnämnden, Utbildningsnämnden ändras till 9+5

Valnämnden ändras till 5+5

Servicenämnden ändras till 5+5

Överförmyndarnämnden anpassas till gemensam nämnd 1+1?

Ändrar så att ordförande och 1:e vice ordförande i nämnder/KS tillfaller majoriteten
2:e vice ordförande till oppositionen.

Presideimedlem i nämnd/styrelse/bolag får ej sitta i KS (uppsiktsplikten)

Demokratiberedningen avskaffas

Partistöd

Mandatstödet ändras från 26,5% till 20%

Bilaga 5 i arvodesbestämmelser kompletteras/förtydligas

Prioriterad fysisk närvaro vid möten för politisk ledningsgrupp, så kallade OG/OLG

10st verksamhetsbesök/år

Månatliga 1-till-1 samtal mellan ordförande och KSO

KFO obligatorisk närvaro på KS

Arvode

Samtliga förutom Kommunalråd KS och Kommunalråd KS opposition skall ha samma system för ersättning vilken är arvode + förlorad arbetsförtjänst.

Maximala timmar förlorad arbetsförtjänst är uppskattad tid för uppdraget/månad.

Visa uppdrag är mer utsatta än andra och för detta ersätts de med:

Ordf. KS 2000kr/v

Ordf. Social 1500kr/v

Ordf. Utbildning 1000kr/v

Ordf. Kommunfullmäktige 1000kr/v

Ordf. Bolag (Alebyggen och Ale Utveckling) 1000kr/v

Förslag att arvode ej längre skall utgå för uppdraget:

Individ och familjeutskottets 2:e vice ordförande

Valnämnden ordförande

Valnämndens vice ordförande

Överförmyndarnämnden ordförande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Tabell på nästa sida beskriver tid för uppdraget och ersättning.

Befintliga beräkningsmodellen för timarvode används.

	Tim/månad	Ersättning	Särskild utsatt
Kommunstyrelsens ordförande	Heltid	73260	8667
Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande	Heltid	65120	
Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande	40	8140	
Kultur och Fritidsutskottets ordförande	30	6105	
Kultur och Fritidsutskottets 1:e vice ordförande	20	4070	

Utbildningsnämndens ordförande	60	12210	4333
Utbildningsnämndens 1:e vice ordförande	30	6105	
Utbildningsnämndens 2:e vice ordförande	45	9158	

Socialnämndens ordförande	80	16280	6500
Socialnämndens 1:e vice ordförande	40	8140	
Socialnämndens 2:e vice ordförande	60	12210	

Samhällsbyggnadsnämndens ordförande	60	12210	
Samhällsbyggnadsnämndens 1:e vice ordförande	30	6105	
Samhällsbyggnadsnämndens 2:e vice ordförande	45	9158	

Servicenämndens ordförande	50	10175	
Servicenämndens 1:e vice ordförande	25	5088	
Servicenämndens 2:e vice ordförande	37,5	7631	

Kommunfullmäktiges ordförande	60	12210	4333
Kommunfullmäktiges 1:e vice ordförande	30	6105	
Kommunfullmäktiges 2:e vice ordförande	20	4070	

AB Alebyggs styrelseordförande	40	8140	4333
AB Alebyggs vice styrelseordförande	40	8140	

Ale Utveckling styrelseordförande	15	3053	4333
Ale Utveckling vice styrelseordförande	15	3053	

Revisionens ordförande	24	4884	
Revisionens vice ordförande	20	4070	

Överförmyndarnämndens 1:e vice ordförande	8	1628	+ vanligt mötesarvode

PROTOKOLL

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum: 2026-04-07

KS § 68

KS 2026/239

Initiativärende - förslag till nya arvodesbestämmelser från Henrik Fogelklou (M)

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att ärendet skickas på beredning av kommunstyrelseförvaltning och demokratiberedning.

Kommunstyrelsen beslutar att beredningen utgår från innehåll i Alesamverkans bifogade förslag.

Kommunstyrelsen beslutar att lägga till följande som beredningsunderlag i förslag till ändringar arvodesbestämmelser:

Gruppledare för partigrupp i kommunfullmäktige	I månaden	Befintligt	0,0045	3663
	1-4 mandat		0,045	3663
	5-9 mandat		0,06	4884
	10+ mandat		0,08	6512

Kommunstyrelsen beslutar att beredningen även ska beakta hur den föreslagna organisationen påverkar möjligheten att bemanna uppdrag med tillräcklig kompetens, kontinuitet och bredd, samt hur detta påverkar insyn och delaktighet i den demokratiska processen.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Deltagande i beslut

Socialdemokraternas ledamöter och Vänsterpartiets ledamot deltar ej i beslutet.

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum: 2026-04-07

Sammanfattning

Ordförande Henrik Fogelklou (M) väcker ett initiativärende avseende förslag till nya arvodesbestämmelser med följande förslag till beslut:

- att ärendet skickas på beredning av kommunstyrelseförvaltning och demokratiberedning.
- att beredningen utgår från innehåll i Alesamverkans bifogade förslag.

Beslutsunderlag

- Initiativärende från Henrik Fogelklou (M), inkommen 2026-03-31
- Förslag till ändringar, inkommen 2026-04-01

Yrkande

Henrik Fogelklou (M) yrkar bifall till förslagen i initiativet och gör följande tilläggsyrkande:

att lägga till följande som beredningsunderlag i förslag till ändringar arvodesbestämmelser:

Gruppledare för partigrupp i kommunfullmäktige	I månaden	Befintligt	0,0045	3663
	1-4 mandat		0,045	3663
	5-9 mandat		0,06	4884
	10+ mandat		0,08	6512

Jessika Loftbring (C) yrkar

1. Att ett nytt system för partistöd, politisk organisation, samt arvodesbestämmelser tas fram, där syftet är att uppnå ett mer rättvist och modernt system.
2. Att beredningen även ska beakta hur den föreslagna organisationen påverkar möjligheten att bemanna uppdrag med tillräcklig kompetens, kontinuitet och bredd, samt hur detta påverkar insyn och delaktighet i den demokratiska processen.
3. Att ärendet skickas på beredning till kommunstyrelseförvaltningen, samt demokratiberedningen

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum: 2026-04-07

4. Att beredningen som en del kan utgå från innehåll i Alesamverkans bifogade förslag

Beslutsgång

Ordförande Henrik Fogelklou (M) ställer proposition på Jessica Loftbrings (C) fyra att-satser var för sig och finner att kommunstyrelsen beslutar att bifalla att-sats 2 samt att avslå att-sats 1, 3 och 4.

Ordförande Henrik Fogelklou (M) ställer proposition på förslagen i initiativet och finner att kommunstyrelsen beslutar detsamma.

Ordförande Henrik Fogelklou (M) ställer proposition på sitt tilläggsyrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar detsamma.

Protokollsanteckning

Socialdemokraterna lämnar följande protokollsanteckning:

Socialdemokraterna deltar i dagsläget inte i beslutet rörande föreslagna förändringar då vi inte på något sätt har insyn i vad som ligger bakom slutsatserna i förslagen.

Vänsterpartiet lämnar följande protokollsanteckning:

Vänsterpartiet avstår från beslutet i ärendet. Då det ej förts en dialog kring förslaget som skall beredas.

Beslutet skickas till

Kommunchef

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

Förslag till ändringar

Bilaga 5 i arvodesbestämmelser kompletteras/förtydligas

Prioriterad fysisk närvaro vid möten för politisk ledningsgrupp, så kallade OG/OLG

10st verksamhetsbesök/år

Månatliga 1-till-1 samtal mellan ordförande och KSO

KFO obligatorisk närvaro på KS

Arvode

Samtliga förutom Kommunalråd KS och Kommunalråd KS opposition skall ha samma system för ersättning vilken är arvode + förlorad arbetsförtjänst.

Maximala timmar förlorad arbetsförtjänst är uppskattad tid för uppdraget/månad.

Visa uppdrag är mer utsatta än andra och för detta ersätts de med:

Ordf. KS 2000kr/v

Ordf. Social 1500kr/v

Ordf. Utbildning 1000kr/v

Ordf. Kommunfullmäktige 1000kr/v

Ordf. Bolag (Alebyggen och Ale Utveckling) 1000kr/v

Förslag att arvode ej längre skall utgå för uppdraget:

Individ och familjeutskottets 2:e vice ordförande

Valnämnden ordförande

Valnämndens vice ordförande

Överförmyndarnämnden ordförande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Tabell på nästa sida beskriver tid för uppdraget och ersättning.

Befintliga beräkningsmodellen för timarvode används.

	Tim/månad	Ersättning	Särskild utsatt
Kommunstyrelsens ordförande	Heltid	73260	8667
Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande	Heltid	65120	
Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande	40	8140	
Kultur och Fritidsutskottets ordförande	30	6105	
Kultur och Fritidsutskottets 1:e vice ordförande	20	4070	

Utbildningsnämndens ordförande	60	12210	4333
Utbildningsnämndens 1:e vice ordförande	30	6105	
Utbildningsnämndens 2:e vice ordförande	45	9158	

Socialnämndens ordförande	80	16280	6500
Socialnämndens 1:e vice ordförande	40	8140	
Socialnämndens 2:e vice ordförande	60	12210	

Samhällsbyggnadsnämndens ordförande	60	12210	
Samhällsbyggnadsnämndens 1:e vice ordförande	30	6105	
Samhällsbyggnadsnämndens 2:e vice ordförande	45	9158	

Servicenämndens ordförande	50	10175	
Servicenämndens 1:e vice ordförande	25	5088	
Servicenämndens 2:e vice ordförande	37,5	7631	

Kommunfullmäktiges ordförande	60	12210	4333
Kommunfullmäktiges 1:e vice ordförande	30	6105	
Kommunfullmäktiges 2:e vice ordförande	20	4070	

AB Alebyggs styrelseordförande	40	8140	4333
AB Alebyggs vice styrelseordförande	40	8140	

Ale Utveckling styrelseordförande	15	3053	4333
Ale Utveckling vice styrelseordförande	15	3053	

Revisionens ordförande	24	4884	
Revisionens vice ordförande	20	4070	

Överförmyndarnämndens 1:e vice ordförande	8	1628	+ vanligt mötesarvode

Vårt samlade förslagsdokument kommer absolut senast på torsdag fm.

Initiativärende "förslag till nya arvodesbestämmelser"

I syfte att och uppnå ett mer rättvis och modernt system samt hantera skattemedel respektfullt föreslås en ny politisk organisation, nya arvodesbestämmelser och nya partistöd.

Alesamverkans förslag i sin helhet, bifogas.

Vi vill därför

- att ärendet skickas på beredning av kommunstyrelseförvaltning och demokratiberedning.
- Att beredningen utgår från innehåll i Alesamverkans bifogade förslag.

För Alesamverkan, genom Henrik Fogelklou

PROTOKOLL

Demokratiberedningen

Sammanträdesdatum: 2026-04-20

DB § 3

KS 2026/239

Initiativärende - förslag till nya arvodesbestämmelser från Henrik Fogelklou (M)

Beslut

Demokratiberedningen noterar informationen.

Sammanfattning

Demokratiberedningen diskuterar kring initiativärendet gällande:

- Arvodesnivåerna och med koppling till de olika förtroendeuppdragen
- Arvode med koppling till ordförandeuppdraget
- Arvode för gruppledare

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

Diarienummer: 2026/239

Datum: 17 april 2026

Handläggare: Kommunjurist Adam Strandberg Hassellind

E-post: adam.strandberg-hassellind@ale.se

Rättsutredning avseende förslag till nya bestämmelser i arvodesbestämmelserna

Bakgrund till ärendet

Kommunstyrelsen har efter väckt initiativärende och beslut (KS 2026-04-07 § 68) inkommit med ett förslag till nya arvodesbestämmelser och beslutat att dessa ska beredas av kommunstyrelseförvaltningen och demokratiberedningen. Av beslutet framgår att beredningen ska utgå från innehåll i Alesamverkans bifogade förslag (handlingsid KS 2026.1340) och att beredningsunderlaget ska kompletteras med en ändrad beräkningskonstruktion vad gäller ersättning till gruppledare för partigrupp i kommunfullmäktige. Den ändrade beräkningskonstruktionen skiljer sig från den tidigare på så sätt att ersättningen differentieras utifrån antal fullmäktigemandat i partigruppen. Slutligen anger beslutet att beredningen även ska beakta hur den föreslagna organisationen påverkar möjligheten att bemanna uppdrag med tillräcklig kompetens, kontinuitet och bredd, samt hur detta påverkar insyn och delaktighet i den demokratiska processen.

Syfte och avgränsning

Rättsutredningen syftar till att pröva om beredningsunderlaget är förenligt med kommunallagens bestämmelser om ekonomisk ersättning till förtroendevalda och med de allmänna kommunalrättsliga principer som har bäring på frågan. Frågor om den föreslagna organisationens konsekvenser för bemanning, insyn och delaktighet behandlas inte i denna utredning.

Frågeställningar

Den första frågan är om det är förenligt med kommunallagen att i bilaga 5 till arvodesbestämmelserna införa de skyldigheter som anges i Alesamverkans förslag, det vill säga prioriterad fysisk närvaro, tio verksamhetsbesök per år, månatliga en-till-en-samtal mellan ordförande och kommunstyrelsens ordförande samt obligatorisk närvaro för kommunfullmäktiges ordförande vid kommunstyrelsens sammanträden. Frågan gäller ytterst om arvodesbestämmelserna är ett rättsligt korrekt instrument för att reglera uppdragsskyldigheterna.

Den andra frågan är om det är förenligt med kommunallagen att tillämpa samma ersättningssystem, bestående av både arvode och ersättning för förlorad arbetsförtjänst, för samtliga förtroendevalda med undantag för kommunalrådet och oppositionsrådet.

Den tredje frågan är om det är förenligt med kommunallagen att ha ”risktillägg” för vissa ordförandeuppdrag.

Den fjärde frågan är om det är förenligt med kommunallagen att ta bort årsarvoden för vissa ordförandeposter och ersätta dessa med annan ersättningsform.

Den femte frågan är om det är förenligt med kommunallagen att differentiera ersättningen till gruppledare för partigrupp i kommunfullmäktige utifrån antalet mandat i partigruppen.

Gällande rätt

Förtroendevald är enligt 4 kap. 1 § KL ledamöter och ersättare i fullmäktige, nämnder och fullmäktigeberedningar, de som fullgör förtroendeuppdrag på heltid eller betydande del av heltid enligt 2 § första stycket samt revisorer. Med förtroendevalda avses också ledamöter och ersättare i den beslutande församlingen, förbundsstyrelsen eller någon annan nämnd, de beslutande församlingarnas beredningar samt revisorer i ett kommunalförbund.

I 4 kap. 12–18 §§ kommunallagen, förkortad KL, framgår grundläggande bestämmelser om ersättning till förtroendevalda. Av 12 § följer att förtroendevalda har rätt till skälig ersättning för de arbetsinkomster som de förlorar när de fullgör sina uppdrag. Detta är något som fullmäktige ska besluta om enligt 15 §. Fullmäktige får enligt 16 § första stycket också besluta att förtroendevalda i skälig omfattning ska få, bland annat, arvode för det arbete som är förenat med uppdraget, pension och andra ekonomiska förmåner. Om fullmäktige beslutar att sådana arvoden enligt 16 § ska betalas ut, ska arvodet bestämmas till lika belopp för lika uppdrag, vilket framgår av andra stycket i bestämmelsen.

Bestämmelsen i 12 § (rätt till skälig ersättning för förlorade arbetsinkomster och andra ekonomiska förmåner) gäller inte för förtroendevalda som fullgör ett förtroendeuppdrag på heltid eller betydande del av heltid (se 2 §), vilket följer av 17 §. Det följer även av 17 § att arvodet ska bestämmas till lika belopp för lika uppdrag (16 § andra stycket) inte gäller för sådan förtroendevald som fullgör ett förtroendeuppdrag på heltid eller betydande del av heltid enligt 2 § (kommunalsråd, o.d.).

Med *förtroendeuppdrag på heltid eller betydande del av heltid* framgår enligt förarbeten att en naturlig gräns kan vara 40 procent av heltid, men att gränsdragningen utifrån lokala förhållanden och omständigheterna i det enskilda fallet kan variera. Det framgår också att kommuner har en betydande frihet att utforma kommunalrådsinstitutet utifrån egna utgångspunkter (prop. 2016/16:171, s. 310–311). Av äldre förarbeten framgår att grundtanken mellan denna distinktion är att större politiska uppdrag snarare ska ses som ett slags huvudsaklig sysselsättning, och inte som enstaka frånvaro från ordinarie arbete.

Av den anledningen ska sådana större uppdrag i stället ersättas enbart med fasta arvoden och inte med ersättning för förlorad arbetsförtjänst. Gränsen vid cirka 40 procent av heltid används för att skilja sådana uppdrag från mindre uppdrag, där ersättning för faktisk inkomstförlust fortfarande anses rimlig (prop. 1982/83:97, s. 24–25).

Vad som sagts ovan innebär alltså att den som fullgör ett förtroendeuppdrag på heltid eller betydande del av heltid inte ska erhålla ersättning för förlorad arbetsförtjänst samt att dennes ersättning inte behöver vara lika för lika uppdrag. Motsatsvis innebär det också att den som inte fullgör ett sådant större förtroendeuppdrag har rätt till ersättning för förlorad arbetsförtjänst samt att eventuella arvoden som fullmäktige beslutar om ska vara lika belopp för lika uppdrag.

Enligt 5 kap. 72 § KL ska fullmäktige i en arbetsordning meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för fullmäktiges sammanträden och handläggningen av ärenden. Enligt 6 kap. 44 § KL ska fullmäktige utfärda reglementen med närmare föreskrifter om nämndernas verksamhet och arbetsformer. Uppdragsskyldigheter för förtroendevalda i nämnderna regleras således i reglemente, medan motsvarande för fullmäktiges ledamöter regleras i arbetsordningen.

Enligt 4 kap. 29–32 §§ KL får kommuner ge ekonomiskt bidrag och annat stöd till politiska partier för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin (partistöd). Partistöd får ges ut till de politiska partier som är representerade i fullmäktige. Fullmäktige ska besluta om partistödets omfattning och formerna för det, och mottagarna ska årligen redovisa att stödet använts för sitt ändamål.

Rättslig bedömning

Första frågan – uppdragsskyldigheter i arvodesbestämmelserna

Arvodesbestämmelsernas rättsliga funktion är att reglera ekonomisk ersättning till förtroendevalda. De utgör inte ett instrument för att reglera det materiella innehållet i de förtroendeuppdrag som finns i kommunen. Uppdragsskyldigheter för ledamöter i kommunstyrelsen och övriga nämnder ska regleras i nämndens reglemente enligt 6 kap. 44 § KL, medan motsvarande för kommunfullmäktige ska regleras i arbetsordningen enligt 5 kap. 72 § KL. Vad gäller kommunala bolag och liknande, ska dessa uppdragsskyldigheter framgå av bolagsordning eller ägardirektiv.

Att införa materiella uppdragsskyldigheter, såsom närvarokrav, verksamhetsbesök och vissa regelbundna möten, i arvodesbestämmelserna är därmed inte ett korrekt tillvägagångssätt. Detta får emellertid framgå av arvodesbestämmelserna, men förutsätter då att själva uppdragsskyldigheterna har beslutats och antagits i kommunfullmäktiges arbetsordning, i berörd nämnds reglemente samt i bolagsordning eller ägardirektiv för de kommunala bolagen. Det är med andra ord inte möjligt att skapa nya uppdragsskyldigheter i arvodesbestämmelserna.

Punkten om obligatorisk närvaro för kommunfullmäktiges ordförande vid kommunstyrelsens sammanträden aktualiserar därutöver en organisatorisk fråga. Kommunfullmäktiges ordförande är inte ledamot i kommunstyrelsen om inte fullmäktige har beslutat att samma person är ledamot eller ersättare i kommunstyrelsen. En närvaroplikt för en person som inte ingår i organet är en organisatorisk reglering som bör hanteras i kommunstyrelsens reglemente, inklusive frågor om yttranderätt och hantering vid sekretesskyddade delar av sammanträdet. Det är i denna del emellertid inte klart huruvida ett sådant införande i kommunstyrelsens reglemente över huvud taget är gångbar. Anledningen till det är eftersom 6 kap. 44 § KL endast reglerar nämndernas verksamhet och arbetsformer. Formellt så ingår inte kommunfullmäktiges ordförande i nämnden, och det är av den anledningen svårt att se hur en sådan föreslagen förpliktelse är förenlig med den nyss nämnda bestämmelsen. I stället bör denna fråga lämpligen hanteras inom ramen för fullmäktiges arbetsordning samtidigt som bestämmelser om närvarorätt m.m. måste föras in i reglementet.

Förvaltningens bedömning är att skyldigheter enligt bilaga 5 inte ska införas i arvodesbestämmelserna. De skyldigheter som bedöms önskvärda bör i stället beredas för införande i berörda nämnders reglementen, kommunfullmäktiges arbetsordning samt bolagsordningar och ägardirektiv för de kommunala bolagen.

Andra frågan – enhetligt ersättningssystem

Bilaga 1 till arvodesbestämmelserna innehåller en förteckning över förtroendeuppdrag med en sysselsättningsgrad motsvarande 40 procent av heltid eller mer. Följande uppdrag anges.

- Kommunstyrelsens ordförande
- Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande
- Utbildningsnämndens ordförande
- Utbildningsnämndens 1:e vice ordförande
- Socialnämndens ordförande
- Socialnämndens 1:e vice ordförande

- Samhällsbyggnadsnämndens ordförande
- Samhällsbyggnadsnämndens 1:e vice ordförande

Det följer av gällande rätt att förtroendeuppdrag med en sysselsättningsgrad över 40 procent av heltid i regel inte ska erhålla ersättning för förlorad arbetsförtjänst. Eftersom förslaget innebär att vissa förtroendeuppdrag som redan har en sysselsättningsgrad över 40 procent av heltid också skulle få ersättning för förlorad arbetsförtjänst, strider förslaget mot gällande rätt.

Tredje frågan – tillägg för vissa ordförandeuppdrag

För att kunna bedöma om det tillägg för särskilt utsatta ordförandeuppdrag (hädanefter benämnt ”risktillägg”) är förenligt med 4 kap. 16 § andra stycket KL krävs att tilläggets grund är tydligt redovisad. Av underlaget framgår inte entydigt vad tillägget är avsett att kompensera för, eller hur beloppsdifferentieringen motiveras.

Om tillägget är avsett att spegla skillnader mellan olika nämnders verksamhet i fråga om arbetsbelastning, komplexitet eller ansvarets karaktär, ligger det inom ramen för vad 4 kap. 16 § andra stycket KL medger. Bestämmelsens krav på lika belopp för lika uppdrag förutsätter att uppdragen är jämförbara. Ordförandeuppdrag i olika nämnder är regelmässigt inte lika uppdrag i bestämmelsens mening, eftersom nämndernas verksamhetsområden, ärendemängd och beslutsbefogenheter skiljer sig åt. En differentiering mellan ordförandeuppdrag i olika nämnder är i sig inte oförenligt med kommunallagen. Det ska dock noteras att de ordförandeuppdrag som har en sysselsättningsgrad över 40 procent av heltid är undantagna från kravet att lika belopp för lika uppdrag.

Om tillägget däremot är avsett för att kompensera för något utöver uppdragets omfattning och karaktär, exempelvis för utsatthet, hot eller mediebevakning, aktualiseras sannolikt likställighetsprincipen i 2 kap. 3 § KL och kravet på sakliga skäl för differentieringen. Ett sådant tillägg förutsätter att grunden kan redovisas och dokumenteras. Om grunden inte kan motiveras på sakliga skäl, eller om tillägget i praktiken träffar uppdrag som är jämförbara med uppdrag som inte får tillägget, finns en rättslig risk att beslutet kan upphävas vid laglighetsprövning enligt 13 kap. KL.

Förvaltningens bedömning är att ett tillägg kan införas, men att dess grund, tillämpningsområde och beloppsdifferentiering måste redovisas i beslutsunderlaget innan tillägget antas.

Fjärde frågan – borttagande av vissa årsarvoden

Kravet på lika belopp för lika uppdrag i 4 kap. 16 § andra stycket KL gäller även ersättningens form. Att vissa ordförandeuppdrag har årsarvode medan andra har sammanträdesarvode är oförenligt med lagen endast om uppdragen inte är lika i bestämmelsens mening.

Årsarvode används normalt för uppdrag som innefattar löpande ansvar mellan sammanträden, representationsuppgifter, beredningsansvar, beslutanderätt genom delegation och tillgänglighet utöver sammanträdestid. Om ett sådant uppdrag görs om till sammanträdesarvoderat uppstår en diskrepans mellan uppdragets faktiska innehåll och ersättningens form, som kan ifrågasättas både utifrån 4 kap. 16 § andra stycket KL och utifrån kravet på skälig ersättning i 4 kap. 16 § första stycket KL.

Förvaltningens bedömning är att borttagande av årsarvode för vissa ordförandeuppdrag förutsätter en dokumenterad bedömning av dessa uppdrags faktiska innehåll och en motivering av att de inte är jämförbara med de uppdrag som behåller årsarvode. En sådan bedömning saknas i underlaget och behöver kompletteras innan förslaget kan antas.

Femte frågan – differentierad gruppleदारersättning

Uppdraget som gruppleदार för en partigrupp i kommunfullmäktige är inte ett förtroendeuppdrag i kommunallagens mening. Av 4 kap. 2 § KL framgår att förtroendevalda är ledamöter och ersättare i fullmäktige, nämnder och fullmäktigeberedningar samt revisorer. Gruppleदार utses internt inom en partigrupp och har ingen funktion i den kommunala organisationen enligt kommunallagen.

Eftersom gruppleदारskapet inte utgör ett förtroendeuppdrag saknas rättslig grund för att bevilja arvode för uppdraget enligt 4 kap. 16 § första stycket KL. Bestämmelsens tillämpningsområde är begränsat till det arbete som är förenat med ett förtroendeuppdrag.

Ekonomiskt stöd till partigrupper i fullmäktige regleras i stället genom partistödet i 4 kap. 29–32 §§ KL. Partistödet får differentieras utifrån mandat i fullmäktige, beslutas av fullmäktige och är föremål för krav på årlig redovisning enligt 4 kap. 31 § KL. Att i stället kanalisera ekonomiskt stöd till partigrupper genom en differentierad gruppleदारersättning i arvodesbestämmelserna innebär att partistödssystemets reglering och transparenskrav kringgås samt riskerar att dubbelkompenseras.

Förvaltningens bedömning är att förslaget om att i arvodesbestämmelserna medge gruppleदारarvode saknar rättslig grund och dessutom utgör ett kringgående av partistödssystemet i 4 kap. 29–32 §§ KL. Om ytterligare stöd till partigrupperna bedöms önskvärt bör detta hanteras genom en höjning eller omfördelning inom partistödet. Partistödet innehåller för närvarande även ett mandatstöd, vilket innebär att en sådan föreslagen differentiering utifrån antalet mandat redan görs.

Sammanfattande slutsatser

Att införa uppdragsskyldigheter i bilaga 5 till arvodesbestämmelserna bör inte införas utan att först i berörda nämnders reglementen, kommunfullmäktiges arbetsordning samt de kommunala bolagens bolagsordningar eller ägardirektiv, besluta och anta sådana uppdragsskyldigheter. Arvodesbestämmelserna får efter sådant beslut och antagande reglera den ekonomiska ersättningen.

Ersättning för förlorad arbetsförtjänst ska inte utgå till förtroendevalda vars uppdrag fullgörs på heltid eller betydande del av heltid, det vill säga uppdragen i bilaga 1 till arvodesbestämmelserna.

Ett tillägg för vissa ordförandeuppdrag kan införas, men förutsätter att tilläggets grund och beloppsdifferentiering redovisas och kan motiveras på sakliga skäl.

Borttagande av årsarvode för vissa ordförandeuppdrag förutsätter en dokumenterad bedömning av att dessa uppdrag inte är jämförbara med de uppdrag som behåller årsarvode.

Gruppleदारarvode saknar rättsligt stöd i 4 kap. 16 § KL. Ekonomiskt stöd till partigrupper ska hanteras inom ramen för partistödet i 4 kap. 29–32 §§ KL.

I tjänsten,

Adam Strandberg Hassellind

Kommunjurist

Demokrati

TJÄNSTEUTLÅTANDE

1(3)

Kommunledningsförvaltningen
Diarienummer: 2026/239
Datum: 2026-04-23
Kommunchef Maria Kosterlind Reinholdsson

Kommunstyrelsen

Initiativärende från Henrik Fogelklou (M) – förslag till nya arvodesbestämmelser för förtroendevalda med flera

Förslag till beslut

Förvaltningen överlämnar ärendet utan förslag till beslut.

Om beslut fattas om nya arvodesbestämmelser för förtroendevalda med flera föreslås att

Förändringar i arvodesbestämmelser och arbetsordning med anledning av beslutet hanteras som verkställighet enligt bilaga.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Henrik Fogelklou (M) har lämnat in ett initiativärende om förslag till nya arvodesbestämmelser. Förslaget innebär förändringar i arvodesnivåer för årsarvoderade förtroendevalda, att vissa uppdrag inte längre arvoderas med årsarvode samt att arvodesbestämmelsernas förteckning över arbetsuppgifter för årsarvoderade utökas.

Henrik Fogelklou (M) har även lämnat in ett initiativärende om förslag till ny politisk organisation. Förslaget innebär förändrade antal ledamöter och ersättare i kommunens nämnder och styrelser för helägda bolag, samt att fullmäktiges demokratiberedning avskaffas. Förslaget om ny politisk organisation hanteras i ett eget ärende, men de båda förslagen är sammankopplade.

Förvaltningens bedömning är att initiativärendet i delar är förenligt med kommunallagen, men att flera punkter förutsätter ändringar i andra styrande dokument eller är direkt oförenliga med gällande rätt.

Maria Kosterlind Reinholdsson
Kommunchef

Patrik Skog
Demokratichef

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 2026-04-07 § 68
- Initiativärende, 2026-04-07
- Alesamverkans förslag till ändringar – arvodesbestämmelser, 2026-04-07
- Arvodesbestämmelser för förtroendevalda med flera i Ale kommun, antagen av kommunfullmäktige genom 2023-06-19 § 108
- Rättsutredning avseende förslag till nya bestämmelser i arvodesbestämmelserna, 2026-04-17
- Bilaga med förändringar reglemente, arbetsordning och bolagsordningar
- Beslut DB 2026-04-20 §

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade den 7 april 2026 (§ 68) att låta kommunledningsförvaltningen och demokratiberedningen bereda ett initiativärende från Henrik Fogelklou (M) avseende Alesamverkans förslag till nya arvodesbestämmelser. Beredningen ska därutöver kompletteras med en differentierad beräkningsmodell för gruppleदारarvode utifrån antal fullmäktigemandat samt belysa hur den föreslagna organisationen påverkar bemanning, kontinuitet, insyn och delaktighet i den demokratiska processen. Detta tjänsteutlåtande prövar förslaget förenlighet med 4 kap. 12–18 §§ kommunallagen (KL) och de övriga aspekter som beslutet anger.

Förvaltningens bedömning

Kommunstyrelseförvaltningens bedömning är att förslaget i delar är förenligt med KL, men att flera punkter förutsätter ändringar eller är direkt oförenliga med gällande rätt. De föreslagna preciseringarna i bilaga 5 (prioriterad fysisk närvaro vid OG/OLG, tio verksamhetsbesök per år, månatliga en-till-en-samtal samt obligatorisk närvaro för kommunfullmäktiges ordförande vid kommunstyrelsens sammanträden) kan införas, men förutsätter att motsvarande skyldigheter först regleras i fullmäktiges arbetsordning och i berörda nämnders reglementen. Arvodesbestämmelserna kan inte i sig konstituera nya uppdragsskyldigheter.

Förslaget om en enhetlig ersättningsmodell med både arvode och förlorad arbetsförtjänst för samtliga förtroendevalda utöver kommunalråd och oppositionsråd är oförenligt med 4 kap. 17 § KL, eftersom flera av de uppdrag som anges i bilaga 1 till arvodesbestämmelserna fullgörs på minst 40 procent av heltid och därmed är undantagna från rätten till ersättning för förlorad arbetsförtjänst. Däremot finns inget hinder mot att ge vissa ordföranden ett tillägg för uppdragets särskilda utsatthet, eftersom ordförandeskap i olika nämnder inte utgör lika uppdrag i den mening som avses i 4 kap. 16 § andra stycket KL. Att ta bort årsarvodet för vissa angivna uppdrag och i stället ersätta dessa med sammanträdesarvoden är möjligt, men kräver en saklig motivering till varför uppdragen inte är jämförbara med övriga årsarvoderade uppdrag.

Den föreslagna differentieringen av gruppleदारersättning utifrån antal mandat är problematisk eftersom rollen som gruppleदार är en partiintern angelägenhet och inte ett förtroendeuppdrag i 4 kap. 16 § första stycket andra punkten KL:s mening.

Sammantaget bedöms förslaget kunna stärka tydlighet och kontinuitet i vissa centrala uppdrag, men samtidigt riskera att minska bredden bland förtroendevalda som har praktisk möjlighet att åta sig uppdrag, samt koncentrera insyn och delaktighet till ett mindre antal centrala roller.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Förslaget kan påverka kommunens kostnader för den politiska organisationen. Någon fullständig ekonomisk analys görs inte i detta tjänsteutlåtande.

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Bedöms som ej tillämpligt i detta ärende.

Remiss och samberedning

Ärenden rörande arvoden ska beredas inom demokratiberedningen inför förslag i kommunfullmäktige.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets påverkan och genomförande

Om beslut fattas om förändringar i den politiska organisationen måste nuvarande reglemente, arbetsordning för kommunfullmäktige samt bolagsordningar förändras. Dessa förändringar kan hanteras som verkställighet under förutsättning att det finns tillräckligt preciserade beslut.

Beslutet skickas till:

Avdelning demokrati

1. Kan man ha differentierade arvoden om du har under 40% eller över 40% uppdrag? Politiken räknar på antal timmar.

Svar på frågan

Ja. Det är tillåtet att differentiera arvodesnivåer mellan grupperna ”40-procentare” och ”icke 40-procentare”. Exempelvis kan kommunens timarvode för sammanträden och förrättningar vara 203,50 kr per timme samtidigt som det beräknade arvodet per timme för uppdraget som socialnämndens ordförande (som i exemplet är en s.k. 40-procentare) är det dubbla, eller något annat.

Det är även tillåtet att differentiera inom gruppen 40-procentare. Principen om lika arvode för lika uppdrag gäller inte för denna grupp förtroendevalda.

För gruppen ”icke 40-procentare” gäller lika arvode för lika uppdrag enligt 4 kap. 16 § kommunallagen. Eventuella skillnader i arvode mellan förtroendevalda i denna grupp behöver därför motiveras med motsvarande skillnader mellan deras respektive uppdrag.

Förtydligande av begreppet 40-procentare och vad som i lag och förarbeten sägs om skillnader i ersättningssystem mellan dessa och andra förtroendevalda

Vi vill också göra ett förtydligande av vad som ligger i begreppet ”40-procentare”. Många av bestämmelserna i lagstiftningen skiljer mellan de förtroendevalda som omfattas av 4. kap 2 § kommunallagen, och övriga förtroendevalda. Den första gruppen är de som fullgör förtroendeuppdrag på heltid eller betydande del av heltid. Enligt förarbeten kan 40 procent anses vara en naturlig gräns för vad som är betydande del av heltid.

Ett sätt att tänka kring skillnaden mellan dessa grupper är att den första gruppen är ”heltidspolitiker” (i en vidare mening som här inkluderar mer omfattande deltidsuppdrag) och den andra är ”fritidspolitiker”. Benämningarna används inte i lag eller förarbeten utan har ett pedagogiskt syfte i detta sammanhang. Gränsdragningsproblematiken gör att en ganska liten skillnad i ett uppdrags omfattning kan påverka huruvida en förtroendevald räknas som heltids- eller fritidspolitiker. I lagens mening är det dock olika grupper som ska behandlas olika. I *Kommunallagen: en kommentar* finns följande att läsa om detta: ”I förarbetena till lagstiftningen uttalas att heltidsuppdrag och de mer omfattande deltidsuppdragen från ersättningssynpunkt bör jämföras med ett vanligt arbete.”

Det är enligt denna logik som kommunallagen inte ger ”heltidspolitiker” rätt till ersättning för förlorade arbetsinkomster. I prop. 1982/83:97¹ ges uttryck för uppfattningen att då en förtroendevald tar ett förtroendeuppdrag på heltid eller mer omfattande deltid kan det ”visserligen leda till ändrade inkomstförhållanden men knappast i vedertagen mening till förlorad arbetsförtjänst” (s. 24). Alternativet, att rätten till ersättning för förlorad arbetsinkomst skulle gälla även kommunalråd med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid diskuteras i propositionen. Följden av ett sådant system skulle bli att ersättning för ”heltidspolitiker” beror på deras inkomstförhållanden vid valtilfället. Detta anses inte önskvärt i propositionen, som ligger till grund för nuvarande bestämmelser i lag.

Av detta följer att det är naturligt att vad som är ett skäligt arvode (räknat per timme uppdraget beräknas uppta) kan skilja sig åt mellan grupperna. Ett skäligt arvode för en ”fritidspolitiker” kan

¹ Propositionen låg till grund för nuvarande bestämmelser om förlorad arbetsinkomst och heter *Regeringens proposition om de förtroendevaldas arbetsförsäkringar i kommuner och landstingskommuner, m.m.*

vara lägre än vad som är skäligt för en "heltidspolitiker", där ett skäligt arvode bör vara jämförligt med ett vanligt arbete. Även detta resoneras kring i prop. 1982/83:97. Av propositionen framgår att gruppen "fritidspolitiker", det vill säga de som omfattas av rätt till ersättning för förlorade arbetsinkomster, "[bör] kunna ersättas med ett särskilt arvode per sammanträde som då utgör en för alla lika ersättning för den prestation som engagemanget i ett kommunalt uppdrag måste anses utgöra" (s. 25).

Sammantaget framgår en grundläggande skillnad mellan de två grupperna med avseende på hur lag och förarbeten tänker sig deras respektive ersättningssystem. För "heltidspolitiker" ska ersättningen bestå av arvode, som *ska vara jämförlig med ersättning/ lön för ett vanligt arbete*. För "fritidspolitiker" ska ersättningen bestå av ersättning för förlorade arbetsinkomster. Utöver denna ersättning bör dessa förtroendevalda kunna ersättas med ett arvode som skälig ersättning för engagemanget i förtroendeuppdraget. Denna ersättning behöver *inte* vara jämförlig med ersättning/lön för ett vanligt arbete *eftersom den förtroendevalda har rätt till ersättning för förlorade arbetsinkomster*.

- 2. Hur hanterar man att du har 203 kr i timarvode som grund för beräkning av arvode som ger en pensionsförlust. En som har 70 tkr i månadslön då blir timkostnaden 417 före skatt i jämförelse med föreslaget timarvode som är 203,50. Hur får kommunen hantera mellanskillnaden mellan den förtroendevaldas pensionsavsättning som arbetsgivaren gör i förhållande till den förlust som görs i och med tjänstledigheten för politiska uppdrag.**

Svar på frågan

Rätt till ersättning för förlorad pensionsförmån faller inte bort för att en förtroendevald får "kommunal pension" (OPF-pensionen). Det innebär att en förtroendevald får *både* pension på arvodet (OPF-pensionen) *och* ersättning för förlorad pensionsförmån som uppkommer i samband med sådan förlorad arbetsinkomst som ersätts. Den kommunala pensionen – pensionen på arvodet – förhindrar med andra ord inte att förlorad pensionsförmån ersätts av kommunen.

Siffran 4,5 procent förekommer av naturliga skäl i både den kommunala pensionen och i den schabloniserade ersättningen för förlorad pensionsförmån, eftersom de två stora tjänstepensionsavtalen för privatanställda avsätter just 4,5 procent av inkomsten. Dessa två delar ska inte förväxlas och beskrivs nedan.

OPF-pension

Alla förtroendevalda som får arvode, får även en pensionsavsättning i form av 4,5 procent av det totala arvodet under ett år. Detta kallas även för "kommunal pension" och påverkar inte eventuell ersättning för förlorad pensionsförmån som uppkommer i samband med ledighet från anställning och förlorade arbetsinkomster. Pensionsavsättningens storlek regleras i kommunens nuvarande bestämmelser om omställningsstöd och pension till förtroendevalda, som benämns OPF-KR 18. Om fullmäktige antar OPF-KR 26, enligt förvaltningens förslag, är avsättningen framöver 6 procent av arvodet.

Ersättning för förlorad pensionsförmån

I nuvarande bestämmelser beräknas ersättning för förlorad pensionsförmån schablonmässigt till 4,5 procent av den förlorade arbetsinkomsten. Ersättningen är att anse som skälig eftersom de två stora tjänstepensionsavtalen för privatanställda avsätter just 4,5 procent. Om den förtroendevalda kan visa en större faktisk förlorad pensionsförmån, exempelvis till följd av ett mer förmånligt tjänstepensionsavtal, så ersätter kommunen även detta. Denna situation kan exempelvis uppstå för den som har en årsinkomst överstigande 7,5 inkomstbasbelopp (motsvarar

2026 en månadslön på 52 125 kr), över vilken tjänstepensionsavtalen avsätter en avsevärt högre andel än 4,5 procent.

Kommunens förvaltning har under tiden dessa bestämmelser funnits inte varit med om att någon förtroendevald yrkat på ersättning för förlorad pensionsförmån som är större än schablonen. I förvaltningens förslag har därför möjligheten att få ersättning för förlorad pensionsförmån större än schablonen tagits bort för att förenkla för förvaltningen och för kommunens förtroendevalda. Förvaltningen bedömer att detta ryms inom vad som avses med skälig ersättning för förlorad arbetsinkomst och andra ekonomiska förmåner. Om kommunstyrelsen vill föreslå att möjligheten till högre ersättning ska kvarstå som i nuvarande bestämmelser ser förvaltningen inga hinder för detta.

Effekt på allmän pension

Utöver den "kommunala pensionen" (OPF-pensionen) på arvudet och ersättningen för förlorad pensionsförmån i form av förlorad tjänstepension behöver den allmänna pensionen beaktas. Den allmänna pensionen beräknas efter den pensionsgrundande inkomsten (PGI). När PGI beräknas ingår både inkomst från anställning och inkomst i form av arvoden och ersättningar för förtroendeuppdrag. Förlorad arbetsinkomst från arbetsgivaren till följd av förtroendeuppdrag ersätts av kommunen och därmed påverkas inte den förtroendevaldas PGI. Någon förlust av pensionsförmån i form av allmän pension till följs av förtroendeuppdrag i kommunen föreligger därför inte.

3. Hur kan man hantera de 6% i OPF så att de inte betalas ut i "lön" utan placeras i någon form av pensionslösning (Kungälvsmodellen?)

Vi tolkar frågan som att den inte avser den procentandel av arvudet som (i enlighet med gällande OPF-bestämmelser) redan idag avsätts i pensionslösning genom KPA², utan ersättningen för förlorad pensionsförmån som idag betalas ut kontant tillsammans med övriga arvoden och ersättningar. "Kungälvsmodellen" är, vad vi förstår, just att hantera ersättning för förlorad pensionsförmån som en pensionsavgift på samma sätt som redan sker med OPF-pension på arvode. Frågan är viderabefordrad till kommunens pensionshandläggare som återkommer.

Kärnan i rättsutredningen

Rättsutredningen består av fem olika frågor som besvaras. Jag går nu igenom alla frågor så kortfattat jag kan.

Fråga 1 är om man kan föra in arbetsuppgifter i arvodesbestämmelserna. Svaret är att man bara kan det om samma arbetsuppgifter redan står i arbetsordningen eller reglementen. Arvodesbestämmelserna hanterar ekonomisk ersättning och inte vad man ska göra.

Fråga 2 är om man kan ha samma ersättningssystem (arvode + förlorad arbetsförtjänst) för alla förutom kommunalrådet och oppositionsrådet. Svaret är att de som har över 40% i årsarvode (i sysselsättningsgrad) som utgångspunkt inte ska få förlorad arbetsförtjänst.

Fråga 3 är om man kan införa ett "risktillägg" för vissa ordförandeuppdrag. Svaret är att man kan införa ett sådant tillägg. Man måste dock motivera varför risktilläggen är olika. Om sysselsättningsgraden är över 40% behöver man inte motivera.

² I nuvarande bestämmelser OPF-KR 18 är det dock 4,5 procent som avsätts. 6 procent ska avsättas enligt OPF-KR 26 som förvaltningen föreslår att anta som nya bestämmelser.

Fråga 4 är om man kan ta bort vissa årsarvoden och i stället ersätta dessa med sammanträdesarvode. Svaret är att det går att göra, så länge man visar att varför dessa uppdrag inte är jämförbara med andra.

Fråga 5 är om man kan ha olika gruppleदारarvoden beroende på hur många mandat som ingår i partigruppen. Svaret är att det inte är ett arvode, eftersom "gruppleदार" inte är vald av någon kommunal beslutande församling (typ KF). Det är i stället en fråga om ett partistöd (mandatstöd). Att ha olika ersättning beroende på antal mandat är OK, men ska bestämmas i "Bestämmelser om kommunalt partistöd". Om partiet vill att gruppleдарen själv ska få ett arvode så får partiet bestämma det själva och betala ut detta.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

1(3)

Kommunledningsförvaltningen
Diarienummer: 2026/241
Datum: 2026-04-23
Kommunchef Maria Kosterlind Reinholdsson

Kommunstyrelsen

Initiativärende - Förslag till nya partistöd

Förslag till beslut

Förvaltningen överlämnar ärendet utan förslag till beslut.

Om beslut fattas om förändringar i partistödet föreslås att

Förändringar i partistödet hanteras som verkställighet.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Henrik Fogelklou (M) har inkommit med initiativärende med förslag om ändring av partistödet.

Maria Kosterlind Reinholdsson
Kommunchef

Patrik Skog
Demokratichef

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut 2026-04-07 § 67
- Initiativärende från Henrik Fogelklou (M), inkommen 2026-03-31
- Förslag till ändringar – partistöd, inkommen 2026-04-01
- Jämförelsetabell – ändrat mandatstöd, 2026-04-17
- Beslut DB 2026-04-20

Ärendet

Henrik Fogelklou (M) har inkommit med initiativärende med förslag om ändring av partistödet. Förslaget är att ändra mandatstödet från 26,5% till 20%.

Förvaltningens bedömning

Det föreligger inga kommunalrättsliga hinder mot att ändra mandatstödet enligt förslag.

Frågan är ytterst politisk och förvaltningen avstår därför att framföra något förslag till beslut.

Ändrat mandatstöd från 26,5% av prisbasbelopp till 20% av prisbasbelopp hade enligt 2026 års PBB inneburit en minskning med 377 104 kr för hela året.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Ändrat mandatstöd från 26,5% av prisbasbelopp till 20% av prisbasbelopp hade enligt 2026 års PBB inneburit en minskning med 377 104 kr för hela året. Se jämförelsetabell.

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Remiss och samberedning

Ärenden rörande partistöd ska beredas inom demokratiberedningen.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets påverkan och genomförande

Om beslut fattas om förändringar mandatstödet måste Bestämmelser om kommunalt partistöd i Ale kommun, antagen av kommunfullmäktige 2015-11-30 § 175 ändras. Sådana ändringar kan hanteras som ren verkställighet.

Beslutet skickas till:

Demokratiberedningen

Vårt samlade förslagsdokument kommer absolut senast på torsdag fm.

Initiativärende "förslag till nya partistöd"

I syfte att och uppnå ett mer rättvis och modernt system samt hantera skattemedel respektfullt föreslås en ny politisk organisation, nya arvodesbestämmelser och nya partistöd.

Alesamverkans förslag i sin helhet, bifogas.

Vi vill därför

- att ärendet skickas på beredning av kommunstyrelseförvaltning och demokratiberedning.
- Att beredningen utgår från innehåll i Alesamverkans bifogade förslag.

För Alesamverkan, genom Henrik Fogelklou

Förslag till ändringar

Partistöd

Mandatstödet ändras från 26,5% till 20%

PROTOKOLL

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum: 2026-04-07

KS § 69

KS 2026/241

Initiativärende – förslag till nya partistöd från Henrik Fogelklou (M)

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att ärendet skickas på beredning av kommunstyrelseförvaltning och demokratiberedning.

Kommunstyrelsen beslutar att beredningen utgår från innehåll i Alesamverkans bifogade förslag.

Kommunstyrelsen beslutar att beredningen även ska beakta hur den föreslagna organisationen påverkar möjligheten att bemanna uppdrag med tillräcklig kompetens, kontinuitet och bredd, samt hur detta påverkar insyn och delaktighet i den demokratiska processen.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Deltagande i beslut

Socialdemokraternas ledamöter och Vänsterpartiets ledamot deltar ej i beslutet.

Sammanfattning

Ordförande Henrik Fogelklou (M) väcker ett initiativärende angående förslag till nya partistöd med följande förslag till beslut:

- Att mandatstödet ändras från 26,5% till 20%

Beslutsunderlag

- Initiativärende från Henrik Fogelklou (M), inkommen 2026-03-31
- Förslag till ändringar, inkommen 2026-04-01

Yrkande

Ordförande Henrik Fogelklou (M) yrkar bifall till förslagen i initiativet.

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum: 2026-04-07

Jessika Loftbring (C) yrkar

1. Att ett nytt system för partistöd, politisk organisation, samt arvodesbestämmelser tas fram, där syftet är att uppnå ett mer rättvist och modernt system.
2. Att beredningen även ska beakta hur den föreslagna organisationen påverkar möjligheten att bemanna uppdrag med tillräcklig kompetens, kontinuitet och bredd, samt hur detta påverkar insyn och delaktighet i den demokratiska processen.
3. Att ärendet skickas på beredning till kommunstyrelseförvaltningen, samt demokratiberedningen
4. Att beredningen som en del kan utgå från innehåll i Alesamverkans bifogade förslag

Beslutsgång

Ordförande Henrik Fogelklou (M) ställer proposition på Jessika Loftbrings (C) fyra att-satser var för sig och finner att kommunstyrelsen beslutar att bifalla att-sats 2 samt att avslå att-sats 1, 3 och 4.

Ordförande Henrik Fogelklou (M) ställer proposition på förslagen i initiativet och finner att kommunstyrelsen beslutar detsamma.

Protokollsanteckning

Socialdemokraterna lämnar följande protokollsanteckning:

Socialdemokraterna deltar i dagsläget inte i beslutet rörande föreslagna förändringar då vi inte på något sätt har insyn i vad som ligger bakom slutsatserna i förslagen.

Vänsterpartiet lämnar följande protokollsanteckning:

Vänsterpartiet avstår från beslutet i ärendet. Då det ej förts en dialog kring förslaget som skall beredas.

Beslutet skickas till

Kommunchef

Justerandes sign.	Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Demokratiberedningen

Sammanträdesdatum: 2026-04-20

DB § 5

KS 2026/241

Initiativärende - Förslag till nya partistöd från Henrik Fogelklou (M)

Beslut

Demokratiberedningen noterar informationen.

Sammanfattning

Demokratiberedningen diskuterar kring initiativärendet gällande:

- Partistödets användning och hantering
- Mandatstödet och gruppstödet storlek

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

Jämförelsetabell, mandatstöd

Prisbasbelopp (2026)

26,5 % av pbb avrundat

20 % av pbb avrundat

Första halvåret

59, 200

15, 688

11840

Andra halvåret

Helår

Parti	Mandat	Grundstöd	Nuvarande mandatstöd	Partistöd	Föreslagen ändring av mandatstöd	Parti	Mandat	Grundstöd	Nuvarande mandatstöd	Partistöd	Föreslagen ändring av mandatstöd	Parti	Summa helår
Socialdemokraterna	14	23, 680	219632	243, 312	165760	Socialdemokraterna	14	23, 680	219632	243, 312	165760	Socialdemokraterna	486, 624
Vänsterpartiet	4	23, 680	62752	86, 432	47360	Vänsterpartiet	4	23, 680	62752	86, 432	47360	Vänsterpartiet	172, 864
Miljöpartiet	1	23, 680	15688	39, 368	11840	Miljöpartiet	1	23, 680	15,688	39, 368	11840	Miljöpartiet	78,736
Framtid i Ale	2	23, 680	31376	55, 056	23680	Framtid i Ale	2	23, 680	31376	55, 056	23680	Framtid i Ale	110,112
Centerpartiet	3	23, 680	47064	70, 744	35520	Centerpartiet	3	23, 680	47064	70, 744	35520	Centerpartiet	141,488
Kristdemokraterna	3	23, 680	47064	70, 744	35520	Kristdemokraterna	3	23, 680	47064	70, 744	35520	Kristdemokraterna	141,488
Liberalerna	2	23, 680	31376	55, 056	23680	Liberalerna	2	23, 680	31376	55, 056	23680	Liberalerna	110,112
Moderaterna	10	23, 680	156880	180, 560	118400	Moderaterna	10	23, 680	156880	180, 560	118400	Moderaterna	361,120
Sverigedemokraterna	10	23, 680	156880	180, 560	118400	Sverigedemokraterna	10	23, 680	156880	180, 560	118400	Sverigedemokraterna	361,120
Totalt	49	213,120	768712	981,832	580160	Totalt	49	213,120	768712	981,832	580160	Totalt	1,963,664

Minskat mandatstöd per år enligt förslag

377104

TJÄNSTEUTLÅTANDE

1(5)

Kommunledningsförvaltningen
Diarienummer: 2025/529
Datum: 2026-04-16
Avdelningschef Patrik Skog

Kommunstyrelsen

Omställningsstöd och pension (OPF) för förtroendevalda i Ale kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta bestämmelser om omställningsstöd och pension (OPF-KR 26), att gälla från och med 2027-01-01.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

SKR har genom åren haft ett förslag på standardregelverk för förtroendevaldas pensioner med mera för lokalt antagande. Sedan 2014 benämns SKR:s regelverk OPF – förslag till bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda.

Demokratiberedningen föreslog 2025-10-06 (DB § 7) kommunstyrelsen att besluta om att anta den vid tiden senaste versionen av regelverket – OPF-KR 25. Kommunstyrelsen beslutade 2025-10-21 (KS § 233) att återremittera ärendet till förvaltningen för att bland annat utreda möjlighet att neka omställningsstöd vid fällande dom, som inte medgavs av OPF-KR 25.

Under 2025 har SKR tagit fram en ny version av bestämmelserna, benämnd OPF-KR 26. Förvaltningen bedömer att förändringarna i OPF-KR 26 innebär att samtliga uppdrag i kommunstyrelsens återremiss är besvarade.

Maria Kosterlind Reinholdsson
Kommunchef

Patrik Skog
Demokratichef

Beslutsunderlag

- Beslut KS § 233, 2025-10-21
- Beslut DB § 7, 2025-10-06
- Förslag till bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda OPF-KR 26
- Kommentarer till bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda OPF-KR 26
- Cirkulär – OPF-KR 26

Ärendet

SKR:s tar fram förslag till bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda - OPF

SKR har genom åren haft ett förslag på standardregelverk för förtroendevaldas pensioner med mera för lokalt antagande. Regelverken har haft olika benämningar, och anpassats utifrån ändrade förutsättningar i omvärlden.

Sedan 2014 benämns SKR:s regelverk OPF – förslag till bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda. En bärande tanke med OPF är att bestämmelserna ska underlätta och möjliggöra för förtroendevald att förena arbetsliv och uppdrag och därmed har bestämmelserna i möjligaste mån anpassats till de pensions- och omställningsavtal som gäller för anställda inom kommuner, regioner och kommunalförbund.

Dåvarande SKL:s styrelse beslutade i § 157/2018-09-14 att anta OPF-KL18. Nivån för pensionsavgift följde dåvarande tjänstepensionsavtal AKAP-KL. Sedan den 1 januari 2023 gäller pensionsavtalet AKAP-KR för anställda inom kommuner och regioner. Det helt avgiftsbestämda pensionsavtalet har pensionsavsättningar om 6 % respektive 31,5 %, vilket är högre än föreliggande avgiftsnivåer i OPF.

Styrelsen för SKR beslutade 2024-10-18 att revidera OPF-KL18 för att utjämna skillnaden i avgiftsnivåer. Regelverket bytte då namn till OPF-KL 25. SKR skulle vidare under 2025 se över regelverket i dess helhet. Översynen resulterade i en ny version av förslag till bestämmelser – OPF-KR 26.

Kommunstyrelsen återremitterade ärendet om OPF i oktober 2025

Demokratiberedningen föreslog 2025-10-06 kommunstyrelsen att besluta om att anta OPF-KR 25 (DB § 7). Kommunstyrelsen beslutade att återremittera ärendet med uppdraget:

- Att förvaltningen utreder, konsekvensbeskriver och återkommer med förslag i syfte att helt eller delvis stoppa omställningsstöd om man lämnar politiken pga fällande dom.
- Att förvaltningen utreder, konsekvensbeskriver och återkommer med förslag i syfte att omställningsstöd skall avräknas från första dag.

- Att förvaltningen utreder hur pensionsförutsättningarna ser ut för förtroendevalda och kommer med förslag så att dessa inte missgynnas i förhållande till ordinarie arbete.

OPF-KR 26 omfattar nya bestämmelser för stopp av omräkningsstöd och omedelbar avräkning av omställningsstöd

SKR:s styrelse beslutade 19 december 2025 att anta förslag till nya bestämmelser under benämningen OPF-KR 26. De nya reglerna föreslås gälla för uppdrag som tillträds efter valet 2026 eller senare. OPF-KR 26 innebär bland annat följande förändringar avseende omställningsstöd jämfört med OPF-KR 25:

- **Nekad rätt till omställningsstöd:** En ny regel införs som utesluter omställningsstöd vid fängelsedom på två år eller mer.
- **Omedelbar samordning av omställningsstöd med förvärvsinkomst:** Omställningsstöd samordnas med all inkomst redan från första året. I OPF-KR 25 undantogs förvärvsinkomster vid samordning av omställningsstöd under det första utbetalningsåret.

SKR rekommenderar att OPF-KR 26 antas med ikraftträdande tidigast den 15 oktober 2026 för att sammanfalla med starten av en ny mandatperiod. Syftet är att undvika förändringar av villkor under pågående mandatperiod och skapa förutsägbarhet och likvärdighet för de förtroendevalda.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer sammantaget att förändringarna i OPF-KR 26, jämfört med OPF-KR 25, innebär att de första två punkterna i kommunstyrelsens återremiss kan omhändertas genom att anta OPF-KR 26. Förvaltningens bedömning är att ett antagande av OPF-KR 26 innebär att förtroendevalda inte missgynnas i förhållande till ordinarie arbete med avseende på pensionsförutsättningar. Därmed bedömer förvaltningen att samtliga uppdrag i kommunstyrelsens återremiss är besvarade.

Förvaltningen bedömer att det av administrativa skäl är lämpligt att de nya bestämmelserna träder i kraft 2027-01-01.

Nekad rätt till omställningsstöd

Bestämmelserna i OPF-KR 26 innebär att kommunfullmäktige får besluta att en förtroendevald inte har rätt till omställningsstöd om den förtroendevalde dömts för ett brott på vilket fängelse i lägst två år kan följa och domen har fått laga kraft (kap. 2 § 2 OPF-KR 26). Detta motsvarar en av kommunallagens två grunder för att fullmäktige ska få återkalla uppdraget för en förtroendevald (4 kap. 9 § kommunallagen). SKR rekommenderar i övrigt att rätten till omställningsstöd ska vara starkt skyddad, för att inte rätten till omställningsstöd ska riskera att bli medel för otillbörlig påverkan av en förtroendevalds tjänsteutövning. Förvaltningen bedömer att denna förändring innebär en lämplig reglering av möjligheten för fullmäktige att helt eller delvis stoppa omställningsstöd om man lämnar politiken på grund av fällande dom.

Omedelbar samordning av omställningsstöd med förvärvsinkomst

Bestämmelserna i OPF-KR 26 innebär att omställningsstöd till förtroendevalda ska samordnas med förvärvsinkomster och/eller andra inkomster som ersätter förvärvsinkomster. I OPF-KR 25 gällde att det första årets utbetalning av omställningsstöd inte skulle samordnas med förvärvsinkomster. I OPF-KR 26 ska omställningsstöd samordnas från första året.

Pensionsförutsättningar för förtroendevalda i förhållande till ordinarie arbete

I sin kommentar till OPF-KR 26 anger SKR följande: ”Bestämmelserna i OPF-KR 26 ska underlätta och möjliggöra för förtroendevald att förena arbetsliv och uppdrag och bestämmelserna har i möjligaste mån anpassats till de pension- och omställningsavtal som gäller för anställda inom kommuner, regioner och kommunalförbund.” (s. 4)

Förvaltningens bedömning är att OPF-KR 26 innebär att förtroendevalda inte missgynnas i förhållande till ordinarie arbete med avseende på pensionsförutsättningar.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Ärendet saknar direkt koppling till kommunfullmäktiges mål.

Remiss och samberedning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets påverkan och genomförande

Beslutet genomförs genom att OPF-KR 26 träder i kraft 2027-01-01.

De nya reglerna tillämpas av lönekontorets pensionshandläggare i samverkan med den upphandlade pensionsleverantören.

Beslutet skickas till:

HR-avdelningen

Pensionshandläggare

PROTOKOLL

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum: 2025-10-21

KS § Klicka eller tryck här för att ange text.

KS 2025/529

Omställningsstöd och pension (OPF) för förtroendevalda i Ale kommun

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att återremittera ärendet med uppdraget:

Att förvaltningen utreder, konsekvensbeskriver och återkommer med förslag i syfte att helt eller delvis stoppa omställningsstöd om man lämnar politiken pga fällande dom.

Att förvaltningen utreder, konsekvensbeskriver och återkommer med förslag i syfte att omställningsstöd skall avräknas från första dag.

Att förvaltningen utreder hur pensionsförutsättningarna ser ut för förtroendevalda och kommer med förslag så att dessa inte missgynnas i förhållande till ordinarie arbete.

Sammanfattning

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Regionen (SKR) har tagit beslut enligt nedan

- att** anta föreslagna revideringar i OPF-KL18 gällande § 5 pensionsavgifter,
- att** det reviderade regelverket byter namn till OPF-KR25,
- att** informera samtliga kommuner och regioner om ändringarna,
- att** uppdra åt kansliet att under perioden 2025-01-01-2025-10-01 se över regelverket i dess helhet och identifiera om det föreligger behov av andra eventuella förändringar. Översynen ska ske i dialog med medlemmarna.

Paragraf 5 i OPF-KL18 revideras för att följa samma nivå för pensionsavgifter som tjänstepensionsavtalet AKAP-KR och byta namn till OPF-KR25.

Av 1 kap 1 § i regelverket OPF-KR25 framgår att en lokal pensionsmyndighet ska utses.

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum: 2025-10-21

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande, daterat 2025-10-12
- Demokratiberedningens beslut § 7 2025-10-06
- Tjänsteutlåtande, 2025-10-01
- SKRs Meddelande från styrelsen nr 11/2024, inkl regelverket OPF-KR25
- Kommunfullmäktiges beslut § 113, 2022-06-20
- Kommunstyrelsens beslut § 102, 2022-06-07
- Förslag till bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KL18)

Yrkande

Henrik Fogelklou (M) yrkar att ärendet återremitteras med uppdraget:

Att förvaltningen utreder, konsekvensbeskriver och återkommer med förslag i syfte att helt eller delvis stoppa omställningsstöd om man lämnar politiken pga fällande dom.

Att förvaltningen utreder, konsekvensbeskriver och återkommer med förslag i syfte att omställningsstöd skall avräknas från första dag.

Att förvaltningen utreder hur pensionsförutsättningarna ser ut för förtroendevalda och kommer med förslag så att dessa inte missgynnas i förhållande till ordinarie arbete.

Beslutsgång

Ordförande Henrik Fogelklou (M) ställer proposition på om ärendet kan återremitteras i enlighet med hans egna yrkanden och finner att kommunstyrelsen beslutar detsamma.

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Demokratiberedningen

Sammanträdesdatum: 2025-10-06

DB § 7

KS 2025/529

Omställningsstöd och pension (OPF) för förtroendevalda i Ale kommun

Beslut

Demokratiberedningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att anta bestämmelser om omställningsstöd och pension OPF-KR25, att gälla från och med 2025-01-01.

Demokratiberedningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att utse kommunstyrelsen till lokal pensionsmyndighet.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har tagit beslut enligt nedan

- att** anta föreslagna revideringar i OPF-KL18 gällande § 5 pensionsavgifter,
- att** det reviderade regelverket byter namn till OPF-KR25,
- att** informera samtliga kommuner och regioner om ändringarna,
- att** uppdra åt kansliet att under perioden 2025-01-01-2025-10-01 se över regelverket i dess helhet och identifiera om det föreligger behov av andra eventuella förändringar. Översynen ska ske i dialog med medlemmarna.

Paragraf 5 i OPF-KL18 revideras för att följa samma nivå för pensionsavgifter som tjänstepensionsavtalet AKAP-KR och byta namn till OPF-KR25.

Av 1 kap 1 § i regelverket OPF-KR25 framgår att en lokal pensionsmyndighet ska utses.

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Demokratiberedningen

Sammanträdesdatum: 2025-10-06

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande, daterat 2025-10-01
- SKRs Meddelande från styrelsen nr 11/2024, inkl regelverket OPF-KR25
- KF § 113, 2022-06-20
- KS § 102, 2022-06-07
- Förslag till bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KL18)

Beslutet skickas till

HR-avdelningen

Författningssamlingen

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

Förslag till bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 26)

Allmänt om bestämmelserna

Ett förtroendeuppdrag utgör en viktig del av den demokratiska strukturen och medför behov av anpassade villkor. Enligt 4 kap. 1 § kommunallagen (2017:725) avses med förtroendevald den som har valts till ett uppdrag av fullmäktige, nämnd eller annan kommunal myndighet.

Uppdraget utgör inte en anställning, och den förtroendevalde har därför inte ett anställningsförhållande med kommunen eller regionen. Arbetsrättslig lagstiftning som reglerar exempelvis arbetstid, semester och anställningsskydd är därmed inte tillämplig.

Eftersom ett anställningsförhållande inte föreligger kan den förtroendevalde inte omfattas av bestämmelserna om tjänstepension, då sådan pension enligt 28 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) endast får tryggas inom ramen för ett anställningsförhållande.

Förtroendeuppdraget innebär också att den förtroendevalde verkar i en miljö där olika samhällsintressen behöver balanseras. Det kan i vissa fall medföra en viss distans till den lokala arbetsmarknaden.

Mot denna bakgrund innehåller OPF-KR 26 bestämmelser om omställningsstöd, pensionsbestämmelser och familjeskydd för förtroendevalda som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen. Bestämmelserna antas lokalt av fullmäktige i kommun, region eller kommunalförbund och utgör ett samlat regelverk som tydliggör de förtroendevaldas villkor och trygghet under och efter tiden som förtroendevald.

OPF-KR 26 indelas i fyra kapitel:

1. Inledande bestämmelser

- Lokal pensionsmyndighet
- Ändringar av och tillägg till bestämmelserna

2. Omställningsstöd

- Aktiva omställningsinsatser
- Ekonomiskt omställningsstöd

- Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

3. Pensionsbestämmelser

- Avgiftsbestämd pensionsbehållning
- Sjukpension
- Efterlevandeskydd

4. Familjeskydd

- Familjeskydd till efterlevande vuxen
- Familjeskydd till efterlevande barn

Kapitel 1

Inledande bestämmelser

§ 1 Lokal pensionsmyndighet

I anslutning till att OPF-KR 26 antas ska en lokal pensionsmyndighet utses. Pensionsmyndigheten har i uppgift att tolka och tillämpa bestämmelserna i OPF-KR 26.

§ 2 Ändringar av och tillägg till bestämmelserna

Den förtroendevalde är skyldig att följa de ändringar av och de tillägg till dessa bestämmelser som kommunen, regionen eller kommunalförbundet från tid till annan beslutar.

Kapitel 2

Bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om omställningsstöd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid.

Bestämmelserna gäller för förtroendevalda som tillträtt i samband med valet 2014 eller senare. Bestämmelserna gäller från samma tidpunkt även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

§ 2 Omställningsstöd

Omställningsstöd syftar till att under en begränsad tid underlätta övergången till arbetslivet när en förtroendevald lämnat sitt (sina) uppdrag. Omställningsstöd kan bestå av aktiva omställningsinsatser, ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Omställningsstöd förutsätter att den förtroendevalde själv aktivt verkar för att få ett nytt arbete.

§ 2a Nekad rätt till omställningsstöd enligt §§ 3-5

Fullmäktige får besluta att en förtroendevald inte ska beviljas omställningsstöd enligt §§ 3-5 i detta reglemente om den förtroendevalde har dömts för ett brott på vilket fängelse i lägst två år kan följa och domen har fått laga kraft.

Anmärkning

Avseende nekad rätt till omställningsstöd utifrån ej beviljad ansvarsfrihet, se anmärkning till § 2a (sid 12) i *Kommentar till bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 26)*.

§ 3 Aktiva omställningsinsatser

Möjlighet till aktiva omställningsinsatser har förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag och som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst fyra års sammanhängande uppdragstid och som inte uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder när den förtroendevalde lämnar sitt (sina) uppdrag.

Respektive kommun, region och kommunalförbund har att utifrån den förtroendevaldes individuella förutsättningar ta ställning till lämpliga aktiva

omställningsinsatser samt vilken kostnadsram som ska gälla. De åtgärder som erbjuds kan exempelvis, som på arbetsmarknaden i övrigt, bestå av rådgivningsinsatser och kompletterande utbildning.

§ 4 Ekonomiskt omställningsstöd

Rätt till ekonomiskt omställningsstöd har förtroendevald som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst ett års sammanhängande uppdragstid.

För varje år i uppdraget utges ett ekonomiskt omställningsstöd om tre månader. Ekonomiskt omställningsstöd utges i högst tre år.

Tid i uppdrag hos annan kommun, region eller kommunalförbund som tillämpar OPF-KR 26, eller tidigare version av OPF-KR, får tillgodoräknas vid beräkning av kvalifikationstid, under förutsättning att uppdraget har innehafts inom två år före uppdrag hos nuvarande uppdragsgivare. Den förtroendevalde ansvarar för att, i samband med ansökan och redovisning, skriftligen begära tillgodoräkning samt styrka tidigare uppdrag. För att tillgodoräkning ska medges krävs att den förtroendevalde inte har tagit del av omställningsstöd hos den tidigare uppdragsgivaren. Tillgodoräkningen bör samfinansieras av den tidigare uppdragsgivaren.

Underlaget för det ekonomiska omställningsstödet beräknas på den förtroendevaldes genomsnittliga månadsarvode gånger tolv under det senaste året. Det ekonomiska omställningsstödet utges med 85 procent av underlaget under de två första åren och med 60 procent under år tre.

Ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen, regionen eller kommunalförbundet som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder.

Rätten att erhålla ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen i minst motsvarande omfattning.

§ 5 Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Rätt till förlängt ekonomiskt omställningsstöd har förtroendevald som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst åtta års sammanhängande uppdragstid.

Tid i uppdrag hos annan kommun, region eller kommunalförbund som tillämpar OPF-KR 26, eller tidigare version av OPF-KR, får tillgodoräknas vid beräkning av kvalifikationstid, under förutsättning att uppdraget har innehafts inom två år före uppdrag hos nuvarande uppdragsgivare. Den förtroendevalde ansvarar för att, i samband med ansökan och redovisning, skriftligen begära tillgodoräkning samt styrka tidigare uppdrag. För att tillgodoräkning ska medges krävs att den

förtroendevalde inte har tagit del av omställningsstöd hos den tidigare uppdragsgivaren. Tillgodoräkningen bör samfinansieras av den tidigare uppdragsgivaren.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges till förtroendevald från den tidigaste uttagsåldern för allmän pension enligt Socialförsäkringsbalken (SFB) och endast i omedelbar anslutning till att ekonomiskt omställningsstöd enligt § 4 upphört. Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges för ett år i taget och som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen, regionen eller kommunalförbundet efter årsvis ansökan från den förtroendevalde. Det förlängda ekonomiska omställningsstödet utges med 60 procent av underlaget enligt § 4.

Rätten att erhålla förlängt ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet, eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen i minst motsvarande omfattning.

§ 6 Samordning

Ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd enligt §§ 4 och 5 ska samordnas med förvärvsinkomster och/eller andra inkomster som ersätter förvärvsinkomster. Samtliga inkomster, med undantag för kapitalinkomster, ska anses utgöra förvärvsinkomster.

Av administrativa skäl får från samordningen undantas ett fribelopp som per månad motsvarar en tolfedel av samma års prisbasbelopp.

Om en förtroendevald utför arbete utan ersättning eller mot låg ersättning, eller erhåller annan ersättning än förvärvsinkomst enligt första stycket, får den lokala pensionsmyndigheten besluta att minska omställningsstödet med ett uppskattat inkomstbelopp som motsvarar den inkomst som bedöms skälig.

§ 7 Uppgiftsskyldighet

En förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till samt beräkna omfattningen av aktiva omställningsinsatser, ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Har en förtroendevald obehörigen eller med för högt belopp erhållit aktiva omställningsinsatser, ekonomiskt omställningsstöd eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd till följd av oriktiga uppgifter, underlåtenhet att fullgöra anmälningsskyldighet eller annan omständighet, eller om den förtroendevalde

skäligen borde ha insett att utbetalningen var felaktig, ska det felaktigt utbetalda beloppet återbetalas. Pensionsmyndigheten kan – om särskilda skäl föreligger – besluta att helt eller delvis avstå från återkrav.

§ 8 Ansökan om omställningsstöd

Ansökan om omställningsstöd enligt §§ 3-5 ska göras skriftligt enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten utfärdar.

Ansökan om omställningsstöd enligt §§ 3-5 ska göras i nära anslutning till att den förtroendevalde lämnar/minskar sitt (sina) uppdrag.

§ 9 Utbetalning av ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Om rätt till ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd föreligger bör den förtroendevalde få sådant omställningsstöd utbetalat inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Kapitel 3

Pensionsbestämmelser

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om pension gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet.

Bestämmelserna gäller för förtroendevalda som tillträtt i samband med valet 2014 eller senare. Bestämmelserna gäller från samma tidpunkt även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

Pensionsbestämmelserna tillämpas för förtroendevald, oavsett uppdragets omfattning, om inte annat anges.

Pensionsbestämmelserna gäller inte för förtroendevald som vid tillträdet av sitt (sina) uppdrag har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.

§ 2 Pensionsförmånernas omfattning

Pensionsförmåner enligt dessa bestämmelser är:

- a. avgiftsbestämd pensionsbehållning
- b. sjukpension
- c. efterlevandeskydd

§ 3 Avgiftsbestämd pensionsbehållning

En förtroendevald har rätt till avgiftsbestämd pensionsbehållning enligt §§ 4-9.

§ 4 Pensionsgrundande inkomst

En förtroendevalds pensionsgrundande inkomst beräknas per kalenderår och begränsas till högst 30 inkomstbasbelopp.

Den pensionsgrundande inkomsten utgörs av den förtroendevaldes årsarvode, sammanträdesersättningar samt andra i det pensionsgrundande uppdraget (uppdragen) utgivna kontanta ersättningar.

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, motsvarande sammanlagt minst 40 procent av en heltid, som under ledighet till

följd av sjukdom, olycksfall, arbetsskada eller föräldraledighet fått avdrag från sitt arvode, ska den pensionsgrundande inkomsten räknas om (höjas) med vad som avdragits.

I den pensionsgrundande inkomsten ska inte ingå ersättning som betalas ut till förtroendevald enligt 4 kap. 12 § kommunallagen för förlorad arbetsinkomst, semesterförmån eller tjänstepensionsförmån eller ersättning som utgör traktamente eller kostnadsersättning.

§ 5 Pensionsavgifter

Pensionsavgiften beräknas i procent på den förtroendevaldes pensionsgrundande inkomst enligt § 4.

Pensionsavgiften är 6 procent på den pensionsgrundande inkomsten upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp.

Pensionsavgiften är 31,5 procent på de delar av den pensionsgrundande inkomsten som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp, intill dess den förtroendevalde har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder. Därefter är pensionsavgiften 6 procent på hela den pensionsgrundande inkomsten.

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid, och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB och som en följd härav med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen befrias från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång, ska pensionsavgift tillgodoräknas under tid då den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB.

Anmärkning

Pensionsavgift ska avsättas i förhållande till nedsatt arbetsförmåga i uppdraget (uppdragen). Pensionsavgiften beräknas på den pensionsgrundande inkomsten året före insjuknandetidpunkten enligt § 10. Pensionsavgiften avsätts till den förtroendevaldes pensionsbehållning.

Förtroendevald tillgodoräknas pensionsavgift från kommunen, regionen eller kommunalförbundet endast om den för kalenderåret är högre än 3 procent av samma års inkomstbasbelopp. Då förtroendevald inte tillgodoräknas pensionsavgift betalar kommunen, regionen eller kommunalförbundet ut motsvarande belopp direkt till den förtroendevalde i form av ersättning som inte är pensionsgrundande. Belopp understigande 250 kronor avseende ett kalenderår utbetalas inte.

§ 6 Pensionsbehållning

Pensionsavgiften för ett kalenderår avsätts senast den 31 mars följande år till en pensionsbehållning hos respektive kommun, region eller kommunalförbund, där

den förtroendevalde har innehaft uppdrag. Med pensionsbehållning avses summan av de årliga pensionsavgifter som intjänats hos respektive kommun, region eller kommunalförbund.

Pensionsbehållningen räknas upp årligen (indexeras) med förändringen av inkomstbasbeloppet.

Pensionsbehållningen innehåller ett efterlevandeskydd enligt § 11. Den förtroendevalde kan erbjudas möjlighet att välja bort efterlevandeskyddet i anslutning till ansökan om uttag.

§ 7 Information

Pensionsmyndigheten ska lämna information till den förtroendevalde om hans eller hennes pensionsbehållning, pensionsgrundande inkomst och avsättning av pensionsavgift.

§ 8 Utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning

Utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning enligt § 6 sker månadsvis och livsvarigt. Den förtroendevalde kan, efter särskild överenskommelse mellan den förtroendevalde och pensionsmyndigheten i samband med ansökan om utbetalning av pensionsbehållningen, välja utbetalning under kortare tid, dock som lägst 10 år.

Utbetalning får tidigast påbörjas från den tidpunkt då den förtroendevalde enligt 58 kap. 1 § Socialförsäkringsbalken (2010:110) har rätt att ta ut allmän pension, minus två år.

Ansökan om utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten fastställt. Den förtroendevalde bör få pensionsbehållningen utbetald inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Om utbetalning inte påbörjats eller ansökan om sådan utbetalning inte inkommit till pensionsmyndigheten (eller enligt anvisning från pensionsmyndigheten) vid den tidpunkt den förtroendevalde har uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder plus 12 månader påbörjas utbetalning vid denna tidpunkt.

Avgiftsbestämd pensionsbehållning kan utbetalas som engångsersättning till förtroendevald om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 procent av inkomstbasbeloppet året innan utbetalning av förmånen börjar.

§ 9 Uppgiftsskyldighet

Förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna avsättning till

pensionsbehållning. Lämnas inte sådana uppgifter kan pensionsmyndigheten besluta att avsättningen ska minskas i skälig omfattning.

Om förtroendevald genom att lämna oriktiga uppgifter inte fullgör sin uppgiftsskyldighet eller på annat sätt orsakar att för hög pensionsavgift avsätts, kan detta belopp återkrävas eller avräknas på kommande avsättningar av pensionsavgift.

Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

§ 10 Sjukpension

Sjukpension betalas ut till förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid, och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB och som en följd härav med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen avgår från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång.

Sjukpensionen grundas och beräknas på det genomsnittliga månadsarvodet som den förtroendevalde hade kalenderåret före insjuknandetidpunkten gånger tolv. Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om annat beräkningsunderlag.

Sjukpensionens nivå motsvarar nivån för den månadsersättning som utgår till anställda enligt AGS-KL.

Sjukpension utges under tid som den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB. Upphör rätten till sjuk- eller aktivitetsersättning upphör också rätten till sjukpension.

Anmärkningar

1. Sjukpensionen utges i förhållande till nedsatt arbetsförmåga i uppdraget (uppdragen).
2. Sjukpensionen ska värdesäkras på motsvarande sätt som i de bestämmelser som gäller för utbetalning av månadsersättning enligt AGS-KL.

Förtroendevald som befrias/frånträder sitt uppdrag p g a sjukdom har rätt till efterskydd under 270 kalenderdagar. Efterskyddet innebär att rätt till sjukpension föreligger om förtroendevald under efterskyddstid beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning.

Den förtroendevaldes rätt till efterskydd upphör om den förtroendevalde tillträder en anställning eller annat uppdrag förenat med pensionsrätt.

Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om förlängd efterskyddstid.

§ 11 Efterlevandeskydd

Efterlevandeskydd enligt § 6 innebär att den förtroendevaldes pensionsbehållning betalas till efterlevande make/maka, registrerad partner, sambo eller barn vid förtroendevalds dödsfall.

Anmärkningar

Avseende definitionen av sambo hänvisas till sambolagen (2003:376).

Efterlevandeskydd betalas i första hand till efterlevande make/maka, registrerad partner och sambo. I andra hand betalas efterlevandeskydd till barn.

Om det finns flera barn med rätt till efterlevandeskydd ska pensionsbehållningen delas lika mellan dessa barn.

Vid dödsfall utbetalas värdet av pensionsbehållningen, enligt § 6, till förmånsberättigad efterlevande under fem år.

Efterlevandeskydd kan utbetalas som en engångsersättning till efterlevande om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 procent av inkomstbasbeloppet året före utbetalning av förmånen börjar.

§ 12 Vissa inskränkningar i rätten till pensionsförmån

Angående påföljd i pensionsförmånshänseende för den som uppsåtligt framkallat förtroendevalds arbetsoförmåga eller död ska gälla vad som anges i 18, 19, 20 a och 100 a §§ lagen om försäkringsavtal (2005:104).

§ 13 Finansiering

För utfästelser enligt dessa bestämmelser svarar kommun, region och kommunalförbund.

§ 14 Ansökan om och utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd

Utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd sker månadsvis.

Ansökan om sjukpension och efterlevandeskydd ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten utfärdar. Den förtroendevalde eller förmånsberättigade bör få sjukpension eller efterlevandeskydd utbetalad inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

§ 15 Uppgiftsskyldighet m.m.

Förtroendevald eller hans eller hennes efterlevande är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att fastställa rätten till sjukpension och efterlevandeskydd. Förtroendevald eller efterlevande som inte

fullgör de skyldigheter pensionsmyndigheten fastställt förverkar rätten till förmåner och kan inte genom att senare fullgöra skyldigheten återfå rätten till förverkat belopp mer än sex månader tillbaka. Pensionsmyndigheten kan dock medge undantag.

Kapitel 4

Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om familjeskydd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid.

Bestämmelserna om familjeskydd träder ikraft vid den tidpunkt då OPF-KR 26 antas av fullmäktige, eller från den tidpunkt som fullmäktige beslutar. Bestämmelserna gäller från samma tidpunkt även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

§ 2 Rätt till familjeskydd

En förtroendevalds efterlevande har rätt till

- familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall till efterlevande vuxen, och
- familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall till efterlevande barn.

§ 3 Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

En förtroendevalds efterlevande har rätt till familjeskydd om den förtroendevalde avlider:

- a) under tid då han eller hon uppfyller förutsättningarna enligt § 1,
- b) under tid då han eller hon får sjukpension enligt Pensionsbestämmelser § 10,

rätten till familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall gäller också om den förtroendevalde avlider:

- c) inom sex månader efter det att den förtroendevalde befrias/frånträder sitt uppdrag.

En förtroendevalds efterlevande har inte rätt till familjeskydd enligt punkterna b) – c) om den förtroendevalde vid tidpunkten för dödsfallet hade en anställning eller uppdrag med pensionsrätt och den förtroendevalde genom anställning eller uppdrag hade motsvarande skydd för efterlevande.

För en och samma avliden kan det högst utges ett familjeskydd, detta oavsett om den förtroendevalde hade fler än ett uppdrag som var och en innebär att den avlidne uppfyller dessa villkor.

§ 4 Familjeskydd till efterlevande vuxen

Familjeskydd till efterlevande vuxen betalas ut till den förtroendevaldes make/ maka, sambo och registrerad partner som den avlidne hade vid tidpunkten för dödsfallet.

Anmärkningar

Med sambo avses den ogifta person som stadigvarande bodde tillsammans med den ogifte förtroendevalde vid hans eller hennes död, och

a) som tidigare varit gift eller registrerad partner med den förtroendevalde,

eller

b) har eller har haft barn, eller då väntade barn med den förtroendevalde.

§ 5 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande vuxen

En efterlevande vuxen, med rätt till familjeskydd till efterlevande vuxen enligt ovan, har rätt till förmån i fem års tid.

Från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år motsvarar den månatliga förmånens värde 1,1 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Familjeskydd till efterlevande vuxen ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 6 Familjeskydd till efterlevande barn

Familjeskydd till efterlevande barn betalas ut till den förtroendevaldes arvsberättigade barn till och med månaden innan barnet fyller arton år.

Rätten till familjeskydd till efterlevande barn gäller även för den tid då barnet har rätt till barnpension enligt SFB.

Rätt till familjeskydd till efterlevande barn har även det barn som den förtroendevalde med socialnämndens medgivande tagit emot i sitt hem för vård och fostran i adoptionssyfte.

§ 7 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande barn

Ett efterlevande barn, med rätt till familjeskydd enligt ovan, har, från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år, rätt till en månatlig förmån motsvarande 0,5 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Det sammanlagda månatliga förmånsvärdet av familjeskydd till efterlevandes samtliga barn kan dock aldrig överstiga värdet av 1,5 inkomstbasbelopp det år dödsfallet inträffade delat med tolv.

Vid fler än tre efterlevande barn bestäms den månatliga förmånens värde till vart och ett av de efterlevande barnen till motsvarande en tolfedel av värdet av 1,5 inkomstbasbelopp året då den förtroendevalde avled delat med antalet efterlevande barn med rätt till familjeskydd till efterlevande barn, därefter årligen uppräknat med förändringen av prisbasbeloppet.

Om ett efterlevande barn till en förtroendevald framställer anspråk på familjeskydd till efterlevande barn först efter det att sådan förmån har börjat betalas ut, ska redan utbetalda förmåner inte omfördelas mellan barnen.

Familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall till efterlevande barn ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 8 Utbetalning av förmåner

Familjeskyddet betalas ut till den förtroendevaldes efterlevande månadsvis, senast tre månader efter det att kommunen, regionen eller kommunalförbundet har tagit emot ett fullständigt underlag för utbetalningen.

Om den förtroendevalde har befriats/frånträtt sitt uppdrag och den förtroendevalde omfattas av familjeskydd, ska den som gör anspråk på förmån anmäla dödsfall enligt anvisningar från pensionsmyndigheten.

När anmälan inkommit, anses kommun, region eller kommunalförbund ha fått kännedom om dödsfallet.

För att rätten till förmån ska kunna bedömas ska den som gör anspråk på förmån lämna de uppgifter som begärs av pensionsmyndigheten samt låta pensionsmyndigheten hämta in uppgifter om den förtroendevalde från nuvarande och tidigare arbetsgivare, uppdragsgivare, Skatteverket, Försäkringskassan eller försäkringsinrättning.

Om efterlevande lämnar oriktiga uppgifter som leder till att för högt familjeskydd utbetalas, kan det för högt utbetalda beloppet avräknas från kommande utbetalningar eller helt eller delvis återkrävas. Detta gäller under förutsättning att efterlevande insett eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga. Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

Pensionsmyndigheten kan besluta att en efterlevande förlorar sin rätt till familjeskydd med anledning av att han eller hon uppsåtligen har framkallat den förtroendevaldes död. Omständigheterna ska vara sådana som anges i 12 kap. 8 § första stycket FAL.

Kommentar till bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 26)

Inledning

I kommentaren till OPF-KR 26 behandlas de föreslagna bestämmelserna om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda. Kommentaren följer samma struktur som OPF-KR 26.

OPF-KR 26 är utformat för att tillämpas på förtroendevalda som tillträder ett eller flera uppdrag för första gången efter valet 2014 eller senare. Bestämmelserna gäller i vissa delar även för förtroendevalda som tidigare inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra pensionsbestämmelser för förtroendevalda. OPF-KR 26 ersätter samtliga av de tidigare regelverken OPF-KR 25, OPF-KL 18 och OPF-KL 14.

En uppdaterad försäkringsteknisk bilaga har införts och ersätter den tidigare från 2014. Bilagan har moderniserats och beskriver bland annat hur pensionsbehållningen räknas upp i högre åldrar.

Kommuner, regioner och kommunalförbund som ännu inte har antagit OPF-KR (eller tidigare OPF-KL) bör notera att de framtagna kommentarerna och riktlinjerna för tillämpning bygger på antagandet att OPF-KL 14, OPF-KL 18 och/eller OPF-KR 25 redan är antagna.

SKR rekommenderar att OPF-KR 26 antas med ikraftträdande den 15 oktober 2026. Datumet är valt för att sammanfalla med starten av en ny mandatperiod. Syftet är att undvika förändringar av villkor under pågående mandatperiod och skapa förutsägbarhet och likvärdighet för de förtroendevalda.

Definitioner och förklaringar i OPF-KR 26

Förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen (2017:725)	<i>”Med förtroendevalda avses i denna lag ledamöter och ersättare i fullmäktige, nämnder och fullmäktigeberedningar, de som fullgör förtroendeuppdrag som anges i 2 § första stycket samt revisorer.</i> <i>Med förtroendevalda avses också ledamöter och ersättare i den beslutande församlingen, förbundsstyrelsen eller någon annan nämnd, de beslutande församlingarnas beredningar samt revisorer i ett kommunalförbund.”</i>
Fullmäktige	Med fullmäktige avses kommunfullmäktige, regionfullmäktige samt förbundsfullmäktige.

Lokal pensionsmyndighet	Det beslutande organ, eller funktion, som ska ha till uppgift att tolka och tillämpa bestämmelserna i OPF-KR 26. Den lokala pensionsmyndigheten kan vara fullmäktige eller kommunstyrelsen men kan också delegeras till exempelvis arvodesberedningen eller tjänstefunktion.
Fullgör uppdrag på betydande del av heltid	Med <i>betydande del av heltid</i> , avses sammanlagt minst 40 procent av en heltidstjänst. Att <i>betydande del</i> anges till 40 procent är en uttolkning av kommunallagen.
Förvärvsinkomst	Med förvärvsinkomst, och andra inkomster som ersätter förvärvsinkomst, avses sådana inkomstslag som anges - i 59 kap. socialförsäkringsbalken (SFB) t.ex. sjukpenning, föräldrapenningförmåner, inkomstrelaterad sjuk- och aktivitetsersättning samt enligt Skatteverkets definition av förvärvsinkomst. All annan inkomst än kapitalinkomst är förvärvsinkomst. De vanligaste förvärvsinkomsterna är en på basis av ett arbetsförhållande erhållen lön och en inkomst som ska jämföras med denna samt pension. Även en i stället för denna inkomst erhållen inkomst, förmån eller ersättning, t.ex. arbetslöshetsdagpenning och dagtraktamente av olycksfallsförsäkring, är förvärvsinkomst. Förvärvsinkomsten ansluter sig dock inte alltid till utförande av arbete, eftersom även t.ex. en förtäckt dividend är förvärvsinkomst. Förvärvsinkomst är enligt rättspraxisen också en garantiprovision (HFD 1994/2895). Av resultatet av näringsverksamhet och jordbruk kan även en del vara

	förvärvsinkomst. Av dessa inkomster avskiljs först kapitalinkomstandelen och resten beskattas som förvärvsinkomst. Även inkomstandelen för en delägare i en sammanslutning och den dividend som ett annat bolag än ett börsbolag har utbetalat indelas i en kapital- och förvärvsinkomstandel.
Pensionsgrundande inkomst	Den förtroendevaldes årsarvoden, sammanträdesersättningar samt andra i det pensionsgrundande uppdraget (uppdragen) utgivna kontanta ersättningar.
Mandatperiod	En mandatperiod är den period den förtroendevalde har sitt uppdrag. I Sverige utgör en politisk mandatperiod oftast fyra år och mandatperioden för kommunfullmäktige löper mellan valen från och med den 15 oktober valåret (kap 5 § 9 första stycket kommunallagen).

Cirkulär och övrig information avseende OPF-KR/KL

Cirkulär 25:64 – OPF-KR 26

Cirkulär 24:63 – OPF-KR 25

Cirkulär 18:31 – OPF-KL 18

Cirkulär 13:75 – OPF-KL 14

Arbetsgivarnytt nr 31/14

Arbetsgivarnytt nr 28/12

Övergripande om bestämmelserna

OPF-KR 26 omfattar förtroendevald som avses 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommun, region eller kommunalförbund.

OPF-KR 26 är utformat för tillämpning hos respektive kommun, region eller kommunalförbund. För att bestämmelserna ska äga giltighet krävs ett lokalt antagande av fullmäktige. OPF-KR 26 utgår från den enskilda kommunen, regionen eller kommunalförbundet. Med ”tidigare uppdrag” avses i kommentaren uppdrag hos samma uppdragsgivare och ska inte sammanblandas med uppdrag hos annan uppdragsgivare.

Bestämmelserna i OPF-KR 26 ska underlätta och möjliggöra för förtroendevald att förena arbetsliv och uppdrag och bestämmelserna har i möjligaste mån anpassats till de pensions- och omställningsavtal som gäller för anställda inom kommuner, regioner och kommunalförbund.

Kommunala aktiebolag

Styrelseledamöter i kommunala aktiebolag omfattas inte av bestämmelserna i OPF-KR 26, villkor för styrelseledamöter regleras i första hand genom aktiebolagslagen. Det är dock möjligt att besluta om en modell som ger förmåner eller nivåer liknande OPF-KR 26 även för kommunala aktiebolag. Om ett sådant beslut fattas måste man beakta att aktiebolagslagen och kommunallagen är två separata regelverk med olika krav och principer. Konsekvenserna av att införa OPF-KR 26-liknande villkor inom ramen för aktiebolagslagen har inte utretts, vilket innebär att rättsliga och praktiska effekter är mycket osäkra.

Om en kommun eller region ändå väljer att slå samman uppdrag och ersättningar för förtroendeuppdrag och styrelsearbete i kommunala aktiebolag rekommenderas att en ersättningspolicy utarbetas och dokumenteras som tillägg till OPF-KR 26. Tillägget bör tydligt beskriva hur OPF-KR 26 ska tillämpas, inklusive om förmåner som omställningsstöd omfattar hela uppdraget – även den del som avser styrelsearbete i kommunala aktiebolag.

Bestämmelserna är indelade i fyra kapitel; inledande bestämmelser, bestämmelser om omställningsstöd, pensionsbestämmelser samt familjeskydd.

Bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda

Att inneha ett förtroendeuppdrag är förenat med särskilda förutsättningar. Ett politiskt uppdrag utgör inte en anställning, och den förtroendevalde är således inte anställd av kommunen, regionen eller kommunalförbundet. Den förtroendevalde omfattas därför inte av bestämmelser i lagstiftning som reglerar arbetsmarknaden, exempelvis semester, arbetstid, anställningsskydd eller tjänstepension. Förtroendeuppdraget innebär att den förtroendevalde verkar i en miljö där olika samhällsintressen behöver balanseras. Det kan i vissa fall medföra en viss distans till den lokala arbetsmarknaden.

Mot denna bakgrund är det rimligt att den som lämnar ett förtroendeuppdrag också erbjuds stöd för att hitta en ny väg tillbaka till arbetslivet. Med hänsyn till att de förtroendevalda har olika bakgrund och varierande förutsättningar är det av vikt att säkerställa att adekvata stöd- och återgångsmöjligheter finns.

Omställningsbestämmelserna i OPF-KR 26 syftar till en aktiv omställning genom riktade insatser och tidsbegränsade ekonomiska stöd, med målet att öka möjligheterna för individen att utvecklas och gå vidare i sin karriär efter slutfört uppdrag.

I OPF-KR 26 justeras samordningsreglerna gällande ekonomiskt omställningsstöd samt förlängt ekonomiskt omställningsstöd. Omställningsstöden ska samordnas med

all förvärvsinkomst och/eller annan inkomst från och med det första året med omställningsstöd.

I OPF-KR 26 införs även förslag till regler om nekad rätt till omställningsstöd. Fullmäktige ges möjlighet att besluta att en förtroendevald inte ska ha rätt till omställningsstöd enligt §§ 3-5 i bestämmelserna.

Pensionsbestämmelser

Pensionsbestämmelserna för sektorns förtroendevalda klassificeras inte som tjänstepensionsförsäkring eftersom det inte föreligger något anställningsförhållande mellan kommunen, regionen eller kommunalförbundet och den förtroendevalde. För att möjliggöra tjänstepension för förtroendevalda krävs en ändring av nuvarande skattelagstiftning. Förmåner i pensionsbestämmelserna motsvarar i stora delar pensionsavtalet AKAP-KR och strukturen i regelverket följer av AKAP-KR. Intjänandet till den avgiftsbestämda pensionsbehållningen bygger på en livsinkomstprincip i uppdraget.

Någon nedre åldersgräns för att omfattas av bestämmelserna finns inte. Bestämmelserna gäller inte om den förtroendevalde tillträder ett uppdrag efter motsvarande i 32 a § lagen om anställningsskydd (LAS) angiven ålder.

Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

I OPF-KR 26 finns också ett familjeskydd. Familjeskyddet syftar till att de förtroendevalda i huvudsak ska ha samma skydd för efterlevande som anställda i sektorn.

Tidigare pensionssystem och övergångsbestämmelser

Förtroendevaldas pensionsvillkor i kommuner och regioner regleras utifrån olika pensionsbestämmelser som har förändrats över tid.

Vilket regelverk som gäller beror både på när uppdraget påbörjades och när och hur kommunen eller regionen antog nya bestämmelser. Äldre reglementen, såsom PBF (Pensionsbestämmelser för förtroendevalda) och PRF-KL (Pensionsreglemente för förtroendevalda i kommuner och landsting), bygger på förmånsbestämda principer där pensionen baseras på slutlig inkomst och tid i uppdraget. Senare regelverk, exempelvis OPF-KR 26, utgår istället från en livsinkomstprincip i uppdraget/uppdragen.

Tillämpning

Intjänande enligt äldre reglementen och OPF-KR 26 är kopplat till den organisation där uppdraget utförs. Vid nytt uppdrag hos ny uppdragsgivare bör OPF-KR 26 tillämpas.

De äldre reglerna upphör att gälla för en förtroendevald som frånträder sitt uppdrag utan att vara berättigad till pensionsförmån enligt dessa. Om rätt till pensionsförmån föreligger, fortsätter de äldre bestämmelserna att gälla (t.ex. PBF § 1 mom. 3).

Bestämmelserna bör inte medföra att det är mer förmånligt att helt avstå från fortsatta politiska uppdrag än att kvarstå som förtroendevald i mindre omfattning. Därför bör uppbärande av avgångsersättning inte hindra att den förtroendevalde omfattas av OPF-KR 26 och tjänar in förmåner parallellt. Om rätt till egenpension enligt äldre reglementen föreligger på grund av uppdrag hos annan kommun, region eller kommunalförbund, bör frågan om denna rätt utgöra hinder för intjänande enligt OPF-KR 26 regleras i tillämpningsanvisningar.

En förtroendevald som före införandet av OPF-KR 26 omfattades av äldre reglementen och hade ett uppdrag om minst 40 procent av heltid, kan fortsätta att omfattas av dessa så länge uppdraget kvarstår med minst samma omfattning. Om uppdraget minskar till under 40 procent och den förtroendevalde saknar rätt till visstidspension, sjukpension eller ålderspension enligt de äldre reglerna, kan den förtroendevalde istället omfattas av OPF-KR 26.

Övergång från äldre regelverk till OPF-KR 26

De tidigare förmånsbestämda regelverken, såsom PBF och PRF-KL, skiljer sig väsentligt från det nuvarande avgiftsbestämda regelverket OPF-KR 26. I ett förmånsbestämt system är pensionen kopplad till en viss nivå baserad på slutlön (arvode) och tjänstetid, medan pensionen i ett avgiftsbestämt system styrs av storleken på ”inbetalda” avgifter (till en pensionsbehållning) och värdeutveckling över tid.

En förtroendevald som omfattas av äldre regelverk kan, efter att tidigare pensionsförmåner har värderats och en noggrann bedömning av lämpligheten har gjorts, övergå till OPF-KR 26 genom överenskommelse med uppdragsgivaren. Det rekommenderas att en skriftlig överenskommelse upprättas mellan uppdragsgivaren och den förtroendevalde, där konsekvenserna av övergången tydligt framgår.

Eftersom regelverken bygger på olika grundprinciper bör ett byte mellan dessa endast ske på initiativ av den enskilde förtroendevalde och med stor försiktighet. En övergång kan få betydande konsekvenser för den framtida pensionsförmånen.

Kommunen eller regionen bör tillsammans med den förtroendevalde värdera tidigare intjänade pensionsrättigheter och jämföra med OPF-KR 26. Resultatet bör redovisas till den förtroendevalde. En sådan redovisning ska baseras på individuella förutsättningar, såsom ålder, tjänstetid och planerade framtida uppdrag.

SKR kommer under våren 2026 att ta fram ett förslag till riktlinjer för hur en övergång mellan regelverken kan genomföras.

OPF-KR/KL har tidigare inte samordnats med äldre reglementen, men vissa äldre reglementen kan samordnas med OPF-KR 26 (samt tidigare versioner), exempelvis PBF § 2 mom. 3.

Detaljerad genomgång av paragrafer i OPF-KR 26

Kapitel 1 Inledande bestämmelser

§ 1 Lokal pensionsmyndighet

Fullmäktige beslutar om en lokal ”pensionsmyndighet” som ansvarar för att tolka och tillämpa bestämmelserna i OPF-KR 26. Den lokala pensionsmyndigheten kan utgöras av fullmäktige eller kommunstyrelsen, men uppgiften kan även delegeras till exempelvis arvodesberedningen eller en tjänstefunktion.

Syftet med en lokal pensionsmyndighet är att säkerställa en enhetlig, rättssäker och transparent hantering av frågor som rör de förtroendevaldas pensionsrätt, familjeskydd och eventuella omställning. Eftersom OPF-KR 26 tillämpas lokalt och kan ge upphov till individuella bedömningar – till exempel vid avgångar, övergångar mellan uppdrag eller tolkning av särskilda villkor – behöver det finnas en tydligt angiven instans som fattar beslut i sådana ärenden.

§ 2 Ändringar av och tillägg till bestämmelserna

Gällande ändringar och tillägg till bestämmelserna så är den förtroendevalde som tillträtt vid valet 2014 eller senare skyldig att följa de ändringar som följer av OPF-KR 26 samt de eventuella ändringar och tillägg till bestämmelserna som fullmäktige beslutar.

Kapitel 2 Bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda

Bestämmelserna om omställningsstöd syftar till att stärka den förtroendevaldes möjligheter att övergå mellan uppdragstid och arbetsliv. Grundprincipen är att samtliga omställningsstöd ska betraktas som tidsbegränsade insatser som underlättar återgång i arbete.

Omställningsfonden (organisationsnummer 802012-0963) kan uppdras att hantera den förtroendevaldes omställning. Fonden har till uppgift att stödja förtroendevalda som lämnar sina politiska uppdrag, med särskilt fokus på att underlätta återgången till arbetslivet efter uppdragstiden.

Varje kommun, region och kommunalförbund svarar för kostnaden för de olika omställningsstöden. I händelse av att förtroendevald går från uppdrag i kommun till region eller kommunalförbund, eller vice versa, kan det vara lämpligt att det överenskomms om hantering av kvalifikationstider och eventuell kostnadsfördelning.

Administrationen av aktivt omställningsstöd kan över tid komma att utvecklas eller kompletteras. Det pågår en utredning kring möjligheten att införa en försäkringslösning.

Kommunen, regionen eller kommunalförbundet kan även uppdra åt annan aktör än Omställningsfonden att tillhandahålla motsvarande stöd.

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om de olika omställningsstöden gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommun, region eller kommunalförbund på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid. Olika kommuner, regioner och kommunalförbund har olika förutsättningar, exempelvis beroende på storlek, för omfattningen av förtroendeuppdragen vilket kan beaktas i samband med fastställandet av det lokala regelverket.

Ytterligare regler/kriterier kan framgå nedan under specifik ersättning.

§ 2 Omställningsstöd

Omställningsstöd syftar till att under en begränsad tid underlätta övergången till arbetslivet när en förtroendevald lämnat sitt (sina) uppdrag. Omställningsstöd kan bestå av aktiva omställningsinsatser, ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Rätt till omställningsstöd förutsätter att den förtroendevalde aktivt medverkar i omställningsarbetet i syfte att så snart som möjligt erhålla en ny försörjning genom

anställning eller eget företagande. Medverkan innefattar bland annat att söka arbete, delta i relevanta insatser samt i övrigt vidta åtgärder som kan främja återgång i arbete eller etablering av näringsverksamhet. Om pensionsmyndigheten finner att den förtroendevalde inte uppfyller dessa krav får myndigheten besluta att omställningsstödet ska reduceras eller upphöra.

§ 2a Nekad rätt till omställningsstöd enligt §§ 3-5

Rekommendationen är att rätten till omställningsstöd ska vara starkt skyddad och stå helt fri från otillbörlig påverkan. Det är inte tillåtet, varken direkt eller indirekt, att påverka en förtroendevalds tjänsteutövning, exempelvis genom att försöka få den förtroendevalde att fatta andra beslut eller kringgå regler genom utnyttjande av rätten till omställningsstöd.

Fullmäktige får besluta att en förtroendevald inte har rätt till omställningsstöd enligt §§ 3-5, om det finns särskilt skäl i enlighet med 4 kap. 9 § kommunallagen. Sådant särskilt skäl föreligger om den förtroendevalde dömts för ett brott på vilket fängelse i lägst två år kan följa och domen har fått laga kraft. Förtroendevald är skyldig att meddela lagakraft vunnen dom till den lokala pensionsmyndigheten.

Om den förtroendevalde genom lagakraftvunnen dom dömts till fängelse i lägst två år, ska utbetalt omställningsstöd återbetalas. Överenskommelse kan träffas om att utbetalning av stöd tills vidare ska anstå till dess att dom har meddelats och vunnit laga kraft. Det föreslagna tillägget avseende nekad rätt till omställningsstöd syftar till att ge fullmäktige ett handlingsutrymme i sådana mycket särskilda fall.

Nekad rätt till omställningsstöd ställer höga krav på:

- att brott ska vara fastslaget genom dom som vunnit laga kraft.
- att beslut om nekad rätt till omställningsstöd ska föregås av beredning och att den förtroendevalde ska få möjlighet att yttra sig.
- att beslutet om nekad rätt till omställningsstöd kan överklagas enligt kommunallagen.

SKR: s anmärkning till § 2a

SKR bedömer att det föreligger svårigheter att koppla en förtroendevalds rätt till omställningsstöd till nekad ansvarsfrihet, även i de fall ansvarsfrihet har nekats på grund av allvarliga brister i uppdraget, såsom ekonomiska oegentligheter, brottsliga handlingar av lägre grad eller andra betydande regelöverträdelser.

SKR:s bedömning är att det finns flera omständigheter som talar emot att nekad ansvarsfrihet ska kunna utgöra grund för nekad rätt till omställningsstöd.

Ansvarsprövningen innebär som huvudregel en kollektiv bedömning, vilket innebär att ett beslut om att inte bevilja ansvarsfrihet normalt omfattar samtliga ledamöter i det

politiska organet. Det är således ovanligt att beslutet enbart riktas mot enskilda ledamöter.

SKR bedömer vidare att en ordning där nekad ansvarsfrihet leder till nekad rätt till omställningsstöd kan innebära risk för otillbörlig användning. En sådan bestämmelse skulle kunna komma att tillämpas av andra skäl än att hantera faktiska brister i uppdraget.

§ 3 Aktiva omställningsinsatser

Bestämmelserna om aktiva omställningsinsatser gäller för förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid och som lämnat sitt uppdrag efter minst fyra års sammanhängande uppdragstid hos (samma) kommun, region eller kommunalförbund och som inte uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder när han eller hon lämnar sitt (sina) uppdrag.

Vid eventuell bedömning av *sammanhängande uppdragstid* är föräldraledighet, sjukdom och liknande inte att bedöma som att det bryter uppdragstiden.

I händelse av att förtroendevald går från uppdrag i kommun till region eller kommunalförbund, eller vice versa, kan det vara lämpligt att det överenskomms om hantering av kvalifikationstider och eventuell kostnadsfördelning.

Det finns inte fastställt vilka aktiva insatser en förtroendevald kan få eller hur mycket en insats får kosta. Tanken med aktiva omställningssinsatser är att de ska vara individuellt anpassade och kan exempelvis bestå av rådgivningsinsatser och kompletterande utbildning. Det är upp till respektive fullmäktige att fastställa eventuell kostnadsram och vad som ska gälla utifrån den förtroendevaldes individuella förutsättningar. Ledning kan hämtas från Omställningsfonden eller andra system för omställning på arbetsmarknaden avseende exempelvis typ av insatser och kostnadsram.

Omställningsfonden kan ges i uppdrag att ombesörja den aktiva omställningsinsatsen. Kontaktuppgifter till Omställningsfonden är 08-452 79 98 eller info@omstallningsfonden.se.

§ 4 Ekonomiskt omställningsstöd

Omfattning och syfte

Bestämmelser om ekonomiskt omställningsstöd gäller för förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid och som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst ett års sammanhängande uppdragstid hos (samma) kommun, region eller kommunalförbund.

Vid eventuell bedömning av *sammanhängande uppdragstid* är föräldraledighet, sjukdom och liknande inte att bedöma som att det bryter uppdragstiden.

Syftet med omställningsstöd enligt OPF-KR 26 är att under en begränsad tid underlätta övergången till arbetslivet när en förtroendevald lämnat sitt (sina) uppdrag. Det är därför viktigt att det ekonomiska omställningsstödet tillämpas så att det inte motverkar detta syfte.

Utbetalning och samordning

För varje år i uppdraget utges ett ekonomiskt omställningsstöd om tre månader. Ekonomiskt omställningsstöd kan utbetalas som längst under tre år och ska samordnas med förvärvsinkomster och/eller andra inkomster som ersätter förvärvsinkomst, se § 6 nedan.

Ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen, regionen eller kommunalförbundet som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder .

Ekonomiskt omställningsstöd är att jämställa med inkomst av tjänst och är pensionsgrundande till allmän pension.

Beräkning

Underlaget för det ekonomiska omställningsstödet beräknas på den förtroendevaldes genomsnittliga månadsarvode under det senaste året gånger tolv. Om det inte finns månadsarvode för 12 månader bakåt så kan pensionsmyndigheten fatta beslut om beräkning baserad på det genomsnittliga månadsarvodet under uppdragstiden eller det månadsarvode som den förtroendevalde hade haft om denne inte hade varit ledig på grund av sjukdom eller föräldraledighet.

Det ekonomiska omställningsstödet utges med 85 procent av underlaget under de två första åren och med 60 procent under år tre.

Ekonomiskt omställningsstöd och nytt uppdrag

Rätten att erhålla ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen i minst motsvarande omfattning.

Även om det ekonomiska omställningsstödet som huvudregel ska upphöra om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av ett uppdrag överstigande 40 procent av en heltid så är inte syftet att det ekonomiska omställningsstödet ska hindra att ta nya politiska uppdrag. Om en förtroendevald med ekonomiskt omställningsstöd på nytt blir innehavare av uppdrag hos kommun, region eller kommunalförbund med en lägre omfattning eller lägre ersättning än i tidigare uppdrag så kan omställningsstödet i sådana fall justeras i motsvarande omfattning. Pensionsmyndigheten kan således fatta

beslut om att istället för att omställningsstödet helt ska upphöra omreglera det ekonomiska omställningsstödet.

Exempel 1: Kommunalråd A hade uppdrag med omfattning om 100 % och får därefter ekonomiskt omställningsstöd i motsvarande omfattning. Efter ett drygt år får kommunalrådet A ett nytt uppdrag med en omfattning av 100 % men med väsentligt lägre ersättning i jämförelse med det ursprungliga uppdraget. Det ekonomiska omställningsstödet kan då samordnas enligt samordningsreglerna i § 6 och fortsatt utbetalas.

Exempel 2: Kommunalråd B hade uppdrag med omfattning 100 % och får därefter ekonomiskt omställningsstöd i motsvarande omfattning. Efter ett drygt år får kommunalrådet B ett nytt uppdrag med en omfattning av 40 % av en heltid. Det ekonomiska omställningsstödet kan då justeras utifrån det nya uppdraget samt i övrigt samordnas enligt samordningsreglerna i § 6.

Uppdrag hos tidigare uppdragsgivare

I händelse av att förtroendevald går från uppdrag i kommun till region eller kommunalförbund, eller vice versa, kan det vara lämpligt att det överenskoms om hantering av kvalifikationstider och eventuell kostnadsfördelning. SKR ser att tid i uppdrag hos annan kommun, region eller kommunalförbund som tillämpar OPF-KR 26 (eller tidigare OPF-KR/KL) bör kunna tillgodoräknas vid beräkning av kvalifikationstid för ekonomisk- samt förlängt ekonomiskt omställningsstöd, under förutsättning att det tidigare uppdraget innehafts inom två år före det pågående uppdraget. Det åligger den förtroendevalde att i samband med ansökan och redovisning skriftligen begära tillgodoräkning av tidigare uppdrag samt styrka dessa med relevanta underlag. Tillgodoräkning kan beviljas endast under förutsättning att omställningsstöd inte har utgått från den tidigare uppdragsgivaren, detta i syfte att säkerställa att dubbla förmåner inte uppstår.

När tillgodoräkning beviljas bör kostnadsansvaret fördelas mellan nuvarande och tidigare uppdragsgivare. Denna konstruktion bidrar till en rättvis och balanserad förmån och säkerställer att kostnaderna fördelas på ett ansvarsfullt sätt.

Genom att möjliggöra tillgodoräkning skapas förutsättningar för ökad rörlighet mellan uppdrag, vilket gör det enklare för förtroendevalda att byta uppdragsgivare utan att förlora intjänade rättigheter. Detta bidrar till att behålla och utveckla erfarenhet och kunskap inom det politiska systemet. På så sätt främjas kvaliteten i det demokratiska arbetet och bidrar till att säkra tillgången på engagerade och kompetenta förtroendevalda.

§ 5 Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Omfattning och syfte

Bestämmelser om förlängt ekonomiskt omställningsstöd gäller för förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid och som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst åtta års sammanhängande uppdragstid hos (i första hand samma uppdragsgivare) kommun, region eller kommunalförbund.

Vid eventuell bedömning av *sammanhängande uppdragstid* är föräldraledighet, sjukdom och liknande inte att bedöma som att det bryter uppdragstiden.

I händelse av att förtroendevald går från uppdrag i kommun till region eller kommunalförbund, eller vice versa, kan det vara lämpligt att det överenskoms om hantering av kvalifikationstider och eventuell kostnadsfördelning.

Syftet med omställningsstöd enligt OPF-KR 26 är att under en begränsad tid underlätta övergången till arbetslivet när en förtroendevald lämnat sitt (sina) uppdrag. Viktigt är därför att det förlängda ekonomiska omställningsstödet tillämpas så att det inte motverkar detta syfte.

Villkor

För att få rätt till förlängt ekonomiskt omställningsstöd krävs att den förtroendevalde årligen inkommer med ansökan och kan styrka att han eller hon har försökt att hitta annan försörjning.

Utbetalning och samordning

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges till förtroendevald från den tidigaste uttagsåldern för allmän pension och endast i omedelbar anslutning till att ekonomiskt omställningsstöd enligt § 4 upphört.

Det innebär att förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan sökas av och utges till förtroendevald:

- a. som fyllt motsvarande lägsta ålder för uttag av allmän pension,
- b. lämnat sitt (sina) uppdrag och
- c. i direkt anslutning fått ekonomiskt omställningsstöd utbetalt från avgångstidpunkten.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges för ett år i taget och ska samordnas med förvärvsinkomster och/eller andra inkomster som ersätter förvärvsinkomst, se § 6 nedan.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen, regionen eller kommunalförbundet som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder .

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd är att jämställa med inkomst av tjänst och är pensionsgrundande till allmän pension.

Beräkning

Det förlängda ekonomiska omställningsstödet utges med 60 procent av underlaget enligt § 4.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd och nytt uppdrag

Rätten att erhålla förlängt ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet, eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen i minst motsvarande omfattning.

Uppdrag hos tidigare uppdragsgivare

Samma principer som anges i § 4 om ekonomiskt omställningsstöd bör tillämpas även vid förlängt ekonomiskt omställningsstöd. Det innebär att hantering av kvalifikationstid och eventuell kostnadsfördelning bör överenskommas vid byte av uppdragsgivare. För detaljerade regler om tillgodoräkning hänvisas till § 4.

§ 6 Samordning

Ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd enligt §§ 4 och 5 ska samordnas/minskas med förvärvsinkomster och/eller andra inkomster som ersätter förvärvsinkomster. Av administrativa skäl får från samordningen undantas ett fribelopp som per månad motsvarar en tolfedel av samma års prisbasbelopp.

Samordning bör ske enligt kontantprincipen, dvs. det år inkomsten erhålls eller är tillgängligt för lyftning.

Om en förtroendevald utför arbete utan ersättning eller mot låg ersättning, eller får annan ersättning än förvärvsinkomst enligt ovan, kan pensionsmyndigheten besluta att minska omställningsstödet med ett uppskattat inkomstbelopp, motsvarande den inkomst som kan anses vara skälig.

§ 7 Uppgiftsskyldighet

En förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd, enligt §§ 4 och 5.

En förtroendevald är även skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna aktiva omställningsinsatser enligt § 3.

För att pensionsmyndigheten ska kunna bedöma samordningsbelopp enligt § 6 ska den förtroendevalde lämna uppgifter om samordningsbara ersättningar, inkomster m.m. Denna uppgiftsskyldighet gäller under hela den tid som omställningsstöd enligt §§ 4 och 5 betalas ut. Ändrade inkomstförhållanden m.m. ska anmälas så att rätt belopp kan betalas ut. Om uppgifter inte lämnas, eller felaktiga uppgifter lämnas, kan pensionsmyndigheten besluta att minska stödet i skälig omfattning eller att rätten till omställningsstöd ska upphöra.

Har en förtroendevald obehörigen eller med för högt belopp erhållit aktiva omställningsinsatser, ekonomiskt omställningsstöd eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd till följd av oriktiga uppgifter, underlåtenhet att fullgöra anmälningsskyldighet eller annan omständighet, eller om den förtroendevalde skäligen borde ha insett att utbetalningen var felaktig, ska det felaktigt utbetalda beloppet återbetalas. Pensionsmyndigheten kan – om särskilda skäl föreligger – besluta att helt eller delvis avstå från återkrav.

§ 8 Ansökan om omställningsstöd

För att få rätt till de olika omställningsstöden enligt §§ 3-5 krävs skriftlig ansökan, enligt de anvisningar som den lokala pensionsmyndigheten tagit fram.

Ansökan om omställningsstöd enligt §§ 3–5 ska lämnas i nära anslutning till att uppdraget avslutas eller reduceras. Med nära anslutning avses en tidsperiod om högst sex månader från uppdragets avslut eller reduktion.

För att få rätt till förlängt ekonomiskt omställningsstöd krävs även att den förtroendevalde årligen inkommer med ansökan och kan styrka att han eller hon har försökt att hitta annan försörjning.

§ 9 Utbetalning av ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Om rätt till ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd enligt §§ 4 och 5 föreligger bör den förtroendevalde få sådant omställningsstöd utbetalat inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Kapitel 3 Pensionsbestämmelser

Pensionsbestämmelserna kännetecknas av följande principer:

Avgiftsbestämd pensionsbehållning innebär en samlad pensionsbehållning som grundar sig på årliga insättningar av "pensionsavgifter" och att dessa avgifter uttrycks som en procentuell andel av den förtroendevaldes pensionsgrundande årsinkomst. Den avgiftsbestämda pensionsbehållningen benämns även som avgiftsbestämd ålderspension.

Livsinkomstprincipen är utgångspunkt för pensionsintjänandet exempelvis beräknas pensionsavgifterna på årsarvode och sammanträdesersättning oavsett uppdragets/uppdragens omfattning.

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Pensionsbestämmelserna gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet.

Förtroendevald omfattas av avgiftsbestämd pensionsbehållning enligt § 3 samt efterlevandeskydd enligt § 11 oavsett uppdragets omfattning. Sjukpension enligt § 10 gäller dock endast för förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid.

Någon nedre åldersgräns för att omfattas av pensionsbestämmelserna finns inte. Däremot så gäller inte pensionsbestämmelserna för förtroendevald som vid tillträdet av sitt (sina) uppdrag har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.

Ytterligare regler/kriterier kan framgå nedan under specifik ersättning.

§ 2 Pensionsförmånernas omfattning

Pensionsförmånerna omfattar avgiftsbestämd pensionsbehållning, sjukpension samt efterlevandeskydd.

§ 3 Avgiftsbestämd pensionsbehållning

En förtroendevald har rätt till avgiftsbestämd pensionsbehållning enligt §§ 4-9.

Ingen samordning görs med andra pensionssystem avseende den avgiftsbestämda pensionsbehållningen.

§ 4 Pensionsgrundande inkomst

I den pensionsgrundande inkomsten ingår den förtroendevaldes årsarvode, sammanträdesersättningar samt andra i det pensionsgrundande uppdraget (uppdragen) utgivna kontanta ersättningar. Pensionsgrundande inkomst begränsas, på samma sätt som i pensionsavtalet AKAP-KR, till 30 inkomstbasbelopp.

I den pensionsgrundande inkomsten ska inte ingå ersättning som betalas ut till förtroendevald enligt 4 kap. 12 § kommunallagen för förlorad arbetsinkomst, semesterförmån eller tjänstepensionsförmån eller ersättning som utgör traktamente eller kostnadsersättning. Utbetald ersättning för förlorad arbetsförtjänst är inte en pensionsgrundande inkomst men det är dock inte ovanligt att denna ersättning schablonmässigt räknas upp för att kompensera den enskildes pensionsförlust i hans eller hennes ordinarie anställning (se Arbetsgivarnytt nr 28/12). Detta procentuella påslag ska inte förväxlas med en pensionsavsättning som görs i enlighet med OPF-KR 26.

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid, som fått avdrag från sitt arvode på grund av ledighet för sjukdom, olycksfall, arbetsskada eller föräldraledighet ska den pensionsgrundande inkomsten omräknas/höjas med vad som avdragits.

Det finns inget hinder för att förtroendevald kan avstå en del av arvodet och i stället få motsvarande belopp tillgodoräknat i sin pensionsbehållning (s.k. arvodesväxling).

§ 5 Pensionsavgifter

Pensionsavgiften beräknas i procent på den förtroendevaldes pensionsgrundande inkomst enligt § 4.

Förtroendevald tillgodoräknas pensionsavgift från kommunen, regionen eller kommunalförbundet endast om den för kalenderåret är högre än 3 procent av samma års inkomstbasbelopp. I det fall förtroendevald inte tillgodoräknas pensionsavgift betalar kommunen, regionen eller kommunalförbundet ut motsvarande belopp direkt till den förtroendevalde i form av ersättning som inte är pensionsgrundande. Belopp understigande 250 kronor avseende ett kalenderår utbetalas inte.

Någon nedre åldersgräns för tillgodoräknande av pensionsavgift finns inte och det finns heller inte någon övre åldersgräns. Men observera att pensionsbestämmelserna i OPF-KR 26 inte gäller om den förtroendevalde tillträder ett uppdrag efter motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.

Pensionsavgiften är 6 procent på den pensionsgrundande inkomsten upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp. Pensionsavgiften är 31,5 procent på de delar av den pensionsgrundande inkomsten som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp, intill dess den

förtroendevalde har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder. Därefter är pensionsavgiften 6 procent på hela den pensionsgrundande inkomsten.

Pensionsavgiften beräknas varje kalenderårsskifte och ska avsättas till en pensionsbehållning (§ 6) som förvaltas i kommunen, regionen eller kommunalförbundet. På grund av de begränsningar som finns enligt inkomstskattelagen kan förtroendevald inte välja en placering av pensionsavgiften till en tjänstepensionsförsäkring. Med tjänstepensionsförsäkring avses en pensionsförsäkring som har samband med tjänst och som den försäkrades arbetsgivare åtagit sig att betala samtliga premier för.

Det är möjligt att göra bruttoavdrag på arvodet i syfte att göra en större avsättning till pensionsbehållningen.

Vid avsättning till pensionsbehållningen kostnadsförs den särskilda löneskatten, men betalas först när pensionen betalas ut.

Pensionsavgift vid sjuk- eller aktivitetsersättning

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid, och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt Socialförsäkringsbalken (SFB) och som en följd härav med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen befrias från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång, ska pensionsavgift tillgodoräknas under tid då den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB.

Pensionsavgift ska avsättas i förhållande till nedsatt arbetsförmåga i uppdraget (uppdragen) d.v.s. avgiften avsätts proportionellt till graden av arbetsoförmåga. Formuleringen ”nedsatt arbetsförmåga i uppdraget” ska inte anses vara en begränsning av denna princip.

Pensionsavgiften beräknas på den pensionsgrundande inkomsten året före insjuknandetidpunkten enligt § 10.

Pensionsavgiften avsätts till den förtroendevaldes pensionsbehållning (§ 6).

För förtroendevald som får rätt till partiell sjuk- eller aktivitetsersättning, och på grund av detta måste lämna ett uppdrag vars omfattning överstiger den grad av sjuk- eller aktivitetsersättning som beviljats, är det möjligt att genom lokalt beslut avsätta pensionsavgift i förhållande till det inkomstbortfall som frånträdandet orsakar. Det bör beaktas att en avsättning som inte grundar sig på graden till arbetsoförmåga kan, om den förtroendevalde påbörjar en anställning i vilken han eller hon får pensionsavsättning, resultera i avsättningar som överstiger vad som skulle intjänats vid heltidsarbete. Av den anledningen rekommenderas att beslut om avsättning i förhållande till inkomstbortfallet tidsbegränsas till att omfatta enbart mandatperioden.

§ 6 Pensionsbehållning

Pensionsavgiften för ett kalenderår avsätts senast den 31 mars följande år till en pensionsbehållning hos respektive kommun, region eller kommunalförbund, där den förtroendevalde har innehaft uppdrag. Det innebär att avgifterna behålls av respektive kommun, region eller kommunalförbund och att ett kapital byggs upp. Med pensionsbehållning avses summan av de årliga pensionsavgifter som intjänats hos respektive kommun, region eller kommunalförbund.

Pensionsbehållningen innehåller ett efterlevandeskydd enligt § 11.

Uppräkning innan utbetalning

Pensionsbehållningen räknas upp årligen (indexeras) med förändringen av inkomstbasbeloppet (IBB). Regleringen utgör en värdesäkring och är inte avsedd att ge en relativ utveckling. Således ska beloppet endast räknas upp och inte ned om förändringen är negativ.

För tid innan pensionsbehållningen börjar betalas ut ska pensionsbehållningen räknas upp för ett kalenderår (t) genom att multipliceras med kvoten av inkomstbasbeloppet (IBB) för kalenderåret (t+1) dividerat med inkomstbasbeloppet för kalenderåret (T). Uppräkning sker vid utgången av kalenderåret (t+1).

Börjar pensionsbehållningen betalas ut under kalenderåret (t+1) ska pensionsbehållningen istället räknas upp genom att multipliceras med en tolfedel av det enligt ovan beräknade värdet multiplicerat med antalet kalendermånader under kalenderåret (t+1) innan pensionsbehållningen börjar betalas ut. Uppräkningen sker vid utgången av den kalendermånad som närmast föregår den då pensionsbehållningen börjar betalas ut. Pensionsbehållning enligt OPF-KR 26 ska därefter räknas om i samma grad som gällande IBB ändrats i förhållande till IBB för det kalenderår då pensionen började betalas ut.

För omräkning/uppräkning under utbetalningstid se § 8 nedan.

§ 7 Information

Pensionsmyndigheten ska lämna information till den förtroendevalde om hans eller hennes pensionsbehållning, pensionsgrundande inkomst och avsättning av pensionsavgift.

§ 8 Utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning

Uttagsålder/tidpunkt

Utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning, dvs. pensionsbehållningen enligt § 6, kan göras tidigast från den tidpunkt då allmän pension enligt SFB minus två år kan utbetalas. Utbetalningstidpunkt av avgiftsbestämd pensionsbehållning kommer på så

sätt att följa de eventuella ändringar som sker i lagstiftning om tidigaste uttagstidpunkt av allmän pension.

Ansökan

Ansökan om avgiftsbestämd pensionsbehållning ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten fastställt. Den förtroendevalde bör få pension utbetalad inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Om utbetalning inte påbörjats eller ansökan om sådan utbetalning inte inkommit till pensionsmyndigheten (eller enligt anvisning från pensionsmyndigheten) vid den tidpunkt den förtroendevalde har uppnått i 32 a § LAS angiven ålder plus 12 månader påbörjas utbetalning vid denna tidpunkt.

Utbetalningstid

Utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning sker månadsvis och livsvarigt till och med den månad den förtroendevalde avlider.

Den förtroendevalde kan, efter särskild överenskommelse mellan den förtroendevalde och pensionsmyndigheten i samband med ansökan om utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning, välja utbetalning under kortare tid, dock som lägst 10 år.

Omräkning/uppräknings

När den avgiftsbestämda pensionsbehållningen ska betalas ut ska det totala kapitalet räknas om till ett månadsbelopp. Vid omräkningen ska man bland annat beakta en förväntad ränta/avkastning under utbetalningstiden samt hur länge individen förväntas leva (själva förmånen utbetalas dock i normalfallet livsvarigt). Den antagna räntan är 1,6 % per år (samma räntesats som tillämpas vid beräkning av allmän pension).

För att förenkla omräkningen har SKR tagit fram så kallade delningstal, som är beräknade utifrån dessa antaganden. Dessa delningstal är könsneutrala.

Vid beräkningen av pensionen under uttagsåret räknas först pensionsbehållningen upp i takt med förändringen av inkomstbasbeloppet (med tolfte delar fram till uttagstidpunkten). Därefter delas den uppräknade behållningen med delningstalet, i vilket förskottsrentan redan är inräknad.

Om det tillkommer en pensionsavgift räknas även denna först upp i förhållande till inkomstbasbeloppets förändring. Därefter divideras den tillkommande pensionsbehållningen med delningstalet (inklusive förskottsrentan) och det framräknade beloppet läggs till på utbetalande pensionen.

Engångsersättning

Avgiftsbestämd pensionsbehållning kan utbetalas som engångsersättning till förtroendevald om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 procent av inkomstbasbeloppet året innan utbetalning av förmånen börjar.

§ 9 Uppgiftsskyldighet

Förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna avsättning till pensionsbehållning. Lämnas inte sådana uppgifter kan pensionsmyndigheten besluta att avsättningen ska minskas i skälig omfattning.

Om förtroendevald genom att lämna oriktiga uppgifter inte fullgör sin uppgiftsskyldighet eller på annat sätt orsakar att för hög pensionsavgift avsätts, kan detta belopp återkrävas eller avräknas på kommande avsättningar av pensionsavgift. Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

§ 10 Sjukpension

Sjukpension gäller endast för förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB. Dessutom krävs att den förtroendevalde i samband med detta befrias från uppdraget före mandatperiodens utgång med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen.

Sjukpension utges under tid som den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB. Upphör rätten till sjuk- eller aktivitetsersättning upphör också rätten till sjukpension.

Beräkning

Sjukpensionen grundas och beräknas på det genomsnittliga månadsarvodet som den förtroendevalde hade kalenderåret före insjuknandetidpunkten gånger tolv. Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om annat beräkningsunderlag. Om det inte finns månadsarvode för 12 månader bakåt så kan pensionsmyndigheten fatta beslut om beräkning baserad på det genomsnittliga månadsarvodet under uppdragstiden eller det månadsarvode som den förtroendevalde hade haft om denne inte hade varit ledig på grund av sjukdom eller föräldraledighet.

Sjukpensionens nivå motsvarar nivån för den månadsersättning som utbetalas till anställda enligt AGS-KL.

Sjukpension bör utges i proportion till den tidigare uppdragsgraden med hänsyn till sjuk- eller aktivitetsersättningens omfattning. Vid beslut om sjuk- eller aktivitetsersättning måste således även ursprunglig och eventuellt kvarvarande omfattning på uppdraget fastställas.

Om en förtroendevald har ett uppdrag på 100 procent och sedan avgår p.g.a. att sjuk- eller aktivitetsersättning beviljats med 50 procent så ska sjukpensionen baseras på halva årsarvodet.

Om sjuk- eller aktivitetsersättningens omfattning är mindre än uppdragets omfattning så bör sjukpension beräknas i relation till sjuk- eller aktivitetsersättningens omfattning dividerat med uppdragets omfattning.

Om sjuk- eller aktivitetsersättningens omfattning är högre än uppdragets omfattning så kan sjukpensionen inte överstiga uppdragets omfattning.

Beräkning av pensionsgrundande inkomst

Den pensionsgrundande inkomsten fastställs året före den förtroendevalde beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning. Därefter indexeras den pensionsgrundande inkomsten med prisbasbeloppet och beloppet ska endast räknas upp och inte ned om förändringen är negativ.

Värdesäkring

Sjukpensionen ska värdesäkras på motsvarande sätt som i de bestämmelser som gäller för utbetalning av månadsersättning enligt AGS-KL.

Efterskydd

Förtroendevald som befrias/frånträder sitt uppdrag p.g.a. sjukdom har rätt till efterskydd under 270 kalenderdagar. Efterskyddet innebär att rätt till sjukpension föreligger om förtroendevald under efterskyddstid beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning.

Den förtroendevaldes rätt till efterskydd upphör om den förtroendevalde tillträder en anställning eller annat uppdrag förenat med pensionsrätt.

Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om förlängd efterskyddstid.

§ 11 Efterlevandeskydd

Pensionsbehållningen enligt § 6 innehåller ett obligatoriskt efterlevandeskydd. Med "efterlevandeskydd" avses att vid dödsfall så får den förtroendevaldes efterlevande värdet av intjänad pensionsbehållning utbetalt. Beloppets storlek bestäms av hur stor pensionsbehållningen är innan dödsfallet och om den avgiftsbestämda pensionsbehållningen har börjat betalas ut till den förtroendevalde eller inte. Efterlevandeskyddet liknar det återbetalningsskydd som anställda kan välja för det pensionskapital som är inbetalt i en tjänstepensionsförsäkring. På grund av de begränsningar som finns enligt inkomstskattelagen kan dock efterlevandeskyddet inte tecknas i en faktisk tjänstepensionsförsäkring.

Vid förtroendevalds dödsfall betalas det sparade kapital som finns i pensionsbehållningen ut under fem år till i första hand make/maka, registrerad partner, sambo och i andra hand till barn. Avseende definitionen av sambo hänvisas till sambolagen.

Om det finns flera barn med rätt till efterlevandeskydd ska pensionsbehållningen delas lika mellan dessa barn.

Engångsersättning

Efterlevandeskydd kan utbetalas som en engångsersättning till efterlevande om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 procent av inkomstbasbeloppet året före utbetalning av förmånen börjar.

§ 12 Vissa inskränkningar i rätten till pensionsförmån

För den som uppsåtligt framkallat förtroendevalds arbetsoförmåga eller död ska gälla vad som anges i 18, 19, 20 a och 100 a §§ lagen om försäkringsavtal (FAL) angående påföljd i pensionsförmånshänseende.

§ 13 Finansiering

Kommun, region och kommunalförbund svarar för utfästelser enligt dessa pensionsbestämmelser.

§ 14 Ansökan om och utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd

Utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd sker månadsvis.

Ansökan om sjukpension och efterlevandeskydd ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten utfärdar. Den förtroendevalde eller förmånsberättigade bör få sjukpension eller efterlevandeskydd utbetalad inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

§ 15 Uppgiftsskyldighet m.m.

Förtroendevald eller hans eller hennes efterlevande är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att fastställa rätten till sjukpension och efterlevandeskydd.

Förtroendevald eller efterlevande som inte fullgör de skyldigheter pensionsmyndigheten fastställt förverkar rätten till förmåner och kan inte genom att senare fullgöra skyldigheten återfå rätten till förverkat belopp mer än sex månader tillbaka. Pensionsmyndigheten kan dock medge undantag.

Kapitel 4 Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om familjeskydd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid.

Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall syftar till att ge de förtroendevalda ett liknande skydd vid dennes dödsfall som de anställda inom kommuner, regioner och kommunalförbund har. Med ”familjeskydd” avses en fastställd förmån som vid dödsfall utbetalas till den förtroendevaldes efterlevande.

§ 2 Rätt till familjeskydd

Familjeskydd består av två delar, dels familjeskydd till efterlevande vuxen, dels familjeskydd till efterlevande barn. Med barn avses arvsberättigat barn eller det barn som den förtroendevalde tagit emot i sitt hem i adoptionssyfte.

Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall bör ses som en ”försäkringsliknande” konstruktion. Annan kan uppdras att administrera familjeskyddet.

Om den förtroendevalde har en samtidig anställning med rätt till annat motsvarande skydd ska rätten till familjeskydd bedömas av den lokala pensionsmyndigheten.

§ 3 Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

En förtroendevalds efterlevande har rätt till familjeskydd om den förtroendevalde avlider:

- a) under tid då han eller hon uppfyller förutsättningarna enligt § 1,
- b) under tid då han eller hon får sjukpension enligt Pensionsbestämmelser § 10

Rätten till familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall gäller också om den förtroendevalde avlider:

- c) inom sex månader efter det att den förtroendevalde befrias/frånträder sitt uppdrag.

En förtroendevalds efterlevande har inte rätt till familjeskydd enligt punkterna b) – c) om den förtroendevalde vid tidpunkten för dödsfallet hade en anställning eller uppdrag med pensionsrätt och den förtroendevalde genom anställning eller uppdrag hade motsvarande skydd för efterlevande.

För en och samma avliden kan det högst utges ett familjeskydd, detta oavsett om den förtroendevalde hade fler än ett uppdrag som var och en innebär att den avlidne uppfyller dessa villkor.

§ 4 Familjeskydd till efterlevande vuxen

Familjeskydd till efterlevande vuxen betalas ut till den förtroendevaldes make/maka, registrerad partner eller sambo som den avlidne hade vid tidpunkten för dödsfallet.

Med sambo avses den ogifta person som stadigvarande bodde tillsammans med den ogifte förtroendevalde vid hans eller hennes död, och

a) som tidigare varit gift eller registrerad partner med den förtroendevalde, eller

b) har eller har haft barn, eller då väntade barn med den förtroendevalde.

§ 5 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande vuxen

En efterlevande vuxen, med rätt till familjeskydd till efterlevande vuxen enligt ovan, har rätt till förmån i fem års tid.

Från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år motsvarar den månatliga förmånens värde 1,1 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Familjeskydd till efterlevande vuxen ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 6 Familjeskydd till efterlevande barn

Familjeskydd till efterlevande barn betalas ut till den förtroendevaldes arvsberättigade barn till och med månaden innan barnet fyller arton år.

Rätten till familjeskydd till efterlevande barn gäller även för den tid då barnet har rätt till barnpension enligt SFB.

Rätt till familjeskydd till efterlevande barn har även det barn som den förtroendevalde med socialnämndens medgivande tagit emot i sitt hem för vård och fostran i adoptionssyfte.

§ 7 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande barn

Ett efterlevande barn, med rätt till familjeskydd enligt ovan, har, från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år, rätt till en månatlig förmån motsvarande 0,5 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Det sammanlagda månatliga förmånsvärdet av familjeskydd till efterlevandes samtliga barn kan dock aldrig överstiga värdet av 1,5 inkomstbasbelopp det år dödsfallet inträffade delat med tolv.

Vid fler än tre efterlevande barn bestäms den månatliga förmånens värde till vart och ett av de efterlevande barnen till motsvarande en tolfedel av värdet av 1,5 inkomstbasbelopp året då den förtroendevalde avled delat med antalet efterlevande barn med rätt till familjeskydd till efterlevande barn, därefter årligen uppräknat med förändringen av prisbasbeloppet.

Om ett efterlevande barn till en förtroendevald framställer anspråk på familjeskydd till efterlevande barn först efter det att sådan förmån har börjat betalas ut, ska redan utbetalda förmåner inte omfördelas mellan barnen.

Familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall till efterlevande barn ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 8 Utbetalning av förmåner

Familjeskyddet betalas ut till den förtroendevaldes efterlevande månadsvis, senast tre månader efter det att kommunen, regionen eller kommunalförbundet har tagit emot ett fullständigt underlag för utbetalningen.

Om den förtroendevalde har befriats/frånträtt sitt uppdrag och den förtroendevalde omfattas av familjeskydd, ska den som gör anspråk på förmån anmäla dödsfall enligt anvisningar från pensionsmyndigheten.

När anmälan inkommit, anses kommun, region eller kommunalförbund ha fått kännedom om dödsfallet.

För att rätten till förmån ska kunna bedömas ska den som gör anspråk på förmån lämna de uppgifter som begärs av pensionsmyndigheten samt låta pensionsmyndigheten hämta in uppgifter om den förtroendevalde från nuvarande och tidigare arbetsgivare, uppdragsgivare, Skatteverket, Försäkringskassan eller försäkringsinrättning.

Om efterlevande lämnar oriktiga uppgifter som leder till att för högt familjeskydd utbetalas, kan det för högt utbetalda beloppet avräknas från kommande utbetalningar eller helt eller delvis återkrävas. Detta gäller under förutsättning att efterlevande insett eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga. Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

Pensionsmyndigheten kan besluta att en efterlevande förlorar sin rätt till familjeskydd med anledning av att han eller hon uppsåtligen har framkallat den förtroendevaldes död. Omständigheterna ska vara sådana som anges i 12 kap. 8 § första stycket FAL.

UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATAASEN

Cirkulärnr: 25:64
Diariernr: SKR2025/03580
Handläggare: Victoria Bergner
Ämnesord: Förtroendevalda, Pension
Avdelning: Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Sektion/Enhet: Förhandlingssektionen
Extern medverkan: -
Datum: 2025-12-10
Mottagare: Kommunstyrelsen, Regionstyrelsen
Rubrik: Cirkulär - OPF-KR 26
Ersätter: -
Bilaga: Bilaga 1 - OPF-KR 26
Bilaga 2 - Kommentar till OPF-KR 26
Bilaga 3 - Delningstal OPF-KR 26

Sammanfattning

SKR:s styrelse har den 19 december 2025 antagit förslag till nya bestämmelser för omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda – OPF-KR 26. Reglerna gäller för uppdrag som tillträds efter valet 2026 eller senare och är indelade i fyra kapitel: inledande bestämmelser, omställningsstöd, pensionsbestämmelser och familjeskydd.

Följande förändringar införs:

Omställningsstöd: En ny regel införs som utesluter omställningsstöd vid fängelsedom på två år eller mer.

Tid hos annan uppdragsgivare får räknas in i kvalifikationstid.

Samordning med all inkomst redan från första året, med fribelopp motsvarande en tolfedel av prisbasbeloppet.

Pension:

Ingen utbetalning av belopp under 250 kr per år.

Kortare utbetalningstid (minst 10 år) möjlig.

Tidigaste uttag vid 62 år, automatisk utbetalning vid 70 år.

Sambobegreppet förtydligas.

Familjeskydd:

Endast ett helt familjeskydd kan betalas ut, även vid flera uppdrag.

Sambobegreppet klargörs.

En ny **försäkringsteknisk bilaga** med uppdaterade delningstal samt en reviderad **kommentar** som förtydligar och stärker dokumentets vägledande funktion är också antagna.

OPF-KR 26

Sveriges Kommuner och Regioners styrelse har den 19 december 2025 antagit förslag till nya bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd till förtroendevalda (OPF-KR) för att kunna tillämpas på förtroendevalda som tillträder ett (eller flera) uppdrag efter valet 2026 eller senare. Den nya versionen benämns OPF-KR 26.

Förslag till OPF-KR 26 är utformat med utgångspunkt att ett förtroendeuppdrag inom kommuner och regioner utgör en viktig del av den demokratiska strukturen och därför kräver särskilda villkor anpassade för uppdraget.

OPF-KR 26 är fortsatt indelat i fyra kapitel; inledande bestämmelser, omställningsstöd, pensionsbestämmelser samt familjeskydd.

Förslaget innehåller i korthet följande förändringar:

Kapitel 2, bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda.

En ny § 2a införs som ger rätt till att neka omställningsstöd om den förtroendevalde döms till fängelse i två år eller mer.

Tid i uppdrag hos annan uppdragsgivare som tillämpar OPF-KR 26 eller tidigare får tillgodoräknas vid beräkning av kvalifikationstid för ekonomiskt omställningsstöd samt förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Samordningsreglerna gällande ekonomiskt omställningsstöd samt förlängt ekonomiskt omställningsstöd förändras i §7. Omställningsstöden föreslås samordnas med all förvärvsinkomst och/eller annan inkomst från och med det första året med omställningsstöd. Av administrativa skäl föreslås att från samordningen undanta ett fribelopp som per månad motsvarar en tolfedel av samma års prisbasbelopp.

Kapitel 3, pensionsbestämmelser

Belopp understigande 250 kronor avseende ett kalenderår utbetalas inte. I tidigare versioner av OPF-KR justerades beloppet årligen genom indexering, men denna rutin har av administrativa skäl tagits bort.

En möjlighet till kortare utbetalningstid av pensionsbehållningen om minst 10 år har införts.

Tidigaste ålder för uttag av pensionsbehållning har justerats till 62 år.

En regel om automatisk utbetalning av pensionsbehållningen vid 70 år har också införts. Detta för att pensionsbehållningen inte ska glömmas bort.

Sambobegreppet förtydligas med hänvisning till sambolagen i § 11, efterlevandeskydd.

Kapitel 4, familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

I §3 införs en regel om att endast ett helt familjeskydd kan falla ut oavsett om man har flera uppdrag hos flera uppdragsgivare.

I ny anmärkning till § 4 har sambobegreppet förtydligats.

Kommentaren till OPF-KR 26

Kommentaren till OPF-KR 26 har reviderats i syfte att förtydliga och öka dess vägledande funktion.

Övrigt

En uppdaterad försäkringsteknisk bilaga med nya delningstal har införts och ersätter den tidigare från 2014. Bilagan har moderniserats och beskriver bland annat hur pensionsbehållningen ska räknas upp i högre åldrar.

SKR rekommenderar att lokalt antagande av OPF-KR 26 görs med ikraftträdandedatum tidigast från och med 15 oktober 2026.

Förslag till lokala beslut

I enlighet med Sveriges Kommuner och Regioners styrelses beslut föreslås:

att anta bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 26) med tillhörande bilagor.

Frågor med anledning av detta cirkulär besvaras av Victoria Bergner.

SLUT UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATAASEN

Sveriges Kommuner och Regioner
Avdelningen för arbetsgivarpolitik

Jeanette Hedberg

Victoria Bergner

Bilagor:

Bilaga 1 - OPF-KR 26

Bilaga 2 - Kommentar till OPF-KR 26

Bilaga 3 - Delningstal OPF-KR 26

TJÄNSTEUTLÅTANDE

1(3)

Kommunledningsförvaltningen
Diarienummer: 2026/236
Datum: 2026-04-29
Utvecklingsledare Olle Andersson

Kommunstyrelsen

Delårsrapport 1 – Ale kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna delårsrapport 1 för Ale kommun 2026.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Kommunens utfall per mars 2026 uppgår till 48 miljoner kronor, vilket är 5,7 miljoner kronor högre än det budgeterade resultatet. För helåret prognostiseras ett resultat på 117,7 miljoner vilket är 16,7 miljoner bättre än budgeterat resultat på 101 miljoner. Den skattefinansierade verksamheten inom nämnderna visar på ett samlat prognostiserat underskott på 4,8 mkr.

Vad gäller personalläget redovisas att den totala sjukfrånvaron i kommunen ligger på en nivå som i stort sett motsvarar föregående år. Långtidssjukfrånvaron ligger fortsatt på en relativt hög nivå, vilket understryker behovet av att hålla i och vidareutveckla arbetet med arbetsmiljö och rehabilitering. Personalomsättningen har ökat något jämfört med föregående år.

Delårsrapport 1 fokuserar på uppföljning av budgeten och av personalläget. Verksamhet, mål och uppdrag följs upp i delårsrapport 2 och i årsredovisningen.

Maria Kosterlind Reinholdsson
Kommunchef

Ken Gunnesson
Ekonomichef

Beslutsunderlag

- Delårsrapport 1 2026 – Ale kommun
- Delårsrapport 1 2026 – Kommunstyrelsen
- Delårsrapport 1 2026 – Samhällsbyggnadsnämnden
- Delårsrapport 1 2026 – Servicenämnden
- Delårsrapport 1 2026 – Socialnämnden
- Delårsrapport 1 2026 – Utbildningsnämnden
- Delårsrapport 1 2026 – Jävsnämnden
- Delårsrapport 1 2026 – Valnämnden
- Delårsrapport 1 2026 – Överförmyndarnämnden

Ärendet

Delårsrapport 1 lämnas till kommunfullmäktige utifrån den planerings- och uppföljningsprocess som är beslutad i kommunens styrmodell. Rapporten följer upp kommunfullmäktiges budget och består av en sammanfattande analys av ekonomi och personal för hela Ale kommun för perioden 1 januari till 31 mars. Därefter följer en sammanfattning per nämnd. Verksamhet, mål och uppdrag följs upp i delårsrapport 2 och i årsredovisningen.

Kommunens utfall per mars 2026 uppgår till 48 miljoner vilket är 5,7 miljoner bättre än budget. För helåret prognostiseras ett resultat på 117,7 miljoner vilket är 16,7 miljoner bättre än budgeterat resultat på 101 miljoner. När det gäller helårsutfallet så visar prognosen för kommunen en positiv avvikelse mot budget på 16,7 miljoner. Den positiva avvikelsen härrör sig uteslutande till överskott inom finansverksamheten. Den skattefinansierade verksamheten inom nämnderna visar på ett samlat prognostiserat underskott på 4,8 mkr.

Vad gäller personalläget redovisas att antalet tillsvidareanställda har ökat under perioden samtidigt som andelen deltidsanställda minskar, vilket indikerar en utveckling mot en mer stabil och hållbar personalstruktur. Samtidigt har antalet tidsbegränsade anställningar och personalomsättningen ökat något jämfört med föregående år. Den totala sjukfrånvaron i kommunen ligger på en nivå som i stort sett motsvarar föregående år. Långtidssjukfrånvaron ligger fortsatt på en relativt hög nivå, vilket understryker behovet av att hålla i och vidareutveckla arbetet med arbetsmiljö och rehabilitering.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att delårsrapporten innebär att kommunfullmäktiges mål och budget följs upp enligt kommunens styrmodell.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktiges mål och uppdrag följs upp i delårsrapport 2 och i årsredovisningen.

Remiss och samberedning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets påverkan och genomförande

Beslutet bedöms inte leda till påverkan eller behov av genomförande.

Beslutet skickas till:

Ekonomichef

Delårsrapport 1 - 2026

Ale kommun

Innehåll

1 Kommunchefens sammanfattning	2
2 Ekonomisk analys	3
2.1 Helårsprognos 2026	3
2.2 Driftsammanställning, kommunen	3
2.3 Resultaträkning	4
2.4 Avvikelseanalys skatteintäkter Ale kommun	4
2.4.1 Skatteintäkter	4
3 Personalanalys	5
3.1 Sammanfattning	5
3.2 Kommunens anställda	5
3.2.1 Antal anställda	5
3.2.2 Sysselsättningsgrad	6
3.3 Sjukfrånvaro	6
3.3.1 Sjukfrånvaro tabell	7
4 Nämndernas sammanfattningar	8
4.1 Kommunstyrelsen	8
4.1.1 Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott	8
4.2 Servicenämnden	9
4.3 Utbildningsnämnden	10
4.4 Socialnämnden	10
4.5 Samhällsbyggnadsnämnden	10
4.6 Överförmyndarnämnden	11
4.7 Valnämnden	11

1 Kommunchefens sammanfattning

Kommunens utfall per mars 2026 uppgår till 48 miljoner vilket är 5,7 miljoner bättre än budget. För helåret prognostiseras ett resultat på 117,7 miljoner vilket är 16,7 miljoner bättre än budgeterat resultat på 101 miljoner. När det gäller helårsutfallet så visar prognosen för kommunen en positiv avvikelse mot budget på 16,7 miljoner. Den positiva avvikelsen härrör sig uteslutande till överskott inom finansverksamheten. Den skattefinansierade verksamheten inom nämnderna visar på ett samlat prognostiserat underskott på 4,8 mkr.

Vad gäller personalläget redovisas att antalet tillsvidareanställda har ökat under perioden samtidigt som andelen deltidsanställda minskar, vilket indikerar en utveckling mot en mer stabil och hållbar personalstruktur. Samtidigt har antalet tidsbegränsade anställningar och personalomsättningen ökat något jämfört med föregående år. Den totala sjukfrånvaron i kommunen ligger på en nivå som i stort sett motsvarar föregående år. Långtidssjukfrånvaron ligger fortsatt på en relativt hög nivå, vilket understryker behovet av att hålla i och vidareutveckla arbetet med arbetsmiljö och rehabilitering.

2 Ekonomisk analys

I detta avsnitt redovisas en analys av kommunens ekonomi. Avsnittet innehåller en helårsprognos, driftsammanställning, resultaträkning.

2.1 Helårsprognos 2026

	Utfall 2025	Prognos 2026
Årets resultat (Tkr)	104 642	117 700
Nettokostnadsandel	95,7 %	95,3 %
Avvikelse från budget (Tkr)	+5 640	+16 700
Investeringsutgifter (Tkr)	477 223	704 405

2.2 Driftsammanställning, kommunen

Den skattefinansierade verksamheten inom nämnderna visar på ett samlat prognostiserat underskott på 4,8 mkr. Servicenämnden har det största underskottet med 5,9 mkr, där 1,8 mkr avser underskott inom tomställda lokaler och 4 mkr är en konsekvens av uppkomna saneringskostnader vid nybyggnation Himlaskolan.

Samhällsbyggnadsnämndens underskott på -2 mkr är främst ett resultat av att nämnden har ett antal kommuninterna planer under framtagande som genererat högre kostnader än vad som budgeterats. Överskottet inom Kommunstyrelsen beror främst på överskott "buffert" samt personalkostnader. Finansverksamhetens övriga delar exkluderat finansiella kostnader/intäkter samt skatter och stadsbidrag prognostiserar ett nollresultat där ett underskott för pensions och PO-kostnader möts av ökade intäkter i form av sålt grus Stora Viken 1,2 mkr samt försäkringsersättning för första vattenskadan LSS boende Skepplanda med 2 mkr.

Taxefinansierade verksamheten som består av VA och Renhållning prognostiserar ett underskott på -19,6 mkr vilket är något sämre än vad nämnden budgeterat. Resultatet regleras främst via VA fonden som behöver regleras över 3 års intervall.

Tkr	Utfall mars 2026	Budget mars 2026	Avvikelse mars 2026	Budget 2026	Årsprognos 2026	Avvikelse 2026
Verksamhet						
Utbildningsnämnd	-262 912	-263 408	496	-1 071 688	-1 071 688	0
Socialnämnd	-194 209	-190 436	-3 773	-800 934	-800 934	0
Kultur- och fritidsutskott	-13 018	-13 202	184	-54 429	-54 429	0
Kommunstyrelsen inkl jävsnämnd	-36 804	-38 497	1 693	-158 132	-155 132	3 000
Servicenämnd	-56 947	-54 130	-2 816	-219 188	-225 088	-5 900
Samhällsbyggnadsnämnd, skatte- och internfin.	-19 802	-18 788	-1 013	-76 223	-78 223	-2 000
Samhällsbyggnadsnämnd, affärsverksamhet	-5 700	302	-6 002	0	-19 600	-19 600
Överförmyndarnämnd	-207	-838	631	-3 277	-3 177	100
Valnämnd	-115	61	-176	-1 000	-1 000	0
Revisorer	-1 485	-1 543	59	-1 785	-1 785	0
Finansverksamhet (skatter och statsbidrag)	639 323	629 900	9 423	2 519 600	2 526 904	7 304
Finansverksamhet övriga kostnader/intäkter	-7 120	-7 986	866	-31 944	-17 747	14 196
Summa	42 276	42 524	-248	101 000	98 100	-2 900
Exkludering affärsverksamhet	5 700	-302	6 002	0	19 600	19 600
Summa exkl affärsverksamhet	47 976	42 222	5 754	101 000	117 700	16 700

2.3 Resultaträkning

Kommunens utfall per mars 2026 uppgår till 48 mkr vilket är 5,7 mkr bättre än budget. För helåret prognostiseras ett resultat på 117,7 mkr vilket är 16,7 mkr bättre än budgeterat resultat på 101 mkr.

När det gäller helårsutfallet så visar prognosen för kommunen en positiv avvikelse mot budget på 16,7 mkr. Den positiva avvikelsen härrör sig uteslutande till överskott inom finansverksamheten där senaste skatteprognosen visar på ett plus med 7,3 mkr mot budget. Skatteprognosen från februari är beräknad innan oroligheterna i mellanöstern var kända så nästkommande prognos i slutet av april kan visa på ett annat resultat. Prognosen för räntekostnader beräknas också bli lägre och visar ett överskott på ca 6 mkr inkl ränta pensionsskuld, främst på grund av att kommunen gick in med lägre låneskuld 2026 än vad som var beräknat när budgeten för 2026 antogs i juni 2025. De finansiella intäkterna är också högre än budget vilket förklaras av intäktsräntor på ca 2,4 mkr samt att internräntan beräknas ge ett överskott på 4 mkr. Den prognostiserade negativa avvikelsen avseende nettokostnaderna på ca -4,7 mkr är ett resultat av att några nämnder beräknas göra underskott såsom Servicenämnden med 5,9 mkr samt Samhällsbyggnadsnämnden med -2 mkr avseende skattefinansierad verksamhet, Det vägs till delar upp av att Kommunstyrelsen prognostiserar ett överskott på 3 mkr.

Tkr	Utfall mars 2025	Utfall mars 2026	Budget mars 2026	Budget 2026	Arsprognos 2026	Budget-avvikelse 2026
Verksamhetens nettokostnader	-501 354	-548 321	-538 289	-2 220 802	-2 225 509	-4 708
Avskrivningar	-37 761	-39 852	-41 822	-166 849	-166 823	26
Nettokostnader	-539 110	-588 173	-580 111	-2 387 651	-2 392 332	-4 681
Skatteintäkter/generella statsbidrag	609 884	640 367	629 900	2 519 600	2 527 948	8 348
Finansiella intäkter	2 307	1 059	9 625	38 500	45 466	6 966
Finansiella kostnader	-6 101	-5 277	-17 192	-69 449	-63 381	6 068
Periodens resultat	66 981	47 976	42 222	101 000	117 700	16 700
Nettokostnadsandel (inklusive finansnetto)	89,0%	92,5%		96,0%	95,3%	

2.4 Avvikelseanalys skatteintäkter Ale kommun

2.4.1 Skatteintäkter

Den positiva avvikelse om 7,3 mkr avseende skatter och statsbidrag bygger på skatteprognosen från Sveriges kommuner och regioner per februari 2026. Ny skatteprognos kommer i slutet av april och således efter att denna rapport sammanställts.

Tkr	Budget 2026	Prognos 2026	Avvikelse mot budget
Skatteinkomster före utjämning	2 003 364	2 002 376	-988
Inkomstutjämning	318 545	314 845	-3 700
Kostnadsutjämning	45 815	45 411	-404
Införandebidrag			
Regleringsbidrag	76 007	91 299	15 292
LSS-utjämning	1 985	1 314	-671
Avräkning föregående år		1 268	1 268
Avräkning innevarande år		-5 318	-5 318
Kommunal fastighetsavgift	73 882	75 709	1 827
Summa	2 519 598	2 526 904	7 306

3 Personalanalys

3.1 Sammanfattning

Antalet tillsvidareanställda har ökat under perioden samtidigt som andelen deltidsanställda minskar, vilket indikerar en utveckling mot en mer stabil och hållbar personalstruktur. Samtidigt har antalet tidsbegränsade anställningar och personalomsättningen ökat något jämfört med föregående år.

Sjukfrånvaron visar en minskning jämfört med motsvarande period föregående år, främst till följd av en minskning av korttidssjukfrånvaron. Sett över rullande 12 månader ligger sjukfrånvaron dock på en i stort sett oförändrad nivå, vilket innebär att utvecklingen ännu inte är varaktigt etablerad. Samtidigt kvarstår skillnader mellan kvinnor och män samt mellan olika delar av organisationen. Långtidssjukfrånvaron ligger fortsatt på en relativt hög nivå, vilket understryker behovet av att hålla i och vidareutveckla arbetet med arbetsmiljö och rehabilitering. Utbildningsnämnden, som är kommunens största nämnd, uppvisar dock en minskning av sjukfrånvaron både i periodens utfall och sett över rullande 12 månader.

Det är viktigt att beakta att årets siffror är preliminära, då underlaget inte fullt ut inkluderar utfall för mars månad. Detta innebär att den redovisade utvecklingen kan komma att justeras i kommande uppföljningar.

Sammantaget visar utvecklingen en mer stabil bemanning. Samtidigt kvarstår strukturella utmaningar kopplade till långtidssjukfrånvaro, personalomsättning och variationer mellan nämnder. Det fortsatta arbetet behöver därför ha fokus på arbetsmiljö, kompetensförsörjning och förutsättningar för att behålla medarbetare över tid.

3.2 Kommunens anställda

Antalet tillsvidareanställda i kommunen har ökat till 2 461, vilket motsvarar en ökning med 36 medarbetare jämfört med föregående år. Även det totala antalet årsarbetare har ökat. Samtidigt har andelen heltidsanställningar stärkts, medan deltidsanställningar har minskat, vilket bidrar till ökad kontinuitet och stabilitet i verksamheterna.

Antalet tidsbegränsade anställningar har ökat, vilket delvis kan kopplas till behov av flexibilitet i bemanningen. Könsfördelningen är fortsatt ojämn med en hög andel kvinnor (80,7 procent), i nivå med tidigare år.

Personalomsättningen har ökat till 3,9 procent (2,2 procent föregående år). Även den externa omsättningen, exklusive pensionsavgångar, har ökat. Detta innebär en viss utmaning i förhållande till målet om minskad personalomsättning, även om nivån fortsatt är relativt låg.

På nämndnivå varierar personalomsättningen. Kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden uppvisar högre nivåer än övriga nämnder, vilket indikerar behov av fortsatt uppföljning och riktade insatser där omsättningen är som högst.

Sammantaget visar kommunen en stabil och växande personalstyrka med en positiv utveckling mot fler heltidsanställningar. Samtidigt innebär den ökade personalomsättningen att arbetet med att behålla kompetens behöver prioriteras. Fortsatt fokus bör ligga på hållbar bemanning, minskad personalomsättning samt strategisk kompetensförsörjning.

3.2.1 Antal anställda

Värden i tabellen för antal anställda är ett genomsnitt under perioden. I beräkningen för årsarbetare så inkluderas timmar för; månadslön, timlön, semester, ferie, föräldraledighet, vab samt frånvaro upp till 60 dagar.

Antal anställda

	Jan-mars 2026	Jan-mars 2025	Skillnad	Jan-mars 2024
Antal tillsvidareanställda	2 461	2 425	36	2 419
-varav kvinnor i procent	80,7	81,2	-0,5	81,1
-varav män i procent	19,0	18,6	0,4	18,9
Samtliga anställda (tillsvidare och tidsbegränsade)				
Antal heltidsanställda	2 579	2 506	73	2 487
Antal deltidanställda	117	133	-16	162
Tidsbegränsat anställda	244	189	55	187
Totalt antal arbetade timmar (timavlönade)	78 024	82 471	-4 447	86 785
-varav kvinnor	56 747	58 931	-2 184	67 699
-varav män	21 277	23 302	-2 025	18 845
Totalt antal årsarbetare (samtidig personal omräknat till heltidstjänster)	2 637	2 574	63	2 540
-månadsavlönade	2 479	2 408	71	2 365
-timavlönade	158	167	-9	175

Fotnot: Då siffrorna tagits fram innan april månads löneutbetalning så saknas timmar för timavlönade som betalas eftervarande månad.

Personalomsättning

Procent	Jan-mars 2026	Jan-mars 2025	Skillnad	Jan-mars 2024
Total, intern och extern	3,9	2,2	1,7	4,6
Total, extern	3,0	2,0	1,0	3,0
Extern, exklusive pensionsavgångar	2,7	1,6	1,1	2,6

Personalomsättning per nämnd

Extern, exklusive pensionsavgångar (%)	Jan-mars 2026	Jan-mars 2025	Skillnad	Jan-mars 2024
Kommunstyrelsen	4,5	2,9	1,6	5,4
Samhällsbyggnadsnämnden	5,0	5,0	0,0	2,6
Socialnämnden	3,7	2,0	0,0	3,9
Utbildningsnämnden	1,7	1,2	0,5	1,1
Servicenämnden	1,6	2,0	-0,4	1,8
Ale kommun	2,7	1,9	0,8	2,6

3.2.2 Sysselsättningsgrad

Sysselsättningsgrad

Sysselsättningsgrad (%)	Jan-mars 2026	Jan-mars 2025	Skillnad	Jan-mars 2024
Tillsvidareanställda	98,60	98,75	-0,15	98,54
-varav kvinnor	98,60	98,80	-0,20	98,61
-varav män	98,56	98,58	-0,02	98,27

3.3 Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron i kommunen uppgår till 9,8 procent, vilket är en minskning med 0,5 procentenheter jämfört med motsvarande period föregående år. Minskningen återfinns i flera grupper, bland annat bland kvinnor samt i åldersgrupper upp till 49 år, medan åldersgruppen 50 år och äldre uppvisar en marginell ökning.

Sett över rullande 12 månader ligger sjukfrånvaron dock på en nivå som i stort sett motsvarar föregående år. Detta indikerar att den minskning som ses i periodens utfall ännu inte är etablerad över tid.

Skillnader mellan nämnder kvarstår. Utifrån periodens utfall uppvisar socialnämnden och servicenämnden högre sjukfrånvaro än övriga, medan kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden ligger på lägre nivåer. Samtliga nämnder visar en minskning jämfört med motsvarande period föregående år.

Vid analys av rullande 12 månader framträder dock en delvis annan bild, där utvecklingen mellan nämnderna är mer varierad och inte samtliga visar en minskning över tid. Utbildningsnämnden, som är kommunens största nämnd, uppvisar en minskning av sjukfrånvaron både i periodens utfall och sett över rullande 12 månader.

Det är viktigt att beakta att siffrorna för 2026 är framtagna innan verkställan av lön för april är slutförd, vilket innebär att sjukfrånvaro avseende mars ännu inte är fullt registrerad. Utfallet bör därför tolkas med viss försiktighet.

Sammantaget visar sjukfrånvaron en viss minskning i periodens utfall, men utvecklingen över tid är i huvudsak oförändrad. Detta innebär att det är viktigt att fortsatt hålla i och vidareutveckla det förebyggande arbetsmiljöarbetet för att uppnå en varaktig minskning av sjukfrånvaron.

3.3.1 Sjukfrånvaro tabell

Sjukfrånvaro i procent (månadsanställd personal, AB) av ordinarie arbetstid	Jan-mars 2026	Jan-mars 2025	Skillnad	Jan-mars 2024
Sjukfrånvaro totalt	9,8	10,3	-0,5	10,3
Sjukfrånvaro per kön				
Sjukfrånvaro, kvinnor	10,2	10,9	-0,7	11,2
Sjukfrånvaro, män	7,4	7,5	-0,1	5,9
Sjukfrånvaro per ålderskategori, utfall per åldersgrupp				
Ålder - 29 år	6,7	8,7	-2,0	9,2
Ålder 30 - 49 år	8,8	9,5	-0,7	9,2
Ålder 50 -	11,8	11,7	0,1	11,9
Fördelning av sjukfrånvaro per sjukdomslängd				
Korttidssjukfrånvaro 1-14 dagar	3,9	4,6	-0,7	4,5
Sjukfrånvaro 15-59 dagar	1,1	1,2	-0,1	1,1
Långtidssjukfrånvaro 60 dagar eller mer	4,7	4,9	-0,2	4,7

Sjukfrånvaro i jämförelse mellan nämnder

Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid	Jan-mars 2026	Jan-mars 2025	Skillnad	Jan-mars 2024
Kommunstyrelsen	4,7	6,1	-1,4	5,1
Samhällsbyggnadsnämnden	4,4	4,9	-0,5	4,4
Socialnämnden	12,4	12,6	-0,2	11,8
Utbildningsnämnden	8,5	9,0	-0,5	9,4
Servicenämnden	12,0	12,2	-0,2	13,4
Ale kommun	9,8	10,3	-0,5	10,3

4 Nämndernas sammanfattningar

4.1 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har för första kvartalet en positiv avvikelse på cirka 1,7 mkr. Avvikelsen består till stora delar av en för perioden outnyttjad utvecklingsreserv samt lägre personalkostnader än vad som budgeterats för perioden.

Kommunen har under vintern och våren varit inblandade i diverse juridiska processer som krävt juridiskt stöd från externt håll vilket medför en påtaglig belastning ekonomiskt.

Sammantaget finns det ingen större oro för ett underskott för kommunstyrelsen på årsbasis. Överskottet som skapas på grund av personalomsättningen ser i dagsläget ut att kunna kompensera för övriga underskott både på intäktsidan samt för övriga kostnadsposter.

Sammantaget visar perioden en ökning av antal anställda och årsarbetare. Personalomsättningen har ökat något jämfört med föregående år, men är fortsatt lägre än motsvarande period 2024. Perioden visar vidare en positiv utveckling med minskad sjukfrånvaro i flertalet enheter, vad gäller korttidssjukfrånvaro. Långtidssjukfrånvaron kvarstår på en i stort sett oförändrad nivå. En betydande andel av denna frånvaro bedöms inte vara arbetsrelaterad, där den sjukskrivne är fortsatt i behov utav medicinsk rehabilitering.

Arbetet med att utveckla dialogen kring ohälsa har stärkts, bland annat genom upphandling och införandet av Hälsoindex®, vilket bidrar till ett mer strukturerat arbetssätt, även om effekter ännu inte fullt ut kan avläsas i statistiken.

Valet till riksdag, regionfullmäktige och kommunfullmäktige i september kommer att ställa krav på omprioritering av personalresurser för att säkerställa ett genomförande. Det innebär även fokus på att ärenden som ska beslutas av nuvarande kommunfullmäktige bereds så att beslut kan fattas före valet.

4.1.1 Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott

Nulägesanalysen för delår 1 2026 visar sammantaget på en stabil verksamhet inom kultur- och fritidsområdet, där både ekonomi och verksamhetsutveckling i huvudsak följer plan. Det första kvartalet präglas av mindre avvikelser men inga större ekonomiska överraskningar, och den samlade prognosen pekar mot ett resultat i balans vid årets slut.

Ekonomiskt redovisar verksamheten en mindre positiv avvikelse jämfört med budget för perioden. Avvikelsen förklaras främst av en ännu inte fullt nyttjad utvecklingsreserv samt periodiseringseffekter inom vissa verksamheter. Samtliga verksamhetsområden bedöms i nuläget kunna hålla sig inom tilldelade ramar. Det finns dock ett visst osäkerhetsmoment kopplat till personalomsättningen inom öppen ungdom och fält, där lägre personalkostnader kan ge ett överskott, samtidigt som detta kan påverka verksamhetens omfattning och innehåll.

Verksamhetsmässigt visar analysen på både stabilitet och föränderliga mönster. Biblioteksverksamheten har haft ett minskat besöksantal och färre utlån jämfört med föregående år, samtidigt som användningen av meröppet fortsätter att öka. Detta speglar förändrade användarbeteenden och vikten av att fortsatt balansera tillgänglighet, bemanning och målgruppsanpassning. Inom kulturskolan är efterfrågan fortsatt hög och verksamheten står inför en mer intensiv period under resterande del av året, med fler evenemang och större publik.

Kultur- och fritidsutveckling uppvisar flera positiva trender, inte minst genom Fritidsbankens kraftiga ökning av utlån och aktiverade individer, vilket visar på ett ökat genomslag för inkludering och samverkan med skolor. Antalet kulturevenemang och publiksiffror ligger på en stabil nivå, med särskilt god uppslutning kring återkommande och nya arrangemang. Antalet föreningar som beviljats bidrag har ökat jämfört med föregående år, vilket indikerar en fortsatt stark föreningsstruktur i kommunen.

Inom den öppna ungdomsverksamheten fortsätter minskningen av deltagartillfällen, trots att lägesbilden i kommunen i övrigt är lugn med låg grad av störningar och skadegörelse. Samtidigt pågår ett aktivt utvecklingsarbete för att nå yngre målgrupper och stärka det förebyggande och värdegrundande arbetet, bland

annat genom riktade insatser i skola och lovverksamhet. Minskad sjukfrånvaro bidrar till ökad stabilitet i verksamheten.

Sammanfattningsvis visar nulägesanalysen på en väl fungerande verksamhet med god ekonomisk kontroll och flera positiva utvecklingstendenser, samtidigt som vissa strukturella och långsiktiga utmaningar behöver följas noggrant under resterande del av året.

4.2 Servicenämnden

Ekonomi

Servicenämnden redovisar per mars 2026 ett underskott om 2,8 mkr och en negativ helårsprognos om 4,1 mkr. Avvikelsen förklaras i huvudsak av ökade kostnader för sanering av mark i samband med byggnation av ny skola i Alafors inom verksamhet Fastighet. För helåret prognostiseras ett underskott om 4 mkr hänförligt till denna händelse. Nämnden har vid sammanträde den 26 mars 2026 beslutat att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att godkänna att underskottet redovisas 2026. Beslut från kommunfullmäktige inväntas.

Övriga verksamheter inom nämnden prognostiserar i huvudsak ett resultat i balans. Kostverksamheten redovisar ett positivt utfall per mars till följd av lägre livsmedelskostnader, medan verksamhetsservice redovisar ett mindre underskott relaterat till icke debiterade fordonskostnader inför övertagande av fordonsansvar 2027. IT-enheten redovisar ett positivt resultat, främst till följd av minskade konsultkostnader.

Därutöver prognostiseras ett underskott om 1,8 mkr avseende tomställda lokaler. Kostnaderna ingår formellt i servicenämndens ram men redovisas och följs upp separat, då de uppstår till följd av beslut i andra nämnder och således utanför nämndens rådighet och därmed inte utgör nämndens ansvar att hantera inom sitt ekonomiska resultat.

Personal

Serviceförvaltningen hade under perioden i genomsnitt 257 tillsvidareanställda. Personalomsättningen uppgick till 2,8 procent, vilket är en tydlig minskning jämfört med föregående år. Sammantaget bedöms personalsituationen vara stabil med god tillgång till sökande vid rekrytering.

Den totala sjukfrånvaron uppgick till 12,02 procent, vilket innebär en minskning jämfört med samma period föregående år. Minskningen förklaras främst av reducerad korttidsfrånvaro, särskilt inom kostverksamheten. Långtidssjukfrånvaron är fortsatt hög inom delar av förvaltningen, framför allt inom kost och vissa serviceenheter, men visar tecken på stabilisering. Rehabiliteringsinsatser och arbetsförmågebedömningar pågår i samverkan med HR och företagshälsovård och det är av stor vikt att dessa får fortsätta som planerat för att åtgärda situationen med serviceförvaltningens höga sjukfrånvaro.

Fastighetsverksamheten och IT-enheten redovisar i huvudsak god arbetsmiljö, låg personalomsättning och fungerande bemanning. Inom verksamhetsservice bedrivs ett aktivt och nära rehabiliteringsarbete i de enheter som har störst sjukfrånvaro.

Övrigt som är av intresse såsom större händelser som påverkat nämndens arbete eller andra större förändringar

Perioden har varit händelserik, särskilt inom fastighetsverksamheten, med uppstart av större entreprenader, hantering av driftstörningar, ett stort antal pågående lokalprojekt samt förberedelser för flera omfattande investeringar. Den händelserika perioden har samtidigt synliggjort sårbarheter kopplade till externa, oförutsedda kostnader som inte är möjliga att förutse eller påverka inom ramen för ordinarie verksamhet eller investeringar.

Nämnden bedömer att perioden tydliggjort behovet av kommunövergripande riktlinjer och centrala medel för hantering av oförutsedda kostnader utanför nämndernas rådighet, såsom marksanering, större störningar och utrangeringar. Vidare har behov identifierats av tydligare principer för hantering av kapitalkostnader och tydligt beslut vad som gäller för tomställda lokaler. Nuvarande särhantering av tomställda lokaler bedöms vara ändamålsenlig, men är inte formellt fastställd i kommunens styrmodell, vilket har uppmärksamats av revisionen vid sin senaste granskning av servicenämnden och behöver hanteras vidare.

4.3 Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden (UBN) redovisar en positiv avvikelse gentemot budget och en prognos som visar på en budget i balans på förvaltningsnivå. Utvecklingsreserven används för att hantera volymförändringar och eventuella underskott och bedöms bli fullt utnyttjad under året. Trots ökade kostnader för skoltaxi inom anpassad skola och grundskola bedöms förvaltningen hittills sammantaget kunna bibehålla en budget i balans.

Barn- och elevantalet har ökat under flera år, men sedan 2023 har barnantalet i förskolan minskat och bedöms fortsätta minska även under 2026. Elevantalet i grundskola och gymnasium har ökat över tid men grundskolan förväntas 2026 börja minska medan gymnasiet bedöms ligga kvar på samma nivå. Antal skolbarn i anpassad grundskola ökar.

Antalet årsarbetare för perioden var 1193, vilket är en ökning med 21 årsarbetare jämfört med samma period föregående år. Det är främst tidsbegränsat anställda som har ökat vilket förklaras av extra satsningar och tidsbegränsade vikariat för att täcka upp frånvaro samt utmaningar att rekrytera behöriga lärare. Personalomsättningen har ökat något jämfört med samma period föregående år.

Den totala sjukfrånvaron för perioden januari-mars har minskat marginellt jämfört med samma period föregående år. Störst förändring är inom åldersgruppen 29 år och yngre där sjukfrånvaron minskat med cirka tre procentenheter. Trots kvarstående utmaningar sker utveckling inom flera områden. En omställning från sjukfrånvaro till ökad frisknärvaro förutsätter nya kunskaper, perspektiv och arbetssätt. Arbetet pågår i enlighet med den antagna handlingsplanen för frisknärvaro.

4.4 Socialnämnden

Förvaltningen prognosticerar ett nollresultat för helåret även om utfallet för närvarande är negativt. Till stor del förklaras detta av platsköp inom individ- och familjeomsorgen, där några kommer avslutas under våren. Osäkerhetsfaktorer i prognos handlar främst om köpta platser inom individ- och familjeomsorg och funktionsstöd.

Som en konsekvens av ökade behov i målgrupperna, exempelvis öppningen av 8 nya lägenheter på Klockarängens särskilda boende för äldre, har antalet anställda ökat. Andelen som arbetar deltid fortsätter stadigt minska vilket är helt i linje med målsättningen.

Personalomsättningen har ökat något i perioden, jämfört med förra året men är fortfarande på en hanterbar nivå.

Korttidssjukfrånvaron har minskat något medan den medellånga sjukfrånvaron har ökat. Aktivt arbete pågår på alla enheter med kartläggning och uppföljning av sjukfrånvaron.

4.5 Samhällsbyggnadsnämnden

Prognosen för den skattefinansierade verksamheten är -2 mkr för helåret 2026. Den främsta orsaken till underskottet är kostnaderna för interna detaljplaner som förväntas överstiga budget med -3,5 mkr, där detaljplanen för Ale torg är den enskilt viktigaste förklaringen. I beslutet om detaljplaneprio våren 2026 arbetas åtgärder in som bedöms resultera i ett resultat i ekonomisk balans vid årets slut.

Budgeterat resultat för VA-verksamheten är -17,7 mkr men det prognostiserade resultatet bedöms bli -19,2 mkr, vilket är 1,5 mkr mer än budgeterat. Vid årets ingång uppgick VA:s fonderade medel till 19,3 mkr. Med det prognostiserade underskottet kommer fonden fortfarande att kvarstå med ett litet överskott och treårsperspektivet kan bibehållas.

Budgeterat resultat för Renhållningen är -1,3 mkr. Prognostiserat resultat för helåret 2026 är -0,4 mkr, vilket är 0,9 mkr bättre än budget. Renhållningens upparbetade resultatfond var vid årets ingång 12,4 mkr.

Sjukfrånvaron har varit något lägre under perioden jämfört med samma period 2025 och det är framförallt långtidssjukfrånvaron som gått ner. Personalvolymen är i princip oförändrad.

4.6 Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden prognostiserar ett överskott för 2026 om 0,1 mkr. Överskottet beror på att arvodeskostnadernas utfall för ställföreträdare är lägre än budgeterat. Periodens avvikelse beror i huvudsak på en viss eftersläpning i granskningen av årsräkningar. Prognosen för helåret med ett mindre överskott utgår från att antalet ärenden är relativt konstant i förhållande till 2025. Det prognostiserade utfallet är uppräknat utifrån förändringen av prisbasbeloppet vilket arvoden för ställföreträdare baseras på.

I och med avtalssamverkan har inte Ale kommun egen anställd personal då dessa är anställda av Alingsås kommun. Enheten består av åtta handläggare, enhetschef och två administratörer, totalt 9,5 årsarbetskrafter.

Totalt finns 372 aktiva ärenden. Per den 31/3 2026 har 219 av 221 årsräkningar inkommit. Av dessa inkom 167 i tid vilket motsvarar 76% av alla årsräkningar. Komplettering har begärts i 29% av inkomna årsräkningar.

Från sommaren 2026 träder en ny lagstiftning i kraft som innebär att bland annat beslut som idag fattas av tingsrätterna överförs till kommunerna. Förvaltningen bedömer att förändringarna innebär en volymökning om cirka 15%. Samtidigt pågår dialog om överförmyndarsamverkan ska utökas med fler kommuner från 2027-01-01. Parallellt pågår beredning av ärende om införande av en gemensam överförmyndarnämnd där beslut i de idag samverkande kommunerna väntas under april/maj 2026.

De budgetmässiga förutsättningarna inför 2027 kommer därmed att påverkas dels av volymökningar med anledning av ny lagstiftning, dels av hur många kommuner som samverkar samt om en gemensam överförmyndarnämnd införs.

4.7 Valnämnden

Valnämnden har att genomföra val till riksdag, kommun och region i september 2026. Arbetet med detta har redan påbörjats genom att en valsamordnare redan är på plats. Med anledning av många nyheter från Valmyndigheten så finns ett behov av förändringar i arbetssättet som kan komma att kosta.

I höstens val kommer röstkortet att vara digitala och vid förtidsröstningen kommer hanteringen att genomföras digitalt i stor utsträckning. Detta ställer krav på såväl utrustning som personal som har en digital mognad. Samtidigt ställer det krav på att kommunen har ett avtal med PostNord som är den leverantör Valmyndigheten har utsett att hantera flytten av alla förtidsröster.

Valmyndigheten har även kommit med ett antal ställningstaganden som kan påverka val av lokaler utifrån säkerhet och tillgänglighet. Under våren genomförs därför en översyn och inventering av relevanta lokaler. Samtidigt genomförs riskanalyser för lokaler utifrån säkerhet, tillgänglighet och digitaliseringens krav.

I dagsläget är det osäkert hur stora kostnaderna kommer att bli för årets val. Bland annat avtalet med PostNord som kommunen är tvungen att teckna är en post som är oklar ännu. För året läggs en noll prognos men osäkerheterna är för närvarande stora.

Delårsrapport 1 - 2026

Kultur- och fritidsutskottet

Innehållsförteckning

1 Periodens verksamhet.....	4
1.1 Sammanfattning.....	4
2 Ekonomisk analys.....	6
2.1 Analys och förslag för framtiden	6
2.1.1 Sammanfattande tabeller	7
2.2 Verksamhetsmått.....	8

1 Periodens verksamhet

1.1 Sammanfattning

Nulägesanalysen för delår 1 2026 visar sammantaget på en stabil verksamhet inom kultur- och fritidsområdet, där både ekonomi och verksamhetsutveckling i huvudsak följer plan. Det första kvartalet präglas av mindre avvikelser men inga större ekonomiska överraskningar, och den samlade prognosen pekar mot ett resultat i balans vid årets slut.

Ekonomiskt redovisar verksamheten en mindre positiv avvikelse jämfört med budget för perioden. Avvikelsen förklaras främst av en ännu inte fullt nyttjad utvecklingsreserv samt periodiseringseffekter inom vissa verksamheter. Samtliga verksamhetsområden bedöms i nuläget kunna hålla sig inom tilldelade ramar. Det finns dock ett visst osäkerhetsmoment kopplat till personalomsättningen inom öppen ungdom och fält, där lägre personalkostnader kan ge ett överskott, samtidigt som detta kan påverka verksamhetens omfattning och innehåll.

Verksamhetsmässigt visar analysen på både stabilitet och föränderliga mönster. Biblioteksverksamheten har haft ett minskat besöksantal och färre utlån jämfört med föregående år, samtidigt som användningen av meröppet fortsätter att öka. Detta speglar förändrade användarbeteenden och vikten av att fortsatt balansera tillgänglighet, bemanning och målgruppsanpassning. Inom kulturskolan är efterfrågan fortsatt hög och verksamheten står inför en mer intensiv period under resterande del av året, med fler evenemang och större publik.

Kultur- och fritidsutveckling uppvisar flera positiva trender, inte minst genom Fritidsbankens kraftiga ökning av utlån och aktiverade individer, vilket visar på ett ökat genomslag för inkludering och samverkan med skolor. Antalet kulturevenemang och publiksiffror ligger på en stabil nivå, med särskilt god uppslutning kring återkommande och nya arrangemang. Antalet föreningar som beviljats bidrag har ökat jämfört med föregående år, vilket indikerar en fortsatt stark föreningsstruktur i kommunen.

Inom den öppna ungdomsverksamheten fortsätter minskningen av deltagartillfällen, trots att lägesbilden i kommunen i övrigt är lugn med låg grad av störningar och skadegörelse. Samtidigt pågår ett aktivt utvecklingsarbete för att nå yngre målgrupper och stärka det förebyggande och värdegrundande arbetet, bland annat genom riktade insatser i skola och lovverksamhet. Minskad sjukfrånvaro bidrar till ökad stabilitet i verksamheten.

Sammanfattningsvis visar nulägesanalysen på en väl fungerande verksamhet med god ekonomisk kontroll och flera positiva utvecklingstendenser, samtidigt som vissa strukturella och långsiktiga utmaningar behöver följas noggrant under resterande del av året.

2 Ekonomisk analys

2.1 Analys och förslag för framtiden

Kultur- och fritid har endast en mindre avvikelse för första kvartalet och den huvudsakliga förklaringen är en för perioden outnyttjad utvecklingsreserv. Under året kommer dock nämnda utvecklingsreserv att nyttjas till finansieringen av End of summer games, monterkostnader i samband med O-ringen samt till påbörjandet av insatser kopplade till utredningen Friluftsförande insatser.

Kultur- och fritidsutveckling har för perioden ett mindre underskott men som ligger inom den normala avvikelsen. Det finns i dagsläget inget som tyder på att verksamheten inte kommer att hålla sig inom de ekonomiska ramar som tilldelats för året.

Öppen ungdom- och fält ligger för perioden i balans med har för kommande period en viss personalomsättning. Det är högst troligt att detta leder till lägre personalkostnader och därmed sannolikt ett överskott. Då det i dagsläget inte står klart hur långt glappet mellan avgående och tillkommande personal blir är det också svårt att uppskatta de ekonomiska konsekvenserna varvid det nämns endast i text. En uppdaterad prognos görs i maj och senare även i delårsbokslutet för augusti.

Biblioteket har likväl som tidigare år en något lägre inköpsgrad av media under första kvartalet vilket leder till en positiv avvikelse. Det normaliseras på årsbasis och prognosen i balans för innevarande år.

Kulturskolan håller sig inom sina ekonomiska ramar och det finns inga indikationer på att resterande del av året skulle gå i någon annan riktning.

Sammantaget så bjuder inte första kvartalet på några större ekonomiska överraskningar och det finns i dagsläget inget som talar för att ekonomin inte är balans vid årets slut. Enda frågetecknet som nämnts ovan är personalomsättningen inom öppen ungdom och fält som kan ge ett visst överskott men som då självfallet får en viss inverkan på verksamheten istället.

2.1.1 Sammanfattande tabeller

Resultaträkning

Resultaträkning - tabell

	Budget tkr (ack)	Utfall tkr (ack)	Avvikelse Budget (ack)	Budget tkr (helår)	Prognos tkr (helår)	Avvikelse Prognos (helår)
Intäkter	572	584	12	2 288	2 366	78
Kostnader	-13 774	-13 602	173	-56 717	-56 794	-78
Netto	-13 202	-13 018	184	-54 429	-54 429	

Resultaträkning - tabell

Nettokostnad per verksamhet

Besluts- / verksamhets-område	Budget tkr	Utfall tkr	Avvikelse budget	Budget 2026	Arsprognos 2026	Arsavvikelse
Invånarservice stab och administration	-1 748	-1 628	120	-7 131	-7 131	
Kultur- och fritidsutveckling	-4 270	-4 310	-40	-17 269	-17 269	
Öppen ungdom och Fält	-2 631	-2 583	48	-11 406	-11 406	
Bibliotek	-2 938	-2 854	84	-11 985	-11 985	

Besluts- / verksamhets- område	Budget tkr	Utfall tkr	Avvikelse budget	Budget 2026	Årsprognos 2026	Årsavvikelse
Kulturskola	-1 616	-1 642	-27	-6 638	-6 638	
Nettokostnader	-13 202	-13 018	184	-54 429	-54 429	

Investeringar

Investeringsprognos

Årsanslagets nyttjande för året är lite svår att prognostisera så här tidigt på året. Inplanerat är en större översyn av bibliotekets barnavdelning i Nödinge. Utöver det kommer anslaget användas till reinvesteringar i verksamheten.

Projekt Glasbruket är igång och är verksamhetens egna delar av projektet där det ingår projektledare, inventering, flytt och förvaring av konstföremål med mera. Budget antogs 2025 och har begärts överförd till 2026 tillsammans med ett tilläggsäskande. Om beslutet i kommunfullmäktige stöder detta kommer totala budgeten vara 6 mkr.

Offentlig utsmyckning kommer sannolikt att nyttjas i sin helhet.

Investeringar, belopp i Tkr	Utfall perioden	Budget helår	Prognos helår	Prognos helårs avvikelse
Årsanslag KoF	-23	-1 000	-1 000	0
Projekt Glasbruket	-548	0	-2 000	0
Offentlig utsmyckning	-45	-500	-500	0
Totalt:	-616	-1 500	-3 500	0

2.2 Verksamhetsmått

Bibliotek

Antal biblioteksbesök har minskat under perioden på samtliga bibliotek, utom Skepplanda bibliotek. Skepplandas ökning beror dock troligtvis på att biblioteket var stängt några veckor i januari 2025 pga renovering, så sannolikt är besöksantalet mer i normalläge i år igen.

Utlånen har gått ner på huvudbiblioteket. En möjliga anledning till minskningen skulle kunna vara att förskolor inte lånar böcker i samma utsträckning som tidigare, vilket sker centralt från huvudbiblioteket. Troligtvis påverkar även det minskade besöksantalet att antal utlån minskar. På närbiblioteken ser vi dock en ökning av utlånen på samtliga bibliotek, trots att besöksantalet minskat.

Antal utlån av e-media minskar, både gällande e- och ljudböcker och strömmande film. En anledning skulle kunna vara att Bibliotek i Väst införde begränsningar i antal möjliga utlån under hösten pga kostnadsmodellen.

En positiv trend, som håller i sig över åren, är att antal meröppetinloggningar ökar. Detta visar att man uppskattar att biblioteken är mer öppna och erbjuder mediautbud och viss biblioteksservice även när personal inte är på plats. Det är dock viktigt att ha i åtanke att man behöver vara över 18 år för att kunna få meröppetkort, så för att barn under 18 år ska kunna få ta del av bibliotekets utbud och tjänster krävs generösa öppettider med personal på plats.

Kulturskola

Antalet noterade inskrivna elever är att jämföra med antalet bokade kursplatser. Då det är många barn som tar del av flera olika kurser på kulturskolan är det färre unika elever än noterat. Det är större andel flickor (ca 70%) än pojkar som bokar kursplatser i verksamheten.

Antal deltagare på loven avser deltagartillfällen. Andelen deltagartillfällen tillfaller främst sportlovverksamheten då de avser förberedelser och gemensamma repetitioner inför vårens musikal.

De flesta evenemangen på kulturskolan sker under senvår och den årliga musikalen ger föreställningar under april månad då det finns möjlighet för en publik på ca 1500 personer att ta del av musikalen. Antalet evenemang kommer att öka under året och med det följer det en högre publiksiffra.

Kultur- och fritidsutveckling

Fritidsbanken ökar i antal lånetillfällen, utlånade artiklar samt antal individer som aktiverats vilket beror på ett utökat samarbete med skolor som startat upp med ”skol-lån”. En annan skillnad är att verksamheten sedan 1 jan 2026 också registrerar antal aktiverade individer vid butikslån, tidigare har vi endast en person registrerad som användare även om besökaren lånat utrustning till hela familjen.

Antalet kulturevenemang och den totala publiken ligger fortsatt på en stabil nivå, i linje med tidigare år. Särskilt populära under perioden har varit Föreningsgalan samt barnteatrarna, som varit utsålda. Även Ale Cinema och kulturhäng har lockat många besökare. En välbesökt nyhet under perioden är Hållbarhetsverkstaden i Ale kulturrum, som genomförs i samarbete med studieförbund. De siffror som inte redovisas i verksamhetsmått avser kulturgarantin, som under perioden omfattat tre föreställningar med totalt 40 deltagare inom målgruppen anpassad skola.

Antal föreningar som beviljats bidrag under perioden har ökat jämfört med föregående år.

Öppen ungdom och fält

Det är fortsatt en minskning av deltagartillfällen i den öppna ungdomsverksamheten likväl som chatttillfällen hos Fältenheten. Trots detta så ses ingen ökning av ungdomar som befinner sig utomhus i kommunen utan där är det lugnt med lite/ingen skadegörelse.

Personalfrånvaron har en positiv kurva där sjukskrivningarna minskat och inte påverkat verksamheten nämnvärt.

Arbetet med att nå en yngre målgrupp är uppstartad med "Mini Ungkan" på skolloven samt 2 eftermiddagar i månaden för mellanstadieelever samt LOTUS, ett värdegrundsarbete som Fältenheten startat i årskurs 4.

Värdegrundslektioner har även genomförts i alla kommunens högstadieskolor under perioden.

Verksamhet	Verksamhetsmått	Utfall delår 1 2026	Utfall delår 1 2025	Utfall delår 1 2024
Bibliotek	Totalt utlån	44 591	46 773	43 597
	-filialbibliotek	20 129	18 949	18 470
	- huvudbibliotek	24 462	27 824	25 127
	Antal besökare	34 151	36 814	32 713
	Totalt antal inloggningar under meröppettid på biblioteken	5 234	5 112	4 878
	Utlåning av e-media som ej ingår i summan av totalt utlån	3 021	4 125	3 250
	Totalt antal utlån app bibblis, e-böcker för barn och unga	304	475	257
Kulturskolan	Antal inskrivna deltagare i kulturskolan, terminsbaserad	764	782	732
	Antal genomförda kulturevenemang kulturskola	6	29	4
	Antal publik vid kulturarrangemang kulturskola	683	206	430
	Antal inskrivna deltagare i kulturskolans lovverksamhet	169	326	212
Kultur och fritidsutveckling	Antal genomförda kulturevenemang allmänkultur	48	44	23
	Antal publik vid kulturevenemang allmänkultur	1 381	1 384	1 198

Verksamhet	Verksamhetsmått	Utfall delår 1 2026	Utfall delår 1 2025	Utfall delår 1 2024
	Aktivitetstillfällen barn och unga, från aktivitetsbidraget	98 843	101 118	94 919
	Totalt antal utlån Fritidsbanken	11 112	8 249	4 282
	- varav skolor och snabblån	4 966	3 636	
	Antal aktiverade personer via Fritidsbanken	9 668	3 034	
	Antal föreningar som beviljats bidrag (exklusive studieförbund)	63	49	
	Antal föreningsmedlemmar	2 775	5 290	
Öppen ungdomsverksamhet	Antal aktiviteter	99	115	541
	Antal deltagartillfällen i den öppna ungdomsverksamheten	1 661	2 680	2 355
	Andel tjejer (%), deltagartillfällen i den öppna ungdomsverksamheten	42,4	47,4	41
	Totalt antal öppna timmar i öppen ungdomsverksamhet	406,5	493	554
	Totalt antal öppna timmar i stödchatt	33	60	31
	Antal chatt-tillfällen i stödchatt	30	47	27

PROTOKOLL

Utbildningsnämnden

Sammanträdesdatum: 2026-04-29

UBN § 77

UBN 2026/101

Delårsbokslut I 2026 - Utbildningsnämnden

Beslut

Utbildningsnämnden beslutar att godkänna delårsbokslut 1 2026.

Utbildningsnämnden beslutar att paragrafen justeras omedelbart.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Delårsbokslut 1 2026 innehåller utbildningsnämndens ekonomiska lägesbild och personalsammanställning och uppföljning för första kvartalet 2026.

Utbildningsnämnden redovisar en positiv avvikelse gentemot budget och en prognos som visar på en budget i balans på förvaltningsnivå.

Barnantalet i förskolan har sedan 2023 minskat och bedöms fortsätta minska även under 2026. Elevantalet i grundskola och gymnasium har ökat över tid men grundskolan förväntas börja minska, gymnasiet bedöms ligga kvar på samma nivå. Antal skolbarn i anpassad grundskola ökar.

Antalet årsarbetare för perioden har ökat. Den totala sjukfrånvaron har minskat något och personalomsättningen har ökat något jämfört med samma period föregående år. Arbetet med att minska personalomsättning och sjukfrånvaro är fortsatt prioriterade fokusområden, med inriktning mot ökad frisknärvaro i enlighet med den antagna handlingsplanen för frisknärvaro.

Beslutsunderlag

- Delårsbokslut 1 2026 Utbildningsnämnden
- Tjänsteutlåtande daterat 2026-04-27

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ekonomichef

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Utbildningsnämnden

Sammanträdesdatum: 2026-04-29

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

Delårsrapport 1 - 2026

Utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

1 Periodens verksamhet.....	2
1.1 Sammanfattning.....	2
2 Ekonomisk analys.....	3
2.1 Analys och förslag för framtiden	3
2.1.1 Sammanfattande tabeller	4
2.2 Verksamhetsmätt UBN	5
3 Personalanalys.....	9
3.1 Kommunens anställda	9
3.1.1 Antal anställda	9
3.2 Sjukfrånvaro.....	10
3.2.1 Sjukfrånvaro tabell	11
3.3 Personalanalys och förslag för framtiden	11

I Periodens verksamhet

I.1 Sammanfattning

Utbildningsnämnden (UBN) redovisar en positiv avvikelse gentemot budget och en prognos som visar på en budget i balans på förvaltningsnivå. Utvecklingsreserven används för att hantera volymförändringar och eventuella underskott och bedöms bli fullt utnyttjad under året. Trots ökade kostnader för skoltaxi inom anpassad skola och grundskola bedöms förvaltningen hittills sammantaget kunna bibehålla en budget i balans.

Barn- och elevantalet har ökat under flera år, men sedan 2023 har barnantalet i förskolan minskat och bedöms fortsätta minska även under 2026. Elevantalet i grundskola och gymnasium har ökat över tid men grundskolan förväntas 2026 börja minska medan gymnasiet bedöms ligga kvar på samma nivå. Antal skolbarn i anpassad grundskola ökar.

Antalet årsarbetare för perioden var 1193, vilket är en ökning med 21 årsarbetare jämfört med samma period föregående år. Det är främst tidsbegränsat anställda som har ökat vilket förklaras av extra satsningar och tidsbegränsade vikariat för att täcka upp frånvaro samt utmaningar att rekrytera behöriga lärare. Personalomsättningen har ökat något jämfört med samma period föregående år.

Den totala sjukfrånvaron för perioden januari-mars har minskat marginellt jämfört med samma period föregående år. Störst förändring är inom åldersgruppen 29 år och yngre där sjukfrånvaron minskat med cirka tre procentenheter. Trots kvarstående utmaningar sker utveckling inom flera områden. En omställning från sjukfrånvaro till ökad frisknärvaro förutsätter nya kunskaper, perspektiv och arbetssätt. Arbetet pågår i enlighet med den antagna handlingsplanen för frisknärvaro.

2 Ekonomisk analys

2.1 Analys och förslag för framtiden

Övergripande

Utbildningsnämnden (UBN) redovisar en positiv avvikelse gentemot budget och en prognos som visar på en budget i balans på förvaltningsnivå.

Utvecklingsreserven kommer att användas för att hantera volymförändringar inom verksamheterna samt för att täcka eventuella underskott. Hela utvecklingsreserven beräknas förbrukas under året.

Kostnader för skoltaxi inom anpassad skola och grundskola har ökat kraftigt. Förvaltningen har ett pågående arbete med leverantören. Trots de ökade kostnaderna beräknas förvaltningen som helhet bibehålla en budget i balans.

Ledning och administration

Ledning och administration redovisar en negativ avvikelse för perioden och en prognos på budget i balans för året. Den negativa avvikelsen beror på överenskommelse med medarbetare.

Förskola

Förskolan redovisar en negativ avvikelse för perioden där de centrala delarna samt förskoleenheterna visar en negativ avvikelse. De ekonomiska förutsättningarna för förskolan inför 2026 innebär fortsatt arbete med anpassning till det minskade barnantalet. Helårsprognosen för förskolan som helhet beräknas uppnå en budget i balans.

Köpta och sålda platser inom förskolan redovisar en negativ avvikelse för perioden. Helårsprognosen visar en budget i balans.

Grundskola

Grundskolan redovisar en negativ avvikelse för perioden där de centrala delarna visar en positiv avvikelse samtidigt som skolenheterna visar en negativ avvikelse. Arbetet som påbörjades under budgetarbetet fortsätter ute på skolenheterna för att anpassa organisationen efter elevantal. Den negativa avvikelsen består primärt av intäkter som ej inkommit ännu. Helårsprognosen för de centrala delarna samt skolenheterna visar dock på en budget i balans.

Köpta, sålda platser samt skolskjuts inom grundskolan redovisar en negativ avvikelse för perioden, som består främst av ökade taxikostnader. Köpta platser samt sålda platser förväntas förhålla sig inom budget. De köpta/sålda platserna inkl. skolskjutskostnader prognostiseras därmed tillsammans att hamna på en budget i balans vid årets slut.

Verksamhetschef för barn, elevhälsa och social hållbarhet

Verksamhetschef för barn, elevhälsa och social hållbarhet redovisar en positiv avvikelse för perioden och en helårsprognos som visar på en budget i balans. Den positiva avvikelsen beror på ej ersatt korttidsfrånvaro.

Elevhälsa inklusive skolsociala teamet

Elevhälsan inklusive skolsociala teamet redovisar en positiv avvikelse för perioden och en helårsprognos som visar på en budget i balans. Den positiva avvikelsen består av vakanta tjänster.

Enheten för flerspråkighet

Enheten för flerspråkighet redovisar en negativ avvikelse för perioden och en helårsprognos som visar på en budget i balans.

Familjecentralen

Familjecentralen redovisar en positiv avvikelse för perioden och en helårsprognos som visar på en budget i balans.

Verksamhetschef för anpassad skola, gymnasium, komvux

Verksamhetschef för anpassad skola, gymnasium, komvux redovisar en negativ avvikelse för perioden och en helårsprognos som visar på en budget i balans.

Anpassad skola

Anpassad skola (anpassad grundskola, köpta platser anpassad grundskola och köpta platser anpassat gymnasium) redovisar som helhet en negativ avvikelse för perioden. Avvikelsen beror på att elevantalet i början av året inte överensstämmer med budgeten. Detta bedöms dock jämnas ut under årets gång. Vid årets slut beräknas anpassad skola uppnå en budget i balans.

Köpta platser inom anpassad grundskola och anpassat gymnasium beräknas under året vara i nivå med budget, trots de ökade taxikostnaderna, prognos är en budget i balans.

Gymnasium köpta/sålda

Köpta och sålda gymnasieplatser redovisar en positiv avvikelse och en prognos på en budget i balans.

Gymnasiets största kostnader ligger på köpta platser och det mesta tyder på att dessa håller sig inom tilldelad ram. Det finns dock en del osäkerheter i prognosen, som exempelvis elevernas val av program, SIS-elever eller ökade kostnader för tilläggsbelopp. Den positiva avvikelsen består av ej debiterade busskort samt tilläggsbelopp som ej inkommit ännu.

Älvgymnasiet inkl. IM-Komvux

Älvgymnasiet inkl. IM-Komvux redovisar för perioden en positiv avvikelse. Helårsprognosen visar på en budget i balans.

Komvux

Komvux redovisar för perioden en negativ avvikelse. Den negativa avvikelsen beror på ej inkomna intäkter.

Prognosen visar på en budget i balans.

2.1.1 Sammanfattande tabeller

Resultaträkning

Budget tkr (ack)	Utfall tkr (ack)	Avvikelse Budget (ack)	Budget tkr (helår)	Prognos tkr (helår)	Avvikelse Prognos (helår)	
Intäkter	84 342	84 810	467	325 675	325 411	-265
Kostnader	-347 751	-347 722	29	-1 397 364	-1 397 099	265
Nettokostnader	-263 408	-262 912	496	-1 071 688	-1 071 688	0

Nettokostnad per verksamhet

Besluts- / verksamhets-område	Budget tkr	Utfall tkr	Avvikelse budget	Budget 2026	Arsprognos 2026	Arsavvikelse
Utvecklingsreserv	-3 349	0	3 349	-13 396	-13 396	0
Ledning och administration	-8 366	-8 991	-625	-33 962	-33 963	0
Förskola köpta, sålda	-5 978	-6 264	-286	-23 913	-23 913	0
Förskola centralt, förskoleenheter	-53 029	-53 745	-716	-214 384	-214 384	0
Grundskola köpta & sålda platser inkl. skolskjuts	-13 970	-14 966	-996	-54 241	-54 241	0
Grundskola centralt, fskklass, grundskola, fritids	-101 631	-103 740	-2 110	-425 746	-425 746	0
Verksamhetschef för barn, elevhälsa och social hållbarhet	-2 340	-2 233	107	-9 476	-9 476	0
Elevhälsa	-7 548	-6 894	653	-31 005	-31 005	0
Flerspråkighet	-2 735	-2 843	-109	-11 335	-11 335	0
Familjecentralen	-230	-192	38	-933	-933	0
Verksamhetschef för anpassad skola, gymnasium, komvux	-1 409	-1 463	-54	-5 802	-5 802	0
Anpassad skola	-13 298	-13 380	-83	-53 478	-53 478	0
Älvgymnasiet	-5 882	-5 677	204	-24 258	-24 257	0
Gymnasieskola köpta & sålda platser	-39 942	-38 287	1 655	-156 905	-156 905	0

Besluts- / verksamhets- område	Budget tkr	Utfall tkr	Avvikelse budget	Budget 2026	Årsprognos 2026	Årsavvikelse
Komvux	-3 704	-4 237	-533	-12 855	-12 855	0
Nettokostnader	-263 408	-262 912	496	-1 071 688	-1 071 688	0

Investeringar

Investeringsanalys

Utbildningsnämnden avsatte 3 000 tkr för investeringar i inventarier till Älvgymnasiets och komvux nya lokaler under 2025. Samtliga medel användes dock inte under året och önskas överföras till 2026, då behovet av inventarier kvarstår. Utbildningsnämnden har föreslagit att kommunfullmäktige beslutar att överföra 1 495 tkr till 2026 för investeringar i inventarier till Älvgymnasiets och komvux nya lokaler.

Efter dialog med IT-enheten kommer en justering av IT-investeringar ske under året. Detta kommer innebära att utbildningsnämndens IT-investeringsbudget kommer att halveras till 500 tkr per år. Förslag på justering är godkänd av utbildningsnämnden och är inlämnad till kommunfullmäktige för beslut.

Under årets första tre månade har enbart 628 tkr av investeringsmedlen nyttjas. Vid årets slut är förvaltningens prognos att samtliga investeringsmedel kommer att användas.

Investeringsprognos

Investeringar, belopp i Tkr	Utfall perioden	Budget helår	Prognos helår	Prognos helårs avvikelse
IV7601 Reinvesteringar	-610	-5 000	-5 000	0
IV7604 IT-investeringar	-18	-1 000	-1 000	0
Totalt:	-628	-6 000	-6 000	0

2.2 Verksamhetsmätt UBN

Verksamhet	Verksamhetsmätt	Utfall delår 1 2025	Utfall delår 1 2026	Budget 2026	Årsprognos 2026
Barnomsorg, barn 1-5 år	Antal barn i kommunala förskolor i Ale	1 690	1 664	1 622	1 624
	Antal barn i pedagogisk omsorg, kommunal i Ale	17	23	18	21
	- varav barn från andra kommuner i förskola och pedagogisk omsorg	10	6	10	9
	Ale-barn i fristående verksamhet	168	161	156	158
	Ale-barn i kommunal verksamhet i annan kommun	11	11	10	10
	Summa Ale-barn i förskola och pedagogisk omsorg	1 844	1 853	1 796	1 804
Grundskola Förskoleklass - årskurs 9	Elever årskurs F-6				
	Elever i kommunala skolor i Ale, F-6	3 037	3 004	3 002	2 970
	- varav elever från andra kommuner, F-6	50	30	40	35
	Ale-elever i andra skolor (fristående och kommunala) F-6	244	250	245	249

Verksamhet	Verksamhetsmått	Utfall delår 1 2025	Utfall delår 1 2026	Budget 2026	Ärsprognos 2026
	- varav Ale-elever F-6 i fristående verksamhet	214	221	221	222
	- varav Ale-elever F-6 i kommunal verksamhet i annan kommun	30	28	24	27
	Summa Ale-elever, F-6	3 231	3 224	3 207	3 185
	Elever årskurs 7-9				
	Elever i kommunala skolor i Ale, årskurs 7-9	1 243	1 220	1 237	1 229
	- varav elever från andra kommuner, 7-9	51	38	35	36
	Ale-elever i andra skolor (fristående och kommunala) 7-9	171	183	182	180
	- varav Ale-elever 7-9 i fristående verksamhet	156	165	165	166
	-varav Ale-elever 7-9 i kommunal verksamhet i annan kommun	15	18	16	14
	Summa Ale-elever, 7-9	1 363	1 365	1 384	1 374
	Summa Ale-elever, F-9	4 594	4 589	4 591	4 574
Fritidshem	Antal barn på kommunala fritidshem i Ale	1 541	1 480	1 460	1 476
	Antal barn på kommunala fritidshem (anpassad grundskola) i Ale	22	26	31	29
	- varav barn från andra kommuner i fritidshem	13	15	23	19
	Ale-barn i andra fritidshem (fristående och kommunala)	171	167	175	176
	- varav Alebarn på fritidshem i fristående verksamhet	156	157	167	167
	- varav Alebarn på fritidshem i kommunal verksamhet i annan kommun	15	10	8	9
	Summa Ale-barn i fritidshem	1 721	1 658	1 643	1 662
	Antal barn på kommunala fritidsklubbar, årskurs 4-6, i Ale	169	139	167	149
	- varav barn från andra kommuner i fritidsklubbar	3	5	0	3
Anpassad grundskola	Antal elever i kommunal anpassad grundskola i Ale	49	0	60	62
	- varav barn från andra kommuner i anpassad grundskola	0	2	0	0
	Ale-elever i annan anpassad grundskola	2	6	2	2

Verksamhet	Verksamhetsmätt	Utfall delår 1 2025	Utfall delår 1 2026	Budget 2026	Ärsprognos 2026
	(fristående och kommunal)				
	Summa Ale-elever i anpassad grundskola	51	64	62	64
	Integrerade Ale-elever i anpassad grundskola	2	7	5	5
Modersmålsundervisning och studiehandledning	Elever som har modersmålsundervisning	603	618		
	Elever som har studiehandledning	80	114		
Gymnasium	Antal elever på Älvgymnasiet	120	133	134	133
	-varav elever från andra kommuner	27	29	32	32
	Ale-elever i andra gymnasieskolor (fristående och kommunala)	1 159	1 147	1 181	1 177
	Summa Ale-elever i gymnasium	1 252	1 250	1 283	1 278
Anpassad gymnasieskola	Ale-elever i anpassad gymnasieskola (fristående och kommunala i andra kommuner)	26	28	28	26
Summering	Antal Ale-barn och elever i förskola grundskola och gymnasium	7 774	7 791	7 765	7 751
Kommunala aktivitetsansvaret	Antal ungdomar inom kommunala aktivitetsansvaret	99	89		
	-varav i arbete eller studier		50		
Komvux	Antal elever på gymnasial och grundläggande nivå	307	314		
	Antal på gymnasial och grundläggande nivå (omräknat till heltidsplatser)	73	76		
	- varav elever från andra kommuner, komvux	21	50		
	Ale-elever komvux som har fått utbildning beviljad i annan kommun	18	40		
	Antal elever på SFI	158	159		
	- varav elever från andra kommuner, SFI	46	46		
	Ale-elever SFI i annan kommun	6	20		

De flesta verksamhetsmått är beräknade på ett genomsnitt av tre månader, januari-mars. Helår och helårsprognos är beräknade på 12 månader. För komvux beräknas måtten utifrån vissa avstämningsmånader, i denna rapport avser måtten februari. Kommunala aktivitetsansvaret avser mars.

För modersmålsundervisning, KAA och komvux finns ingen budget utan verksamhetsmått är endast med som utfall för perioden.

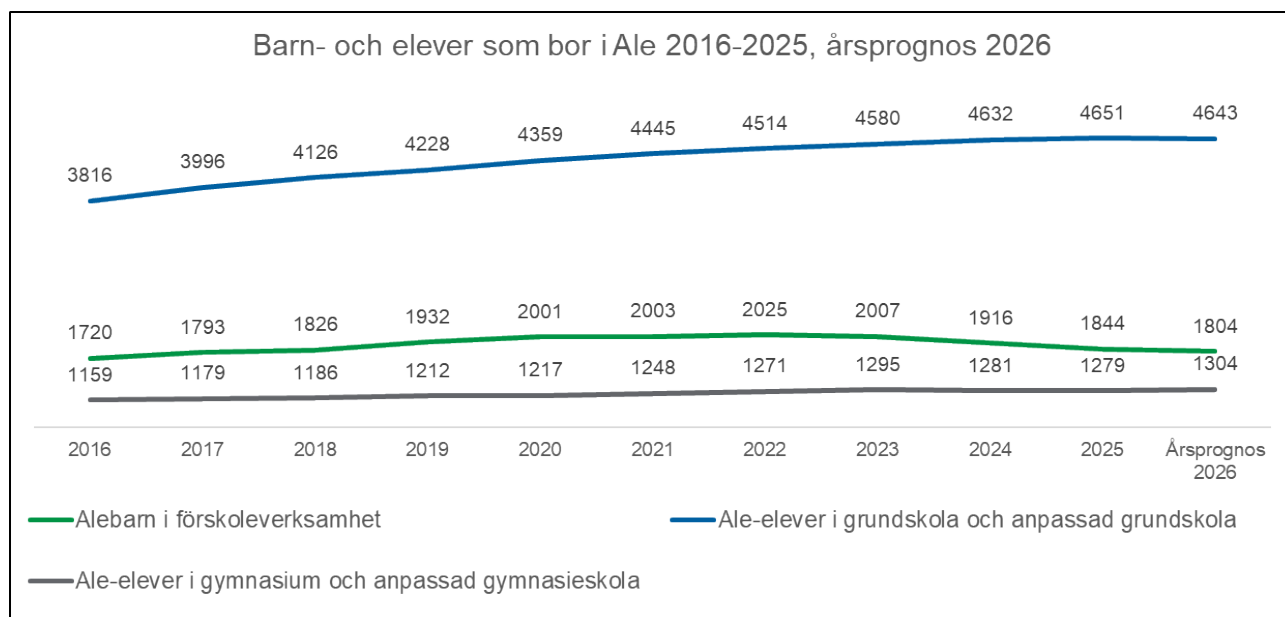
Barn- och elevtalsutveckling

Barn- och elevantalet har under flera år ökat men sedan 2023 har barnantalet minskat inom förskolan och

fortsätter att minska även under 2026. Inom grundskola och gymnasium har elevantalet ökat över tid, men grundskolan börjar minska under 2026. Gymnasiet förväntas fortsätta på samma under 2026.

Barn och elever boende i Ale

Diagrammet nedan visar barn- och elevtalsutvecklingen den senaste tioårsperioden samt årsprognos för 2026, för alla barn som bor i Ale och är inskrivna i förskola och skola, oavsett vilken förskola eller skola de går i.

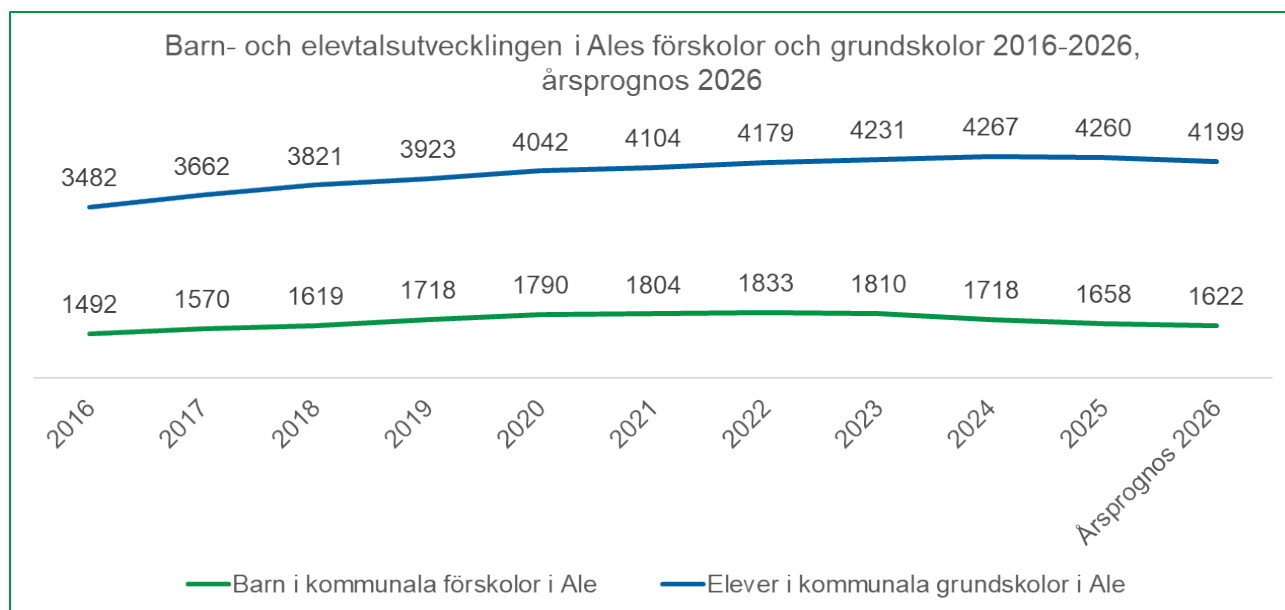
Barn- och elevtalsutveckling barn och elever boende i Ale i samtliga förskolor och skolor i och utanför Ale 2016–2025 samt årsprognos 2026. Antalet visar ett genomsnitt av 12 månader. Källa: Verksamhetsstatistik i Ale

Antalet barn och elever i fristående och kommunala förskolor i andra kommuner förväntas vara på samma nivå som budget, men andel elever som går i fristående och kommunala skolor i andra kommuner skolor ökar.

Antal skolbarn i anpassad grundskola ökar, trenden med fler elever i anpassad grundskola är nationell.

Barn och elever i Ales kommunala förskolor och skolor

Diagrammet nedan visar barn- och elevtalsutvecklingen i Ales kommunala förskolor och grundskolor 2016–2025 samt årsprognos för 2026.

Barn- och elevtalsutveckling i Ales kommunala förskolor och grundskolor 2016–2025 samt årsprognos 2026. Källa: Verksamhetsstatistik i Ale

I Ales kommunala förskolor förväntas antalet minska med 36 barn 2026 jämfört med 2025.

I Ales kommunala grundskolor förväntas elevantalet minska med 61 elever jämfört med med 2025.

3 Personalanalys

3.1 Kommunens anställda

Antalet årsarbetare för perioden januari-mars 2026 var 1193, vilket är en ökning med 21 årsarbetare jämfört med samma period föregående år. Antalet tillsvidareanställda är oförändrat jämfört med samma period föregående år. Antalet heltidsanställda, tidsbegränsat anställda har ökat.

Inom förskolan var antalet årsarbetare 426 och oförändrat jämfört med samma period föregående år. Antalet tillsvidareanställda har ökat och antalet tidsbegränsat anställda har minskat.

Antalet årsarbetare var inom grundskolan 573, vilket är en ökning med 12 årsarbetare jämfört med samma period föregående år. Antalet tillsvidareanställda har minskat och antalet tidsbegränsat anställda har ökat. Ökningen av tidsbegränsade anställningar beror på tillfälliga satsningar och frånvaro som ersatts med tillfälliga vikariat för att täcka upp verksamhetens behov. Utmaningarna att rekrytera behörig personal bidrar även till att obehöriga lärare anställs under en tidsbegränsad period.

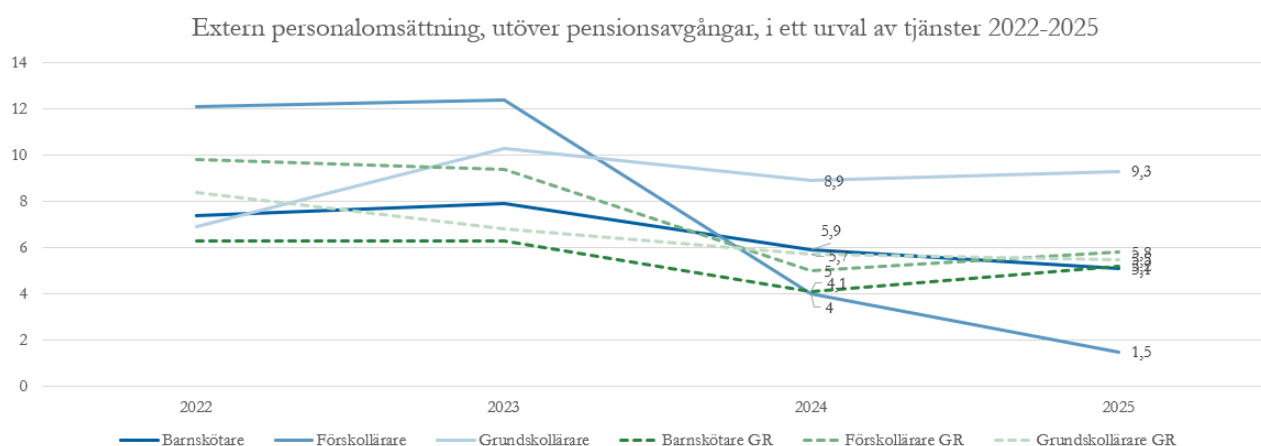
Inom anpassad grundskola, gymnasium och komvux var antalet årsarbetare 102, vilket är en ökning med sex årsarbetare jämfört med samma period föregående år. Ökningen är inom anpassad grundskola. Det är främst tillsvidareanställda, heltidsanställda som har ökat.

Inom barn- och elevhälsa och social hållbarhet var antal årsarbetare 68 för perioden, en ökning med tre årsarbetare. Ökningen förklaras av att det till verksamhetsområdet tillkommit skolbibliotekarier.

Personalomsättning

Den totala personalomsättningen var för perioden 2,57 procent och har ökat något jämfört med samma period föregående år.

I jämförelse med Göteborgsregionen (GR) var den externa personalomsättningen 2025 för förskollärare 1,5 procent, vilket är lägst i GR och betydligt lägre än genomsnittet för GR på 5,8 procent. Personalomsättningen för barnskötare var 5,1 procent och på samma nivå som genomsnittet. Personalomsättning för grundskollärare 2025 var 9,3 procent och därmed högst i GR och betydligt högre än genomsnittet på 5,5 procent (Göteborgsregionen, 2026). Den totala personalomsättningen bland rektorer i utbildningsnämndens verksamhet uppgick 2025 till 11 procent. Den externa personalomsättningen exklusive pensionsavgångar för rektorer var 5,5 procent.

Sammanställning av GRs rapporter Nyckeltal personalhälsa för perioden 2022-2025.

3.1.1 Antal anställda

Värden i tabellen för antal anställda är ett genomsnitt under perioden. I beräkningen för årsarbetare så inkluderas timmar för; månadslön, timlön, semester, ferie, föräldraledighet, vab samt frånvaro upp till 60 dagar.

Antal anställda

	Jan-mars 2026	Jan-mars 2025	Skillnad	Jan-mars 2024
Antal tillsvidareanställda	1 087	1 087	0	1 090
-varav kvinnor i procent	82,7	82,8	-0,1	52,4
-varav män i procent	17,0	17,0	0,0	17,4
Samtliga anställda (tillsvidare och tidsbegränsade)				
Antal heltidsanställda	1 172	1 132	40	1 129
Antal deltidanställda	56	62	-6	66
Tidsbegränsat anställda	150	111	39	114
Totalt antal arbetade timmar (timavlönade)	27 073	26 914	159	29 044
-varav kvinnor	20 563	20 631	-68	24 663
-varav män	6 509	6 283	226	4 381
Totalt antal årsarbetare (samtidig personal omräknat till heltidstjänster)	1 193	1 172	21	1 182
-månadsavlönade	1 139	1 118	21	1 123
-timavlönade	55	54	1	59

Fotnot: Då siffrorna tagits fram innan april månads löneutbetalning saknas timmar för timavlönade, som betalas eftervarande månad.

Personalomsättning

Procent	Jan-mars 2026	Jan-mars 2025	Skillnad	Jan-mars 2024
Total, intern och extern	2,57	2,12	0,45	3,75
Total, extern	1,74	1,38	0,36	1,46
Extern, exklusive pensionsavgångar	1,93	1,20	0,73	1,09

3.2 Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron för perioden januari-mars har fortsatt att sjunka och har jämfört med samma period föregående år sjunkit med 0,5 procentenheter. Störst förändring är inom åldersgruppen 29 år och yngre där sjukfrånvaron minskat med cirka tre procentenheter. Långtidssjukfrånvaron har minskat med cirka 0,6 procentenheter. Sjukfrånvaro dag 15-59 har ökat något. Inom samtliga övriga kategorier har sjukfrånvaron minskat något jämfört med samma period föregående år.

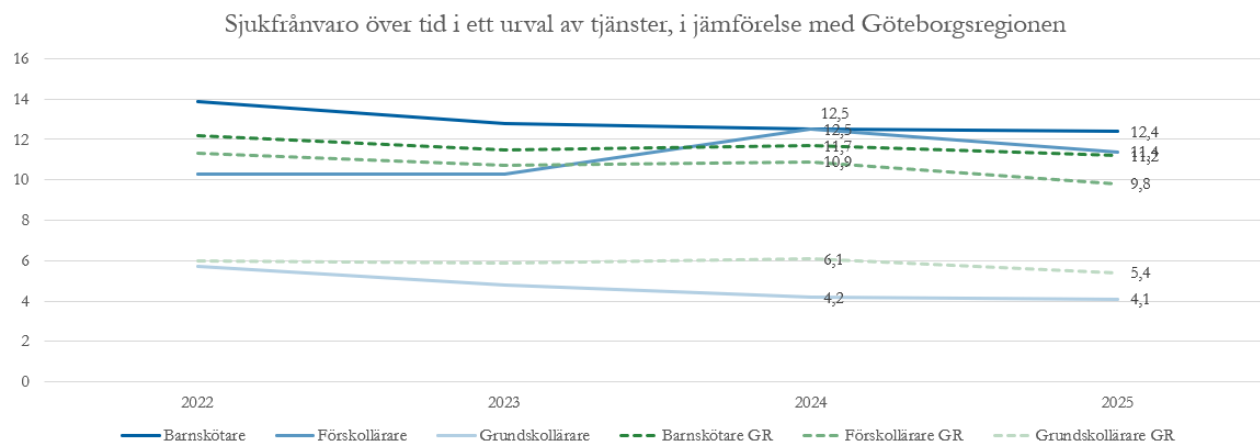
Inom förskolan har den totala sjukfrånvaron ökat marginellt jämfört med samma period föregående år, från 11,9 procent till 12 procent. Korttidssjukfrånvaron är oförändrad, sjukfrånvaro dag 15-59 har ökat något och långtidssjukfrånvaron har minskat något. Den största minskningen återfinns i åldersgruppen 29 år och yngre, medan åldersgruppen 30-49 år står för den största ökningen. Sjukfrånvaron är högst inom åldersgruppen 50 år och äldre men har minskat något jämfört med föregående år. Barnskötare hade under 2025 en sjukfrånvaro på 12,4 procent vilket är något högre sjukfrånvaro än förskollärare på 11,4 procent, vilket följer utvecklingen över tid och i jämförelse med GR. Både barnskötare och förskollärare hade en något högre sjukfrånvaro än genomsnittet för GR. För barnskötare hade endast Härryda och Kungälv högre sjukfrånvaro och för förskollärare var det endast Lerum som hade en högre sjukfrånvaro än Ale (Göteborgsregionen, 2026).

Inom grundskolan har den totala sjukfrånvaron minskat med cirka 0,8 procentenheter, från 7,5 procent till 6,7 procent. Inom åldersgruppen 50 år och äldre och sjukfrånvaro dag 15-59 har sjukfrånvaron ökat minimalt, men inom övriga kategorier har sjukfrånvaron minskat. Sjukfrånvaron är högst inom korttidssjukfrånvaron och inom åldersgruppen 50 år och äldre. Sjukfrånvaron var under 2025 fortsatt låg för grundskollärare, merparten av grundskolans sjukfrånvaro är hos personal som arbetar på fritidshem och fritidsklubb. Sjukfrånvaron för lärare i fritidshem är något lägre än olegitimerad personal, men är fortsatt högre än grundskollärares sjukfrånvaro. För grundskollärare var sjukfrånvaron 2025 4,1 procent och bland de lägsta i GR. Sjukfrånvaron för grundskollärare var under 2025 endast lägre i Kungälv och Kungsbacka (Göteborgsregionen, 2026).

Inom anpassad grundskola, gymnasium och komvux har den totala sjukfrånvaron minskat med 1,3

procentenheter, från 8,4 procent till 7,1 procent jämfört med samma period föregående år. Sjukfrånvaron är högst inom åldersgruppen 29 år och yngre, men har för perioden minskat. Sjukfrånvaro för dag 15-59 har ökat minimalt, men inom övriga kategorier har sjukfrånvaron minskat jämfört med samma period föregående år.

Inom barn- och elevhälsa och social hållbarhet har den totala sjukfrånvaron minskat med 1,8 procentenheter till 4,4 procent jämfört med samma period föregående år. Korttidssjukfrånvaron och långtidssjukfrånvaron har minskat något, medan sjukfrånvaro dag 15-59 är oförändrad. Störst förändring är inom åldersgruppen 30-49 år som minskat. Sjukfrånvaron är högst inom åldersgruppen 50 år och äldre.

Sammanställning av GRs rapporter Nyckeltal personalhälsa för perioden 2022-2025.

3.2.1 Sjukfrånvaro tabell

Sjukfrånvaro i procent (månadsanställd personal, AB) av ordinarie arbetstid	Jan-mars 2026	Jan-mars 2025	Skillnad	Jan-mars 2024
Sjukfrånvaro totalt	8,51	9,03	-0,52	9,44
Sjukfrånvaro per kön				
Sjukfrånvaro, kvinnor	9,06	9,63	-0,57	10,18
Sjukfrånvaro, män	5,25	5,49	-0,24	5,48
Sjukfrånvaro per ålderskategori, utfall per åldersgrupp				
Ålder - 29 år	4,62	7,8	-3,18	7,96
Ålder 30 - 49 år	7,77	8,04	-0,27	8,72
Ålder 50 -	10,52	10,84	-0,32	10,96
Fördelning av sjukfrånvaro per sjukdomslängd				
Korttidssjukfrånvaro 1-14 dagar	3,82	4,02	-0,20	4,22
Sjukfrånvaro 15-59 dagar	1,12	0,80	0,32	1,12
Långtidssjukfrånvaro 60 dagar eller mer	3,57	4,21	-0,64	4,10

3.3 Personalanalys och förslag för framtiden

Utbildningsförvaltningen har fortsatta utmaningar i flera avseenden men har också tagit kliv framåt.

Sjukfrånvaron för 2026 är framtagen innan verkställan av lön för april är slutförd, vilket innebär att sjukfrånvaro avseende mars ännu inte är fullt registrerad. Utfallet bör därför tolkas med viss försiktighet.

Sjukfrånvaron har minskat marginellt jämfört med föregående år. Att gå från en relativt hög sjukfrånvaro till en hög frisknärvaro kräver ny kunskap, nya perspektiv och förändrade arbetssätt. Arbetet har sedan i november tagit sin utgångspunkt i utbildningsförvaltningens handlingsplan för frisknärvaro där handlingskraft och motståndskraft mot arbetslivets påfrestningar genom ett hälsofrämjande ledarskap är centralt. Ett särskilt fokus riktas mot att förebygga sjukfrånvaro bland yngre medarbetare, då tidiga frånvaromönster riskerar att påverka förutsättningarna för ett långsiktigt och hållbart arbetsliv. Samtidigt som unga medarbetare behöver stöd i att

hitta sin roll i arbetslivet krävs även resurser och riktade insatser för att minska långtidssjukfrånvaron, som är som högst bland kvinnor i åldersgruppen 50 år och äldre.

Genom att skapa välutvecklade organisationskulturer där handlingskraft och känsla av sammanhang är centrala komponenter bör vi nå längre i arbetet med att minska sjukfrånvaro. Med det nya fokuset nås både de identifierade riskgrupperna och utvecklar samtidigt viktiga friskfaktorer för en hållbar organisation som bör ge goda effekter inom samtliga områden för arbetsmiljö.

Gällande kompetensförsörjningen och de anställda i förvaltningen följer det i stort barn- och elevtalsutvecklingen, men det är utmanande att skapa en långsiktig planering med låg tillgång på behörighet inom vissa ämnen, kortsiktiga satsningar och en omvärld i snabb förändring både avseende befolkningsutvecklingen och den statliga styrningen. Det ökade antalet tidsbegränsade anställningar speglar dessa förhållanden och avsikten är att minska dessa under 2026.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

I(3)

Utbildningsförvaltningen
Diarienummer: 2026/101
Datum: 2026-04-27
Verksamhetsutvecklare Jenny Hagman

Utbildningsnämnden

Delårsbokslut I, 2026

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att godkänna delårsbokslut 1 2026.

Utbildningsnämnden beslutar att paragrafen justeras omedelbart.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Delårsbokslut 1 2026 innehåller utbildningsnämndens ekonomiska lägesbild och personalsammanställning och uppföljning för första kvartalet 2026. Utbildningsnämnden redovisar en positiv avvikelse gentemot budget och en prognos som visar på en budget i balans på förvaltningsnivå.

Barnantalet i förskolan har sedan 2023 minskat och bedöms fortsätta minska även under 2026. Elevantalet i grundskola och gymnasium har ökat över tid men grundskolan förväntas börja minska, gymnasiet bedöms ligga kvar på samma nivå. Antal skolbarn i anpassad grundskola ökar.

Antalet årsarbetare för perioden har ökat. Den totala sjukfrånvaron har minskat något och personalomsättningen har ökat något jämfört med samma period föregående år. Arbetet med att minska personalomsättning och sjukfrånvaro är fortsatt prioriterade fokusområden, med inriktning mot ökad frisknärvaro i enlighet med den antagna handlingsplanen för frisknärvaro.

Ulrika Elmqvist

T.F Förvaltningschef

Beslutsunderlag

- Delårsbokslut 1 2026 Utbildningsnämnden

Ärendet

Delårsbokslut 1 2026 innehåller utbildningsnämndens ekonomiska lägesbild och personalsammanställning och uppföljning för första kvartalet 2026.

Utbildningsnämnden redovisar en positiv avvikelse gentemot budget och en prognos som visar på en budget i balans på förvaltningsnivå. Utvecklingsreserven används för att hantera volymförändringar och eventuella underskott och bedöms vara fullt utnyttjad under året. Trots kraftigt ökade kostnader för skoltaxi inom anpassad skola och grundskola bedöms förvaltningen sammantaget kunna bibehålla en budget i balans.

Barn- och elevantalet har ökat under flera år, men sedan 2023 har barnantalet i förskolan minskat och bedöms fortsätta minska även under 2026. Elevantalet i grundskola och gymnasium har ökat över tid men grundskolan förväntas 2026 börja minska medan gymnasiet bedöms ligga kvar på samma nivå. Antal skolbarn i anpassad grundskola ökar, trenden med fler elever i anpassad grundskola är nationell.

Antalet årsarbetare för perioden januari-mars 2026 var 1193, vilket är en ökning med 21 årsarbetare jämfört med samma period föregående år. Det är främst antalet heltidsanställda och tidsbegränsat anställda som har ökat. Vilket förklaras av extra satsningar och tidsbegränsade vikariat för att täcka upp frånvaro och utmaningar att rekrytera behöriga lärare. Personalomsättningen för perioden var 2,57 och har ökat något jämfört med samma period föregående år.

Den totala sjukfrånvaron för perioden var 8,5 procent, och har därmed minskat något jämfört med samma period föregående år. Störst förändring är inom åldersgruppen 29 år och yngre där sjukfrånvaron har minskat med cirka tre procentenheter. Trots kvarstående utmaningar sker utveckling inom flera områden. En omställning från sjukfrånvaro till ökad frisknärvaro förutsätter nya kunskaper, perspektiv och arbetssätt. Arbetet pågår i enlighet med den antagna handlingsplanen för frisknärvaro.

Förvaltningens bedömning

Utbildningsförvaltningen redovisar en budget i balans för perioden och bedömer att tillräckliga åtgärder vidtagits för en budget i balans för 2026.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Remiss och samberedning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets påverkan och genomförande

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen
Ekonomichef

PROTOKOLL

Valnämnden

Sammanträdesdatum: 2026-04-28

VN § 11

VN 2026/31

Delårsrapport I 2026 - Valnämnden

Beslut

Valnämnden beslutar att godkänna delårsrapport 1 2026.

Delårsrapporten översänds till kommunstyrelsen.

Valnämnden beslutar att paragrafen justeras omedelbart.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Valnämnden har att godkänna delårsrapport 1 för 2026. Nämnden prognostiserar ett nollresultat för 2026.

Beslutsunderlag

- Delårsrapport 1 2026 – Valnämnden 2026-04-14
- Tjänsteutlåtande daterat 2026-04-16

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

Delårsrapport 1 - 2026

Valnämnden

Innehållsförteckning

1 Periodens verksamhet.....	2
1.1 Sammanfattning.....	2
2 Ekonomisk analys.....	3
2.1 Analys och förslag för framtiden	3
2.1.1 Sammanfattande tabeller	3

I Periodens verksamhet

I.1 Sammanfattning

Valnämnden har att genomföra val till riksdag, kommun och region i september 2026. Arbetet med detta har redan påbörjats genom att en valsamordnare redan är på plats. Med anledning av många nyheter från Valmyndigheten så finns ett behov av förändringar i arbetssättet som kan komma att kosta.

I höstens val kommer röstkortet att vara digitala och vid förtidsröstningen kommer hanteringen att genomföras digitalt i stor utsträckning. Detta ställer krav på såväl utrustning som personal som har en digital mognad. Samtidigt ställer det krav på att kommunen har ett avtal med PostNord som är den leverantör Valmyndigheten har utsett att hantera flytten av alla förtidsröster.

Valmyndigheten har även kommit med ett antal ställningstaganden som kan påverka val av lokaler utifrån säkerhet och tillgänglighet. Under våren genomförs därför en översyn och inventering av relevanta lokaler. Samtidigt genomförs riskanalyser för lokaler utifrån säkerhet, tillgänglighet och digitaliseringens krav.

I dagsläget är det osäkert hur stora kostnaderna kommer att bli för årets val. Bland annat avtalet med PostNord som kommunen är tvungen att teckna är en post som är oklar ännu. För året läggs en 0-prognos men osäkerheterna är för närvarande stora.

2 Ekonomisk analys

Valnämndens budget för 2026 är prognostiserad utifrån det statliga stöd som utgår vid valår. Valnämnden lämnar en 0-prognos för 2026. Prognosen är dock mycket osäker då årets val innehåller många förändringar som påverkar kommunens kostnader vilka ännu inte är helt klarlagda.

2.1 Analys och förslag för framtiden

Valåret 2026 står inför många förändringar som kommer att påverka kostnaderna i kommunen.

Digitala röstkort och en mer digital hantering i förtidsröstningen ställer högre krav på utrustning, lokaler och röstmottagare. Dessa krav är även kostnadsdrivande på ett sätt som är svåra att förutse.

Omvärldssituationen har gjort att kraven har höjts på vallokaler säkerhet, men även kraven på tillgänglighet har stärkts. Utifrån dessa krav har en genomlysning gjorts för lokaler och även en riskanalys har genomförts.

En osäker kostnad är även att alla kommuner måste teckna avtal för transport av förtidsröster med PostNord. Denna kostnad är vid tillfället för denna delårsrapport inte klar ännu. För året läggs en 0-prognos men prognosen är med anledning av ovanstående osäker.

2.1.1 Sammanfattande tabeller

Resultaträkning

Resultaträkning - tabell

Uppföljning prognos/budget

	Budget tkr (ack)	Utfall tkr (ack)	Avvikelse Budget (ack)	Budget tkr (helår)	Prognos tkr (helår)	Avvikelse Prognos (helår)
intäkter	262		-262	1 046	1 003	-43
kostnader	-201	-137	64	-2 046	-2 003	43
nettokostnader	61	-137	-197	-1 000	-1 000	

Investeringar

Investeringsanalys

Valnämnden kommer troligen inte att genomföra några investeringar under året. Den tekniska utrustning som röstmottagare har behov av har tillhandahållits av Valmyndigheten. Datorer finns befintliga i kommunen och lokaler hyrs eller lånas.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

I(2)

Valnämnden
Diarienummer: 2026/31
Datum: 2026-04-16
Kanslichef Madeleine Arvidsson Wäli

Valnämnden

Delårsrapport I 2026 - Valnämnden

Förslag till beslut

Valnämnden beslutar att godkänna delårsrapport 1 2026.

Delårsrapporten översänds till kommunstyrelsen.

Valnämnden beslutar att paragrafen justeras omedelbart.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Valnämnden har att godkänna delårsrapport 1 för 2026. Nämnden prognostiserar ett nollresultat för 2026.

Maria Kosterlind Reinholdsson

Kommunchef

Patrik Skog

Avdelningschef Demokrati

Beslutsunderlag

- Delårsrapport 1 2026 – Valnämnden 2026-04-14

Ärendet

Delårsrapport 1 är en del av Ale kommuns styrmodell som är fastställd av kommunfullmäktige.

Förvaltningens bedömning

Valnämndens budget för 2026 är prognostiserad utifrån det statliga stöd som utgår vid valår. Det är mycket osäkert hur stora kostnaderna kommer att bli eftersom det har gjorts stora förändringar kopplade till digitala röstkort, digital förtidsröstning och nya krav gällande säkerhet och tillgänglighet.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Valnämnden prognostiserar ett nollresultat, men osäkerheten är stor.

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Det är av största vikt att demokratin säkerställs även vid förändringar som påverkar det ekonomiska utfallet.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Delårsrapport 1 är en del av Ale kommuns styrmodell.

Remiss och samberedning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets påverkan och genomförande

Delårsrapporten överlämnas till kommunstyrelsen för fortsatt hantering.

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Delårsrapport 1 - 2026

Samhällsbyggnadsnämnden

Innehållsförteckning

1 Periodens verksamhet.....	2
1.1 Sammanfattning.....	2
2 Ekonomisk analys.....	3
2.1 Analys och förslag för framtiden	3
2.1.1 Diagram - nämnd	4
2.1.2 Sammanfattande tabeller	4
3 Personalanalys.....	7
3.1 Kommunens anställda	7
3.1.1 Antal anställda	7
3.2 Sjukfrånvaro.....	7
3.2.1 Sjukfrånvaro tabell	7
3.3 Personalanalys och förslag för framtiden	8

1 Periodens verksamhet

1.1 Sammanfattning

Prognosen för den skattefinansierade verksamheten är -2 000 tkr för helåret 2026. Den främsta orsaken till underskottet är kostnaderna för interna detaljplaner som förväntas överstiga budget med -3 500 tkr, där detaljplanen för Ale torg är den enskilt viktigaste förklaringen. I beslutet om detaljplaneprio våren 2026 arbetas åtgärder in som bedöms resultera i ett resultat i ekonomisk balans vid årets slut.

Budgeterat resultat för VA-verksamheten är -17 700 tkr, men det prognostiserade resultatet bedöms bli -19 200 tkr, vilket är 1 500 tkr mer än budgeterat. Vid årets ingång uppgick VA:s fonderade medel till 19 302 tkr. Med det prognostiserade underskottet kommer fonden fortfarande att kvarstå med ett litet överskott och treårsperspektivet kan bibehållas.

Budgeterat resultat för Renhållningen är -1 300 tkr. Prognostiserat resultat för helåret 2026 är -400 tkr, vilket är 900 tkr bättre än budget. Renhållningens upparbetade resultatfond var vid årets ingång 12 353 tkr.

Sjukfrånvaron har varit något lägre under perioden jämfört med samma period 2025 och det är framförallt långtidssjukfrånvaron som gått ner. Personalvolymen är i princip oförändrad.

2 Ekonomisk analys

2.1 Analys och förslag för framtiden

Prognosen för den skattefinansierade verksamheten för helåret är -2 000 tkr. Den främsta orsaken är att kostnaderna för interna detaljplaner som förväntas överstiga budget med -3 500 tkr, där detaljplanen för Ale torg är den enskilt viktigaste förklaringen. Åtgärder arbetas in i beslutet om detaljplaneprio våren 2026 för att nå en budget i balans. Kostnaden för interna detaljplaner beräknas därmed minska med ungefär 2 000 tkr för 2026. Utbyggnaden av vissa skolor och boenden skjuts framåt vilket kan innebära att lokaler behöver ersättas under en period med mer kostsamma tillfälliga lösningar. På sikt behöver budgeten höjas alternativt att ambitionen för interna detaljplaner behöver sänkas.

Budgeterat resultat för VA-verksamheten är -17 700 tkr, men det prognostiserade resultatet bedöms bli -19 200 tkr, vilket är 1 500 tkr lägre än budgeterat. Vid årets ingång uppgick VA:s fonderade medel till 19 302 tkr. Fondens överskott har byggts upp under tre år (år 2022-2024) där överskottet från 2022 återställdes till viss del av 2025 års underskott på 6 132 tkr. Efter årets prognostiserade underskott finns det fortfarande ett litet överskott i fonden och treårsperspektivet kan bibehållas.

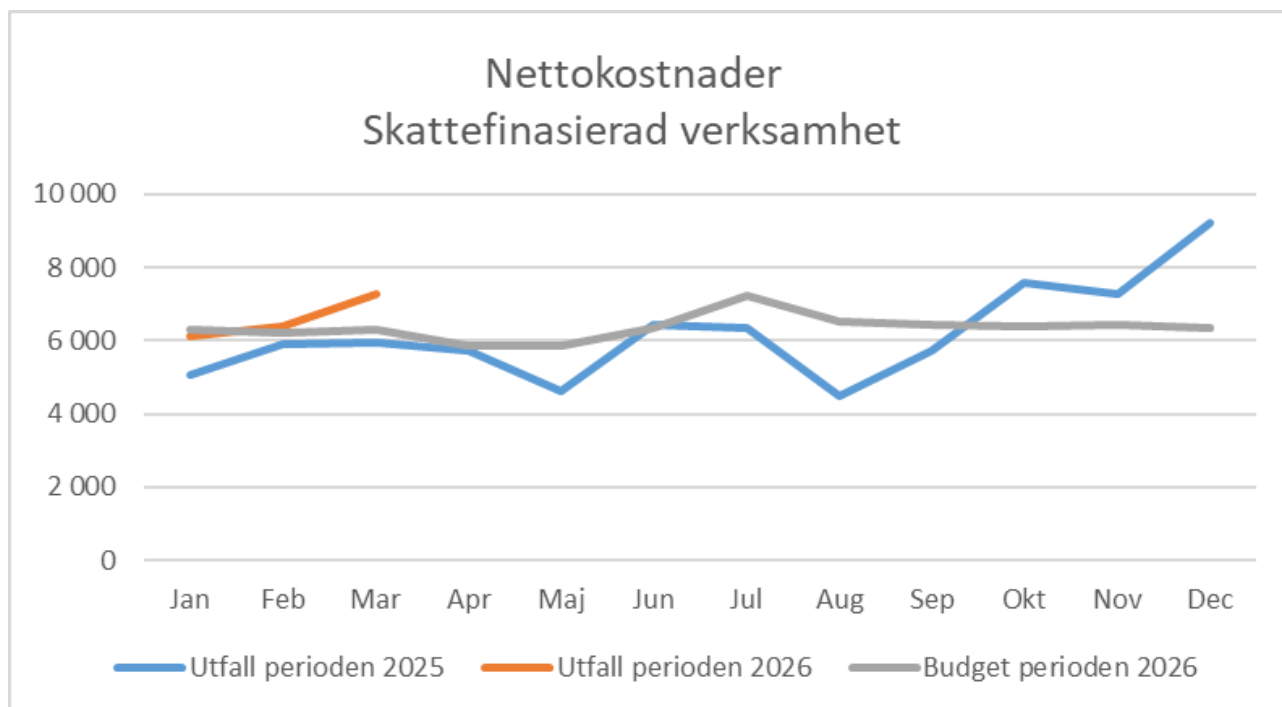
Budgeterat resultat för Renhållningen är -1 300 tkr. Prognostiserat resultat för helåret 2026 är -400 tkr, vilket är 900 tkr bättre än budget. Renhållningens upparbetade resultatfond var vid årets ingång 12 353 tkr.

Den samlade prognosen för verksamhetsområde Plan- och myndighet är -2 100 tkr för helåret 2026, huvudsakligen drivet av kostnader för interna detaljplaner. Planering- och exploateringsenheten prognostiserar ett överskott på ca 1 500 tkr som till stor del beror på vakanta tjänster. Övriga enheter prognostiserar mindre underskott som beror på högre kostnader för personal/konsulter även om intäkterna bedöms överstiga eller motsvara budget. Arbete pågår inom verksamhetsområdet med att öka debiteringsgraden och självfinansieringsgraden för att få ekonomin i balans. Rutiner för löpande fakturering behöver förbättras och tillämpas enhetligt inom hela verksamheten. En översyn av taxorna planeras att genomföras under 2026. Budgeten för interna detaljplaner behöver framöver anpassas till nämndens faktiska ambitionsnivå i planarbetet.

Den skattefinansierade verksamheten inom verksamhetsområde Teknik ser också ut att lämna en negativ avvikelse mot budget för 2026 främst kopplat till höga kostnader för vinterväghållningen under årets första månader. VA-verksamhetens prognos med ett sämre resultat än budgeterat kan till viss del hänföras till reorganiseringen av verksamheten med start 1:e april 2026. Förändringen behövs för att möta framtida behov och krav på verksamheten. Innan den nya organisationen fått fullt ekonomiskt genomslag så bedöms kostnadsnivå ligga något över budgeterad nivå. Ett antal större oplanerade markarbeten påverkar också den ekonomiska prognosen. En tredje förklaring står att finna i det antal timmar som bokförts på investeringsprojekt där volymen varit lägre än tidigare år och lägre än budgeterat. En översyn har initierats för att säkerställas att samtlig tid rapporteras korrekt.

Att renhållningen prognostiserar att längre underskott än budgeterat för helåret förklaras främst av högre intäkter. Inför 2026 var förutsättningarna osäkra på grund av införandet av fastighetsnära insamling, vilket gjorde det svårt att ta fram någorlunda säkra prognoser. Det beslut som nu har kommit från Naturvårdsverket för 2025 indikerar att intäkterna för 2026 blir högre än budgeterat. Även konsumtionsavgifter från hushållen ser ut att generera högre intäkter än budgeterat, men innebär samtidigt högre kostnader för insamling och behandling än budgeterat.

2.1.1 Diagram - nämnd

2.1.2 Sammanfattande tabeller

Resultaträkning

Resultaträkning taxefinansierad verksamhet

	Budget tkr (ack)	Utfall tkr (ack)	Avvikelse budget (ack)	Budget tkr (helår)	Prognos tkr (helår)	Avvikelse prognos (helår)
Intäkter	43 860	39 206	-4 654	175 444	159 685	-15 759
Kostnader	-43 558	-44 905	-1 347	-175 444	-179 286	-3 841
Netto	302	-5 700	-6 002	-1	-19 601	-19 600

Resultaträkning skattefinansierad verksamhet

	Budget tkr (ack)	Utfall tkr (ack)	Avvikelse budget (ack)	Budget tkr (helår)	Prognos tkr (helår)	Avvikelse prognos (helår)
Intäkter	5 589	6 406	817	22 995	25 076	2 081
Kostnader	-24 377	-26 208	-1 831	-99 218	-103 300	-4 082
Netto	-18 788	-19 802	-1 013	-76 223	-78 223	-2 000

Nettokostnad per verksamhet

Besluts- / verksamhets-område	Budget tkr	Utfall tkr	Avvikelse budget	Budget 2026	Årsprognos 2026	Årsavvikelse
Sektorledning	-2 649	-1 407	1 242	-10 040	-9 490	550
Stöd och utvecklingsstab	-3 439	-3 163	276	-14 235	-14 085	150
Plan och Myndighet	-6 024	-7 199	-1 175	-24 861	-26 961	-2 100
Teknik	-6 374	-13 732	-7 358	-27 088	-47 288	-20 200
Nettokostnader	-18 486	-25 501	-7 015	-76 223	-97 824	-21 600

Investeringar

Investeringsanalys

De stora investeringsprojekten kopplade till detaljplaner skjuts i vissa delar framåt i tiden, vilket jämfört med den ursprungliga investeringsbudgeten för 2026 innebär att drygt 20 mkr av investeringarna på skattekollektivet och ca 14 mkr av VA:s investeringsbudget skjuts fram minst 1-2 år.

Arbetet med investeringsprojekten inom skattefinansierad verksamhet är i startgroparna och utbyggnad av flera GC-projekt samt justering av toppbeläggning påbörjas inom kort. Prognosen är att investeringsbudgeten används i sin helhet.

Överföringsledningsprojektet beräknas vara klart i november 2026 och hålla sig inom ram för projektets totala investeringsbudget på 600 mkr.

Övriga nyinvesteringsprojekt inom VA som t.ex. utbyggnad av § 6-område i Skönningared, ny matarledning Dannemark med flera flyter på som planerat. Genomförda investeringar inom VA-drift riskerar att bli färre än planerat då projektledare behöver fokusera på överföringsledningen. Bedömningen i delårsbokslutet är att när samtliga rekryteringar är på plats så kommer takten att kunna ökas och årets ambitioner nås.

Investeringar taxefinansierad verksamhet

Investeringar, belopp i Tkr	Utfall perioden	Budget helår	Prognos helår	Prognos helår avvikelse
VA				
VA Öf ledn Älv-Nöd inkl 2	-115 808	-185 768	-185 768	0
Ärsanslag nyinvesteringar VA	0	-10 000	-1 150	8 850
Dagvatten Skeplanda	-67	0	-2 400	-2 400
Utbyggnad VA § 6 Skönningared, Älvängen	-498	-10 000	-10 000	0
Ny matarledning Dannemark	-1 124	-3 000	-3 000	0
Nya Döse (teknikhus o ledningar)	-15	-2 000	-1 400	600
Uppgradering ledningsnät Älv ARV Svenstorp	0	-3 800	-14 000	-10 200
Backa 1:13 (Orkla) VA-utbyggnad	0	-6 000	0	6 000
Nödinge-Stommen 7:1 (Bräckans väg) VA-utbyggnad	-2	-6 000	-50	5 950
VA Skeplanda 8:4 Alboskolan	0	-540	0	540
VA Ny väg etapp 1 Joel	0	-750	0	750
VA stadspark Nödinge 38:2	0	-1 000	0	1 000
Reinvesteringar	-8 033	-56 300	-56 300	0
VA-övervakningssystem utbyggnation/optimering	-226	-2 500	-2 500	0
Skalskydd, säk åtg vatt r	0	-3 000	-3 000	0
VA Ventiler o brandposter	-224	-4 500	-4 500	0
VA-anlutningar	-116	-3 000	-3 000	0
Vattenmätare	-700	-3 500	-3 500	0
Pumpstationer	-1 413	-10 000	-10 000	0
Renovering av vattentorn	-5	-2 700	-2 700	0
Renhållning				
Utbyggnad personalbyggnad ÄVC			-500	-500
Komprimator	0	-600	-600	0
Containrar till komprimator	0	-1 200	-1 200	0
Totalt:	-128 232	-316 158	-305 568	10 590

Investeringar skattefinansierad verksamhet

Investeringar, belopp i Tkr	Utfall perioden	Budget helår	Prognos helår	Prognos helår avvikelse

Markreserv	0	-25 000	-25 000	0
Backa 1:13 (Orkla) allmänplats	0	-6 000	0	6 000
Ny väg etapp 1 Joel	0	-500	0	500
Ny väg etapp 2 Bobollplan	0	-359	0	359
Stadspark Nödinge 38:2	0	-2 000	0	2 000
Brandsbo 1:156 (gator, belysning mm)	0	-520	0	520
Nödinge-Stommen 1:261 (Backasäteri) allmänplats	0	-3 000	0	3 000
Nödinge-Stommen 7:1 (Bräckans väg) allmänplats	0	-6 000	0	6 000
Aktivitetsstråket	0	-500	0	500
Nödinge 38:2 (Bobollplan) allmänplats	0	-500	0	500
Nödinge 5:93 (Joel 2) allmänplats	0	-800	0	800
Utbyte gatubelysning samling	-146	-5 000	-5 000	0
GC Alingsåsvägen i Alafors	0	-3 000	0	3 000
Utbyggnad av GC-nät	-130	-5 000	-5 000	0
Åtg allmän plats	-26	-1 000	-1 000	0
Belysning CG-väg Alingsåsvägen (präсталund)	0	-1 620	-1 620	0
Just toppbelägg gator GC	-20	-3 000	-3 000	0
Bärlager	0	-500	-500	0
Dammsäkerhet	0	-1 200	-1 200	0
Infr strukt för koll traf	0	-600	-600	0
Infrastruktur vid exploat	0	-10 000	-5 000	5 000
Årsanslag	-3	-1 360	-1 200	160
Totalt:	-325	-77 459	-49 120	28 339

3 Personalanalys

3.1 Kommunens anställda

Förvaltningens personalvolym är i princip oförändrad jämfört med samma period 2025. Andelen kvinnliga medarbetare har minskat något jämfört med året innan även om andelen fortfarande är högre än 2024.

Personalomsättningen har varit högre än motsvarande period 2025.

3.1.1 Antal anställda

Värden i tabellen för antal anställda är ett genomsnitt under perioden. I beräkningen för årsarbetare så inkluderas timmar för; månadslön, timlön, semester, ferie, föräldraledighet, vab samt frånvaro upp till 60 dagar.

Antal anställda

	Jan-mars 2026	Jan-mars 2025	Skillnad	Jan-mars 2024
Antal tillsvidareanställda	99	99	0	115
-varav kvinnor i procent	55,0	57,6	-2,6	50,4
-varav män i procent	45,0	42,4	2,6	49,6
Samtliga anställda (tillsvidare och tidsbegränsade)				
Antal heltidsanställda	100	103	-3	115
Antal deltidsanställda	4	3	1	4
Tidsbegränsat anställda	5	6	-1	3
Totalt antal arbetade timmar (timavlönade)	1 083	417	666	820
-varav kvinnor	708	159	549	166
-varav män	375	258	117	654
Totalt antal årsarbetare (samtidig personal omräknat till heltidstjänster)	105	104	1	118
-månadsavlönade	103	103	0	116
-timavlönade	2	1	1	2

Då siffrorna tagits fram innan april månads löneutbetalning så saknas timmar för timavlönade, som betalas eftervarande månad.

Personalomsättning

Procent	Jan-mars 2026	Jan-mars 2025	Skillnad	Jan-mars 2024
Total, intern och extern	6,0	5,0	1,0	5,3
Total, extern	6,0	5,0	1,0	2,6
Extern, exklusive pensionsavgångar	5,0	3,0	2,0	2,6

3.2 Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har varit något lägre under perioden jämfört med samma period 2025 och det är framförallt långtidssjukfrånvaron som gått ner. Det är positivt, samtidigt som förvaltningens antal medarbetare inte är större än att ett par individers sjukfrånvaro får relativt stor påverkan på totalsiffran.

Det är viktigt att beakta att siffrorna för 2026 är framtagna innan verkställan av lön för april är slutförd, vilket innebär att sjukfrånvaro avseende mars ännu inte är fullt registrerad. Utfallet bör därför tolkas med viss försiktighet.

3.2.1 Sjukfrånvaro tabell

Sjukfrånvaro i procent (månadsanställd personal, AB) av ordinarie arbetstid	Jan-mars 2026	Jan-mars 2025	Skillnad	Jan-mars 2024
Sjukfrånvaro totalt	4,43	4,91	-0,48	4,43
Sjukfrånvaro per kön				
Sjukfrånvaro, kvinnor	5,87	5,10	0,77	5,87
Sjukfrånvaro, män	2,97	4,66	-1,69	2,97
Sjukfrånvaro per ålderskategori, utfall per åldersgrupp				
Ålder - 29 år	6,55	15,77	-9,22	6,55
Ålder 30 - 49 år	3,89	5,13	-1,24	3,89
Ålder 50 -	5,02	3,61	1,41	5,02
Fördelning av sjukfrånvaro per sjukdomslängd				
Korttidssjukfrånvaro 1-14 dagar	3,53	2,80	0,73	3,53
Sjukfrånvaro 15-59 dagar	0,46	0,82	-0,36	0,46
Långtidssjukfrånvaro 60 dagar eller mer	0,44	1,29	-0,85	0,44

3.3 Personalanalys och förslag för framtiden

PROTOKOLL

Samhällsbyggnadsnämnden

Sammanträdesdatum: 2026-04-29

SBN § 104

SBN 2026/149

Delårsbokslut 1- 2026, Samhällsbyggnadsnämnden

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att godkänna delårsbokslut 1 2026 för samhällsbyggnadsnämnden.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att paragrafen ska justeras omedelbart.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Delårsbokslut 1 ska lämnas i april utifrån kommunens fastställda planerings- och uppföljningsprocess. Fokus för delårsrapport 1 är ekonomi och personal.

Prognosen för den skattefinansierade verksamheten är -2 000 tkr för helåret 2026. Den främsta orsaken till underskottet är kostnaderna för interna detaljplaner som förväntas överstiga budget med -3 500 tkr, där detaljplanen för Ale torg är den främsta orsaken. I beslutet om detaljplaneprio våren 2026 arbetas åtgärder in som bedöms resultera i ett resultat i ekonomisk balans vid årets slut.

Sjukfrånvaron har varit något lägre under perioden jämfört med samma period 2025 och det är framförallt långtidssjukfrånvaron som gått ner. Personalvolymen är i princip oförändrad.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande, 2026-04-24
- Delårsbokslut 1 2026, Samhällsbyggnadsnämnden 2026-04-20

Beslutet skickas till

Kommuncontroller

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

TJÄNSTEUTLÅTANDE

1(3)

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Diarienummer: SBN 2026/149
Datum: 2026-04-24
Verksamhetsutvecklare Matilda Lindberg

Samhällsbyggnadsnämnden

Tjänsteutlåtande Ale - Delårsbokslut 1 2026, Samhällsbyggnadsnämnden

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att godkänna delårsbokslut 1 2026 för samhällsbyggnadsnämnden.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att paragrafen ska justeras omedelbart.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Delårsbokslut 1 ska lämnas i april utifrån kommunens fastställda planerings- och uppföljningsprocess. Fokus för delårsrapport 1 är ekonomi och personal.

Prognosen för den skattefinansierade verksamheten är -2 000 tkr för helåret 2026. Den främsta orsaken till underskottet är kostnaderna för interna detaljplaner som förväntas överstiga budget med -3 500 tkr, där detaljplanen för Ale borg är den främsta orsaken. I beslutet om detaljplaneprio våren 2026 arbetas åtgärder in som bedöms resultera i ett resultat i ekonomisk balans vid årets slut.

Sjukfrånvaron har varit något lägre under perioden jämfört med samma period 2025 och det är framförallt långtidssjukfrånvaron som gått ner. Personalvolymen är i princip oförändrad.

Staffan Lekenstam

Jenny Ronnebro

Förvaltningschef

Enhetschef, stöd- och utvecklingsstab

Beslutsunderlag

- Delårsbokslut 1 2026, Samhällsbyggnadsnämnden 2026-04-20

Ärendet

Delårsbokslut 1 ska lämnas under april utifrån kommunens fastställda planerings- och uppföljningsprocess enligt styrmodellen. I rapporten redovisas ekonomiskt utfall och prognos samt personalsituation för perioden 1 januari till 31 mars 2026. Mål och uppdrag redovisas ej.

Ekonomi

Prognosen för den skattefinansierade verksamheten är -2 000 tkr för helåret 2026. Den främsta orsaken till underskottet är kostnaderna för interna detaljplaner som förväntas överstiga budget med -3 500 tkr, där detaljplanen för Ale torg är den främsta orsaken. I beslutet om detaljplaneprio våren 2026 arbetas åtgärder in som bedöms resultera i ett resultat i ekonomisk balans vid årets slut.

Budgeterat resultat för VA-verksamheten är -17 700 tkr, men det prognostiserade resultatet bedöms bli -19 200 tkr, vilket är 1 500 tkr mer än budgeterat. Vid årets ingång uppgick VA:s fonderade medel till 19 302 tkr. Med det prognostiserade underskottet kommer fonden fortfarande att kvarstå med ett litet överskott och treårsperspektivet kan bibehållas.

Budgeterat resultat för Renhållningen är -1 300 tkr. Prognostiserat resultat för helåret 2026 är -400 tkr, vilket är 900 tkr bättre än budget. Renhållningens upparbetade resultatfond var vid årets ingång 12 353 tkr.

Personal

Sjukfrånvaron har varit något lägre under perioden jämfört med samma period 2025 och det är framförallt långtidssjukfrånvaron som gått ner. Personalvolymen är i princip oförändrad.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att delårsrapport 1 följer fastställd planerings- och uppföljningsprocess och kan godkännas av nämnden.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Delårsbokslutet är en del i Ale kommuns styrnings- och uppföljningsprocess. Efter bara tre månader finns det möjlighet att styra om vid behov för att nå det budgeterade ekonomiska resultatet. Det i sin tur är viktigt för att aleborna och andra ska få de satsningar och prioriteringar som är politiskt beslutade.

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Uppföljning av fullmäktiges mål och uppdrag sker i delårsrapport två för perioden januari till augusti som redovisas hösten 2026.

Remiss och samberedning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets påverkan och genomförande

Samhällsbyggnadsnämndens delårsrapport är ett underlag till kommunens samlade delårsrapport 1 för 2026 som redovisas kommunfullmäktige.

Beslutet skickas till:

Kommuncontroller

TJÄNSTEUTLÅTANDE

1(4)

Kommunledningsförvaltningen
Diarienummer: 2025/530
Datum: 2026-04-16
Utvecklingsledare Olle Andersson

Kommunstyrelsen

Revidering av arvodesbestämmelser för förtroendevalda med flera

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

- att anta förvaltningens förslag till arvodesbestämmelser för förtroendevalda med flera i Ale kommun, samt att dessa träder i kraft 2027-01-01 och gäller till och med 2030-12-31
- att nuvarande arvodesbestämmelser för förtroendevalda med flera i Ale kommun upphör att gälla 2027-01-01.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade i oktober 2025 att initiera arbetet med revidering av nuvarande arvodesbestämmelser för förtroendevalda med flera. Kommunledningsförvaltningen har arbetat fram ett förslag till reviderade arvodesbestämmelser. Förslaget innebär i första hand att bestämmelserna förenklats och förtydligats.

Förvaltningen har vidare gjort bedömningen att vissa innehållsliga förändringar i bestämmelserna varit motiverade. Dessa ändringar kommenteras närmare i bilagan ”Kommentar till ändringar i arvodesbestämmelserna”. Förvaltningens förslag till nya arvodesbestämmelser innebär inga förändringar av gällande arvodesnivåer.

Maria Kosterlind Reinholdsson
Kommunchef

Patrik Skog
Demokratichef

Beslutsunderlag

- Beslut KS § 219, 2025-10-21
- Arvodesbestämmelser för förtroendevalda med flera i Ale kommun
- Kommentarer till ändringar i arvodesbestämmelserna
- Jämförelse av arvodesnivåer för årsarvoderade
- Beslut KS § 68, 2026-04-07
- Initiativärende – förslag till nya arvodesbestämmelser
- Förslag till ändringar – arvodesbestämmelser

Ärendet

Kommunfullmäktige ska besluta om riktlinjer för vissa ersättningar till förtroendevalda

Enligt kommunallagen har förtroendevalda i kommuner rätt till vissa former av ersättning. Kommunfullmäktige ska besluta om riktlinjer för sådana ersättningsformer. Utöver dessa ersättningsformer får fullmäktige besluta att förtroendevalda ska få ytterligare ersättningar och förmåner, exempelvis arvode för arbete som är förenat med uppdraget.

Kommunfullmäktiges riktlinjer för ersättningar, arvoden och andra förmåner för förtroendevalda och för innehavare av vissa andra uppdrag, finns i ”Arvodesbestämmelser för förtroendevalda med flera i Ale kommun”.

Kommunstyrelsen initierade i oktober 2025 revidering av kommunens arvodesbestämmelser, efter demokratiberedningens förslag

Kommunfullmäktiges demokratiberedning har till uppgift att bereda fullmäktigeärenden avseende politisk organisation, arvoden, pensioner, eller andra förmåner till förtroendevalda. Den 6 oktober 2025 beslutade demokratiberedningen att föreslå kommunstyrelsen att besluta att initiera arbetet med revidering av nuvarande arvodesbestämmelser för förtroendevalda med flera (DB § 8). Kommunstyrelsen beslutade 21 oktober 2025 i enlighet med demokratiberedningens förslag (KS § 219). Beslutet innebär att förvaltningen initierade beredning av ärende om revidering av kommunens arvodesbestämmelser för förtroendevalda med flera.

Förvaltningens beredning av ärendet

Förvaltningens beredning av ärendet syftade till att förvaltningens förslag till reviderade arvodesbestämmelser skulle kunna behandlas på kommunstyrelsens sammanträde i maj 2026. Beredningen skedde med utgångspunkt i att nuvarande arvodesnivåer och bestämmelser kring rätt till ersättningar för förtroendevalda i huvudsak skulle fortsätta att gälla, med de justeringar som motiverats av förvaltningens utredning och omvärldsbevakning. Beredningen omfattade därmed i första hand att nuvarande bestämmelser skulle förtydligas och förenklas, och i andra hand att föreslå vissa justeringar av förtroendevaldas rätt till ersättningar med grund i utredning och omvärldsbevakning. Beredningen innebär inga förändringar av nuvarande arvodesnivåer.

Kommunstyrelsen beslutade i april 2026 om nya förutsättningar för beredningen

Den 7 april 2026 väcktes i kommunstyrelsen ett initiativärende avseende förslag till nya arvodesbestämmelser. Vid samma tillfälle väcktes även initiativärenden avseende ny politisk organisation och förändrat partistöd. Initiativärendet om förslag till nya arvodesbestämmelser innebar att Alesamverkan lämnade ett förslag till nya arvodesbestämmelser, ny politisk organisation och förändrat partistöd. Kommunstyrelsen beslutade att skicka ärendet om förslag till nya arvodesbestämmelser till kommunledningsförvaltningen och demokratiberedningen för beredning, samt att beredningen skulle utgå från innehållet i Alesamverkans förslag (KS 2026-04-07, § 68). Kommunstyrelsen beslutade även att beredningen skulle beakta hur den föreslagna organisationen påverkar möjligheten att bemanna uppdrag med tillräcklig kompetens, kontinuitet och bredd, samt hur detta påverkar insyn och delaktighet i den demokratiska processen.

Fortsatt beredning av ärendet utifrån kommunstyrelsens beslut i april 2026

Kommunledningsförvaltningens beredning av initiativärendets förslag till nya arvodesbestämmelser sker inom ramen för det ärendet och utanför föreliggande ärende.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens förslag till reviderade arvodesbestämmelser

De nuvarande arvodesbestämmelserna antogs av kommunfullmäktige år 2015. Sedan dess har kommunfullmäktige vid ett antal tillfällen beslutat om ändringar i arvodesbestämmelserna. Förvaltningen har bedömt att den aktuella revideringen av nuvarande bestämmelser behöver omfatta en större omarbetning av språk och struktur.

De nuvarande bestämmelserna beskriver i vissa delar hur arvoden och ersättningar ska hanteras på ett sätt som förvaltningen bedömer bör regleras i en rutin eller i tillämpningsanvisningar som kan tas fram separat. Förvaltningen har under arbetet med de reviderade bestämmelserna bedömt att det finns delar i nuvarande bestämmelser som kan förenklas, exempelvis genom mer schablonmässig hantering. Vidare har förvaltningen bedömt att de nuvarande bestämmelserna kunnat förenklas och förtydligas när det gäller språk och struktur. Sammantaget medför detta att förslaget till reviderade arvodesbestämmelser kunnat kortas ned avsevärt, jämfört med de nuvarande bestämmelserna. Vissa strukturmässiga element har också lagts till, så som innehållsförteckning, paragrafnumrering och en läsanvisning.

Förvaltningen har under arbetet gjort bedömningen att vissa innehållsliga förändringar i bestämmelserna varit motiverade. Dessa ändringar kommenteras närmare i bilagan ”Kommentar till ändringar i arvodesbestämmelserna”. Förvaltningens förslag till nya arvodesbestämmelser innebär inga förändringar av arvodesnivåer. Däremot har det skett vissa ändringar i vilka uppdrag som är arvodesberättigade. Uppdragen som ordförande och vice ordförande i Ale Utveckling AB har tillkommit och arvodas med motsvarande 40 procent av arvodesnivån för uppdragen som ordförande och vice ordförande i Alebyggen AB. Uppdrag kopplade till ortsutvecklingsmöten samt kommunala elevprojektgrupper för skolor utgår från bestämmelserna då det inte bedöms relevant att reglera detta i arvodesbestämmelserna.

Förvaltningen bedömer att förvaltningens förslag till reviderade arvodesbestämmelser inte innebär någon förändring av möjligheten att bemanna uppdrag eller av insyn och delaktighet i den demokratiska processen.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Förvaltningens förslag innebär ingen påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv då revideringen inte omfattar förändringar av gällande arvodesnivåer.

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Ärendet har inte direkt koppling till kommunfullmäktiges mål.

Remiss och samberedning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets påverkan och genomförande

Beslutet genomförs genom att reviderade arvodesbestämmelser gäller från 2027-01-01.

Beslutet skickas till:

Kanslichef
Författningssamling

PROTOKOLL

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum: 2025-10-21

KS § 219

KS 2025/530

Revidering av Arvodesbestämmelser för förtroendevalda mfl i Ale kommun

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att initiera arbetet med revidering av ”Arvodesbestämmelser för förtroendevalda med flera i Ale kommun”.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Inför kommande mandatperiod behöver ”Arvodesbestämmelser för förtroendevalda med flera i Ale kommun” revideras. Uppdraget bör initieras av kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande, daterat 2025-10-12
- Demokratiberedningens beslut § 8 2025-10-06
- Tjänsteutlåtande, daterat 2025-10-01
- Arvodesbestämmelser för förtroendevalda med flera i Ale kommun 2023-06-19 § 108

Protokollsanteckning

Ann-Sofie Hellvard (V) lämnar följande protokollsanteckning:

Att beakta i revidering av arvodesbestämmelser för förtroendevalda mfl i Ale kommun att det är lämpligt att barnpassning även gäller barn över 12 år som har ett behov pga. funktionsnedsättning, sjukdom eller liknande som kan intygas.

Beslutet skickas till

Kommunchef

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

Arvodesbestämmelser för förtroendevalda med flera i Ale kommun

Fastställt av:	Kommunfullmäktige
Fastställandedatum:	Datum för fastställande
Beslutsparagraf:	Beslutsparagraf för beslutet om fastställande av dokumentet (enbart politiska beslut)
Dokumentansvarig:	Kanslichef
Dokumentet gäller för:	Ale kommun
Diarienummer:	KS 2025/530
Giltighetstid:	2027-01-01 – tills vidare

Läsanvisning

Enligt kommunallagen har förtroendevalda i kommuner rätt till vissa former av ersättning.¹

Kommunfullmäktige ska besluta om riktlinjer för dessa ersättningsformer.²

Arvodesbestämmelser för förtroendevalda med flera i Ale kommun innehåller sådana riktlinjer för kommunen.

Utöver dessa ersättningsformer får fullmäktige besluta att förtroendevalda ska få ytterligare ersättningar och förmåner, exempelvis arvode för arbete som är förenat med uppdraget.³

Sådana ytterligare ersättningar och förmåner för förtroendevalda i Ale kommun regleras i dessa arvodesbestämmelser.

Ale kommuns arvodesbestämmelser omfattar även arvoden och ersättningar till den som fullgör vissa andra uppdrag än vad som i kommunallagen avses med begreppet förtroendevald.

Arvodesbestämmelserna gäller därför för förtroendevalda med flera. När bestämmelserna refererar till förtroendevalda omfattar det endast förtroendevalda i kommunallagens mening, om inte annat anges.

¹ Kommunallagen 4 kap. 12–14 §§.

² Kommunallagen 4 kap. 15 §.

³ Kommunallagen 4

Innehåll

1	Inledande bestämmelser	3
1.1	Tillämpningsområde	3
1.2	Arvodes- och ersättningsformer	3
2	Ersättningar	3
2.1	Förlorad arbetsinkomst och andra förlorade ekonomiska förmåner	3
2.2	Resekostnader med mera	5
2.3	Kostnader för barntillsyn samt annan vård och tillsyn.....	5
3	Arvoden	6
3.1	Timarvode.....	6
3.2	Årsarvode.....	6
3.3	Övrigt arvode	6
4	Pension.....	7
5	Bestämmelser för utbetalning.....	7
5.1	Utbetalning av ersättningar	7
5.2	Utbetalning av arvoden.....	7
5.3	Krav på underlag	8
6	Tolkning och tillämpning	8
	Bilaga 1 – Årsarvoden	9
	Bilaga 2 – Timarvoden	11
	Bilaga 3 – Arbetsuppgifter för årsarvoderade	12
	Bilaga 4 – Övriga arvoden	13

1 Inledande bestämmelser

1.1 Tillämpningsområde

§ 1 Dessa bestämmelser gäller för förtroendevalda i Ale kommun som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen. Det är ledamöter och ersättare i fullmäktige, nämnder och fullmäktigeberedningar samt revisorer.

§ 2 Bestämmelserna gäller i tillämpliga delar även för styrelseledamöter och lekmannarevisorer i Ale kommuns helägda bolag samt för den som innehar ett uppdrag i Ale kommun som är upptaget i bilaga 4. I bestämmelserna avses med begreppet förtroendevald endast ledamöter och ersättare i fullmäktige, nämnder och fullmäktigeberedningar samt revisorer, om inte något annat anges.

1.2 Arvodes- och ersättningsformer

§ 3 Enligt kommunallagen 4 kap. 12–14 §§ är förtroendevalda i en kommun berättigade till följande former av ersättning:

- Ersättning för förlorad arbetsinkomst och andra förlorade ekonomiska förmåner
- Ersättning för resekostnader för förtroendevalda med funktionsnedsättning
- Ersättning för kostnader för barntillsyn

§ 4 Förtroendevalda i Ale kan också få följande former av ersättning, arvode eller förmån:

- Timarvode
- Årsarvode
- Övrigt arvode
- Ersättning för resekostnader med mera
- Ersättning för kostnader för annan vård och tillsyn
- Pension

2 Ersättningar

2.1 Förlorad arbetsinkomst och andra förlorade ekonomiska förmåner

§ 5 Förtroendevalda har med vissa undantag rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst eller andra förlorade ekonomiska förmåner som uppkommer i samband med arvoderat förtroendeuppdrag i Ale kommun. Med andra ekonomiska förmåner avses förlorad pensions- och semesterförmån samt förlorad arbetslöshetsersättning.

§ 6 Förtroendevald som är anställd i Ale kommun och fullgör förtroendeuppdrag i kommunen på ordinarie arbetstid är berättigad till ledighet med bibehållna löneförmåner och har därmed inte rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst och andra förlorade ekonomiska förmåner.

§ 7 Gruppledare i fullmäktige och föredragande i fullmäktige eller nämnd, som erhåller arvode med stöd av bilaga 4, ska jämföras med förtroendevald i fråga om rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst.

2.1.1 Förlorad arbetsinkomst

§ 8 Förtroendevald som innehar ett årsarvoderat uppdrag med tjänstgöringsgrad motsvarande mindre än 40 procent av heltid och förtroendevalda som får timarvode för ett uppdrag, har rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst till följd av dessa uppdrag.

§ 9 Förtroendevald som innehar ett årsarvoderat uppdrag med en tjänstgöringsgrad motsvarande minst 40 procent av heltid har inte rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst. Det gäller även förtroendevalda som innehar flera årsarvoderade uppdrag för vilka den sammanlagda beräknade tjänstgöringsgraden uppgår till minst 40 procent av heltid.

§ 10 Rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst gäller beroende på eventuellt anställningsförhållande enligt följande:

1. Förtroendevald med anställning

Förtroendevald med anställning har rätt till ersättning för faktisk förlorad arbetsinkomst.

2. Förtroendevald som är egen företagare utan anställningsförhållande

Förtroendevald som är egen företagare utan anställningsförhållande har rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst i form av kompensation med ett belopp per timme som beräknas efter sjukpenninggrundande inkomst av näringsverksamhet, men utan tillämpning av bestämmelserna om takbelopp för sjukpenninggrundande inkomst. Beloppet per timme beräknas genom att årsinkomsten enligt ovan divideras med 2080.

§ 11 Ersättning för förlorad arbetsinkomst kan per timme högst uppgå till det gällande årsarvode för en riksdagsledamot, dividerat med 2080.

2.1.2 Förlorad pensionsförmån

§ 12 Förtroendevald som har rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst har också rätt till ersättning för förlorad pensionsförmån som uppkommer i samband med arvoderat förtroendeuppdrag i Ale kommun.

Ersättningen beräknas till 4,5 procent av den förtroendevaldas sammanlagda ersättning för förlorad arbetsinkomst under ett år. Ersättningen utbetalas kalenderårsvis i efterskott.

2.1.3 Förlorad semesterförmån

§ 13 Förtroendevald som har rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst har också rätt till ersättning för förlorad semesterförmån som uppkommer på grund av arvoderat förtroendeuppdrag i Ale kommun.

Ersättningen beräknas till 12 procent av den förtroendevaldas sammanlagda ersättning för förlorad arbetsinkomst under ett år. Ersättningen utbetalas kalenderårsvis i efterskott.

2.1.4 Förlorad arbetslöshetsersättning

§ 14 Förtroendevald som innehar ett årsarvoderat uppdrag med tjänstgöringsgrad motsvarande mindre än 40 procent av heltid eller som får timarvode för ett uppdrag, har rätt till ersättning för förlorad arbetslöshetsersättning till följd av detta uppdrag.

2.2 Resekostnader med mera

§ 15 Förtroendevald har, med begränsningarna i §§ 16–18, rätt till ersättning för resekostnader och vissa andra kostnader som uppkommer i samband med arvoderade sammanträden och förrättningar. Samma rätt gäller för den som får arvode för ett uppdrag som tas upp i bilaga 4. Resekostnader ersätts enligt samma villkor som gäller för kommunens anställda, om inte annat anges i dessa bestämmelser.

§ 16 Rätt till ersättning för resekostnader gäller för resekostnader som uppstår vid resa mellan bostad eller ordinarie arbetsplats och plats för arvoderat sammanträde eller förrättning.

§ 17 Resekostnader ersätts om avståndet mellan bostaden eller ordinarie arbetsplats och platsen för sammanträdet eller förrättningen överstiger 3 kilometer.

§ 18 Vid sammanträde eller förrättning utanför Ale kommun, där avståndet mellan bostaden eller ordinarie arbetsplats och platsen för sammanträdet eller förrättningen överstiger 50 kilometer, utgår traktamente. Traktamentet utgör ersättning för kostnader som uppkommer i samband med sammanträdet eller förrättningen och som inte ersätts på annat sätt.

§ 19 Traktamente utges med undantag för § 18 enligt samma villkor som gäller för kommunens anställda.

2.2.1 Resekostnader för förtroendevalda med funktionsnedsättning

§ 20 Förtroendevald med funktionsnedsättning har rätt till ersättning för resekostnader även i andra fall än vad som framgår av §§ 16–18. Rätt till ersättning för resekostnader gäller om den förtroendevaldas funktionsnedsättning medför att hen annars inte kan delta vid ett sammanträde eller en förrättning.

§ 21 Rätt till ersättning enligt § 20 gäller för det transportsätt med lägst kostnad som är möjligt att välja i det aktuella fallet.

2.3 Kostnader för barntillsyn samt annan vård och tillsyn

§ 22 Förtroendevald har, med begränsningarna i § 23–26, rätt till ersättning för kostnader för barntillsyn samt annan vård och tillsyn som uppkommer i samband med arvoderat förtroendeuppdrag i Ale kommun.

§ 23 Förtroendevald som innehar ett årsarvoderat uppdrag med en beräknad tjänstgöringsgrad på minst 40 procent av heltid har inte rätt till ersättning för barntillsyn eller annan vård och tillsyn som uppkommer i samband med arvoderat förtroendeuppdrag. Det gäller även förtroendevalda som innehar flera årsarvoderade uppdrag för vilka den sammanlagda beräknade tjänstgöringsgraden uppgår till minst 40 procent av heltid.

§ 24 Rätt till ersättning gäller kostnader för tillsyn av barn som ingår i den förtroendevaldas familj och som inte har fyllt 12 år. Ersättning betalas inte ut för tillsyn som utförs av närstående eller av förskola, pedagogisk omsorg eller fritidshem.

§ 25 Rätt till ersättning gäller också kostnader för vård och tillsyn av person med funktionsnedsättning eller svår sjukdom, som vistas i den förtroendevaldas bostad.

§ 26 Ersättning enligt §§ 24–25 kan per timme högst uppgå till ett belopp som motsvarar 0,25 procent av det gällande månadsarvodet för en riksdagsledamot.

3 Arvoden

3.1 Timarvode

§ 27 Timarvode betalas ut till förtroendevalda med flera som anges i bilaga 2, med de belopp per timme som anges i bilagan.

§ 28 Timarvode betalas ut för varje påbörjad timme ett sammanträde eller en förrättning pågår. Tid för lunch och andra kortare avbrott räknas till den tid sammanträdet eller förrättningen pågår.

§ 29 Timarvode inkluderar förberedelser och efterarbete, exempelvis i form av inläsning, förberedande möten och justering av protokoll.

3.1.1 Timarvode vid sammanträden

§ 30 Förtroendevald har rätt till timarvode för protokollförda sammanträden där den förtroendevalda närvarar som ledamot eller ersättare.

§ 31 Förtroendevald har rätt till timarvode för deltagande i gruppmöte som hålls i direkt anslutning till ett nämnd- eller fullmäktigesammanträde där den förtroendevalda närvarar som ledamot eller ersättare.

§ 32 Förtroendevald som under ett kalenderdygn deltar i ett eller flera sammanträden som tillsammans pågår mindre än fem timmar, är berättigad till timarvode motsvarande fem timmar.

3.1.2 Timarvode vid förrättningar

§ 33 Förtroendevald har rätt till timarvode för förrättningar. Med förrättningar avses uppdrag som en förtroendevald utför efter beslut av nämnd, styrelse, utskott eller kommunfullmäktige, eller efter beslut av ordförande i nämnd, styrelse, utskott eller kommunfullmäktige. Uppdraget ska ha en direkt koppling till den förtroendevaldas ordinarie uppdrag.

3.2 Årsarvode

§ 34 Årsarvode betalas ut till förtroendevalda som anges i bilaga 1, med de belopp som anges i bilagan.

§ 35 Årsarvode avser alla arbetsuppgifter som hör till uppdraget. Förtroendevald som får årsarvode för ett uppdrag har därmed inte rätt till timarvode för arbetsuppgifter som hör till det årsarvoderade uppdraget. I bilaga 3 finns ett urval av vanliga arbetsuppgifter som hör till årsarvoderade uppdrag.

§ 36 Förtroendevald som innehar ett årsarvoderat uppdrag med en tjänstgöringsgrad motsvarande heltid har inte rätt till ytterligare arvode från kommunen. Det gäller även förtroendevald med flera årsarvoderade uppdrag, för vilka den samlade tjänstgöringsgraden motsvarar heltid.

3.3 Övriga arvoden

§ 37 Arvode betalas ut till innehavare av ett antal uppdrag utöver de som tas upp i bilagorna 1 och 2. Vilka dessa uppdrag är, framgår av bilaga 4.

3.3.1 Gruppledare

§ 38 Gruppledare för partigrupp i kommunfullmäktige, som utsetts enligt arbetsordning för kommunfullmäktige i Ale kommun, är berättigad till arvode som anges i bilaga 4.

§ 39 Arvode avser de uppgifter för gruppledare som framgår av arbetsordning för kommunfullmäktige i Ale kommun.

§ 40 Arvode för gruppledare betalas ut under hela kommunfullmäktiges mandatperiod under förutsättning att partigruppen anmält namnet på gruppledaren vid kommunfullmäktiges första sammanträde. Om gruppledare anmäls senare betalas arvode ut från den dag gruppledaren anmälts till fullmäktige.

3.3.2 Övriga uppdrag

§ 41 Innehavare av övriga uppdrag som anges i bilaga 4 har rätt till arvode från kommunen för den tid och till det belopp som anges i bilagan.

4 Pension

§ 42 Förtroendevalda har i vissa fall rätt till pension. Rätten till pension framgår av särskilda bestämmelser.

5 Bestämmelser för utbetalning

5.1 Utbetalning av ersättningar

§ 43 Samtliga ersättningar kräver att ansökan om ersättning lämnas in inom sex månader från det att kostnaden uppstod. Ansökan lämnas på det sätt kommunens förvaltning anger.

§ 44 Bestämmelser om begränsningar och tak för ersättning för förlorad arbetsinkomst finns i §§ 9–11.

§ 45 Ersättningar betalas ut en gång per månad, om inte annat anges. Utbetalning sker i samband med kommunens löneutbetalning, månaden efter att ansökan har godkänts.

5.2 Utbetalning av arvoden

§ 46 Årsarvode, timarvode för sammanträden samt arvode för gruppledare utbetalas utan ansökan från den förtroendevalda. Sekreterare vid sammanträde antecknar arvodesberättigade deltagare och närvarotid och lämnar underlaget vidare för utbetalning. Timarvode för förrättningar samt arvode för övriga uppdrag betalas ut efter ansökan som lämnas på det sätt kommunens förvaltning anger.

§ 47 Årsarvoden betalas ut månadsvis med ett belopp motsvarande en tolfedel av det totala årsarvode. Timarvoden och övriga arvoden betalas ut i samband med kommunens löneutbetalning, månaden efter att ansökan har godkänts.

5.3 Krav på underlag

§ 48 Vid ansökan om arvoden och ersättningar ska den förtroendevalda, eller innehavaren av annat arvodesberättigat uppdrag, tillhandahålla de underlag som krävs för att styrka rätten till arvodet eller ersättningen.

6 Tolkning och tillämpning

§ 49 Kommunstyrelsen svarar för tolkning och tillämpning av dessa bestämmelser.

Bilaga 1 – Årsarvoden

Organ	Uppdrag	Tjänstgöringsgrad (procent av heltid)	Arvodesbelopp per månad (procent av månadsarvudet för en riksdagsledamot)
Kommunfullmäktige	Ordförande	33	19,8
Kommunfullmäktige	1:e vice ordförande	22	14,3
Kommunfullmäktige	2:e vice ordförande	3,5	2,6
Kommunstyrelsen	Ordförande	100	90
Kommunstyrelsen	1:e vice ordförande	100	80
Kommunstyrelsen	2:e vice ordförande	30	18
Kommunstyrelsen	Ledamot i arbetsutskottet ⁴	25	15
Samhällsbyggnadsnämnden	Ordförande	50	40
Samhällsbyggnadsnämnden	1:e vice ordförande	40	30
Samhällsbyggnadsnämnden	2:e vice ordförande	7	5
Servicenämnden	Ordförande	30	18
Servicenämnden	1:e vice ordförande	20	13
Servicenämnden	2:e vice ordförande	3,5	2,6
Socialnämnden	Ordförande	65	55
Socialnämnden	1:e vice ordförande	52,5	47
Socialnämnden	2:e vice ordförande	7	5
Individutskottet	2:e vice ordförande	12,5	9
Utbildningsnämnden	Ordförande	50	40
Utbildningsnämnden	1:e vice ordförande	40	30
Utbildningsnämnden	2:e vice ordförande	7	5
Valnämnden ⁵	Ordförande	4	3
Valnämnden ⁵	1:e vice ordförande	2,5	1,9

⁴ Ej utskottets presidium.

⁵ För ordförande och vice ordförande i valnämnden utbetalas årsarvode endast under år med val till riksdag, regionfullmäktige och kommunfullmäktige, val till EU-parlamentet eller nationell eller kommunal folkomröstning. Övriga år utbetalas timarvode för dessa uppdrag på samma sätt som för övriga ledamöter.

10(14)

Överförmyndarnämnden	Ordförande	4	3
Överförmyndarnämnden	Vice ordförande	2,5	1,9
Revision	Ordförande	8	6
Revision	Vice ordförande	7	5
AB Alebyggens bolagsstyrelse	Ordförande	25	15
AB Alebyggen bolagsstyrelse	Vice ordförande	25	15
Ale Utveckling AB:s bolagsstyrelse	Ordförande	10	6
Ale Utveckling AB:s bolagsstyrelse	Vice ordförande	10	6

Bilaga 2 – Timarvoden

Organ	Uppdrag	Arvodesbelopp per timme (procentandel av månadsarvudet för en riksdagsledamot)
Kommunfullmäktige	Ledamot och ersättare	0,25
Fullmäktigeberedning	Ledamot och ersättare	0,25
Nämnd	Ledamot och ersättare	0,25
Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott	Ledamot och ersättare	0,50
Bolagsstyrelse, helägt bolag	Ledamot och ersättare	0,25
Revision	Ledamot	0,50
Revision	Lekmannarevisor i bolag	0,50

Bilaga 3 – Arbetsuppgifter för årsarvoderade

Årsarvoden avser alla arbetsuppgifter som hör till det årsarvoderade uppdraget. Nedan framgår ett urval av vanliga arbetsuppgifter som hör till årsarvoderade uppdrag och därmed ingår i årsarvodet. Även arbetsuppgifter som inte finns med i förteckningen kan höra till uppdraget.

- Organets sammanträden
- Organets utskottssammanträden
- Justering av protokoll
- Presidiemöten
- Ordförandeberedning inför möten
- Medverkan i kommunens budget- och bokslutsarbete
- Möten med revisionen avseende organets verksamhet
- Uppsiktsdialoger eller andra uppföljningar med kommunstyrelsen och kommunstyrelsens arbetsutskott
- Förrättningar, kurser, konferenser och andra möten inom organets verksamhetsområde eller för organets räkning
- Delegationsbeslut
- Föredragningar på kommunfullmäktiges sammanträden
- Kommunal representant på årsmöten i organisationer där kommunen är medlem
- Representation för organets räkning

Bilaga 4 – Övriga arvoden

Uppdrag	Arvodesbelopp gäller per	Arvodesbelopp (procentandel av månadsarvodet för en riksdagsledamot)
Gruppledare för partigrupp i fullmäktige	Månad	4,5
Ledamot eller ersättare i föreningsrådet, kommunala pensionärsrådet eller rådet för funktionshinderfrågor	Påbörjad timme vid arvodesberättigat sammanträde ⁶	0,25
Ledamot eller ersättare i ungdomsrådet	Sammanträde	0,5
Kommunalt valda styrelseledamöter och revisorer i stiftelser och föreningar, om ersättning inte utges från stiftelsen eller föreningen	Påbörjad timme vid sammanträde	0,25
Ordförande för valdistrikt	Valdag med för- och efterarbete	7
Vice ordförande för valdistrikt	Valdag med för- och efterarbete	6,3
Andra röstmottagare för valdistrikt	Valdag med för- och efterarbete	4,9
Reserv för röstmottagare som ej kallas in att tjänstgöra på valdag	Beredskap att tjänstgöra på valdag med förarbete	3,1
Ambulerande röstmottagare	Förtidsröstningsperiod med för- och efterarbete	3,6
Röstmottagare förtidsröstning	Påbörjad timme i tjänst	0,25 – vardag 0,34 – helgdag

⁶ Vilka av rådets sammanträden som är arvodesberättigade framgår av gemensamt reglemente för råd i Ale kommun.

14(14)

Föredragande i fullmäktige eller nämnd ⁷	Föredragning	0,5
Vigsselförrättare	Vigselakt	2
Borgerlig begravningsofficiant	Begravningsakt	4,5

⁷ Arvode utbetalas till förtroendevald i kommunen eller kommunalförbund som kommunen är medlem i, om han eller hon har erhållit uppdrag av fullmäktiges eller nämnds ordförande att i fullmäktige eller nämnden vara föredragande inom ett ärende, och arvode inte utges enligt annan bestämmelse.

Ändringar i arvodesbestämmelserna

I denna bilaga kommenteras per rubrik och stycke de förändringar som innebär förändrade regler, jämfört med nuvarande bestämmelser. Förändringar i språk och struktur är omfattande och kommenteras inte.

1 Inledande bestämmelser

Rubriken heter i nuvarande bestämmelser *Allmänna bestämmelser*.

1.1 Tillämpningsområde

§ 1 Innebörden av begreppet *förtroendevalda* har förtydligats.

§ 2 Innebörden av begreppet *förtroendevalda med flera* har förtydligats. Tillämpningsområdet har utsträckts till styrelseledamöter och lekmannarevisorer i samtliga helägda bolag.

1.2 Arvodes- och ersättningsformer

§ 3 Tydliggjorts vilka ersättningar som förtroendevalda är berättigade till enligt kommunallagen.

§ 4 Tydliggjorts vilka övriga ersättningar, arvoden och förmåner som regleras i bestämmelserna, utan att förtroendevaldas rätt till dessa framgår av kommunallagen.

2 Ersättningar

Rubriken heter i nuvarande bestämmelser *Ersättningar för kostnader i samband med fullgörande av uppdrag*.

2.1 Förlorad arbetsinkomst och andra förlorade ekonomiska förmåner

Inga förändringar att kommentera.

2.1.1 Förlorad arbetsinkomst

§ 10 Ersättning för förlorad arbetsinkomst för förtroendevald som är egen företagare utan anställningsförhållande beräknas på samma sätt som sjukpenninggrundande inkomst, men begränsat till inkomst av näringsverksamhet. Nuvarande beräkning sker på samma sätt som sjukpenninggrundande inkomst utan denna begränsning.

§ 11 Maxbeloppet per timme uppgår till det gällande årsarvodet för en riksdagsledamot dividerat med 2080, jämfört med nuvarande maxbeloppet månadsarvodet för en riksdagsledamot multiplicerat med 0,006.

2.1.2 Förlorad pensionsförmån

§ 12 Förlorad pensionsförmån utbetalas schablonmässigt med 4,5 procent av ersättning för förlorad arbetsinkomst.

2.1.3 Förlorad semesterförmån

§ 13 Förlorad semesterförmån utbetalas schablonmässigt med 12 procent av ersättning för förlorad arbetsinkomst.

2.1.4 Förlorad arbetslöshetsersättning

Inga förändringar att kommentera.

2.2 Resekostnader med mera

Inga förändringar att kommentera.

2.3 Kostnader för barntillsyn samt annan vård och tillsyn

§ 25 Förtroendevalda har rätt till ersättning för kostnader för vård och tillsyn av person med funktionsnedsättning eller svår sjukdom, som vistas i den förtroendevaldas bostad. Nuvarande bestämmelser medger inte ersättning för detta.

§ 26 Maxbeloppet per timme för ersättning för kostnader för barntillsyn samt annan vård och tillsyn, är samma som timarvode för förtroendevalda ledamöter i fullmäktige och nämnder, vilket år 2026 motsvarar 203,50 kr. Nuvarande maxbelopp är 200 kr/tim.

3 Arvoden

3.1 Timarvode

Det som tidigare benämndes sammanträdesarvode benämns nu timarvode, för att tydliggöra att timarvode betalas ut även för andra uppgifter och uppdrag än sammanträden.

§ 33 Förtydligande av vem som kan besluta om arvodesberättigad förrättning.

3.2 Årsarvode

Kommunstyrelsens möjlighet att besluta om tilläggsarvode för årsarvoderade utgår och ersätts delvis av möjligheten att besluta om arvodesberättigade förrättningar.

3.3 Övrigt arvode

Inga förändringar att kommentera.

4 Pension

Inga förändringar att kommentera.

5 Bestämmelser för utbetalning

Rubriken motsvarar rubriken *Gemensamma bestämmelser* i de nuvarande bestämmelserna.

5.1 Utbetalning av ersättningar

§ 44 Förtroendevalda med inkomst från anställning ska kunna styrka ersättning för förlorad arbetsinkomst med lönebesked. För anställda i eget bolag ska lönebesked i sin tur styrkas av bolagets revisor.

Av förarbeten till kommunallagen (Prop 2026/17:171) framgår att ersättning för förlorad arbetsinkomst kräver att den enskilde yrkar på ersättning och kan visa på ett inkomstbortfall för att denna ska betalas ut.

5.2 Utbetalning av arvoden

Inga förändringar att kommentera.

5.3 Krav på underlag

Bestämmelserna innehåller en generell regel om att förtroendevalda med flera ska kunna tillhandahålla de underlag som krävs för att styrka rätten till arvode eller ersättning. Detta ersätter nuvarande bestämmelser mer specifika reglering av vilka underlag som krävs för utbetalning en viss ersättning.

6 Tolkning och tillämpning

Inga förändringar att kommentera.

Bilaga 1 – Årsarvoden

Ordförande och vice ordförande i Ale Utveckling AB:s bolagsstyrelse har inkluderats. Deras årsarvode motsvarar 40 procent av årsarvodet för motsvarande roll i AB Alebyggens styrelse.

I övrigt inga ändringar att kommentera.

Bilaga 2 – Timarvoden

Kategorin *Övriga förtroendevalda som inte arvoderas på annat sätt* utgår. Styrelseledamot i helägt bolag inkluderas.

Bilaga 3 – Arbetsuppgifter för årsarvoderade

Årsarvodet är inte begränsat till att omfatta arbetsuppgifterna i förteckningen, utan avser alla arbetsuppgifter som hör till det årsarvoderade uppdraget. Förteckningen är ett urval av vanliga arbetsuppgifter för förtroendevalda.

Följande förändringar i förteckningen har gjorts, jämfört med nuvarande bestämmelser:

- Uppsiktsdialoger eller andra uppföljningar med kommunstyrelsen och kommunstyrelsens arbetsutskott.
Ny
- Medverkan på andra möten inom organets verksamhetsområde
Utgår
- Förrättningar, kurser, konferenser och andra möten inom organets verksamhetsområde
Ersätter: Deltagande i kurser och konferenser för organets räkning, om deltagandet sker på eget initiativ
- Plansamrådsmöten
Utgår

Bilaga 4 – Övriga arvoden

Följande uppdrag tillkommer:

- Röstmottagare förtidsröstning. Arvode för uppdraget motsvarar vanligt timarvode för förtroendevalda per påbörjad timme i tjänst.

Följande uppdrag utgår då de inte längre är aktuella:

- Skolelever ingående i kommunala projektgrupper för skolor

- Ordförande för ortsutvecklingsmöte
- Förste och andre vice ordförande för ortsutvecklingsmöte

Jämförelse av arvodesnivåer för förtroendevalda

Inledning

Som en del av underlaget för revidering av arvodesbestämmelser för förtroendevalda med flera i Ale kommun redovisas här arvodesnivåer för förtroendevalda i fyra andra kommuner.

Kommunerna har valts ut på tre grunder: de är geografiskt närliggande till Ale kommun, de har en liknande politisk organisation och en liknande befolkningsstorlek jämfört med Ale kommun. Jämförelsen är avgränsad till årsarvoderade förtroendevalda i kommunfullmäktige och nämnder.

Arvodesnivåer kan inte jämföras helt mellan olika kommuner. I kommunallagen 4 kap. 16 § anges att fullmäktige får besluta att förtroendevalda i skälig omfattning ska få arvode för det arbete som är förenat med uppdraget. Vilket arbete som är förenat med ett förtroendevalt uppdrag kan skilja sig mellan olika kommuner även då den politiska organisationen är liknande, exempelvis beroende på skillnader i sådant som ansvarsfördelning mellan olika nämnder, presidiets arbetsuppgifter, administrativa rutiner och andra arbetssätt i kommunen. Det kan också finnas skillnader i vilka arbetsuppgifter som arvoderas utöver själva årsarvodet.

Jämförelsen visar arvodesbeloppet för respektive uppdrag som procentandel av det för 2026 gällande månadsarvodet för en riksdagsledamot, 81 400 kr. Jämförelsen tar inte hänsyn till eventuellt angiven tjänstgöringsgrad för olika uppdrag, men anger i förekommande fall huruvida uppdraget fullgörs på betydande del av heltid i enlighet med kommunallagen 4 kap. 2 §. Detta innebär bland annat att den förtroendevalda då inte har rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Ale kommun

Organ	Uppdrag	Arvodesbelopp per månad (procent av månadsarvodet för en riksdagsledamot)	Arvodesbelopp per månad (kr)	Heltid eller betydande del av heltid
Kommunfullmäktige	Ordförande	19,8	16 117 kr	
Kommunfullmäktige	1:e vice ordförande	14,3	11 640 kr	
Kommunfullmäktige	2:e vice ordförande	2,6	2 116 kr	
Kommunstyrelsen	Ordförande	90	73 260 kr	Ja
Kommunstyrelsen	1:e vice ordförande	80	65 120 kr	Ja
Kommunstyrelsen	2:e vice ordförande	18	14 652 kr	
Kommunstyrelsen	Ledamot i arbetsutskottet ¹	15	12 210 kr	
Samhällsbyggnadsnämnden	Ordförande	40	32 560 kr	Ja
Samhällsbyggnadsnämnden	1:e vice ordförande	30	24 420 kr	Ja
Samhällsbyggnadsnämnden	2:e vice ordförande	5	4 070 kr	
Servicenämnden	Ordförande	18	14 652 kr	
Servicenämnden	1:e vice ordförande	13	10 582 kr	
Servicenämnden	2:e vice ordförande	2,6	2 116 kr	
Socialnämnden	Ordförande	55	44 770 kr	Ja
Socialnämnden	1:e vice ordförande	47	38 258 kr	Ja
Socialnämnden	2:e vice ordförande	5	4 070 kr	
Socialnämnden	2:e vice ordförande i individutskottet	9	7 326 kr	
Utbildningsnämnden	Ordförande	40	32 560 kr	Ja
Utbildningsnämnden	1:e vice ordförande	30	24 420 kr	Ja
Utbildningsnämnden	2:e vice ordförande	5	4 070 kr	
Valnämnden ²	Ordförande	3	2 442 kr	
Valnämnden	1:e vice ordförande	1,9	1 547 kr	
Överförmyndarnämnden	Ordförande	3	2 442 kr	
Överförmyndarnämnden	Vice ordförande	1,9	1 547 kr	
Revisorer	Ordförande	6	4 884 kr	
Revisorer	Vice ordförande	5	4 070 kr	

¹ Ej utskottets presidium.

² För ordförande och vice ordförande i valnämnden utbetalas årsarvode endast under år med val till riksdag, regionfullmäktige och kommunfullmäktige, val till EU-parlamentet eller nationell eller kommunal folkomröstning. Övriga år utbetalas timarvode för dessa uppdrag på samma sätt som för övriga ledamöter.

Alingsås kommun

Organ	Uppdrag	Arvodesbelopp per månad (procent av månadsarvodet för en riksdagsledamot)	Arvodesbelopp per månad (kr)	Heltid eller betydande del av heltid
Kommunfullmäktige	Ordförande	10	7 733 kr	
Kommunfullmäktige	1:e vice ordförande	7	5 413 kr	
Kommunfullmäktige	2:e vice ordförande	9	2 707 kr	
Kommunstyrelsen	Ordförande	95	77 330 kr	Ja
Kommunstyrelsen	Vice ordförande	86	69 597 kr	Ja
Kommunstyrelsen	Ledamot i arbetsutskottet	14	11 600 kr	
Tekniska nämnden	Ordförande	10	7 733 kr	
Tekniska nämnden	Vice ordförande	6	5 026 kr	
Miljö- och byggnämnden	Ordförande	10	7 733 kr	
Miljö- och byggnämnden	Vice ordförande	6	5 026 kr	
Socialnämnden	Ordförande	14	11 600 kr	
Socialnämnden	Vice ordförande	10	7 733 kr	
Vård- och omsorgsnämnd	Ordförande	14	11 600 kr	
Vård- och omsorgsnämnd	Vice ordförande	10	7 733 kr	
Barn- och ungdomsnämnden	Ordförande	14	11 600 kr	
Barn- och ungdomsnämnden	Vice ordförande	10	7 733 kr	
Kultur- och utbildningsnämnden	Ordförande	14	11 600 kr	
Kultur- och utbildningsnämnden	Vice ordförande	10	7 733 kr	
Valnämnden (valår)	Ordförande	5	3 867 kr	
Valnämnden (valår)	Vice ordförande	2	1 933 kr	
Överförmyndarnämnden	Ordförande	7	5 800 kr	
Överförmyndarnämnden	Vice ordförande	5	3 867 kr	
Revisorer	Ordförande	7	5 800 kr	
Revisorer	Vice ordförande	5	3 867 kr	

Lerums kommun

Organ	Uppdrag	Arvodesbelopp per månad (procent av månadsarvodet för en riksdagsledamot)	Arvodesbelopp per månad (kr)	Heltid eller betydande del av heltid
Kommunfullmäktige	Ordförande	16	13 024 kr	
Kommunfullmäktige	1:e vice ordförande	8	6 512 kr	
Kommunfullmäktige	2:e vice ordförande	8	6 512 kr	
Kommunstyrelsen	Ordförande	100	81 400 kr	Ja
Kommunstyrelsen	1:e vice ordförande	4	3 256 kr	Ja
Kommunstyrelsen	2:e vice ordförande	90	73 260 kr	
Kommunstyrelsen	Ledamot	16	13 024 kr	
Kommunstyrelsen	Ersättare	8	6 512 kr	
Kommunstyrelsen	Ledamot i arbetsutskottet	8	6 512 kr	
Kommunstyrelsen	Ersättare i arbetsutskottet	4	3 256 kr	
Samhällsbyggnadsnämnden	Ordförande	40	32 560 kr	Ja
Samhällsbyggnadsnämnden	1:e vice ordförande	8	6 512 kr	
Samhällsbyggnadsnämnden	2:e vice ordförande	12	9 768 kr	
Stöd- och omsorgsnämnden	Ordförande	40	32 560 kr	Ja
Stöd- och omsorgsnämnden	1:e vice ordförande	8	6 512 kr	
Stöd- och omsorgsnämnden	2:e vice ordförande	12	9 768 kr	
Kultur- och fritidsnämnden	Ordförande	40	32 560 kr	Ja
Kultur- och fritidsnämnden	1:e vice ordförande	8	6 512 kr	
Kultur- och fritidsnämnden	2:e vice ordförande	12	9 768 kr	
Utbildningsnämnden	Ordförande	40	32 560 kr	Ja
Utbildningsnämnden	1:e vice ordförande	8	6 512 kr	
Utbildningsnämnden	2:e vice ordförande	12	9 768 kr	
Valnämnden (valår)	Ordförande	2	1 221 kr	
Valnämnden (valår)	1:e vice ordförande	1	651 kr	
Överförmyndarnämnden	Ordförande	5	4 070 kr	
Överförmyndarnämnden	1:e vice ordförande	3	2 035 kr	
Revisorer	Ordförande	12	9 768 kr	
Revisorer	1:e vice ordförande	6	4 884 kr	

Partille kommun

Organ	Uppdrag	Arvodesbelopp per månad (procent av månadsarvodet för en riksdagsledamot)	Arvodesbelopp per månad (kr)	Heltid eller betydande del av heltid
Kommunfullmäktige	Ordförande	15	12 210 kr	
Kommunfullmäktige	1:e vice ordförande	8	6 512 kr	
Kommunstyrelsen	Ordförande	105	85 470 kr	Ja
Kommunstyrelsen	Vice ordförande	94	76 516 kr	Ja
Kommunstyrelsen	Ledamot i arbetsutskottet	39	31 746 kr	Ja
Kommunstyrelsen	Ersättare i arbetsutskottet	15	11 396 kr	
Samhällsbyggnadsnämnden	Ordförande	14	12 210 kr	
Samhällsbyggnadsnämnden	1:e vice ordförande	5	4 070 kr	
Samhällsbyggnadsnämnden	2:e vice ordförande	8	6 512 kr	
Social- och arbetsnämnden	Ordförande	35	28 490 kr	Ja
Social- och arbetsnämnden	Utskottsledamot	23	18 722 kr	Ja
Social- och arbetsnämnden	Utskottsledamot	23	18 722 kr	Ja
Vård- och omsorgsnämnd	Ordförande	31	25 234 kr	Ja
Vård- och omsorgsnämnd	1:e vice ordförande	11	8 954 kr	
Vård- och omsorgsnämnd	2:e vice ordförande	17	13 838 kr	
Utbildningsnämnden	Ordförande	35	28 490 kr	Ja
Utbildningsnämnden	1:e vice ordförande	12	9 768 kr	
Utbildningsnämnden	2:e vice ordförande	19	15 466 kr	
Kultur- och fritidsnämnden	Ordförande	15	12 210 kr	
Kultur- och fritidsnämnden	1:e vice ordförande	5	4 070 kr	
Kultur- och fritidsnämnden	2:e vice ordförande	8	6 512 kr	
Valnämnden	Ordförande	2	1 628 kr	
Valnämnden	1:e vice ordförande	1	814 kr	
Överförmyndarnämnden	Ledamot	7	5 698 kr	
Överförmyndarnämnden	Ersättare	4	3 256 kr	
Revisorer	Ordförande	12	9 768 kr	
Revisorer	Ledamot/revisor	11	8 954 kr	

Vänersborgs kommun

Organ	Uppdrag	Arvodesbelopp per månad (procent av månadsarvodet för en riksdagsledamot)	Arvodesbelopp per månad (kr)	Heltid eller betydande del av heltid
Kommunfullmäktige	Ordförande	12	9 768 kr	
Kommunfullmäktige	1:e vice ordförande	6	4 884 kr	
Kommunfullmäktige	2:e vice ordförande	6	4 884 kr	
Kommunstyrelsen	Ordförande	91	74 074 kr	Ja
Kommunstyrelsen	1:e vice ordförande	80	65 120 kr	Ja
Kommunstyrelsen	2:e vice ordförande	80	65 120 kr	Ja
Kommunstyrelsen	Ledamot	4	3 256 kr	
Kommunstyrelsen	Arbetsutskott ledamot	4	3 256 kr	
Samhällsbyggnadsnämnden	Ordförande	16	13 024 kr	
Samhällsbyggnadsnämnden	1:e vice ordförande	8	6 512 kr	
Samhällsbyggnadsnämnden	2:e vice ordförande	8	6 512 kr	
Socialnämnd	Ordförande	24	19 536 kr	
Socialnämnd	1:e vice ordförande	12	9 768 kr	
Socialnämnd	2:e vice ordförande	12	9 768 kr	
Barn- och utbildningsnämnden	Ordförande	24	19 536 kr	
Barn- och utbildningsnämnden	1:e vice ordförande	12	9 768 kr	
Barn- och utbildningsnämnden	2:e vice ordförande	12	9 768 kr	
Kultur- och fritidsnämnden	Ordförande	11	8 954 kr	
Kultur- och fritidsnämnden	1:e vice ordförande	6	4 884 kr	
Valnämnden	Ordförande	2	1 628 kr	
Valnämnden	1:e vice ordförande	1	814 kr	
Överförmyndarnämnden	Ledamot	13	10 582 kr	
Överförmyndarnämnden	Ersättare	6	4 884 kr	
Revisorer	Ordförande	4	3 256 kr	
Revisorer	Ledamot/revisor	3	2 442 kr	

PROTOKOLL

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum: 2026-04-07

KS § 68

KS 2026/239

Initiativärende - förslag till nya arvodesbestämmelser från Henrik Fogelklou (M)

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att ärendet skickas på beredning av kommunstyrelseförvaltning och demokratiberedning.

Kommunstyrelsen beslutar att beredningen utgår från innehåll i Alesamverkans bifogade förslag.

Kommunstyrelsen beslutar att lägga till följande som beredningsunderlag i förslag till ändringar arvodesbestämmelser:

Gruppledare för partigrupp i kommunfullmäktige	I månaden	Befintligt	0,0045	3663
	1-4 mandat		0,045	3663
	5-9 mandat		0,06	4884
	10+ mandat		0,08	6512

Kommunstyrelsen beslutar att beredningen även ska beakta hur den föreslagna organisationen påverkar möjligheten att bemanna uppdrag med tillräcklig kompetens, kontinuitet och bredd, samt hur detta påverkar insyn och delaktighet i den demokratiska processen.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Deltagande i beslut

Socialdemokraternas ledamöter och Vänsterpartiets ledamot deltar ej i beslutet.

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum: 2026-04-07

Sammanfattning

Ordförande Henrik Fogelklou (M) väcker ett initiativärende avseende förslag till nya arvodesbestämmelser med följande förslag till beslut:

- att ärendet skickas på beredning av kommunstyrelseförvaltning och demokratiberedning.
- att beredningen utgår från innehåll i Alesamverkans bifogade förslag.

Beslutsunderlag

- Initiativärende från Henrik Fogelklou (M), inkommen 2026-03-31
- Förslag till ändringar, inkommen 2026-04-01

Yrkande

Henrik Fogelklou (M) yrkar bifall till förslagen i initiativet och gör följande tilläggsyrkande:

att lägga till följande som beredningsunderlag i förslag till ändringar arvodesbestämmelser:

Gruppledare för partigrupp i kommunfullmäktige	I månaden	Befintligt	0,0045	3663
	1-4 mandat		0,045	3663
	5-9 mandat		0,06	4884
	10+ mandat		0,08	6512

Jessika Loftbring (C) yrkar

1. Att ett nytt system för partistöd, politisk organisation, samt arvodesbestämmelser tas fram, där syftet är att uppnå ett mer rättvist och modernt system.
2. Att beredningen även ska beakta hur den föreslagna organisationen påverkar möjligheten att bemanna uppdrag med tillräcklig kompetens, kontinuitet och bredd, samt hur detta påverkar insyn och delaktighet i den demokratiska processen.
3. Att ärendet skickas på beredning till kommunstyrelseförvaltningen, samt demokratiberedningen

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum: 2026-04-07

4. Att beredningen som en del kan utgå från innehåll i Alesamverkans bifogade förslag

Beslutsgång

Ordförande Henrik Fogelklou (M) ställer proposition på Jessica Loftbrings (C) fyra att-satser var för sig och finner att kommunstyrelsen beslutar att bifalla att-sats 2 samt att avslå att-sats 1, 3 och 4.

Ordförande Henrik Fogelklou (M) ställer proposition på förslagen i initiativet och finner att kommunstyrelsen beslutar detsamma.

Ordförande Henrik Fogelklou (M) ställer proposition på sitt tilläggsyrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar detsamma.

Protokollsanteckning

Socialdemokraterna lämnar följande protokollsanteckning:

Socialdemokraterna deltar i dagsläget inte i beslutet rörande föreslagna förändringar då vi inte på något sätt har insyn i vad som ligger bakom slutsatserna i förslagen.

Vänsterpartiet lämnar följande protokollsanteckning:

Vänsterpartiet avstår från beslutet i ärendet. Då det ej förts en dialog kring förslaget som skall beredas.

Beslutet skickas till

Kommunchef

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

Vårt samlade förslagsdokument kommer absolut senast på torsdag fm.

Initiativärende "förslag till nya arvodesbestämmelser"

I syfte att och uppnå ett mer rättvis och modernt system samt hantera skattemedel respektfullt föreslås en ny politisk organisation, nya arvodesbestämmelser och nya partistöd.

Alesamverkans förslag i sin helhet, bifogas.

Vi vill därför

- att ärendet skickas på beredning av kommunstyrelseförvaltning och demokratiberedning.
- Att beredningen utgår från innehåll i Alesamverkans bifogade förslag.

För Alesamverkan, genom Henrik Fogelklou

Förslag till ändringar

Bilaga 5 i arvodesbestämmelser kompletteras/förtydligas

Prioriterad fysisk närvaro vid möten för politisk ledningsgrupp, så kallade OG/OLG

10st verksamhetsbesök/år

Månatliga 1-till-1 samtal mellan ordförande och KSO

KFO obligatorisk närvaro på KS

Arvode

Samtliga förutom Kommunalråd KS och Kommunalråd KS opposition skall ha samma system för ersättning vilken är arvode + förlorad arbetsförtjänst.

Maximala timmar förlorad arbetsförtjänst är uppskattad tid för uppdraget/månad.

Visa uppdrag är mer utsatta än andra och för detta ersätts de med:

Ordf. KS 2000kr/v

Ordf. Social 1500kr/v

Ordf. Utbildning 1000kr/v

Ordf. Kommunfullmäktige 1000kr/v

Ordf. Bolag (Alebyggen och Ale Utveckling) 1000kr/v

Förslag att arvode ej längre skall utgå för uppdraget:

Individ och familjeutskottets 2:e vice ordförande

Valnämnden ordförande

Valnämndens vice ordförande

Överförmyndarnämnden ordförande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Tabell på nästa sida beskriver tid för uppdraget och ersättning.

Befintliga beräkningsmodellen för timarvode används.

	Tim/månad	Ersättning	Särskild utsatt
Kommunstyrelsens ordförande	Heltid	73260	8667
Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande	Heltid	65120	
Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande	40	8140	
Kultur och Fritidsutskottets ordförande	30	6105	
Kultur och Fritidsutskottets 1:e vice ordförande	20	4070	

Utbildningsnämndens ordförande	60	12210	4333
Utbildningsnämndens 1:e vice ordförande	30	6105	
Utbildningsnämndens 2:e vice ordförande	45	9158	

Socialnämndens ordförande	80	16280	6500
Socialnämndens 1:e vice ordförande	40	8140	
Socialnämndens 2:e vice ordförande	60	12210	

Samhällsbyggnadsnämndens ordförande	60	12210	
Samhällsbyggnadsnämndens 1:e vice ordförande	30	6105	
Samhällsbyggnadsnämndens 2:e vice ordförande	45	9158	

Servicenämndens ordförande	50	10175	
Servicenämndens 1:e vice ordförande	25	5088	
Servicenämndens 2:e vice ordförande	37,5	7631	

Kommunfullmäktiges ordförande	60	12210	4333
Kommunfullmäktiges 1:e vice ordförande	30	6105	
Kommunfullmäktiges 2:e vice ordförande	20	4070	

AB Alebyggs styrelseordförande	40	8140	4333
AB Alebyggs vice styrelseordförande	40	8140	

Ale Utveckling styrelseordförande	15	3053	4333
Ale Utveckling vice styrelseordförande	15	3053	

Revisionens ordförande	24	4884	
Revisionens vice ordförande	20	4070	

Överförmyndarnämndens 1:e vice ordförande	8	1628	+ vanligt mötesarvode

TJÄNSTEUTLÅTANDE

1(3)

Kommunledningsförvaltningen
Diarienummer: 2026/252
Datum: 2026-04-16
Utvecklingsledare Olle Andersson

Kommunstyrelsen

Uppföljning av Energi- och klimathandlingsplan 2025 – alla förvaltningar

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anteckna informationen.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige antog i maj 2024 en ny energi- och klimatstrategi. Strategin innehåller klimatlöften och mål på regional och nationell nivå som kommunen ställt sig bakom. Varje nämnd har utifrån sina ansvarsområden beslutat om handlingsplaner utifrån de mål som de kan påverka. Varje nämnd följer upp sin handlingsplan i samband med årsredovisningen. En sammanställning av alla nämnders uppföljning av den egna handlingsplanen går till kommunfullmäktige för information.

Maria Kosterlind Reinholdsson

Patrik Skog

Kommunchef

Demokratichef

Beslutsunderlag

- Beslut SBN § 75, 2026-03-25
- Tjänsteutlåtande samhällsbyggnadsförvaltningen, 2026-03-13
- Uppföljning av Energi- och klimathandlingsplan 2025 – alla förvaltningar

Ärendet

Kommunfullmäktige antog i maj 2024 en ny energi- och klimatstrategi. Strategin innehåller klimatlöften och mål på regional och nationell nivå som kommunen ställt sig bakom. Varje nämnd har utifrån sina ansvarsområden fastslagit handlingsplaner utifrån de mål som de kan påverka. Varje nämnd följer upp sin handlingsplan i samband med årsredovisningen. En sammanställning av alla nämnders uppföljning av den egna handlingsplanen går till kommunfullmäktige för information.

Uppföljningen av 2025 års arbete görs på bedömningar av kommunens klimatlöften där underlag finns tillgängliga. Mot bakgrund av övriga måls långsiktiga och nationella/regionala karaktär är det inte möjligt att bedöma i vilken grad målen kan anses uppfyllda eller till vilken grad förvaltningarnas arbete bidrar till målen.

Under 2026 kommer Länsstyrelsen och Västra Götalandsregionen att erbjuda kommunerna att anta nya klimat- och miljömål för 2027–2030. Samhällsbyggnadsförvaltningen kommer under 2026 att förankra och ta fram beslutsförslag på nya mål för kommunen.

Förvaltningens bedömning

Alla klimatlöften utom ett bedöms uppfyllda eller bedöms kunna uppfyllas under året. Mot bakgrund av övriga måls långsiktiga och nationella/regionala karaktär är det inte möjligt att bedöma i vilken grad målen kan anses uppfyllda. Energi- och klimatarbetet är ett långsiktigt arbete men bedömningen över lag är att nämnderna tagit steg i rätt riktning genom de planerade och genomförda aktiviteterna för perioden. I rapporten ges exempel från arbetet med förvaltningarnas aktiviteter.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att godkänna Energi- och klimatuppföljning för 2025 (SBN § 75, 2026-03-25). Energi- och klimatuppföljning för 2025 är en sammanställd uppföljning som utgår från de handlingsplaner som respektive nämnd har beslutat om för den egna verksamheten. Eftersom uppföljningen avser beslut som fattats av nämnderna bedömer kommunledningsförvaltningen att kommunfullmäktige, i stället för att godkänna uppföljningen, bör anteckna informationen.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Om förvaltningarna inte genomför sina aktiviteter i nämndernas handlingsplaner riskeras ekonomiska konsekvenser genom högre kostnader för energi, livsmedel, möbler och ineffektivt nyttjande av lokaler och fordon. Flera av aktiviteterna ska bidra till kunskapsunderlag som i

förlängningen kan leda till ekonomiska besparingar. Icke genomförda aktiviteter kan bidra till ökade klimatanpassningskostnader.

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Energi- och klimatstrategins syfte är att ge kommande generationer möjligheter till ett bra liv. Handlingsplanernas aktiviteter syftar till att minska Ale kommuns växthusgasutsläpp och minska effekterna av klimatförändringar som påverkar oss alla. Ett förändrat klimat orsakar bland mycket annat, torka, vattenbrist, översvämningar, naturkatastrofer och kollapsade ekosystem vilket innebär ett hot mot människors hälsa och säkerhet.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Energi- och klimatstrategins målsättningar och aktiviteterna i handlingsplanerna bidrar till en mer hållbar utveckling med minskade växthusgasutsläpp och robustare ekosystem.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Arbetet med handlingsplaner utifrån energi- och klimatstrategin bidrar till alla tre av kommunfullmäktiges riktningmål.

Remiss och samberedning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets påverkan och genomförande

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutet skickas till:

Utvecklingsledare samhällsbyggnadsförvaltningen

PROTOKOLL

Samhällsbyggnadsnämnden
Sammanträdesdatum: 2026-03-25
SBN § 75

SBN 2026/87

Uppföljning av Energi- och klimathandlingsplan 2025 - alla förvaltningar

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att godkänna Energi- och klimatuppföljning för 2025

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige antog i maj 2024 en ny energi- och klimatstrategi. Uppföljning sker i samband med kommunens årsredovisning.

Strategin innehåller sju klimatlöften och mål på regional och nationell nivå som kommunen ställt sig bakom. Varje nämnd har utifrån sina ansvarsområden fastslagit handlingsplaner utifrån de mål som de kan påverka.

Uppföljningen av 2025 års arbete görs på bedömningar av kommunens klimatlöften där underlag finns tillgängliga. Mot bakgrund av övriga måls långsiktiga och nationella/regionala karaktär är det inte möjligt att bedöma i vilken grad målen kan anses uppfyllda eller till vilken grad förvaltningarnas arbete bidrar till målen.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, 2026-03-13
Uppföljning av Energi- och klimathandlingsplan 2025 – alla förvaltningar

Protokollsanteckning

Johan Nordin (S) inkommer med följande protokollsanteckning:

Uppföljningen av Klimathandlingsplanen 2026 för Ale kommun visar att nästan alla aktiviteter är genomförda men det finns inget i uppföljningen som visar på vilken effekt som aktiviteterna egentligen ger.

Vi i oppositionspartierna (S, C och V) ser nu i uppföljningen av kommunens arbete med Energi och klimatstrategin att omställningen går alldeles för långsamt för att kunna nå de nationella och regionala målen.

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Samhällsbyggnadsnämnden

Sammanträdesdatum: 2026-03-25

Det är anmärkningsvärt att det inte heller går att utläsa om Ale kommuns egna verksamheter minskar sina egna utsläpp, vilket egentligen gör uppföljningen tandlös, vi följer upp ett nästan obefintligt klimatarbete.

Det tycker vi är alldeles för dåligt men ser att det kommande arbetet med nya kommunala klimatlöften kan skapa ny välbehövlig kraft i Ales klimatarbete, där vi kommer kämpa för en högre ambitionsnivå.

Beslutet skickas till

Utvecklingsledare samhällsbyggnadsförvaltningen

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

TJÄNSTEUTLÅTANDE

1(3)

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Diarienummer: 2026/87
Datum: 2026-03-13
Utvecklingsledare Annika Friberg

Samhällsbyggnadsnämnden

Uppföljning av Energi- och klimathandlingsplan 2025 - alla förvaltningar

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att godkänna Energi- och klimatuppföljning för 2025

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige antog i maj 2024 en ny energi- och klimatstrategi. Uppföljning sker i samband med kommunens årsredovisning.

Strategin innehåller sju klimatlöften och mål på regional och nationell nivå som kommunen ställt sig bakom. Varje nämnd har utifrån sina ansvarsområden fastslagit handlingsplaner utifrån de mål som de kan påverka.

Uppföljningen av 2025 års arbete görs på bedömningar av kommunens klimatlöften där underlag finns tillgängliga. Mot bakgrund av övriga måls långsiktiga och nationella/regionala karaktär är det inte möjligt att bedöma i vilken grad målen kan anses uppfyllda eller till vilken grad förvaltningarnas arbete bidrar till målen.

Staffan Lekenstam
Förvaltningschef

Jenny Ronnebro Namn
Stöd och utvecklingsstabchef

Beslutsunderlag

Uppföljning av Energi- och klimathandlingsplan 2025 – alla förvaltningar

Ärendet

Kommunfullmäktige antog i maj 2024 en ny energi- och klimatstrategi. Uppföljning sker i samband med kommunens årsredovisning.

Strategin innehåller sju klimatlöften och mål på regional och nationell nivå som kommunen ställt sig bakom. Varje nämnd har utifrån sina ansvarsområden fastslagit handlingsplaner utifrån de mål som de kan påverka.

Uppföljningen av 2025 års arbete görs på bedömningar av kommunens klimatlöften där underlag finns tillgängliga. Mot bakgrund av övriga måls långsiktiga och nationella/regionala karaktär är det inte möjligt att bedöma i vilken grad målen kan anses uppfyllda eller till vilken grad förvaltningarnas arbete bidrar till målen.

Under 2026 kommer Länsstyrelsen och Västra Götalandsregionen att erbjuda kommunerna att anta nya klimat- och miljömål för 2027-2030. Samhällsbyggnadsförvaltningen kommer under 2026 att förankra och ta fram beslutsförslag på nya mål för kommunen.

Förvaltningens bedömning

Alla klimatlöften utom ett bedöms uppfyllda eller bedöms kunna uppfyllas under året. Mot bakgrund av övriga måls långsiktiga och nationella/regionala karaktär är det inte möjligt att bedöma i vilken grad målen kan anses uppfyllda. Energi- och klimatarbetet är ett långsiktigt arbete men bedömningen överlag är att nämnderna tagit steg i rätt riktning genom de planerade och genomförda aktiviteterna för perioden. I rapporten ges exempel från arbetet med förvaltningarnas aktiviteter.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Om förvaltningarna inte genomför sina aktiviteter i nämndernas handlingsplaner kommer ekonomiska konsekvenser genom högre kostnader för energi, livsmedel, möbler och ineffektivt nyttjande av lokaler och fordon. Flera av aktiviteterna ska bidra till kunskapsunderlag som i förlängningen kan leda till ekonomiska besparingar. Icke genomförda aktiviteter kan bidra till ökade klimatanpassningskostnader.

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Energi- och klimatstrategins syfte är att ge kommande generationer möjligheter till ett bra liv. Handlingsplanernas aktiviteter syftar till att minska Ale kommuns växthusgasutsläpp och minska effekterna av klimatförändringar som påverkar oss alla. Ett förändrat klimat orsakar bland mycket annat, torka, vattenbrist, översvämningar, naturkatastrofer och kollapsade ekosystem vilket innebär ett hot mot människors hälsa och säkerhet.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Energi- och klimatstrategins målsättningar och aktiviteterna i handlingsplanerna bidrar till en mer hållbar utveckling med minskade växthusgasutsläpp och robustare ekosystem.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Ales klimatlöfte om årlig uppföljning av klimatarbetet uppfylls genom denna rapportering. Klimathandlingsplanernas aktiviteter skapar ett tryggare samhälle genom att minskade klimatutsläpp minskar klimatförändringar. Världsnaturfondens klimatbarometer visar att allt fler svenskar upplever effekterna av den globala uppvärmningen, 65 procent anser att de klimatförändringar som redan ägt rum påverkar deras liv idag och fler upplever extremväder jämfört med tidigare.

Remiss och samberedning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets påverkan och genomförande

Stöd- och utvecklingsstaben ansvarar för att informera om beslutet.

Beslutet skickas till:

Utvecklingsledare samhällsbyggnadsförvaltningen

Uppföljning av Energi- och klimathandlingsplan 2025 – alla förvaltningar

Ale kommun (KF)

Innehållsförteckning

1 Inledning	2
2 Klimatlöfte 2024-2026: Vi har en årlig uppföljning av klimatarbetet	3
3 Klimatlöfte 2024-2026: Vi arbetar strategiskt med att minska klimatpåverkan genom upphandling	4
4 Klimatlöfte 2024-2026: Vi minskar matsvinnet i offentliga måltider och når mål.....	5
5 De svenska energi- och klimatmålen: Utsläppen av växthusgaser ska vara 63 procent lägre 2030 jämfört med 1990	6
6 De svenska energi- och klimatmålen: Utsläppen för inrikes transporter exklusive inrikes flyg ska vara 70 procent lägre år 2030 jämfört med 2010	7
7 De svenska energi- och klimatmålen: Energianvändningen ska vara 50 procent effektivare 2030 jämfört med 2005	8
8 Klimatlöfte 2024-2026: Vi använder cirkulära möbler	9
9 Klimatlöfte 2024-2026: Vi erbjuder fastighetsnära insamling för återanvändning	10
10 Klimatlöfte 2024-2026: Vi möjliggör för invånarna att låna/hyra produkter i stället för att köpa.....	11
11 Klimatlöfte 2024-2026: Vi energieffektiviserar vårt fastighetsbestånd	12
12 Regionalt mål: Utsläppen av växthusgaser i Västra Götaland ska minska med 80 procent till år 2030 från 1990 års nivå.	13
13 Regionalt mål: Västra Götaland ska vara fossiloberoende till 2030	15
14 Regionalt mål: Utsläppen av växthusgaser från västsvenskarnas konsumtion, oavsett var i världen de sker, ska minska med 30 procent jämfört med 2010.....	16
15 Regionalt mål: År 2030 ska andelen förnybar energi öka till minst 80 procent	18
16 Regionalt mål: Till år 2030 ska den totala energianvändningen per uppvärmd areenhet i bostäder och lokaler minska med 50 procent i förhållande till användningen 1995.....	19
17 De svenska energi- och klimatmålen: Senast 2045 ska Sverige ha nettonollutsläpp av växthusgaser, varav minst 85 procent av reduktionen av utsläpp ska ske i Sverige	20

1 Inledning

Kommunfullmäktige antog i maj 2024 en ny energi- och klimatstrategi. Strategin innehåller sju klimatlöften och mål på regional och nationell nivå som kommunen ställt sig bakom. Varje nämnd har utifrån sina ansvarsområden fastslagit handlingsplaner utifrån de mål som de kan påverka.

För uppföljning av 2025 års arbete görs bedömningar av kommunens klimatlöften där underlag finns tillgängliga. Alla klimatlöften utom ett bedöms uppfyllda eller bedöms kunna uppfyllas under året. Mot bakgrund av övriga måls långsiktiga och nationella/regionala karaktär är det inte möjligt att bedöma i vilken grad målen kan anses uppfyllda. Energi- och klimatarbetet är ett långsiktigt arbete men bedömningen överlag är att nämnderna tagit steg i rätt riktning genom de planerade och genomförda aktiviteterna för perioden. I rapporten ges exempel från arbetet med förvaltningarnas aktiviteter.

2 Klimatlöfte 2024-2026: Vi har en årlig uppföljning av klimatarbetet

Kommentar 2025

Energi- och klimatstrategins mål och aktiviteter och nämndernas handlingsplaner följs upp i samband med årsredovisningen.

Status 2025-12-31

- Kommer att uppfyllas/Är uppfyllt

3 Klimatlöfte 2024-2026: Vi arbetar strategiskt med att minska klimatpåverkan genom upphandling

Kommentar 2025

Inom upphandling pågår det kontinuerligt ett arbete för att minska klimatpåverkan. Det prioriteras i upphandlingar som kan göra skillnad för klimatet. Kommunen upphandlar mestadels tjänster och ställer relevanta krav utifrån upphandlingens omfattning.

Under 2025 har det i upphandling av byggnadstjänster, insamling av farligt avfall och köp av lätta lastbilar ställts krav på fossilfritt drivmedel. Upphandlingsmyndighetens hållbarhetskriterier har kravställts vid upphandling av kemtekniska produkter, mjukpapper och plast samt matpackningsprodukter. I och med införandet av fastighetsnära avfallsinsamling ställdes krav på återvunnen plats på avfallskärnen, i syfte att minska klimatpåverkan.

I ramavtal där kommunen samverkar med Göteborgs Stads inköp och upphandling, till exempel livsmedelsgrossist, ställer Göteborgs Stad krav som har påverkan på klimatet.

Status 2025-12-31

Kommer att uppfyllas/Är uppfyllt

4 Klimatlöfte 2024-2026: Vi minskar matsvinnet i offentliga måltider och når mål

Kommentar 2025

Sammanfattningsvis har 2025 inneburit ett viktigt steg mot ett mer systematiskt och datadrivet arbete för att minska matsvinnet och stärka verksamhetens bidrag till kommunens klimatmål.

För att driva arbetet framåt har två arbetsgrupper etablerats som har arbetat kontinuerligt med frågor kopplade till matsvinn, bland annat genom att:

- utveckla en e-tjänst för matsvinnsrapportering i samarbete med IT
- sammanställa en handbok för minskat matsvinn
- påbörja utvecklingen av Power BI-verktyg för uppföljning av rapporterade data

Inom äldreomsorgen har insatserna framför allt fokuserat på nära samverkan med avdelningar och vårdpersonal. Arbetet har resulterat i en ny, ändamålsenlig mätrutin som ska stötta en långsiktig minskning av matsvinnet.

Arbetet under 2025 har lett till:

- ett mer organiserat och mobiliserat arbete kring klimatmålet
- utökad digitalisering genom nya verktyg och rutiner
- viktiga insikter om matsvinnstrender som gör det möjligt att förebygga delar av matsvinnet
- förberedelser för implementeringen av den nya rutinen med daglig matsvinnsmätning från och med 2 februari 2026

Utfall 2025 (genomsnitt)		
Verksamhet	Matsvinn (g/portion)	Uppäten mängd (g)
Hela kosten	41	246
Skolor	37	272
Förskolor	41	219
Äldreomsorg	65	297

Status 2025-12-31

Kommer att uppfyllas/Är uppfyllt

5 De svenska energi- och klimatmålen: Utsläppen av växthusgaser ska vara 63 procent lägre 2030 jämfört med 1990

Kommentar 2025

Kostverksamheten fortsätter arbetet med att minska matsedlarnas klimatpåverkan, som för 2025 har fortsatt att minska. Två alternativ serveras av måltider i skolan där det ena alternativet är växtbaserat och det andra alternativet antingen består av kött, fisk eller fågel. Det växtbaserade alternativet låg 2025 i genomsnitt på en klimatpåverkan på 0,43 kg CO₂e per portion och för det animaliska alternativet i genomsnitt på 0,69 kg CO₂e per portion.

6 De svenska energi- och klimatmålen: Utsläppen för inrikes transporter exklusive inrikes flyg ska vara 70 procent lägre år 2030 jämfört med 2010

Kommentar 2025

Samhällsbyggnad har påbörjat arbetet med att kartlägga behov av att peka ut lämpliga platser för företag som vill bygga laddinfrastruktur. För att om möjligt möta behovet behöver samverkan utökas med nätägare och laddföretag. Tekniken för laddning utvecklas snabbt och laddningen påverkar elnätet. Med "smart laddning", finns en möjlighet att både lindra belastningen på nätet och utnyttja elbilar som en resurs i elsystemet.

Sju klasser deltog i *På egna ben* under september 2025. Den klass som varit flitigast i Ale kom på plats 13 av de 395 klasser i Göteborgsregionen som deltog i tävlingen, klass 5B på Bohusskolan. På egna ben är en utmaning för elever i årskurs 4–6 som handlar om att ta sig till skolan genom att cykla, gå eller åka kollektivt och skippa de ofta korta bilresorna.

Nedan redovisas antalet bilinnehav 2025 inom Ale kommuns förvaltning för drivmedelskategorier el, diesel och bensin:

Bilar per förvaltning i Ale kommun 2025				Totalt antal bilar
	Elbilar	Diesel	Bensin	
Socialförvaltningen	55	25	11	91
Samhällsbyggnadsförvaltningen	5	16		21
Serviceförvaltningen	31	28	5	64
Utbildningsförvaltningen	3			3
Fritidsförvaltningen	2	1		3
Totalt	96	70	16	182

7 De svenska energi- och klimatmålen: Energianvändningen ska vara 50 procent effektivare 2030 jämfört med 2005

Kommentar 2025

Fastighetsavdelningen och Alebyggen har genomfört flera energibesparande åtgärder. Belysning är utbytt från gammaldags ljuskällor till ny energieffektiv LED-belysning samt bättre styrning och ljusberäkningar. Byggnader har fått förbättrad styr- och reglerutrustning som ger byggnaden rätt förutsättningar för energieffektivisering och ventilation har energieffektiviserats.

Alebyggen har under 2025 konverterat en olje- och pelletsanläggning till bergvärme. I projektet har också termostater och termostatventiler bytts ut. Förberedelser har gjorts för individuell mätning och debitering samt för installation av laddboxar.

8 Klimatlöfte 2024-2026: Vi använder cirkulära möbler

Kommentar 2025

Serviceförvaltningen har satt följande aktiviteter för att uppfylla klimatlöftet att använda cirkulära möbler.

- Följa rutiner för återbruk av möbler vid ommöblering och nyanskaffning.
- Skapa ett internt system för inventering och omfördelning av befintliga möbler.
- Ställa krav på cirkularitet vid upphandling av nya möbler.
- Samverka med andra nämnder för gemensamma lösningar kring återbruk

Under 2025 har ovanstående aktiviteter påbörjats men serviceförvaltningen kan konstatera att det behövs en ökad samverkan med andra förvaltningar för att nå framgång med detta mål. Ett sätt är att öka kunskap samt större följsamhet kring antagna riktlinjer i frågan.

Socialförvaltningen har under 2025 bytt ut en del möbler vid Individ- och familjeomsorgen. Verksamheten har till stor del tagit hand om de möbler som blev över efter om- och tillbyggnaden av kommunhusen, och utöver detta har kompletterande inköp gjorts från ett upphandlat företag som erbjuder cirkulära möbler.

Utbildningsförvaltningen använder i första hand de möbler som redan finns i kommunen. I samband med nya lokaler har kostnader för investeringar i flera fall kunnat hållas lägre på grund återanvändning.

Status 2025-12-31

◆ Kommer delvis att uppfyllas/Delvis uppfyllt

9 Klimatlöfte 2024-2026: Vi erbjuder fastighetsnära insamling för återanvändning

Kommentar 2025

På Sörmossens återvinningscentral finns; Andra chansen, ett återbruk där Aleborna kan lämna prylar man inte längre behöver och ta med sig saker någon annan lämnat. Den mobila ÅVC finns tillgänglig sex gånger per år. Återbruket sker i samverkan med Björkåfrihet som tar återbruk till sina butiker.

Status 2025-12-31

Kommer att uppfyllas/Är uppfyllt

10 Klimatlöfte 2024–2026: Vi möjliggör för invånarna att låna/hyra produkter i stället för att köpa

Kommentar 2025

Fritidsbankens nya lokalisering och breddade utbud av utrustning har gjort att utlåningen har ökat. Under andra halvåret utlånades 26 530 artiklar. Fritidsbankens Pep Up turné har genomförts under fem veckor på sommarlov på olika platser i kommunen, vilket lett till ett ökat antal personer i aktivitet. Skollånen fortsätter att öka till följd av samverkan med skolan där Fritidsbanken besökte skolor under terminen.

Välfärdsbiblioteket startades upp under våren 2025, med öppettid två dagar i veckan och är bemannat av omsorgspersonal. Det är en fysisk lokal i Nödinge centrum, där seniorer kan titta, känna och låna hem välfärdstekniska lösningar samt lättare hjälpmedel.

Status 2025-12-31

Kommer att uppfyllas/Är uppfyllt

11 Klimatlöfte 2024-2026: Vi energieffektiviserar vårt fastighetsbestånd

Kommentar 2025

23 byggnader har fått belysning utbytt från gammaldags ljuskällor till ny energieffektiv LED-belysning. Vid byten har även hänsyn till andra möjliga förbättringar gjorts så som bättre styrning samt ljusberäkningar för att inomhusmiljön ska bli så optimal för verksamheten som möjligt. 10 byggnader har fått förbättrad styr- och reglerutrustning som ger byggnaden rätt förutsättningar för energieffektivisering. I 5 byggnader har ventilationen energieffektiviserats.

Alebyggen har under 2025 konverterat en olje- och pelletsanläggning till bergvärme. I projektet har också termostater och termostatventiler bytts ut. Förberedelser har gjorts för individuell mätning och debitering samt för installation av laddboxar.

Status 2025-12-31

Kommer att uppfyllas/Är uppfyllt

12 Regionalt mål: Utsläppen av växthusgaser i Västra Götaland ska minska med 80 procent till år 2030 från 1990 års nivå.

Kommentar 2025

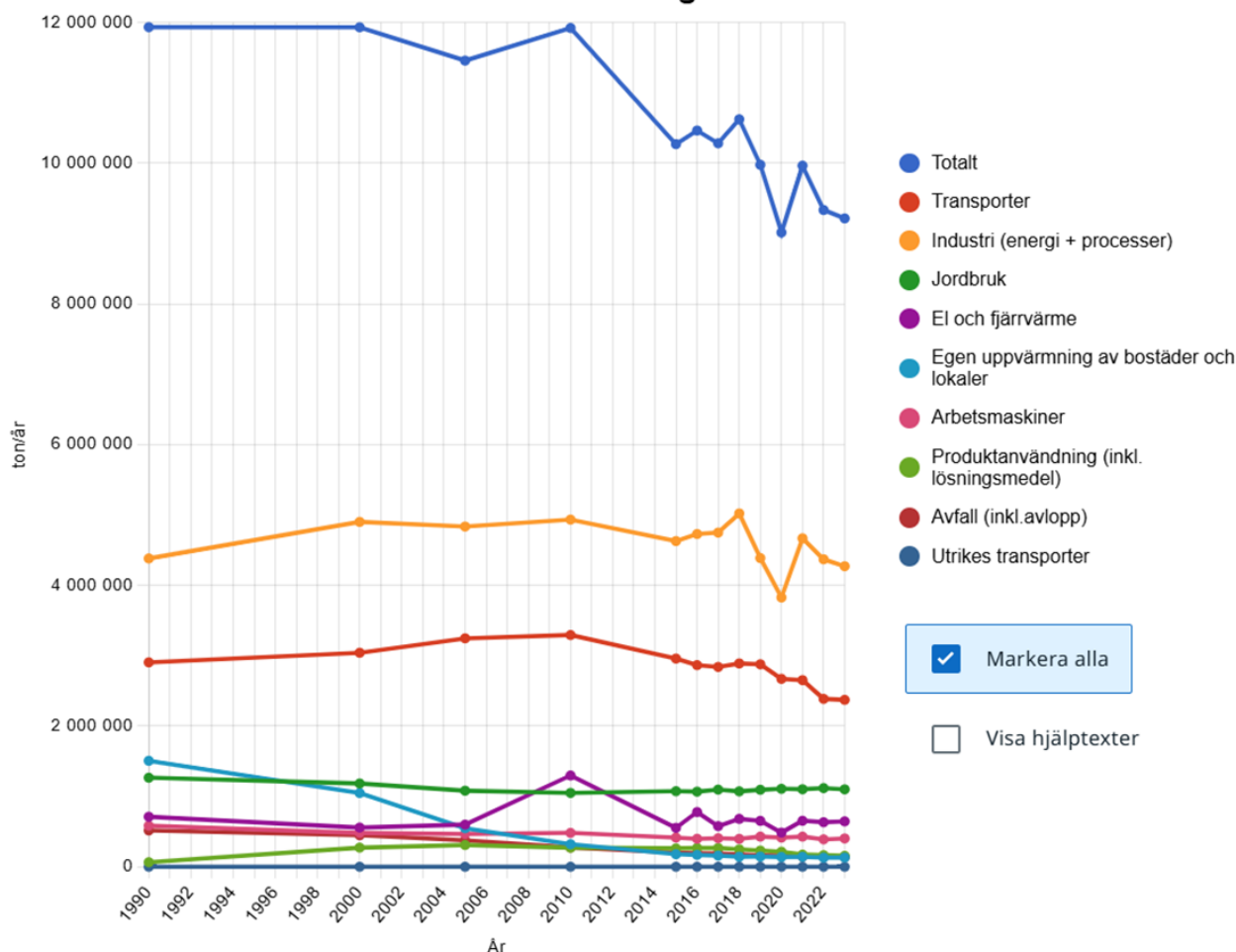
Figuren visar totala utsläppen (blå linje) och per sektor mätt som ton koldioxidekvivalenter (CO₂e).

De totala utsläppen av växthusgaser i Västra Götaland minskade 2023 med 1,3 procent jämfört med föregående år. Industrin är den största utsläppskällan och utsläppen har varierat kraftigt beroende på driftstopp och variation i produktion hos de största utsläpparna. (De fem största utsläpparna var 2023: Preem i Lysekil, Borealis i Stenungsund, Preem i Göteborg, St1 Refinery i Göteborg, och Heidelberg Materials cement i Skövde).

Transporter är den näst största utsläppskällan och utsläppen varierar på ett liknande som i övriga Sverige och påverkas bland annat av reduktionsplikten (bioandelen i bränslen).

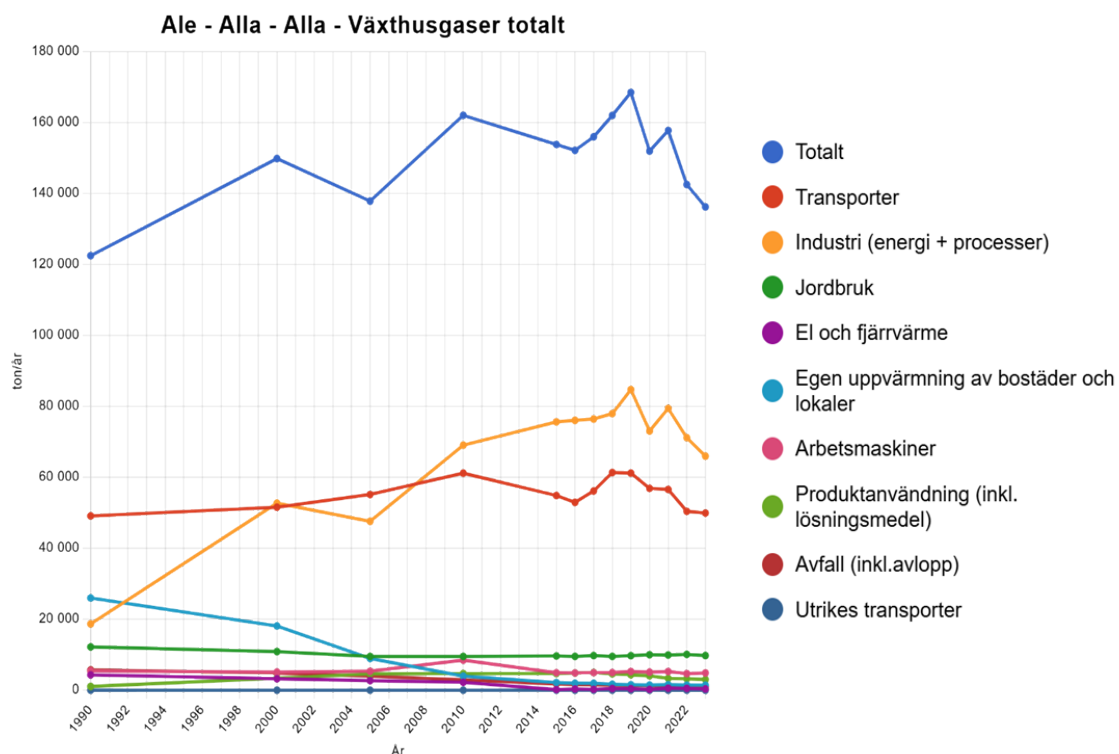
(Diagrammen; nationella emissionsdatabasen)

Västra Götalands län - Alla - Alla - Växthusgaser totalt

Figuren visar utsläppen i Ale, dels de totala utsläppen (blå linje) och per sektor beräknat som ton koldioxidekvivalenter (CO₂e). Utsläppen i Ale har ökat 4,6% sedan 1990, vilket skiljer sig från regionen i sin helhet som har minskat sina utsläpp med 22,8% . Det är framförallt industri och transportsektorn i Ale som har ökat sedan 1990.

Växthusgasutsläpp Ale 1990-2023

I "hållbarhetsgruppen" sker samordningsdialog som vid årets start tar fram ett gemensamt "årshjul" om vad som är på gång. Syftet är att se om vi kan skapa synergier och mervärde genom att samverka i beslutade aktiviteter och uppdrag.

I bygglovsprocessen informeras byggherren om möjligheten att använda återbruk samt återanvändning av byggmaterial.

13 Regionalt mål: Västra Götaland ska vara fossiloberoende till 2030

Kommentar 2025

Mellan 2023-2025 har åtta Aleföretag angett klimatloftet vilket är flest bland göteborgsregionens kommuner i relativa tal.

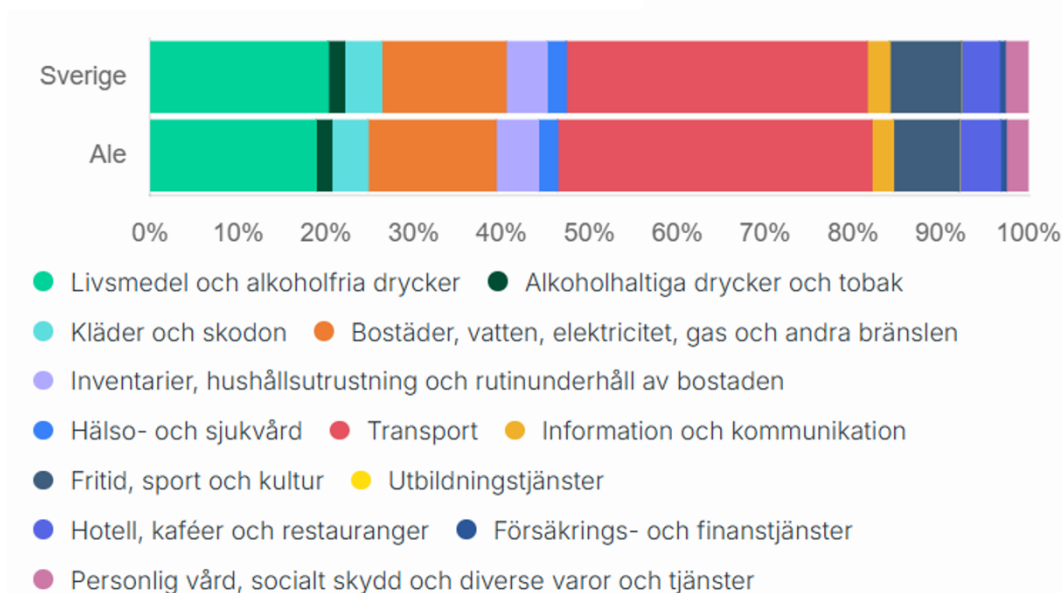
Under 2025 har alla verksamhetsområden inom socialförvaltningen arbetat strukturerat för att minska sitt klimatavtryck genom att prioritera mer hållbara färd sätt. Förvaltningen har i så stor utsträckning som möjligt använt elbilar, elhybrider och cyklar i det dagliga arbetet, anpassat efter verksamheternas olika behov. Detta har bidragit till både minskade utsläpp och en mer resurseffektiv användning av fordon. Medarbetare har också uppmuntrats att i första hand välja kollektivtrafik vid tjänsteresor. Detta har inte bara minskat bilberoendet utan även bidragit till en mer hållbar och kostnadseffektiv tjänsteresepolicy.

14 Regionalt mål: Utsläppen av växthusgaser från västsvenskarnas konsumtion, oavsett var i världen de sker, ska minska med 30 procent jämfört med 2010

Kommentar 2025

Växthusgasutsläpp från hushållen

Fördelning av utsläpp per konsumtionskategori

Konsumtionskompassen (Stockholm Environment Institute) har beräknat 110 olika kategorier av konsumtionsutsläpp från hushållen för åren 2019-2023. Det officiella nationella genomsnittet är cirka 5 200 kg CO₂e per person per år (SCB 2024). Konsumtionskompassen ger en högre uppskattning då långväga flygresor och höghöjdseffekten tas med i beräkningarna.

Hushållen i Ale har ett snitt på 5,58 ton CO₂e utsläpp per person år 2022 (exklusive utsläpp från offentlig sektor och investeringar). Det är samma nivå som snittet i Västra Götaland på 5,58 ton CO₂e per person och det nationella snittet på 5,56 ton CO₂e per person. Transporter, livsmedel och bostäder är de sektorer som står för störst del av de konsumtionsbaserade utsläppen.

Skolan arbete leder till att medvetandegöra eleverna om hur konsumtion påverkar klimatutsläpp. Från och med vårterminen 2023 har utbildningsförvaltningen i Ale och Universeum i Göteborg gemensamt planerat ett utvecklingsarbete med Ales skolor. Som ett led i pågående utvecklingsarbete inom förvaltningen genomförs kompetensutvecklingsinsatser tillsammans med Universeum. Insatserna har ett långsiktigt skolutvecklingsperspektiv och syftar till att stärka och stödja hela organisationen med fokus på omställning för hållbar utveckling och kopp-

lingen till de globala målen 2030. Nu har alla planerade steg genomförts.

Steg 1: Gemensam dag med chefsgruppen för alla skolformer

Steg 2: Fördjupning med grundskolans rektorer med fokus på fortsatt utvecklingsarbete.

Steg 3: Elevråden

Steg 4: Förstelärare - stödjer och driver utvecklingsarbete med fokus på hållbar utveckling och Globala målen.

Steg 5: Alla lärare grundskolan - omställning för hållbar utveckling och undervisningspraktik

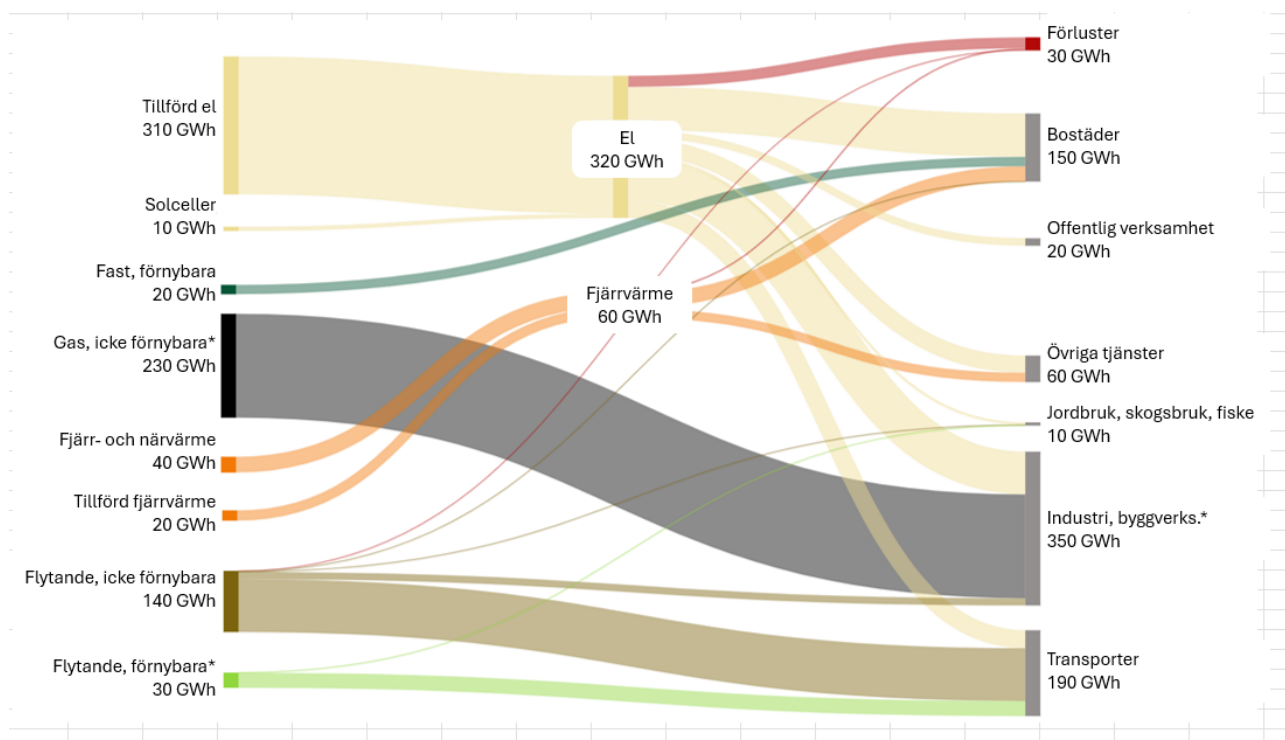
Steg 6: Globala målen i skolan - elever och lärare

Målet har varit att involvera hela kedjan och där eleverna blir aktiva ambassadörer där deras röster blir en del av det systematiska kvalitetsarbetet med fokus på hållbar utveckling. Verksamheten ska verka för att elever i sin väg genom skolan utvecklar handlingskompetens för hållbar utveckling.

Förskolans rektorer och personal har deltagit i inspirationsdagar kring hållbarhetsfrågor två gånger under 2025

15 Regionalt mål: År 2030 ska andelen förnybar energi öka till minst 80 procent

Kommentar 2025

(Källa: SCB och Sweco)

Diagrammet visar tillförd energi per energislag samt använd energi per sektor i Ale kommun under år 2023. Värden har på grund av sekretess avrundats till närmaste tiotals GWh. Den totala tillförseln av energi uppgick till ca 800 GWh, dominerat av el och icke förnybar gas. Ale försörjs nästan uteslutande av energi som utvinns utanför kommunen, främst i form av el från elnätet och användning av icke förnybar gas via naturgasnätet. Det finns dock en möjlighet att en viss mängd av det som i figuren är noterat som fossil gas är biogen.

Merparten av elen som används i kommunen produceras utanför kommunens gränser. Den elproduktion som sker inom kommunen kommer från solkraft, vilket utgör drygt tre procent av det totala elbehovet på årsbasis.

16 Regionalt mål: Till år 2030 ska den totala energianvändningen per uppvärmd areaenhet i bostäder och lokaler minska med 50 procent i förhållande till användningen 1995

Kommentar 2025

Inom utbildningsförvaltningen pågår en översyn av lokalerna. En effektiv användning av lokaler minskar energi-användning vilket kommer att minska det totala behovet av energiförbrukning.

17 De svenska energi- och klimatmålen: Senast 2045 ska Sverige ha nettonollutsläpp av växthusgaser, varav minst 85 procent av reduktionen av utsläpp ska ske i Sverige

Kommentar 2025

Genom att planera för mångfunktionalitet som bidrar till en mer hållbar, levande och motståndskraftigt samhälle används resurser mer effektivt och miljön kan anpassas efter samhällets behov. Samhällsbyggnadsförvaltningen har tagit initiala steg för förvaltningsövergripande kapacitet för att säkra långsiktigt ägande och underhåll av multifunktionella naturbaserade lösningar- klimatanpassning, biologisk mångfald och social inkludering. I den inlämnade EU Life-ansökan för klimatanpassning av delar av Nödinge utgör "Bobollplan" ett exempel på hur arbete kan ske med mångfunktionalitet i både planering och genomförande. Ansökan bygger på ett arbetssätt där flera perspektiv involveras från start och där GR:s planeringsprinciper för mångfunktionella ytor används som grund. Inom projektet ska planeringsmodellen anpassas, testas och implementeras som ett strategiskt ramverk för stads- och samhällsplanering anpassat för små kommuner. Modellen ska vägleda utformning och genomförande av multifunktionella naturbaserade lösningar samt säkerställa politisk förankring, tvärssektoriellt samarbete och långsiktigt ägarskap av klimatanpassningsåtgärder.

PROTOKOLL

Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott

Sammanträdesdatum: 2026-04-28

KS-KFu § 32

KS 2025/74

Utredning aktivitetsbidrag för barn under 6 år (L)

Beslut

Kultur- och fritidsutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att godkänna utredningen och förklara uppdraget som slutfört.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Liberalerna i Ale har i en motion 2025-01-22 föreslagit att kommunfullmäktige uppdrar till kultur- och fritidsutskottet att utreda och komma med förslag till utformning av ett aktivitetsbidrag för barn under 6 år, med en ekonomisk konsekvensbeskrivning. Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott föreslog på sammanträde 2025-05-27 att besluta att avslå motionen. På kommunfullmäktiges sammanträde 2025-06-16 (KS-KFutogs beslutet att utreda och komma med förslag så barn under 6 år inte missgynnas av befintligt beslut.

Utredningen är färdigställd av förvaltningen och finns som bilaga till tjänsteutlåtandet. Utredningen omfattar en omvärldsbevakning kring hur andra kommuner gör samt de största riksorganisationerna för föreningar med barn- och ungdomsverksamhet. Utredningen innehåller också föreningslivet i Ales synpunkter i frågan samt en ekonomisk analys.

I de nu gällande bidragsreglerna för aktivitetsbidrag i Ale kommun kan föreningar som bedriver barn och ungdomsverksamhet ansöka och få aktivitetsbidrag för deltagare i åldern 6-20 år. För personer med funktionsnedsättning finns ingen övre åldersgräns.

Utredningen visar att det statliga aktivitetsbidraget har en åldersgräns på 6–7 år, vilket sannolikt beror på att barn rör sig mer i förskoleåldern och att behovet av att stimulera fysisk aktivitet och föreningsverksamhet bedöms öka från skolstart. Föreningarna i Ale är eniga om att aktivitetsbidraget bör sänkas i ålder så att även verksamhet för yngre barn omfattas, särskilt för föreningar som redan bedriver sådan verksamhet.

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott

Sammanträdesdatum: 2026-04-28

Enkätsvaren visar att det finns ett intresse bland föreningar i Ale kommun att rikta eller anpassa verksamhet mot åldersgruppen 0-5 år, men att detta främst gäller avgränsade och åldersanpassade former, såsom familjebaserade aktiviteter eller verksamhet med fokus på lek och grundmotorik.

Detta perspektiv har i efterhand tillförts genom enkätundersökningen där föreningarna uttryckligen fått ta ställning till om de skulle starta eller utöka verksamhet för barn 0-5 år vid införande av aktivitetsbidrag mot målgruppen. Resultatet ger ett kompletterande underlag till intervjuerna och möjliggör en mer nyanserad bedömning av potentiella beteendeförändringar och utvecklingsbehov inom föreningslivet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande, 2026-04-16
- Utredning aktivitetsbidrag för barn 0-5 år

Beslutet skickas till

Föreningsutvecklare

Enhetschef kultur och fritidsutveckling

Avdelningschef Invånarservice

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

TJÄNSTEUTLÅTANDE

1(3)

Kommunledningsförvaltningen

Diarienummer: 2025/74

Datum: 2026-04-16

Fritids- och verksamhetsutvecklare Michelle Bödtker-Lund

Kommunstyrelsen

Utredning aktivitetsbidrag för barn 0-5 år

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att godkänna utredningen och förklara uppdraget som slutfört.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Liberalerna i Ale har i en motion föreslagit att utreda och ta fram förslag till aktivitetsbidrag för barn under 6 år. Kommunfullmäktige beslutade 2025-06-16 § 132 att en utredning skulle genomföras i syfte att säkerställa att barn under 6 år inte missgynnas av nuvarande beslut.

Förvaltningens utredning omfattar omvärldsbevakning av andra kommuner och riksorganisationer, föreningslivets synpunkter samt en ekonomisk analys. I Ale kommun kan aktivitetsbidrag idag sökas för barn och unga i åldern 6–20 år, utan övre åldersgräns för personer med funktionsnedsättning.

Utredningen visar att statliga bidrag generellt har en åldersgräns vid 6-7 år och att behovet av subventionerad föreningsverksamhet bedöms öka från skolstart. Föreningarna i Ale är positiva till en sänkt åldersgräns. Frågeställningen om att föreningar av ekonomiska skäl avstår från att starta verksamhet för barn under 6 år framkommer inte i intervjuerna. Samtidigt visar enkäten att ekonomiska förutsättningar kan vara en del av helhetsbilden, även om de inte är det främsta hindret. Sammantaget innebär detta att ett aktivitetsbidrag skulle kunna fungera som ett stödjande komplement för de föreningar som vill utveckla åldersanpassad verksamhet men att andra faktorer såsom ledartillgång lokaler och föräldrar närvaro är mer avgörande för om verksamhet faktiskt kan genomföras.

Maria Reinholdsson Kosterlind

Kommunchef

Jenny Svärdsäter

Avdelningschef

Beslutsunderlag

- Utredning aktivitetsbidrag för barn 0-5år

Ärendet

Liberalerna i Ale har i en motion 2025-01-22 föreslagit att kommunfullmäktige uppdrar till kultur- och fritidsutskottet att utreda och komma med förslag till utformning av ett aktivitetsbidrag för barn under 6 år, med en ekonomisk konsekvensbeskrivning. Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott föreslog på sammanträde 2025-05-27 att besluta att avslå motionen. På kommunfullmäktiges sammanträde 2025-06-16 (KF § 132) togs beslutet att utreda och komma med förslag så barn under 6 år inte missgynnas av befintligt beslut.

Utredningen är färdigställd av förvaltningen och finns som bilaga till tjänsteutlåtandet. Utredningen omfattar en omvärldsbevakning kring hur andra kommuner gör samt de största riksorganisationerna för föreningar med barn- och ungdomsverksamhet. Utredningen innehåller också föreningslivet i Ales synpunkter i frågan samt en ekonomisk analys.

I de nu gällande bidragsreglerna för aktivitetsbidrag i Ale kommun kan föreningar som bedriver barn och ungdomsverksamhet ansöka och få aktivitetsbidrag för deltagare i åldern 6-20 år. För personer med funktionsnedsättning finns ingen övre åldersgräns.

Utredningen visar att det statliga aktivitetsbidraget har en åldersgräns på 6-7 år, vilket sannolikt beror på att barn rör sig mer i förskoleåldern och att behovet av att stimulera fysisk aktivitet och föreningsverksamhet bedöms öka från skolstart. Föreningarna i Ale är eniga om att aktivitetsbidraget bör sänkas i ålder så att även verksamhet för yngre barn omfattas, särskilt för föreningar som redan bedriver sådan verksamhet.

Enkätsvaren visar att det finns ett intresse bland föreningar i Ale kommun att rikta eller anpassa verksamhet mot åldersgruppen 0-5 år, men att detta främst gäller avgränsade och åldersanpassade former, såsom familjebaserade aktiviteter eller verksamhet med fokus på lek och grundmotorik.

Detta perspektiv har i efterhand tillförts genom enkätundersökningen där föreningarna uttryckligen fått ta ställning till om de skulle starta eller utöka verksamhet för barn 0-5 år vid införande av aktivitetsbidrag mot målgruppen. Resultatet ger ett kompletterande underlag till intervjuerna och möjliggör en mer nyanserad bedömning av potentiella beteendeförändringar och utvecklingsbehov inom föreningslivet.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att uppdraget att utreda och komma med förslag så barn under 6 år inte missgynnas av befintligt beslut är slutfört.

Påverkan ur ett ekonomiskt perspektiv

Utifrån nuvarande rapportering motsvarar redovisade deltagartillfällen för åldersgruppen 0-5 år ett potentiellt aktivitetsbidrag om cirka 30 700 kronor per år, baserat på redan befintlig och dokumenterad verksamhet.

Enkätundersökningen visar dock att ett införande av aktivitetsbidrag för barn 0-5 år kan påverka föreningarnas benägenhet att starta eller utöka verksamhet för målgruppen. Av de föreningar som i dag inte bedriver sådan verksamhet uppger 4 av 6 att de inte utesluter att erbjuda aktiviteter om ett riktat aktivitetsbidrag införs.

Eventuella kostnadsökningar till följd av sådan beteendeförändring har inte kunnat kvantifieras inom ramen för denna utredning och ingår därför inte i den ekonomiska beräkningen.

Påverkan ur ett invånarperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Ärendets koppling till kommunfullmäktiges mål

Ärendet har viss koppling till kommunfullmäktiges mål om kundnytta, effektivitet och trygghet.

Remiss och samberedning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Beslutets påverkan och genomförande

Förslag till beslut skickas vidare till KS och därefter KF.

Beslutet skickas till:

Föreningsutvecklare
Enhetschef kultur och fritidsutveckling
Avdelningschef Invånarservice

Utredning aktivitetsbidrag 0–5 år

Dokumentansvarig:	Michelle Bödtker-Lund
Dokumentet gäller för:	Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott
Diarienummer:	2025/74

Innehåll

1	Bakgrund	3
2	Omvärldsbevakning.....	3
2.1.1	<i>Göteborgsregionen (GR)</i>	3
2.1.2	<i>Gagnefs kommun</i>	4
2.1.3	<i>Håbo kommun</i>	4
2.1.4	<i>Fritidskortet</i>	4
2.1.5	<i>Statligt LOK-stöd (för idrottsföreningar)</i>	4
2.1.6	<i>Andra riksorganisationer.....</i>	5
3	Föreningarnas synpunkter	5
4	Ekonomiska konsekvenser	6
5	Analys och slutsatser	7
	Källhänvisningar.....	9

1 Bakgrund

Kultur- och fritidsutskottet har fått i uppdrag att utreda och lämna förslag på hur ett aktivitetsbidrag för barn under 6 år kan utformas, inklusive en ekonomisk konsekvensbeskrivning. Utredningen omfattar en omvärldsbevakning kring hur andra kommuner arbetar samt hur de största riksorganisationerna för barn- och ungdomsföreningar förhåller sig till aktivitetsbidrag för barn under 6 år. Den innehåller även en kunskapsöversikt, bland annat om aktuellt forskningsläge, samt en kartläggning av hur föreningslivet i Ale ser på frågan.

I de gällande bidragsreglerna för aktivitetsbidrag kan föreningar som bedriver barn och ungdomsverksamhet ansöka och få aktivitetsbidrag för deltagare i åldern 6-20 år. För personer med funktionsnedsättning finns ingen övre åldersgräns.

Liberalerna har i en motion föreslagit att kommunfullmäktige uppdrar till Kultur och Fritidsutskottet att utreda och komma med förslag så att barn under 6 år inte missgynnas av befintligt beslut. Liberalerna uppfattar att föreningar kan dra sig för att starta olika former av verksamhet för barn under 6 år om det inte finns annan möjlighet än ökade avgifter för att klara ekonomin.

2 Omvärldsbevakning

Omvärldsbevakningen visar att det finns få kommuner som erbjuder aktivitetsbidrag för barn yngre än 6 år, de enda kommuner som kunnat identifierats med att nyttja en lägre åldersgräns är Gagnef och Håbo.

Åldersgränsen 6 år gäller för övrigt även för riksorganisationerna Riksidrottsförbundet, Sverok (via MUCF) och Scouterna (via MUCF), där föreningar kan ansöka om statligt bidrag.

2.1.1 Göteborgsregionen (GR)

Inom GR finns ett fritidsnätverk bestående av tjänstepersoner som ansvarar för föreningsfrågor i Alingsås, Göteborg, Härryda, Kungsbacka, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund, Tjörn och Öckerö. Dessa har kontaktats och ombetts att svara på om de erbjuder kommunalt aktivitetsbidrag för yngre än 6 år samt om de utrett frågan om att erbjuda kommunalt aktivitetsbidrag för yngre än 6 år. Alla kommuner har svarat.

Svaren visar att alla kommuner idag har aktivitetsbidrag från 6 eller 7 år, och den övre gränsen är antingen 20 år eller 25 år.

Alingsås har tidigare haft åldern 4-20 år, men det ändrades 2016 till åldern 7-25 år. Tjörn har tidigare haft åldersintervallet 3-20 år, men ändrade till 7-25 år.

Ingen av kommunerna har gjort någon typ av utredning kring att införa kommunalt aktivitetsbidrag för yngre än 6 år.

2.1.2 Gagnefs kommun

Gagnefs kommun ger verksamhetsbidrag till fritids- och idrottsverksamhet, där kommunalt aktivitetsbidrag är en av fyra delar. Det kommunala aktivitetsbidraget omfattar åldern 3-25 år, där beslutet att inkludera åldrarna 3-6 år infördes från 1 juli 2023. Bidraget kan sökas av alla föreningar som bedriver barn- och ungdomsverksamhet. Aktivitetsstödet gäller för planerade, ledarledda aktiviteter och en aktivitet ska pågå minst 45 minuter och ha minst tre deltagare förutom ledaren. Ledaren ska vara minst 13 år gammal.

Bidraget betalas ut efter ansökan om verksamhetsbidrag (där LOK-stödet är en del), vilket ska ha kommit in till kommunen senast 31 mars. Bidraget grundar sig på deltagartillfällen under ett helt läsår, senaste höst- och vårtermin sammanräknat. Det innebär att första utbetalning av LOK-stöd för åldersgruppen 3-6 år gjordes 2025.

2.1.3 Håbo kommun

Håbo kommun ger kommunalt aktivitetsbidrag för åldern 3-25 år. Bidraget kan sökas av alla föreningar som bedriver barn- och ungdomsverksamhet. För att en aktivitet ska vara bidragsberättigad måste aktiviteten ha minst tre deltagare, pågå i minst 60 minuter och innehålla en gemensam samling och avslutning. Ledaren ska vara minst 13 år och deltagare ska vara medlem i den förening som bedriver aktiviteten (det går att göra undantag för aktiviteter som arrangeras för att rekrytera nya medlemmar). Föreningar kan inte ansöka om aktivitetsbidrag för lovverksamhet.

Aktivitetsbidrag betalas ut på 8 kronor per närvaromarkering.

2.1.4 Fritidskortet

Under hösten 2025 infördes Fritidskortet, ett statligt bidrag till alla barn och ungdomar i åldern 7-16 år. Syftet med Fritidskortet är att göra det möjligt för alla barn och ungdomar att delta i regelbundna fritidsaktiviteter oavsett familjens ekonomi. Därför får barn som bor i hushåll som fått bostadsbidrag året innan mer pengar.

Under 2026 är summan 550 kr per barn, och de som fått bostadsbidrag året innan kan få 2 500 kr per barn.

2.1.5 Statligt LOK-stöd (för idrottsföreningar)

Riksidrottsförbundet (RF) ansvarar för det statliga lokala aktivitetsstödet, som betalas ut till idrottsföreningar anslutna till RF. Riksidrottsstyrelsen beslutade om nya LOK-stödsföreskrifter som började gälla från och med den 1 juli 2025. Den största skillnaden jämfört med tidigare var att den nedre åldersgränsen sänktes till 6 år, vilket betyder att deltagare i åldern 6-25 år är bidragsberättigade (för deltagare med funktionsnedsättning finns inte någon övre åldersgräns).

Åldersgränsen är satt för att stödja föreningsdriven barn- och ungdomsidrott, där verksamheten ska vara i linje med idrottsrörelsens idé, vision och värdegrund. För yngre barn (0-5 år) har det inte funnits samma fokus på föreningsdriven idrottsverksamhet, eftersom aktiviteter för den åldersgruppen ofta inte uppfyller de krav på fysisk aktivitet och föreningsansvar som LOK-stödet förutsätter.

2.1.6 Andra riksorganisationer

2.1.6.1 Sverok

Sveriges Roll- och Konfliktspeleförbund (Sverok) är samlingsförbundet för spelföreningar och erhåller statsbidrag från MUCF (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor). Sverok ger bidrag till de föreningar som uppfyller kravet att 60 % av föreningens medlemmar är i åldrarna 6-25 år. Bidragsberättigade föreningar kan erhålla ett årligt medlemsbidrag om 40 kr/medlem som är 6-25 år.

2.1.6.2 Scouterna

Scouterna är riksorganisationen för över 1200 scoutkårer i Sverige, och erhåller statsbidrag för MUCF. De anslutna kårerna kan söka statsbidrag, vilket bland annat baseras på medlemsantalet. De flesta scoutföreningar bedriver verksamhet för åldern 8-25 år, men vissa kårer startar redan från 6 år. En del kårer har familjeverksamhet, där även yngre deltagare kan vara med.

3 Föreningarnas synpunkter

Knappt hälften av de barn- och ungdomsföreningar som redovisade aktivitetsbidrag under 2025 har gett synpunkter på en sänkt ålder för aktivitetsbidrag genom telefonintervjuer och samtal under hösten 2025. Alla föreningar som deltagit i dessa dialoger uttrycker att de i grunden är positiva till att åldersspannet för aktivitetsbidrag ses över. Som ett komplement till detta genomfördes även en enkät våren 2026 med totalt 12 inkomna svar, i syfte att bredda underlaget kring hur föreningarna ser på verksamhet för barn i åldern 0-5 år.

Enkäten visar att 6 föreningar i dag inte bedriver organiserade aktiviteter för barn i åldern 0-5 år. Av dessa anger 1 förening att de skulle kunna tänka sig att erbjuda verksamhet i målgruppen om ett riktat aktivitetsbidrag införs, 3 föreningar svarar kanske och 2 föreningar är negativa till sådan verksamhet. Detta innebär att en majoritet av de föreningar som i dag inte bedriver verksamhet för målgruppen inte utesluter att starta eller utöka verksamhet vid införande av bidrag.

De föreningar som uttrycker intresse anger att verksamhet i så fall behöver vara åldersanpassad, ofta i form av lek- och rörelseaktiviteter, motorik- och lekträning, familjeaktiviteter där vårdnadshavare deltar eller friluftaktiviteter. Några anger att verksamhet kan vara möjlig först från cirka 5 års ålder, men inte yngre.

Föreningar som erbjuder exempelvis kampsport och orientering anger att en sänkt ålder för aktivitetsbidrag inte nödvändigtvis skulle innebära någon förändring av deras verksamhet. Anledningen är att deras aktiviteter ställer krav på barnens fysiska och intellektuella mognad, vilket gör att föreningarna av pedagogiska skäl väljer att inte erbjuda organiserad verksamhet för barn yngre än 6 år.

Flera föreningar uttrycker att de inte ser någon tydlig anledning till att erbjuda verksamhet tidigare än 6 års ålder och lyfter även risken att barn kan tröttna och lämna föreningslivet tidigare om de börjar i mycket ung ålder. Samtidigt framhålls att ju yngre barnen är, desto större krav ställs på föräldraengagemang. De flesta föreningar som intervjuats uppger att verksamhet för barn under 6 år ofta kräver att föräldrar deltar i aktiviteten eller att verksamheten organiseras i mindre grupper med fler ledare. Detta anges av flera som en begränsande faktor, då det även innebär behov av fler träningstider och större ledarresurser.

Både i intervjuerna och i enkäten framkommer att många föreningar upplever att en allt större andel barn som börjar i föreningsverksamhet har bristfälliga grundmotoriska färdigheter. Detta pekar på ett behov av rörelsefrämjande insatser även i yngre åldrar, där fokus bör ligga på rörelseförståelse genom lek. Flera föreningar, såsom Ale Basket, Ale Aerobic & Dansstudio och Bohus Gymnastikförening, bedriver redan i dag verksamhet med denna inriktning.

Enkätsvaren visar att majoriteten av de föreningar som i dag inte bedriver verksamhet för barn i åldern 0-5 år inte utesluter att erbjuda sådan verksamhet vid införande av ett riktat aktivitetsbidrag. Även om en sänkt ålder för aktivitetsbidrag inte bedöms innebära någon märkbar ekonomisk effekt för de flesta föreningar, med undantag för vissa aktörer som redan har omfattande verksamhet för yngre barn, uttrycker föreningarna sammantaget en tydlig vilja att de föreningar som bedriver väl anpassad verksamhet för målgruppen också ska kunna omfattas av aktivitetsbidraget.

4 Ekonomiska konsekvenser

Under 2025 ansökte totalt 39 föreningar om aktivitetsbidrag från Ale kommun (avser aktiviteter under perioden 1 juli 2024 - 30 juni 2025). I närvarorapporteringen kopplat till aktivitetsbidraget har 20 föreningar redovisat närvaro även för ej bidragsberättigade deltagare (det vill säga deltagare som är yngre än 6 år.)

I tabellen visas summering av antal deltagartillfällen i åldern 0-5 år samt vilket aktivitetsbidrag som dessa tillfällen motsvarar utifrån den nuvarande bidragsnivån för aktivitetsbidraget på 6 kr per deltagartillfälle.

Deltagartillfällen för deltagare i åldern 0-5 år		
Förening	Deltagartillfällen	Bidragssumma
Ahlafors IF	161	966 kr
Ale Aerobic & Dansstudio	1 075	6 450 kr
Ale Basket	322	1 932 kr
Ale FUB	8	48 kr
Ale Golfklubb	19	114 kr
Ale Handboll	110	660 kr

Ale Innebandyklubb	3	18 kr
Ale trialklubb	11	66 kr
Alebrottarna	101	606 kr
Alesimmarna	113	678 kr
Bohus Gymnastikförening	2 185	13 110 kr
Bohus Taekwon-Do	436	2 616 kr
Equmenia Guntorp	1	6 kr
Nol IK	1	6 kr
Nödinge SK Fotboll	15	90 kr
OK Alehof	9	54 kr
Skepplanda BTK	19	114 kr
Surte Bandyklubb	346	2 076 kr
Surte IS FK	171	1 026 kr
Älvbygdens Motorklubb	6	36 kr
Summa	5 112	30 672 kr

Utifrån nuvarande rapportering motsvarar redovisade deltagartillfällen för åldersgruppen 0-5 år ett potentiellt aktivitetsbidrag om cirka 30 700 kronor per år, baserat på redan befintlig och dokumenterad verksamhet.

Enkätundersökningen visar dock att ett införande av aktivitetsbidrag för barn 0-5 år kan påverka föreningarnas benägenhet att starta eller utöka verksamhet för målgruppen. Av de föreningar som i dag inte bedriver sådan verksamhet uppger 4 av 6 att de inte utesluter att erbjuda aktiviteter om ett riktat aktivitetsbidrag införs.

Eventuella kostnadsökningar till följd av sådan beteendeförändring har inte kunnat kvantifieras inom ramen för denna utredning och ingår därför inte i den ekonomiska beräkningen.

5 Analys och slutsatser

Alla statliga stöd som redovisas i omvärldsbevakningen har åldersgränsen 6 eller 7 år. En anledning till fokuset på skolåldern kan vara att barn generellt rör på sig mer i förskoleåldern och att det från skolstarten och uppåt varit viktigare att uppmuntra till fysiska aktivitet och att subventionera och främja föreningsverksamhet genom bland annat aktivitetsbidrag

Enkätsvaren visar att det finns ett intresse bland föreningar i Ale kommun att rikta eller anpassa verksamhet mot åldersgruppen 0-5 år, men att detta främst gäller avgränsade och åldersanpassade former, såsom familjebaserade aktiviteter eller verksamhet med fokus på lek och grundmotorik.

Detta perspektiv har i efterhand tillförts genom enkätundersökningen där föreningarna uttryckligen fått ta ställning till om de skulle starta eller utöka verksamhet för barn 0-5 år vid införande av aktivitetsbidrag mot målgruppen. Resultatet ger ett kompletterande underlag till intervjuerna och möjliggör en mer nyanserad bedömning av potentiella beteendeförändringar och utvecklingsbehov inom föreningslivet.

Den beräknade kostnaden om cirka 30 700 kronor per år ska betraktas som ett lägsta utfall, då den enbart baseras på redan redovisade aktivitetstillfällen för en åldersgrupp som i dagsläget inte är bidragsberättigad. Ett eventuellt införande av aktivitetsbidrag för barn 0-5 år kan därmed innebära högre kostnader över tid, beroende på hur föreningarnas verksamhet utvecklas.

Frågeställningen kring att barn under 6 år kan missgynnas av den nuvarande beslutet är utifrån det som framkommit i utredningen inte något som kan påvisas i någon större omfattning. Flera föreningar uttrycker betydande utmaningar kring att bedriva verksamhet för barn i åldern 0-5 år. Samtidigt visar enkätundersökningen att en majoritet av de föreningar som idag saknar sådan verksamhet inte utesluter att erbjuda aktiviteter för målgruppen, förutsatt att förutsättningarna är ändamålsenliga och att verksamheten får utformas på ett åldersanpassat sätt.

Frågeställningen om att föreningar av ekonomiska skäl avstår från att starta verksamhet för barn under 6 år framkommer inte i intervjuerna. Samtidigt visar enkäten att ekonomiska förutsättningar kan vara en del av helhetsbilden, även om de inte är det främsta hindret. Sammantaget innebär detta att ett aktivitetsbidrag skulle kunna fungera som ett stödjande komplement för de föreningar som vill utveckla åldersanpassad verksamhet men att andra faktorer såsom ledartillgång lokaler och föräldrar närvaro är mer avgörande för om verksamhet faktiskt kan genomföras.

Källhänvisningar

Fritidskortet: [Frågor och svar](#)

Gagnefs kommun: [Stöd och bidrag inom kultur-, fritids- och idrottsverksamhet - Gagnefs Kommun](#)

Håbo kommun: [Aktivitetsbidrag - Håbo](#)

Riksidrottsförbundet: [Förändrat LOK-stöd - Riksidrottsförbundet](#)

Sverok: [Föreningsbidrag - Sverok](#)

Scouterna: [Statsbidrag - Scouterna](#) och [Vad gör vi på Scouterna? - Scouterna](#)

Enkät till föreningar: [Microsoft Forms](#)

Motion om ordning och reda i Ale kommuns byggprojekt

Ale kommun ska vara en ansvarsfull offentlig beställare. När kommunen bygger nytt, bygger om eller genomför större anläggningsprojekt ska det ske med ordning och reda, schyssta villkor och hög kvalitet.

I dag finns stora problem i delar av byggbranschen med långa och svåröverskådliga underentreprenadkedjor. När många led läggs mellan beställaren och dem som faktiskt utför arbetet försämras insynen, ansvaret blir otydligt och möjligheten att följa upp arbetsvillkor, arbetsmiljö och skatteafterlevnad försvagas. Det skapar utrymme för oseriösa upplägg, social dumpning och i värsta fall arbetslivskriminalitet.

Detta är inte värdigt en offentlig upphandlande myndighet. Ale kommun ska inte medverka till en utveckling där pris pressas på bekostnad av trygghet, yrkeskunnande och rimliga villkor. När skattemedel används ska kommunen kunna ställa krav på att entreprenader genomförs på ett transparent och ansvarsfullt sätt.

Genom att begränsa antalet led i entreprenadkedjan kan kommunen stärka kontrollen, förbättra uppföljningen och göra ansvarsförhållandena tydligare. Det ger bättre möjligheter att säkerställa att lagar, avtal och arbetsmiljör regler följs genom hela entreprenaden.

Ale kommun bör samtidigt bidra till en sund utveckling i byggsektorn. Bygg- och anläggningsarbete kräver kunskap, erfarenhet och yrkesskicklighet. En alltför stor andel utbildad arbetskraft riskerar att försämra både kvaliteten i utförandet och säkerheten på arbetsplatsen, samtidigt som det kan pressa villkor och löner på ett osunt sätt.

Därför bör kommunen också ställa krav på att huvuddelen av arbetet i relevanta yrkesgrupper ska utföras av yrkesutbildad personal. Samtidigt måste vägen in i yrket hållas öppen. Lärlingar och gymnasieelever inom arbetsplatsförlagt lärande ska kunna vara en del av kommunens entreprenader, men under ordnade former och med tydlig handledning.

Det handlar ytterst om vilket ansvar Ale kommun tar som beställare. Vi ska bygga med kvalitet, använda skattemedel ansvarsfullt och motverka att kommunala projekt blir en arena för oseriösa aktörer.

Mot denna bakgrund föreslår vi att Ale kommunfullmäktige beslutar:

att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram förslag på kravställning i Ale kommuns bygg- och anläggningsupphandlingar som begränsar antalet underentreprenadsled till högst två led under huvudentreprenören,

att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram förslag på avtalsvillkor om kedjeansvar, där huvudentreprenören ansvarar för att samtliga anlitade underentreprenörer uppfyller krav avseende arbetsmiljö, arbetsvillkor, skatter och avgifter,

att ge kommunstyrelsen i uppdrag att uppdatera upphandlings- och avtalsmallar med krav på redovisning av entreprenadkedjan, möjlighet till uppföljning och revision samt sanktioner vid avtalsbrott,

att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram och införa upphandlingsvillkor i Ale kommuns bygg- och anläggningsentreprenader som innebär att minst 80 procent av arbetade timmar i relevanta yrkesgrupper ska utföras av personal med yrkesbevis,

att upp till 20 procent av arbetade timmar i samma entreprenader får utföras av lärlingar eller gymnasieelever inom arbetsplatsförlagt lärande,

att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att i upphandlingsreglerna inkludera krav på att entreprenörer skall erbjuda praktik till personer som står långtifrån arbetsmarknaden i samband med kommunala byggprojekt.

att kommunfullmäktige ger Alebyggen i uppdrag att ställa krav på entreprenörer att erbjuda praktikplatser till personer som står långtifrån arbetsmarknaden i samband med renoverings och byggprojekt, likt projektet Boendebyggarna.

att leverantör som anlitas i sådana entreprenader ska redovisa handledningsplan samt samverkan med utbildningsanordnare.

För Socialdemokraterna i Ale kommun

Johnny Sundling socialdemokraterna Ale

Dennis Ljunggren Socialdemokraterna Ale

Johan Nordin Socialdemokraterna Ale

Motion om befintliga skollokaler ska prövas före rivning och nybyggnation

Ale kommun har i sina egna styrdokument slagit fast att lokalförsörjningen ska vara långsiktig, resurssmart och utgå från verkligt behov. Kommunens lokalförsörjningsplan pekar också tydligt på att låga födelsetal, osäker befolkningsutveckling och variationer i bostadsbyggandet kräver större försiktighet i planeringen av skolor och förskolor.

Trots detta pågår planering och detaljplanearbete för skolor i Ale där inriktningen i praktiken riskerar att bli rivning och omfattande nybyggnation, innan det tydligt har redovisats om behoven kan lösas genom att använda, bygga om, renovera eller utveckla befintliga lokaler.

Det gäller bland annat Skepplanda, där planeringen möjliggör en ny F–6-skola med cirka 700 elevplatser och där befintliga skolbyggnader avses rivas efter genomförandet. Det gäller också Älvängen, där en mycket kraftig utökning av högstadiets kapacitet prövas, från omkring 350 till 1000 elever, tillsammans med ny sporthall och storkök.

Detta väcker grundläggande frågor om ordning, ansvar och ekonomisk hushållning.

Problemet är inte att kommunen aldrig ska bygga nya skolor. Problemet är att kommunen riskerar att låsa fast sig i stora och kostnadsdrivande lösningar utan att först öppet visa varför befintliga alternativ inte räcker. När detaljplaner tas fram med nybyggnation som praktiskt huvudspår riskerar också själva planprocessen att styra fram ett visst beslut långt innan fullmäktige och kommuninvånarna fått ett tillräckligt jämförbart underlag.

Det är inte god hushållning.

Ale kommun har redan i sin riktlinje för lokalförsörjning en tydlig prioriteringsordning genom SKOR-modellen. Kommunen ska först se över organisation och lokalutnyttjande, därefter pröva lokalanpassningar, sedan förtätning på befintlig mark och först i sista hand bygga nytt. Den ordningen är klok. Men den får inte stanna vid att vara en skrivning i ett styrdokument. Den måste också tillämpas i praktiken.

När kommunen går mot rivning och nybyggnation utan att först redovisa seriösa alternativ ökar risken för felinvesteringar, överkapacitet och högre internhyror under lång tid. Det innebär mindre ekonomiskt utrymme för skolans kärnuppdrag, för fler vuxna i verksamheten och för kvalitet i undervisningen. Varje krona som binds upp i onödigt höga lokalkostnader är en krona som inte kan användas där den gör störst nytta för eleverna.

I ett läge med osäker elevutveckling måste kommunen välja väg med större eftertanke. Renovering, ombyggnad, bättre nyttjande av befintliga lokaler och etappvis utbyggnad ska inte behandlas som sidospår. Det ska vara det som prövas först. Om nybyggnation ändå visar sig vara den bästa lösningen ska det naturligtvis kunna genomföras, men då först efter att alternativ har prövats och redovisats öppet.

Det handlar ytterst om att kommunen ska fatta mer ansvarsfulla beslut, med bättre underlag, lägre risk och större respekt för skattebetalarnas pengar.

Mot denna bakgrund föreslår jag att kommunfullmäktige beslutar

att Ale kommun som huvudregel alltid ska pröva renovering, ombyggnad och bättre nyttjande av befintliga skollokaler innan rivning eller nybyggnation föreslås,

att inga beslut om rivning av kommunägda skollokaler ska fattas utan att det finns ett öppet och jämförbart beslutsunderlag som visar varför befintligt bestånd inte är ett rimligt alternativ,

att alla större skolprojekt ska föregås av en skriftlig jämförande analys mellan befintligt bestånd och nybyggnadsalternativ,

att denna analys minst ska innehålla teknisk statusbedömning, åtgärdsförslag för renovering eller ombyggnad, investeringskostnad, livscykelkostnad, påverkan på internhyra och driftkostnader, analys av kapacitetsbehov samt bedömning av demografisk risk och möjlighet till etappvis utveckling,

att kommunen i pågående detaljplanearbeten för skolverksamhet i Skepplanda och Älvängen ska säkerställa att en sådan alternativredovisning tas fram innan planerna förs vidare till nästa avgörande steg i processen,

att Servicenämnden årligen ska återrapporera till kommunfullmäktige hur denna princip har tillämpats i kommunens skolprojekt samt på vilka ekonomiska och demografiska grunder beslut därefter har fattats.

Johnny Sundling socialdemokraterna Ale
Anette Håkansson Socialdemokraterna Ale
Dennis Ljunggren Socialdemokraterna Ale
Johan Nordin Socialdemokraterna Ale
Ann-Sofie Hellvard Vänsterpartiet Ale

Utred hur Ale kommun kan utjämna barns möjligheter att delta i föreningslivet

Barns rätt till en aktiv fritid ska inte avgöras av föräldrarnas plånbok.

Ändå är det precis där vi står i dag. I ett Sverige där barnfattigdomen biter sig fast och klasskillnaderna åter växer ser vi hur allt fler barn stängs ute från föreningslivet. Avgifter, utrustning, cuper, läger och resor har blivit kostnader som många familjer inte längre klarar. För vissa barn betyder det att de aldrig får börja. För andra betyder det att de tvingas sluta när kostnaderna drar iväg.

När barn till föräldrar med god ekonomi får tillgång till idrott, kultur, gemenskap och rörelse medan andra barn hänvisas till att stå utanför, då formas ojämlikheten tidigt i livet. Det handlar om vilka barn som får vara med, vilka som får utvecklas tillsammans med andra, vilka som får känna laganda, tillhörighet, stolthet och framtidstro. Föreningslivet är i grunden en folkrörelseburen jämlikhetskraft, men i dag ser vi hur även den allt oftare begränsas av klass och ekonomi.

När Handels frågade sina medlemmar vad de skulle göra om de fick 2 000 kronor mer i lön svarade många att de skulle ge sina barn bättre mat och låta dem delta i föreningslivet. Det säger allt om hur hårt pressade många barnfamiljer är. I dagens Sverige handlar ökade inkomster inte om guldkant i tillvaron, utan om att klara det mest grundläggande, mat, trygghet och möjligheten för barnen att få vara en del av gemenskapen.

Så ska det inte vara.

Det har inte alltid varit så här. Sverige byggdes starkare när vi tog ansvar tillsammans. Folkrörelserna, arbetarrörelsen och föreningslivet växte fram ur idén att vanligt folk också skulle ha rätt till ett rikt liv, god hälsa och en meningsfull fritid. Den idén måste återupprättas. När fattigdomen växer krävs politik som utjämnar. När klassamhället hårdnar krävs gemensamma lösningar som gör att fler barn får vara med.

Därför behöver Ale kommun utreda hur barns möjligheter att delta i föreningslivet kan utjämnas. Det kan handla om att se över hur kommunen kan stödja deltagaravgifter, utrustning, resor, cuper och läger, och hur kommunen i samverkan med föreningslivet kan skapa modeller som på riktigt sänker trösklarna för barn i ekonomiskt utsatta hushåll.

Utgångspunkten måste vara tydlig, inget barn i Ale ska stängas ute från föreningslivet för att familjen har ont om pengar.

Att ge fler barn möjlighet att delta i föreningslivet är inte bara en investering i fritid. Det är en investering i folkhälsa, sammanhållning, trygghet och jämlikhet. Det är ett sätt att hålla ihop samhället när klassklyftorna drar isär det.

Mot bakgrund av detta föreslår vi att kommunfullmäktige beslutar:

att ge kultur och fritidsutskottet i uppdrag att utreda vilka åtgärder Ale kommun kan vidta för att utjämna barns och ungas möjligheter att delta i föreningslivet,

att utredningen ska belysa hur ekonomiska hinder såsom medlemsavgifter, deltagaravgifter, utrustning, resor, cuper och läger påverkar barns möjlighet att delta,

att utredningen ska föreslå modeller för hur kommunen, i samverkan med föreningslivet, kan minska de ekonomiska hinder som i dag stänger ute barn och unga från organiserade fritidsaktiviteter,

att utredningen särskilt ska belysa hur stöd kan utformas för att nå barn i ekonomiskt utsatta hushåll och därmed motverka barnfattigdomens konsekvenser och klassamhällets effekter,

att utredningen ska återkomma med förslag på hur insatserna kan bidra till ökad jämlikhet, bättre folkhälsa och minskat utanförskap bland barn och unga i Ale kommun,

att resultatet av utredningen ska redovisas till kommunfullmäktige.

Johnny Sundling socialdemokraterna Ale
Lena Orstadius Socialdemokraterna Ale
Dennis Ljunggren Socialdemokraterna Ale
Ann-Sofie Hellvard Vänsterpartiet Ale

Kollo för alla barn, utred sommarlovskollo i Ale kommun

Ett barns sommar ska inte avgöras av föräldrarnas inkomst. Ändå är det så verkligheten ser ut för många barn i dag. Medan vissa familjer har råd med resor, läger, aktiviteter och upplevelser, finns det andra barn som går in i sommarlovet med vetskapen om att dagarna mest kommer att handla om att få tiden att gå. När den ekonomiska ojämlikheten växer blir skillnaderna mellan barns uppväxtvillkor allt tydligare. Det märks också under sommaren.

Alla barn har rätt till gemenskap, rörelse, glädje, trygghet och meningsfull fritid. Alla barn har rätt att få minnen från sommaren som handlar om vänskap, bad, lekar, utflykter, natur, kultur och nya erfarenheter, inte om utanförskap och begränsningar. Därför behöver kommunen ta ett större ansvar för att fler barn och unga får tillgång till sommaraktiviteter, oavsett vad deras föräldrar tjänar.

I Sverige finns en lång och stolt tradition av kolloverksamhet. Den växte fram ur folkrörelsernas och arbetarrörelsens övertygelse om att även barn från vanliga familjer skulle få möjlighet till rekreation, gemenskap och miljöombyte. Kollo var aldrig bara en semesterform. Det var en jämlikhetsreform. Det var ett uttryck för idén om att samhället blir starkare när fler får ta del av det som annars riskerar att bli ett privilegium för några få.

Den tanken behövs också i Ale i dag.

Ale kommun bör därför utreda möjligheten att, tillsammans med föreningslivet, skapa ett sommarlovskollo för barn och unga. Genom att samla kommunens ansvar med föreningslivets engagemang och erfarenhet kan vi bygga en verksamhet som ger fler barn en aktiv, trygg och utvecklande sommar. Ett kollo kan innehålla friluftsliv, idrott, kultur, skapande verksamhet, bad och gemenskap – men framför allt ge barn möjlighet att känna att sommaren också är till för dem.

Det är avgörande att ett sådant kollo utformas så att ekonomin aldrig blir ett hinder för deltagande. Avgiften ska därför baseras på familjens ekonomiska förutsättningar. Barn till föräldrar med låga inkomster ska inte stängas ute från gemenskapen. Tvärtom måste utgångspunkten vara att alla barn ska kunna delta.

Det är också naturligt att utformningen sker i nära samråd med föreningslivet. Ale har ett starkt lokalt engagemang i många föreningar, och där finns kunskap om ledarskap, barn- och ungdomsverksamhet och hur man skapar meningsfull fritid. Kommunen ska inte göra detta ensam, men kommunen måste ta ansvar för att det blir gjort.

När samhället drar sig tillbaka växer klyftorna. När samhället tar ansvar kan vi istället bygga gemenskap och jämlikhet. Ett sommarlovskollo i Ale skulle vara ett konkret steg för att ge fler barn en bättre sommar och ett tydligt uttryck för att vi menar allvar med att alla barn ska ha rätt till en meningsfull uppväxt.

Mot bakgrund av detta föreslår vi att kommunfullmäktige beslutar:

att ge kultur och fritids utskottet i uppdrag att utreda möjligheten att införa sommarlovskollo för barn och unga i Ale kommun,

att utredningen ska omfatta hur ett kollo på en eller två veckor kan genomföras i samverkan med föreningslivet och andra relevanta aktörer,

att utredningen ska föreslå en avgiftsmodell där deltagaravgiften anpassas efter vårdnadshavarnas ekonomiska förutsättningar, så att alla barn kan delta oavsett familjens inkomster,

att utredningen ska belysa hur satsningen kan bidra till att motverka ojämlikhet, barnfattigdomens konsekvenser och ofrivilligt utanförskap bland barn och unga i Ale kommun,

att utredningen ska återkomma med förslag på hur verksamheten praktiskt kan organiseras och finansieras,

att resultatet av utredningen ska redovisas till kommunfullmäktige.

Johnny Sundling socialdemokraterna Ale
Lena Orstadius Socialdemokraterna Ale
Dennis Ljunggren Socialdemokraterna Ale
Ann-Sofie Hellvard Vänsterpartiet Ale

PROTOKOLL

Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott

Sammanträdesdatum: 2026-04-28

Plats och tid Lokal Framtiden, Nödinge kommunhus 14:00-14:51

Beslutande Robert Jansson (SD), ordförande
Lena Orstadius (S), 1:e vice ordförande
Stefan Gustavsson (FiA)

Utses att justera Lena Orstadius

Justeringsdag 2026-04-29

Paragrafer 28-35

Underskrifter

Sekreterare Amra Taneroglu

Ordförande Robert Jansson

Justerande Lena Orstadius

Övriga närvarande Jenny Svärdsäter, avdelningschef
Amra Taneroglu, nämndsekreterare
Michéle Bödtker-Lund, verksamhetsutvecklare § 33

PROTOKOLL

Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott

Sammanträdesdatum: 2026-04-28

Tillkännagivande	
Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits på anslagstavlan på Ale kommuns webbplats.	
Organ	Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott
Sammanträdesdatum	2026-04-28
Tillkännages från och med	2026-04-29
Tillkännages till och med	2026-05-20
Förvaringsplats för protokollet	Nödinge kommunhus
Intygar	Amra Taneroglu

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott

Sammanträdesdatum: 2026-04-28

Innehållsförteckning

§ 28	Fastställande av föredragningslista	2026/16	
§ 29	Anmälan om jäv	2026/17	
§ 30	Information från avdelningschefen	2026/18	
§ 31	Aktuellt från föreningsrådet	2026/18	
§ 32	Utredning aktivitetsbidrag för barn under 6 år (L)	2025/74	
§ 33	Nulägesanalys 2026 Kultur- och fritidsutskottet	2026/268	
§ 34	Delårsrapport 1 2026 Kultur- och fritidsutskottet	2026/275	
§ 35	Underrättelser	2026/76	

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott

Sammanträdesdatum: 2026-04-28

KS-KFu § 28

KS 2026/16

Fastställande av föredragningslista

Beslut

Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott fastställer föredragningslistan med ändringen att ärendet information från föreningsrådet utgår.

Sammanfattning

Föredragningslista med tillhörande handlingar har skickats ut till kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskotts ledamöter och ersättare.

Yrkande

Ordförande Robert Jansson (SD) föreslår att följande ärende utgår från dagordningen:

- Information från föreningsrådet.

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott

Sammanträdesdatum: 2026-04-28

KS-KFu § 29

KS 2026/17

Anmälan om jäv

Beslut

Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott noterar informationen.

Sammanfattning

Ordförande påminner kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott om kommunallagens och förvaltningslagens bestämmelser kring jäv. Under dagens sammanträde anmäler ingen förtroendevald jäv.

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott

Sammanträdesdatum: 2026-04-28

KS-KFu § 30

KS 2026/18

Information från avdelningschefen

Beslut

Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott noterar informationen.

Sammanfattning

Jenny Svärdsäter, avdelningschef informerar om:

- Öppen ungdom och fält
- Glasbruksmuseet
- Ale Kulturrum

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott

Sammanträdesdatum: 2026-04-28

KS-KFu § 31

KS 2026/18

Aktuellt från föreningsrådet

Ärendet utgår.

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott

Sammanträdesdatum: 2026-04-28

KS-KFu § 32

KS 2025/74

Utredning aktivitetsbidrag för barn under 6 år (L)

Beslut

Kultur- och fritidsutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att godkänna utredningen och förklara uppdraget som slutfört.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Liberalerna i Ale har i en motion 2025-01-22 föreslagit att kommunfullmäktige uppdrar till kultur- och fritidsutskottet att utreda och komma med förslag till utformning av ett aktivitetsbidrag för barn under 6 år, med en ekonomisk konsekvensbeskrivning. Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott föreslog på sammanträde 2025-05-27 att besluta att avslå motionen. På kommunfullmäktiges sammanträde 2025-06-16 (KS-KFutogs beslutet att utreda och komma med förslag så barn under 6 år inte missgynnas av befintligt beslut.

Utredningen är färdigställd av förvaltningen och finns som bilaga till tjänsteutlåtandet. Utredningen omfattar en omvärldsbevakning kring hur andra kommuner gör samt de största riksorganisationerna för föreningar med barn- och ungdomsverksamhet. Utredningen innehåller också föreningslivet i Ales synpunkter i frågan samt en ekonomisk analys.

I de nu gällande bidragsreglerna för aktivitetsbidrag i Ale kommun kan föreningar som bedriver barn och ungdomsverksamhet ansöka och få aktivitetsbidrag för deltagare i åldern 6-20 år. För personer med funktionsnedsättning finns ingen övre åldersgräns.

Utredningen visar att det statliga aktivitetsbidraget har en åldersgräns på 6–7 år, vilket sannolikt beror på att barn rör sig mer i förskoleåldern och att behovet av att stimulera fysisk aktivitet och föreningsverksamhet bedöms öka från skolstart. Föreningarna i Ale är eniga om att aktivitetsbidraget bör sänkas i ålder så att även verksamhet för yngre barn omfattas, särskilt för föreningar som redan bedriver sådan verksamhet.

Justerandes sign.	Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott

Sammanträdesdatum: 2026-04-28

Enkätsvaren visar att det finns ett intresse bland föreningar i Ale kommun att rikta eller anpassa verksamhet mot åldersgruppen 0-5 år, men att detta främst gäller avgränsade och åldersanpassade former, såsom familjebaserade aktiviteter eller verksamhet med fokus på lek och grundmotorik.

Detta perspektiv har i efterhand tillförts genom enkätundersökningen där föreningarna uttryckligen fått ta ställning till om de skulle starta eller utöka verksamhet för barn 0-5 år vid införande av aktivitetsbidrag mot målgruppen. Resultatet ger ett kompletterande underlag till intervjuerna och möjliggör en mer nyanserad bedömning av potentiella beteendeförändringar och utvecklingsbehov inom föreningslivet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande, 2026-04-16
- Utredning aktivitetsbidrag för barn 0-5 år

Beslutet skickas till

Föreningsutvecklare

Enhetschef kultur och fritidsutveckling

Avdelningschef Invånarservice

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott

Sammanträdesdatum: 2026-04-28

KS-KFu § 33

KS 2026/268

Nulägesanalys 2026 Kultur- och fritidsutskottet

Beslut

Kultur- och fritidsutskottet föreslår kommunstyrelsen besluta att anta upprättad nulägesanalys 2026.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Varje nämnd fastställer årligen en nulägesanalys enligt Ale kommuns styrmodell. Syftet med nulägesanalysen är att skapa en objektiv och faktabaserad bild av nuläget. Nulägesanalysen presenterar nuläget för respektive nämnd/utskott som underlag för kommunfullmäktiges budgetbeslut för kommande år.

Kultur och fritidsutskottets nulägesanalys utgår från vilka förändringar och trender som påverkar, verksamheternas resultat idag och i jämförelse med andra, förslag på förbättringar, effektiviseringar och besparingar samt kompetensbehov.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande, 2026-04-15
- Nulägesanalys 2026 kultur- och fritidsutskottet 2026-04-09

Beslutet skickas till

Kommuncontroller, kommunledningsförvaltningen

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott

Sammanträdesdatum: 2026-04-28

KS-KFu § 34

KS 2026/275

Delårsrapport 1 2026 Kultur- och fritidsutskottet

Beslut

Kultur- och fritidsutskottet föreslår kommunstyrelsen besluta att fastställa delårsrapport 1 2026 för kultur- och fritidsutskottet.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämpligt i detta ärende.

Sammanfattning

Delårsrapport 1 för kultur- och fritidsutskottet innehåller ekonomisk uppföljning och analys samt uppföljning av verksamhetsmätt för perioden. Personalanalys ingår inte i denna delrapport, utan redovisas samlat för hela kommunledningsförvaltningen i Delår 1 för kommunstyrelsen. Nulägesanalysen för delår 1 2026 visar sammantaget på en stabil verksamhet inom kultur- och fritidsområdet, där både ekonomi och verksamhetsutveckling i huvudsak följer plan. Det första kvartalet präglas av mindre avvikelser men inga större ekonomiska överraskningar, och den samlade prognosen pekar mot ett resultat i balans vid årets slut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande, 2026-04-15
- Delårsrapport 1 (kultur- och fritidsutskottet)

Beslutet skickas till

Kommuncontroller, kommunledningsförvaltningen

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott

Sammanträdesdatum: 2026-04-28

KS-KFu § 35

KS 2026/76

Underrättelser

Inga underrättelser redovisas till dagens sammanträde.

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdatum: 2026-03-31

Plats och tid	Lokal Fördelen, Nödinge kommunhus, kl. 8.30 – 12.45
Beslutande	Henrik Fogelklou (M), ordförande Dennis Ljunggren (S) Robert Jansson (SD) Sandi Nordin (S) Sune Rydén (KD)
Övriga närvarande	Se nedan
Utses att justera	Dennis Ljunggren (S)
Justeringsdag	2026-04-01
Paragrafer	12-15
Underskrifter	
Sekreterare	Johanna Kalmár
Ordförande	Henrik Fogelklou (M)
Justerande	Dennis Ljunggren (S)

Övriga närvarande	Maria Kosterlind Reinholdsson, kommunchef Malin Olsson, HR-chef § 14 Fredrik Johansson (M), ordförande Alebyggen § 15 Johan Redlund, VD Alebyggen § 15 Johanna Kalmár, nämndsekreterare Emelie Vahlund, nämndsekreterare

PROTOKOLL

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdatum: 2026-03-31

Tillkännagivande	
Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits på anslagstavlan på Ale kommuns webbplats.	
Organ	Kommunstyrelsens arbetsutskott
Sammanträdesdatum	2026-03-31
Tillkännages från och med	2026-04-01
Tillkännages till och med	2026-04-22
Förvaringsplats för protokollet	Nödinge kommunhus
Intygar	Johanna Kalmár

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdatum: 2026-03-31

Innehållsförteckning

§ 12	Fastställande av föredragningslista	2026/59	
§ 13	Anmälan av jäv	2026/58	
§ 14	Information från HR-chef	2026/8	
§ 15	Uppsiktsmöte Alebyggen	2026/135	

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdatum: 2026-03-31

KSau § 12

KS 2026/59

Fastställande av föredragningslista

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott fastställer föredragningslistan.

Sammanfattning

Kallelse med tillhörande föredragningslista har inför sammanträdet skickats ut till kommunstyrelsens arbetsutskott.

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdatum: 2026-03-31

KSau § 13

KS 2026/58

Anmälan av jäv

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott noterar informationen.

Sammanfattning

Ordförande Henrik Fogelklou (M) påminner kommunstyrelsens arbetsutskott om kommunallagens och förvaltningslagens bestämmelser kring jäv.

Under dagens sammanträde anmäler ingen förtroendevald.

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdatum: 2026-03-31

KSau § 14

KS 2026/8

Information från HR-chef

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott noterar informationen.

Sammanfattning

HR-chefen informerar inom följande områden:

- Sjukfrånvaro per förvaltning
- Kompetensförsörjningsplan
- GR-nyckeltal

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

PROTOKOLL

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdatum: 2026-03-31

KSau § 15

KS 2026/135

Uppsiktsmöte Alebyggen

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott noterar informationen.

Sammanfattning

Alebyggens ordförande Fredrik Johansson (M) och Alebyggens VD Johan Redlund finns tillgängliga för uppsiktsdialog enligt riktlinjen för kommunstyrelsens uppsiktsplikt. Vårens uppsiktsdialoger genomförs utifrån frågeställningar gällande utmaningar och utvecklingsarbete inom följande områden:

- Aktuella ärenden
- Ekonomi
- Utmaningar
- Personal
- Samverkan
- Invånare/brukare/hyresgäster
- Pågående utvecklings- och förändringsarbeten

Justerandes sign.		Utdragsbestyrkande

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: HENRIK FOGELKLOU
Date: 2026-04-01 16:18:32
BankID refno: 019d4968-dba5-725e-8531-61e09637a664

Ordförande: Henrik Fogelklou

Signed by: RUNE BILLY DENNIS LJUNGGREN
Date: 2026-04-02 10:55:46
BankID refno: 019d4d67-9fa8-776f-ab05-a682adb9091b

Justerare: Dennis Ljunggren

Signed by: JOHANNA KALMAR
Date: 2026-04-02 10:57:07
BankID refno: 019d4d68-f98b-7609-ac1c-2881068919ca

Nämndsekreterare: Johanna Kalmár

Delegeringsbeslut

Utskriftsdatum: 2026-04-29 Utskriven av: Isabel Guldbrand

Diarieenhet:	Kommunstyrelsen
Beslutsfattare:	Alla
Kategori:	Alla
Beslutsinstans:	Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum:	2026-05-05
Sekretess:	Visas ej

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
80564	Tf förvaltningschef	HR8 Förordnande och lönesättning av tillförordnad Maria Kosterlind Reinholdsson
2026-04-15		
KS 2026/33	Delegeringsbeslut anställningar utbildningsförvaltningen 2026	HR8 Förordnande och lönesättning av tillförordnad Anna Rasmussen
79925	Delegeringsbeslut - aktivitetsbidrag hösten 25	X18-Bidrag till föreningar nya beslut Matilda Forslund
2026-04-02		
KS 2026/248	Aktivitetsbidrag 2025	X18-Bidrag till föreningar nya beslut Matilda Forslund
79650	Låneavtal 185765 signerat	E7 Beslut om upptagande av lån (ej utländska) Ken Gunnesson
2026-03-31		
KS 2026/211	Upplåning 2026-03-31	E7 Beslut om upptagande av lån (ej utländska) Ken Gunnesson
2026.1366	Anställningsbeslut - Projektledare	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare Jesper Normén
2026-03-31		
KS 2026/31	Delegeringsbeslut anställningar samhällsbyggnadsförvaltningen 2026	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare Jesper Normén
2026.1369	Anställningsbeslut - Digitaliseringsstrateg	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare Ken Gunnesson
2026-02-12		
KS 2026/30	Delegeringsbeslut anställningar kommunledningsförvaltningen 2026	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare Ken Gunnesson
2026.1371	Anställningsbeslut - Förste socialsekreterare	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare
2025-11-21		
KS 2025/34	Delegeringsbeslut anställningar socialförvaltningen 2025	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
		Irene Blomqvist
2026.1376	Anställningsbeslut - Förste socialsekreterare	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare
2026-01-26		Irene Blomqvist
KS 2026/34	Delegeringsbeslut anställningar socialförvaltningen 2026	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare
		Irene Blomqvist
2026.1445	Beslut om registerutdrag enligt art 15 GDPR - Utbildningsnämnden Samhällbyggnadsnämnden och Servicenämnden - B2	D3 Beslut om utlämnande av registerutdrag
2026-03-23		Maria Kosterlind Reinholdsson
KS 2026/219	Begäran om registerutdrag enligt art 15 GDPR	D3 Beslut om utlämnande av registerutdrag
		Madeleine Arvidsson Wäli
2026.1446	Beslut om registerutdrag enligt art 15 GDPR - Utbildningsnämnden Samhällbyggnadsnämnden och Servicenämnden - V1	D3 Beslut om utlämnande av registerutdrag
2026-03-23		Maria Kosterlind Reinholdsson
KS 2026/219	Begäran om registerutdrag enligt art 15 GDPR	D3 Beslut om utlämnande av registerutdrag
		Madeleine Arvidsson Wäli
2026.1447	Beslut om registerutdrag enligt art 15 GDPR - Utbildningsnämnden Samhällbyggnadsnämnden och Servicenämnden - B1	D3 Beslut om utlämnande av registerutdrag
2026-03-23		Maria Kosterlind Reinholdsson
KS 2026/219	Begäran om registerutdrag enligt art 15 GDPR	D3 Beslut om utlämnande av registerutdrag
		Madeleine Arvidsson Wäli
2026.1482	Anställningsbeslut - socialsekreterare	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare
2025-10-29		Irene Blomqvist
KS 2025/34	Delegeringsbeslut anställningar socialförvaltningen 2025	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare
		Irene Blomqvist
2026.1487	Anställningsbeslut - socialsekreterare	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare
2025-12-15		Irene Blomqvist
KS 2025/34	Delegeringsbeslut anställningar socialförvaltningen 2025	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare
		Irene Blomqvist
2026.1488	Anställningsbeslut - socialsekreterare	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare
2025-12-12		Irene Blomqvist
KS 2025/34	Delegeringsbeslut anställningar socialförvaltningen 2025	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare
		Irene Blomqvist
2026.1489	Anställningsbeslut - socialsekreterare	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2025-11-20		Irene Blomqvist
KS 2025/34	Delegeringsbeslut anställningar socialförvaltningen 2025	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare Irene Blomqvist
2026.1508	Anställningsbeslut - Socialsekreterare	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare Irene Blomqvist
2025-10-29		
KS 2025/34	Delegeringsbeslut anställningar socialförvaltningen 2025	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare Irene Blomqvist
2026.1509	Anställningsbeslut - Socialsekreterare	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare Irene Blomqvist
2025-11-07		
KS 2025/34	Delegeringsbeslut anställningar socialförvaltningen 2025	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare Irene Blomqvist
2026.1510	Anställningsbeslut - Socialsekreterare	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare Irene Blomqvist
2025-11-04		
KS 2025/34	Delegeringsbeslut anställningar socialförvaltningen 2025	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare Irene Blomqvist
2026.1511	Anställningsbeslut - Socialsekreterare	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare Irene Blomqvist
2025-12-11		
KS 2025/34	Delegeringsbeslut anställningar socialförvaltningen 2025	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare Irene Blomqvist
2026.1512	Anställningsbeslut - Socialsekreterare	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare Irene Blomqvist
2026-01-22		
KS 2026/34	Delegeringsbeslut anställningar socialförvaltningen 2026	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare Irene Blomqvist
2026.1513	Anställningsbeslut - Socialsekreterare	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare Irene Blomqvist
2025-11-21		
KS 2025/34	Delegeringsbeslut anställningar socialförvaltningen 2025	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare Irene Blomqvist
2026.1514	Anställningsbeslut - Socialsekreterare	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare Irene Blomqvist
2026-04-01		
KS 2026/34	Delegeringsbeslut anställningar socialförvaltningen 2026	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare Irene Blomqvist

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2026.1516	Delegeringsbeslut anställning	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare
2026-01-16		Irene Blomqvist
KS 2026/34	Delegeringsbeslut anställningar socialförvaltningen 2026	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare
		Irene Blomqvist
2026.1558	Delegeringsbeslut upphandling av personlarm	U3 Undertecknande kontraktshandlingar
2026-04-15		Peter Dubrefjord
KS 2025/700	Upphandling av personlarm	U3 Undertecknande kontraktshandlingar
		Henrik Jonsson
2026.1576	Anställningsbeslut utvecklingsledare	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare
2026-04-20		Patrik Skog
KS 2026/30	Delegeringsbeslut anställningar kommunledningsförvaltningen 2026	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare
		Patrik Skog
2026.1577	Anställningsbeslut utvecklingsledare	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare
2026-04-20		Patrik Skog
KS 2026/30	Delegeringsbeslut anställningar kommunledningsförvaltningen 2026	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare
		Patrik Skog
2026.1613	Delegeringsbeslut bisyssla	HR39 Prövning av bisyssla för övriga medarbetare
2026-04-21		Katarina Lagerkvist
KS 2026/38	Delegeringsbeslut bisyssla 2026	HR39 Prövning av bisyssla för övriga medarbetare
		Katarina Lagerkvist
2026.1614	Anställningsbeslut - VA-handläggare	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare
2026-04-14		Katarina Lagerkvist
KS 2026/31	Delegeringsbeslut anställningar samhällsbyggnadsförvaltningen 2026	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare
		Katarina Lagerkvist
2026.1615	Anställningsbeslut - Specialpedagog	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare
2025-11-03		Aneta Frelek
KS 2025/33	Delegeringsbeslut anställningar utbildningsförvaltningen 2025	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare
		Malin Hult
2026.1622	Tjänsteresa till Italien - Reggio Emilia	HR13 Beslut om tjänsteresor Norden
2026-04-15		Maria Kosterlind Reinholdsson
KS 2026/277	Delegeringsbeslut om tjänsteresor utanför Sverige 2026	HR13 Beslut om tjänsteresor Norden

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
		Anna Rasmussen
2026.1694	Anställningsbeslut - speciallärare	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare
2025-11-17		Aneta Frelek
KS 2025/33	Delegeringsbeslut anställningar utbildningsförvaltningen 2025	HR6 Anställning och lönesättning av medarbetare
		Malin Hult

Regional samlad lägesbild

Syfte:

En samlad lägesbild på den regionala nivån är ett urval av information från kommunerna i länet som analyseras och sammanställs i form av beskrivningar och bedömningar av läget. Syftet är att ge en överblick, förståelse och underlag till beslut och åtgärder i det aktörsgemensammaarbetet. Arbetet med att skapa en Regional samlad lägesbild är under utveckling och följer det nationella, såväl högre regionala utvecklingsarbetet.

Målgrupp:

Den regionala samlade lägesbilden delas till relevanta aktörer inom länet. Relevanta mottagare identifieras och prövas löpande.

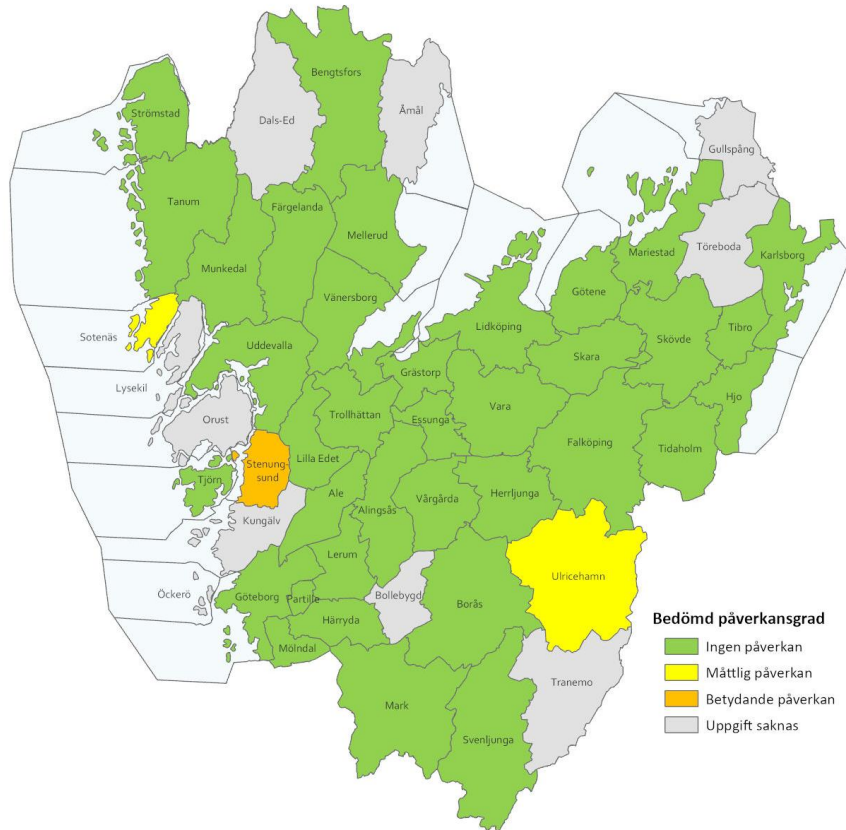
Informationssäkerhetsanalys är genomförd på dokumentet

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Regional samlad lägesbild för Västra Götaland 260402

Påverkansgrad

Händelser senaste månaden

- Ingen kommun har rapporterat kritisk påverkan
- Ingen kommun har rapporterat allvarlig påverkan
- Stenungsund har rapporterat betydande påverkan
- Ulricehamn och Sotenäs har rapporterat måttlig påverkan
- Övriga kommuner som svarat har rapporterat ingen påverkan

Samlad bedömning: Länsstyrelsen bedömer att läget inom länet är lugnt. Inga händelser under den gångna månaden har medfört några förhöjda risker på samhällsviktig verksamhet i länet och har inte heller påverkat länets samlade förmåga. Förhöjd uppmärksamhet på risker så som brand i skog och mark, låga grundvattennivåer och konflikten i Mellanösterns påverkan på länet.

Fastställd: 2026-04-02
Av: Pehr Johansson, Chef i beredskap

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Bedömning

Länsstyrelsen bedömer att läget inom länet är lugnt. Inga händelser under den gångna månaden har medfört några förhöjda risker på samhällsviktig verksamhet i länet och har inte heller påverkat länets samlade förmåga.

En ny säsong är ankommande och det kan innebära risker kopplade till väder, exempelvis översvämning, bränder i skog och mark samt risk för vattenbrist. Det här är risker som kan få konsekvenser och påverka länet. Länet behöver därför ha ett proaktivt förhållningssätt och arbeta förebyggande, om och när det är möjligt. Grundvattennivåerna är låga i länets östra delar. För att undvika vattenbrist och för att kunna hantera konsekvenserna av låga grundvattennivåer på både kort och lång sikt uppmanar vi berörda aktörer att bevaka utvecklingen och vidta nödvändiga åtgärder.

Omvärldsläget är fortsatt instabilt, främst med anledning av konflikten i Mellanöstern. Den pågående konflikten är något som möjligen kan påverka situationen i länet framöver. En sådan påverkan bedöms i huvudsak inte uppstå plötsligt utan på längre sikt. Områden som särskilt kan påverkas är: energiförsörjning, drivmedel, konstgödsel, livsmedelsproduktion, fällningskemikalier, vattenförsörjning och logistikkedjor. Konflikten i Mellanöstern har också en säkerhetspolitisk dimension. Säkerhetspolisen bedömer att den pågående utvecklingen i Mellanöstern medför ett ökat hot mot amerikanska, israeliska och judiska mål i Sverige.

Vi uppmanar samtliga aktörer inom länet att bevaka utvecklingen i Mellanöstern utifrån sitt geografiska ansvarsområde. Om bedömningen av möjliga konsekvenser och risker ändras är det viktigt att ni skyndsamt delar informationen med berörda aktörer och Länsstyrelsen. Samma sak gäller vid nytillkomna riskområden.

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Händelser senaste månaden

Naturhändelser

Kommun	Händelse	Konsekvenser	Åtgärder
Göteborg	Oljeutsläpp i södra skärgården	Oljan sjönk pga kyla, ingen direkt påverkan på kommunen	Dialog med Länsstyrelsen (LST) och Kustbevakningen (KBV) för bevakning
Göteborg	Skred i Rödbo	Halv ladugård drogs med, en häst saknades, inga personskador eller fastigheter	Samverkan mellan inblandade aktörer (staden som fastighetsägare)
Grästorp	Omfattande vattenläckor	Risk för påverkan på verksamheter, högre vattenförbrukning	Lokalisering och reparation av läckor, fortsatt arbete med att identifiera ytterligare läckor

Händelser senaste månaden

Skadegörelse & brott

Kommun	Händelse	Konsekvenser	Åtgärder
Ulricehamn	Vandalisering av större skolmatsal	Skolmaten kunde inte serveras i matsalen dagen efter	Alternativ lösning för matservering
Uddevalla	Falskt larm om farligt föremål i byggnad	-	Aktivering av Räddningstjänst, Polis och kommunens TiB (Tjänsteman i Beredskap)

Händelser senaste månaden

Social påverkan

Kommun	Händelse	Konsekvenser	Åtgärder
Mark	Avrättning i Iran av svensk-iransk medborgare (vårdnadshavare till elev)	Påverkan på elever/personal, medial uppmärksamhet, kommunalråd intervjuades	Skolan hanterade påverkan, inga fortsatta åtgärder
Trollhättan	Otrygghet/missförhållanden på Sylteskolan	Oro bland elever och personal	Mobilisering av resurser (t.ex. fältenhet)
Mellerud	Allmänheten upplever en ökning av bränder i kommunen	Allmän oro	Räddningstjänsten bedömer att det är för tidigt att dra slutsatser

Händelser senaste månaden

Säkerhetsincidenter

Kommun	Händelse	Konsekvenser	Åtgärder
Göteborg	Obehörig åtkomst till IT-miljö hos leverantör (Great Security)	31 förvaltningar/bolag som köpt tjänster från leverantören riskerade påverkan	Incidentrapportering, utredning av NIS2-ansvar, information till berörda
Lidköping	Bluffmejl	-	Hanterades av ansvarig verksamhet
Lidköping	Begäran om utlämning av handlingar som berör samhällsviktig verksamhet	-	Hanteras av ansvarig verksamhet
Strömstad	Observation av större drönare vid hamnen	-	Inrapporterat till Polis och Länsstyrelsen
Sotenäs	IT avbrott	Avbrottet påverkade flera verksamheter inom kommunen i olika omfattning	Löstes med hjälp av kontinuitetsplaner

Händelser senaste månaden

Olyckor

Kommun	Händelse	Konsekvenser	Åtgärder
Trollhättan	Brand i färdtjänstbilar	10 bilar totalförstörda ingen påverkan på verksamheten	-
Borås	Lastbilsolycka med läckage av målarfärg (R40)	Risk för påverkan på vattenskyddsområde (dricksvatten)	Trafikverket/Polis omdirigerade trafik, Borås Energi & Miljö informerades, miljöförvaltningen tog över fortsatta åtgärder

Händelser senaste månaden

Övriga händelser

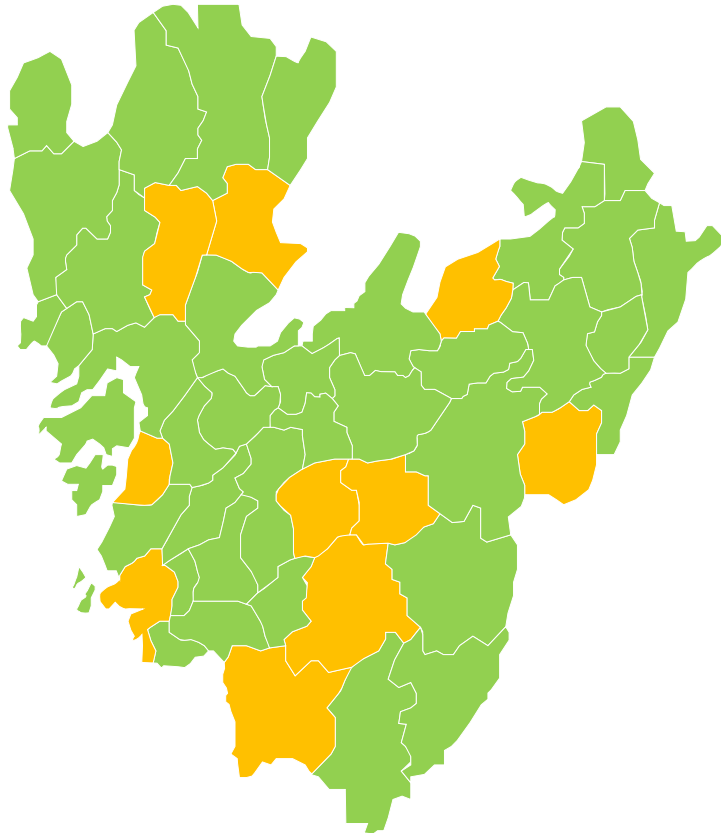
Kommun	Händelse	Konsekvenser	Åtgärder
Lidköping	Utlämnande av handlingar om samhällsviktig verksamhet	Ospecificerad påverkan	Hanterades av ansvarig verksamhet

Händelser kommande månad

KOMMANDE HÄNDELSER

INGA KOMMANDE HÄNDELSER

Riskområde	Antal kommuner	Exempel	Potentiell påverkan
Evenemang	4	Fotbollsmatch (Borås, Göteborg), festivaler (Tidaholm), möten (Göteborg)	Resursbrist (polis, sjukvård, trafik)
Valrelaterade risker	5	Valrörelse (Färgelanda), Säpo-hotbild (Stenungsund)	Säkerhetsrisker, störningar
Väderrelaterade risker	6	Gräsbrandsrisk (Färgelanda, Herrljunga, Mellerud, Vårgårda, Göteborg). Vattenbrist (Göteborg mfl.)	Bränder, vattenrestriktioner
Infrastruktur	3	Fjärrvärmestörning (Mark), militärövning (Götene), personalbrist (Stenungsund)	Avbrott i samhällsviktig verksamhet

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Händelser kommande månad

Evenemang

Kommun	Händelse	Datum	Potentiella konsekvenser
Lidköping	Teaterföreställning + konsert	28/3 & 4/4	Publikansamling, trafikbelastning kring arena.
Färgelanda	Påskfirande	2/4 – 6/4	-
Mellerud	Påskfirande	2/4 – 6/4	-
Borås	Fotbollsmatch: IF Elfsborg - IFK Göteborg	6/4	Ökat tryck på kollektivtrafik, polis, sjukvård, trafikstockningar.
Tidaholm	GIFF-cup (fotboll) , Meduzadagar (musikfestival), Motorlördag	24–26/4 & 1–2/5	Ökat behov av sjukvård, trafik, boende. Kombination av evenemang kan leda till resursbrist.

Händelser kommande månad

Evenemang

Kommun	Händelse/Risk	Datum	Potentiella konsekvenser
Göteborg	GAIS – Djurgården	6/4	
Göteborg	Möte med "storstadspresidier"	14–15/4	Säkerhetsrisk, trafikstörningar i centrala Göteborg.
Göteborg	GAIS – Mjällby	23/4	
Göteborg	Tough Viking	25/4	
Göteborg	IFK – GAIS	26/4	
Göteborg	Cortégen	30/4	
Göteborg	Valborgsfirande	30/4	

Händelser kommande månad

Val och samhällsstörning

Kommun	Händelse/Risk	Datum	Potentiella konsekvenser
Färgelanda	Valrörelsens upptakt	Löpande	Valpåverkan ökat hot mot politiker
Mellerud	Valnämndens och partiernas arbete	Löpande	Valpåverkan ökat hot mot politiker
Stenungsund	Förberedelse samt genomförande av Valet kopplat till Säpos hotbild	Löpande	Valpåverkan ökat hot mot politiker
Tanum	Allmänna val i september	Löpande	Valpåverkan ökat hot mot politiker
Tjörn	Valet som riskhändelse	Löpande	-Valpåverkan ökat hot mot politiker

Händelser kommande månad

Natur/Väderrelaterat

Kommun	Händelse/Risk	Datum/Tidpunkt	Potentiella konsekvenser
Falköping	Fågelinfluensa (transäsong)	Löpande	Risk för smitta till djur, påverkan på livsmedelsproduktion.
Färgelanda	Gräsbrandsäsong	Löpande	Ökad risk för bränder, belastning på räddningstjänst
Göteborg	Risk för gräsbrand och vattenbrist på grund av låga grundvattennivåer	Löpande	Ökad risk för bränder, belastning på räddningstjänst
Herrljunga	Risk för gräsbrand	Löpande	Ökad risk för bränder, belastning på räddningstjänst
Mellerud	Gräsbrandsäsong	Löpande	Ökad risk för bränder, belastning på räddningstjänst
Vårgårda	Risk för gräsbrand	Löpande	Ökad risk för bränder, belastning på räddningstjänst

Händelser kommande månad

Infrastruktur och säkerhet

Kommun	Händelse/Risk	Datum	Potentiella konsekvenser
Götene	Försvarsmaktsövning	Vecka 17	Ökad militär trafik, risk för störningar.
Mark	Driftstörning i fjärrvärmeproduktion	Ej fastställt	Risk för avbrott i uppvärmning till hushåll/verksamheter
Stenungsund	Personalförändringar	Löpande	Resursbrist inom säkerhets- och beredskapsområdet.

Händelser kommande månad

Övrigt

Kommun	Händelse/Risk	Datum	Potentiella konsekvenser
Färgelanda	Personalomsättning och omorganisation i Kommunen	Löpande	-

Samverkans och stödbehov

Kommun	Behov	Aktörer	Önskad åtgärd/stödform
Marks	Samverkan kring låga grundvattennivåer	Länsstyrelsen, övriga kommuner i länet	Samverkansforum för gemensam planering av åtgärder inför sommaren
Mellerud	Kommunikativt stöd inför sommaren och valet	Länsstyrelsen	Samordnat kommunikativt underlag för risker under sommaren och inför/under de allmänna valen
Stenungsund	Hotbildsanalys kopplat till RSA	Länsstyrelsen, Lilla Edet, Orust, Tjörn	Identifiera beroenden mellan samverkanskommunerna

KRISEN I MELLANÖSTERN PÅVERKAN PÅ VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Sundberg Johan, Möller Johan, Eriksson Magnus
LÄNSSTYRELSEN VÄSTRA GÖTALAND EEH

INFORMATIONSSÄKERHETSANALYS

Konfidentialitet: K1

Riktighet: R1

Tillgänglighet: T1

Slutbedömning: Öppen information

Krisen i Mellanösterns påverkan på Västra Götalands län
Version 1

Framtaget av:
Magnus Eriksson
Johan Möller
Johan Sundberg
2026-04-10

Fastställd och godkänd av:
Avdelningschef ACB
Andreas Arvidsson
2026-04-10

KONFLIKTEN I MELLANÖSTERN

Den pågående konflikten mellan Iran, Israel och USA har under den senaste perioden präglats av en tydlig eskalation med återkommande militära angrepp, riktade insatser mot strategisk infrastruktur och ett ökat regionalt våld. Centrala delar av Irans energisektor har attackerats, samtidigt som Iran har svarat med angrepp mot mål i närområdet, inklusive energianläggningar och kommersiell sjöfart i Persiska viken. Parallellt har Israel intensifierat sina militära operationer i Libanon, vilket ytterligare bidrar till en regional spridning av konflikten. Den samlade utvecklingen innebär ett instabilt och svårbedömt läge, där både intensiteten och den geografiska omfattningen riskerar att öka ytterligare.

På plats i regionen är påverkan omfattande. Angreppen mot olje- och gasinfrastruktur har lett till produktionsbortfall och störningar i exportflöden, samtidigt som stängningen av Hormuzsundet kraftigt begränsar en av världens viktigaste transportleder för energi. Detta har i sin tur bidragit till stigande energipriser globalt och en ökad osäkerhet på finansmarknaderna. Den kommersiella sjöfarten påverkas genom ökade risker, högre försäkringskostnader och omdirigerade transportvägar, vilket ger följd effekter i globala leveranskedjor.

De humanitära konsekvenserna är betydande. Miljontals människor befinner sig på flykt inom Iran och i Libanon, och behovet av humanitärt stöd är stort. Samtidigt påverkas civilbefolkningen av återkommande attacker, brist på samhällsservice och en försämrad säkerhetssituation. Även informationsmiljön är starkt påverkad, där samtliga parter aktivt bedriver informationspåverkan i syfte att forma opinion, påverka motståndaren och kontrollera narrativet kring konflikten.

Sammantaget innebär utvecklingen att konflikten inte enbart är regional utan får tydliga globala konsekvenser, framför allt genom påverkan på energimarknader, handel och säkerhetspolitisk stabilitet. Detta skapar i sin tur följd effekter som når Europa och Sverige, där beroenden till internationella flöden och marknader gör att även indirekta störningar kan få påtaglig betydelse över tid.

VÄSTRA GÖTALANDS LÄN (AI)

Västra Götalands län är ett av Sveriges största och mest betydelsefulla län, både befolkningsmässigt och ekonomiskt. Länet präglas av en stor bredd – från storstadsregionen kring Göteborg till industriorter, kustsamhällen och omfattande jordbruksbygder i inlandet.

Regionen har en stark och diversifierad näringslivsstruktur. Här finns ett av landets viktigaste industrikluster med tyngdpunkt inom fordonsindustri, petrokemisk industri och tillverkningsindustri. Särskilt framträdande är fordonssektorn med stora

arbetsgivare och omfattande underleverantörsnätverk, samt det petrokemiska klustret längs kusten. Samtidigt utgör Göteborgs hamn en central nod för Sveriges import och export, vilket ger länet en strategisk roll i nationella och internationella transport- och logistikflöden.

Utöver industrin är Västra Götaland en av Sveriges viktigaste jordbruksregioner, med betydande produktion av spannmål, mjölk och kött. Regionen har även en stark position inom forskning, innovation och life science, med nära samverkan mellan akademi, sjukvård och näringsliv.

Sammantaget kännetecknas Västra Götalands län av en hög grad av internationell integration, både genom handel och industriella värdekedjor. Detta bidrar till en stark ekonomisk position men innebär samtidigt ett beroende av fungerande globala flöden av energi, transporter och insatsvaror, vilket gör regionen känslig för externa störningar.

FOKUSOMRÅDEN

I analysen lyfts fokusområden som bedöms särskilt relevanta för Västra Götalands län utifrån regionens näringslivsstruktur och kritiska beroenden. Energiförsörjning samt petrokemisk industri och raffinaderiverksamhet inkluderas då länet rymmer en betydande del av Sveriges raffinaderikapacitet och kemikluster, vilket medför en särskild känslighet för störningar i globala energiflöden.

Globala handelsflöden, leveranskedjor samt transport- och logistiksystemet omfattas, då Västra Götaland – med Göteborgs hamn som central nationell nod – är starkt exponerat mot internationell handel och därmed sårbart för störningar i sjöfart och ökade transportkostnader.

Bilindustrin och övrig tillverkningsindustri lyfts särskilt mot bakgrund av regionens starka fordonskluster och dess beroende av internationella komponentflöden, insatsvaror och fungerande logistik.

Vidare inkluderas insatsvaruförsörjning, fällningskemikalier för vattenrening samt jordbruket, då dessa är avgörande för samhällsviktig verksamhet och regional försörjningsförmåga. Västra Götaland är både ett industriellt centrum och en av landets större jordbruksregioner, vilket innebär att störningar i tillgången till energi, kemikalier och insatsvaror kan få breda konsekvenser.

ÖVERSIKTLIG ANALYS

Den pågående konflikten i Mellanöstern, med särskilt fokus på Iran och påverkan på energinfrastruktur och handelsflöden, får tydliga indirekta konsekvenser för Västra Götalands län. Regionen är starkt integrerad i globala värdekedjor och innehåller flera

energiintensiva och exportberoende verksamheter, vilket gör den särskilt känslig för störningar i energimarknader, transporter och insatsvaruförsörjning.

Den mest direkta påverkan bedöms ske inom den petrokemiska industrin och raffinaderiverksamheten i Stenungsund, Lysekil och Göteborg. Dessa verksamheter är beroende av stabil tillgång till råolja och naturgas samt fungerande globala handelsflöden. Angrepp mot energiinfrastruktur i Mellanöstern, i kombination med störningar i Hormuzsundet, bidrar till ökade råvarupriser. Detta riskerar att leda till ökade produktionskostnader och i förlängningen påverka tillgången på drivmedel, plast och kemikalier som är centrala för flera andra sektorer i regionen.

Fordonsindustrin, med tyngdpunkt i Göteborg, Skövde och Trollhättan, påverkas främst genom störningar i globala leveranskedjor samt ökade kostnader för transporter och insatsvaror. Industrin är beroende av ett komplext internationellt flöde av komponenter och material, där även petrokemiska produkter utgör en viktig del. Förseningar, ökade kostnader eller brist på insatsvaror kan därmed få direkt påverkan på produktionstakt och leveransförmåga.

Transport- och logistiksektorn, där Göteborgs hamn utgör en central nod för svensk import och export, påverkas genom ökade bränslepriser, förändrade transportmönster och potentiella störningar i internationell sjöfart. Även om störningarna i Hormuzsundet är geografiskt avgränsade får de globala effekter på sjöfarten, inklusive ökade försäkringskostnader, längre transporttider och minskad förutsägbarhet. Detta kan leda till flaskhalsar i leveranskedjor och påverka tillgången på varor till både industri och samhällsviktig verksamhet i regionen.

Den energiintensiva industrin i länet påverkas brett av stigande energipriser och ökad volatilitet på energimarknaderna. Även om Sverige i nuläget inte har brist på drivmedel eller el, innebär prisökningar en påtaglig belastning för verksamheter med hög energianvändning. På sikt kan detta påverka konkurrenskraft, investeringsvilja och produktionsnivåer.

Sekundära effekter bedöms uppstå inom byggsektorn, jordbruket och hälso- och sjukvården. Bygg- och anläggningssektorn påverkas genom ökade materialkostnader kopplade till energi och insatsvaror. Jordbruket påverkas framför allt genom stigande priser på konstgödsel och andra insatsvaror, vilket på sikt kan få konsekvenser för livsmedelsproduktionen. Hälso- och sjukvården kan påverkas av störningar i leveranser av läkemedel och medicintekniska produkter, särskilt vid långvariga störningar i flyg- och sjötransporter.

Sammantaget bedöms påverkan i nuläget främst vara ekonomisk och indirekt, snarare än operativ. Dock innebär regionens starka beroende av energi, transporter och globala leveranskedjor att sårbarheten är betydande. Vid ett utdraget eller eskalerande

händelseförlopp ökar risken för mer påtagliga konsekvenser, inklusive störningar i produktion, försörjning och i förlängningen även samhällsviktig verksamhet.

FÖRFRÅGAN FRÅN REGERINGSKANSLIET

Mot bakgrund av utvecklingen i Mellanöstern och den påverkan som ses på bland annat råvarupriser och globala leveranskedjor behöver en bedömning göras kring särskilt viktiga produkter och insatsvaror som kan påverkas av situationen i Mellanöstern.

1. Vilka kritiska eller allvarliga brister riskerar att uppstå vid följande scenarier?
 - 1.1. Konflikten de-eskalerar inom några veckor så att Hormuzsundet öppnas för normal trafik.
 - 1.2. Konflikten fortsätter i nuvarande form, med Hormuzsundet så gott som stängt.
 - 1.3. En eskalering sker med angrepp mot fabriker och infrastruktur i närliggande länder vilket ger långvariga störningar (längre tid än 6 månader) samtidigt som attacker mot civil sjöfart sker i Röda havet.
- 2) Vilka åtgärder behöver vidtas för att stärka samhällets förmåga att hantera de risker situationen medför?
 - a) Vilka åtgärder vidtas med anledning av de bedömningar som görs i fråga 1-1.3?

Redovisa pågående åtgärder och åtgärder som planeras att vidtas den närmaste månaden.

LÄGESBILD

Livsmedelsindustrin

Företag bedömer att en de-eskalering skulle medföra begränsade störningar på kort sikt, tack vare tillräckliga lager. På längre sikt finns dock oro för brist på gödselmedel om produktionen inte stabiliseras inför nästa odlingssäsong. Vid fortsatt konflikt ökar risken för störningar i leveranskedjor, prisökningar och brist på oljebaserade förpackningar. Bränslebrist kan även påverka transporter. En eskalering skulle kunna leda till brist på kritiska insatsvaror som gödsel och plast. Företag arbetar med att säkra alternativa inköpskällor och stärka inhemsk, fossilfri gödselproduktion. Beredskapslager och ekonomiskt stöd för energieffektivisering ses som viktiga åtgärder.

Sjukvård och läkemedelsindustri

På kort sikt bedöms påverkan vara begränsad, men företag förbereder prisjusteringar från sommar/höst 2026, särskilt för plastbaserade engångsprodukter. Vid fortsatt konflikt ökar risken för brist och längre ledtider. En eskalering kan leda till prioriteringar

av kritiska produkter. Åtgärder inkluderar dialog med leverantörer, beredskapslager och diversifiering av leverantörskedjor.

Säkerhet och övervakning

Bränslebrist är den främsta risken, men företag har delvis övergått till elbilar. Inga andra omedelbara brister identifieras.

Transport och logistik

På kort sikt bedöms påverkan vara begränsad, men ökade transportkostnader förväntas. Vid fortsatt konflikt ökar risken för bränslebrist och störda hamnanlöp, vilket kan leda till försenade leveranser. En eskalering skulle kunna orsaka allvarliga störningar i globala transportflöden. Åtgärder inkluderar diversifiering av maskinpark (alternativa bränslen) och beredskapslagring av bränsle.

Flyg- och rymdindustri

Inga direkta beroenden av Mellanöstern, men långvariga energistörningar kan påverka flygbolagens förutsättningar. Branschen har god beredskap genom kontinuitetsplanering i samverkan med myndigheter.

Petrokemisk industri och raffinaderiverksamhet

Särskilt känsliga för störningar i Mellanöstern på grund av regionens centrala roll i olje- och gasproduktion. Fortsatt konflikt kan leda till ökade produktionskostnader och osäkerhet kring tillgången på petrokemiska insatsvaror, vilket påverkar plast- och kemikalieproduktion. Åtgärder inkluderar analys av leveranskedjor och sökande efter alternativa råvarukällor. Förslag finns om tillfälliga lättnader i regelverk och insatser för att dämpa prisökningar.

Finans- och försäkringssektorn

På kort sikt begränsad påverkan, men börsoro kan minska värdet på kunders sparande och pensioner. På längre sikt kan konflikten påverka hushållens återbetalningsförmåga och bostadsmarknaden. Försäkringsbolag ser ingen ökad risk för avbrottsskador, men leveransstörningar kan leda till frågor om avbrottsförsäkringar. Eskalering närmare Norden skulle kunna påverka reseförsäkringar. Företagen bedriver omvärldsbevakning och rådgivning till kunder.

Jordbruket

Konflikten påverkar sjöfarten genom Hormuzsundet och Röda havet, vilket kan få konsekvenser för livsmedelsförsörjningen. Om konflikten avtar bedöms läget stabiliseras, men osäkerhet kan leda till minskade spannmålsarealer. Fortsatt konflikt kan höja priserna på diesel och gödsel, vilket påverkar produktionsförutsättningarna. Vid omfattande störningar kan tillgången på insatsvaror som diesel och gödsel hotas, med konsekvenser för vårbruk och skörd. Ekologisk produktion kan delvis kompensera.

Åtgärder inkluderar prioritering av kritiska resurser, stöd till ekologisk produktion och stärkt inhemsk biogasproduktion. Myndigheten för civilt försvar (MCF) samordnar försörjningsberedskapen.

Vattenreningskemikalier

Tillgången är stabil, men priserna har stigit kraftigt. Leveranserna fungerar, men leveranstiderna har förlängts. Om konflikten avtar bedöms läget förbättras, medan fortsatt konflikt kan leda till dyrare kemikalier, särskilt polymerer. En eskalering kan orsaka produktionsstopp och brist på specialfällningskemikalier, med allvarliga konsekvenser för avvattnings- och avloppsslam.

Liv och hälsa (Västra Götalandsregionen)

Ingen påtaglig påverkan ännu, men regionen följer leveranskedjor aktivt. Preliminära indikationer pekar på förlängda leveranstider och ökade fraktkostnader. Vid de- eskalering bedöms risken för kritiska brister vara låg. Fortsatt konflikt kan leda till ökade kostnader, medan en eskalering kan orsaka brist på bränsle och fossila råvaror. Åtgärder inkluderar nationellt samarbete, utökad lagerhållning och processer för säkrare varuflöden.

Sammanfattning

Konflikten i Mellanöstern påverkar olika sektorer i varierande grad. På kort sikt är störningarna begränsade, men prisökningar och leveransosäkerhet är återkommande risker. En eskalering skulle kunna leda till allvarliga brister på kritiska insatsvaror, bränsle och råvaror. Gemensamma åtgärder inkluderar beredskapslager, diversifiering av leverantörskedjor, stärkt inhemsk produktion och nationell samverkan.

LÄNSSTYRELSENS ÅTGÄRDER

- Regelbunden informationsinsamling från länets kommuner, månadsvis.
- Regelbunden informationsinsamling från ett urval av aktörer på torsdagar genom samverkanskonferenser.
- Omvärldsbevakning, särskilt riktat på störningar i försörjningskedjor och risken för sårbarheter i länet med anledning av konflikten i Mellanöstern.
- Samverkan med CIVO-V gällande konsekvenser för civilområdet med anledning av konflikten i mellanöstern.
- Särskilt informationsspridning till aktörerna i länet genom Regional samlad lägesbild (månadsvis) för att beakta riskerna och påverkan på länet gällande konflikten i mellanöstern.

Följande text är hämtat från Regional samlad lägesbild 260402.

”Vi uppmanar samtliga aktörer inom länet att bevaka utvecklingen i Mellanöstern utifrån sitt geografiska ansvarsområde. Om bedömningen av möjliga konsekvenser och risker ändras är det viktigt att ni skyndsamt delar informationen med berörda aktörer och Länsstyrelsen. Samma sak gäller vid nytillkomna riskområden.”

INFORMATION SINHÄMTNING

I framtagandet av dokumentet har lägesbildsgruppen bland annat tagit hjälp av följande för att få fram en lägesbild:

- MCF:s lägesbild om mellanösternkonflikten
- Regional samlad lägesbild (RSL) Västra Götaland, mars 2026
- Näringslivsrådets aktörer, genom beredskapshandläggare Peter Jadesjö
- Fredrik Fredriksson Rådgivare på enheten för Landsbygdens infrastruktur
- Cecilia Niklasson Länsmiljöingenjör på enheten för Funktionen för industritillsyn
- Västra Götaland regionen (VGR)

From: "Patrik Skog" <patrik.skog@ale.se>
Sent: 4/29/2026 10:40:03 AM
To: "David Ehrenberg" <david.ehrenberg@ale.se>
Subject: Dialog önskas
Attachments: Nuläge och målbild_Bohuslyftet.docx

Från: Ann-Marie Halvordsson <ammi.halvorsson@gmail.com>
Skickat: den 16 april 2026 19:33
Till: Malin Elgh <malin.elgh@ale.se>; bohuslyftet@gmail.com
Ämne: Dialog önskas

Hej Malin,
Här kommer till sist en sammanfattning från den grupp av Bohusbor som jag representerar i detta mail.
Vi har skrivit ner de fokusområden som vi önskar ha dialog med kommunrepresentanter om.
Det är mycket som händer i denna del av Ale nu. Vi adderar in en önskan om dialog med kommunen om den högspänningsledning som kommer ha en orimligt stor påverkan på såväl upplevd miljö som den faktiska kulturmiljö som riskeras förstöras. Utmaningen har inte lyfts fram inom fokusområde Bohus centrum/Jordsfallsbron men såväl utmaningen som lösningar hänger tätt ihop.
Vi ser fram emot kontakt och dialog,
// vänliga hälsningar Bohuslyftet genom Ann-Marie Halfvordsson

Bohus centrum & Jordfallsbron

Nuläge: Bohus centrum

Bohus centrum upplevs idag inte som en trygg och attraktiv plats för alla åldrar. För att skapa ett tryggt centrum i Bohus, som är en del av Ale kommun, krävs kontinuerlig skötsel och omvårdnad – både invändigt och utvändigt – något som i dagsläget brister.

Centrumet har i stor utsträckning förlorat sin roll som handelsplats och naturlig mötespunkt i lokalsamhället. Det saknas tydlig kundnytta, då kommunal verksamhet saknas, flera lokaler står tomma och butiker har begränsade öppettider. Bohusbornas behov av service och tillgänglighet har under lång tid fått stå tillbaka till förmån för utveckling i andra delar av kommunen.

Samtidigt är Bohus en central knutpunkt med Ale kommuns största kollektivtrafiknav. Trots detta lockar platsen inte människor att stanna kvar i centrum – Bohus är i hög grad en plats man passerar eller byter färdmedel i.

Centrumet är i behov av en tydlig upprustning. Byggnaden benämns ofta som "den blå byggnaden", särskilt av personer utan stark lokal förankring, och många känner inte ens till att det är ett centrum.

Önskad målbild

- Ett mer attraktivt, välskött och tryggt Bohus centrum, förvaltats av Alebyggen.
 - En fortsatt dialog mellan Bohuslyftet och berörda aktörer kring utvecklingen av centrum, där bohusbor ges möjlighet till delaktighet och engagemang genom aktiviteter som stärker trivsel och trygghet.
 - Ett varierat, behovsanpassat och tillgängligt utbud av affärer och verksamheter, anpassat efter centrumets läge och invånarnas behov.
 - En ny Jordfallsbro, placerad strax norr om nuvarande bro.
 - Löpande och tydlig information inför beslut om broplacering samt en aktiv medborgardialog, där det framgår vilka möjligheter till påverkan som finns.
-

Förskola

Nuläge

Ale kommun har som ambition att vara en attraktiv kommun för barnfamiljer. Samtidigt råder återkommande brist på förskoleplatser i vissa kommundelar, där Bohus är ett tydligt exempel.

I praktiken innebär detta idag en garanti om att inte få plats på den egna orten – raka motsatsen till en platsgaranti.

Planeringen av förskoleplatser sker på kommunnivå och följs främst upp utifrån om plats erbjuds inom fyra månader. Denna uppföljning ger dock inte en fullständig bild, då den inte visar hur många barn som placeras i andra orter eller hur många som får sin önskade förskola.

Önskad målbild

I linje med Ale kommuns riktningsmål:

- Förskoleplatser planeras utifrån var barnen bor, inte enbart på övergripande kommunnivå.
 - Kapaciteten dimensioneras så att lokal platsbrist blir undantag snarare än regel.
 - Uppföljningen utvecklas för att visa var barn får plats, hur många som väntar på att få flytta till sin hemort samt hur många som köar till önskad ort.
 - Föräldrar ges bättre förutsägbarhet i vardag och arbetsliv.
 - Förskoleplaneringen bidrar till att stärka Ale som en attraktiv kommun för barnfamiljer.
-

Högstadiet

Nuläge

Bohusskolan är en uppskattad skola med goda studieresultat, engagerade pedagoger och en trygg miljö. Dessa faktorer gör att elever söker sig dit, både inom och utanför kommunen.

Samtidigt har skolan sedan länge vuxit ur sina lokaler. Tillfälliga lösningar i form av baracker har använts sedan 2015, och elevantalet fortsätter att öka. Idag finns fyra parallellklasser per årskurs, med cirka 23–27 elever per klass.

Önskad målbild

- Ett fastställt maxantal elever per klass i ett framtida högstadium i Bohus. Enligt pedagogerna bör maxantalet vara 26 elever, med en optimal gruppstorlek runt 21 elever.
- Ökad personaltäthet med fler pedagoger och vuxna i klassrummen, för att stärka trygghet, studiero och måluppfyllelse samt minska arbetsbelastningen.
- En attraktiv arbetsplats för lärare, där kontinuitet och långsiktighet möjliggörs.
- Ett högstadium som är anpassat för alla elevers behov och förutsättningar, inklusive elever utanför anpassad skolform.
- En skola som är bland de tryggaste och mest attraktiva i Ale kommun.

Avslutning

Detta dokument har tagits fram av en grupp bohusbor som samlats kring tre centrala frågor: förskola, skola samt centrum och infrastruktur.

Vi upplever i dagsläget en brist på transparens kring pågående processer inom dessa områden. Vid kontakt med fastighetsägare och beslutsfattare upplevs ansvaret för utvecklingen av Bohus i stor utsträckning läggas på medborgarna själva.

Det saknas en tydlig samordning och en långsiktig plan för Bohus utveckling från kommunens sida.

Vi ser fram emot fortsatt dialog och samverkan i dessa frågor.

Kontakt: bohuslyftet@gmail.com

Bohus centrum & Jordfallsbron

Nuläge: Bohus centrum

Bohus centrum upplevs idag inte som en trygg och attraktiv plats för alla åldrar. För att skapa ett tryggt centrum i Bohus, som är en del av Ale kommun, krävs kontinuerlig skötsel och omvårdnad – både invändigt och utvändigt – något som i dagsläget brister.

Centrumet har i stor utsträckning förlorat sin roll som handelsplats och naturlig mötespunkt i lokalsamhället. Det saknas tydlig kundnytta, då kommunal verksamhet saknas, flera lokaler står tomma och butiker har begränsade öppettider. Bohusbornas behov av service och tillgänglighet har under lång tid fått stå tillbaka till förmån för utveckling i andra delar av kommunen.

Samtidigt är Bohus en central knutpunkt med Ale kommuns största kollektivtrafiknav. Trots detta lockar platsen inte människor att stanna kvar i centrum – Bohus är i hög grad en plats man passerar eller byter färdmedel i.

Centrumet är i behov av en tydlig upprustning. Byggnaden benämns ofta som "den blå byggnaden", särskilt av personer utan stark lokal förankring, och många känner inte ens till att det är ett centrum.

Önskad målbild

- Ett mer attraktivt, välskött och tryggt Bohus centrum, förvaltats av Alebyggen.
 - En fortsatt dialog mellan Bohuslyftet och berörda aktörer kring utvecklingen av centrum, där bohusbor ges möjlighet till delaktighet och engagemang genom aktiviteter som stärker trivsel och trygghet.
 - Ett varierat, behovsanpassat och tillgängligt utbud av affärer och verksamheter, anpassat efter centrumets läge och invånarnas behov.
 - En ny Jordfallsbro, placerad strax norr om nuvarande bro.
 - Löpande och tydlig information inför beslut om broplacering samt en aktiv medborgardialog, där det framgår vilka möjligheter till påverkan som finns.
-

Förskola

Nuläge

Ale kommun har som ambition att vara en attraktiv kommun för barnfamiljer. Samtidigt råder återkommande brist på förskoleplatser i vissa kommundelar, där Bohus är ett tydligt exempel.

I praktiken innebär detta idag en garanti om att inte få plats på den egna orten – raka motsatsen till en platsgaranti.

Planeringen av förskoleplatser sker på kommunnivå och följs främst upp utifrån om plats erbjuds inom fyra månader. Denna uppföljning ger dock inte en fullständig bild, då den inte visar hur många barn som placeras i andra orter eller hur många som får sin önskade förskola.

Önskad målbild

I linje med Ale kommuns riktningsmål:

- Förskoleplatser planeras utifrån var barnen bor, inte enbart på övergripande kommunnivå.
 - Kapaciteten dimensioneras så att lokal platsbrist blir undantag snarare än regel.
 - Uppföljningen utvecklas för att visa var barn får plats, hur många som väntar på att få flytta till sin hemort samt hur många som köar till önskad ort.
 - Föräldrar ges bättre förutsägbarhet i vardag och arbetsliv.
 - Förskoleplaneringen bidrar till att stärka Ale som en attraktiv kommun för barnfamiljer.
-

Högstadiet

Nuläge

Bohusskolan är en uppskattad skola med goda studieresultat, engagerade pedagoger och en trygg miljö. Dessa faktorer gör att elever söker sig dit, både inom och utanför kommunen.

Samtidigt har skolan sedan länge vuxit ur sina lokaler. Tillfälliga lösningar i form av baracker har använts sedan 2015, och elevantalet fortsätter att öka. Idag finns fyra parallellklasser per årskurs, med cirka 23–27 elever per klass.

Önskad målbild

- Ett fastställt maxantal elever per klass i ett framtida högstadium i Bohus. Enligt pedagogerna bör maxantalet vara 26 elever, med en optimal gruppstorlek runt 21 elever.
- Ökad personaltäthet med fler pedagoger och vuxna i klassrummen, för att stärka trygghet, studiero och måluppfyllelse samt minska arbetsbelastningen.
- En attraktiv arbetsplats för lärare, där kontinuitet och långsiktighet möjliggörs.
- Ett högstadium som är anpassat för alla elevers behov och förutsättningar, inklusive elever utanför anpassad skolform.
- En skola som är bland de tryggaste och mest attraktiva i Ale kommun.

Avslutning

Detta dokument har tagits fram av en grupp bohusbor som samlats kring tre centrala frågor: förskola, skola samt centrum och infrastruktur.

Vi upplever i dagsläget en brist på transparens kring pågående processer inom dessa områden. Vid kontakt med fastighetsägare och beslutsfattare upplevs ansvaret för utvecklingen av Bohus i stor utsträckning läggas på medborgarna själva.

Det saknas en tydlig samordning och en långsiktig plan för Bohus utveckling från kommunens sida.

Vi ser fram emot fortsatt dialog och samverkan i dessa frågor.

Kontakt: bohuslyftet@gmail.com

